

2005 INFORME

sobre a Situación Sociolaboral da Comunidade Autónoma Galega



CONSELLO GALEGO
DE RELACIÓNS LABORAIS

2005 INFORME

sobre a Situación Sociolaboral da Comunidade Autónoma Galega



CONSELLO GALEGO
DE RELACIÓNS LABORAIS

Edita

CONSELLO GALEGO DE RELACIÓNS LABORAIS

R/ Algalia de Abaixo, 24

Tel.: 981 541 601 ■ Fax: 981 541 610

15781 Santiago de Compostela

Realiza: GRÁFICAS SANPAR, S.L.

ISSN: 1135-6626

Depósito legal: VG-525-1994

Este informe pode consultarse tamén no sitio web do Consello:
<http://cgri.xunta.es>

CERTIFICACIÓN

María Luisa Peña Cebreiro,

secretaria do Consello Galego de
Relacións Laborais

CERTIFICA

Que no Pleno Extraordinario celebrado polo Consello Galego de Relacións Laborais o trinta e un de outubro de dous mil seis acordouse a publicación do Informe sobre a Situación Sociolaboral da Comunidade Autónoma Galega en 2005, elaborado por encargo do Consello Galego de Relacións Laborais.

PRESENTACIÓN

Por décimo quinto ano consecutivo o Consello Galego de Relacións Laborais vén a presentar o *“Informe sobre a situación socio-laboral da Comunidade Autónoma Galega”*, correspondendo esta edición co ano 2005.

Este documento non pretende ser outra cousa que unha achega do Consello Galego de Relacións Laborais para a análise da realidade laboral, social e económica de Galicia. Máis que un informe de conxuntura, préstase á consulta pousada, con perspectiva e permite esmiuzar a evolución nos últimos anos.

O Informe sobre a situación sociolaboral de Galicia preséntase, en definitiva, como un instrumento para a descrición pormenorizada do mundo laboral galego, coas súas luces e sombras, que lle son propias.

Ao longo de doce capítulos e un anexo afóndase en aspectos como a estrutura empresarial, o mercado de traballo, a contratación, a negociación colectiva ou a sinistralidade laboral, entre outros, amosándose moitos deles con necesidade de mellora.

O equipo de autores e o persoal do consello, encargado e responsable dos datos aquí recollidos, merecen un ano máis o noso recoñecemento, polo rigor, a seriedade e a obxectividade do traballo feito.

En definitiva, vaia por diante a vocación de utilidade do Informe sociolaboral de 2005, o compromiso de mellora constante para os 15 anos vindeiros e o desexo sincero de que satisfaga as expectativas dos seus destinatarios: os axentes sociais galegos e todos aqueles que, dun xeito ou doutro, poden, co seu quefacer, mellorar a realidade sociolaboral galega.

Un cordial saúdo.

Outubro de 2006.

Demetrio Ángel Fernández López

Presidente do Consello Galego de
Relacións Laborais.





2005 INFORME

sobre a Situación Sociolaboral da Comunidade Autónoma Galega





COORDINACIÓN TÉCNICA E INFORMÁTICA

Eva María Camino Fernández

Funcionaria do Consello Galego
de Relacións Laborais



Autores



Carlos Domenech de Aspe

Inspector de Traballo e Seguridade Social



Francisco Veloso Cermeño

Interventor da Seguridade Social



Marta Puebla Vilariño

INEM



Manuel Roca Cendán

Catedrático de Tecnoloxía Administrativa



O capítulo 7, sobre a Negociación Colectiva, foi elaborado por

Carmen Cabanas Carlín e Ignacio Bouzada Gil,

funcionarios do Consello Galego de Relacións Laborais



Capítulo 1

A economía galega no ano 2005

I.1.	Crecemento económico: contornos internacional e estatal	23
I.2.	Crecemento económico galego	26
I.2.1.	Evolución do PIB e dos seus compoñentes.	26
I.2.1.1.	A perspectiva da demanda.	27
I.2.1.2.	A perspectiva da oferta.	27
I.2.2.	Crecemento económico galego e das distintas comunidades autónomas	27
I.2.2.1.	Crecemento económico das comunidades autónomas, na ollada do INE.	27
I.2.2.2.	Crecemento económico das comunidade autónomas, segundo FUNCAS.	30
I.2.2.2.1.	O crecemento galego no marco estatal.	28
I.2.2.2.2.	O crecemento económico galego, no marco da Unión Europea.	30
I.3.	Crecemento económico e xeración de emprego	32
I.3.1.	A xeración do emprego no último trienio.	32
I.3.3.	Estrutura sectorial do emprego por comunidades autónomas	35
I.4.	Comercio exterior	37
I.4.1.	Comercio galego co estranxeiro.	37
I.4.1.1.	Exportacións, importacións e saldo comercial.	37
I.4.1.2.	A taxa de cobertura do comercio galego co estranxeiro.	38

1.4.1.3. Distribución por produtos.	39
1.4.1.4. Distribución xeográfica.	41
1.4.2. Saldo comercial co estranxeiro e con outras comunidades autónomas.	43
1.5. Evolución dos prezos, salarios e gasto	44
1.5.1. A inflación	44
1.6.2. Os custos laborais	48
1.6.3. Gasto medio por persoa.	52

Capítulo 2

Estrutura empresarial e política industrial

2.1. Introducción	55
2.2. Estrutura e dinámica empresarial galega.	56
2.3. Situación económico-financeira das empresas galegas.....	61
2.4. Análise de enquisas industriais.....	63
2.4.1. Enquisa industrial de empresas.....	64
2.4.2. Enquisa industrial de produtos.....	66
2.4.3. Opinións empresariais.....	68
2.5. Enquisas do sector servizos.....	70
2.6. Outros indicadores.....	75
2.6.1. Índice de produción industrial.....	75
2.6.2. Indicadores de actividade e demanda.....	75
2.7. Investigación científica, desenvolvemento tecnolóxico e innovación (I+D+i).....	76
2.7.1. Introducción.....	76
2.7.2. Investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D).....	77
2.7.3. Innovación tecnolóxica nas empresas.....	80
2.8. A empresa industrial pública: a Sociedade Estatal de Participacións Industriais (SEPI)	82
2.9. Política industrial. A aportación das administracións públicas	84
2.9.1. As actuacións da UE	84
2.9.2. A aportación da Administración Xeral do Estado	94
2.9.3. A aportación da Administración Autonómica	99

Capítulo 3

Poboación e mercado de traballo

3.1. A poboación galega	107
3.1.1. Evolución da poboación	107
3.1.2. Movementos naturais de poboación	109
3.1.3. Poboación estranxeira	113
3.2. Estudo das variables laborais. Cambio metodolóxico	118
3.3. Resumo das principais variables laborais	119
3.4. Poboación activa e taxa de actividade	121
3.5. A poboación ocupada	123
3.5.1. Poboación ocupada e taxa de ocupación	124
3.5.2. Distribución da poboación ocupada por sexos, provincias, grupos de idade, sectores económicos e situación profesional.	127
3.6. Poboación desempregada e taxa de paro	131

3.7.	O paro rexistrado.	135
3.8.	A poboación inactiva.	143

Capítulo 4

Inicio da relación laboral

4.1.	Inscrición de empresas e apertura de centros de traballo	147
4.1.1.	Inscripcións de empresas	147
4.1.2.	Apertura de centros de traballo	149
4.2.	Afiliacións e altas na Seguridade Social	155
4.2.1.	Introdución	155
4.2.2.	A evolución a medio prazo	156
4.2.3.	Análise dos oito últimos anos.	157
4.2.4.	Traballadores afiliados por sexo e réxime	159
4.2.5.	Traballadores afiliados por tramos de idade e sexo.	159
4.2.6.	Traballadores afiliados por sector de actividade	160
4.2.7.	Altas iniciais.	162
4.2.8.	Afiliacións e altas por comunidades autónomas	164
4.3.	Estranxeiros	166
4.3.1.	Baixas consulares	171

Capítulo 5

Contratación. Empresas de Traballo Temporal e Economía Social

5.1.	Introdución	173
5.2.	Modalidades contractuais	177
5.2.1.	Contrato eventual por circunstancias da produción	178
5.2.2.	Contrato de Obra ou servizo	180
5.2.3.	Contrato de Interinidade	182
5.2.4.	Contrato para a Formación	186
5.2.5.	Contrato en Prácticas	190
5.2.6.	Contrato de Inserción	193
5.2.7.	Contratación en substitución por anticipación da idade de xubilación.	195
5.2.8.	Contrato de Relevo e Xubilación Parcial	196
5.2.9.	Contratos non contemplados anteriormente.	199
5.2.10.	Contratos Indefinidos Ordinarios	201
5.2.11.	Contratos para o Fomento da Contratación Indefinida.	202
5.3.	Empresas de Traballo Temporal	208
5.4.	Economía Social	215

Capítulo 6

Formación Profesional, Ocupacional e Continua

6.1.	Introdución	225
6.2.	Formación profesional	228
6.2.2.	Cursos con compromiso de contratación	234
6.2.3.	Programación en centros propios	235
6.2.4.	Plan Autonómico de formación de formadores	237
6.2.5.	Accións formativas cofinanciadas polo Fondo Social Europeo	237
6.2.6.	O Plan de perfeccionamento técnico	238

6.2.7. Plan de Calidade en Centros de Formación Profesional Ocupacional	239
6.3. Formación ocupacional	244
6.3.1. Programación da formación ocupacional	244
6.3.1.1. Plan FIP	245
6.3.2. Insección Laboral	247
6.4. Formación continua	250
6.4.1. Beneficiarios da formación continua	250
6.4.2. Accións de formación continua en empresas, incluíndo permisos individuais de formación	251
6.4.3. Contratos programas para a formación de traballadores	252
6.4.4. Accións complementarias e de acompañamento á formación	252
6.5. Outras políticas activas de Emprego	255
6.5.1. Actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral ...	255
6.5.2. Actuacións para o desenvolvemento da economía social e o autoemprego	256
6.5.3. Integración laboral de traballadores con minusvalidez	257
6.6. Programas de cooperación e programas mixtos de formación e emprego	257
6.6.1. Programade cooperación con entidades locais	257
6.6.2. Programas de cooperación institucional	258
6.6.3. Escolas obradoiro, obradoiros de emprego e unidades de promoción e desenvolvemento	258
6.6.4. Programa de fomento da inserción laboral de mulleres vítimas de violencia doméstica	259

Capítulo 7

A negociación colectiva

Parte I. A negociación colectiva en Galicia

7.1. Metodoloxía	261
7.2. Estrutura da negociación colectiva	262
7.3. Ámbitos de aplicación	266
7.3.1. Funcional	266
7.3.2. Territorial	267
7.3.3. Temporal	267
7.3.4. Persoal	269
7.3.5. Desenvolvemento da negociación	271
7.4. Réxime económico	273
7.4.1. Incremento salarial medio ponderado	273
7.4.2. Cláusulas de revisión salarial	276
7.4.3. Réxime de desvinculación salarial	287
7.4.4. Aboamento de atrasos e anticipos	289
7.4.5. Estrutura salarial	290
7.5. Tempo de traballo	304
7.5.1. A xornada laboral	304
7.5.1.1. Xornada pactada	304

7.5.1.2. Regulación da xornada	307
7.5.2. Vacacións	311
7.5.3. Permisos	315
7.5.3.1. Ampliación dos permisos ás parellas de feito	316
7.5.3.2. Permisos por asuntos propios	316
7.5.3.3. Permisos non retribuídos	317
7.5.4. Conciliación da vida laboral e familiar	317
7.5.5. Absentismo	320
7.5.6. Horas extraordinarias	321
7.6. Outros temas obxecto de negociación	323
7.6.1. Melloras sociais	323
7.6.2. Saúde laboral	326
7.6.3. Formación profesional	336
7.6.4. Dereitos e garantías dos representantes dos traballadores.	339
7.6.5. Contratación e emprego	342
7.6.6. Organización do traballo	360
7.6.7. Mobilidade e clasificación profesional	365
7.6.8. Cláusulas sobre discriminación e acoso	372
7.6.9. Réxime disciplinario	376
7.6.10. Cláusulas sobre o idioma	377
7.6.11. Cláusula de sometemento ao AGA	377
Parte II. Convenios colectivos estatais con aplicación en Galicia	379

Capítulo 8

A sinistralidade laboral

8.1. Introducción	387
8.2. Distribución por gravidade e provincias	388
8.3. Distribución dos accidentes de traballo, en xornada de traballo, con baixa por sectores económicos	390
8.4. Distribución por actividades	392
8.5. Distribución por distintas variables	398
8.6. Exame específico dos accidentes mortais	406
8.7. Evolución da sinistralidade laboral	413
8.8. Accidentes de traballo con baixa, segundo a gravidade, por comunidades autónomas	415
8.9. Índices de incidencia	417
8.10. Enfermidades profesionais	418

Capítulo 9

Conflitividade e medios de solución dos conflitos de traballo

9.1. Folgas	423
9.2. Conciliacións colectivas e individuais	428
9.3. Xestión do Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflitos de Traballo (AGA)	438
9.4. Litixiosidade laboral: xulgados do social e sá do social do TSXG	441
9.4.1. Xulgados do Social	442
9.4.2. Sá do Social do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia	445

Capítulo 10

A regulación de emprego e o Fondo de Garantía Salarial

10.1. Introducción	451
10.2. Regulación de emprego	452
10.3. Causas dos expedientes	453
10.4. Actividades económicas afectadas	454
10.5. Evolución experimentada	456
10.6. O Fondo de Garantía Salarial	457

Capítulo 11

Protección social

11.1. Introducción	463
11.2. Pensións contributivas da Seguridade Social: aspectos xerais	466
11.3. Análise dos datos sobre as pensións do sistema	483
11.3.1. Pensións de xubilación	483
11.3.2. Pensións de invalidez permanente	486
11.3.3. Pensións de viuvez	490
11.3.4. Pensións de orfandade	492
11.3.5. Pensións en favor de familiares	493
11.4. Outras prestacións	494
11.4.1. Prestacións de incapacidade temporal	495
11.4.2. Prestacións de maternidade	495
11.4.3. Prestacións familiares por fillo a cargo	496
11.4.4. Prestacións por desemprego	498
11.5. Pensións de carácter non contributivo e asistencial	501

Capítulo 12

Eleccións sindicais	509

Anexo

Emprego e investimento público

1. Invetimentos e cadro de persoal da Administración do Estado en Galicia	527
1.1. Invetimentos da Administración do Estado	527
1.2. Cadro de persoal da Administración do Estado	529
2. Invetimentos e cadros de persoal da Comunidade Autónoma de Galicia	530
2.1. Invetimentos da Comunidade Autónoma de Galicia previstos nas Leis de Orzamentos Xerais da C.A. de Galicia	530
2.2. Cadros de persoal ao servizo da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia	531
2.2.1. Cadros de persoal do Parlamento de Galicia e os seus organismos dependentes ⁽¹⁾	536
2.2.2. Cadros de persoal dos organismos autónomos, entidades públicas e sociedades mercantís	537
2.3. Resumo dos cadros de persoal ao servizo da Administración da CA de Galicia	538
3. Cadro de persoal da Administración local de Galicia	539
4. Invetimentos e cadros de persoal das entidades públicas empresariais e sociedades mercantís estatais.	539
4.1. Entes públicos	539

4.2.	Entidades de Dereito Público con personalidade xurídica que axustan a súa actividade ao ordenamento xurídico privado.	540
4.2.1.	Cadro de persoal do Consorcio de Compensación de Seguros.	540
4.2.2.	Investimentos e cadro de persoal de Ferrocarrís de Vía Estreita (Feve)	540
	Conclusións do equipo autor deste informe	543
	Índice de cadros	551

INFORME



A ECONOMÍA GALEGA NO ANO 2005

1.1. **Crecemento económico: contornos internacional e estatal**

No primeiro capítulo analizaremos a andaina económica galega no ano 2005; neste primeiro epígrafe achegarémonos ao crecemento económico nos ámbitos estatal e internacional, para coñecer o marco xeral no que situar o decorrer económico de Galicia.

No ano 2005 o crecemento económico europeo continuou sendo moi baixo, en contraste coa continuación da recuperación da economía estadounidense e co notable e continuado empuxe da economía chinesa (auténtico protagonista e dinamizador fundamental do comercio internacional neste comezo de milenio).

A economía mundial segue a padecer a incerteza xeopolítica internacional derivada da difícil situación do Medio Oriente, cunha importante repercusión no prezo do petróleo (agravada por outros factores, como a suba da demanda ao fío da expansión económica de China e da India ou a especulación nos mercados de futuros do cru petrolífero).

Estados Unidos tivo por cuarto ano consecutivo un forte crecemento económico pero o crecente déficit público e sobre todo o elevadísimo déficit exterior (que cuadriplica a media da OCDE) pesan como grandes lousas sobre esa expansión económica; continuou en 2005 a política gradual pero continuada de suba das taxas de interese.

A Unión Europea, pola súa banda, completa xa un quinquenio de moi baixo crecemento económico. Sobrancearemos que a principal potencia económica de Europa (Alemaña) segue un ano máis moi lonxe do liderazgo expansivo que tivo noutras etapas na economía europea.

A economía chinesa continúa cun vertixinoso ritmo de crecemento (9,9% en 2005, aínda catro décimas máis que no ano anterior) que nos últimos sete anos estivo sempre por riba do 7%. Segue a impresionante suba da inversión en activos fixos e da inversión directa estranxeira (de xeito que China é xa a maior receptora mundial de inversión directa) e xa é o maior consumidor do mundo de cemento, carbón, aceiro, níquel ou aluminio e o segundo importador de petróleo. De continuar nos anos vindeiros a súa expansión ao ritmo actual (ou maior, aproveitando o “tirón inversor” vencellado ás infraestruturas co pulo das Olimpíadas de 2008) pode conseguir en poucos anos un posto de “podium” na clasificación das potencias económicas mundiais (xa está en cuarta posición actualmente).

Crecemento económico. OCDE⁽¹⁾. 2001-2005

■ Cadro 1.1

	2001	2002	2003	2004	2005
OCDE	101,3	103,5	106,5	109,6	111,9*
OCDE Europa	101,8	103,6	105,4	108,0	109,8*
Unión Europea (15)	102,2	103,6	105,0	106,9	108,6*
España	103,7	105,8	108,8	111,8	118,4
Alemaña	101,3	101,7	102,0	102,5	103,9
Francia	101,9	103,7	105,1	107,3	108,8
Italia	101,7	102,6	102,6	103,4	104*
Países Baixos	101,5	101,9	101,5	102,7	105,6
Reino Unido	102,9	104,9	107,7	110,9	113,2
Dinamarca	101,6	101,7	102,9	105,9	108,6
Portugal	102,6	100,9	100,9	101,5	103,0
Austria	101,0	102,0	103,2	105,7	109,0
Suecia	101,9	103,6	106,0	108,8	112,7
Finlandia	101,4	104,6	106,9	110,8	113,9
Suíza	100,6	101,6	101,7	102,9	106,2
Noruega	103,6	104,0	105,2	108,2	111,8
EEUU	100,9	103,2	107,8	112,0	114,6
Canadá	102,4	106,1	107,9	111,4	114,7
Xapón	99,3	100,8	103,0	104,0	109,2
Australia	104,2	107,6	112,5	114,2	117,3

*Datos ata 3º trimestre 2005.

(1) Índices base 2000. Datos do PIB 4º trimestre de cada ano.

Fuente: Boletín Mensual de Estadística. INE (que recolle os datos da OCDE).

Os índices de crecemento económico do último quinquenio en dezaseis estados da OCDE (así como os promedios da OCDE, da UE-15 e dos estados europeos

da OCDE) poden verse no cadro I.1. Sobrancea que **España se sitúa á cabeza** cunha suba acumulada do PIB do 18,4% nese período, seguida de Australia (17,3%), Canadá (14,7%), Estados Unidos (14,6) e Finlandia (13,9%), moi por riba do conxunto da OCDE (11,9%) e sobre todo do rexistrado nos países europeos da OCDE (9,8%) e na UE-15 (8,6%). O menor crecemento económico no quinquenio analizado tiverono Portugal (3%) e Alemaña (3,9%).

■ Cadro 1.2

Taxas de desemprego OCDE. 2003-2005

	2003	2004	2005
OCDE	7,0	6,8	6,4
OCDE Europa	8,9	8,8	8,5
Unión Europea (15)	8,1	8,0	7,7
España	11,3	10,4	8,7
Alemaña	9,5	9,5	9,5
Francia	9,7	9,7	9,2
Italia	8,2	8,0	7,7
Países Baixos	4,2	4,8	4,6
Bélxica	7,8	8,0	8,4
Luxemburgo	4,0	4,4	5,6
Reino Unido	4,8	4,6	4,9
Irlanda	4,6	4,3	4,3
Dinamarca	5,7	5,1	4,0
Portugal	6,3	7,1	7,8
Austria	4,5	4,5	5,2
EEUU	5,7	5,4	4,9
Xapón	4,8	4,4	4,4

Datos de decembro de cada ano. Estandarizados e desestacionalizados.

Fonte: INE, Boletín Mensual de Estadística (recollendo datos da OCDE).

No cadro I.2 presentamos as taxas de desemprego de catorce países da OCDE no último quinquenio. Por primeira vez en moitos anos España non ten a maior taxa de paro (despois da redución de 1,7 puntos porcentuais en 2005) senón que son maiores as de Alemaña (9,5%) e Francia (9,2%). A taxa de desemprego española de 2005 (8,7%) supera en 2,1 puntos porcentuais á media da OCDE, en un punto á da UE-15 e en tan só unha décima (fronte aos 1,6 puntos do ano anterior) á dos estados europeos membros da OCDE. Seis dos catorce estados incluídos nesta clasificación teñen en 2005 unha taxa de paro inferior ao 5% (Países Baixos, Gran Bretaña, Irlanda, Dinamarca, Estados Unidos e Xapón).

Unha visión comparativa do crecemento económico na última década en Galicia, España e a Unión Europea témola no cadro I.3, nel compróbase que:

■ A suba do PIB galego nese período (40,7%) estivo lixeiramente por baixo do crecemento español (42,8%) pero moi por riba do promedio dos vinte e cinco estados que compoñen actualmente a Unión Europea.

■ A suba do PIB foi superior en Galicia que na UE-25 todos os anos pero tan só superou o crecemento económico español nos dous anos que coincidiron con Xacobeos (1999 e 2004).

■ Cadro 1.3

**Crecemento do PIB⁽¹⁾.
Galicia, España, UE. 1995-2005.**

	Galicia	España	UE-25
1996	1,9	2,4	1,7
1997	3,9	3,9	2,7
1998	4,1	4,5	3,0
1999	5,4	4,7	3,0
2000	4,6	5,0	3,9
2001	3,5	3,5	1,9
2002	2,2	2,7	1,2
2003	2,5	3,0	1,2
2004	3,4	3,1	2,4
2005	3,3	3,4	1,6
1995-2005	40,7	42,8	25,1

(1) En porcentaxe.

Fonte: IGE. INE e Eurostat.

1.2. Crecemento económico galego

Neste epígrafe estudaremos, en primeiro lugar, o crecemento económico galego no último bienio (desde as perspectivas da demanda e da oferta) e despois analizaremos a evolución a longo prazo da produción e a renda (globais e por habitante) nas distintas comunidades autónomas; por último, estudaremos os datos galegos e estatais en relación coa Unión Europea.

1.2.1. Evolución do PIB e dos seus compoñentes.

Os datos vistos no cadro 1.3 indican que a economía galega tivo un crecemento económico no ano 2005 (3'3%) só unha décima menor que no ano anterior pero, a diferenza dese ano, quedou por baixo da suba media estatal (aunque foi tan só unha décima).

**Crecemento económico galego. 2004-2005.
Por trimestres.**

■ Cadro 1.4

	2004	2005
Tr. I	3,5	2,5
Tr. II	2,9	3,5
Tr. III	3,9	3,5
Tr. IV	3,4	3,6

(1) En taxas interanuais de variación do PIB.

Fonte: IGE. Contabilidade Trimestral. Base 2000 revisada.

O seguimento trimestral da evolución do PIB de Galicia que figura no cadro 1.4 amosa que o ritmo do crecemento económico en 2005 foi moi estable nos tres últimos trimestres (variando só entre un 3,5% e un 3,6%); no último bienio, a suba trimestral do PIB moveuse entre un 2'5% e un 3'9%.

1.2.1.1. A perspectiva da demanda.

En 2003 o Instituto Galego de Estatística comezou a proporcionar na súa *Contabilidade Trimestral* series trimestrais dos principais compoñentes da demanda, o que posibilita desde entón a realización dunha análise máis completa da conxuntura económica galega. A análise desde a *perspectiva de demanda* dos compoñentes do PIB (cadro 1.5) reflicte que:

- A achega da *demanda interna* ao crecemento do PIB galego en 2005 (4,8 puntos) superou en nove décimas á do ano anterior e en 1'5 puntos á suba do PIB galego, aunque quedou medio punto por baixo da achega estatal (5'3 puntos). O maior aumento deuse (ao igual que nos anos 2003 e 2004) no apartado da formación bruta de capital (cunha suba dun 5,7%, un punto e medio por riba do valor do ano anterior).
- A achega do sector exterior, en cambio, foi negativa na economía galega un ano máis e aínda con máis intensidade que en 2004, xa que a suba das exportacións de bens e servizos foi inferior en 3'2 puntos á do ano anterior (dun 6,9% pasou a un 3,7%) e a das importacións diminuíu moito menos (1'3 puntos, ao pasar do 6'1% ao 4,8%).

■ Cadro 1.5

PIB de Galicia. Perspectiva da demanda. 2005

	2004	2005	2005			
			I T.	II T.	III T.	IV T.
Produto interior bruto	3,4	3,3	2,5	3,5	3,5	3,6
Gasto en consumo final	2,9	3,3	2,8	3,4	3,2	3,7
Fogares	2,8	3,1	2,9	3,2	3,2	3,2
AA.PP. e ISFLSH	3,5	3,9	2,8	4,2	3,1	5,3
Formación bruta de capital	4,2	5,7	6,0	5,8	4,5	6,7
Demanda interna*	3,9	4,8	4,1	4,5	3,9	5,1
Exportacións de bens e servizos	6,9	3,7	-1,0	6,1	2,5	7,4
Importacións de bens e servizos	6,1	4,8	3,4	4,4	4,4	6,9

Taxas de variación anuais e interanuais (en %). Datos corrixidos de efectos estacionais e de calendario.

*Achega ao crecemento do PIB

Fonte: IGE. Contabilidade trimestral.

1.2.1.2. A perspectiva da oferta.

A análise desde a *perspectiva da oferta* da evolución por trimestres do PIB de Galicia e España constata que:

- No peche do ano 2005, en Galicia o maior crecemento tiverono o sector enerxético, o agro-pesqueiro e a construción (sendo o primeiro e o último dos citados os de maior suba no promedio estatal).
- No valor do último trimestre de 2005, na economía galega todos os compoñentes analizados presentaron signo positivo, mentres que nos trimestres anteriores presentara signo negativo o sector enerxético (ao que acompañaran no primeiro trimestre a industria e o sector agro-pesqueiro).

■ Cadro 1.6
PIB Galicia e España. Perspectiva da oferta. 2005

	Galicia				España			
	I T.	II T.	III T.	IV T.	I T.	II T.	III T.	IV T.
Agricultura e pesca	-2,4	2,2	3,0	4,8	-1,9	-1,3	0,3	0,1
Enerxía	-3,3	-2,6	-0,6	5,9	4,2	4,0	4,5	5,0
Industria	-0,7	2,0	3,0	3,6	0,3	0,0	0,9	1,1
Construción	3,2	4,4	4,6	4,1	5,4	5,4	5,8	5,4
Servizos de mercado	3,6	3,7	3,5	3,8	3,8	3,9	4,0	4,1
Servizos non de mercado	2,6	4,9	3,6	3,8	3,8	3,0	3,5	3,8
PIB	2,5	3,5	3,5	3,6	3,3	3,4	3,5	3,5

Taxas de variación interanual en %.

Datos corrixidos de efectos estacionais e de calendario.

Fonte: IGE e INE.

1.2.2. Crecemento económico galego e das distintas comunidades autónomas

Ademais da evolución do PIB en Galicia, España ou a UE aos que fixemos referencia con anterioridade, tamén resulta moi importante facer un estudo do crecemento económico nas diversas comunidades autónomas, para situar a Galicia na posición que lle corresponda dentro dese decorrer económico autonómico. Para esta análise a fonte non pode ser o IGE, xa que, obviamente, o organismo estatístico oficial galego ten por finalidade o estudo da nosa realidade, non a doutras comunidades; xa que logo, a fonte que utilizaremos principalmente será a do instituto estatístico oficial (INE) e complementarémolo con outra privada (FUNCAS).

1.2.2.1. Crecemento económico das comunidades autónomas, na ollada do INE.

O INE fai a súa estimación anual do crecemento económico das comunidades autónomas ao traveso da *Contabilidad Regional de España*, que está adaptada ao novo sistema metodolóxico instaurado no conxunto da UE.

Os datos do ano 2005 refliten (ao igual que os do IGE) que o PIB galego creceu un 3,3%. Na clasificación por crecemento das comunidades autónomas do cadro 1.7 sobrancea que:

- Galicia quedou en undécima posición e medrou unha décima menos que a media estatal.
- O menor crecemento económico foi, un ano máis, o de Baleares, seguido por Asturias e Canarias, mentres que as maiores subas do PIB déronse en Madrid, Estremadura e Murcia.
- O PIB por habitante de Galicia en 2005 está un 19% por baixo da media estatal; o maior valor téñeno Madrid, País Vasco, Navarra e Cataluña; o menor: Estremadura, Andalucía, Castela-A Mancha e Galicia.

Se estudamos o comportamento do PIB a un prazo maior, os datos comparativos co crecemento medio estatal son máis negativos para Galicia; o cadro 1.8 explicita que, desde a perspectiva do INE, no período 2000-2005:

Crecemento do PIB en 2005. Por comunidades autónomas.

■ Cadro 1.7

	PIB ⁽¹⁾	Var. 2005/04	PIB per Cápita ⁽²⁾
Andalucía	124.406.871	3,5	16.100
Aragón	28.013.129	3,5	22.403
Asturias	19.609.974	2,9	18.533
Illas Baleares	22.285.501	2,4	22.947
Canarias	36.433.036	2,9	18.879
Cantabria	11.382.903	3,0	20.554
Castela A Mancha	30.566.639	3,5	16.314
Castela e León	48.894.176	3,3	19.782
Cataluña	170.425.812	3,3	24.858
C. Valenciana	87.220.989	3,0	19.057
Extremadura	15.026.469	3,8	14.051
Galicia	45.780.475	3,3	16.870
Madrid	160.297.080	4,0	27.279
Murcia	22.812.084	3,8	17.322
Navarra	15.472.157	3,1	26.489
País Vasco	55.866.244	3,7	26.515
A Ríoxa	6.705.490	3,0	22.548
Ceuta	1.345.482	3,4	18.860
Melilla	1.221.077	3,1	18.304
España	904.323.000	3,4	20.838

(1) En miles de euros

(2) En euros.

Fonte: INE. "Contabilidad Regional de España."

- O crecemento medio anual do PIB galego foi do 2,69%, bastante por baixo do promedio estatal (3,15%); é dicir, nese período a media española de suba do PIB superou nun 17'1% á galega.
- Só dúas comunidades autónomas (Baleares e Asturias) tiveron unha suba media anual do PIB inferior á de Galicia.

Polo tanto, Galicia perdeu peso na xeración do PIB español no último quinquenio, segundo os datos do INE, o que non é unha boa noticia para unha nacionalidade que quere recuperar o seu atraso económico histórico.

Varias comunidades autónomas que compartiron moitos anos con Galicia as posicións relativas de menor PIB por habitante no ranking estatal (como Andalucía, Canarias, Castela-A Mancha, Extremadura e Murcia) tiveron nese quinquenio un crecemento económico maior que a media estatal, o que pode significar, entre outras cousas, un mellor aproveitamento dos importantes fondos recibidos da UE nese tempo para potenciar o seu desenvolvemento económico. En todo caso, o que si constatan é que neste período avanzaron na xeración de PIB en relación coa media estatal (fose coa mellor utilización dos fondos procedentes da UE, dos estatais ou dos propios de que dispón cada comunidade autónoma).

Como consecuencia do menor crecemento económico en Galicia que no promedio estatal, a participación de Galicia na xeración do total do PIB español, que en 1995 era do 5,61% segundo o INE, pasou unha década despois ao 5'06%. Velaí unha boa proba da Galicia economicamente "minguante" na xeración de riqueza do estado español.

Crecemento do PIB. Por comunidades autónomas. 2000-2005.

■ **Cadro 1.8**

	% Variación
Andalucía	3,65
Aragón	3,19
Asturias	2,67
Illas Baleares	1,97
Canarias	3,43
Cantabria	3,28
Castela A Mancha	3,43
Castela e León	3,09
Cataluña	2,99
C. Valenciana	3,04
Extremadura	3,36
Galicia	2,69
Madrid	3,25
Murcia	3,89
Navarra	3,02
País Vasco	2,87
A Rioxa	2,90
Ceuta	3,06
Melilla	2,98
España	3,15

Fonte: INE. "Contabilidad Regional de España"

1.2.2.2. Crecemento económico das comunidade autónomas, segundo FUNCAS.

1.2.2.2.1. O crecemento galego no marco estatal.

Os datos da Fundación FUNCAS certifican que en 2005 Galicia foi unha das comunidades con menor crecemento económico (3´22%), dúas décimas por baixo da media estatal (3´42%).

Sen dúbidas, o crecemento económico dun ano concreto non é o fundamental para conseguir o achegamento ás sociedades cun nivel de desenvolvemento maior; o importante é o esforzo continuado nun prazo longo para ir acurtando ese diferenza. Xa que logo, imos tratar agora desta andaina na procura da converxencia de Galicia no último quinquenio cos niveis medios de renda do estado ou do conxunto da UE.

No cadro 1.9 pódese ver a evolución de 2000 a 2005 dos índices por habitante de tres variables macroeconómicas relevantes: PIB, renda bruta e renda bruta dispoñible en paridade de poder adquisitivo. Aparte de lembrar que cómpre non perder de vista a influencia do menor dinamismo demográfico galego na mellora dos datos "por habitante" respecto da media estatal, subliñaremos os seguintes trazos:

Galicia avanzou algo máis dun punto por ano respecto do promedio estatal no *PIB por habitante* nos últimos cinco anos e quedou na décimocuarta posición na clasificación (o mesmo posto do ano anterior, como se pode comprobar co cadro 1.15 do *Informe Sociolaboral 2004*).

Cadro 1.9

Índice por habitante de PIB e RENDA. Por comunidades autónomas. 2000/2005.

	PIB			Renda Bruta			Renda Bruta Disponible en poder de compra	
	2000	2005		2000	2005		2000	2005
País Vasco	125,50	131,39	País Vasco	121,48	128,48	País Vasco	117,04	122,41
Madrid	128,82	125,32	Navarra	124,33	125,90	Navarra	120,50	121,08
Navarra	123,33	122,84	Madrid	126,31	122,21	Madrid	122,97	119,33
Cataluña	121,70	118,28	Baleares	128,87	118,01	Baleares	124,61	113,66
Baleares	122,84	111,78	Cataluña	120,72	117,32	Cataluña	116,98	111,52
A Ríoxa	115,75	111,10	A Ríoxa	117,75	112,94	Aragón	109,37	109,30
Aragón	109,37	108,98	Aragón	106,49	106,71	Melilla	94,34	108,30
Melilla	93,30	107,61	Melilla	90,17	103,47	A Ríoxa	114,00	108,24
Castela e León	95,62	101,19	Castela e León	95,31	101,51	Castela e León	99,05	107,32
España	100,00	100,00	España	100,00	100,00	España	100,00	100,00
Ceuta	89,50	98,79	C. Valenciana	101,09	97,72	Ceuta	90,98	99,97
Cantabria	94,36	97,47	Cantabria	92,66	95,51	C. Valenciana	100,41	97,42
C. Valenciana	98,68	96,37	Ceuta	85,77	94,99	Cantabria	93,06	97,21
Asturias	85,13	88,04	Canarias	94,19	89,51	Canarias	96,35	96,92
Galicia	82,32	88,03	Galicia	81,61	87,49	Cast. A Mancha	92,12	90,86
Canarias	87,71	83,03	Asturias	83,64	87,39	Galicia	85,21	90,32
Cast. A Mancha	84,31	83,59	Cast. A Mancha	84,60	82,95	Asturias	83,79	86,24
Murcia	79,99	81,74	Murcia	80,72	77,92	Extremadura	75,92	85,53
Extremadura	69,61	77,47	Extremadura	69,33	75,37	Murcia	81,83	77,80
Andalucía	72,72	75,26	Andalucía	73,86	75,34	Andalucía	75,39	77,20

(1) Media española = 100

Fonte: FUNCAS, "Cuadernos de Información Económicas" nº 191, marzo-abril 2006

No tocante á *renda bruta por habitante*, Galicia avanzou practicamente o mesmo que no PIB por habitante (algo máis dun punto por ano) e quedou tamén na décimocuarta posición da clasificación en 2005 (un posto por baixo que no ranking do ano anterior).

Se avaliamos os ingresos tendo en conta o nivel de prezos existente en cada comunidade autónoma, podemos comprobar que en *renda bruta disponible en poder de compra* (é dicir, en paridade de poder adquisitivo) Galicia avanzou no último quinquenio un punto por ano período e quedou en décimoquinta posición (dous postos por detrás que en 2004 e un posto por detrás que o PIB ou a renda bruta por habitante en 2005).

Os datos deste cadro son especialmente relevantes desde o punto de vista económico-social porque, se dunha banda amosan o crecemento económico real por habitante (ao traveso do PIB e da renda bruta), pola outra dan conta (coa terceira variable) de canto cambia a renda despois do dobre axuste derivado das transferencias monetarias públicas netas (do sistema impositivo e das prestacións da Seguridade Social) e máis da corrección dos prezos relativos dos bens e servizos.

A renda en *paridade de poder de compra* é a variable que amosa o volume das rendas percibidas polos fogares e institucións non lucrativas –excluídas as administracións públicas– residentes en cada comunidade autónoma, tendo en conta o nivel relativo do índice de prezos de consumo de cada unha das comunidades. Non só inclúe aportacións que proceden da vía da produción de bens e servizos (coma por exemplo as rendas salariais ou as rendas mixtas –traballo e capital– percibidas

polos traballadores por conta propia) senón tamén as prestacións sociais e outras transferencias recibidas polos fogares e institucións non lucrativas; cómpre lembrar que se exclúen para o seu cálculo as cotas da Seguridade Social e os impostos directos pagados polas familias.

I.2.2.2.2. O crecemento económico galego, no marco da Unión Europea.

■ Cadro 1.10

Índice de converxencia ⁽¹⁾ con UE-15.						
	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andalucía	69,46	69,77	71,27	73,43	73,25	73,57
Aragón	100,77	99,77	101,36	104,07	103,71	104,16
Asturias	77,20	76,67	77,53	79,61	80,30	82,19
Baleares	114,82	110,31	108,52	110,05	108,48	108,32
Canarias	88,78	86,66	86,97	90,55	91,95	92,36
Cantabria	85,75	85,09	87,49	90,38	91,39	92,64
Cast. A Mancha	84,88	84,23	85,81	87,62	86,76	86,59
Cast. e León	91,26	92,29	95,08	99,10	100,68	102,28
Cataluña	107,79	106,14	106,67	108,47	106,51	106,28
C. Valenciana	92,52	90,84	92,54	94,51	93,87	92,84
Extremadura	69,95	70,36	73,41	77,41	79,74	81,51
Galicia	78,51	79,03	80,93	83,66	84,20	86,07
Madrid	113,30	111,36	112,38	114,15	114,23	113,72
Murcia	75,40	74,37	75,23	76,28	74,52	74,14
Navarra	111,03	108,54	110,49	112,90	114,49	115,39
País Vasco	107,84	105,24	108,25	111,75	114,08	116,66
A Ríoxa	105,04	102,38	102,30	104,36	103,47	103,15
Ceuta	83,83	83,65	88,09	91,75	93,54	95,27
Melilla	86,92	86,71	89,65	94,23	96,88	103,21
España	92,14	91,23	92,70	95,07	94,97	95,30

(1) En renda por habitante en poder de compra. Media UE-15 = 100

Fonte: FUNCAS, "Cuadernos de Información Económica" nº 191, marzo-abril 2006

O cadro I.10 infórmanos da posición relativa en renda en termos de poder de compra *por habitante* das distintas comunidades autónomas no último quinquenio respecto da media da Unión Europea - 15, de acordo cos datos de FUNCAS. Obsérvase que:

- Oito comunidades autónomas superan en 2005 a media da UE-15: País Vasco, Navarra, Madrid, Baleares, Cataluña, Aragón, A Ríoxa, Castela-León, ademais dunha cidade autónoma (Melilla).
- Só unha cidade autónoma (Ceuta) e tres comunidades autónomas (Canarias, C.Valenciana e Cantabria) teñen en 2005 un índice de converxencia no intervalo: 90-100%
- Por debaixo do 90% están seis comunidades, que ordenadas de maior a menor índice son: Castela-A Mancha, Galicia, Asturias, Extremadura, Murcia e Andalucía. Galicia está, xa que logo, neste grupo de comunidades clasificadas no último nivel, cun índice 86,07 (9'23 puntos porcentuais por baixo do índice de converxencia do promedio español).

Nunha visión diacrónica sobrancearemos que este cadro explicita que o avance en renda *por habitante* en poder de compra en comparanza co nivel medio da UE-15 foi no último quinquenio superior en Galicia que na media estatal.

Cómpre subliñar que unha análise máis a fondo da converxencia *real* –que supera os obxectivos deste Informe– debería ter en conta tamén outros factores (como a taxa de desemprego ou o nivel de desenvolvemento tecnolóxico), o que certamente situaría a Galicia e a España nunha posición de maior diverxencia coa media da UE.

1.3. Crecemento económico e xeración de emprego

O crecemento económico non é un fin en si mesmo; a súa finalidade é darlle pulo a unha sociedade de maior benestar, e nesa andaina a creación de máis e mellor emprego para a súa poboación é un paso irrenunciable. Achegarémonos agora á análise de en que medida o crecemento económico se converteu nos últimos anos en xeración de emprego en Galicia e que diferenza hai en relación co que ocorre no conxunto estatal. No apartado terceiro do capítulo 3 tratamos máis polo miúdo o comportamento do emprego en Galicia, desagregado por sexos, sectores económicos, grupos de idade, provincias, situación profesional, carácter temporal ou indefinido do contrato, etc; remitimos a ese epígrafe aos interesados en afondar nalgún deses aspectos da ocupación en Galicia.

1.3.1. A xeración do emprego no último trienio.

O emprego das distintas comunidades autónomas no último trienio (cos datos da EPA) presentámoslos no cadro 1.11. Nel compróbase que:

- O crecemento da xeración neta de emprego de Galicia no ano 2005 (2,9%) foi practicamente a metade que no conxunto da economía española (5,6 %).
- Ese crecemento do emprego galego fixo que a nosa comunidade estivese en 2005 entre as catro (incluíndo como unha as cidades autónomas) de menor porcentaxe de xeración de emprego (foron, por esta orde: Asturias, Ceuta-Melilla, Extremadura e Galicia).
- Os 31.700 empregos netos xerados en Galicia en 2005 non acadaron o nivel dos creados en Galicia no ano anterior (36.000) anque superaron con amplitude o dato do ano 2003 (18.700).
- Tres comunidades autónomas (Cataluña, Andalucía e Madrid) concentran en 2005 case a metade (48'1%) do emprego total estatal.
- Galicia volveu a diminuír en 2005, un ano máis, a súa porcentaxe de participación no total de emprego de España e quedou cun 5'9%, por baixo do que representa a nosa poboación no total estatal.

Unha visión comparativa da xeración de emprego a longo prazo en Galicia e no conxunto do estado figura no cadro 1.18 do *Informe Sociolaboral 2004*, que resume a creación neta de postos de traballo en valores absolutos e porcentuais desde 1992. Alí se explicita nidiamente a maior dificultade de transformar o crecemento económico en xeración de emprego en Galicia que en España, co

■ Cadro 1.11

Poboación ocupada⁽¹⁾. Por comunidades autónomas. 2003-2005

	Valores absolutos (en miles)			Distrib. porcentual			Variacións anuais					
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	Miles			%		
							2003	2004	2005	2003	2004	2005
Andalucía	2.675,7	2.844,7	3.025,2	15,2	15,6	15,7	154,0	169,0	180,5	6,1	6,3	6,3
Aragón	522,5	545,6	568,8	3,0	3,0	2,9	17,7	23,1	23,2	3,5	4,4	4,3
Asturias	398,5	386,0	413,3	2,3	2,1	2,1	20,4	-12,5	27,3	5,4	-3,1	7,1
Baleares	427,5	449,5	457,1	2,4	2,5	2,4	15,5	22,0	7,6	3,8	5,1	1,7
Canarias	801,1	822,9	863,2	4,6	4,5	4,5	36,6	21,8	40,3	4,8	2,7	4,9
Cantabria	224,6	224,0	244,4	1,3	1,2	1,3	11,8	-0,6	20,4	5,5	-0,3	9,1
Cast. A Mancha	700,3	731,8	781,0	4,0	4,0	4,0	26,3	31,5	49,2	3,9	4,5	6,7
Cast. e León	939,2	977,0	1.031,7	5,3	5,3	5,3	8,7	37,8	54,7	0,9	4,0	5,6
Cataluña	3.061,1	3.130,1	3.359,2	17,4	17,1	17,4	175,3	69,0	229,1	6,1	2,3	7,3
C. Valenciana	1.893,6	2.009,0	2.105,7	10,8	11,0	10,9	83,7	115,4	96,7	4,6	6,1	4,8
Extremadura	362,2	374,2	384,7	2,1	2,0	2,0	12,9	12,0	10,5	3,7	3,3	2,8
Galicia	1.069,7	1.105,7	1.137,4	6,1	6,0	5,9	18,7	36,0	31,7	1,8	3,4	2,9
Madrid	2.614,6	2.748,7	2.901,5	14,9	15,0	15,0	90,6	134,1	152,8	3,6	5,1	5,6
Murcia	527,4	555,0	584,8	3,0	3,0	3,0	32,7	27,6	29,8	6,6	5,2	5,4
Navarra	255,6	266,3	281,5	1,5	1,5	1,5	6,6	10,7	15,2	2,7	4,2	5,7
País Vasco	916,6	934,6	981,3	5,2	5,1	5,1	17,1	18,0	46,7	1,9	2,0	5,0
A Ríoxa	120,9	134,4	143,7	0,7	0,7	0,7	4,0	13,5	9,3	3,4	11,2	6,9
Ceuta e Melilla	48,5	48,5	49,7	0,3	0,3	0,3	1,5	0,0	1,2	3,2	0,0	2,5
España	17.559,7	18.288,1	19.314,3	100,0	100,0	100,0	734,3	728,4	1.026,2	4,4	4,1	5,6

Series revisadas segundo a nova metodoloxía EPA-2005.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano (Elaboración do MTAS: Coyuntura Laboral nº 76, marzo 2006)

seguimento comparativo entre Galicia e España dos datos do conxunto do período 1992-2004. ¿Hai algunha diferenza importante na estrutura sectorial do emprego dos dous territorios para que Galicia teña maior dificultade para transformar o seu crecemento económico en xeración neta de emprego?

A desagregación por sectores económicos da variación da ocupación alí estudada explicita que o principal factor diferencial neses anos foi a evolución do emprego do sector agro-pesqueiro galego (especialmente do agrario); de feito, o único ano no que subiu o emprego na agro-gandería (2000) posibilitou a maior creación de emprego neto na economía galega de 1997 a 2003, e o descenso moi lixeiro da ocupación agro-pesqueira en 2004 coincidiu co maior avance do emprego en todo o período estudado

Comprobamos alí que a creación de emprego nos sectores “non primarios” foi continuo e bastante estable (oscilou entre un mínimo de 25.000 e un máximo de 40.000), mentres que a variación da xeración de emprego total foi moito maior; xa que oscilou da destrución de emprego do ano 2001 á creación neta de 37.000 postos de traballo en 2004; a evolución do emprego agrario é a principal clave explicativa desa variación.

Focalizando agora a evolución no último trienio da variación do emprego nos sectores produtivos de Galicia, sobrancearemos que:

- En 2003 os servizos acentuaron a forte expansión do ano anterior e foron o único sector xerador de emprego; a maior perda de ocupación produciuse na construción e no sector agro-pesqueiro.

- En 2004 creouse emprego neto nos tres sectores non primarios (por vez primeira desde 2001), con especial intensidade nos servizos e foi mínima (en comparanza cos anos anteriores) a perda de emprego agro-pesqueiro.
- En 2005 o sector servizos foi –un ano máis– o principal dinamizador do emprego galego; o cadro 1.12 explicita en medias anuais dos valores absolutos a súa forte xeración de emprego neto (45.200 persoas) seguido de lonxe pola industria mentres que a construción e o sector agro-pesqueiro foron –por esta orde– os de maior destrución de emprego.

**Variación do emprego. Por sectores económicos.
Galicia. 2005.**

■ Cadro 1.12

	2005
Subtotal sector agropesqueiro	-3,7
Industria	10,8
Construción	-5,9
Servizos	45,2
Subtotal sect. non primarios	50,1
Total	46,4

Datos en miles

Fonte: INE: EPA. Medias anuais.

1.3.3. Estrutura sectorial do emprego por comunidades autónomas

Presentamos no cadro 1.13 unha visión comparativa da porcentaxe de ocupación en cada sector económico nas diversas comunidades autónomas en 2005. Salientaremos que:

- Galicia baixou, por primeira vez na súa historia, do limiar do 10% de emprego agro-pesqueiro.
- Pese á importante redución das últimas décadas, a porcentaxe galega de poboación agro-pesqueira é case o dobre da española.
- Se no ano 2004 Galicia era, despois de Estremadura, a comunidade coa maior porcentaxe de persoas traballando no sector agro-pesqueiro, en 2005 pasa a ser a terceira (ao pasarlle Murcia).
- É moi semellante a porcentaxe de poboación ocupada en Galicia e España na construción e na industria (un punto menor en Galicia a primeira e un punto e medio maior na segunda) mentres que no sector servizos a diferenza é de case cinco puntos máis a prol de España.

A diferenciación por sexos do cadro 1.14 reflite entre outras cousas que:

- As diferenzas son especialmente acusadas entre as mulleres no sector agropesqueiro, no que Galicia ocupa a primeira posición do estado, cunha porcentaxe que se achega ao triplo da media estatal; séguena Murcia, Andalucía e Estremadura.

**Porcentaxe de poboación ocupada en cada sector económico.
Por comunidades autónomas. 2005**

■ Cadro 1.13

	Total	Agricultura	Industria	Construción	Servizos
Andalucía	100,0	9,4	11,3	15,1	64,2
Aragón	100,0	7,5	22,1	11,5	59,0
Asturias	100,0	5,3	20,2	11,6	63,0
Baleares	100,0	2,4	8,8	15,4	73,4
Canarias	100,0	3,9	6,7	14,2	75,2
Cantabria	100,0	5,4	16,4	12,5	65,6
Cast. e León	100,0	8,5	17,7	12,9	60,9
Cast. A Mancha	100,0	8,2	19,3	16,1	56,4
Cataluña	100,0	2,4	23,6	10,6	63,4
C. Valenciana	100,0	3,3	20,5	13,8	62,4
Extremadura	100,0	13,6	10,5	14,6	61,3
Galicia	100,0	9,7	18,5	11,5	60,3
Madrid	100,0	1,1	11,9	10,7	76,4
Murcia	100,0	11,7	16,0	16,7	55,6
Navarra	100,0	4,4	24,3	10,8	60,5
País Vasco	100,0	1,4	24,7	8,1	65,8
A Ríoxa	100,0	7,7	27,6	11,3	53,4
Ceuta	100,0	0,5	3,0	9,2	87,3
Melilla	100,0		3,7	4,2	92,1
España	100,0	5,2	17,0	12,5	65,2

Fonte: INE, EPA 4º trimestre.

■ Cadro 1.14

**Diferenciación por sexos das porcentaxes de poboación ocupada en cada sector económico.
Por CCAA. 2005**

	Homes				Mulleres			
	Agricultura	Industria	Construción	Servizos	Agricultura	Industria	Construción	Servizos
Andalucía	9,8	14,4	22,8	53,0	8,6	6,1	1,5	83,8
Aragón	10,2	26,4	17,6	45,8	3,2	15,3	1,9	79,6
Asturias	5,8	27,7	17,9	48,6	4,6	8,9	2,0	84,5
Baleares	3,3	11,6	25,1	60,0	1,1	4,6	1,1	93,2
Canarias	4,7	9,5	22,8	63,1	2,9	2,5	1,1	93,5
Cantabria	6,5	21,9	20,6	51,0	3,8	8,6	0,9	86,8
Castela A Mancha	10,7	22,3	23,9	43,2	3,5	13,7	1,7	81,1
Castela e León	10,8	23,2	19,8	46,2	5,0	8,9	1,7	84,3
Cataluña	3,5	28,8	17,1	50,7	0,9	16,4	1,7	81,0
Com. Valenciana	4,1	25,2	21,6	49,0	2,1	13,5	1,9	82,5
Extremadura	17	12,1	22,0	48,8	7,6	7,7	1,7	83,0
Galicia	9,50	22,5	19,2	48,9	10,0	13,3	1,1	75,6
Madrid	1,5	15,8	18,3	64,5	0,5	6,8	1,1	91,5
Murcia	13,5	18,0	25,5	43,1	8,8	12,6	2,2	76,4
Navarra	5,9	31,2	17,5	45,4	2,4	15,0	1,6	81,1
País Vasco	1,9	34,5	13,0	50,6	0,7	11,0	1,4	86,8
A Ríoxa	9,8	34,1	17,1	39,1	4,5	17,8	2,6	75,1
Ceuta		3,9	12,5	83,6	1,7	0,9	1,6	95,7
Melilla		5,7	6,5	87,9				100,0
España	6,30	21,3	19,9	52,4	3,6	10,6	1,5	84,3

Fonte: INE. EPA 4º trimestre.

- É escasísima a participación da muller no traballo na construción en calquera das comunidades autónomas (2,6% na maior).

- O sector terciario acolle as máis das tres cuartas partes das mulleres con ocupación de cara ao mercado en Galicia; esa porcentaxe está 8'7 puntos por baixo do promedio estatal. Murcia e Galicia pechan a clasificación por porcentaxe de mulleres que traballan no sector servizos.

No emprego masculino, sobrancearemos que o abano das diferenzas sectoriais entre as porcentaxes galega e española son moito menos importantes que nas mulleres; dos dous sectores nos que as diferenzas no emprego feminino eran especialmente importantes respecto da media estatal (agricultura e servizos) conséntase que o diferencial pasa a ser menos da metade no caso dos homes (3,2 puntos fronte a 7,4 das mulleres en agricultura e 3,5 puntos fronte a 8,7 das mulleres nos servizos).

1.4. Comercio exterior

Ao estudar o *comercio exterior español* é evidente que nos estamos a referir ás transaccións con orixe ou destino alén do seu territorio. Menos claro resulta o concepto de *comercio exterior galego*, xa que podemos referirnos tamén a todas as transaccións con orixe ou destino en Galicia ou ben tan só a unha parte dese total: á transacción con orixe ou destino fóra de España; este último é o enfoque predominante na literatura económica (e será o que usaremos tamén nós aquí, agás no epígrafe 1.4.2) entre outras razóns polas maiores facilidades de información estatística (por contar con datos mensuais aportados polo Departamento de Aduanas).

1.4.1. Comercio galego co estranxeiro.

1.4.1.1. Exportacións, importacións e saldo comercial.

A análise trimestral dos datos correspondentes a Galicia da balanza comercial española do ano 2005 podemos facelo ao fío do cadro 1.15; nel podemos apreciar a evolución das exportacións, as importacións, o saldo comercial (valor das exportacións menos o das importacións) e a taxa de cobertura (porcentaxe que representa o valor das exportacións sobre o das importacións). Consátase que:

- O comercio exterior galego tivo unha evolución moi irregular ao longo do ano. O crecemento das importacións e das exportacións foi especialmente importante no segundo e no cuarto trimestres (mentres que diminuíron no terceiro trimestre).

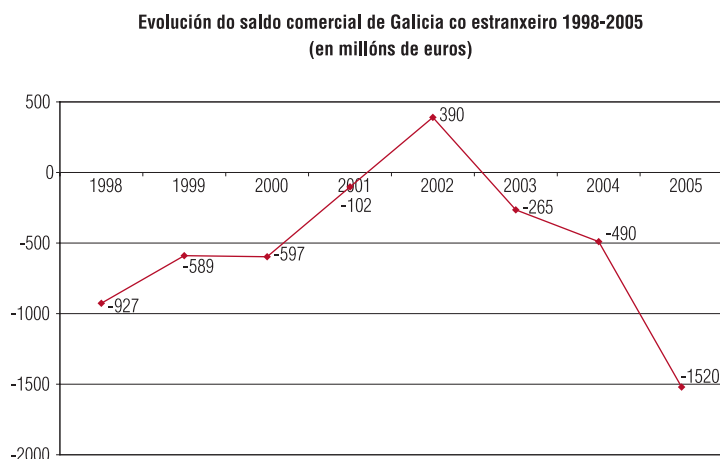
■ Cadro 1.15

Comercio exterior galego. Por trimestres. 2005

	I T.	II T.	III T.	IV T.
Importacións	2.783.926	3.577.191	3.138.278	4.087.358
Exportacións	2.609.052	2.993.220	2.711.191	3.753.198
Saldo comercial	(-174874)	(-583971)	(-427087)	(-334160)
Taxa de cobertura	93,7	83,7	86,4	91,8

Datos en miles de euros (agás taxa cobertura, en %).

Fonte: Departamento de aduanas e impuestos especiales.



- O déficit comercial foi maior nos dous trimestres centrais do ano e o mínimo acadouno no primeiro trimestre.
- A taxa de cobertura moveuse entre un 83,7% no segundo trimestre e un 93,7% no primeiro.

Cómpre ter en conta que no ano 2005 houbo:

- Un forte aumento do prezo dos combustibles minerais (petróleo...) que encareceu moito a factura das nosas importacións e contribuíu notablemente á suba do déficit comercial de Galicia en 2005.
- Unha maior suba da inflación en Galicia (ou no conxunto do estado) que na media dos estados da UEM, que acumulada á de anos anteriores implicou unha perda de competitividade das nosas exportacións na "Eurozona" (que é a receptora prioritaria das nosas vendas).

O gráfico amosa a evolución anual do saldo comercial galego co estranxeiro nos últimos oito anos. Salientaremos que:

- Galicia triplicou o seu déficit comercial en 2005 e acadou nese ano o peor rexistro do período estudado.
- Só nun ano (en 2002) presentou superávit comercial a balanza que mide os nosos intercambios comerciais co estranxeiro.

Na desagregación territorial do comercio galego co estranxeiro, cómpre subliñar que a provincia de Pontevedra segue a ser o auténtico motor de explosión das exportacións galegas, posto que o valor das súas vendas ao estranxeiro dobra á suma das outras tres provincias, e segue a ser ademais unha das provincias que ten maior superávit comercial en toda España.

1.4.1.2. A taxa de cobertura do comercio galego co estranxeiro.

A evolución da **taxa de cobertura** do ano 2005 vista anteriormente cobra máis sentido se a vemos no contexto dun período temporal máis longo; no cadro 1.16 presentamos os datos dos doce últimos trimestres; destacaremos que:

- No ano 2003 as taxas de cobertura positivas do primeiro semestre non tiveron continuidade no segundo, no que a balanza comercial volveu á súa situa-

ción tradicional de déficit (e, xa que logo, a taxa de cobertura estivo por baixo do nivel 100) aunque moi por riba da taxa de cobertura estatal (74,6%).

- A forte suba da taxa de cobertura no primeiro trimestre de 2004 rachou xa no segundo e quedou desde entón estabilizada ao redor do 92% (oito puntos por baixo do equilibrio do comercio exterior).
- En 2005 deuse un forte deterioro da taxa de cobertura no segundo trimestre, que practicamente se recuperou no segundo semestre, pechándose o ano cun valor moi semellante ao do cuarto trimestre do ano anterior.

■ Cadro 1.16

Taxa de cobertura. Galicia 2003-2005. Por trimestres

T. cob. (%)	2003				2004				2005			
	1 T.	2 T.	3 T.	4 T.	1 T.	2 T.	3 T.	4 T.	1 T.	2 T.	3 T.	4 T.
	100,1	102,3	92,2	95,6	107,0	91,5	92,6	92,5	93,7	83,7	86,4	91,8

Fonte: ICEX. Base de datos ESTACOM

1.4.1.3. Distribución por produtos.

Unha das características do comercio exterior galego é o seu **carácter intraindustrial**: importamos moitas materias primas (e bens de equipamento) para producir e exportar produtos elaborados. A notable importancia do comercio intraindustrial reflíctese coa comparanza dos cadros 1.17 e 1.18, pois constátase que coinciden sete dos dez primeiros capítulos arancelarios nas exportacións e máis nas importacións; seis dos sete primeiros son os mesmos (aínda que en distinta orde).

■ Cadro 1.17

Principais capítulos de exportación. Galicia. 2005

	Exportacións	Miles de euros	% ⁽¹⁾	TVI % ⁽²⁾
1	Vehículos automóviles, tractores, ciclos e demais vehículos	4.082.593	33,8	-11,3
2	Navegación marítima ou fluvial	1.262.908	10,5	56,9
3	Prendas e complementos de vestir, agás os de punto	916.079	7,6	13,8
4	Peixes, crustáceos e moluscos	833.706	6,9	2,5
5	Prendas e complementos de vestir de punto	538.603	4,5	15,3
6	Combustibles minerais, aceites minerais e produtos	477.515	4,0	110,4
7	Máquinas, aparatos e material eléctrico e as súas partes	425.385	3,5	45,4
8	Manufacturas de pedra, xeso e cemento	314.515	2,6	5,3
9	Preparados de carne e de peixe	303.818	2,5	2,5
10	Madeira, carbón vexetal e manufacturas de madeira	298.456	2,5	27,3
	Resto de produtos	2.613.083	21,7	57,8
	Total	12.066.661	100,0	14,9

(1) Porcentaxe sobre o total de exportacións.

(2) Taxa de variación interanual (en porcentaxe).

Fonte: Departamento de Aduanas e Impuestos Especiales.

Na análise das **principais mercancías exportadas** por Galicia sobrancearemos;

- A notable estabilidade: os dez capítulos do arancel con maior valor das exportacións son os mesmos que no ano anterior, aunque con varios cambios na orde.

■ **Cadro 1.18**

Principais capítulos de importación. Galicia. 2005

	Importacións	Miles de euros	% ⁽¹⁾	TVI ⁽²⁾
1	Vehículos automóviles, tractores, ciclos e demais vehículos	2.853.445	21,0	1,0
2	Combustibles minerais, aceites minerais e produtos	1.993.405	14,7	30,3
3	Navegación marítima ou fluvial	1.483.852	10,9	4.883,5
4	Peixes, crustáceos e moluscos	1.385.200	10,2	6,9
5	Fundición, ferro e aceiro	705.880	5,2	23,7
6	Prendas e complementos de vestir, agás os de punto	589.079	4,3	27,0
7	Prendas e complementos de vestir de punto	487.670	3,6	14,2
8	Reactores nucleares, caldeiras e máquinas	402.054	3,0	12,7
9	Produtos farmacéuticos	389.926	2,9	-1,9
10	Madeira, carbón vexetal e manufacturas de madeira	372.099	2,7	18,6
	Resto de produtos	2.924.142	21,5	4,6
	Total	13.586.752	100,0	23,4

(1) Porcentaxe sobre o total de exportacións.

(2) Taxa de variación interanual (en porcentaxe)

Fonte: Departamento de Aduanas e Impostos Especiais.

- Que se dá nas vendas galegas ao estranxeiro un grao de **concentración sectorial** moi elevado, xa que máis da metade das exportacións (un 51,9%) concéntrase nos tres primeiros capítulos arancelarios do cadro 1.17; isto conleva un risco: maior **vulnerabilidade** que se a nosas vendas ao estranxeiro estivesen máis diversificadas. Con todo, é perceptible unha diminución importante desta porcentaxe respecto do ano anterior (en que era un 59´3%) especialmente pola forte diminución do capítulo automobilístico.
- Aínda coa diminución de dez puntos respecto do ano anterior (e de 12´5 puntos no bienio 2003-2005) as exportacións galegas do sector automobilístico seguen moi por diante de calquera outro sector; este foi o único capítulo arancelario con taxa de variación interanual negativa. Ao redor das tres cuartas partes destas vendas ao estranxeiro corresponden a automóviles e o resto a compoñentes para automóviles, sector este que gañou posicións nos últimos anos.
- A especialización das nosas vendas ao estranxeiro céntrase moi especialmente en tres apartados: *transporte* (terrestre e marítimo), *téxtil* e o vencellado cos recursos naturais (*peixes, crustáceos e moluscos, preparados de carne e peixe, manufacturas de pedra, madeira*).
- Polo forte ritmo de crecemento do último ano, sobrancean especialmente dous apartados: *combustibles minerais* e *navegación*. No primeiro repercutiron nidiamente os elevados prezos dos produtos enerxéticos (que están en máximos históricos) e no segundo un grande dinamismo en 2005 (especialmente importante nas importacións, como veremos logo) que fixo que o comercio de buques pasase a ocupar o segundo posto nas exportacións e o terceiro nas importacións. Cómpre non esquecer que anque a construción dun buque é unha actividade plurianual, a súa contabilización nun exercicio concreto fai dispararse nese ano o valor das exportacións ou das importacións.

Na análise das **principais mercancías importadas** por Galicia sobrancearemos, ao fío do cadro 1.18:

- A estabilidade: nove dos dez capítulos do arancel con maior valor das importacións son os mesmos que nos anos anteriores, anque certamente con varios cambios de posición; o máis destacable é a espectacular suba do comercio de buques, que aparece no terceiro posto en 2005 mentres que no ano anterior non figuraba nesta clasificación. Conserva o segundo posto o capítulo arancelario de *combustibles minerais*, nun ano de forte suba do cru petrolífero.
- Que se dá nas nosas compras no estranxeiro un grao de **concentración sectorial** moi elevado, xa que en 2005 máis da metade do importe total das nosas importacións (exactamente un 56,8%) produciuse nos catro primeiros capítulos arancelarios do cadro 1.18; esa concentración é case igual á do pasado ano (56'6%).
- As importacións galegas do sector automobilístico seguen encabeizando esta clasificación; a maior parte destas compras corresponden a compoñentes para automóbiles, e son necesarias para o funcionamento da factoría viguesa de PSA Peugeot Citroën; velaí un bo exemplo de *comercio intrafirma*.
- Polo forte ritmo de crecemento do último ano, sobrancea especialmente o apartado de: *navegación* e pola débil suba sobrancea o capítulo arancelario *automobilístico*; só diminuíu o apartado de *produtos farmacéuticos*.

1.4.1.4. Distribución xeográfica.

A distribución por estados das exportacións galegas (cadro 1.19) constata:

- Que os catro primeiros clientes de Galicia son en 2005 os mesmos (e na mesma orde) que no ano anterior; membros todos eles da UE. Das outras posicións, sobrancea a entrada de Bahamas na quinta posición, por ser un lugar de destino este *paraíso fiscal* (e territorio das *bandeiras de conveniencia*) das transaccións do capítulo arancelario de *navegación*; entran na novena e décima posición respectivamente Estados Unidos e Alxeria, en vez de Turquía e Marrocos.

Principais destinos das exportacións galegas. 2005.

■ Cadro 1.19

	Miles de euros	% ⁽¹⁾	TVI ⁽²⁾
1 Francia e Mónaco	3.942.936	32,7	12,6
2 Portugal	2.042.336	16,9	12,6
3 Italia	649.425	5,4	-7,6
4 Reino Unido	447.328	3,7	-32,0
5 Bahamas	390.346	3,2	
6 Alemaña	375.341	3,1	-10,4
7 Países Baixos	366.269	3,0	11,6
8 Noruega	244.263	2,0	24,5
9 EE.UU.	220.616	1,8	48,9
10 Alxeria	215.053	1,8	609,0
Resto de países	3.172.748	26,3	17,5
Total	12.066.661	100,0	14,9

(1) Porcentaxe sobre o total de exportacións

(2) Taxa de variación interanual (en porcentaxe)

Fonte: Departamento de Aduanas e Impostos Especiais

- A notable suba porcentual das nosas exportacións a Alxeria (53,7%) e a diminución das nosas exportación a tres estados “socios da eurozona” que adoitan estar entre os nosos cinco primeiros clientes: Reino Unido, Italia e Alemaña.
- Que os dez primeiros clientes concentran en 2005 un 73,7% do valor total das nosas vendas ao exterior (5,3 puntos menos que no ano anterior); os dous primeiros (Francia-Mónaco e Portugal) conxuntamente supoñen ao redor da metade (un 49,6%, o que supón 1,1 puntos menos que no ano anterior).

■ Cadro 1.20

Principais provedores de Galicia. 2005.

	Miles de euros	% ⁽¹⁾	TVI ⁽²⁾
1 Francia e Mónaco	2.639.659	19,4	-4,3
2 Portugal	1.619.565	11,9	20,7
3 Italia	636.868	4,7	18,7
4 Alemaña	587.717	4,3	13,1
5 Reino Unido	584.655	4,3	15,9
6 Noruega	503.894	3,7	20,6
7 Alxeria	472.245	3,5	586,0
8 México	462.921	3,4	30,2
9 Bahamas	443.068	3,3	
10 Libia	411.028	3,0	57,1
Resto de países	5.225.132	38,5	23,2
Total	13.586.752	100,0	23,4

(1) Porcentaxe sobre o total de importacións

(2) Taxa de variación interanual (en porcentaxe)

Fonte: Departamento de Aduanas e Impostos Especiais

Nos nosos principais provedores, pola súa banda, subliñaremos ao fío do cadro 1.20 que:

- A comparanza cos dez estados que encabezaban esta clasificación en 2005 explicita que os cinco primeiros son os mesmos e pola mesma orde; abandonan esta clasificación EEUU e Suecia e entran Alxeria e Bahamas.
- Son da UE os cinco primeiros provedores. As importacións de cru petrolífero para a factoría Repsol son a causa principal de que figuren nesta clasificación estados como Libia, México ou Noruega.
- Os tres estados aos que máis lles mercamos son os mesmos que encabezan a clasificación dos nosos clientes principais e todos eles son membros da Unión Europea.
- Respecto do visto cos estados clientes, é menor a concentración territorial, xa que os dous primeiros clasificados non chegan a concentrar a metade do valor total das nosas importacións senón un 31,3% (para chegar ao 50% hai que sumar os sete primeiros países). A diversificación do importante volume de importacións dos *combustibles minerais* é unha das razóns.
- Na comparanza co ano anterior, baixou o valor das importacións de Francia mentres que o maior aumento tívoo Alxeria.

1.4.2. Saldo comercial co estranxeiro e con outras comunidades autónomas.

Como sinalabamos ao comezar o estudo do *comercio exterior galego*, unha das acepcións deste concepto (e a máis axeitada lingüisticamente, aínda que certamente a menos usual na literatura económica) abrangue todas as transaccións con orixe ou destino fóra de Galicia. Inclúe, xa que logo, ademais das transaccións realizadas co estranxeiro, as efectuadas coas outras comunidades autónomas (por certo cuantitativamente moi superiores ás outras: o dobre); para evitar confusións, referirémonos a elas como **comercio exterior total**. O seu estudo pódese facer ao traveso das táboas input-output ou mesmo indirectamente pola diferenza entre a produción e a demanda interna dunha comunidade.

A diferenza entre estudar as transaccións de Galicia fóra do noso territorio ou facelo das transaccións de Galicia fóra de España implica unha importante modificación do valor dos indicadores cos que adoitan avaliarse as relacións comerciais dun país (saldo comercial, taxa de cobertura, etc); concretamente, no saldo do comercio exterior galego, o déficit que Galicia ten nas súas relacións co estranxeiro transfórmase nun fortísimo déficit cando estudamos todo o comercio fóra de Galicia.

■ Cadro 1.21

Saldo exterior (comunidades autónomas e estranxeiro). Por CCAA. 2005

	Autonomías con saldo exterior positivo			Autonomías con saldo exterior deficitario	
	Saldo ⁽¹⁾	% do PIB pm		Saldo ⁽¹⁾	% do PIB pm
Cataluña	8.962,3	4,99	Andalucía	-22.354,4	17,66
Madrid	7.621,6	4,68	Galicia	-10.394,3	19,90
C. Valenciana	2.548,2	2,58	Castela e León	-10.297,8	18,81
País Vasco	2.112,4	3,52	Castela A Mancha	-8.304,3	24,69
Baleares	1.414,3	5,91	Extremadura	-5.005,3	28,48
Navarra	1.194,6	7,58	Canarias	-4.825,2	13,48
A Ríoxa	76,2	1,05	Asturias	-4.202,8	20,64
			Aragón	-2.272,2	6,48
			Murcia	-1.459,8	7,60
			Cantabria	-778,1	6,58
			Melilla	-681,4	45,94
			Ceuta	-599,0	37,30
Total	23.929,6	4,36	Total	-71.174,6	17,43

(1) En millóns de euros

Fonte: FUNCAS. "Cuadernos de Información Económica" nº 191. Marzo-abril 2006

No cadro 1.21 podemos comprobar o saldo exterior *total* (sumado, como xa dixemos, o comercio internacional e o comercio coas outras comunidades autónomas do estado español); compróbase nel que:

- Sete comunidades rexistraron en 2005 un saldo positivo: Cataluña, Madrid, C. Valenciana, País Vasco, Baleares, Navarra e A Ríoxa; son as mesmas que no ano anterior.
- Entre as doce comunidades (e cidades autónomas) que presentan un saldo negativo, Galicia é a segunda en valor absoluto (cedéndolle a Castela-León a terceira posición que ocupaba o ano anterior).

- Na porcentaxe de déficit do saldo exterior *total* sobre o seu PIB e, sen contar Ceuta e Melilla (con déficits moi altos por razóns moi específicas derivadas do seu emprazamento xeográfico extraeuropeo e de seren núcleos urbanos) Galicia ocupa (cun 19,9%) a cuarta posición entre as dez comunidades autónomas, por detrás de Estremadura, Castela-A Mancha e Asturias.
- A porcentaxe do saldo deficitario de Galicia en 2005 é moito maior (7,35 puntos porcentuais) que no ano anterior; esa suba dun 58,6% nun só ano reflicte o notable deterioro do noso comercio exterior total no último exercicio.

Se comparamos os datos deste cadro cos do cadro 1.7 podemos comprobar que hai unha clara relación directa entre o saldo exterior *total* e a riqueza relativa dunha comunidade (medida co PIB por habitante); na análise dos dous cadros sobrancea que:

- As seis comunidades cun maior índice de riqueza relativa son, por orde de maior a menor: Madrid, País Vasco, Navarra, Cataluña, Baleares e A Ríoxa; todas elas figuran entre as sete comunidades que tiveron un saldo exterior *total* positivo en 2005.
- As nove comunidades (ou cidades) autónomas de menor índice de riqueza relativa son (de maior a menor riqueza): Canarias, Ceuta, Asturias, Melilla, Murcia, Galicia, Castela-A Mancha, Andalucía e Estremadura; son precisamente nove das dez comunidades (a outra é Castela-León) que tiveron en 2005 unha maior porcentaxe deficitaria no comercio exterior *total*.

Cómpre non esquecer estas “*balanzas comerciais*” *totais autonómicas* á hora de negociar o novo marco de financiamento das comunidades autónomas, pois nas “*balanzas fiscais*” deficitarias (tan sacadas a relucir polos responsables dalgunha comunidade máis desenvolvida que Galicia) se encontra a contrapartida que en concepto de solidariedade adoita existir nos *estados do benestar* para compensar, cando menos parcialmente, ás comunidades menos desenvolvidas e que ademais financian (pola vía do comercio inter-autonómico) o crecemento económico das máis desenvolvidas.

1.5. Evolución dos prezos, salarios e gasto

Comezaremos este epígrafe co estudo da variación dos prezos en Galicia, España e a UE; centrarémonos despois na evolución salarial e, por último, abordaremos o comportamento do gasto das familias galegas.

1.5.1. A inflación

O cadro 1.22 explicita que a taxa de inflación rexistrada en 2005 en Galicia (3,7%) superou en catro décimas á do ano anterior e en 1´4 puntos porcentuais á do ano 2003; estivo ao mesmo nivel que a estatal. Esta suba dos prezos está moi por riba da previsión oficial e tamén da suba media na Unión Europea (2,1%), como se comproba cos datos do cadro 1.23, que recolle a variación do IPC nos vinte e cinco estados da UE, no conxunto da UE e na UEM.

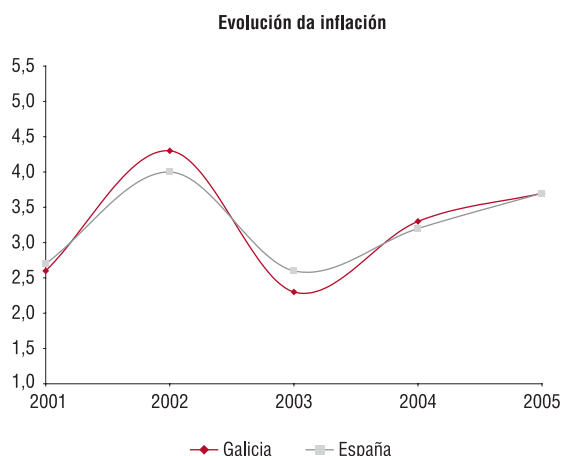
Porcentaxe de variación do IPC⁽¹⁾. Galicia/España. 2001-2005.

■ Cadro 1.22

	2001	2002	2003	2004	2005
Galicia	2,6	4,3	2,3	3,3	3,7
España	2,7	4,0	2,6	3,2	3,7

(1) De decembro a decembro

Fonte: INE, IPC



Os datos da OCDE que figuran no cadro 1.24 serven para avaliar a inflación acumulada no quinquenio 2000-2005; sobrancea que a suba de prezos en España (moi semellante á galega, como se comproba no cadro 1.22) é do 19,3%, moi por riba da suba na OCDE (15,2%) ou da UEM (12'8%). As maiores taxas de inflación acumuladas no quinquenio analizado son as de Grecia (21'1%), España e Irlanda (19,3%) e Portugal (18,7%) mentres que no outro extremo sitúase Xapón (-2%).

A evolución do prezo de cru petrolífero tivo un claro efecto inflacionista en 2005. A **inflación subxacente** (que é a que non ten en conta a variación dos prezos dos produtos enerxéticos nin dos alimentos non elaborados) quedou en Galicia un punto por baixo da suba do IPC e oito décimas por baixo no conxunto do estado, como se ve no cadro 1.25, no que se comproba tamén a fortísima suba dos *carburantes e combustibles* (13'9% en Galicia e 13% no promedio estatal) e dos *produtos enerxéticos* (tamén máis intensa en Galicia que na media española).

A información do cadro 1.26 ofrece a desagregación nos doce grupos de gasto do IPC e a súa taxa de variación no ano 2005 en Galicia e España; obsérvase nel que:

- En catro grupos de gasto os prezos en Galicia tiveron unha evolución máis desfavorable que no conxunto de España, en sete ocorreu o contrario e nun (o de transporte) a suba foi a mesma.
- O comportamento dos prezos no pasado ano foi descendente só nas *comunicacións* (ao igual que en anos anteriores) nos dous ámbitos territoriais, mentres que os dous grupos máis inflacionistas (por riba do 5%) foron de novo en Galicia, por esta orde, *transporte* (6,2%) e *vivenda* (5,6%); en España tamén estes dous grupos (e por esa orde) foron os de maiores subas de prezos, cunha porcentaxe igual á galega en transporte e maior que ela en vivenda.

Variación do IPC harmonizado⁽¹⁾. UE. 2005.

■ Cadro 1.23

Alemaña	2,1
Austria	1,6
Bélxica	2,8
España	3,7
Finlandia	1,1
Francia	1,8
Grecia	3,5
Holanda	2,1
Irlanda	—
Italia	2,1
Luxemburgo	3,4
Portugal	2,5
Unión Monetaria	2,2
Chipre	1,4
República Checa	1,9
Dinamarca	2,2
República Eslovaca	3,9
Eslovenia	2,4
Estonia	3,6
Hungría	3,3
Letonia	7,1
Lituania	3,0
Malta	3,4
Polonia	0,8
Reino Unido	2,0
Suecia	1,3
Unión Europea	2,1

— Dato non dispoñible

(1) En porcentaxe decembro 2005 sobre decembro 2004

(2) Taxa de variación interanual

Fonte: EUROSTAT

Índices de prezos de consumo en 2005⁽¹⁾. OCD

■ Cadro 1.24

OCDE	115,2
UM	112,8
España	119,3
Alemaña	109,7
Francia	111,3
Italia	114,2
Países Baixos	114,9
Bélxica	111,3
Luxemburgo	115,9
Reino Unido	108,5
Irlanda	119,3
Dinamarca	110,3
Grecia	121,1
Portugal	118,7
Austria	110,5
Suecia	109,9
Finlandia	107,5
Suíza	104,9
Noruega	109,9
EE.UU	114,3
Canadá	112,8
Xapón	98,0

(1) De decembro 2005. Índice base ano 2000

Fonte: OCDE. Países da UE: Índices de prezos de consumo harmonizado

IPC por grupos especiais

■ Cadro 1.25

		Dec. 05
IPC xeral sen alimentos non elaborados nin produtos enerxéticos		
	Galicia	2,7
	España	2,9
IPC servizos (con aluguer de vivenda)		
	Galicia	3,4
	España	3,9
IPC carburantes e combustibles		
	Galicia	13,9
	España	13,0
IPC produtos enerxéticos		
	Galicia	10,9
	España	9,9

Taxas de variación interanuais en %
Fonte: INE, IPC.

IPC por grupos de gasto. Galicia e España. 2005

■ Cadro 1.26

1. Alimentos e bebidas non alcohólicas	
Galicia	4,8
España	4,2
2. Bebidas alcohólicas e tabaco	
Galicia	4,5
España	5,1
3. Vestido e calzado	
Galicia	1,2
España	1,4
4. Vivenda	
Galicia	5,6
España	6,0
5. Enxoval	
Galicia	2,6
España	2,2
6. Medicina	
Galicia	0,8
España	0,7
7. Transporte	
Galicia	6,2
España	6,2
8. Comunicacóns	
Galicia	-1,8
España	-1,7
9. Ocio e cultura	
Galicia	0,7
España	0,6
10. Ensino	
Galicia	4,0
España	4,1
11. Hoteis, cafés e restaurantes	
Galicia	3,8
España	4,3
12. Outros	
Galicia	3,0
España	3,4

Taxas de variación interanuais en %
Fonte: INE, IPC.

Cómpre non esquecer que a evolución do IPC non recolle as variacións debidas á suba do prezo da vivenda (aunque si a dos alugueiros) e que a vivenda subiu en Galicia e en España nos últimos anos moitísimo máis que o índice de prezos ao consumo; a suba do prezo da vivenda en Galicia, aunque certamente menor que a estatal, triplicou ou cuádruplicou no último trienio o crecemento do IPC; tendo en conta que o pago da hipoteca é o primeiro capítulo de gastos dos fogares galegos (excluído o alimentario), a conclusión sobre a suba *real* do custo da vida párecenos ben evidente.

Todas as estatísticas que comparan as subas dos salarios coas (moito maiores) dos prezos das vivendas na última década constatan a notable perda de capacidade real de compra en Galicia e en España; especialmente difícil é actualmente a posibilidade de acceso á compra da vivenda da mocidade “mileurista”, esa xeración de mozos e mozas máis formados que nunca na nosa historia pero que deben conformarse en moitos casos con acceder –nun mercado laboral “dual”– a un traballo temporal e moi pouco retribuído.

Dado que a Enquisa de consumo das familias realizada polo IGE recolle que o pago das hipotecas é o gasto mensual máis importante dos fogares galegos (excluídos o alimentario), parece evidente que o IPC non recolle un factor clave do gasto real das persoas que están a pagar a súa vivenda (aproximadamente un 17% do total de fogares galegos); para eles, a gradual pero continua suba do EURIBOR que comezou en xullo de 2005 é un factor que veu a baixar fortemente o nivel adquisitivo dos seus ingresos.

O estudo realizado polo Ministerio de Economía e Facenda para o seguimento da evolución dos prezos de trinta alimentos frescos nos últimos anos tamén constatou que a maioría deles subiron máis dun 10%, porcentaxe que representa máis do dobre que a que computa para este grupo de gasto a variación do IPC; cómpre telo en conta para non mitificar as cifras proporcionadas polo INE nin considerar que miden, sen máis, a evolución *real* do custo da vida. Factores hai –algún visto aquí– que desbotan esa crenza.

A desagregación por provincias no último ano da evolución do IPC mostra que a provincia de Pontevedra foi a que tivo unha maior suba dos prezos (4%) mentres que nas outras tres foi dun 3,6%, unha décima por baixo das medias galega e española.

1.6.2. Os custos laborais

A *Enquisa Trimestral de Custo Laboral* é unha estatística realizada polo INE, de periodicidade trimestral, que forma parte dos euroindicadores que EUROSTAT solicitou aos estados da área euro co obxectivo de medir a potencial converxencia dos custos laborais nos estados membros; unha das súas principais aplicacións é permitir actualizar anualmente a *Enquisa de Custo Laboral* que se realiza cuádrinualmente nos estados da UE.

Cómpre sinalar que se entende por *custo laboral* o custo total que ten o empregador pola utilización do factor traballo (inclúe o salarial e máis outros custos) e por *custo salarial* o conxunto de remuneracións brutas (en efectivo ou en especie) realizadas ás persoas traballadoras por conta allea

Cadro 1.27

Custo laboral. Por comunidades autónomas. 2005 ⁽¹⁾.

	Custo laboral por traballador e mes			Custo laboral por hora efectiva		
	Euros	Índice ⁽²⁾	Taxa ⁽³⁾	Euros	Índice ⁽²⁾	Taxa ⁽³⁾
España	2.234,72	127,1	2,6	16,46	131,1	3,1
Andalucía	2.011,17	125,4	1,1	14,82	130,5	1,6
Aragón	2.214,32	128,0	3,7	16,69	132,1	5,0
Asturias	2.218,50	126,4	2,4	17,05	131,8	4,9
Baleares	2.167,23	138,3	3,8	16,08	148,6	4,9
Canarias	1.835,85	122,0	1,9	13,18	125,0	2,3
Cantabria	2.060,75	124,5	1,2	15,27	129,0	1,0
Castela A Mancha	1.950,64	128,0	2,0	14,11	133,2	3,4
Castela e León	2.113,80	127,0	4,2	16,05	134,2	6,2
Cataluña	2.396,20	130,1	2,2	17,95	134,2	2,6
Com. Valenciana	2.008,32	126,6	3,7	14,45	128,0	3,5
Extremadura	1.821,82	126,2	2,2	13,59	132,2	1,8
Galicia	1.921,56	125,3	2,9	14,10	131,3	3,1
Madrid	2.628,16	126,3	2,9	18,86	129,1	2,9
Murcia	1.923,77	132,5	2,0	14,16	134,3	2,1
Navarra	2.521,06	130,3	1,7	19,23	135,3	1,2
País Vasco	2.607,34	126,8	4,5	19,77	128,5	3,9
A Ríoxa	2.074,26	124,9	3,7	15,28	129,3	4,3

(1) 4º trimestre.

(2) Base ano 2000

(3) Variación porcentual sobre mesmo trimestre do ano anterior

Fonte: INE. Encuesta Trimestral de Coste Laboral

O cadro 1.27 recolle o **custo laboral** (por traballador/mes e por hora efectiva) nas distintas comunidades autónomas (e no conxunto do estado) no ano 2005. Compróbase que:

- En Galicia o *custo laboral por traballador e mes* é o terceiro comezando por abaixo (tras Extremadura e Canarias), cun 86% do estatal; creceu no último ano tres décimas máis que no promedio español e nos dous ámbitos espaciais subiu menos que a inflación anual.
- O índice que presenta a variación acumulada no último quinquenio reflicte que a suba galega foi inferior en 1,8 puntos á media española (pechándose a diferenza en 0,3 puntos porcentuais respecto do ano anterior).
- O *custo laboral por hora efectiva* de traballo tamén sitúa a Galicia na terceira posición comezando por abaixo (tras Canarias e Extremadura); subiu en 2005 na mesma porcentaxe en Galicia que en España (un 3,1%, seis décimas por baixo da inflación nese ano); o índice constata que no período 2000-2005 este custo subiu dúas décimas máis en Galicia que no promedio estatal. Actualmente o custo laboral por hora efectiva en Galicia é un 85,7% do estatal.

O cadro 1.28 recolle o **custo salarial** (por traballador/mes e por hora efectiva) nas distintas comunidades autónomas (e no conxunto do estado) no ano 2005. Compróbase que:

- O índice que presenta a variación acumulada no último quinquenio reflicte que a suba galega foi inferior en 2,1 puntos á media española (pechándose a diferenza en 0,7 puntos porcentuais respecto do ano anterior).

■ Cadro 1.28

Custo salarial. Por comunidades autónomas. 2005 ⁽¹⁾.

	Custo salarial por traballador e mes			Custo salarial por hora efectiva		
	Euros	Índice ⁽²⁾	Taxa ⁽³⁾	Euros	Índice ⁽²⁾	Taxa ⁽³⁾
España	1.681,82	126,8	2,5	12,39	130,8	2,9
Andalucía	1.481,58	122,6	1,2	10,91	127,6	1,7
Aragón	1.670,21	129,1	3,5	12,59	133,4	4,7
Asturias	1.651,31	126,7	3,1	12,69	132,2	5,6
Baleares	1.631,65	138,5	4,3	12,11	149,0	5,5
Canarias	1.355,94	119,7	2,3	9,74	122,7	2,7
Cantabria	1.518,47	123,3	1,2	11,25	127,7	1,1
Castela A Mancha	1.449,89	127,2	2,8	10,49	132,4	4,2
Castela e León	1.579,64	127,8	3,7	12,00	135,0	5,7
Cataluña	1.835,61	131,4	2,1	13,75	135,6	2,5
Com. Valenciana	1.486,18	126,0	3,0	10,70	127,4	2,9
Extremadura	1.356,65	125,2	2,6	10,12	131,1	2,2
Galicia	1.434,38	124,7	3,1	10,53	130,6	3,3
Madrid	2.000,61	125,4	2,4	14,36	128,2	2,5
Murcia	1.434,92	133,3	2,4	10,56	135,2	2,4
Navarra	1.925,38	132,7	1,6	14,68	137,8	1,1
País Vasco	1.970,94	127,2	3,8	14,94	128,9	3,2
A Ríoxa	1.561,53	125,9	3,7	11,50	130,2	4,3

(1) No 4º trimestre.

(2) Base ano 2000

(3) Variación porcentaxe sobre mesmo trimestre do ano anterior

Fonte: INE. Encuesta Trimestral de Coste Laboral

- En Galicia o *custo salarial por traballador e mes* é o terceiro comezando por abaixo (tras Canarias e Extremadura), cun 85,3% do estatal; creceu no último ano seis décimas máis que no promedio español e nos dous ámbitos espaciais subiu menos que a inflación anual.

Aínda tendo Galicia un nivel medio de prezos inferior ao promedio estatal (un 4% por baixo) o nivel salarial medio das persoas galegas debería aumentar un 11% para quedar parellos co poder adquisitivo medio dos salarios no conxunto do estado.

O *custo salarial por hora efectiva* de traballo, pola súa banda, sitúa a Galicia na cuarta posición comezando por abaixo (tras Canarias, Extremadura e Castela-A Mancha); subiu en 2005 catro décimas máis en Galicia que en España (en ambos casos por baixo da inflación nese ano); o índice constata que no período 2000-2005 este custo subiu dúas décimas máis no promedio estatal que en Galicia. Actualmente o custo laboral por hora efectiva en Galicia é un 85% do estatal (sete décimas menos que o ano anterior).

No tocante á comparanza con outros estados da Unión Europea, a *Enquisa de Custo Laboral* realízase cuadrienalmente co obxectivo de estimar o custo do factor traballo nos distintos estados da UE. Nos datos presentados na última enquisa por EUROSTAT no ano 2003 comprobábase que España era un dos estados con menor custo laboral da UE-15 (cun 62,64% da media), só por diante de Grecia e Portugal e que, na comparanza do dato español coa media dos dez estados que entraron na UE en 2004, o custo laboral español triplicábase (e mesmo o quintuplicaba nalgún caso, coma Lituania e Letonia).

Ganancia media anual en PPA⁽¹⁾. UE. 2002

■ Cadro 1.29

	Homes	Mulleres
UE-25	29.571	21.243
UE-15	32.442	23.821
Alemaña	36.818	27.071
Austria	32.747	23.034
Bélxica	31.127	25.669
Chipre	26.088	17.921
Dinamarca	23.177	15.734
Eslovaquia	12.638	9.216
Eslovenia	16.940	15.323
España	25.183	18.705
Estonia	9.644	7.102
Finlandia	26.640	21.468
Francia	29.045	22.759
Grecia	23.125	16.033
Hungría	11.673	9.693
Irlanda	30.764	23.630
Italia	28.166	22.551
Letonia	7.132	5.604
Lituania	8.082	6.789
Luxemburgo	36.880	28.808
Malta		
Países Baixos	34.130	26.587
Polonia	12.768	10.603
Portugal		
Reino Unido	36.682	24.234
República Checa	14.030	10.336
Suecia	25.699	21.131

Dato non dispoñible

(1) Paridade de poder adquisitivo.

Fonte: Eurostat. Dato recollido de "Cifras INE", 3/2005.

A importante diferenza entre a ganancia media de homes e mulleres queda reflectida no cadro 1.29, que explicita os datos para os distintos estados e o conxunto da UE (tomando quince ou vintecinco estados). Outra fonte (a Axencia Tributaria) serve para certificar a forte diferenza salarial entre homes e mulleres en Galicia, pois cuantifica nun 73,2% o salario feminino en relación co masculino.

A evolución no quinquenio 2000-2005 do índice que mide as ganancias por hora pode verse no cadro 1.30 para a OCDE, OCDE Europa, UE-15 ou dezaseis estados da OCDE (entre eles España); compróbase que a suba total en España nese período (25,7%) supera amplamente á dos outros tres ámbitos territoriais antes citados; só Irlanda supera esa porcentaxe e a de Finlandia e Noruega está moi próximo ao español.

Cómpre non esquecer ao estudar o custo laboral ou o custo salarial que un dos importantes condicionantes dos ingresos de moitos fogares é o importe do **salario mínimo interprofesional**. O noso non chega á metade do de Reino Unido, Francia, Bélxica, Holanda ou Luxemburgo; a diferenza de prezos con eses cinco estados non se achega –nin moito menos– ao diferencial dos salarios mínimos, polo que o poder adquisitivo do noso SMI queda moi por baixo do deses países: un

estudo de EUROSTAT sinala que, tendo en conta a compra dun mesmo grupo de produtos, os españois deben desembolsar máis do 20% do SMI (o dobre que na media da UE-I5) e só Portugal debe desembolsar unha porcentaxe maior do SMI na compra desa “cesta de produtos”.

Índices de ganancias por hora. OCDE. 2005.

■ Cadro 1.30

OCDE-Total	118,3
OCDE-Europa	120,2
UE-15	115,8
España	125,7
Alemaña	109,4
Francia	118,7
Italia	114,4
Países Baixos	113,8
Bélxica	113,4
Reino Unido	122,3
Irlanda	132,3
Dinamarca	121,0
Austria	115,0
Suecia	117,5
Finlandia	124,2
Noruega	125,2
EE.UU.	116,6
Canadá	113,4
Xapón	104,8

(1) Datos do 4º trimestre de 2005. Índice base ano 2000.

Fuente: INE, Boletín Mensual de Estadística (recolle os datos da OCDE).

A comparanza da evolución do salario mínimo interprofesional e do índice de prezos ao consumo en Galicia no último sexenio reflicte que só en 2004 e en 2005 a suba do SMI foi maior que a da inflación.

No relativo ao *SMI por hora efectiva traballada* en distintos estados da Unión Europea, nun Informe Sociolaboral anterior xa presentamos os datos que reflicten que o noso non chega á terceira parte da media da UE-I5 (32%), porcentaxe moi alonxada da que supón o PIB por habitante corrixido polo poder de compra en Galicia (ben máis do dobre desa porcentaxe) ou España (case o triplo).

No capítulo 7 deste Informe figura a suba salarial establecida na negociación colectiva en Galicia e no conxunto estatal nos últimos anos; consideramos que a súa visión pode ser interesante para complementar o analizado neste apartado.

1.6.3. Gasto medio por persoa.

Se ben os salarios —estudados no epígrafe anterior— son a fonte principal de renda dos fogares (polo que o seu nivel é un condicionante importante do consumo ou aforro que van realizar as persoas que residen neles), teñen tamén a súa importancia relativa outras fontes de renda (como as do capital, as rendas mixtas ou as prestacións sociais). Coa análise do gasto medio por persoa nas distintas comunidades autónomas rematamos este primeiro capítulo.

Gasto medio por persoa. Por comunidades autónomas. 2005⁽¹⁾.

■ Cadro 1.31

	Total gasto	Alimentos, bebidas e tabaco	Resto
España	2.164,67	422,82	1.741,85
Andalucía	1.922,31	401,42	1.520,90
Aragón	2.129,48	448,37	1.681,11
Asturias	2.026,11	333,25	1.692,85
Baleares	2.541,33	358,24	2.183,09
Canarias	2.005,77	329,08	1.676,69
Cantabria	2.190,37	503,91	1.686,46
Castela e León	1.963,47	443,16	1.520,31
Castela A Mancha	1.907,38	407,18	1.500,19
Cataluña	2.275,12	456,72	1.818,40
Com. Valenciana	2.256,04	418,35	1.837,69
Estremadura	1.488,56	387,82	1.100,74
Galicia	1.878,17	442,57	1.435,60
Madrid	2.699,47	431,50	2.267,97
Murcia	1.818,48	409,08	1.409,40
Navarra	2.258,87	392,43	1.866,44
País Vasco	2.423,44	490,27	1.933,17
A Ríoxa	2.149,02	426,00	1.723,01
Ceuta e Melilla	2.152,62	579,36	1.573,26

(1) Datos do 4º trimestre. En euros

Fonte: INE. "Encuesta Continua de Presupuestos Familiares"

A *Enquisa continua de orzamentos familiares* (do INE) vai recollendo trimestralmente a evolución do gasto medio por persoa nas diferentes comunidades autónomas. No cadro 1.31 compróbase que no último trimestre de 2005:

- O gasto medio por persoa galega supón un 86,8% do promedio estatal (o pasado ano era un 90,6% e en 2003 un 96,2%); Galicia ocupa a antepenúltima posición nesa clasificación (só por riba de Estremadura e Murcia), despois de crecer un 3,8% no último ano (menos da metade que a suba media estatal: 8,4%). Madrid, Baleares e o País Vasco son –por esta orde– as comunidades de maior gasto medio por persoa.
- No apartado de “*alimentos, bebidas e tabaco*” o gasto medio galego está un 4,7% por riba do estatal mentres que está moi por baixo no *resto do gasto* (é un 82,4% do promedio español).

Quen desexa analizar o comportamento nun prazo máis longo, pode consultar a evolución no cuadrenio 2001-2004 do gasto medio por persoa en Galicia e España no Informe Sociolaboral 2004.

2.1. Introducción

No capítulo anterior estudamos a realidade macroeconómica galega do ano 2005; neste ímonos centrar na estrutura e na dinámica do tecido produtivo de Galicia e máis na política industrial das diferentes administracións públicas.

Primeiramente, achegarémonos á dimensión das empresas galegas (en aspectos como o número de empregados, a distribución por provincias e tipo de actividade) baseándonos fundamentalmente en datos obtidos do INE (DIRCE). Trataremos tamén neste epígrafe do crecemento do número de empresas galegas e da forma xurídica que adoptan.

No apartado seguinte analizaremos a situación económico-financeira das empresas galegas, a partir dos datos proporcionados polo IGE a través da Central de Balances de Galicia.

Despois, analizaremos as enquisas industriais (de empresas e de produtos) do INE, dúas enquisas do sector servizos (referidas ao comercio polo miúdo e o sector turístico) e diversos indicadores de conxuntura.

Centrarémonos logo na enquisa de investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D), na de innovación tecnolóxica e na de indicadores de alta tecnoloxía.

Despois abordaremos o estudo do sector público empresarial en Galicia, analizando a súa relevancia en emprego e investimentos. Por último, referirémonos á política industrial en Galicia, contemplada desde unha triple perspectiva: da Unión Europea, da Administración Central e da Administración Autonómica.

2.2. Estrutura e dinámica empresarial galega.

Neste apartado achegarémonos á estrutura e á evolución do tecido produtivo galego co estudo das empresas galegas segundo o número de traballadores, os sectores de actividade ou a condición xurídica, de acordo coa información subministrada polo Directorio Central de Empresas (DIRCE) do INE. Esta información combina, na elaboración das estatísticas de empresas, os datos da Seguridade Social cos procedentes das retencións do IRPF, o imposto de actividades económicas e os de Rexistro Mercantil, someténdoo a un itinerario de tratamentos de depuración, harmonización e integración co obxecto de obter maior fiabilidade. Os datos refírense á situación a día 1 de xaneiro de cada ano e non inclúen as empresas dos sectores agrario e pesqueiro nin os servizos administrativos das administracións públicas (aunque si as empresas públicas).

Empresas activas, por sector económico e comunidade autónoma. 2005

■ Cadro 2.1

	Sector económico				
	Total	Industria	Construción	Comercio	Resto de servizos
Cataluña	567.019	52.968	78.782	144.622	290.647
Andalucía	464.179	32.891	51.862	146.943	232.483
Madrid	456.175	27.577	55.863	104.255	268.480
C. Valenciana	329.334	30.625	43.999	93.944	160.766
Galicia	185.722	14.984	26.422	55.399	88.917
Cast. e León	159.196	12.929	25.384	45.634	75.249
Pais Vasco	157.539	14.747	23.251	39.525	80.016
Canarias	128.020	6.364	15.291	37.112	69.253
Cast. A Mancha	118.396	13.130	21.275	34.874	49.117
Aragón	90.005	8.210	13.893	23.621	44.281
Baleares	87.024	5.415	14.300	20.477	46.832
Murcia	85.110	7.643	12.652	25.389	39.426
Asturias	68.175	4.392	9.074	18.942	35.767
Extremadura	61.898	5.105	8.269	21.085	27.439
Navarra	40.730	4.096	6.301	10.385	19.948
Cantabria	36.561	2.374	5.379	9.823	18.985
A Rioxa	21.598	2.849	3.056	6.046	9.647
Ceuta e Melilla	7.448	173	532	3.383	3.360
España	3.064.129	246.472	415.585	841.459	1.560.613

Fonte: INE, DIRCE

O cadro 2.1 recolle a distribución por sectores económicos e comunidades autónomas das empresas que figuran no DIRCE ao comezo do ano 2005. Sobrancearemos os seguintes aspectos:

■ O crecemento no número de empresas no último ano foi no total español do 4,13%, por riba do incremento de Galicia (2,62%).

■ Cataluña é a que maior número de empresas acolle, atendendo ao emprazamento da súa sede central, cun 18,5% do total español; o segundo lugar ocúpao Andalucía (15,15%) e o terceiro Madrid (14,90%). Entre estas tres comunidades concentran case a metade (un 48,5%) do total de empresas de España, dúas décimas máis que no ano anterior.

■ Galicia segue a ser a quinta comunidade por número de empresas, cun peso relativo no total español do 6,06% (porcentaxe lixeiramente inferior -nunha décima- á do ano anterior e pouco menor que a da poboación galega no Estado en 2004: 6,37%).

■ Ao redor da metade das empresas (47,9% en Galicia e 51,2% no total estatal) pertencen ao sector “resto de servizos”, no que figuran as empresas do sector de servizos diferentes das comerciais. Case a terceira parte do total das empresas son comerciais (29,8% en Galicia e 27,5% no total estatal). Conxuntamente, as empresas do sector servizos supoñen máis de tres de cada catro empresas que figuran no DIRCE, tanto en Galicia (77,7%) como en España (78,8%).

A análise comparativa da distribución sectorial de empresas en Galicia e España do cadro 2.2 e a evolución do último cuatrienio no cadro 2.3, permite ás persoas interesadas o estudo máis polo miúdo.

Distribución das empresas. Por sectores económicos⁽¹⁾. Galicia/ España. 2003-2005

■ Cadro 2.2

Sector	2003		2004		2005	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
Industria	8,6	8,8	8,3	8,4	8,1	8,0
Construción	13,8	12,8	14,0	13,3	14,2	13,6
Comercio	30,9	28,7	30,3	28,1	29,8	27,5
Resto de servizos	46,7	49,7	47,4	50,2	47,9	50,9

Elaboración propia

(1) En porcentaxe de cada sector sobre o total de empresas

Fonte: INE, DIRCE

Evolución do número total de empresas. Galicia e España. 2001-2005

■ Cadro 2.3

	2001	2002	2003	2004	2005
Galicia	167.732	165.726	174.077	180.977	185.722
España	2.645.317	2.710.400	2.813.159	2.942.583	3.064.129

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

No cadro 2.4, presentamos a evolución das empresas en Galicia -con desglose provincial- e máis no estado desde 1995. Galicia ten a primeiros do ano 2005 un 6,1% do total estatal de empresas que figuran no DIRCE, porcentaxe unha décima inferior á do ano anterior. A provincia da Coruña concentra agora un 41,5% das empresas galegas e a de Pontevedra o 34% polo que tres de cada catro empresas galegas pertencen a unha desas provincias.

■ Cadro 2.4

Distribución das empresas. Por provincias. Galicia/España. 1995-2005

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España	% G/E
1995	61.647	19.678	19.085	46.980	147.390	2.301.559	6,4
1996	63.865	20.254	19.779	48.597	152.495	2.384.711	6,4
1997	64.946	20.545	20.076	49.494	155.061	2.438.830	6,4
1998	66.313	20.945	20.370	50.955	158.583	2.474.690	6,4
1999	63.167	21.267	20.598	52.013	157.045	2.518.801	6,2
2000	69.381	21.825	20.959	53.907	166.072	2.595.392	6,4
2001	70.021	21.865	21.136	54.710	167.732	2.645.317	6,3
2002	66.276	21.942	21.215	56.293	165.726	2.710.400	6,1
2003	71.748	22.396	21.560	58.373	174.077	2.813.159	6,2
2004	74.809	22.479	22.118	61.571	180.977	2.942.583	6,2
2005	77.023	23.122	22.452	63.125	185.722	3.064.129	6,1

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

No último ano aumentou o número de empresas nas catro provincias de Galicia, e fíxoo en maior medida nas da Coruña (2,97%) e Lugo (2,86%) mentres que foron menores as subas de Pontevedra (2,52%) e, moi especialmente, de Ourense (1,51%).

A distribución nas provincias galegas -e nos totais galego e español- do número de empresas segundo a condición xurídica no último cuadrenio pódese ver no cadro 2.5, que reflicte que:

■ Cadro 2.5

Empresas segundo condición xurídica, por provincias. Galicia/España 2001-2005

		Total empresas	Persoas físicas	Sociedades anónimas	Sociedades de respons. limitada	Sociedades colectivas	Sociedades comanditarias	Comunidades de bens	Sociedades cooperativas	Asociacións e outros tipos	Organismos autónomos e outros
A Coruña	2001	70.021	47.115	1.817	15.861	10	1	841	421	3.849	106
	2002	66.276	43.244	1.757	16.195	7	1	813	403	3.771	85
	2003	71.748	46.366	1.765	17.787	8	1	822	420	4.430	149
	2004	74.809	47.613	1.739	19.160	8	1	866	404	4.865	153
	2005	77.023	47.935	1.736	20.596	8	0	926	391	5.279	152
Lugo	2001	21.865	15.710	314	4.347	0	0	1.140	179	143	32
	2002	21.942	15.559	300	4.548	0	0	1.175	179	149	32
	2003	22.396	15.639	293	4.817	0	0	1.222	180	191	54
	2004	22.479	15.333	305	5.065	0	0	1.305	170	244	57
	2005	23.122	15.462	310	5.459	0	0	1.381	174	276	60
Ourense	2001	21.136	14.815	498	4.564	1	0	241	148	832	37
	2002	21.215	14.655	485	4.784	1	0	254	143	856	37
	2003	21.560	14.708	483	5.013	1	0	244	152	907	52
	2004	22.118	14.821	479	5.341	2	0	274	141	1.010	50
	2005	22.452	14.663	477	5.748	1	0	284	136	1.090	53
Pontevedra	2001	54.710	34.160	1.506	15.803	3	0	1.900	248	1.020	70
	2002	56.293	34.573	1.507	16.750	3	0	1.982	281	1.127	70
	2003	58.373	35.107	1.524	17.987	3	0	2.086	294	1.260	112
	2004	61.571	36.272	1.539	19.508	3	0	2.399	293	1.445	112
	2005	63.125	36.099	1.556	20.896	3	0	2.611	287	1.559	114
Galicia	2001	167.732	111.800	4.135	40.575	14	1	4.122	996	5.844	245
	2002	165.726	108.031	4.049	42.277	11	1	4.224	1.006	5.903	224
	2003	167.806	111.820	4.065	45.604	12	1	4.374	1.046	6.788	367
	2004	180.977	114.039	4.062	49.074	13	1	4.844	1.008	7.564	372
	2005	185.722	114.159	4.079	52.699	12	0	5.202	988	8.204	379
España	2001	2.645.317	1.651.265	129.349	667.441	503	127	75.503	24.210	91.386	5.533
	2002	2.710.400	1.662.183	126.529	716.542	471	117	76.631	24.867	97.501	5.559
	2003	2.813.159	1.694.543	124.468	773.151	426	112	79.248	25.679	107.559	7.973
	2004	2.942.583	1.738.456	122.579	839.958	456	114	88.737	25.557	118.413	8.313
	2005	3.064.129	1.767.265	121.441	918.449	406	100	94.898	25.801	127.414	8.355

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

■ En Galicia o maior aumento absoluto no último ano foi o das sociedades de responsabilidade limitada (3.625), mentres que as empresas propiedade de persoas físicas medran só en 129, e as sociedades anónimas en 17.

■ No último ano diminuíu o número de empresas de dúas formas xurídicas en Galicia: as sociedades colectivas e as cooperativas.

■ Se da evolución pasamos á “foto fixa”, no último ano a empresa propiedade dunha persoa física segue a ser a fórmula maioritaria de case dúas de cada tres empresas de Galicia (61,46%), aínda que segue a perder forza (1,5 puntos este ano). A segunda é a sociedade de responsabilidade limitada (28,38%), que un ano máis sube a súa porcentaxe (neste caso en un punto e sete décimas).

■ Cadro 2.6

Empresas, por estrato de asalariados e provincias. Galicia/España. 2001-2005

		Sen asalariados	de 1 a 2 asalariados	de 3 a 5 asalariados	de 6 a 9 asalariados	de 10 a 19 asalariados	de 20 a 49 asalariados	de 50 a 99 asalariados	de 100 a 199 asalariados	de 200 a 499 asalariados	de 500 a 999 asalariados	de 1.000 a 4.999 asalariados	de 5.000 ou máis asalariados
A Coruña	2001	38.084	18.807	6.606	2.966	1.982	1.116	252	129	58	15	5	1
	2002	34.388	18.542	6.728	2.976	2.031	1.134	258	135	55	16	11	2
	2003	37.609	20.205	7.152	3.042	2.097	1.137	284	120	70	15	16	1
	2004	38.746	21.431	7.550	3.197	2.202	1.180	281	128	60	16	17	1
	2005	39.898	22.185	7.643	3.300	2.215	1.237	297	142	71	16	18	1
Lugo	2001	11.293	6.712	2.219	861	498	222	38	18	3	1	0	0
	2002	11.094	6.842	2.285	890	514	252	39	19	6	1	0	0
	2003	11.159	7.178	2.290	923	528	251	37	20	8	1	1	0
	2004	10.914	7.384	2.357	962	522	261	42	24	7	5	1	0
	2005	11.234	7.541	2.455	965	552	297	44	23	7	3	1	0
Ourense	2001	11.528	6.001	1.934	844	502	229	64	17	11	5	1	0
	2002	11.377	6.141	1.967	881	507	242	63	22	9	5	1	0
	2003	11.356	6.368	2.096	870	523	246	63	21	10	6	1	0
	2004	11.432	6.707	2.224	863	532	257	63	23	10	5	2	0
	2005	11.498	6.872	2.278	899	512	284	68	25	9	4	3	0
Pontevedra	2001	26.789	15.967	5.981	2.759	1.800	1.019	240	90	50	7	7	1
	2002	27.137	16.681	6.297	2.848	1.837	1.083	247	93	56	7	6	1
	2003	27.598	17.891	6.467	2.944	1.951	1.088	256	104	54	10	9	1
	2004	28.339	19.279	7.179	3.154	2.063	1.113	257	112	55	10	9	1
	2005	29.071	19.863	7.178	3.235	2.118	1.207	260	112	61	10	9	1
Galicia	2001	87.694	47.487	16.740	7.430	4.782	2.586	594	254	122	28	13	2
	2002	83.996	48.206	17.277	7.595	4.889	2.711	607	269	126	29	18	3
	2003	87.722	51.642	18.005	7.779	5.099	2.722	640	265	142	32	27	2
	2004	89.431	54.801	19.310	8.176	5.319	2.811	643	287	132	36	29	2
	2005	91.701	56.461	19.554	8.399	5.397	3.025	669	302	148	33	31	2
España	2001	1.408.792	692.964	259.764	126.050	86.308	48.205	12.953	5.867	3.180	744	418	72
	2002	1.425.332	716.914	271.764	131.666	89.840	50.595	13.468	6.190	3.276	815	466	74
	2003	1.459.938	760.515	285.651	136.679	93.823	51.619	13.486	6.402	3.540	878	550	78
	2004	1.500.396	818.149	303.783	143.417	98.245	53.267	13.470	6.650	3.590	945	592	79
	2005	1.574.166	850.367	310.787	145.443	100.211	56.260	14.394	7.003	3.817	967	630	84

Elaboración propia

Fonte: INE, DIRCE

No cadro 2.6 ofrecemos a distribución das empresas por estrato de asalariados nas provincias galegas -e nos totais galego e máis estatal- no último cuatrienio. O predominio no tecido produtivo das pequenas empresas e das microempresas queda ben claro á vista de que:

■ Ao redor da metade das empresas galegas (49,4%) non teñen asalariados (51,4% en España) e un 60,05% das que teñen algún non pasan de dous empregados (57,07% en España, 2,8 puntos menos que en Galicia).

■ As empresas que empregan a 20 ou máis traballadores en Galicia (4.210) supoñen un 2,27% do total de empresas galegas e as de España (83.155) son un 2,71%.

O cadro 2.7 explicita a porcentaxe de empresas que teñen asalariados en Galicia e no Estado desde 1995. Subliñaremos que:

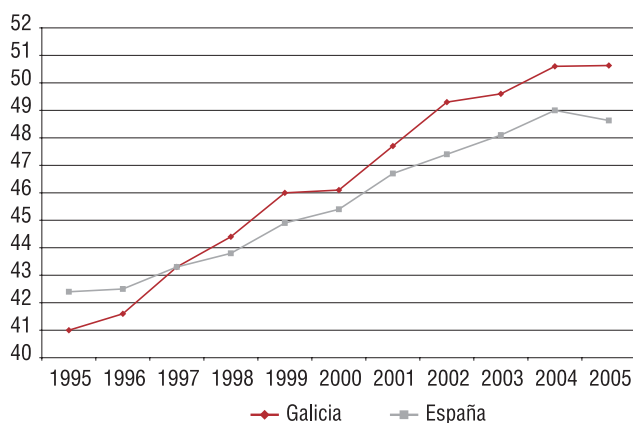
- A porcentaxe de Galicia en 2005 é igual á do ano anterior e sitúase (despois da continua suba desde 1996) no maior valor da última década.
- A porcentaxe de Galicia estivo sempre por riba da estatal desde 1998; no último ano, o diferencial é de dous puntos (catro décimas máis que no anterior).

**Porcentaxe de empresas que teñen asalariados.
Galicia/España. 1995-2005**

■ Cadro 2.7

	Galicia	España
1995	41,0	42,4
1996	41,6	42,5
1997	43,3	43,3
1998	44,4	43,8
1999	46,0	44,9
2000	46,1	45,4
2001	47,7	46,7
2002	49,3	47,4
2003	49,6	48,1
2004	50,6	49,0
2005	50,6	48,6

Elaboración propia
Fonte: DIRCE



O número de empresas de cada un dos estratos de asalariados en Galicia e España figura no cadro 2.8. Na comparanza das porcentaxes Galicia-España apréciase que a participación relativa de Galicia no total español só é maior que a correspondente á nosa poboación (6,37%) nos tramos de menos asalariados (1-2) mentres que son especialmente pequenas no estrato de máis asalariados e nos situados entre 100 e 1000 persoas empregadas.

Unha información máis polo miúdo das empresas con asalariados é a que figura no cadro 2.9, que recolle a porcentaxe de empresas por estrato de asalariados en Galicia e no Estado nos últimos seis anos. Compróbase que en 2005 só no primeiro estrato -de un a dous asalariados- as empresas galegas superan en porcen-

taxe ás do total do estado, unha décima menos no segundo e vaise abrindo a diferenza (en termos relativos) a prol de España nos catro estratos seguintes a medida que vai subindo o tamaño do cadro de persoal.

Cadro 2.8

Número de empresas, por estrato de asalariados. Galicia/España. 2005

	Total Empresas	Sen asalariados	de 1 a 2 asalariados	de 3 a 5 asalariados	de 6 a 9 asalariados	de 10 a 19 asalariados	de 20 a 49 asalariados	de 50 a 99 asalariados	de 100 a 199 asalariados	de 200 a 499 asalariados	de 500 a 999 asalariados	de 1.000 a 4.999 asalariados	de 5.000 ou máis asalariados
Galicia	185.722	91.701	56.461	19.554	8.399	5.397	3.025	669	302	148	33	31	2
España	3.064.129	1.574.166	850.367	310.787	145.443	100.211	56.260	14.394	7.003	3.817	967	630	84
% Galicia/España	6,1	5,8	6,6	6,3	5,8	5,4	5,4	4,6	4,3	3,9	3,4	4,9	2,4

Fonte: INE, DIRCE

Cadro 2.9

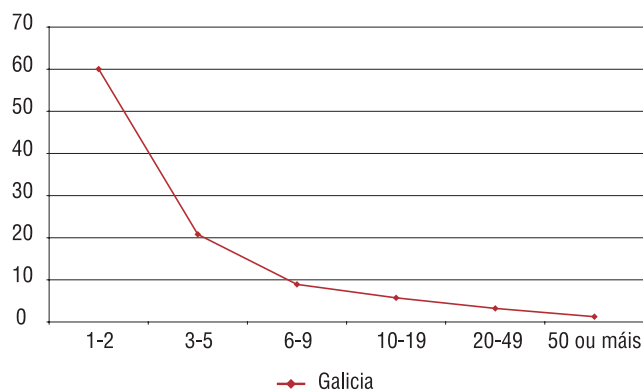
Porcentaxe de empresas. Por estrato de asalariados⁽¹⁾. Galicia/España. 2000-2005

	Galicia						España					
	1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50 ou máis	1-2	3-5	6-9	10-19	20-49	50 ou máis
2000	59,5	21,1	8,7	6,1	3,4	1,2	56,6	20,9	9,2	7,2	4,2	1,9
2001	59,3	20,9	9,3	6,0	3,2	1,3	56,0	21,0	10,2	7,0	3,9	1,9
2002	59,0	21,1	9,3	6,0	3,3	1,3	55,8	21,1	10,2	7,0	3,9	1,7
2003	59,8	20,8	9,0	5,9	3,2	1,3	56,2	21,1	10,1	6,9	3,8	1,9
2004	59,9	21,1	8,9	5,8	3,1	1,2	56,7	21,1	9,9	6,8	3,7	1,8
2005	60,1	20,8	8,9	5,7	3,2	1,3	57,1	20,9	9,8	6,7	3,8	1,8

Elaboración propia, a partir dos datos do DIRCE

(1) Calculado sobre o total de empresas que teñen algún asalariado

Porcentaxe de empresas por estrato de asalariados en 2005



2.3. Situación económico-financeira das empresas galegas

A información do tecido produtivo galego baseada no DIRCE complementarémola coa subministrada polo Instituto Galego de Estatística na *Central de Balances de Galicia*; nela o IGE proporciona información trimestral relativa á situación económico-financeira das empresas de Galicia desde unha dobre perspectiva:

■ Cuantitativa, mediante o subministro de información sobre a evolución a curto prazo das principais características produtivas (en termos de contas de perdas e ganancias) das empresas galegas.

■ Cualitativa, coa información sobre a evolución conxuntural do subsector industrial, baseada nas opinións do empresariado.

A *Central de Balances de Galicia* é un sistema de información de base empresarial que xestiona unha mostra do tecido produtivo galego: o seu punto de partida son os datos do *Balance* e máis da *Conta de Resultados* tal como foron depositadas ao entregar as *Contas Anuais* nos Rexistros Mercantís da nosa comunidade autónoma. É un instrumento importante para o estudo da evolución económico – financeira das empresas que presentan as *súas contas anuais* en Galicia, que complementa a información de base rexistral coa aportada voluntariamente por empresas e a doutras fontes (como as empresas certificadores de calidade).

O último *Informe anual económico – financeiro da empresa galega* recolle datos ate o ano 2003. Para poder presentar datos máis actualizados acudimos a outro estudo da Central de Balances de Galicia: O Informe Trimestral económico-financeiro; no panel de empresas que forman a mostra homoxénea estudada ofrécense datos referentes á súa actividade, investimento, financiamento, emprego, produtividade e rendibilidade.

Evolución e estrutura da conta de explotación⁽¹⁾. Galicia. 2004-2005

■ Cadro 2.10

	Anos	
	2004	2005
Ingresos de explotación (+)	13.826,37	14.033,84
Consumos de explotación (-)	11.131,56	11.295,96
VEB c.f. (=)	2.694,81	2.737,88
Gastos de persoal (-)	1.429,80	1.471,99
Soldos, salarios e asimilados	1.084,04	1.098,80
Cargas sociais	345,76	373,19
Rdo. Econ. Bruto de explotación (=)	1.265,01	1.265,90
Rdo. Neto do exercicio	607,53	645,60

(1) Datos do 4º trimestre de cada ano da mostra formada por 212 empresas; en millóns de euros.

Fonte: IGE, Central de Balances Trimestral.

No cadro 2.10 recollemos a evolución e estrutura da conta de explotación da mostra de empresas no último bienio. Sobrancearemos que no ano 2005:

■ Os ingresos de explotación creceron un 1'5% e os consumos de explotación un 1'4%.

■ O valor engadido bruto ao custo dos factores subiu un 1'6%.

■ Os gastos de persoal creceron un 2'9%.

■ O beneficio bruto de explotación estabilizouse mentres que o beneficio neto do exercicio subiu un 6'3%.

Evolución e estrutura patrimonial. Galicia. 2004-2005.

■ Cadro 2.11

	2004	2005
I). Activo fixo	5.438,06	5.682,70
Accionistas desembolsos non esixidos	0,65	0,66
Inmobilizado	5.437,41	5.682,04
Inmobilizaci3ns inmateriais	299,03	298,13
Inmobilizaci3ns materiais	3.845,44	3.956,18
Outro Inmobilizado	1.292,94	1.427,73
II). Activo circulante	4.132,52	5.149,95
Activo total	9.570,58	10.832,65
I). Pasivo fixo	6.082,05	6.366,71
Recursos propios	3.415,64	3.704,84
Acredores a l/p	2.265,23	2.228,30
Provisi3ns para riscos e gastos l/p	401,18	433,57
II). Pasivo circulante	3.488,53	4.465,94
Pasivo total	9.570,58	10.832,64

“(1) Datos do 4º trimestre de cada ano da mostra formada por 212 empresas; en millóns de euros.”

Fonte: IGE, Central de Balances Trimestral.

O cadro 2.11 mostra a evoluci3n e estrutura patrimonial da mostra homoxénea de empresas da Central de Balances Trimestral de Galicia no último bienio. Subliñaremos os seguintes trazos:

- No tocante ao investimento, a forte suba do activo circulante (24´6%), que quintuplica á do activo fixo (4´5%).
- No apartado do financiamento, os recursos propios presentan unha taxa inter-anual positiva do 8´5% e os recursos alleos medran case o dobre (15´8%).

Evoluci3n do indicador de confianza industrial (ICI)

■ Cadro 2.12

Período	ICI
3T-2004	10,64
4T-2004	8,46
1T-2005	3,41
2T-2005	6,86
3T-2005	0,49
4T-2005	7,29

Fonte: IGE. Central de Balances Trimestral

No cadro 2.12 presentamos informaci3n cualitativa da evoluci3n conxuntural do sector industrial galego de acordo coas opini3ns do empresariado nos seis últimos trimestres, sintetizadas no *indicador de confianza industrial*, que se calcula como media dos saldos netos das opini3ns empresariais sobre tres variables: nivel trimestral da carteira de pedidos, nivel trimestral de inventarios (cambiado de signo) e nivel de produci3n previsto para o trimestre seguinte. Subliñaremos a importante recuperaci3n do *indicador de confianza industrial* no último trimestre de 2005, no que rexistrou o mellor dato dese ano.

2.4. Análise de enquisas industriais

Neste epígrafe referirémonos aos datos que sobre o noso sector industrial figuran en tres enquisas industriais (de empresas, de produtos e de opinións dos empresarios da industria) elaboradas polo INE.

2.4.1. Enquisa industrial de empresas

A *Enquisa Industrial de Empresas* proporciona unha información interesante para o estudo das características dos distintos sectores da actividade industrial –nos niveis estatal e autonómico– e intégrase no proxecto europeo de estatísticas estruturais das empresas; os últimos datos proporcionados polo INE son do ano 2004.

Cifra de negocios⁽¹⁾ por comunidades autónomas. 2003-2004

■ Cadro 2.13

	2004	% sobre o total	2003	Variación 2004/2003
Andalucía	46.331.187	9,4	42.636.834	8,7
Aragón	22.871.302	4,6	21.544.003	6,2
Asturias	11.440.122	2,3	10.637.403	7,5
Baleares	3.520.839	0,7	3.256.378	8,1
Canarias	6.918.135	1,4	6.568.253	5,3
Cantabria	6.662.555	1,3	6.206.698	7,3
Castela e León	29.893.121	6,0	28.347.889	5,5
Castela A Mancha	20.274.967	4,1	18.140.168	11,8
Cataluña	123.951.082	25,0	115.706.787	7,1
C. Valenciana	53.720.779	10,8	50.467.428	6,4
Extremadura	4.535.722	0,9	3.884.170	16,8
Galicia	29.489.069	6,0	28.021.097	5,2
Madrid	56.382.181	11,4	52.869.206	6,6
Murcia	12.036.184	2,4	11.224.899	7,2
Navarra	16.031.785	3,2	14.222.206	12,7
País Vasco	46.531.650	9,4	42.169.586	10,3
A Ríoxa	4.775.753	1,0	4.347.039	9,9
España	495.366.433	100	460.250.044	7,6

(1) En miles de euros

Fonte: INE, "Encuesta industrial de empresas"

No cadro 2.13 presentamos a participación de cada comunidade autónoma na cifra de negocios total estatal; sobrancean Cataluña (25%), Madrid (11'4%) e a Comunidade Valenciana (10'8%); conxuntamente, supoñen un 47'2% da cifra de negocios total do sector industrial en España. A participación galega no agregado estatal do ano 2004 (6%) é bastante menor que no ano 2003 (6'5%) debido a que o crecemento galego da cifra de negocios industrial nese ano (5'2%) quedou moi por baixo da suba media estatal (7'6%) e moi especialmente das catro comunidades nas que esa suba no último ano rebordou o 10%: Extremadura (16'8%), Navarra (12,7%), Castela-A Mancha (11,8%) e País Vasco (10,3%).

No cadro 2.14 podemos ver que nas tres variables analizadas o peso relativo de Galicia no total estatal en 2004 estivo no intervalo do 6% ao 6,2%, sendo (como en todos os anos do cadro) o máis baixo o da cifra de negocios e o máis alto o das horas traballadas; as tres variables quedan nun nivel semellante ao que acada

o total de empresas galegas no conxunto do Estado e lixeiramente por baixo da participación da poboación galega no total estatal (6'37% a 1-1-2004).

**Evolución do peso de Galicia no total estatal nas principais variables da industria⁽¹⁾.
2001-2004**

■ **Cadro 2.14**

	Persoas ocupadas	Horas traballadas	Cifra de negocios
2001	6,0	6,1	5,8
2002	6,2	6,3	6,2
2003	6,2	6,2	6,1
2004	6,1	6,2	6,0

Elaboración propia

(1) Datos en porcentaxe de Galicia sobre o total de España

Fonte: INE, "Encuesta industrial de empresas"

Ese mesmo cadro permite unha visión dinámica da participación de Galicia no total estatal nesas tres variables de 2001 a 2004; subliñaremos os seguintes aspectos:

■ En 2004 baixou a importancia relativa de Galicia no conxunto estatal en dúas variables, anque de forma moi lixeira.

■ Na análise comparativa dos datos de 2001 e 2004, aumenta a participación galega no total español nas tres variables, facéndoo con maior intensidade na cifra de negocios.

■ **Cadro 2.15 Principais variables económicas da industria galega, por agrupacións de actividade. 2003-2004**

Agrupación	Importe neto da cifra de negocios ⁽¹⁾		Gastos de persoal ⁽¹⁾	
	2003	2004	2003	2004
1 CNAE: 10, 11, 12, 13, 14, 23. Industrias extractivas e do petróleo, enerxía e auga	4.348.313	4.623.995	338.964	323.260
2 CNAE: 15, 16. Alimentación, bebidas e tabaco	5.432.876	5.586.895	508.838	532.173
3 CNAE: 17, 18, 19. Industria téxtil, confección, coiro e calzado	1.471.359	1.681.018	296.240	298.093
4 CNAE: 20. Madeira e cortiza	1.652.095	1.685.345	213.209	218.962
5 CNAE: 21, 22. Papel, edición, artes gráficas e reprodución de soportes gravados	770.167	815.288	160.840	172.182
6 CNAE: 24. Industria química	1.058.439	1.078.404	94.173	94.477
7 CNAE: 25. Caucho e materias plásticas	656.863	657.997	106.713	107.100
8 CNAE: 26. Produtos minerais non metálicos diversos	1.368.410	1.476.610	274.549	285.992
9 CNAE: 27, 28. Metalurxia e fabricación de produtos metálicos	3.057.426	3.573.291	556.218	558.382
10 CNAE: 29. Maquinaria e equipo mecánico	762.613	859.566	189.701	193.538
11 CNAE: 30, 31, 32, 33. Material e equipo eléctrico, electrónico e óptico	488.567	535.174	92.083	95.706
12 CNAE: 34, 35. Material de transporte	6.629.820	6.353.784	818.620	804.772
13 CNAE: 36, 37. Industrias manufactureiras diversas	324.148	561.701	102.547	108.262
Total Industria	28.021.096	29.489.068	3.752.695	3.792.899

(1) En miles de euros.

Fonte: INE. "Encuesta industrial de empresas"

No cadro 2.15 presentamos a desagregación por agrupacións de actividade dos datos de dúas variables en Galicia (o importe neto da cifra de negocios e os gastos de persoal) coa finalidade de poñer a disposición das persoas interesadas no tema os datos necesarios para permitir a quen o desexe afondar no estudo da nosa estrutura industrial).

2.4.2. Enquisa industrial de produtos

Esta enquisa proporciona datos desde 1993, ano no que comeza España o proceso de adaptación ao Regulamento PRODCOM (PRODución COMunitaria) relativo á harmonización das estatísticas sobre a produción industrial nos países da UE; inclúe unha lista de produtos industriais (uns 5.000) de xeito harmonizado coa clasificación que se fai a efectos de comercio exterior na UE, para facilitar a comparación de datos de produción industrial cos obtidos nas estatísticas de comercio exterior. A estatística do ano 2005 está baseada para a parte dos bens na nomenclatura de comercio exterior da Unión Europea (a NC ou Nomenclatura Combinada, que entrou en vigor o 1 de xaneiro de 2005).

Ventas por CCAA. 2005

■ Cadro 2.16

	Millóns de euros	% respecto ao total	%variación 2005/2004
Canarias	5.019	1,4	18,2
Andalucía	39.355	10,8	15,6
Extremadura	2.632	0,7	15,2
Murcia	9.718	2,7	12,2
Castela A Mancha	15.422	4,2	9,6
Asturias	8.371	2,3	9,5
I. Baleares	1.650	0,4	9,1
País Vasco	37.707	10,4	6,5
Cantabria	5.041	1,4	5,4
Galicia	23.084	6,3	4,2
Madrid	31.217	8,6	3,6
Cataluña	88.263	24,3	3,2
C. Valenciana	39.221	10,8	2,9
Aragón	16.384	4,5	1,4
Castela e León	24.117	6,6	1,2
A Ríoxa	3.897	1,1	0,1
Navarra	12.698	3,5	-0,3
España	363.796	100,0	5,4

Fonte: INE, "Encuesta industrial de productos"

O cadro 2.16 recolle o valor da produción comercializada polas distintas comunidades autónomas en 2005. Sobrancea a concentración xeográfica en cinco comunidades (Cataluña, Comunidade Valenciana, País Vasco, Madrid e Andalucía) que axuntan case dúas terceiras partes (64,9%) do importe total das vendas do Estado. Galicia ocupa a sétima posición (despois das cinco comunidades citadas e máis a de Castela-León) e creceu 1,3 puntos porcentuais menos que o promedio estatal no ano 2005, porque a porcentaxe de crecemento das vendas de produtos industriais nese ano foi en Galicia do 4,2% mentres que no promedio estatal ascendeu ao 5,4%; na última columna do cadro pódese apreciar a clasificación de maior a menor suba das diferentes comunidades, que constata que Galicia quedou en décima posición, moi lonxe do crecemento doutras comunidades que comparten con nós o feito de estar por baixo do PIB por habitante medio da UE-25 (e que podemos velas encabezando a columna sinalada).

A visión dinámica a longo prazo da participación galega na produción comercializada –da lista de produtos PRODCOM– no conxunto do estado figura no cadro

2.17; despois da suba continuada do período 1998-2003 (a un ritmo de dúas ou tres décimas por ano) Galicia baixou no bienio seguinte (a un ritmo dunha décima porcentual por ano) a súa porcentaxe no total estatal da produción comercializada e queda en 2005 nun 6´4%, moi lixeiramente por riba da nosa participación na poboación estatal.

Evolución do peso de Galicia no total estatal da produción comercializada⁽¹⁾. 1995-2005

■ Cadro 2.17

	% Galicia / España
1995	5,2
1996	5,3
1997	5,2
1998	5,5
1999	5,8
2000	6,1
2001	6,3
2002	6,5
2003	6,6
2004	6,5
2005	6,4

Elaboración propia

(1) Lista de produtos PRODCOM

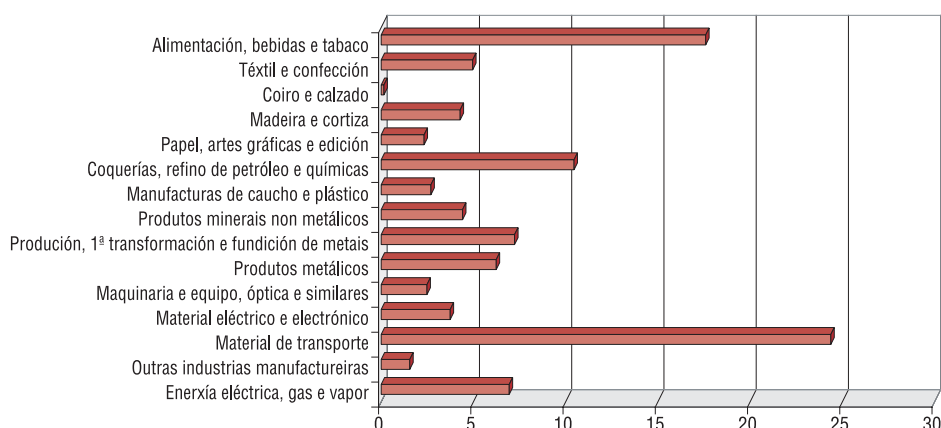
Fonte: INE, “Encuesta industrial de productos”

Valor da produción comercializada⁽¹⁾. Por grandes agrupacións. Galicia. 2005

■ Cadro 2.18

CNAE	Miles euros	%
15-16 Alimentación, bebidas e tabaco	4.391.752	17,7
17-18 Têxtil e confección	1.229.285	5,0
19 Coiro e calzado	34.448	0,1
20 Madeira e cortiza	1.070.628	4,3
21-22 Papel, artes gráficas e edición	612.112	2,5
23-24 Coquerías, refino de petróleo e químicas	2.584.533	10,4
25 Manufacturas de caucho e plástico	700.045	2,8
26 Produtos minerais non metálicos	1.101.101	4,4
27 Producción, 1ª transformación e fundición de metais	1.828.950	7,4
28 Produtos metálicos	1.528.023	6,2
29-30-33 Maquinaria e equipo, óptica e similares	648.945	2,6
31-32 Material eléctrico e electrónico	943.583	3,8
34-35 Material de transporte	6.048.074	24,4
36 Outras industrias manufactureiras	362.467	1,5
40 Enerxía eléctrica, gas e vapor	1.693.430	6,8
Total Galicia	24.777.376	100,0

Fonte: INE, Enquisa industrial anual de produtos



No cadro 2.18 presentamos a desagregación por grandes agrupacións do valor da produción comercializada galega. Constátase que tres apartados (material de transporte , refino de petróleo e alimentación, bebidas e tabaco) concentran en 2005 máis da metade (52'57%) do valor da produción comercializada de Galicia da lista PRODCOM.

O cadro 2.19 amosa a estrutura produtiva do tecido industrial galego en comparación co estatal, xa que presenta a desagregación por agrupacións en Galicia e no total de España. A comparación das porcentaxes de produción comercializada en Galicia e España que figuran neste cadro reflicte o maior peso relativo do apartado de material de transporte en Galicia (que practicamente dobra ao estatal) e no téxtil (no que multiplica por 3'6 a porcentaxe estatal), mentres que no apartado de maquinaria e equipo a porcentaxe española triplica á galega e no de coiro e calzado multiplica por oito a porcentaxe galega.

■ **Cadro 2.19 Porcentaxe da produción comercializada⁽¹⁾. Por grandes agrupacións. Galicia e España. 2003-2005**

CNAE	2003		2004		2005	
	Galicia	España	Galicia	España	Galicia	España
15-16 Alimentación, bebidas e tabaco	19,7	18,3	19,1	18,5	17,8	17,7
17-18 Téxtil e confección	4,7	3,9	4,9	3,5	3,0	5,0
19 Coiro e calzado	0,1	1,2	0,2	1,0	0,8	0,1
20 Madeira e cortiza	4,5	1,8	4,3	1,8	1,7	4,3
21-22 Papel, artes gráficas e edición	2,5	6,0	2,5	5,8	5,4	2,5
23.2-24 Refino de petróleo e químicas	8,1	12,8	8,9	13,5	14,6	10,4
25 Manufacturas de caucho e plástico	3,1	4,2	3,1	4,1	4,1	2,8
26 Produtos minerais non metálicos	4,5	6,4	4,6	6,2	6,3	4,4
27 Producción, 1ª transformación e fundición de metais	5,9	5,4	7,0	6,2	6,5	7,4
28 Produtos metálicos	5,9	7,2	6,2	7,4	7,4	6,2
29-30-33 Maquinaria e equipo, óptica e similares	2,5	7,5	2,6	7,3	7,0	2,6
31-32 Material eléctrico e electrónico	3,5	4,3	3,9	4,4	4,3	3,8
34-35 Material de transporte	28,5	15,5	27,1	14,8	13,7	24,4
36 Outras industrias manufactureiras	1,6	3,2	1,3	3,1	2,9	1,5
40 Enerxía eléctrica, gas e vapor	5,0	2,6	4,3	2,5	4,5	6,8
Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Elaboración propia

(1) Lista de produtos PRODCOM

Fonte: INE, Enquisa industrial de produtos

O cadro 2.20 é moi axeitado para a comparanza da especialización da estrutura industrial de Galicia en comparanza coa estatal, xa que amosa a estrutura produtiva do tecido industrial galego en porcentaxe de cada agrupación en Galicia sobre o total de España.

Catro agrupacións sobrancean moi especialmente no ano 2005 na nosa comunidade en comparanza coa estrutura industrial española: madeira-cortiza (16'3%), material de transporte (11,6%), téxtil (10'8%) e enerxía eléctrica (19%), as catro moi por riba da porcentaxe da media industrial (6'4%) e da participación da poboación de Galicia no total estatal (6'26% a 1-1-2005).

Se en cambio focalizamos os sectores da industria galega de menor peso en relación co total estatal –do listado PRODCOM– vese que en tres non chegan ao 3%: coiro-calzado (1'1%), papel, artes gráficas e edición (2,9%), maquinaria e equipo, óptica e similares (2,4%) e nun supérao lixeiramente (outras industrias manufactureras: 3'3%).

■ Cadro 2.20

Sectorización por grandes agrupacións⁽¹⁾. % Galicia/España. 2000-2005

CNAE	2000	2001	2002	2003	2004	2005
15-16 Alimentación, bebidas e tabaco	6,5	6,8	6,8	7,1	6,8	6,5
17-18 Téxtil e confección	7,1	7,5	7,3	8,0	9,2	10,8
19 Coiro e calzado	0,4	0,4	0,4	0,4	1,0	1,1
20 Madeira e cortiza	17,2	16,3	17,0	16,4	16,1	16,3
21-22 Papel, artes gráficas e edición	2,8	2,7	2,9	2,8	2,8	2,9
23.2-24 Refino de petróleo e químicas	3,8	4,2	4,4	4,2	4,3	4,6
25 Manufacturas de caucho e plástico	4,1	4,3	4,6	4,9	4,9	4,5
26 Produtos minerais non metálicos	4,6	4,8	4,8	4,7	4,8	4,6
27 Producción, 1ª transformación e fundición de metais	7,1	7,4	7,0	7,3	7,3	7,4
28 Produtos metálicos	4,3	4,8	4,6	5,5	5,5	5,4
29-30-33 Maquinaria e equipo, óptica e similares	2,1	2,4	2,4	2,2	2,4	2,4
31-32 Material eléctrico e electrónico	3,8	5,3	4,2	5,4	5,8	5,7
34-35 Material de transporte	12,2	12,1	13,1	12,2	12,0	11,6
36 Outras industrias manufactureras	2,2	2,9	3,1	3,2	2,8	3,3
40 Enerxía eléctrica, gas e vapor	-	-	11,3	12,7	11,2	10,0
Total Industria	6,1	6,3	6,5	6,6	6,5	6,4

Elaboración propia

(1) Lista de produtos PRODCOM

Fonte: INE, "Encuesta industrial de productos"

2.4.3. Opinións empresariais

O cadro 2.21 recolle resumidamente as impresións dos empresarios galegos encol dalgunhas variables no conxunto do sector industrial nos últimos anos, complementando as opinións dos empresarios que xa recolleamos ao analizar os datos proporcionados polo IGE a través da Central de Balances (noutro epígrafe deste mesmo capítulo).

Opinións empresariais. Total sector industrial (sen construción). Galicia. 2000-2005

■ Cadro 2.21

Total sector industrial	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Grao utilización actual (%) ⁽¹⁾	75,2	76,5	81,6	81,2	80,2	82,6
Carteira de pedimentos	-5,0	-8	7	17,5	-14,3	9,6
Stocks da produción	5,0	-3	-14	14,7	0,5	2,7
Tendencia da produción	-8,0	-39	-12	20,8	2,4	3,6
Tendencia do emprego	-6,0	-27	-14	12,0	10,0	4,0

(1) Datos do 4º trimestre nesta variable e de decembro nas outras catro

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo e Comercio. Enquisa de conxuntura industrial

Analizamos a continuación separadamente os cinco apartados dese cadro, que procede da *Encuesta de Coyuntura Industrial* que elabora o Ministerio de Ciencia e Tecnoloxía:

1) A previsión de **utilización da capacidade produtiva** total da industria estivo no cuarto trimestre do último ano no 82,6% e quedou na mellor posición nese trimestre no período analizado, despois do avance experimentado en 2005.

2) No tocante á demanda, a variable “**carteira de pedimentos**” amosa a diferenza existente entre a porcentaxe de respostas que indicaron que era elevada e as que sinalaron que era débil. En decembro do ano 2005 quedou na segunda mellor posición do período estudado, porque aínda coa espectacular mellora (23´9 puntos) respecto do dato de decembro de 2004 non conseguiu acadar o nivel de decembro de 2003.

3) En canto aos **stocks de produtos rematados**, as respostas da enquisa constatan a diferenza entre a porcentaxe de respostas que sinalan que o nivel é excesivo e as que sinalan que é insuficiente. A negativa evolución desta variable no último ano sitúaa en decembro de 2005 nunha situación algo peor que no ano anterior (aunque moito mellor que en decembro de 2003 e nun lugar intermedio no sexenio analizado).

4) A **tendencia da produción** representa a diferenza porcentual entre os que responden que aumentará e os que responden que diminuírá. No cadro comprobamos que este índice mellorou no último ano e quedou en decembro de 2005 na segunda mellor posición do período estudado (aunque moi lonxe do dato de decembro de 2003).

5) A **previsión empresarial da tendencia do emprego** empeorou notablemente no cuarto trimestre do ano 2005 respecto do mesmo período do ano anterior (intensificando o deterioro xa visible naquel) e quedou co peor dato nese trimestre do último trienio (e cun valor intermedio no conxunto do período estudado).

2.5. Enquisas do sector servizos

A terciarización das economías máis desenvolvidas é un trazo fundamental hoxendía en calquera país; achegarémonos a dúas das actividades que máis importancia teñen neste sector de servizos: o comercio e o turismo.

Índices de comercio polo miúdo. Por comunidades autónomas. 2005

■ Cadro 2.22

	Índice ⁽¹⁾	% variación ⁽²⁾
Andalucía	127,0	-0,7
Aragón	130,2	0,3
Asturias	135,7	3,1
Baleares	103,9	0,8
Canarias	144,4	-1,8
Cantabria	126,8	1,1
Catela e León	126,1	2,0
Castela A Mancha	141,5	5,0
Cataluña	142,6	0,6
Comunidade Valenciana	135,3	-0,4
Estremadura	142,9	-0,6
Galicia	132,1	0,1
Madrid	136,8	1,6
Murcia	140,7	-1,2
Navarra	140,0	2,6
País Vasco	141,6	3,4
A Ríoxa	134,6	-2,4
Ceuta	99,1	-2,8
Melilla	114,0	2,4
España	134,7	0,6

(1) Base 2001

(2) Decembro 2005 sobre mesmo mes do ano anterior.

Fonte: INE, "Índices de comercio al por menor"

Índices de emprego do comercio polo miúdo.
Por comunidades autónomas. 2005

■ Cadro 2.23

	Índice ⁽¹⁾	% variación ⁽²⁾
Andalucía	115,9	1,8
Aragón	108,5	0,3
Asturias	104,1	1,1
Baleares	101,9	1,2
Canarias	111,3	-0,3
Cantabria	111,6	2,5
Catela e León	106,5	-0,4
Castela A Mancha	113,5	2,4
Cataluña	114,7	3,6
Comunidade Valenciana	112,3	2,3
Estremadura	107,8	0,0
Galicia	112,3	2,1
Madrid	119,5	1,4
Murcia	118,4	2,8
Navarra	116,3	4,9
País Vasco	111,2	1,4
A Ríoxa	113,3	0,2
Ceuta	109,1	2,7
Melilla	101,3	0,0
España	113,5	1,9

(1) Base 2001

(2) Decembro 2005 sobre mesmo mes do ano anterior

Fonte: INE, Índices de comercio polo miúdo

Os cadros 2.22 e 2.23 recollen datos do comercio polo miúdo e os cadros 2.24 a 2.28 da Enquisa de ocupación en aloxamentos turísticos:

■ O primeiro reflicte un estancamento no comercio minorista galego no último ano, cunha variación 2'3 puntos porcentuais por baixo en Galicia que na media estatal; o índice con base no ano 2001 queda 2'6 puntos por baixo en Galicia que no promedio español.

■ O segundo sobrancea que a variación do emprego no comercio polo miúdo creceu dúas décimas máis en Galicia (2'1%) que en España (1'9%) en 2005 –anque o índice que reflicte o comportamento no último quinquenio quede 1'2 puntos porcentuais por baixo en Galicia-. Sobrancean no último ano as subas de Navarra (4'9%) e Cataluña (3'6%).

■ Cadro 2.24

Viaxeiros, pernoctacións e estancia media. Galicia e España. 2005

	Número de viaxeiros			Número de pernoctacións			Estancia media
	Total	Residentes en España	Residentes no estranxeiro	Total	Residentes en España	Residentes no estranxeiro	
A Coruña	1.582.946	1.241.722	341.224	3.201.802	2.557.067	644.735	2,02
Lugo	452.183	395.900	56.283	765.435	687.007	78.428	1,69
Ourense	304.802	282.922	21.880	575.394	523.590	51.804	1,89
Pontevedra	1.191.052	977.714	213.338	3.022.872	2.584.075	438.797	2,54
Galicia⁽¹⁾	3.530.983	2.898.258	632.725	7.565.503	6.351.739	1.213.764	2,14
España	70.629.755	41.553.513	85.261	245.561.310	106.367.136	139.194.174	3,48

(1) Información extraída do declarativo sobre totais de entradas de viaxeiros e pernoctacións do mes.

Fonte: INE, "Encuesta de ocupación hotelera"

O cadro 2.24 explicita as pernoctacións (desagregada en: residentes en España ou no estranxeiro) no ano 2005 e permite comezar a estudar a ocupación en aloxamentos turísticos; sobrancearemos que:

■ A participación de Galicia no total de viaxeiros é do 5%, e moito menor en pernoctacións (3'1%).

■ A estancia media dos viaxeiros en Galicia (2'14 días) e tan só un 61% da media española (3'48 días), porcentaxe que resulta especialmente baixo nas dúas provincias con menor grao de desenvolvemento económico-social: Ourense (54'3%) e Lugo (48'6%).

Pernoctacións de españois en Galicia e España. 2001-2005

■ Cadro 2.25

	2001	2002	2003	2004	2005
Galicia	4.963,9	5.309,6	5.467,8	6.748,7	6.351,7
España	85.261,0	86.718,4	91.036,9	99.878,0	106.367,1
% Galicia/España	5,8	6,1	6,0	6,8	6,0

Datos en medias anuais, en miles de pernoctacións

Fonte: INE, "Encuesta de ocupación hotelera"

O cadro 2.25 reflite as pernoctacións en *establecementos hoteleiros* de Galicia no último sexenio de persoas residentes en España; subliñaremos que no ano 2005:

■ Acadouse o maior número de pernoctacións do período analizado (se exceptuamos o dato de 2004, conseguido ao abeiro do “tirón do Xacobeo”).

■ Galicia representa un 6% no total de pernoctacións dos residentes en España, porcentaxe lixeiramente superior que a do comezo do período analizado (5’8% en 2001) anque lonxe –por razóns obvias– do 6’8% que se acadou no “Xacobeo 2004”.

Pernoctacións de residentes no estranxeiro en Galicia e España. 2001-2005

■ Cadro 2.26

	2001	2002	2003	2004	2005
Galicia	887,7	954,0	990,4	1.142,1	1.213,8
España	143.420,6	135.836,4	136.833,9	135.041,2	139.194,1
% Galicia/España	0,62	0,70	0,72	0,85	0,87

Datos en medias anuais, en miles de pernoctacións
 “Fonte: INE, “Encuesta de ocupación hotelera”

O cadro 2.26 reflite as pernoctacións en establecementos hoteleiros de Galicia no último quinquenio de persoas residentes no estranxeiro; subliñaremos que:

■ A participación galega no total estatal en 2005 é a sétima parte que na análise das pernoctacións dos residentes en España, xa que tan só supón un 0’87% (frente ao 6% dos residentes en España).

■ Aínda así, na análise diacrónica cómpre subliñar que houbo un crecemento continuo en Galicia nos anos analizados no número de pernoctacións de residentes no estranxeiro (cousa que non ocorreu no total estatal) e tamén na porcentaxe de participación de Galicia no total estatal.

■ Cadro 2.27

Establecementos, prazas, graos de ocupación, persoal empregado e establecementos conectados a internet. Galicia-España. 2005

	Nº establecementos abertos estimados segundo a enquisa*	Nº prazas estimadas segundo a enquisa*	Grao de ocupación por prazas**	Grao de ocupación por prazas en fin de semana**	Total persoal empregado*	% establecementos conectados a internet*
A Coruña	614	23.140	37,62	38,74	2.694	38,79
Lugo	265	7.769	26,81	29,90	963	28,39
Ourense	182	5.813	27,00	29,30	691	30,24
Pontevedra	430	20.440	39,60	44,67	2.908	45,08
Galicia***	1.491	57.162	35,78	38,69	7.256	37,69
España	13.976	1.210.016	54,34	59,81	178.723	54,64

*Media anual

**Grao de ocupación ponderado por prazas.

***Información extraída do declarativo sobre totais de entradas de viaxeiros e pernoctacións do mes.

Fonte: INE, “Encuesta de ocupación hotelera”

O cadro 2.27 permite aos interesados do estudo da ocupación en establecementos turísticos afondar no estudo doutras variables, como o número de establecementos, o persoal empregado ou a porcentaxe de establecementos hoteleiros con conexión a Internet (que en Galicia son tan só un 69% da media española, sendo especialmente baixa a porcentaxe nas provincias de Lugo e Ourense).

**Variación do índice de ingresos hoteleiros⁽¹⁾.
Por CCAA. 2005.**

■ **Cadro 2.28**

Andalucía	3,3
Aragón	4,3
Asturias	0,3
Baleares	-1,3
Canarias	0,3
Cantabria	-3,5
Catela e León	0,8
Castela A Mancha	4,1
Cataluña	1,6
Comunidade Valenciana	2,8
Estremadura	-1,0
Galicia	2,6
Madrid	1,4
Murcia	5,9
Navarra	6,3
País Vasco	0,5
A Ríoxa	2,1
Ceuta	5,7
Melilla	7,9
España	1,7

(1) Taxa de variación interanual

Fonte: INE, "Encuesta de ocupación hotelera"

Desde a perspectiva dos ingresos da actividade hoteleira, o cadro 2.28 permítenos comprobar que a suba en 2005 foi bastante maior en Galicia (2´6%) que no promedio estatal (1´7%).

Se enfocamos a actividade turística desde unha perspectiva diferente á hoteleira, podemos estudar a ocupación dos aloxamentos de turismo rural, dos apartamentos turísticos e dos campings. Actualmente o INE agrupa os datos destas tres enquisas diferenciadas na *Enquisa de ocupación en aloxamentos turísticos extrahoteleiros* e nos seus datos se constata que nas pernoctacións dos viaxeiros residentes en España sobrancean as catro comunidades seguintes: Cataluña (26%), C.Valenciana (17%), Andalucía (13%) e Canarias (11%). Nas pernoctacións de estranxeiros destacan tamén catro comunidades, que conxuntamente concentran un 88% do total estatal: Canarias (47%), Cataluña (16%), Baleares (14%) e Comunidade Valenciana (11%).

Se atendemos aos datos de 2005 das tres enquisas por separado, a de *aloxamentos de turismo rural* reflíte que Galicia representa un 5´1% do total español, porcentaxe que pasa a niveis mínimos nos *apartamentos turísticos* (0´35%) e nos *campings* (0´19%).

2.6 Outros indicadores

2.6.1. Índice de producción industrial

Os datos do cadro 2.29 explicitan que no ano 2005 o *índice de producción industrial* subiu un 4'1% en Galicia (cuadruplicando o promedio estatal: 0'9%), nun ano no que a nosa comunidade foi a segunda por crecemento porcentual (tras Baleares). No total acumulado desde o ano 2000, Galicia queda 0'8 puntos porcentuais por riba do índice de partida anque 4'4 puntos por riba da media española.

Índice de producción industrial⁽¹⁾. Por CCAA. 2005.

■ Cadro 2.29

	Índice	% variación s/ = período ano anterior
Andalucía	104,8	-3,5
Aragón	101,3	2,2
Asturias	104,4	1,0
Baleares	99,3	5,2
Canarias	105,4	0,0
Cantabria	103,7	0,7
Catela e León	120,4	9,9
Castela A Mancha	98,9	-1,4
Cataluña	89,2	-2,6
Comunidade Valenciana	92,3	0,9
Extremadura	105,3	-5,6
Galicia	100,8	4,1
Madrid	108,5	-3,2
Murcia	103,8	-3,1
Navarra	90,0	-1,9
País Vasco	97,0	0,2
A Ríoxa	89,9	-9,4
España	96,4	0,9

(1) Base 2000.

Fonte: INE, "Índice de producción industrial"

2.6.2. Indicadores de actividade e demanda

No cadro 2.30 pódense ver con desagregación para cada trimestre do ano 2005 diversos indicadores de conxuntura económica desde unha dobre perspectiva: da actividade (oferta) e da demanda, o que permite aos interesados a análise polo miúdo das vinte variables que nel figuran.

Indicadores* de actividade e demanda. Galicia. 2005

Cadro 2.30

	I T.	II T.	III T.	IV T.
De actividade				
Consumo industrial de enerxía eléctrica	3,1	-1,6	-1,8	1,9
Produción de enerxía ⁽¹⁾	-11,6	-18,1	-12,2	-1,6
Vivendas visadas	4,0	20,0	11,4	20,9
Vivendas rematadas	8,7	26,6	5,8	23,1
Consumo de cemento ⁽²⁾	-8,9	-1,6	-1,8	-0,1
Tránsito portuario ⁽¹⁾	10,2	5,5	-1,8	-0,5
Tránsito aéreo de viaxeiros	12,7	23,1	28,0	29,4
Tránsito de mercancías				
Aéreo	-8,5	-7,9	-22,9	-16,5
Portuario ⁽¹⁾	15,5	4,1	3,9	5,7
Número de viaxeiros	4,0	-10,8	-1,3	-5,8
Pernoctacións	4,1	-12,0	-0,7	-7,0
Ocupación hostaleira(%)	24,4	32,5	51,9	29,5
De demanda				
Consumo de gasolina	-5,7	-6,8	-2,7	-6,3
Consumo de gasóleo A	0,8	3,1	3,6	1,0
Consumo doméstico de enerxía eléctrica	7,3	-0,4	4,2	0,9
Matriculación de automóviles	-2,5	2,5	3,3	-0,8
Matriculación de vehículos de carga	3,3	9,1	5,6	10,8
Importacións	13,5	20,0	16,6	44,7
Exportacións	-0,6	9,7	8,6	43,6
Número de hipotecas	-8,0	1,9	2,6	3,7
Licitación de obra pública	-77,3	217,7	221,6	-64,1
Central	-96,2	424,4	767,6	-22,4
Autonómica e local	122,8	180,2	54,3	-74,2

*En taxas porcentuais de variacións interanuais

(1) Último dato dispoñible novembro de 2005.

(2) Último dato dispoñible outubro de 2005.

Fonte: Varias (recollido de "Informe de Conxuntura da Economía Galega", editado pola Fundación Caixa Galicia)

2.7 Investigación científica, desenvolvemento tecnolóxico e innovación (I+D+i)

2.7.1. Introducción

A investigación científica e o desenvolvemento tecnolóxico (I+D) abranguen un conxunto de traballos de carácter creativo emprendidos co fin de incrementar os coñecementos nunha rama ou actividade determinada, así como a aplicabilidade desa suma de coñecementos á mellora dos xa existentes. Sen dúbidas é un factor clave á hora de posibilitar a converxencia real cos países máis desenvolvidos, que como veremos neste mesmo apartado presentan valores moi por riba dos existentes en España (e especialmente dos de Galicia).

A innovación, pola súa banda, é cada vez máis un factor clave na procura do aumento da produtividade e, xa que logo, da competitividade empresarial; hoxe en día as diferenzas económicas entre os países susténtase, en boa parte, no crecemento e acumulación do know how e na súa capacidade de transformación en produtos finais, vía innovación tecnolóxica.

A nova política de fondos na procura da cohesión territorial na UE priorizará cada vez máis o seu investimento no amplo abano denominado sociedade do coñecemento, co obxectivo de intentar converter a economía europea na máis competitiva do mundo (de acordo co aprobado no Cumio de Lisboa). O pulo da innovación e o desenvolvemento tecnolóxico é fundamental e débese traballar na redución da “brecha tecnolóxica” galega.

2.7.2. Investigación científica e desenvolvemento tecnolóxico (I+D).

O cadro 2.31 permítenos unha visión por comunidades autónomas para o ano 2004 dos gastos internos totais e máis do persoal (en equivalencia a xornada completa). Apréciase que:

■ O gasto interno total de Galicia (4,1% do total estatal) está moi por baixo da porcentaxe que lle correspondería pola poboación, polo PIB ou polo número de empresas no total español, o que tamén ocorre no tocante ao persoal, pero cun diferencial menor, porque é maior a porcentaxe galega (5,1%).

■ Hai unha notable concentración espacial do gasto interno total nas actividades de I+D en dúas comunidades autónomas, pois Madrid e Cataluña representan máis da metade (51%) do total estatal. No persoal o seu peso conxunto é algo inferior á metade do conxunto de España (47%).

■ Galicia ocupa a sétima posición nas dúas clasificacións (polo gasto en I+D e máis polo persoal en EDC), por detrás de Cataluña, Madrid, Andalucía, País Vasco, C. Valenciana e Castela-León.

Gastos internos e persoal en I + D. Por comunidades autónomas. 2004

■ Cadro 2.31

	Gastos internos		Persoal en equivalencia a xornada completa	
	Total (Miles de euros)	%	Total	%
Andalucía	882.913	9,9	17.057,1	10,5
Aragón	180.045	2,0	5.063,8	3,1
Asturias	116.252	1,3	2.341,1	1,4
Baleares	54.687	0,6	1.072,7	0,7
Canarias	199.285	2,2	3.914,5	2,4
Cantabria	46.158	0,5	989,8	0,6
C. León	423.081	4,7	8.092,0	5,0
C. A Mancha	116.589	1,3	1.973,1	1,2
Cataluña	2.106.870	23,6	36.634,4	22,6
C. Valenciana	731.940	8,2	14.975,7	9,2
Extremadura	56.947	0,6	1.380,5	0,9
Galicia	366.290	4,1	8.285,7	5,1
Madrid	2.447.465	27,4	39.537,7	24,4
Murcia	138.267	1,5	3.234,3	2,0
Navarra	256.947	2,9	4.040,9	2,5
País Vasco	778.443	8,7	12.383,5	7,6
A Rioxa	41.173	0,5	904,9	0,6
Ceuta e Melilla	2.409	0,0	50,7	0,0
España	8.945.761	100,0	161.932,4	100,0

Fonte: INE, Estadística sobre actividades en I+D

Evolución dos gastos internos en I+D. % Galicia/España. 1994-2004

■ Cadro 2.32

1994	2,57
1995	3,33
1996	3,20
1997	3,52
1998	3,24
1999	3,30
2000	3,70
2001	3,86
2002	4,08
2003	4,12
2004	4,09

Elaboración propia

Fonte: INE, Estadística sobre actividades en I+D

Gastos internos totais en I + D. Por comunidades autónomas e sector de execución. 2004

■ Cadro 2.33

	Total	% sobre PIB	Empresas e IPSFL ⁽¹⁾	Admón. Pública	Ensino superior
Andalucía	882.913	0,77	312.927	179.568	390.418
Aragón	180.045	0,70	102.887	36.335	40.823
Asturias	116.252	0,64	50.868	19.329	46.055
Baleares	54.687	0,26	11.597	10.900	32.190
Canarias	199.285	0,58	42.792	48.845	107.648
Cantabria	46.158	0,44	17.957	10.667	17.534
C. León	423.081	0,93	228.342	35.508	159.231
C. A Mancha	116.589	0,41	51.854	16.756	47.979
Cataluña	2.106.870	1,34	1.398.856	196.782	511.232
C. Valenciana	731.940	0,90	253.391	83.656	394.893
Extremadura	56.947	0,41	18.270	14.877	23.800
Galicia	366.290	0,86	137.692	58.584	170.014
Madrid	2.447.465	1,65	1.386.874	641.371	419.220
Murcia	138.267	0,66	52.199	26.719	59.349
Navarra	256.947	1,79	166.848	12.889	77.210
País Vasco	778.443	1,51	616.212	29.886	132.345
A Rioxa	41.173	0,66	26.901	4.765	9.507
Ceuta e Melilla	2.409	0,10	136	68	2.205
España	8.945.761	1,07	4.876.603	1.427.505	2.641.653

En miles de euros (agás a 2ª columna, que está en porcentaxe)

(1) Institucións privadas sen fins de lucro.

Fonte: INE, Estadística sobre actividades en I+D

O seguimento na última década da porcentaxe do gasto en I+D en Galicia en relación ca de España podemos facelo co cadro 2.32. A suba relativa de 1995 permitiulle a Galicia pasar do 2,57% de 1994 ao 3,33%; estancouse no cuatrienio seguinte ao redor desa porcentaxe e a forte suba do trienio 2000-2002 fixo que superara por vez primeira o 4%. En 2004 diminuíu en tres décimas con respecto ao ano anterior e quedou no 4,09% do total español.

O valor absoluto do gasto en I+D dunha comunidade autónoma non é representativo dabondo do esforzo en investigación e desenvolvemento tecnolóxico da mesma, xa que o seu valor en relación co valor da súa produción pode ser moi distinto. Por iso recolleemos no cadro 2.33 o gasto total en I+D, as porcentaxes dese gasto sobre o PIB de cada comunidade autónoma e mailo gasto de cada un dos sectores que o executan, sobrancearemos que:

■ O gasto en I+D de Galicia supón actualmente un 0,86% do PIB, dato que fai que Galicia ocupe o sétimo posto na clasificación das comunidades autónomas (un posto por diante que no ano anterior e o mesmo que na clasificación por gasto absoluto). Segue a reflectir unha diverxencia notable de Galicia (a estatal supera nun 28% á galega), moito maior que a existente en variables coma o PIB ou a renda.

■ As catro comunidades que realizan un maior investimento nas actividades de I+D son Navarra (1,79%), Madrid (1,65%) e a continuación País Vasco e Cataluña (1,51% e 1,34% respectivamente).

■ No tocante á distribución do gasto en I+D segundo o sector que o execute, en Galicia o primeiro é o ensino superior mentres que no total estatal o primeiro é o sector empresarial (cousa que tamén ocorre nas catro comunidades que máis invisten en I+D en proporción do seu PIB: Madrid, Cataluña, Navarra e País Vasco).

**Porcentaxe de execución do gasto en I+D
Por sectores. Galicia e España. 2004**

■ Cadro 2.34

	Galicia	España
Empresas e IPSFL ⁽¹⁾	37,60	54,51
Admón. Pública	16,07	15,96
Enseño Superior	46,42	29,53

(1) Institucións privadas sen fins de lucro
Fonte: INE, Estadística de I+D

**Evolución da porcentaxe de gastos respecto ao PIB a prezos de mercado.
Por comunidades autónomas**

■ Cadro 2.35

	2001	2002	2003	2004
Andalucía	0,62	0,62	0,89	0,77
Aragón	0,71	0,75	0,74	0,70
Asturias	0,71	0,65	0,70	0,64
Baleares	0,25	0,26	0,25	0,26
Canarias	0,56	0,60	0,55	0,58
Cantabria	0,57	0,55	0,47	0,44
C. León	0,83	0,81	0,88	0,93
C. A Mancha	0,04	0,44	0,44	0,41
Cataluña	1,17	1,28	1,38	1,34
C. Valenciana	0,77	0,81	0,87	0,90
Extremadura	0,60	0,60	0,63	0,41
Galicia	0,72	0,79	0,86	0,86
Madrid	1,79	1,88	1,81	1,65
Murcia	0,66	0,57	0,73	0,66
Navarra	1,22	1,11	1,41	1,79
País Vasco	1,39	1,32	1,42	1,51
A Rioxa	0,63	0,57	0,66	0,65
España	0,99	1,03	1,10	1,07

Fonte: INE, Estadística de I+D

A comparanza das porcentaxes de execución do gasto en I+D en cada sector en Galicia e España podemos facela ao fío do cadro 2.34. Subliñaremos o seguinte:

- O sector empresarial é o primeiro a nivel estatal, con máis da metade do gasto total en I+D (un 54,51%), mentres que en Galicia é o segundo, 16,91 puntos porcentuais por baixo, anque subiu nos últimos anos (pois en 2001 era só un 27%).
- En Galicia ocupa o primeiro posto o Ensino Superior (cun 46,42%), 16,89 puntos porcentuais por riba do promedio español.
- A porcentaxe de gasto en I+D da Administración Pública en España é once décimas inferior á de Galicia.
- As institucións privadas sen fins de lucro teñen unha porcentaxe en Galicia dez veces menor que a estatal.

Centrámonos na evolución no último trienio das porcentaxes do gasto en I+D respecto do PIB nas distintas comunidades autónomas (cadro 2.35) destacaremos que en 2004 repite a porcentaxe despois do avance en sete centésimas dos dous anos anteriores o que amosa insuficiente para conseguir nun prazo razoable a nosa converxencia coa media estatal; comunidades desenvolvidas como Navarra tiveron en 2004 un forte avance que marca o camiño a seguir:

2.7.3 Innovación tecnolóxica nas empresas.

A Enquisa de Innovación Tecnolóxica nas empresas (do INE) permite coñecer a estratexia tecnolóxica das empresas e os factores que inflúen na súa capacidade para innovar e ademais proporciona o marco base para estudos posteriores, coma pode ser a utilización da tecnoloxía punta nos procesos de fabricación ou a análise dos fluxos de pagos e ingresos tecnolóxicos. Nesta enquisa avalíase a actividade das empresas que realizan algunha actividade innovadora (I+D, adquisición de tecnoloxía inmaterial software, gastos en deseño, etc).

O gasto en actividades para a innovación tecnolóxica acadou en Galicia 534,37 millóns de euros no ano 2004— un 22% inferior ao dato de 2003—; por ramas de actividade, a fabricación de vehículos a motor representa a maior porcentaxe do total de gasto en innovación. No cadro 2.36 presentamos o gasto en innovación tecnolóxica nas diferentes comunidades autónomas (e no total español) en 2004, con desagregación segundo tamaño da empresa. Salientaremos que:

- O investimento de Galicia supón un 4,28% do total estatal, sendo especialmente máis baixo nas empresas de menos de 250 empregados (3,25%) e lixeiramente maior nas de máis de 250 empregados (5,10%).
- As comunidades autónomas con maior gasto en actividades para a innovación tecnolóxica foron Madrid e Cataluña, que conxuntamente concentran a metade do gasto total estatal.
- Galicia ocupa a sexta posición na clasificación, por detrás das dúas comunidades citadas máis País Vasco, Andalucía e a Comunidade Valenciana.

A pesar do esforzo dos últimos anos en Galicia, no que non só sobrancea o dinamismo mostrado por unhas poucas empresas punteiras senón tamén o dos clus-

ters (de automoción, acuicultura, etc), que con notable empeño están aplicando a cultura da cooperación empresarial na innovación os últimos datos de 2004 mostran unha importante caída de máis de 150 millóns de euros. (cadro 2.37).

**Gastos⁽¹⁾ en actividades para a innovación tecnolóxica.
Por comunidades autónomas e tamaño da empresa. 2004.**

■ Cadro 2.36

	Menos de 250 empregados	250 e máis empregados	Total
Andalucía	737.781	444.995	1.182.776
Aragón	131.546	331.862	463.408
Asturias	70.205	72.054	142.259
Baleares	42.970	37.759	80.729
Canarias	93.430	45.656	139.086
Cantabria	35.863	21.315	57.178
Castela e León	217.848	269.852	487.700
Castela A Mancha	105.009	130.099	235.108
Cataluña	1.318.439	1.755.222	3.073.661
C. Valenciana	581.312	223.198	804.510
Extremadura	34.827	24.556	59.383
Galicia	181.320	353.046	534.366
Madrid	1.128.210	2.424.745	3.552.955
Murcia	111.406	59.070	170.476
Navarra	126.619	128.749	255.368
País Vasco	602.591	583.562	1.186.153
A Ríoxa	44.284	13.368	57.652
Ceuta e Melilla	6.250	1.795	8.045
España	5.569.910	6.920.903	12.490.813

(1) En miles de euros

Fonte: INE, Enquisa sobre innovación tecnolóxica nas empresas.

**Producción nos sectores de Alta Tecnoloxía.
Por comunidade autónoma e tipo de indicador. 2004.**

■ Cadro 2.37

	Nº establecementos	Cifra negocios
Andalucía	2.408	8.607.705
Aragón	1.090	12.357.872
Asturias	417	1.762.629
Baleares	434	313.627
Canarias	417	362.291
Cantabria	253	2.115.055
Castela e León	841	10.035.612
Castela A Mancha	760	3.208.450
Cataluña	6.270	51.433.642
C. Valenciana	2.799	13.571.458
Extremadura	214	282.948
Galicia	1.304	8.826.929
Madrid	2.566	19.245.019
Murcia	822	1.962.385
Navarra	494	7.571.836
País Vasco	2.031	15.773.472
A Ríoxa	215	533.450
España	23.335	157.964.380

(1) En miles de euros

Fonte: INE, Indicadores de Alta Tecnoloxía 2004

2.8. A empresa industrial pública: a Sociedade Estatal de Participacións Industriais (SEPI)

A raíz da promulgación do Real decreto-lei 5/1995, do 16 de xuño, a industria pública española nucleada neses momentos en torno ao Instituto Nacional de Industria (INI) e ao Instituto Nacional de Hidrocarburos (INH) reestrutúrase, agrupándose en dous entes as distintas empresas dependentes ou controladas polo Ministerio de Industria e Enerxía:

■ A Sociedade Estatal de Participacións Industriais (SEPI), á que se lle asignan as participacións dos grupos Teneo, SA e Repsol, SA, rexida polo dereito privado, sen aval do Estado, e que goza do beneficio da consolidación fiscal nas operacións de endebedamento; ten, ademais, como unha das súas principais obrigacións a de amortizar a débeda do ex-INI, vía dividendos, endebedamento e desinvestimentos.

■ A Axencia Industrial do Estado (AIE), á que se adxudica, polo seu valor contable, a carteira de titularidade directa, maioritaria, igualitaria ou minoritaria das entidades mercantís, suxeitas a plans de reestruturación ou reconversión industrial. A esta axencia non se lle concede ningunha capacidade de endebedamento e carece do beneficio de consolidación fiscal, se ben as empresas en reconversión serán as únicas que poidan percibir aportacións do Estado.

O 28 de xuño de 1996 o goberno aprobou o “programa de modernización do sector público empresarial do Estado”, que deseña un plan de privatizacións de empresas públicas, que afondando na política de alleación de activos patrimoniais públicos que xa viña desenvolvéndose anteriormente, contempla a venda das empresas públicas rendibles, incluídas as dependentes do Ministerio de Economía e Facenda.

No trienio 1996-1999 producíronse operacións privatizadoras en empresas públicas industriais e de servizos con implantación en Galicia: Argentaria, Telefónica, o grupo Repsol, Retevisión, Auxini, ENDESA, Tabacalera, Gas Natural, Elcano, Barreiras, INESPAL, Santa Bárbara, Indra ou Red Eléctrica, e en 2000 e os primeiros meses de 2001 os de Iberia, Enatcar e ENCE, ás que seguirá Autopistas do Atlántico en 2002, quedándose o Estado co control daquelas que poden ter problemas para privatizarse por cuestións sociais ou estratéxicas, aínda que non se descarta o seu pase a mans privadas, como as da División Naval e Bazán agrupadas no novo grupo Izar e actualmente Navantia.

En todo caso, o que si é certo é que o cadro da empresa pública en España, e polo tanto en Galicia, experimentou un importante cambio nestes últimos anos, especialmente a partir de 1997-1998, diminuíndo substancialmente as empresas participadas polo Estado, quedando reducido a un pequeno grupo con capital público, formado polas que arrastran un déficit empresarial considerable.

O Decreto-lei 15/1997, do 15 de setembro, reagrupa de novo o sector público, disolvendo a AIE e integrando as súas sociedades na SEPI, facendo esta fronte ao paulatino equilibrio financeiro do sector; cunha aportación de recursos de 900.000 millóns de pesetas –resultante das privatizacións– durante os dous primeiros anos e desvinculando o mantemento das empresas públicas dos Orzamentos Xerais do

Estado, cun efecto importante na redución do déficit público para o cumprimento dos criterios de Maastricht.

A SEPI é polo tanto a sociedade estatal que agrupa na actualidade ás empresas públicas industriais, aollendo tamén algunha das empresas que pertencían á Dirección Xeral de Patrimonio, tales como Efe, ALYCESA, CETARSA, Transmediterránea, EMGRISA, ENAUSA –matriz de Autopistas do Atlántico–, EXPASA, MAYASA e a Sociedade Estatal de Participacións Patrimoniais, coa intención na maioría dos casos de preparar a súa futura privatización. En marzo de 2005 tras unha importante crise da empresa Izar provocada dunha banda polas súas notables perdas –800 millóns de euros– e por outra pola esixencia da UE ao goberno español da devolución das axudas nos últimos anos aos estaleiros públicos, constitúese unha nova empresa: Navantia que mercé a un axuste de cadro de persoal por xubilacións anticipadas asume a actividade de construción naval, fundamentalmente militar, conservando un 20% de actividade en materia civil. Así mesmo acolle liñas de actividade de propulsión e enerxía, reparacións e sistemas e armas, cunha forte aposta pola tecnoloxía e tarefas de investigación e desenvolvemento.

No anexo deste informe contéplanse os datos de investimentos e persoal dos entes públicos e sociedades estatais en Galicia, clasificados de acordo coa distribución que establece a Lei de orzamentos xerais do Estado.

As características e tendencias que apuntabamos en anteriores informes, con respecto aos investimentos e ao cadro de persoal das empresas públicas dependentes do ex Ministerio de Industria e Enerxía –hoxe do de Facenda–, continúan en 2005; como se reflite nos cadros 16 e 17 do anexo, quedando reducidas na súa vertente industrial a Navantia xa que as restantes son empresas doutros sectores produtivos.

Os investimentos da SEPI representan un montante total de 11 millóns 186 mil euros (cadro A.22)- dos que só 315.000 euros corresponden a Navantia, unha contía de 3.1870.000 á empresa Sepides filial da Sepi e 7.656.000 euros do grupo Infoinvest que invirte en parques empresariais.

A escasa contía da inversión das empresas públicas está en consonancia ca diminución do número e a importancia das empresas con respecto a anos anteriores ao deixar de computarse, xa en 1997, as inversións de Endesa e do grupo Repsol –preto de 9.611 millóns de pta en 1997– que foron as empresas industriais con maior capacidade inversora en Galicia, privatizándose tamén en 2002 ENA que con 45 millóns 670 mil euros de inversión en 2002 constituía a empresa pública con maior volume de recursos en dito ano.

As empresas públicas industriais con sede en Galicia experimentan unha diminución apreciable de traballadores nestes dez últimos anos, pasándose, no seu conxunto, de 14.067 traballadores en 1993 aos 3.200 do ano que analizamos. Os efectivos de persoal das empresas públicas en Galicia diminúen en 1.358 con respecto do ano 2004 (cadro A.22). Navantia con 2.359 efectivos dos estaleiros de Fene e Ferrol constitúen o maior volume por empresa ao que segue Tragsa con 822 traballadores. A provincia da Coruña, con 2.897 empregados, concentra o volume máis importante, o persoal das outras tres provincias galegas proceden precisamente deste último grupo citado.

2.9. Política industrial. A aportación das administracións públicas

Examinaremos, dentro deste apartado, o conxunto das intervencións máis importantes das distintas administracións públicas no ámbito industrial e empresarial, co obxecto de ter unha visión de carácter xeral das principais liñas de actuación que marcan as políticas públicas en Galicia.

Hai que ter, non obstante, moi en conta que a política macroeconómica ten un papel decisivo sobre a actividade industrial: o control da inflación, a redución do déficit público e a estabilidade monetaria constitúen factores fundamentais para a incentivación e boa marcha das industrias e, xunto co investimento público e o impulso das reformas estruturais, inciden dunha maneira decisiva no comportamento empresarial.

2.9.1. As actuacións da UE

O Cumio de Maastricht do 7 de febreiro de 1992, coa reforma do artigo 130 do Tratado da UE, marca o inicio da nova estratexia en materia industrial e de emprego previndo un marco de relacións entre administracións públicas rexido polo principio de subsidiaridade, a potenciación da instrumentación de accións de I+D, políticas de infraestruturas a escala europea, formación profesional e incluso a posibilidade de utilización de medidas específicas, a aprobar por unanimidade, destinadas a acelerar a adaptación da industria aos cambios estruturais, creando un contorno favorable á iniciativa, desenvolvemento e cooperación entre as empresas, e a favorecer unha explotación do potencial industrial das políticas de innovación e desenvolvemento tecnolóxico.

O Tratado de Amsterdam do 17 de xuño de 1997 inclúe no Tratado Constitutivo da Unión Europea un capítulo sobre emprego, en paralelo ás disposicións relativas á Unión Económica e Monetaria. Cada país continúa a ser dono da súa política, pero a situará no contexto dunha estratexia coordinada de toda a comunidade. O Tratado fixa para os gobernos da Unión o compromiso de:

■ Orientar as súas políticas de emprego en consonancia coa política económica da comunidade.

■ Promover unha man de obra cualificada con poder de adaptación, así como mercados de traballo que poidan reaccionar axiña ante os cambios económicos.

Así mesmo, crea un sistema de vixilancia multilateral das políticas de emprego nacionais e un Comité de Emprego que asistirá ás institucións neste traballo.

A estratexia coordinada para o emprego levarase á práctica do seguinte xeito:

- a) En primeiro lugar, os xefes de Estado e de Goberno examinarán a situación do emprego.
- b) O Consello, por maioría cualificada, a proposta da Comisión e previa consulta ao Parlamento Europeo, ao Comité Económico e Social, e ao Comité das Rexións, elaborará as liñas directrices para os Estados membros.

c) Ao final do ano, o Consello examinará a aplicación das liñas directrices e, se o estima oportuno, formulará recomendacións para os estados membros.

O Consello e a Comisión remitirán un informe anual conxunto aos xefes de Estado e de Goberno, que examinarán as novas orientacións a seguir.

d) Finalmente, prevense medidas de estímulo para financiamento de proxectos piloto en temas de emprego.

Transcorridos dous anos con ocasión do Cume de Lisboa –marzo de 2000– valorouse positivamente o proceso iniciado en Amsterdam, e acolleuse como obxectivo prioritario a loita contra o desemprego, marcándose como meta conseguir o pleno emprego na Unión Europea para o 2010, combinando para isto reformas estruturais ambiciosas coa potenciación das novas tecnoloxías, facendo especial fincapé no acceso das escolas a Internet e a formación a curto prazo do profesorado nas novas tecnoloxías.

A pesar do descenso da actividade económica como consecuencia dos atentados do 11 de setembro de 2001, no Consello da Unión Europea de Sevilla –21 e 22 de xuño de 2002– apóstase pola reactivación do crecemento, reafirmase na adhesión do Pacto de Estabilidade e Crecemento e o saneamento das finanzas públicas e mantéñense en vigor os obxectivos estratéxicos alcanzados en Lisboa. Así mesmo, tanto no Cumio de Copenhague de decembro de 2002, que aproba a ampliación a 25 Estados a partir do 1 de maio de 2004, como o Consello de Bruxelas do 20 e 21 de marzo de 2003 ratifican cunha serie de orientacións e medidas específicas os obxectivos de Lisboa.

A incorporación de 10 novos países en maio de 2004 á Unión Europea, todos eles con rendas per cápita inferiores á española e moi lonxe da media da Unión, levará aparelladas importantes repercusións para países que como España son beneficiarios netos e en moi ampla medida das axudas e fondos estruturais europeos.

O “non” ao referendun sobre a Constitución europea de Francia e Holanda e o fracaso do cume europeo de Bruxelas, no transcurso de 2005 para a aprobación do marco orzamentario 2007-2013 sumiu á UE nunha fonda crise con repercusión moi directa no escenario de territorios como o galego que basean o seu futuro desenvolvemento nas aportacións dos fondos estruturais e de cohesión.

Á data de peche deste informe existe acordo político sobre as perspectivas financeiras 2007-2013 e transcendeu que en Galicia o importe dos fondos estruturais como rexión obxectivo de converxencia, loxicamente máis cativos que os do período anterior pola incorporación dos novos países, sumaranse adicionalmente 360 millóns de euros, o 25,7% dos 1.400 millóns para as rexións españolas do obxectivo da converxencia, que se destinarán para o financiamento de accións de I+D+I.

As actuacións da UE en Galicia –catalogada como rexión obxectivo nº 1, e a partir de 2007 obxectivo da converxencia– lévanse a cabo a través do transvase de importantes cantidades de diñeiro para o desenvolvemento rexional, das que a maioría dedícanse a infraestruturas de carácter básico; ditas cantidades canalízanse a través dos chamados fondos estruturais para a redución dos desequilibrios rexionais: o Fondo Europeo de Desenvolvemento Rexional (FEDER); o Fondo Social Europeo (FSE); o Fondo Europeo de Orientación e Garantía Agrícola (FEO-

GA); e o Instrumento para Financiamento e Organización da Pesca (IFOP). Xunto a eles, e creado no Tratado de Maastricht para os estados membros que non superan o 90% da media comunitaria do PIB por habitante (Irlanda, Grecia, Portugal e España), o Fondo de Cohesión financia proxectos de infraestrutura de transporte e medio ambiente.

■ Marco de Apoio Comunitario de Galicia para o período 2000-2006

O período de programación, actualmente en curso: o marco orzamentario para o período 2000-2006 foi aprobado nas grandes cifras para o conxunto da Unión, pola Comisión no Cume de Berlín en marzo de 1999 consagrando o criterio do emprego como un dos básicos para o reparto de recursos e incluíndo fondos específicos “instrumentos de preadhesión” para os países que teñen prevista a súa entrada na UE. Tras intentos dalgúns membros para a súa abolición, mantívose o Fondo de Cohesión, pero endurecécese os seus controis; en concreto, os beneficiarios que accederon ao euro perderano instantaneamente se incumpren o pacto de estabilidade, incorrendo nun déficit superior ao tres por cento do PIB fixado no Tratado de Maastricht.

A Galicia, como Marco de Apoio Comunitario (MCA), correspondeulle para o período 2000-2006 a cantidade de 5.407,7 millóns de euros –899.766 millóns de pta– o 13,7% do total do financiamento comunitario para as rexións obxectivo nº I de España.

■ Programa Operativo Integrado de Galicia 2000-2006

No cadro 2.38 explíctase por axente xestor e medida o grao de execución do programa operativo integrado de Galicia 2000-2006 a 31 de decembro de 2005. Do total programado para todo o período: 5.338 millóns de euros executouse a 31-12-2005 máis de 3.735 millóns de euros que representa un 69,98% do total. O eixe nº 6: Redes de transporte e enerxía, financiada polo Feder, e con máis de 2.438 millóns de euros no programa é o de maior contía económica, nel intégranse as partidas correspondentes a estradas, autoestradas, ferrocarrís, portos, aeroportos, redes de enerxía etc.; ao fin de 2005 o gasto executado elévase a preto de 1.756 millóns de euros que se corresponde co 72,01 % do total do previsto neste eixe. O subeixe de autoestradas estaba xa ao 100% a 31-12-2004 e o de aeroportos supera o cento por cento a finais de 2005, mentres que os subeixes de sistemas de transporte multimodais e redes de enerxía tiñan unha execución baixa do 55 e do 38%.

O eixe nº 3: Medio ambiente, contorno natural e recursos hídricos é o seguinte en importancia económica cunha dotación total do programa de preto de 836 millóns de euros, dos que se executaron ao fin de 2005 algo máis de 551 millóns 350 mil euros, que representa o 65,98%. Como pode apreciarse comprende actuacións de abastecemento de augas, saneamento e depuración de augas residuais, xestión de residuos urbanos, etc.; o subeixe actuacións medioambientais en costas rebasou ao fin de 2004 a cantidade presupostada nun 9% e incrementouse a súa contía, estando a finais de 2005 ao 97,51%. Os de maior dotación orzamentaria: Saneamento e depuración de augas residuais e accións de conservación de paisaxe presentan unha porcentaxe de execución escasa.

■ Cadro 2.38 Grao de execución por eixe e media do Programa Operativo de Galicia Obxectivo 01 a 31-12-2005

Eixe/Media	Programado 2000-2006	Executado a 31/12/2005	%
1.1 Apoio a empresas industriais, comerciais e de servizos (FEDER)	203.845.326,00	105.510.262,55	51,76
1.2 Mellora da transformación e comercialización dos produtos agrícolas (FEOGA-O)	206.543.763,00	125.392.703,57	60,71
1.3 Provisión e adecuación de espazos produtivos e de servizos ás empresas (FEDER)	70.206.513,00	39.285.681,45	55,96
1.7 Promoción do capital organizativo das empresas (FEDER)	10.560.000,00	7.425.877,21	70,32
1.8 Favorecer a xeración de nova actividade que permita a creación de emprego (FSE)	20.089.833,00	11.467.470,77	57,08
Total eixe: 1 Mellora da competitividade e desenvolvemento do tecido produtivo	511.245.435,00	289.081.995,55	56,54
2.1 Apoiar a invest. en capital humano ámbito da invest., ciencia e tecnol. e transf. (FSE)	32.701.460,00	26.401.993,47	80,74
2.2 Proxectos de investigación, innovación e desenvolvemento tecnolóxico (FEDER)	48.986.661,00	39.613.132,01	80,87
2.3 Equipamento científico-tecnolóxico (FEDER)	3.453.337,00	4.862.208,85	140,80
2.5 Centros públicos de investigación e centros tecnolóxicos (FEDER)	12.040.004,00	12.794.905,99	106,27
2.6 Grandes instalacións (FEDER)	13.880.001,00	13.736.079,45	98,96
2.7 Sociedade da información (FEDER)	73.466.227,00	55.008.948,48	74,88
Total eixe: 2 Soc. do coñecemento (Innovación, I+D, sociedade da información)	184.527.690,00	152.417.268,25	82,60
3.1 Abastecemento de auga á poboación e ás actividades económicas (FEDER)	70.557.259,00	43.844.067,88	62,14
3.2 Mellora da eficacia das infraestruturas existentes e da utilización da auga (FEDER)	10.218.769,00	9.417.460,68	92,16
3.3 Saneamento e depuración de augas residuais (FEDER)	212.777.170,00	120.842.697,36	56,79
3.4 Xestión integral dos residuos urbanos e industriais tratados (FEDER)	15.362.499,00	5.903.768,38	38,43
3.5 Actuacións medioambientais en costas (FEDER)	86.021.962,00	83.878.376,64	97,51
3.6 Protección e rexeneración do contorno natural (FEDER)	127.403.765,00	63.933.290,30	50,18
3.7 Vixilancia, control e redución da contaminación ambiental (FEDER)	6.733.330,00	5.196.530,37	77,18
3.8 Rexeneración de solos e de espazos (FEDER)	4.586.668,00	2.874.861,81	62,68
3.9 Silvicultura (FEOGA-O)	116.149.398,00	92.214.807,68	79,39
3.10 Accións medioambient. derivadas da conservac. paisaxe e a economía agraria (FEOGA-O)	186.045.540,00	123.244.345,60	66,24
Total eixe: 3 Medio ambiente, contorno natural e recursos hídricos	835.856.360,00	551.350.206,70	65,96
41.1 Construción, reforma e equipamento de centros educativos e de formación (FEDER)	82.745.722,00	73.360.308,06	88,66
41.12 Fomentar acceso de todos ensino FP e extensión, na FP base e na FP específica (FSE)	173.371.197,00	154.562.669,08	89,15
41.13 Desenvolver novas modalidades de oferta en FP inicial/regrada (FSE)	15.753.491,00	13.182.514,46	83,68
41.14 Promover mecanismos de integración e mellora da eficiencia dos subsistemas de FP (FSE)	23.185.884,00	13.603.146,52	58,67
41.15 Proporc. Alternat. Educat. enfocadas ao mercado de traballo ás persoas que non superen o ensino obrigat. (FSE)	24.915.372,00	23.944.888,53	96,10
Total eixe: 41 Infraestrutura educativa e reforzo da educación técnico-profesional	319.971.666,00	278.653.526,65	87,09
42.6 Ofrecer aos desempregados posibilidades de inserción no mercado laboral (FSE)	78.594.845,00	56.967.775,80	72,48
42.7 Combater paro prolong. mediante accións de reinserc. laboral desempreg. longa duración (FSE)	6.023.237,00	4.844.460,28	80,43
42.8 Ofrecer vías de inserción profesional aos xoves (FSE)	39.234.646,00	31.634.019,04	80,63
Total eixe: 42 Inserción e reinserción ocupacional dos desempregados	123.852.728,00	93.446.255,12	75,45
43.2 Asegurar a actualización do nivel de competencias dos traballadores (FSE)	19.391.011,00	10.119.936,36	52,19
43.3 Soster a consolidación do emprego existente (FSE)	49.703.605,00	39.261.501,95	78,99
Total eixe: 43 Reforzo na estabilidade no emprego e adaptabilidade	69.094.616,00	49.381.438,31	71,47
44.10 Apoiar a inserción das persoas discapacitadas no mercado laboral (FSE)	7.340.265,00	5.592.944,65	76,20
44.11 Propoñer oportunid. de integrac. colectivos en risco de exclus. do merc. de traballo (FSE)	33.971.862,00	26.539.932,57	78,12
Total eixe: 44 Integración mercado traballo persoas con dificultades	41.312.127,00	32.132.877,22	77,78
45.16 Mellorar a empregabilidade das mulleres (FSE)	17.601.930,00	11.332.629,14	64,38
45.17 Fomentar a actividade empresarial das mulleres (FSE)	12.433.786,00	6.522.453,69	52,46
45.18 Combater segregac. horizontal e vertical e discrimin. salarial e favorec. Conciliac. vida famil. e labor. (FSE)	4.629.726,00	2.984.381,42	64,46
Total eixe: 45 Partic. Mulleres no mercado traballo	34.665.442,00	20.839.464,25	60,12
5.1 Rehabilitación e equipamento de zonas urbanas (FEDER)	1.647.287,00	1.619.502,86	98,31
5.2 Mellora dos sistemas de transportes urbanos (FEDER)	9.590.959,00	8.847.851,68	92,25
5.3 Infraestrutura e equipamentos colectivos en municipios menores de 20.000 habit. (FEDER)	52.442.103,00	31.845.546,02	60,73
5.6 Apoio ás iniciativas locais que contribúan á xeración de emprego (FSE)	18.363.040,00	11.199.713,34	60,99
5.7 Infraestruturas turísticas e culturais (FEDER)	24.426.901,00	22.985.752,33	94,10
5.8 Conservación e rehabilitación do patrimonio histórico-artístico e cultura (FEDER)	76.034.393,00	54.413.017,78	71,56
5.9 Infraestruturas e equipamentos sociais e sanitarios (FEDER)	74.564.951,00	73.898.020,95	99,11
Total eixe: 5 Desenvolvemento local e urbano	257.069.634,00	204.809.404,96	79,67
6.1 Estradas e autovías (FEDER)	996.392.787,00	663.337.234,46	66,57
6.2 Autoestradas (FEDER)	93.992.120,00	93.992.119,11	100,00
6.3 Ferrocarrís (FEDER)	742.667.076,00	645.049.278,15	86,86
6.4 Portos (FEDER)	325.214.094,00	214.157.978,34	65,85
6.5 Aeroportos (FEDER)	26.770.000,00	27.114.671,05	101,29
6.6 Sistemas de transportes multimodais e centros de transporte (FEDER)	13.078.581,00	7.215.661,75	55,17
6.8 Redes de distribución de enerxía (FEDER)	210.676.831,00	79.657.661,74	37,81
6.9 Enerxías renov., eficacia e aforro enerxét. agás actuac. contempl. na medida 6-10 (FEDER)	29.549.872,00	25.318.359,76	85,68
Total eixe: 6 Redes de transporte e enerxía	2.438.341.361,00	1.755.842.964,36	72,01
7.2 Desenvolvemento e mellora das infraestruturas de apoio (FEOGA-O)	159.326.245,00	128.249.259,12	80,49
7.5 Desenvolvemento endógeno de zonas rurais, relativo ás actividades agrarias (FEOGA-O)	55.680.594,00	6.206.523,57	11,15
7.7 Formac. agraria en territor. colectivos e contidos que non queden cubert. nos progr. FSE (FEOGA-O)	9.630.405,00	6.784.012,44	70,44
7.8 Prestac. de servizos ás explot. agrarias, comercializ. produt. agrarios de calidade e enxeñ. fin. (FEOGA-O)	285.909.477,00	165.207.360,83	57,78
Total eixe: 7 Agricultura e desenvolvemento rural	510.546.721,00	306.447.155,96	60,02
9.1 Asistencia técnica FEDER	4.562.502,00	1.009.927,79	22,14
9.2 Asistencia técnica FSE	2.488.741,00	79.102,81	3,18
9.3 Asistencia técnica FEOGA-O	4.704.001,00	120.651,37	2,56
Total eixe: 9 Asistencia técnica	11.755.244,00	1.209.681,97	10,29
Total	5.338.239.024,00	3.735.612.239,30	69,98

Datos en miles de euros

Fonte: Ministerio de Economía e Facenda

Os eixes 2: Sociedade do Coñecemento e 4I: Infraestrutura educativa e reforzo da educación técnico-profesional xunto co eixe 5: Desenvolvemento local e urbano acadan un grao de execución elevado con respecto ao total, superior o primeiro ao 82%, o segundo ao 87% e o terceiro o 79%, mentres que os correspondentes a Asistencia Técnica (9) acada un escaso 10% e Mellora da competitividade e desenvolvemento do tecido produtivo (eixe nº 1) está ao 44%.

Fóra do Marco Comunitario de Apoio a Comunidade Galega percibe tamén financiamento das iniciativas comunitarias:

- Interreg III financiado polo FEDER, contempla accións no ámbito da cooperación transfronteiriza, cunha dotación prevista nos anos 2000 a 2006 para o subprograma Galicia/Norte de Portugal de 276,9 millóns de euros –46.072 millóns de pta–.
- Urban II financiado polo FEDER está destinado á revitalización das cidades e barrios urbanos degradados, afectará soamente a Ourense (casco histórico).
- Equal financiado polo FSE, previsto para promover novos métodos de loita contra as discriminacións e desigualdades en relación co mercado de traballo.
- Leader financiado polo FEOGA, destinado a promover o desenvolvemento rural.

Fondos de Cohesión. Número e contía de proxectos aprobados. Galicia. 1996-2005

■ Cadro 2.39

Ano	Nº proxectos	Investimento	Axuda
1996	6	688.233,27	205.828,72
1997	7	181.736,62	153.160,82
1998	4	166.879,26	138.360,65
1999	2	92.913,61	47.377,74
2000	6	183.719,59	153.017,16
2001	21	95.557,60	61.156,87
2002	7	29.381,75	23.607,24
2003	14	203.531,22	171.293,00
2004	9	110.200,00	93.670,00
2005	4	432.074,71	316.355,29

Investimentos e contía da axuda en miles de euros.
Elaboración propia a partir de datos do Ministerio de Economía.

Independente así mesmo do MCA, a través do Fondo de Cohesión fináncianse proxectos de infraestruturas de transporte e medioambientais. No cadro 2.39 contémpanse os datos relativos ao número de proxectos, investimentos subvencionables e contías das axudas accións executadas en Galicia dende a súa implantación no ano 1996 ata 2005, obsérvase un descenso anual no montante total das axudas ata 1999, que pasan de máis de 205 millóns de euros en 1996 a 47 millóns de euros en 1999. Pola contra, en 2000 volve a subir a axuda do fondo e o seu importe destínase ao financiamento de accións de saneamento e depuración de conchas hidrográficas e de núcleos urbanos –Lugo e Ourense– ou ás actuacións de xestión e tratamento e eliminación de residuos no conxunto de Galicia e na Coruña.

No ano 2001 diminúe significativamente a contía da axuda aprobada –61.156.867 euros–. As aportacións configúranse, en dúas vertentes: as dirixidas á Administración Autonómica e as que financian proxectos da Administración Local, destacando pola súa contía económica o de clausura de vertedoiros de residuos sólidos urbanos de carácter autonómico por un importe en 2001 de máis de 11 millóns

452 mil euros e a implantación de infraestrutura de saneamento nas concas vertentes das parroquias do rural de Vigo no eido local de 9.824.832 euros.

O ano 2002 con 23,6 millóns de euros constitúe a asignación máis cativa desde a súa implantación. As axudas van dirixidas todas elas a accións e proxectos de medio ambiente, dunha banda para o saneamento de cidades –Lugo, Ourense e Ferrol–, a cargo da Confederación Hidrográfica do Norte e doutra para a creación de puntos limpos, contedores subterráneos e creación, peche e limpeza de vertedoiros a realizar pola comunidade autónoma.

En 2003 o Fondo de Cohesión experimenta unha importante subida con respecto ao ano precedente. Os proxectos aprobados no ámbito das tres administracións nacionais son de accións referentes ao medio ambiente, destacando pola súa contía económica as correspondentes á estación depuradora de augas residuais de Bens (A Coruña) por importe de preto de 81 millóns de euros, as subvencións para os colectores xerais do río Miño en Lugo por máis de 40 millóns de euros e a axuda para os traballos técnicos para implementacións de solucións das consecuencias da catástrofe do Prestige por valor de 27 millóns 115 mil euros.

No ano 2004 só se aprobaron 3 proxectos e complementáanse outros seis todos eles de execución pola Administración Central e no ámbito do saneamento e depuración. Destacan polas súas contías os concernentes á estación depuradora de augas residuais de Lugo por un importe de 37 millóns 825 mil euros e o da EDAR de Cabo Priorio en Ferrol por 33 millóns 150 mil euros.

**Fondos de Cohesión. Proxectos aprobados en 2005
a executar na Comunidade Autónoma de Galicia**

■ **Cadro 2.40**

Proxectos	Administración executora	Investimento	Axuda
Automatización das instalacións de saneamento de Vigo	Local	1.257,09	1.005,67
Ampliación do saneamento da parroquia de Zamans (Vigo)	Local	1.257,62	1.006,10
Extracción de fuel do Prestige por medio de lanzadeiras	Central	66.828,00	56.803,80
Novas instalación portuarias en punta Langosteira (A Coruña)	Central	362.732,00	257.539,72
Total		432.074,71	316.355,29

Datos en miles de euros

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Importe en miles de euros

No cadro 2.40 sinálanse os proxectos cos investimentos e as axudas correspondentes ao Fondo de Cohesión para 2005 en Galicia, que abranguen só catro proxectos, distinguindo os que son competencia da Administración Local-ambos do Concello de Vigo- e que acadan un total de algo máis de 2 millóns de euros para o saneamento e os da Administración Central para a extracción do fuel do buque Prestige de cerca de 57 millóns de euros e o orzamento das novas instalacións do Porto da Coruña en “Punta Langosteira” por valor de 257 millóns 539 mil euros, acadando a contía anual máis importante en Galicia dende a constitución do Fondo.

Visto desde a perspectiva dos nove anos, a maior parte das subvencións dos primeiros foron para as actuacións de transporte –diversos tramos de autovía das Rías Baixas con máis de 59.000 millóns de pesetas –354,60 millóns de euros– nas tres anualidades–. Nos últimos anos acrecentáronse as subvencións correspondentes a medio ambiente; ademais da de SOGAMA por un importe bianual de 12 mil

millóns de pesetas –72,12 millóns de euros– e o do conxunto da comunidade autónoma de preto de 30 millóns de euros en 2000, deben reseñarse: o saneamento do río Louro cunha cantidade de máis de 72 millóns no ano 2000, a reseñada da estación depuradora de Bens na Coruña en 2003 por preto de 81 millóns, o saneamento da Ría de Vigo, cun montante de máis de 60 millóns de euros en tres anos; o saneamento da Coruña, Lugo e Ourense; a reforestación e loita contra a erosión, en diversos lugares da comunidade autónoma, en case 15 millóns, as dos anos 2001 e 2002 dirixidas á creación de puntos limpos e peche de vertedoiros, a da extracción do fuel do Prestige e a do Porto da Coruña, xa reseñadas.

No cadro 2.41 agrúpanse as aportacións do FEOGA, que financia accións tendentes á adaptación dos agricultores e das rexións ás novas formas de agricultura; e o desenvolvemento de novos sectores económicos nas zonas rurais; e o IFOP, que axuda ás rexións costeiras que se ven afectadas polo declive do sector pesqueiro.

As actuacións da UE, no sector agropesqueiro galego, teñen unha importancia fundamental e pretenden potenciar a vertente da acuicultura e rachar cos graves problemas estruturais da agricultura –escasa dimensión das explotacións, envellecemento da poboación e excesivo peso da súa actividade–; e da pesca –sobredimensión e envellecemento da flota, falta de caladoiros, etc.–.

En 2005, Galicia obtivo un financiamento, por esta vía (cadro 2.41), de máis de 390 millóns de euros, cunha diminución de 11,22 millóns de euros con respecto ao ano anterior; o incremento prodúcese tanto no sector agrario por unha contía de 3,70 millóns como no sector pesqueiro no eido do IFOP que aumenta en 7,52 millóns de euros con respecto a 2004.

No concernente ao FEOGA-Garantía a partida de maior contía continúan a ser en 2005 as axudas á produción de carne de vacún –69,61 millóns de euros–, destacando a continuación pola súa contía as axudas á produción de leite, duplicando o importe do ano anterior e acadando unha contía de 40,51 millóns de euros, diminuíndo en troques en máis de 5 millóns a partida para cultivos herbáceos. Incrementase, doutra banda a liña de subvención de máis de preto de 6,7 millóns de euros para reestructuración de viñado e diminúe lixeiramente a dotación para accións de forestación e silvicultura e as subvencións ao aceite para conservas –que representan máis de 9 millóns de euros– decrecen por último tamén as subvencións ao cese anticipado 9,60 millóns en 2005, reducíndose practicamente á metade as indemnizacións compensatorias a zonas desfavorecidas –6,34 millóns de euros–.

No sector pesqueiro en 2005 aumentan moi significativamente as subvencións ás estruturas pesqueiras con respecto ao ano anterior, nunha contía –92,17 millóns de euros– case dúas veces superior á do ano precedente.

■ O Fondo Social Europeo é un instrumento financeiro comunitario encargado de fomentar as oportunidades de emprego e a mobilidade xeográfica e profesional dos traballadores. En tanto que tal instrumento ten incidencia na industria ao constituir un complemento das accións desenvolvidas por entes públicos ou privados, encamiñados fundamentalmente a mellorar a formación profesional e, no seu caso, a orientación profesional dos traballadores e a axudar á contratación estable de determinados colectivos de traballadores.

Contribución financeira da UE nos sectores agrariopesqueiros. Galicia. 2001-2005.

■ Cadro 2.41

Sector agrario	Pagos				
	2001	2002	2003	2004	2005
FEOGA -Garantía⁽¹⁾					
Industria de cereais	-	0,039	-	0,007	0,002
Producción de cereais	6,563	29,666	18,905	-	
Producción de oleaxinosas	0,001	0,022	0,027	-	
Producción carne de vacún	47,919	52,331	55,037	66,819	69,608
Primas ovino e cabrún	1,145	6,248	11,227	4,174	3,229
Leite escolar	0,364	0,354	0,295	0,312	0,270
Aceite para conservas	6,371	11,050	11,832	12,152	9,475
Destilacións vinícolas	0,121	0,182	0,413	0,501	0,228
Intervencións en porcino	-	-	0,076	0,071	0,008
Retirada de terras	0,002	0,044	0,022	-	
Apicultura	0,188	0,179	0,199	-	
Recuperacións, intereses, sancións, etc	0,008	0,003	0,022	0,012	0,004
Producción de forraxes	0,056	0,122	0,067	0,063	
Cese anticipado	12,681	12,248	12,462	11,343	9,602
Medidas medioambientais	0,410	0,504	0,548	-	
Forestación e sevicultura	15,498	7,169	8,728	4,950	4,027
Reestruturación do viñado	4,660	4,913	4,976	4,779	6,736
Indemniz. compensatorias zonas desfavorecidas	5,784	5,306	6,473	11,747	6,341
Almacenamento do leite	-	0,007	-	-	
Cultivos herbáceos	-	-	-	20,603	15,583
Producción de legumes	-	-	-	0,001	0,002
Producción de leite	-	-	-	20,677	40,507
Axudas á apicultura	-	-	-	0,156	0,164
Medidas agroambientais	-	-	-	1,260	2,817
Total FEOGA -Garantía	101,771	130,387	131,309	159,627	168,603
FEOGA -Orientación: axudas directas:					
Transformación e comercialización	3,005	-	-	-	
Programas operativos Comun. Autónoma	50,518	74,414	136,583	103,022	100,766
Iniciativas comunitarias e PRODER	8,441	3,293	-	0,979	1,553
Orzamento ingresos do Estado	0,000	0,492	2,822	35,228	26,537
LEADER e outros:					
Grupos Acción Local	-	5,944	11,183		
Total axudas directas	3,005	-	140,487	145,173	140,039
Total reembolsos ou anticipos	58,959	-	-	-	-
Total FEOGA -Orientación	61,964	78,199	140,487	145,173	140,039
Outros recursos agrarios:					
Sanidade animal	0,343	-	-	0,146	0,009
Sistema integrado e control	57,100	-	-	-	
Total outros recursos agrarios	57,443	-	-	0,146	0,009
Total sector agrario	221,178	208,586	271,796	304,946	308,651
Sector pesqueiro					
IFOP: axudas directas:					
"Iniciativa "Pesca"	4,729	0,868	-	-	
Estructuras pesqueiras	66,666	57,549	149,800	55,006	92,167
Total IFOP	71,395	58,417	-	55,006	92,167
Outros recursos pesqueiros:					
Pesca artesanal	0,063	-	-	-	
Vixiancia pesqueira	0,004	0,326	0,086	0,356	
"Acción específica "Prestige"	-	-	-	30,000	
Total outros recursos pesqueiros	0,067	-	30,000	0,356	-
Total sector pesqueiro	71,462	58,743	149,886	85,006	92,523
Total sectores agrario e pesqueiro	292,640	267,329	421,682	389,952	401,174

Datos en millóns de euros

(1) Cantidades aboadas polos organismos pagadores con cargo ao FEOGA-Garantía

Fonte: Ministerio de Agricultura, Pesca e Alimentación. Subsecretaría. Oficina Presupostaria

Nas zonas de obxectivo 1, entre as que se atopa Galicia, o Fondo oríéntase, ademais, ao desenvolvemento das rexións con atraso estrutural.

**Recursos financeiros asignados a España para o Fondo Social Europeo.
Por comunidades autónomas. 2000-2006**

■ **Cadro 2.42**

Formas de intervención	Obxectivo 1	Obxectivo 2	Obxectivo 3
PPOO Rexionais			
Andalucía	155.155	-	-
Asturias	17.333	-	-
Canarias	45.673	-	-
Cantabria	5.541	-	-
C. A Mancha	40.299	-	-
C. León	51.389	-	-
C. Valenciana	79.283	-	-
Extremadura	60.494	-	-
Galicia	65.223	-	-
Murcia	17.936	-	-
Ceuta	2.596	-	-
Melilla	1.697	-	-
Aragón	-	-	10.241
Baleares	-	-	5.262
Cataluña	-	38.017	36.111
Madrid	-	-	38.904
Navarra	-	-	10.825
País Vasco	-	-	37.045
A Ríoxa	-	-	2.355
Total	542.619	38.017	140.744
PPOO Plurirrexionais			
Fomento do emprego	570.821	-	133.893
Iniciativa Empresarial e Formación Continua	258.556	-	75.775
Loita contra a discriminación	33.939	-	12.795
Sistema de Formación Profesional	22.936	-	6.345
Investigación, Desenvolvemento e Innovación	42.186	17.880	-
Asistencia Técnica	377	-	127
Total	928.817	17.880	228.934
Total PPOO	1.471.436	55.897	369.678
IC EQUAL	85.771		
TOTAL		1.982.782	

Importe en millóns de pesetas.

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais.

No cadro 2.42 inclúense as previsións dos recursos financeiros do FSE no seu reparto por formas de intervención e por obxectivos para o período 2000-2006.

No cadro 2.43 contéplase a relación entre a execución do exercicio 2005 do Fondo Social Europeo e a Estratexia Europea polo Emprego (E. E. E.) 2003-2010 fixada no Consello Europeo de Lisboa de 2000 e completada no de Estocolmo de 2001.

Os tres pilares aplicables á comunidade autónoma contemplan un volume de inversión por parte do FSE de máis de 48 millóns 928 mil euros con incidencia en 247.460 persoas das que 138.903, é dicir o 56,13%, son mulleres. A directriz de maior impacto económico foi a referente a ampliar e mellorar a inversión en capital humano con máis de 20 millóns 695 mil euros e unha incidencia en 163.457 persoas.

■ **Cadro 2.43** Relación entre a execución 2005 do Fondo Social Europeo e a Estratexia Europea polo Emprego

Orientacións 2005		Medida	Informe anual 2005			
Pilar	Directriz		Coste total	Axuda FSE	Nº persoas	Nº Mulleres
I. Atraer a máis persoas para que se incorporen e permanezan no mercado de traballo.	1 Promover un enfoque do traballo no ciclo da vida	Ofrecer vías de inserción profesional aos novos	4.551.384,96	3.185.969,47	1.858	1.051
		Mellorar a empregabilidade das mulleres	2.575.841,24	2.060.672,99	42.822	38.516
		Fomentar a actividade empresarial das mulleres	1.398.095,54	1.118.476,43	473	449
		Combater a segregación horizontal e vertical, así como a discriminación salarial e favorecer a conciliación da vida familiar e laboral	626.719,89	501.375,91	565	565
		Total directriz	9.152.041,63	6.866.494,80	45.718	40.581
	2 Garantir uns mercados de traballo que propicien a inserción, aumentar o atractivo do traballo.	Favorecer a xeración de nova actividade que permita a creación de emprego	2.065.509,17	1.549.131,89	3.738	2.156
		Ofrecer aos desempregados posibilidades de inserción no mercado laboral	6.166.027,37	4.316.219,16	4.198	1.242
		Combater o paro prolongado mediante accións de reinserción laboral dos desempregados de longa duración	581.446,44	596.012,51	270	177
		Apoiar a inserción das persoas discapacitadas no mercado laboral	888.243,59	666.182,69	632	265
		Propoñer oportunidades de integración aos colectivos en risco de exclusión do mercado de traballo	6.086.814,44	4.565.110,84	4.549	2.833
		Apoiar as iniciativas locais que contribúan á xeración de emprego	2.442.153,34	1.831.615,01	286	124
		Total directriz	18.230.194,35	13.524.272,10	13.673	6.797
	TOTAL PILAR		27.382.235,98	20.390.766,90	59.391	47.378
II Mellorar a adaptabilidade dos traballadores e as empresas	3 Promover a flexibilidade combinada coa seguridade no emprego e reducir a segmentación do mercado de traballo	Soster a consolidación do emprego existente				
			5.899.286,59	4.424.464,94	2.267	977
	Total directriz		5.899.286,59	4.424.464,94	2.267	977
	TOTAL PILAR		5.899.286,59	4.424.464,94	2.267	977
III Aumentar o investimento en capital humano mediante a mellora da educación e as tecnoloxías	4 Ampliar e mellorar o investimento en capital humano	Apoiar o investimento en capital humano no ámbito da investigación, a ciencia e a tecnoloxía e a transferencia de coñecemento cara o sector produtivo	4.457.722,91	3.343.292,18	764	416
		Fomentar o acceso de todos/as ao ensino da FP e a súa extensión, nas súas dúas compoñentes: a FP Base e a FP Específica	21.297.015,21	13.843.059,88	151.142	73.818
		Proporcionar alternativas educativas enfocadas ao mercado de traballo ás persoas que non superen o ensino obrigatorio	2.606.101,97	1.954.576,48	2.094	637
		Asegurar a actuación do nivel de competencias dos traballadores	2.072.714,29	1.554.535,72	9.457	4.443
		Total directriz	30.433.554,38	20.695.464,26	163.457	79.314
	5 Adaptar os sistemas de educación e formación en resposta ás novas esixencias en materia de competencias	Desenvolver novas modalidades de oferta en FP Inicial/Regrada	2.426.358,69	1.577.133,15	18.993	9.374
		Promover mecanismos de integración e mellora da eficiencia dos subsistemas de FP	2.831.369,58	1.840.390,23	3.352	1.860
		Total directriz	5.257.728,27	3.417.523,38	22.345	11.234
	TOTAL PILAR		35.691.282,65	24.112.987,64	185.802	90.548
	TOTAL		68.972.805,22	48.928.219,48	247.460	138.903

Contía económica en euros

Fonte: Ministerio de Economía e Facenda

2.9.2. A aportación da Administración Xeral do Estado

Inclúense neste apartado as subvencións do Ministerio de Industria Turismo e Comercio nos eidos do programa de fomento da investigación técnica: Profit, que substituíu aos plans da iniciativa de Apoio á Tecnoloxía, á Seguridade e á Calidade Industrial (ATYCA) xunto co Plan de Competitividade Téxtil-Confección; os programas de reindustrialización e reestruturación da minería do carbón e desenvolvemento alternativo das comarcas mineiras, e os créditos concedidos polo Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI).

Incluímos tamén os datos dos incentivos rexionais da Zona de Promoción Económica de Galicia (ZPE), concedidos polo Ministerio de Economía e xestionados administrativamente pola Xunta de Galicia, a través do IGAPE.

■ Os programas tecnolóxicos do Estado

O Programa de Fomento da Investigación Técnica (PROFIT) articula un conxunto de convocatorias de axudas públicas destinadas a estimular ás empresas e outras entidades a levar a cabo actividades de investigación e desenvolvemento tecnolóxico de acordo cos obxectivos establecidos no Plan Nacional de Investigación Científica, Desenvolvemento e Innovación Tecnolóxica (I+D+I) 2004-2007. Neste marco o Ministerio de Industria, Turismo e Comercio xestiona o programa de fomento da investigación técnica: PROFIT co obxecto de contribuír ás condicións que favorezan o aumento da capacidade de absorción tecnolóxica das empresas, o fortalecemento dos sectores e mercados de rápido crecemento, así como a creación e o desenvolvemento das empresas de base tecnolóxica, especialmente as de elevada tecnoloxía.

O programa PROFIT vén substituír á iniciativa ATYCA aprobada o 10 de outubro de 1996 cunha vixencia de 1997 a 1999, da que se ofreceron datos en anteriores informes e que contemplaba de xeito similar ao programa vixente un sistema de incentivos para mobilizar as empresas e outras entidades a desenvolver actividades de I+D, deseño, calidade, seguridade e de medio ambiente industrial, co fin de afondar na mellora da competitividade das empresas, garantir o emprego cualificado, a medio e longo prazo, e aumentar a calidade de vida dos cidadáns.

O PROFIT prevé dúas liñas de financiamento:

- Anticipos reembolsables, que son préstamos a interese cero, destinados a proxectos de baixo risco tecnolóxico ou empresarial.
- Subvencións que cubran parcialmente os custos subvencionables do proxecto.

Estes instrumentos financeiros poderán, á súa vez, concorrer con créditos privilexiados do CDTI, de acordo coa súa normativa, estando tamén prevista unha acción horizontal de apoio ao sistema de garantías das entidades financeiras que presten ditas garantías a favor da Administración do Estado.

Profit 2004-2007, actualmente en vigor, aproveita a experiencia dos catro anos do anterior programa introducindo algunhas melloras orientadas a facilitar a interpretación da regulación das bases e a axilizar a xestión das convocatorias e incorporar as directrices do novo Plan Nacional de I+D+I.

PROFIT. Programas aprobados en Galicia e porcentaxe sobre o total estatal. 2005.

■ Cadro 2.44

	Nº proxectos aprobados	Subvencións	Préstamos	Axuda Total
1-Desenvolvemento industrial				
A Coruña	9	213.992	1.236.193	1.450.184
Lugo	0	0	0	0
Ourense	3	80.328	0	80.328
Pontevedra	23	436.500	14.521.619	14.958.119
Total Galicia desenvolvemento industrial	35	730.820	15.757.812	16.488.632
Total España	953	30.633.367	233.315.488	263.948.855
2-Desenvolvemento da Sociedade da Información				
Total Galicia Des. Soc. da Información	7	25.491	0	25.491
Total España Des. Soc. da Información	135	48.984.995	85.800.188	134.785.183
TOTAL PROFIT				
Galicia	42	756.311	15.757.812	16.514.122
España	1.088	79.618.362	319.115.676	398.734.038
% Galicia sobre total nacional	4	1	5	4

Importes en euros

Fonte: Ministerio de Industria Turismo e Comercio

No cadro 2.44 contéplanse os proxectos aprobados durante 2005 en Galicia coa contía da subvención e/ou préstamo correspondente e o total das mesmas, por provincias os 35 correspondentes ao eixe desenvolvemento industrial e o total de Galicia os 7 do eixe desenvolvemento da sociedade da información. Como pode observarse os 42 proxectos aprobados na Comunidade Autónoma representan un escaso 3,85% do total español, constituíndo o importe global da axuda: 16 millóns 514 mil euros o 4,14% dos preto de 399 millóns de euros do total nacional. Desde o punto de vista da súa distribución provincial, a maioría, tanto dos proxectos, como da contía aprobada corresponde á provincia de Pontevedra.

Plan de competitividade do sector téxtil-confección. Galicia. 2005.

■ Cadro 2.45

	Expdtes.	Subvención	Crédito
	2005	2005	2005
A Coruña	1	0	202.650
Lugo	-		
Ourense	1	0	105.075
Pontevedra	4	0	1.602.535
Galicia	6	0	1.910.260

Elaboración propia

Contía subvención en euros

Fonte: Ministerio de Industria, Turismo y Comercio

○ **Plan de Fomento da Investigación para o sector Téxtil-Confección** é un sistema de axudas promovido polo antigo Ministerio de Industria e Enerxía e mantido con nova regulación polo actual Ministerio de Industria, Turismo e Comercio. Vai dirixido ao fomento da innovación e o desenvolvemento tecnolóxico do sector téxtil-confección, con vistas a incrementar a súa competitividade e favorecer a súa integración no mercado internacional. No plan inicial 1997-1999, seguiron outros dos que se ofreceron datos en informes precedentes, o actual programa de Fo-

mento da Investigación Técnica para o sector Téxtil-Confección ofrece axudas tanto en forma de subvención como en forma de anticipo reembolsable a interese cero e 12 anos de amortización (incluídos 2 anos de carencia), no cadro 2-45 reflítense os datos de Galicia, cun total de 6 proxectos aprobados por importe global de algo máis de 1 millón 910 mil euros, dos que 4 corresponden á provincia de Pontevedra con máis de 1 millón 602 mil euros, e un só proxecto nas provincias da Coruña e Ourense.

■ O Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI) ten como obxectivo axudar ás empresas españolas a elevar o seu nivel tecnolóxico mediante a financiación de proxectos de I+D, a xestión e a promoción da participación de empresas españolas en programas internacionais de cooperación tecnolóxica, o apoio á transferencia de tecnoloxía no ámbito empresarial, así como á creación e consolidación de empresas de base tecnolóxica.

■ Cadro 2.46

Aportacións do CDTI. Galicia. 2001-2005

	Nº de proxectos					Orzamento subvencionable					Aportación CDTI				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	6	4	2	2	5	8.189,5	3.365,1	2.163,8	1.744,7	5.123,5	3.244,6	1.225,7	1.161,7	872,4	3.074,1
Lugo	2	1	2	1		2.075,9	923,6	1.325,4		603,7	625,7	461,8	498,7		300,0
Ourense					1					720,2					432,1
Pontevedra	7	2	7	2	8	7.641,5	1.372,4	6.237,1	3.033,8	10.601,4	3.153,4	780,3	3.280,4	1.573,3	5.763,9
Galicia	15	7	11	4	15	17.906,9	5.661,1	9.726,3	4.778,5	17.048,8	7.023,7	2.467,8	4.940,8	2.445,6	9.570,1

Contías económicas en miles euros

Fonte: Centro para o Desenvolvemento Tecnolóxico Industrial (CDTI)

O CDTI concedeu a Galicia, durante 2005 préstamos por un valor de 9 millóns 570 mil euros distribuídos en 15 proxectos para apoiar unha inversión de 17 millóns 49 mil euros-(cadro 2.46), salientando dende o punto de vista provincial, como en anos anteriores, a contía da aportación en Pontevedra.

O programa de reindustrialización contempla subvencións e préstamos para zonas que sufriran declive industrial; aprobou para Galicia en 2005 7 proxectos, outorgando subvencións de 760.000 euros e anticipos de 6.501.910 euros a empresas con actividade no contorno de Ferrol e As Pontes.

O Plan 1998-2005 para a reestruturación da minería de carbón e desenvolvemento alternativo das comarcas mineiras subvencionou 5.973.557 euros para 17 proxectos de acondicionamento de estradas na provincia da Coruña no contorno dos concellos de As Pontes de García Rodríguez e Cerceda.

■ **Os incentivos económicos rexionais**

Os incentivos económicos rexionais creados pola Lei 50/1985 constitúen un mecanismo incentivador da inversión privada en zonas configuradas na actualidade (reforma do Real-decreto 1328/2001 do 30 de novembro) como Zona de Promoción Económica -ZPE- que queda constituída pola totalidade da comunidade autónoma: a consideración de ZPE supón que os proxectos de investimentos relacionados coa industria extractiva e transformadora, en industrias agroalimentarias, de acuicultura e de transformación e conserva de produtos pesqueiros, os

servizos de apoio á industria e os de establecementos hoteleiros poden ser susceptibles de subvencións ata o 40% do investimento total).

A partir do 1 de xaneiro de 1996 suprímese a ZID (Zona Industrial en Declive, que ten ata esa data a zona de Ferrolterra, cun tratamento máis xeneroso con respecto á porcentaxe das subvencións) e a totalidade de Galicia constitúe ZPE a efectos da normativa sobre os incentivos económicos, se ben a porcentaxe que obteñen as empresas pode complementarse con outras actuacións subvencionadoras co tope xeral do 40% a partir de 2002 fronte ao anterior do 50%.

Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados entre o 01.01.2005 e o 31.12.2005

■ **Cadro 2.47**

	Expedientes	Investimento	Subvención	A crear	A manter
A Coruña	29	144.880.219	22.372.884	378	1.658
Lugo	9	90.378.881	20.243.804	114	538
Ourense	10	31.915.108	4.982.744	96	926
Pontevedra	39	169.256.083	25.280.906	519	1.647
Galicia	87	436.430.291	72.880.338	1.107	4.769

Datos de Investimento e Subvención en euros
Fonte: Ministerio de Economía

■ **Cadro 2.48**

Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados entre o 01.06.1988 e o 31.12.2005

	Exp.	Investimento	Subvención	%	Emprego/crear	Emprego/manter
Galicia	1.618	4.076.013	720.779	17,68	24.283	75.836

Elaboración Propia
Datos de Investimento e Subvención en miles de euros
Fonte: Ministerio de Economía

■ **Cadro 2.49**

Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados de 1994 a 2005

	Exp.	Investimento	Subvención	%	Emprego/crear	Emprego/manter
1994	63	147.055,64	26.071,91	17,73	873	3.144
1995	63	133.034,03	23.265,18	17,49	823	4.515
1996	39	68.713,71	10.746,10	15,64	486	2.251
1997	51	378.126,77	87.801,86	23,22	1.114	4.273
1998	53	270.455,45	48.958,45	18,10	1.042	10.225
1999	83	259.793,49	45.737,02	17,60	1.724	4.654
2000	52	131.753,87	21.678,51	16,45	923	2.025
2001	109	445.221,60	46.184,20	10,37	1.744	7.308
2002	47	330.394,13	30.059,31	9,10	1.267	3.181
2003	100	395.946,00	55.135,00	13,92	1.520	6.082
2004	47	232.548,95	35.273,00	15,17	875	2.717
2005	87	436.430,29	72.880,34	16,70	1.107	4.769

Datos de Investimento e Subvención en miles de euros
Fonte: Ministerio de Economía

Como pode apreciarse no cadro 2.48 aprobáronse en Galicia, desde 1988, ano de iniciación dos incentivos, ata decembro de 2005, un total de 1.618 proxectos que obtiveron unha subvención total de 720 millóns 779 mil euros.

O cadro 2.49 contempla a evolución, nos últimos doce anos, observándose a nivel galego, nos anos 1997, 1998 e 1999 un aumento moi notable tanto do investimento subvencionable como da axuda concedida, destacando a estes efectos e tamén a contía do tanto por cento correspondente, ao ano 1997.

En 2000 aprobáronse un total de 52 expedientes –un número inferior ao ano anterior e similar aos anos precedentes– para un investimento de 131 millóns 754 mil euros-, outorgáronse subvencións de 21 millóns 679 mil euros-, pero en 2001 apróbanse 109 expedientes, a cantidade maior destes últimos nove anos cun alto, tamén, investimento previsto, outorgando como subvención 46 millóns 184 mil euros cun compromiso de creación de 1.744 novos empregos e de mantemento de 7.308.

No ano 2002 baixa o número de expedientes a 47, aínda que a contía do investimento -330 millóns 394 mil euros- é importante. O importe da subvención baixa con respecto ao ano anterior e acada un importe de algo máis de 30 millóns de euros cun compromiso de creación de 1.267 empregos e de mantemento de 3.181. No ano 2003 volven a subir tanto o número de expedientes -100- como a subvención concedida 55 millóns 135 mil euros, experimentando un acusado descenso en 2004 no que se aproban 47 expedientes para unha inversión de preto de 232 millóns 549 mil euros e concedese unha subvención total de 35 millóns 273 mil euros, para a creación de 875 empregos e o mantemento de 2.717 postos de traballo.

Por último no ano 2005 increméntanse substancialmente o número de expedientes: 87, a contía do investimento subvencionable: 436 millóns 430 mil euros e o importe da subvención: 72 millóns 880 mil euros, a cantidade máis alta despois da do ano 1997.

Cadro 2.50

Incentivos económicos rexionais. Proxectos por sectores. Galicia. 2005

	Expedientes	Investimento aprobado	Subvención	Emprego a crear	Emprego a manter
Extracción e 1ª trans. de minerais metálicos non enerxéticos	2	14.850.841	3.439.568	18	274
Extracción e industria de minerais non metálicos	9	35.484.389	4.999.863	103	254
Industria química e produción de fibras artificiais	4	45.094.327	8.475.324	82	168
Fabricación de prod. metálicos. Maquinaria e equipo mec.	18	73.075.063	9.392.047	239	1.132
Construción de máquinas de oficina. mat. eléctrico e electrónico	1	2.193.787	307.130	10	118
Const. automóviles e pezas de reposto. Material de transporte	3	8.285.051	1.319.508	39	206
Industria de produtos alimenticios, bebidas e tabaco	8	24.368.061	4.009.696	55	188
Industria téxtil, coiro, calzado e vestido	10	22.496.581	3.476.512	159	1.589
Industrias da madeira e do papel. Artes gráficas	17	175.593.952	32.258.699	270	722
Industria do caucho e transformación de materiais plásticos	4	5.833.848	708.625	19	34
Outras industrias manufactureiras	4	5.634.223	905.172	26	26
Turismo	4	19.465.980	3.046.442	74	58
Servizos prestados ás empresas	1	834.524	166.905	6	0
Outros sectores económicos	2	3.219.664	374.846	7	0
Total	87	436.430.291	72.880.338	1.107	4.769

Importes en miles de euros

Fonte: Ministerio de Ciencia e Tecnoloxía

Por sectores (cadro 2.50) o maior número de expedientes corresponde ao de fabricación de produtos metálicos, maquinaria e equipos mecánicos, aínda que tanto pola contía da subvención, como do emprego a crear o volume maior é o do sector de Industrias da madeira, do papel e artes gráficas.

2.9.3. A aportación da Administración Autonómica

A análise da política industrial da Xunta de Galicia en 2005 lévanos primeiramente a examinar o labor do Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE), os fondos de capital risco -Emprende, Adiante, e da Sociedade para o Desenvolvemento Industrial de Galicia (SODIGA) que xestiona XESGALICIA; e, posteriormente, cun achegamento moi sucinto ás liñas de actuación orzamentaria de promoción industrial que veñen desenvolvendo as consellerías sectoriais: a de Innovación e Industria co apoio da de Economía e Facenda; a do Medio Rural; a de Pesca e Asuntos Marítimos; e a de Medio Ambiente e desenvolvemento sostible.

Desde a súa creación, coa Lei 5/1992, do 10 de xuño, o IGAPE vén a traballar en diversos programas de promoción e apoio ao contorno empresarial galego, a través da tramitación dos incentivos económicos rexionais -que xa estudamos no anterior epígrafe-, da concesión de préstamos e avais, de distintas modalidades de bolsas para posgraduados (de contratos en prácticas, de investigación no exterior; “de promoción”, etc.) e de programas como LANZA -para a promoción da creación de empresas innovadoras lideradas por xoves-, PIMEGA -plan integral para mellorar a competitividade da empresa galega- ou IGATEL -que fomenta as telecomunicacións e aporta unha base de datos con información especializada ao empresariado-.

Desde a aprobación do Decreto 309/1995, do 23 de novembro, sobre incentivos para o desenvolvemento económico e fomento da actividade empresarial na Comunidade Autónoma de Galicia, o IGAPE configúrase, máis claramente, como o eixe fundamental de potenciación do sector produtivo galego, potenciada polo novo marco de actuación que introduce o “Acordo sobre medidas para o crecemento e o emprego en Galicia”, asinado o 13 de xullo de 1998 pola Xunta de Galicia, a Confederación de Empresarios de Galicia e as centrais sindicais SN de Comisións Obreiras de Galicia e a Unión Xeral de Traballadores. Nel contéñense as liñas de actuación no período 1998-2001, mantendo e reforzando en parte as políticas que de promoción e fomento da actividade empresarial viñan realizándose con anterioridade -subsidiación aos tipos de xuro dos préstamos, subvencións a fondo perdido en proxectos que contribúan á creación e ao mantemento de emprego estable, préstamos participativos, saneamento financeiro, avais, etc.-.

En xuño de 2000 o IGAPE dá a coñecer as directrices que seguirá o ente no período 2000-2003, presentando novos retos -duplicar os resultados do período 1997-1999- incidindo nas liñas dos programas previstos no acordo coas centrais sindicais SN de CCOO de Galicia e UGT-Galicia e a Confederación de Empresarios de Galicia. O Decreto 172/2001 do 12 de xullo fixa as bases que regulan as modalidades de axudas do IGAPE que foron potenciadas e modificadas o 31 de marzo de 2003 no marco do plan de dinamización económica, Plan Galicia, incor-

porando e establecendo melloras de carácter xeral e iniciativas orientadas a prestar apoio ás pequenas empresas nas zonas especialmente afectadas polo sinistro do Prestige (Costa da Morte) ou nas áreas de dinamización prioritaria de Lugo e Ourense. Na actualidade, contempla para o período 2002-2006 as seguintes liñas de actuación:

- Apoios a investimentos.
- Apoios a novas iniciativas empresariais (implantación de proxectos emprendedores).
- Apoio á continuidade e á mellora competitiva.
- Apoio a empresas (reestruturacións).
- Formación (apoios á especialización laboral).
- Servizos (novos proxectos, diagnósticos empresariais, Plan de empresa e información sobre axudas).

O Acordo do 13 de xullo de 1998 aporta como principal novidade unha nova dimensión de apoio ás empresas, creando unha xestora de capital risco: XESGALLICIA (constituída en marzo de 1999), cun presuposto de 16.000 millóns de pesetas e que dispón de tres instrumentos en función das demandas empresariais:

- **Fondo Emprende**, componse de aportacións da Xunta de Galicia, das Caixas de Aforro, e o BBVA, co obxectivo de promover as empresas de nova creación.
- **Fondo Adiante**, financiado con diñeiro público e destinado ao apoio ás empresas con problemas de viabilidade.
- **SODIGA**, que pasa a constituírse exclusivamente nunha sociedade de capital risco. Prevese manter os actuais socios e ampliarase a outras entidades financeiras; apoia proxectos de desenvolvemento de empresas con estrutura financeira equilibrada e un grao de madurez significativo. Xestiona directamente o Fondo Galicia-Norte de Portugal, acollido ao programa comunitario Interreg-3, formado por capital aportado a partes iguais pola Xunta de Galicia e a Rexión Norte de Portugal que financian investimentos en Portugal promovidos por empresas de Galicia e viceversa, primándose a creación de joint ventures entre empresas.

No cadro 2.51 contémpanse as inversións aprobadas dos fondos de XESGALLICIA nos anos 2000 a 2005. Como se pode observar en 2000 aprobáronse 31 expedientes de inversión que supuxeron máis de 16 millóns de euros, descende en 2001 o número de inversións a 16 e lixeiramente a contía total –15,71 millóns de euros–. En 2002 tramítanse o mesmo número de expedientes de inversión que o ano anterior: 16, baixando o importe total a 11,14 millóns de euros e no ano 2003 os 20 expedientes aprobados alcanzan un montante total entre as subvencións de capital e préstamo de 25,45 millóns de euros dos que a parte máis importante corresponde aos 11 proxectos de Sodiga. No ano 2004 baixan ostensiblemente tanto o número de proxectos aprobados –12– como a contía da inversión: 9 millóns 573 mil euros e finalmente en 2005 volven a baixar, neste caso en dous o número de proxectos que son só 10 e a contía do importe: 6 millóns 863 mil euros a cantidade máis cativa dende a creación da xestora.

Dentro da modalidade de subvencións ao investimento, o IGAPE continúa cunha acción de política industrial xa “clásica” en Galicia, porque se vén mantendo desde hai máis dunha década: a subvención do tipo de interese dos créditos bancarios ás Pequenas e Medianas Empresas (PEMES) galegas. Dita modalidade complementáse coa concesión de avais co obxecto de subministrar garantías ás empresas galegas (ou ás que teñan unidades produtivas en Galicia e destinen integramente ese diñeiro á creación, ampliación, reconversión ou reestruturación das mesmas) para investimentos e refinanciamento.

Fondos de capital risco de XESGALICIA. 2000-2005.

■ Cadro 2.51

Proxectos e Inversións	Nº proxectos		FONDOS			
			ADIANTE	EMPRENDE	SODIGA	TOTAL
	2000		6	13	12	31
	2001		5	3	8	16
	2002		2	7	7	16
	2003		1	8	11	20
	2004		4	5	3	12
	2005		2	4	4	10
Capital ⁽¹⁾	2000		1.949,74	2.644,99	7.081,79	11.676,52
	2001		1.983,34	552,81	5.820,80	8.356,95
	2002		396,50	2.203,07	4.471,78	7.071,35
	2003		0,00	3.521,42	16.860,18	20.381,60
	2004		450,00	1.209,90	3.045,29	4.705,19
	2005		910,51	1.146,41	1.055,70	3.112,62
Préstamo ⁽¹⁾	2000		2.405,05	1.203,65	913,54	4.522,24
	2001		1.472,48	288,49	5.592,30	7.353,27
	2002		859,45	2.347,34	847,43	4.054,22
	2003		1.202,00	1.513,55	2.352,01	5.067,56
	2004		2.868,00	400,00	1.600,00	4.868,00
	2005		2.400,00	750,00	600,00	3.750,00
Total (cap. + prest.) ⁽¹⁾	2000		4.354,79	3.848,64	7.995,33	16.198,76
	2001		3.455,82	841,30	11.413,10	15.710,22
	2002		1.255,95	4.550,41	5.319,21	11.125,57
	2003		1.202,00	5.034,97	19.212,19	25.449,16
	2004		3.318,00	1.609,90	4.645,29	9.573,19
	2005		3.310,51	1.896,41	1.655,70	6.862,62

(1) Miles de euros

Fonte: IGAPE (Xunta de Galicia)

■ Cadro 2.52

Convenios de subsidiación de xuros e apoio á peme. Galicia 1999-2005

	Nº de expedientes							Importe do préstamo ⁽¹⁾						
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	366	323	353	257	235	326	280	112.277	95.418	61.405	58.608	54.679	46.577	42.096
Lugo	212	159	172	142	119	173	233	33.705	39.655	35.058	28.578	31.821	21.746	51.820
Ourense	147	94	186	89	71	83	85	33.285	32.798	25.703	16.867	8.833	11.205	11.062
Pontevedra	336	288	374	245	242	313	267	109.266	81.943	96.040	65.912	83.261	62.370	49.193
Fóra de Galicia				2	1						422	225		
Galicia	1.061	864	1.085	735	668	895	865	288.533	249.815	218.206	170.387	178.819	141.898	154.171

Elaboración propia Elaboración propia

(1) Datos en miles de euros

Fonte: Igape

Cadro 2.53
Programas financeiros a PEMES. Por sectores. Galicia. 2005

	Expedientes	Investimento subvencionable	Préstamo subvencionable	Ptos. Subsid. pond.	Subvención concedida	Emprego crear	Emprego manter
Agricultura	12	2.982,40	2.049,43	1,94	141,00	9	193
Comercio	221	38.561,28	24.572,73	1,98	1.817,46	259	1.796
Construción	40	5.695,70	5.147,91	2,02	246,30	7	1.488
Industria	130	46.418,79	31.571,17	1,97	2.391,19	236	3.010
Medio Ambiente	2	295,96	253,40	2,35	16,42	3	22
Pesca	81	63.928,19	41.790,52	2,09	3.538,94	195	346
Servizos	1	40,54	28,38	1,35	0,60	0	31
Transporte	342	46.589,00	39.865,85	2,47	2.586,60	17	4.687
Turismo	36	14.676,04	8.891,17	2,04	732,66	72	328
Total	865	219.187,90	154.170,56	2,14	11.471,17	798	11.901

Datos en miles de euros

Fonte: IGAPE

Cadro 2.54
Programa de apoio á continuidade e mellora competitiva da PEME. Galicia. 2004-2005

Modalidade	Nº de expedientes		Base subvencionable		Subvención concedida	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Mellora competitiva	189	444	31.156.423,47	44.382.696,46	7.384.023,91	10.588.538,82
Modernización da hostalería na Costa da Morte	112	45	2.775.056,81	1.198.276,46	1.110.022,70	479.310,58
PCCP-Sociedade da información	24	22	7.726.400,33	6.034.940,85	4.031.194,80	3.203.961,63
PCCP-Deseño	272	197	4.915.318,02	3.680.338,56	2.207.836,20	1.626.894,96
PCCP-Redes interempresariais de cooperación	2	5	407.216,72	625.582,99	251.181,57	369.269,82
PCCP-Sistemas de Calidade	198	219	2.384.194,96	2.454.754,77	881.204,22	945.059,21
PCCP- Innovación na xestión	6	9	897.304,47	1.538.212,96	453.141,04	809.325,65
Total	803	941	50.261.914,78	59.914.803,05	16.318.604,44	18.022.360,67

PCCP: Plan de Consolidación e Competitividade da PEME

Fonte: Igape- Xunta de Galicia

No cadro 2.52 contéplanse os datos dos programas de apoio financeiro ás PEMES de 1999 a 2005, desde o perspectiva provincial. En 2005 o número de expedientes diminúe lixeiramente no total de Galicia ; en troques a contía total dos préstamos concedidos que foi de 154 millóns 171 mil euros aumenta con respecto ao ano anterior no total da comunidade, se ben diminúe en todas as provincias coa excepción de Lugo en que acada a maior contía das catro.

O cadro 2.53 presenta a información do programa de investimento produtivo, en 2005, por sectores. A maioría das axudas por número de expedientes foron para o transporte, comercio, e industria. A contía maior do préstamo, correspondente a máis do 27,10%, foi para empresas do sector de pesca ocupando o lugar posterior o montante do préstamo concedido ao sector transporte

No cadro 2.54 contéplanse os datos en 2005 do programa de apoio a continuidade e mellora competitiva da Peme, unha das liñas importantes do Plan de consolidación e competitividade da Peme de actuación actual do IGAPE. Do número total de expedientes: 941, a maioría corresponden ao programa xenérico para as pemes mellora competitiva: 444, cunha subvención de máis de 10 millóns 588 mil euros e os da Sociedade da Información cunha axuda de preto de 3 millóns 204 mil euros para 22 proxectos.

■ Cadro 2.55

Subvencións a fondo perdido para proxectos empresariais de investimento. Galicia 2004-2005

	Nº expedientes		Gasto subvenc.		Subvención		Emprego a crear		Emprego a manter	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
A Coruña	46	24	229.022.170	87.255.002	20.720.948	10.895.068	817	235	3216	656
Lugo	11	11	35.547.726	90.698.572	3.724.956	6.920.215	164	110	418	726
Ourense	14	17	42.844.401	60.746.224	5.097.790	5.367.877	148	440	819	1495
Pontevedra	49	31	246.095.828	326.983.930	25.972.798	42.238.136	1144	466	3513	2068
Galicia	120	83	553.510.125	565.683.728	55.516.492	65.421.296	2273	1251	7966	4945

Importes en euros

Fonte: IGAPE (Xunta de Galicia)

O cadro 2.55 ofrece os datos de subvención a fondo perdido do IGAPE para proxectos empresariais de investimento dos anos 2004 e 2005, o importe global para os 83 expedientes de 2005 -37 menos que o ano anterior – acadou unha contía da subvención de 65 millóns 421 mil euros- máis de 10 millóns de euros que en 2004, destacando tanto en número de proxectos como na contía da subvención os datos da provincia de Pontevedra, que representa neste último aspecto o 64,56% da cantidade total na Comunidade.

Nos cadros 2.56 a 2.59 recóllense as subvencións e axudas das distintas conselleiras da Xunta de Galicia que teñen incidencia na incentivación empresarial e industrial, agrupadas por programas segundo os orzamentos xerais da Comunidade Autónoma Galega de 2004 e 2005 con excepción do primeiro deles que por cambios substanciais na numeración e título dos programas e non poder facer comparacións internuais só pode ofrecerse o correspondente a 2005.

■ **Cadro 2.56** **Subvencións e axudas das Consellerías de Economía e Facenda e Innovación, Industria e Comercio (capítulo VII). Galicia. 2005**

	Programa	Concepto	2005
432A	Plan Galego de I+D Tecnolóxico	Convenios de colaboración para I+D	250.000
		Fundac. Fomento da Calidade Ind. E Des. Tecnol.*	419.629
		Colaboración con empresas privadas para I+D	16.629.968
		Proxectos de investigación Sergas	144.000
		Proxectos infraestruturas de investigación a empresas privadas	2.761.690
		Proxecto CIC Commerce- Fundación Cesga	146.997
		Convenios expansión no exterior	80.000
		Industrialización de proxectos de I+D. Accións complementarias	1.598.747
		Proxectos infraestruturas e convenios de I+D a empresas públicas	2.844.588
432B	Investigación Universitaria	Axudas ás Universidades para infraestruc. Proxectos e convenios I+D	14.874.988
		Fondo de apoio á investigación nas universidades	5.250.254
432V PLAN GALICIA	Plan Galego de I+D Tecnolóxico. Plan Galicia	Actuacións para I+D en Centros Públicos de Investigación	2.525.282
		Actuacións para I+D en empresas privadas	3.679.400
		Actuacións para I+D en Centros Tecnolóxicos sen ánimo de lucro	5.365.318
521A	Regulación do comercio interior e política de prezos	Convenio IGAPE potenciación comercio minorista	138.000
		Fundacións de interese galego de carácter feiral	840.000
		Fundacións PROVIGO	46.000
		Fundación Fexdega	50.000
		Fundación Ferrol Metrópoli	36.100
		Consortio pro-ferias e exposicións de Ferrol	150.000
		Cámaras de Comercio: Plan de Fomento de Exportacións (FOEXGA)	1.860.000
		Cámaras de Comercio: Plans Pipe	300.000
		Galicia Calidade S.A.	690.000
521V PLAN GALICIA	Regulación do comercio interior e política de prezos. Plan Galicia	Equipamentos comerciais de carácter social (Corporacións Locais)	5.790.000
		Axudas ao comercio minorista	1.300.000
		Plan de Cese anticipado de Actividade Comercial	2.790.000
		Desenvolvemento e Revitalización do Sector Comercial	2.500.000
		Distribución loxística e promoción comercial	3.300.000
		Mercados Centrais de Vigo	200.000
		Mellora da competitividade do comercio rural	750.000
		Fomento da calidade do comercio minorista galego	250.000
		Fomento da cooperación empresarial comercial	300.000
622A	Actuacións administrativas sobre a industria	Infraestruc. en polígonos industriais (corps. Locais e famil. e instit. sen fin de lucro)	2.000.000
		Seguridade industrial (empresas privadas e familias e instit. sen fin de lucro)	600.000
631A	Conservación e aforro de enerxía (uso racional da enerxía e enerxía renovable)	Instituto Enerxético de Galicia	1.560.000
		Uso racional da enerxía nos Concellos (Corporacións Locais)	1.800.000
		Fomento enerxías renovables	900.000
		Plan Fomento Enerxía Solar	1.504.103
		Uso racional da enerxía nas industrias	150.000
631B	Infraestruturas enerxéticas	Infraestruturas enerxéticas municipais	150.000
		Infraestruturas eléctricas no medio rural	6.822.949
		Mellora de infraestruturas enerxéticas	600.000
631V PLAN GALICIA	Programas de electrificac. e enerxías alternativas. Plan Galicia	Infraestruturas eléctricas en Medio Rural	1.575.000
		Electricidade e 2 fase de Gasificación	4.935.000
641A	Fomento da minería	Convenio coa Cámara Mineira*	100.000
		Fomento de actividades minerais	700.000
		Fomento da minería. Seguridade	400.000
		Fundacións, Institutos e Centros Tecnolóxicos	900.000
		Convenio Confederación Hidrográfica do Norte	1.000.000
		Apoio ao sector artesanal (empresas privadas)	365.726
711V PLAN GALICIA	Apoio á artesanía. Plan Galicia	Apoio ao sector artesanal. Axudas a asociacións	150.000
		Fundación Centro Galego de Artesanía e Diseño	578.033
		Apoio ao sector artesanal (empresas privadas)	489.000
		Fundación Centro Galego de Artesanía e Diseño	341.000
712B	Apoio á moderniz. empres. e mellora da compet. nos sect. indust. e servizos	Apoio ao sector artesanal. Axudas a asociacións	20.000
		Transferencia ao IGAPE	73.844.084
		Parque Tecnolóxico de Galicia	150.092
		Apoio á Innovación en sistemas, técnicas de xestión e coop. empresarial	2.126.000
		Apoio á innovación en tecnoloxías de proceso	20.619.863
		Apoio á innovación en tecnoloxías de produto e mercados	1.433.178
		Potenciación acceso empresarial á sociedade da información	743.191
		Desenvolvemento da sociedade da información	1.797.419
		Suplementación de garantías e prexubilación en estaleiros galegos	5.076.493
		Axudas a Centros tecnolóxicos sectoriais de Galicia	1.479.181
		Conv. con entid. para fomento da sociedade da inf. e á innovación	1.000.000
		Observatorio da sociedade da información, innovación e calidade	480.000
		Proxecto CIC-Commerce (INTERREG 3)	473.716
		Transferencia ao IGAPE	9.737.048
		Potenciación acceso empresarial á sociedade da información	1.530.000
721B	Apoio á empresa industrial e de servizos	Transferencia de capital a Meisa	1.049.679
Total			227.041.716

Elaboración propia
 Datos en euros
 Fonte: Xunta de Galicia. Presupostos xerais da CA Galega

■ Cadro 2.57

Subvencións e axudas da Consellería do Medio Rural (capítulo VII). Galicia.2004-2005

	Programa	Concepto	2004	2005
344A	Desenvolvemento Comarcal	S.A. Desenvolvemento Comarcal de Galicia		1.500.000
422 D	Desenvolvemento rural	Adquisición de terras procedentes de arrendamentos históricos(*)	180.000	240.000
		Axencia Galega de Desenvolvemento Rural	10.974.838	11.689.992
		Convenio con Seiasa del Norte S.A.	519.750	
612A	Divulgación da tecnoloxía agraria	Fomento asociacionismo agrario	1.800.000	1.800.000
		Fomento maquinaria en común	1.955.368	1.844.565
613 A	Sanidade vexetal e animal	Programas sanitarios especiais (Corporacións Locais)	378.536	320.000
		Programas sanitarios especiais (empresas)	1.295.702	900.000
		Agrupacións de defensa sanitaria	2.721.760	2.721.760
		Plan apícola galego	480.810	480.810
614 A	Ordenación, reestruturación, fomento e mellora da produción agraria	Fomento de actividades agrícolas complementarias	2.070.000	2.000.000
		Fomento de sistemas e ciclos agrarios sostibles	885.935	900.000
		Produción integrada e outras técnicas	1.147.697	1.220.000
		Axudas a explotacións e cooperativas	35.783.109	40.285.923
		Abandono da produción leiteira	317.337	300.000
		Promoción de sementes e plantas de viveiro	825.000	1.200.000
		Mellora das explotacións (da eficiencia)	25.938.959	20.711.178
		Programa de Mellora Gandeira (a empresas)	4.471.800	3.935.000
		Programa de Mellora Gandeira (a familias e inst. sen fin de lucro)	2.737.985	2.883.645
		Indemnizacións compensatorias	6.733.755	10.439.069
		Reestruturación do viñado	5.521.921	5.521.921
		Cese anticipado na actividade agraria	20.407.450	20.021.473
		Mellora calidade do leite nas explotacións	3.000.000	4.328.932
		Fundación Centro Tecnolóxico da Carne	1.000.000	1.000.000
		Fondo Galego de Garantía Agraria (FOGGA)	24.717.323	34.971.197
615A	Regulación das producións e mercados agrarios	Ordenación de Producción e Mercados Agrarios	6.123.236	9.123.236
		Promoción e comercialización agroalimentaria		80.000
712B	Apoio á moderniz. empresarial e mellora da compet. nos sectores indust. e servizos	Apoio á industrialización e comercialización	31.262.781	35.856.147
713 A	Fomento das industrias agroalimentarias	Apoio á industrialización e comercialización		
	Total		192.551.302	216.794.598

(*)Incluídos en distintos programas noutros anos

Datos en euros

Inclúe tamén ao FEOGA

Fonte: Xunta de Galicia. Presupostos xerais da CA Galega

■ **Cadro 2.58 Subvencións e axudas da Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos (capítulo VII). Galicia. 2004-2005**

	Programa	Concepto	2004	2005
432A	Plan Galego de Investigación e Desen. Tecnol.	Axudas á investigación empresas públicas	11.582	
612B	Promoción cooperativa e social e divulgación da tecnoloxía pesqueira	Axudas a empresas para creación infraestruturas	270.000	
		Axudas a creación de empresas de servizos marítimos	210.000	
		Axudas a empresas turísticas vinculadas ao mar		240.000
		Axudas a empresas de servizos vinculadas ao mar		240.000
612V PLAN GALICIA	Promoción cooperativa e social e divulgación da tecnoloxía pesqueira. PLAN GALICIA	Axudas a pesca costeira artesanal	3.879.906	3.869.711
614 B	Orden, reestrut. fomento e mellora da produc. pesqueira e cult. mariños	Desenvolvemento de proxectos pilotos		
		Axuste do esforzo pesqueiro	2.963.088	6.158.036
		Paralización temporal e outras compensacións financeiras	1.699.419	
		Compensación por paralización. Temporal a familias	915.071	
614V PLAN GALICIA	Orden, reestrut. fomento e mellora da produc. pesqueira e cult. mariños. Plan Galicia	Banco GTS (baixura: axuste esforzo +N/C)	500.000	500.000
		Medidas de carácter socio-económico. Plan Galicia	6.251.497	6.249.070
615B	Regulación das producións e mercados pesqueiros	Axudas saturación de mercados	177.311	
		Axudas transporte concentración de mercados	182.200	
		Audas fomento parámetros calidade mercados	182.311	
615V PLAN GALICIA	Regulación das producións e mercados pesqueiros Plan Galicia	Equipamentos para o desenvolvemento pesqueiro	471.000	
721A	Apoio á empresa do sector primario	Renovación da flota pesqueira. Convenio IGAPE	40.906	
721 B	Desenvolvemento sostible da explotación de recursos mariños	Desenvolvemento da acuicultura e dos cultivos mariños	13.264.031	27.258.401
		Promoción, fomento da calidade e novas saídas prods. mariños	44.212	45.103
		Axudas ao fomento da internacionalización	44.211	29.595.384
		Cofinanciación incorporación fondos europeos	929.100	929.100
		Promoc., fomento calid. e novas saídas prods. mariños (familias)	88.423	90.206
721V PLAN GALICIA	Apoio á empresa do sector primario. Plan Galicia	Axudas á transformación e conservación de produtos do mar	46.060.900	48.326.861
		Construción de novos buques pesqueiros. Plan Galicia	33.670.010	
		Axudas investimento equipamento portos pesqueiros	1.937.874	1.976.949
		Axudas á acuicultura e cultivos mariños	4.000.000	
	Total		113.322.052	129.949.821

Datos en euros

Inclúe tamén ao IFOP

Fonte: Xunta de Galicia. Presupostos xerais da CA Galega

■ **Cadro 2.59 Subvencións e axudas da Consellería de Medio Ambiente (capítulo VII). Galicia. 2004-2005**

	Programa	Concepto	2004	2005
342 A	Protección e mellora do medio ambiente ⁽¹⁾	Medidas compensatorias no contorno dos espazos protexidos (empresas)	248.263	205.358
		Medidas compens. no contorno dos espazos protex. (familias e instts. sen fin de lucro)	715.920	500.353
		Axudas para a ordenación da actividade cinxética e piscícola	595.405	1.320.937
		Axudas para a conservación da biodiversidade	93.433	150.000
		Subvencións en materia de medio ambiente industrial	503.358	515.000
		Axudas para a protección de animais domésticos	80.000	60.000
		Protección de animais domésticos e salvaxes en cautividade	120.200	
		Promoción da implantación da axenda 21 en Galicia	243.841	170.000
		A familias e Institucións sen fins de lucro	90.000	
		Leader Asociación río Lor	60.000	
		Accións de desenvolvemento sostible ao exterior	109.159	30.000
422 C	Prevención e defensa contra incendios forestais (Plan Forestal de Galicia) ⁽²⁾	Subvención empresas privadas por investimentos de prevención de incendios	1.500.000	1.700.000
614 C	Orden, reestrut. fomento e desenvolvemento do sector forestal (Plan Forestal de Galicia) ⁽¹⁾	Axudas empresas privadas para a creación e mellora das masas forestais	28.878.428	30.813.453
		¡ Confederación Hidrográfica do Norte	100.000	250.000
		Axudas á creación e mellora das masas forestais		1.215.149
		Ao Mj de Agricultura, Pesca e Alimentación	292.213	1.215.149
	Total		33.480.220	38.295.399

Datos en euros

(1) Só comprende subvencións a empresas, non a familias, institucións sen fins de lucro, corporacións locais e organismos autónomos administrativos da Comunidade Autónoma

Fonte: Xunta de Galicia. Orzamentos xerais da Comunidade Autónoma Galega

3.1. A poboación galega

Antes de entrar na análise da poboación desde a perspectiva do mercado laboral (poboacións activa, ocupada, desempregada, etc.) cómpre realizar un achegamento á situación demográfica de Galicia nos últimos anos, porque vai ser un claro condicionante da evolución dalgunha das variables significativas para a análise do mercado de traballo.

3.1.1. Evolución da poboación

O cadro 3.1. dá fe da evolución demográfica de Galicia, do conxunto do Estado e da Unión Europea no quinquenio 2000-2005. Sobrancearemos os seguintes aspectos:

■ As tres poboacións creceron en cada un dos cinco anos analizados, facéndoo con especial intensidade a española.

■ Cadro 3.1

Poboación de Galicia, España e UE⁽¹⁾. 2000-2005

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Galicia	2.731.900,0	2.732.926,0	2.737.370,0	2.751.094,0	2.750.985,0	2.762.198,0
España	40.499.791,0	41.116.842,0	41.837.894,0	42.717.064,0	43.197.684,0	44.108.530,0
UE (25 países)	450.378,8	451.388,1	452.990,3	455.022,9	457.189,0	459.488,40

(1) Datos da UE en miles de habitantes.

Fonte: INE e EUROSTAT

■ A poboación galega creceu no último ano un 0'41% (11.213 habitantes) mentres que nese período a poboación española subiu cinco veces máis (un 2'11%, en valores absolutos case un millón de habitantes: 910.846).

■ No conxunto do quinquenio estudado a poboación galega creceu algo (30.298 habitantes: 1,1%) mentres que a española aumentou nunha porcentaxe oito veces maior, porque subiu en máis de tres millóns e medio de habitantes (3.608.739, un 8,9 %).

■ A poboación da Unión Europea creceu no último ano un 0,5% (unha décima porcentual máis que a galega pero a cuarta parte que a española) e no quinquenio analizado un 2% (case o dobre que a galega anque menos da cuarta parte que a española).

A poboación de cada unha das comunidades autónomas co último dato proporcionado polo INE (de un de xaneiro de 2005) explicita que:

■ As catro comunidades de máis poboación (Andalucía, Madrid, Cataluña e Comunidade Valenciana, por esta orde) concentran 25.501.597 habitantes, o que representa un 57,8% da poboación total española).

A poboación de cada unha das comunidades autónomas a día 1 de xaneiro de 2005 figura no cadro 3.2; que explicita que:

Galicia é a quinta comunidade polo seu tamaño poboacional, situada entre a Comunidade Valenciana (anque lonxe) e Castela-León (moi preto).

A desagregación territorial do cadro 3.3 permite comprobar a variación poboacional no cuadrienio 2001-2005 de cada unha das provincias galegas; subliñaremos que:

■ Quedan nitidamente reflectidas as “dúas velocidades” existentes na Galicia actual: A Coruña-Pontevedra (nas que crece a poboación) por unha parte e Lugo-Ourense pola outra (nas que decrece); nas provincias de Pontevedra e A Coruña hai unha evolución demográfica positiva sempre no último cuadrienio, mentres que en Lugo e Ourense foi sempre negativa a variación poboacional.

■ Na provincia galega de maior crecemento da poboación do último cuadrienio (Pontevedra) a suba foi de 22.135 persoas, o que en termos relativos é un 2,42 % (máis do dobre do promedio galego anque menos da terceira parte do aumento medio estatal).

Os datos provisionais do Padrón de Habitantes a día 1 de xaneiro de 2006 certifican unha suba no ano 2005 do 0,65% no promedio español e do 0,07% en

Galicia (nove veces menos); no gráfico adxunto pódense ver os datos das diferentes comunidades autónomas. O aumento de poboación galega foi de 2.052 persoas, nun ano no que a poboación estranxeira residente en Galicia subiu en 2.400 persoas; grazas a esta chegada de poboación foránea o padrón galego non foi negativo (como sucedeu na década dos noventa do pasado século).

Poboación. Por comunidades autónomas. 2005.

■ Cadro 3.2

Andalucía	7.849.799
Aragón	1.269.027
Asturias	1.076.635
Baleares	983.131
Canarias	1.968.280
Cantabria	562.309
C. A Mancha	1.894.667
C. León	2.510.849
Cataluña	6.995.206
C. Valenciana	4.692.449
Extremadura	1.083.879
Galicia	2.762.198
Madrid	5.964.143
Murcia	1.335.792
Navarra	593.472
País Vasco	2.124.846
A Ríoxa	301.084
Ceuta	75.276
Melilla	65.488
España	44.108.530

Datos a 1 de xaneiro.

Fonte: INE, Padrón Municipal.

Poboación de Galicia. Por provincias. 2001-2005

■ Cadro 3.3

	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	1.108.002	1.111.886	1.120.814	1.121.344	1.126.707
Lugo	364.125	361.782	360.512	358.452	357.625
Ourense	344.623	343.768	342.213	340.258	339.555
Pontevedra	916.176	919.934	927.555	930.931	938.311
Galicia	2.732.926	2.737.370	2.751.094	2.750.985	2.762.198

Fonte: INE. Padrón municipal de habitantes. Datos a 1 de xaneiro de cada ano.

3.1.2. Movementos naturais de poboación

A posición relativa da variación natural da poboación galega entre as distintas comunidades autónomas no último ano reflítese no cadro 3.4; velaí algúns trazos:

■ Galicia rexistrou de novo o maior descenso de poboación de todas as comunidades (8.212 habitantes) e fíxoo con máis intensidade que no ano anterior (no que a diminución fora de 7.792 habitantes) nun ano no que no total estatal houbo un crecemento vexetativo de España de 78.597 habitantes.

Crecemento natural. Taxas de natalidade e mortalidade. Por comunidades autónomas. 2005

■ Cadro 3.4

	Nacementos	Defuncións	Crecemento vexetativo	Taxa de natalidade ⁽¹⁾	Taxa de Mortalidade ⁽¹⁾
Madrid	69.896	41.614	28.282	11,89	7,08
Andalucía	92.288	66.040	26.248	11,94	8,54
Cataluña	79.742	62.488	17.254	11,62	9,11
C. Valenciana	50.665	41.027	9.638	11,06	8,96
Murcia	17.372	10.057	7.315	13,18	7,63
Canarias	19.718	12.954	6.764	10,21	6,71
Baleares	10.886	7.971	2.915	11,20	8,20
Navarra	6.193	5.280	913	10,60	9,03
Ceuta	1.328	497	831	18,60	6,96
Melilla	1.277	449	828	19,13	6,73
C. A Mancha	18.296	17.615	681	9,76	9,40
País Vasco	19.926	19.346	580	9,45	9,18
A Ríoxa	3.034	2.811	223	10,20	9,45
Cantabria	5.190	5.504	-314	9,37	9,93
Estremadura	10.011	10.782	-771	9,36	10,08
Aragón	11.679	13.573	-1.894	9,33	10,85
Asturias	7.560	12.677	-5.117	7,14	11,97
C. e León	19.391	26.958	-7.567	7,84	10,90
Galicia	21.164	29.376	-8.212	7,79	10,82
España	465.616	387.019	78.597	10,73	8,92

(1) En tanto por mil.

"Fonte: INE. "Movimiento natural da poboación"

■ A taxa de natalidade galega segue a ser a penúltima do estado (por detrás de Asturias, un ano máis) e está tres puntos porcentuais por baixo do promedio español o que supón, dito doutra forma, que a taxa de natalidade estatal supera á galega nun 37,7%.

■ A taxa de mortalidade galega, en cambio, é das maiores de España (por diante están só Asturias, Castela-León e Aragón) e está case dous puntos por riba do promedio estatal (un 21,3% máis).

Se enxertamos os movementos naturais de poboación de Galicia do último ano na andaina das últimas tres décadas conseguimos unha visión moi axeitada do comportamento a longo prazo. O cadro 3.5 amosa que podemos distinguir dous períodos moi diferenciados:

■ No primeiro (ata o segundo quinquenio do anos oitenta) o crecemento vexetativo da poboación galega descende intensamente pero é aínda positivo

■ No segundo período sempre é negativo o saldo entre nacementos e mortes, cun valor absoluto que na última década estivo ao redor dos 8.000 - 9.000 habitantes por ano. No último ano aumentou –como xa vimos- ese saldo negativo, ao subir máis as defuncións que os nacementos.

No Informe Sociolaboral 2003 estudamos a evolución do indicador conxuntural de fertilidade (o número de fillos por muller en idade fértil) en Galicia, España e a UE de 1975 a 2001; vimos alí que o valor do índice galego estaba en 2001 no 40% do valor que tiña en 1975, nivel baixísimo que é un 25% menor que o español (un

estado que no ano 1976 ocupaba o segundo posto da UE-15 -só por detrás de Irlanda- e que pasou á última posición un cuarto de século despois).

Movementos naturais de poboación. Galicia. 1975-2005.

■ Cadro 3.5

	Nacementos	Defuncións	Crecemento natural
1975	43.850	25.834	18.016
1980	39.154	24.681	14.473
1985	28.427	26.295	2.132
1990	22.501	27.979	-5.478
1995	18.799	28.464	-9.665
2000	19.418	28.858	-9.440
2001	19.361	28.300	-8.939
2002	19.350	28.275	-8.925
2003	20.435	29.727	-9.292
2004	20.692	28.484	-7.792
2005	21.164	29.376	-8.212

Fonte: IGE (<http://www.xunta.es/auto/ige/>) e INE (INE Base)

■ Cadro 3.6

Media de fillos por muller. Por CCAA. 1997-2004.

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004 ⁽¹⁾
Andalucía	1,34	1,30	1,33	1,36	1,36	1,36	1,41	1,43
Aragón	1,07	1,04	1,09	1,13	1,17	1,17	1,22	1,26
Asturias	0,83	0,81	0,84	0,86	0,88	0,86	0,91	0,94
Baleares	1,30	1,28	1,31	1,35	1,35	1,38	1,37	1,35
Canarias	1,22	1,20	1,27	1,24	1,22	1,21	1,18	1,16
Cantabria	0,96	0,94	0,98	1,06	1,04	1,10	1,16	1,16
C. A Mancha	1,30	1,26	1,29	1,29	1,29	1,29	1,33	1,29
C. E León	0,99	0,94	0,96	1,00	0,99	1,02	1,05	1,06
Cataluña	1,18	1,17	1,21	1,28	1,29	1,33	1,39	1,43
C. Valenciana	1,19	1,18	1,23	1,26	1,28	1,30	1,34	1,34
Extremadura	1,29	1,26	1,27	1,29	1,27	1,25	1,27	1,27
Galicia	0,94	0,93	0,94	0,97	0,96	0,95	1,00	1,00
Madrid	1,14	1,13	1,18	1,25	1,28	1,31	1,37	1,39
Murcia	1,42	1,37	1,39	1,47	1,52	1,53	1,58	1,56
Navarra	1,17	1,16	1,19	1,21	1,30	1,31	1,39	1,40
País Vasco	0,97	0,96	1,01	1,04	1,06	1,09	1,16	1,19
A Ríoxa	1,10	1,11	1,14	1,16	1,17	1,21	1,32	1,30
Ceuta	1,74	1,66	1,73	1,69	1,67	1,76	1,77	2,28
Melilla	1,96	1,96	1,91	2,02	2,04	1,90	2,03	2,22
España	1,18	1,16	1,19	1,23	1,24	1,26	1,31	1,32

(1) Datos provisionais

“Fonte: INE. “Análisis de la fecundidad”.

O cadro 3.6 presenta a evolución desde 1997 da media de fillos por muller en cada una das comunidades autónomas e no total estatal; subliñaremos que:

■ A media estatal supera nun 32% á galega no último ano do que aportou datos o INE (2004); na parte alta da clasificación sobrancean Murcia, Andalucía e Cataluña e na parte baixa Asturias e Galicia.

■ No conxunto do período estudado subiu máis o número de fillos por muller no promedio estatal que en Galicia. O dato galego moveuse no primeiro sexenio entre un 0'93 e un 0'97 e no bienio seguinte estabilizouse nun fillo por muller; no total español tamén se notou un salto importante en 2003 e estabilizouse desde entón un 30% por riba do dato de Galicia. A maior natalidade das mulleres estranxeiras é un dos factores clave que está detrás da suba dos últimos anos; falaremos no seguinte epígrafe do notable aumento nos últimos anos da poboación estranxeira en Galicia e (con maior intensidade) en España.

Os datos do cadro 3.6 poden complementarse cos que do conxunto da Unión Europea (e de cada un dos vintecinco estados que a forman) figuran no cadro 3.7; sobrancearemos que:

■ A media de fillos por muller en España era moito maior que a da Unión Europea en 1976 pero desplomouse en moi poucos anos (coincidindo coa grave crise económica da seguinte década) e pasou a estar moi por baixo do promedio da UE nas dúas últimas décadas.

■ Tras a suba da media de fillos por muller en España nos últimos anos, en 2004 recuperou o valor que tiña en 1991 (1'33) pero segue moi por baixo do promedio da UE.

Cadro 3.7

Media de fillos por muller. UE. 1976-2004.

	1976	1981	1991	2000	2001	2002	2003	2004
EU 15	1,92	1,77	1,53	1,50	1,49	1,50	1,52	1,52
EU 25				1,48	1,46	1,46	1,48	1,50
Alemaña	1,51	1,53	1,33	1,38	1,35	1,31	1,34	1,37
Austria	1,67	1,67	1,49	1,36	1,33	1,40	1,38	1,42
Bélxica	1,73	1,66	1,66	1,66	1,64	1,62	1,64	1,64
Chipre				1,64	1,57	1,49	1,50	1,49
Dinamarca	1,75	1,44	1,68	1,77	1,74	1,72	1,76	1,78
Eslovenia				1,26	1,21	1,21	1,20	1,22
España	2,80	2,04	1,33	1,23	1,24	1,26	1,31	1,33
Estonia				1,34	1,34	1,37	1,37	1,40
Finlandia	1,70	1,64	1,79	1,73	1,73	1,72	1,76	1,80
Francia	1,83	1,95	1,77	1,88	1,89	1,88	1,89	1,90
Grecia	2,35	2,09	1,38	1,29	1,25	1,27	1,28	1,29
Holanda	1,63	1,56	1,61	1,72	1,71	1,73	1,75	1,73
Hungría				1,32	1,31	1,30	1,27	1,28
Irlanda	3,31	3,09	2,09	1,90	1,94	1,97	1,98	1,99
Italia	2,10	1,59	1,31	1,24	1,25	1,26	1,28	1,33
Letonia				1,24	1,21	1,24	1,29	1,24
Lituania				1,39	1,30	1,24	1,26	1,26
Luxemburgo	1,48	1,55	1,60	1,76	1,66	1,63	1,63	1,70
Malta				1,72	1,72	1,46	1,46	1,37
Polonia				1,34	1,29	1,24	1,22	1,23
Portugal	2,58	2,13	1,57	1,55	1,45	1,47	1,44	1,42
Reino Unido	1,74	1,82	1,81	1,64	1,63	1,64	1,71	1,74
República Checa				1,14	1,14	1,17	1,18	1,23
República Eslovaca				1,30	1,20	1,18	1,20	1,25
Suecia	1,68	1,63	2,11	1,54	1,57	1,65	1,71	1,75

Fonte: New Cronos. EUROSTAT

A taxa de fecundidade galega de 2004 (unha filla ou fillo por muller) está moi por baixo da de todos os estados da Unión Europea, mentres que a española supera a de sete estados comunitarios (Grecia, Hungría, Letonia, Lituania, Polonia e as Repúblicas Checa e Eslovaca) anque certamente a diferenza máxima é moi pequena (só dunha décima porcentual).

3.1.3. Poboación estranxeira

A importante chegada de poboación do estranxeiro é un dos fenómenos demográficos característicos da poboación galega (e sobre todo da española) na alborada do século XXI, sen a que non é posible entender os datos do forte aumento de poboación española do último quinquenio ou das subas da natalidade e do índice de fecundidade en Galicia ou (con maior intensidade) España.

O cadro 3.8 recolle os últimos datos que o INE aportou de xeito definitivo (que van ser a base do noso estudo); a súa análise explícita o aumento continuado da poboación estranxeira en Galicia nos últimos anos (agás nun ano) de xeito que ao comezar o ano 2005 é máis do triplo que ao comezo de 1998.

Poboación estranxeira en Galicia. 1998-2005

■ Cadro 3.8

1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
19.693	21.787	25.602	33.058	42.462	53.808	58.387	69.363	71800*

* Dato provisional

Fonte: INE. Padrón Municipal de Habitantes. Datos a 1 de xaneiro de cada ano.

■ Cadro 3.9

Poboación total e poboación estranxeira. Por CCAA. 2004-2005.

	Poboación total			Estranxeiros				
	2004	2005	Variación relativa (en%)	2004		2005		Variación relativa (en %)
				Nº persoas	% respecto á poboación total	Nº persoas	% respecto á poboación total	
Andalucía	7.687.518	7.849.799	2,11	321.570	4,18	420.207	5,35	30,67
Cataluña	6.813.319	6.995.206	2,67	642.846	9,44	798.904	11,42	24,28
Madrid	5.804.829	5.964.143	2,74	664.255	11,44	780.752	13,09	17,54
C. Valenciana	4.543.304	4.692.449	3,28	464.317	10,22	581.985	12,40	25,34
Galicia	2.750.985	2.762.198	0,41	58.387	2,12	69.363	2,51	18,80
C. León	2.493.918	2.510.849	0,68	71.300	2,86	91.318	3,64	28,08
País Vasco	2.115.279	2.124.846	0,45	59.166	2,80	72.894	3,43	23,20
Canarias	1.915.540	1.968.280	2,75	185.781	9,70	222.260	11,29	19,64
C. A Mancha	1.848.881	1.894.667	2,48	88.858	4,81	115.223	6,08	29,67
Murcia	1.294.694	1.335.792	3,17	132.918	10,27	165.016	12,35	24,15
Aragón	1.249.584	1.269.027	1,56	77.545	6,21	96.848	7,63	24,89
Extremadura	1.075.286	1.083.879	0,80	20.066	1,87	25.341	2,34	26,29
Asturias	1.073.761	1.076.635	0,27	22.429	2,09	26.797	2,49	19,47
Baleares	955.045	983.131	2,94	131.423	13,76	156.270	15,90	18,91
Navarra	584.734	593.472	1,49	43.376	7,42	49.882	8,41	15,00
Cantabria	554.784	562.309	1,36	16.364	2,95	20.547	3,65	25,56
A Rioxa	293.553	301.084	2,57	24.988	8,51	31.075	10,32	24,36
Ceuta	74.654	75.276	0,83	2.863	3,84	3.037	4,03	6,08
Melilla	68.016	65.488	-3,72	5.874	8,64	2.891	4,41	-50,78
España	43.197.684	44.108.530	2,11	3.034.326	7,02	3.730.610	8,46	22,95

(1) Datos a 1 de xaneiro de cada ano.

Fonte: INE. "Explotación estadística del Padrón Municipal a 1-1-2005".

O seguimento da evolución no bienio 2004-2005 das poboacións estranxeira e total en cada unha das comunidades autónomas (e no total español) podemos facelo ao fío do cadro 3.9; subliñaremos que:

■ Se no último ano do que aporta datos o INE o crecemento da poboación de Galicia (0'41%) foi tan só a quinta parte da estatal (2'11%) a diferenza é moito menor na suba porcentual da poboación estranxeira, pois a residente en Galicia subiu nun 18'80% e a española un 22'95%.

■ A porcentaxe de poboación estranxeira residente en España sobre a poboación total no último ano (8'46%) é máis do triplo que a galega (2'51%); á vista do comentado no parágrafo anterior a forte brecha entre ambos ámbitos territoriais abriuse fortemente xa nos anos anteriores, anque se ampliou en 2005.

Poboación estranxeira. Por nacionalidade. Galicia. 2001-2005

■ Cadro 3.10

	2001	2002	2003	2004	2005
Total	33.058	42.462	53.808	58.387	69.363
Nacionalidades europeas	14.985	16.761	18.840	18.904	22.432
Nacionalidades africanas	2.781	3.645	4.518	5.108	6.249
América Central	2.526	2.919	3.427	3.437	3.938
América do Norte	1.176	1.350	1.649	1.599	1.844
América do Sur	10.783	16.839	24.257	28.070	33.330
Nacionalidades asiáticas	753	887	1.023	1.164	1.427
Oceanía	50	58	92	104	119
Apátridas	4	3	2	1	24

Fonte: INE. Padrón Municipal de Habitantes. Datos a 1 de xaneiro.

Atendendo á nacionalidade desa poboación estranxeira, o cadro 3.10 reflite que desde 2002 as persoas de América do Sur sobrepasan ao colectivo que tradicionalmente ocupaba o primeiro posto (os doutros estados europeos distintos do español). A suba das persoas chegadas a Galicia de Sudamérica foi dun 209% no último cuatrienio.

A desagregación por sexos que figura no cadro 3.11 para o ano 2005 permite sobrancear que as mulleres son un 52,16% do total de poboación estranxeira e os homes un 47,84%; a diferenza a prol das mulleres é especialmente alta na poboación procedente de América do Sur e Central.

Os datos provisionais do Padrón de Habitantes a día 1 de xaneiro de 2006 certifican que as tres comunidades autónomas, cunha menor porcentaxe de poboación estranxeira son Extremadura, Galicia e Asturias (as tres por baixo do 3%); no ano 2005 a suba da poboación estranxeira en Galicia estivo moi por riba do promedio estatal (como se vé no gráfico adxunto, no que figuran os datos das diferentes comunidades autónomas) e aumentou nas catro provincias galegas, con especial intensidade en Lugo e Ourense.

Seis nacionalidades (portuguesa, colombiana, brasileira, arxentina, uruguaia e venezolana) concentran un 56% do total de poboación estranxeira residente en Galicia a 1 de xaneiro de 2006.

Poboación estranxeira. Segundo sexo e nacionalidade. Galicia. 2005

■ Cadro 3.11

	Total	Homes	Mulleres
Total	69.363	33.180	36.183
Nacionalidades europeas	22.432	12.278	10.154
Unión Europea (UE-25)	18.411	10.299	8.112
Alemaña	954	533	421
Francia	1.226	616	610
Italia	2.206	1.325	881
Portugal	11.673	6.608	5.065
Reino Unido	1.135	609	526
Rumanía	1.687	809	878
Rusia	463	180	283
Suíza	497	220	277
Nacionalidades africanas	6.249	4.372	1.877
Marrocos	3.411	2.274	1.137
América Central	3.938	1.427	2.511
Cuba	1.894	851	1.043
República Dominicana	1.624	426	1.198
América do Norte	1.844	823	1.021
Estados Unidos	1.128	540	588
América do Sur	33.330	13.354	19.976
Arxentina	7.618	3.644	3.974
Brasil	4.662	1.439	3.223
Colombia	8.310	2.547	5.763
Ecuador	1.633	669	964
Uruguai	4.064	2.037	2.027
Venezuela	4.220	1.699	2.521
Nacionalidades asiáticas	1.427	839	588
Oceanía	119	65	54
Apátridas	24	22	2

Fonte. INE. Padrón Municipal de Habitantes. Datos a 1 de xaneiro.

■ Cadro 3.12

Emigracións, inmigracións e saldos migratorios. Galicia. 1995-2004.

	Emigración			Inmigración			Saldo migratorio		
	Externa	A outra CA	Ao estranxeiro	Externa	Doutra CA	Do estranxeiro	Externo	Co resto de España	Co estranxeiro
1995	10.410	10.410		14.365	10.011	4.354	3.955	-399	3.556
1996	8.110	8.110		9.638	6.434	3.204	1.528	-1.676	-148
1997	11.653	11.653		15.423	9.515	5.908	3.770	-2.138	1.632
1998	14.169	14.169		17.445	10.595	6.850	3.276	-3.574	-298
1999	15.880	15.880		19.248	10.742	8.506	3.368	-5.138	-1.770
2000	17.281	17.281		24.175	11.628	12.547	6.894	-5.653	1.241
2001	16.028	16.028		23.194	11.799	11.395	7.166	-4.229	2.937
2002	22.877	18.684	4.193	33.218	15.032	18.186	10.341	-3.653	6.689
2003	22.548	20.297	2.251	33.723	16.670	17.053	11.175	-3.627	7.548
2004	22.645	20.208	2.437	37.697	18.331	19.366	15.052	-1877	13.175

Fonte: INE. Estadística de Variaciones Residenciales. Elaboración do IGE a partir dos ficheiros proporcionados polo INE.

Nota: Na emigración externa, nos anos anteriores ao 2002, non se inclúe a emigración ao estranxeiro.

Inmigración, emigración e saldo migratorio. Por comunidades autónomas.
■ Cadro 3.13

	Inmigracións	Emigracións	Saldo
Andalucía	223.657	211.482	12.175
Aragón	35.999	35.760	239
Asturias	25.493	26.189	-696
Baleares	46.020	44.660	1.360
Canarias	82.528	82.655	-127
Cantabria	23.068	21.904	1.164
C. León	80.650	84.805	-4.155
C. A Mancha	77.384	62.766	14.618
Cataluña	332.586	342.362	-9.776
C. Valenciana	183.438	168.076	15.362
Extremadura	23.150	24.518	-1.368
Galicia	78.533	78.440	93
Madrid	215.166	245.160	-29.994
Murcia	43.241	37.846	5.395
Navarra	24.065	23.742	323
País Vasco	60.221	63.928	-3.707
A Ríoxa	11.212	11.170	42
Ceuta	1.913	2.490	-577
Melilla	2.037	2.408	-371
España	1.570.361	1.570.361	0

Fonte. INE. Estadística de Variaciones Residenciales.

Inmigración, emigración e saldo migratorio. Galicia. Por provincias. 2005
■ Cadro 3.14

	Inmigracións	Emigracións	Saldo
A Coruña	35.621	34.849	772
Lugo	8.295	8.235	60
Ourense	10.426	11.235	-812
Pontevedra	24.191	24.118	73

Fonte. INE. Estadística de Variaciones Residenciales.

Emigración galega intraestatal. Por comunidade autónoma de destino. 2005.
■ Cadro 3.15

Total	De españois	De estranxeiros
	70.294	8.146
Andalucía	1.189	298
Aragón	300	87
Asturias	903	119
Baleares	888	133
Canarias	3.477	468
Cantabria	233	63
Castela e León	1.223	212
Castela A Mancha	333	127
Cataluña	2.259	561
C. Valenciana	1.077	458
Extremadura	134	27
Galicia	54.356	4.575
Madrid	2.485	624
Murcia	282	127
Navarra	203	57
País Vasco	791	162
A Ríoxa	108	42
Ceuta	22	3
Melilla	31	3

Fonte: INE, Estadística de Variaciones Residenciales

Inmigración extraestatal de estranxeiros. Por grupos de idade. España e Galicia. 2005

■ Cadro 3.16

	España	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Total	682.711	14.057	5.122	1.671	1.819	5.445
Menos de 16 anos	98.180	2.238	842	277	264	855
De 16 a 24 anos	153.497	3.140	1.121	367	476	1.176
De 25 a 34 anos	212.093	4.327	1.615	497	543	1.672
De 35 a 44 anos	111.582	2.368	831	311	298	928
De 45 a 54 anos	55.487	1.120	388	128	144	460
De 55 a 64 anos	33.473	533	201	50	63	219
De 65 anos e máis	18.399	331	124	41	31	135

Fonte: INE. Estadística de Variaciones Residenciales.

Inmigración extraestatal de españois. Por grupos de idade. España e Galicia. 2005

■ Cadro 3.17

	España	Galicia	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Total	36.573	11.252	5.776	2.439	1.047	1.963
Menos de 16 anos	8.259	1.886	964	442	120	360
De 16 a 24 anos	4.050	858	439	172	69	178
De 25 a 34 anos	7.069	1.597	815	395	97	290
De 35 a 44 anos	4.603	1.353	691	309	130	223
De 45 a 54 anos	3.571	1.461	754	317	168	222
De 55 a 64 anos	4.411	2.090	1.079	418	250	343
De 65 anos e máis	4.610	2.007	1.034	386	240	347

Fonte: INE. Estadística de Variaciones Residenciales.

■ Cadro 3.18

Emigración da xuventude^(a). Galicia. 1998-2004

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Total xoves	790.623	785.824	783.355	775.677	766.848	758.749	743.522
Xoves que emigran	7.875	8.870	9.687	9.235	12.217	12.035	11.981

(a) Persoas de 16 a 34 anos.

Fonte: INE. Padrón e Estadística de Variaciones Residenciales.

3.2. Estudo das variables laborais. Cambio metodolóxico

No resto deste capítulo analizaremos o comportamento das variables básicas do mercado laboral galego no último ano, e enxertarémolas nun contorno temporal máis amplo, para estudar mellor a súa evolución. Cómpre subliñar, no tocante á EPA, que o INE vén de realizar unha nova revisión no primeiro trimestre do ano 2005 que fai cambiar substancialmente a radiografía dos mercados laborais galego e español.

Os cambios introducidos na EPA a partir do primeiro trimestre de 2005 foron os seguintes:

I.- *Actualización da base de poboación utilizada*, para ter en conta o importante incremento de poboación estranxeira en España, xa que a proporción que supón este colectivo sobre a poboación total española multiplicouse por seis na última década (dun 1,37% en 1996 pasou a un 8,46% en 2006); o INE revisou a serie es-

estatística 1996-2004 o 30 de marzo de 2005 coa nova base poboacional, polo que existe continuidade na mesma.

No que respecta a Galicia, esta cuantificación do cambio de base poboacional (respecto do computado anteriormente) supón que cos datos do ano 2004 baixaría a cifra das persoas activas en 40.375, a das ocupadas en 36.650, a das desempregadas en 3.725, a taxa de actividade e de emprego nun punto e baixaría nunha décima a taxa de desemprego.

Se nos centramos no cambio que supón para a poboación ocupada, só implica unha diminución en Galicia, Extremadura e Ceuta-Melilla, mentres que supón unha suba nas outras quince comunidades autónomas (especialmente grande nas que teñen unha maior porcentaxe de estranxeiros respecto da poboación total, como: Baleares, Murcia, Madrid, A Ríoxa, Cataluña ou Comunidade Valenciana); no total estatal, supón unha suba da ocupación de 854.300 persoas (o que representa un 5% máis que coa anterior base poboacional).

2) O INE modificou tamén o cálculo dos *factores de elevación*, aspecto técnico co que se quere reflectir mellor o peso específico que ten a poboación estranxeira en determinados sectores e profesións (como por exemplo na construción, na hostalería ou como asalariados na agricultura); esta reponderación dos factores de elevación quere corrixir axeitadamente a maior falla de resposta do colectivo de poboación estranxeira á enquisa, porque a EPA é unha enquisa dirixida aos fogares e o INE atopa dificultades para entrevistar á poboación inmigrante debido a que unha parte non reside en fogares familiares e noutros casos a situación administrativa irregular (“sen papeis”) ou as dificultades para a comprensión do idioma dificultan o logro da entrevista.

3.- Vén regulamentado pola Oficina Estatística da Unión Europea (Eurostat) e consiste en que:

■ Aplícase a incorporación das novas variables esixidas no Regulamento do Parlamento Europeo e do Consello 2257/2003, que especifica que deben introducirse na Enquisa de Forza de Traballo Comunitaria (e, xa que logo, tamén na EPA) seis novas variables, para coñecer mellor a xornada laboral real ou a conciliación das vidas laboral e familiar, entre outras.

■ Autorízase a aplicación do sistema de submostras para unha parte das preguntas do cuestionario (aquelas das que non cómpre dar necesariamente información trimestral, senón que chega con que sexa anual).

4) Prodúcese unha modernización do método de recollida da información nas enquisas da EPA, o que supón:

■ Cambios no cuestionario, cunha suba do número de preguntas.

■ Haberá unha estandarización do método de entrevista, polo que nas entrevistas telefónicas vaise utilizar o método CATI (*Computer Assisted Telephone Interview*); manterase a entrevista persoal nos fogares para a primeira visita dos entrevistadores (e seguirá sendo entrevistado con visitas persoais o fogar que o prefira).

3.3. Resumo das principais variables laborais

Comezaremos o estudo do mercado de traballo en Galicia co resumo da evolución xeral no último trienio en Galicia de distintas variables nas que logo afondaremos ao longo deste mesmo capítulo: A poboación de 16 ou máis anos, a activa, a ocupada, a parada e a inactiva. O cadro 3.19 amosa que no ano 2005:

■ A poboación galega **de 16 e máis anos** presentou un aumento do 0,36 %, semellante ao do ano anterior.

■ A poboación **activa** galega estabilizouse, mentres que tivera unha forte suba (2,31%) no anterior.

■ A poboación **ocupada** de Galicia creceu con moita máis forza que no ano anterior (desta volta un 4,3 %, fronte ao 1,3 % de 2004).

■ O **paro estimado** pola EPA de Galicia baixou intensamente (un 27%) en contraste coa forte suba de 2004.

■ A poboación **inactiva**, ao contrario do ocorrido en 2004, subiu e fíxoo nun 0,7%.

Principais variables laborais. Galicia e provincias. 2003-2005

■ Cadro 3.19

	2003	2004	2005
Poboación de 16 e máis anos			
Galicia	2.348,3	2.357,3	2.365,9
A Coruña	959,7	964,3	968,9
Lugo	313,6	312,6	311,6
Ourense	296,4	296,1	295,2
Pontevedra	778,6	784,3	790,2
Poboación activa			
Galicia	1.225,2	1.254,2	1.254,8
A Coruña	511,9	525,5	520,3
Lugo	153,1	157,5	154,8
Ourense	136,8	135,5	138,3
Pontevedra	423,4	435,7	441,4
Poboación ocupada			
Galicia	1.069,5	1.083,6	1.130,0
A Coruña	440,9	448,0	469,0
Lugo	140,6	144,0	144,5
Ourense	125,2	117,5	123,7
Pontevedra	362,8	374,1	392,8
Poboación parada			
Galicia	155,7	170,6	124,8
A Coruña	71,0	77,5	51,3
Lugo	12,4	13,5	10,3
Ourense	11,6	18,0	14,5
Pontevedra	60,7	61,6	48,7
Poboación inactiva			
Galicia	1.123,1	1.103,2	1.111,0
A Coruña	447,8	438,9	448,5
Lugo	160,5	155,1	156,8
Ourense	159,6	160,6	156,9
Pontevedra	355,2	348,6	348,8

Datos en miles. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Fonte: INE. EPA. Elaboración polo IGE a partir dos ficheiros proporcionados polo INE.

Ese mesmo cadro permítelle ás persoas interesadas realizar unha análise desagregada por provincias da evolución das cinco variables laborais estudadas. A diferenciación por sexos dos datos de 2005 figuran no cadro 3.20 e a súa análise máis a fondo nos distintos epígrafes deste capítulo (poboacións activa, ocupada, desempregada e inactiva); salientaremos tan só aquí que, aunque hai máis mulleres que homes de 16 ou máis anos, as mulleres tan só son maioritarias nas poboacións inactiva e desempregada.

Principais variables laborais. Por sexos. Galicia. 2005

■ Cadro 3.20

	2005		
	Total	Homes	Mulleres
Poboación de 16 ou máis anos	2.365,9	1.128,5	1.237,4
Poboación activa	1.254,8	706,6	548,2
Poboación ocupada	1.130,1	655,9	474,2
Poboación parada	124,8	50,7	74,1
Poboación inactiva	1.111,0	421,9	689,1

Datos en miles. Medias anuais.

Fonte: INE, EPA. Elaboración polo IGE a partir dos ficheiros proporcionados polo INE.

3.4. Poboación activa e taxa de actividade

Neste apartado afondaremos no estudo da poboación activa galega, analizando primeiro a evolución da poboación activa e da taxa de actividade (porcentaxe de persoas activas respecto da poboación de dezaseis e máis anos) e despois a distribución da poboación activa por grupos de idade e provincias.

Comezaremos o estudo da poboación activa coa presentación da súa evolución por comunidades autónomas no último trienio. O cadro 3.21 reflete que:

■ Galicia foi a única comunidade na que a súa poboación activa no cuarto trimestre de 2005 é menor en comparanza coa do mesmo período de 2004; a maior suba porcentual tivérona A Rioxa e Ceuta-Melilla.

■ En Galicia baixou en 2005 un 1% a súa poboación activa, en contraste coa forte suba da media española (3'5%) e baixou intensamente (tres décimas porcentuais, que representan case un 5% de diminución) a participación porcentual de Galicia na poboación activa de España.

O cadro 3.22 amosa que, cos valores do cuarto trimestre:

■ A taxa de actividade baixou en Galicia en 2005 sete décimas, mentres que a estatal subiu un punto e queda co menor diferencial do período analizado.

■ As maiores taxas de actividade preséntanas Madrid, Cataluña, Navarra e Baleares e as menores son as de Asturias, Extremadura, Galicia e Castela-León.

■ Cadro 3.21

Poboación activa por comunidades autónomas. 2003-2005

	Valores absolutos			Distribución			Variacións anuais					
	Miles			porcentual			Miles			%		
	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05
Andalucía	3.280,1	3.389,1	3.510,5	16,6	16,6	16,6	114,5	109,0	121,4	3,6	3,3	3,6
Aragón	558,4	577,5	602,9	2,8	2,8	2,8	18,3	19,1	25,4	3,4	3,4	4,4
Asturias	442,7	430,6	457,0	2,2	2,1	2,2	22,9	-12,1	26,4	5,5	-2,7	6,1
Baleares	474,2	488,8	494,1	2,4	2,4	2,3	23,6	14,6	5,3	5,2	3,1	1,1
Canarias	912,1	922,1	966,2	4,6	4,5	4,6	50,3	10,0	44,1	5,8	1,1	4,8
Cantabria	250,4	252,4	265,9	1,3	1,2	1,3	12,2	2,0	13,5	5,1	0,8	5,3
Castela e León	1.055,5	1.092,2	1.128,0	5,3	5,3	5,3	20,0	36,7	35,8	1,9	3,5	3,3
Castela A Mancha	776,2	815,5	861,9	3,9	4,0	4,1	29,1	39,3	46,4	3,9	5,1	5,7
Cataluña	3.385,1	3.453,8	3.598,2	17,1	16,9	17,0	164,4	68,7	144,4	5,1	2,0	4,2
C. Valenciana	2.121,3	2.234,1	2.289,0	10,7	10,9	10,8	92,5	112,8	54,9	4,6	5,3	2,5
Extremadura	437,4	454,4	454,3	2,2	2,2	2,1	6,0	17,0	-0,1	1,4	3,9	0,0
Galicia	1.236,7	1.264,7	1.251,7	6,2	6,2	5,9	42,5	28,0	-13,0	3,6	2,3	-1,0
Madrid	2.816,1	2.952,8	3.084,2	14,2	14,4	14,6	102,1	136,7	131,4	3,8	4,9	4,5
Murcia	590,7	615,7	631,7	3,0	3,0	3,0	32,0	25,0	16,0	5,7	4,2	2,6
Navarra	272,2	280,7	299,3	1,4	1,4	1,4	9,0	8,5	18,6	3,4	3,1	6,6
País Vasco	1.016,7	1.029,0	1.048,4	5,1	5,0	5,0	22,4	12,3	19,4	2,3	1,2	1,9
A Rioxa	129,2	140,6	153,7	0,7	0,7	0,7	5,2	11,4	13,1	4,2	8,8	9,3
Ceuta e Melilla	56,7	53,5	58,6	0,3	0,3	0,3	7,6	-3,2	5,1	15,5	-5,6	9,5
España	19.811,7	20.447,5	21.155,6	100,0	100,0	100,0	774,5	635,8	708,1	4,1	3,2	3,5

Fonte: INE, EPA 4º trimestre de cada ano (cadro tomado do MTAS: Coyuntura Laboral Nº 76, marzo 2006)

Taxas de actividade por comunidades autónomas. 2003-2005.

■ Cadro 3.22

	Valores das taxas			Variacións anuais		
	En porcentaxe			En puntos porcentuais		
	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05
Andalucía	53,4	54,2	55,1	1,0	0,8	0,9
Aragón	53,3	54,5	56,2	1,2	1,2	1,7
Asturias	47,2	45,9	48,8	2,4	-1,3	2,8
Baleares	61,7	61,8	60,8	1,4	0,1	-1,1
Canarias	59,6	58,7	60,0	1,8	-0,9	1,3
Cantabria	53,4	53,2	55,4	2,1	-0,2	2,2
C. A Mancha	51,7	53,1	54,9	0,9	1,5	1,8
C. León	49,8	51,3	52,8	0,8	1,5	1,5
Cataluña	60,6	60,6	61,8	1,8	0,0	1,2
C. Valenciana	57,7	59,2	59,0	1,0	1,5	-0,2
Extremadura	49,8	51,4	51,1	0,3	1,6	-0,3
Galicia	52,6	53,6	52,8	1,6	1,0	-0,7
Madrid	59,1	60,7	62,3	0,9	1,7	1,5
Murcia	57,7	58,5	58,4	1,6	0,8	-0,1
Navarra	56,9	57,9	61,1	1,2	1,1	3,1
País Vasco	56,3	56,8	57,6	1,1	0,5	0,9
A Rioxa	52,9	56,4	60,3	1,0	3,5	4,0
Ceuta e Melilla	53,8	50,6	55,5	7,1	-3,2	5,0
España	55,9	56,7	57,7	1,3	0,8	1,0

Series revisadas segundo a nova metodoloxía EPA-2005 (cambio de base de poboación)

Fonte: INE, EPA 4º trimestre de cada ano (cadro tomado do MTAS: Coyuntura Laboral Nº 76, marzo 2006)

A diferenciación por sexos das taxas de actividade galega nos oito últimos trimestres de elaboración da EPA (e as dúas medias anuais correspondentes) reflicte que:

■ Nos homes a media de 2005 segue igual que no anterior; mentres que nas mulleres baixou tres décimas.

■ Como consecuencia desa evolución, no último ano ampliouse en tres décimas o diferencial entre as taxas de actividades masculina e feminina, quedando en 10'3 puntos a prol dos homes.

Taxa de actividade por sexo. Galicia. 2004-2005.

■ Cadro 3.23

	Total	Homes	Mulleres
2004*	53,2	62,6	44,6
2004/I	53,1	62,3	44,7
2004/II	53,1	62,6	44,5
2004/III	53,1	62,6	44,4
2004/IV	53,6	63,1	44,9
2005*	53,0	62,6	44,3
2005/I	52,8	62,8	43,7
2005/II	53,0	62,5	44,3
2005/III	53,5	63,6	44,3
2005/IV	52,8	61,6	44,9

Datos en porcentaxe. Metodoloxía EPA 2005.

*Medias anuais

Fonte: INE, EPA. Elaboración polo IGE.

Taxa de actividade por sexo e provincia. Galicia. 2003-2005.

■ Cadro 3.24

	Total	Homes	Mulleres
2003			
Galicia	52,2	62,2	43,0
A Coruña	53,3	63,4	44,2
Lugo	48,8	56,5	41,7
Ourense	46,2	56,1	36,8
Pontevedra	54,4	65,4	44,5
2004			
Galicia	53,2	62,6	44,6
A Coruña	54,5	63,7	46,0
Lugo	50,4	59,4	42,3
Ourense	45,8	54,8	37,5
Pontevedra	55,6	65,5	46,5
2005			
Galicia	53,0	62,6	44,3
A Coruña	53,7	61,8	46,2
Lugo	49,7	60,2	40,0
Ourense	46,8	56,8	38,1
Pontevedra	55,9	66,7	46,0

Datos en porcentaxe. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

A diferenza por sexos das taxas de actividade (para Galicia e cada unha das provincias) figura no cadro 3.24, no que subliñaremos:

■ Por provincias, a taxa de actividade global subiu en Ourense e Pontevedra e baixou nas outras dúas.

■ A análise cruzada das taxas de actividade por sexo e provincia subliña que a feminina subiu na Coruña e Ourense e a masculina só baixou na Coruña.

No cadro 3.25 ofrecemos os datos da poboación activa das catro provincias galegas no último trienio, para poñer a disposición das persoas interesadas datos que permitan afondar no seu estudo; subliñaremos só que:

■ En 2005 a poboación activa subiu nas provincias de Ourense e Pontevedra e baixou nas outras dúas.

■ No último bienio só en Pontevedra creceu nos dous anos a poboación activa (e fíxoo con maior intensidade en 2004).

■ Cadro 3.25

Poboación activa por provincias. 2003-2005.

	2003	2004	2005
Galicia	1225,2	1254,2	1254,8
A Coruña	511,9	525,5	520,3
Lugo	153,1	157,5	154,8
Ourense	136,8	135,5	138,3
Pontevedra	423,4	435,7	441,4

Datos en miles. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.
Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

3.5. A poboación ocupada

De forma semellante ao estudo que no anterior epígrafe fixemos coa poboación activa, analizaremos agora a poboación ocupada; en primeiro lugar estudaremos a súa evolución no último trienio nas distintas comunidades autónomas e a taxa de ocupación, para posteriormente analizar cómo se distribúe en Galicia a poboación ocupada por sexos, sectores económicos, provincias, grupos de idade e situación profesional.

3.5.1. Poboación ocupada e taxa de ocupación

O cadro 3.26 preséntanos os datos da poboación ocupada en cada unha das comunidades autónomas no cuarto trimestre no último trienio, así como a variación que en termos absolutos e relativos presentou cada unha delas. Salientaremos que:

■ O emprego subiu en todas as comunidades no último ano; a maior intensidade na xeración de emprego presentárona Cantabria, Cataluña, Asturias e A Ríoxa mentres que a menor suba porcentual da ocupación tivérona Baleares, Ceuta-Melilla, Estremadura e Galicia.

■ En Galicia subiu o emprego en 2005 medio punto porcentual menos que no ano anterior; respecto do promedio estatal, o ritmo galego de crecemento da ocupación foi pouco máis da metade.

■ A participación de Galicia no total de ocupación española no último trienio baixou cunha cadencia dunha décima porcentual por ano e está nos tres anos analizados por baixo do noso peso demográfico no conxunto do estado.

■ Cadro 3.26

Poboación ocupada por comunidades autónomas. 2003-2005.

	Valores absolutos			Distribución			Variacións anuais					
	Miles			porcentual			Miles			%		
	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05
Andalucía	2.675,7	2.844,7	3.025,2	15,2	15,6	15,7	154,0	169,0	180,5	6,1	6,3	6,3
Aragón	522,5	545,6	568,8	3,0	3,0	2,9	17,7	23,1	23,2	3,5	4,4	4,3
Asturias	398,5	386,0	413,3	2,3	2,1	2,1	20,4	-12,5	27,3	5,4	-3,1	7,1
Baleares	427,5	449,5	457,1	2,4	2,5	2,4	15,5	22,0	7,6	3,8	5,1	1,7
Canarias	801,1	822,9	863,2	4,6	4,5	4,5	36,6	21,8	40,3	4,8	2,7	4,9
Cantabria	224,6	224,0	244,4	1,3	1,2	1,3	11,8	-0,6	20,4	5,5	-0,3	9,1
C. A Mancha	700,3	731,8	781,0	4,0	4,0	4,0	26,3	31,5	49,2	3,9	4,5	6,7
C. León	939,2	977,0	1.031,7	5,3	5,3	5,3	8,7	37,8	54,7	0,9	4,0	5,6
Cataluña	3.061,1	3.130,1	3.359,2	17,4	17,1	17,4	175,3	69,0	229,1	6,1	2,3	7,3
C. Valenciana	1.893,6	2.009,0	2.105,7	10,8	11,0	10,9	83,7	115,4	96,7	4,6	6,1	4,8
Extremadura	362,2	374,2	384,7	2,1	2,0	2,0	12,9	12,0	10,5	3,7	3,3	2,8
Galicia	1.069,7	1.105,7	1.137,4	6,1	6,0	5,9	18,7	36,0	31,7	1,8	3,4	2,9
Madrid	2.614,6	2.748,7	2.901,5	14,9	15,0	15,0	90,6	134,1	152,8	3,6	5,1	5,6
Murcia	527,4	555,0	584,8	3,0	3,0	3,0	32,7	27,6	29,8	6,6	5,2	5,4
Navarra	255,6	266,3	281,5	1,5	1,5	1,5	6,6	10,7	15,2	2,7	4,2	5,7
País Vasco	916,6	934,6	981,3	5,2	5,1	5,1	17,1	18,0	46,7	1,9	2,0	5,0
A Rioxa	120,9	134,4	143,7	0,7	0,7	0,7	4,0	13,5	9,3	3,4	11,2	6,9
Ceuta e Melilla	48,5	48,5	49,7	0,3	0,3	0,3	1,5	0,0	1,2	3,2	0,0	2,5
España	17.559,7	18.288,1	19.314,3	100,0	100,0	100,0	734,3	728,4	1.026,2	4,4	4,1	5,6

Series revisadas segundo a nova metodoloxía EPA-2005.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre de cada ano (Elaboración do MTAS: Coyuntura Laboral Nº 76, marzo 2006)

A análise taxa de ocupación (porcentaxe de ocupados respecto da poboación de dezaseis ou máis anos) do cadro 3.27 reflite que cos datos do cuarto trimestre de cada ano:

■ Esta taxa presentou en Galicia (e tamén en España) unha clara tendencia ascendente no último trienio. No ano 2004 destacaron pola súa suba porcentual Cantabria e Asturias mentres que baixou a taxa de ocupación en Baleares e a suba máis pequena tivérona Extremadura, Comunidade Valenciana, Canarias e Galicia.

■ A taxa de emprego de Galicia segue a estar en 2005 por baixo da estatal e o diferencial (4,7 puntos) queda sete décimas porcentuais por riba da do anterior ano.

■ Na análise comparativa por comunidades autónomas vese que a nosa taxa de emprego (48%) está bastante máis próxima á menor (Extremadura: 43,3%) que á maior (Madrid: 58,6%); en tres comunidades (e nas cidades autónomas: Ceuta - Melilla) está por baixo de Galicia: Extremadura, Asturias e Andalucía.

Taxas de ocupación por comunidades autónomas. 2003-2005.

■ **Cadro 3.27**

	Valores das taxas En porcentaxe			Variacións anuais En puntos porcentuais		
	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05
Andalucía	43,6	45,5	47,5	1,8	1,9	2,0
Aragón	49,9	51,5	53,1	1,2	1,6	1,6
Asturias	42,5	41,2	44,1	2,1	-1,3	2,9
Baleares	55,6	56,9	56,2	0,4	1,3	-0,7
Canarias	52,4	52,4	53,6	1,1	0,1	1,2
Cantabria	47,9	47,2	50,9	2,0	-0,7	3,7
C. A Mancha	46,6	47,7	49,8	0,8	1,1	2,1
C. León	44,3	45,9	48,2	0,3	1,6	2,4
Cataluña	54,8	54,9	57,7	2,1	0,1	2,8
C. Valenciana	51,5	53,2	54,3	0,9	1,7	1,1
Extremadura	41,3	42,3	43,3	1,1	1,1	0,9
Galicia	45,5	46,8	48,0	0,6	1,4	1,2
Madrid	54,8	56,5	58,6	0,7	1,7	2,0
Murcia	51,5	52,7	54,0	1,9	1,2	1,3
Navarra	53,4	55,0	57,4	0,7	1,6	2,5
País Vasco	50,7	51,6	53,9	0,8	0,8	2,4
A Ríoxa	49,5	53,9	56,4	0,6	4,4	2,5
Ceuta e Melilla	45,9	45,9	47,1	1,3	-0,1	1,3
España	49,6	50,8	52,7	1,3	1,2	2,0

Series revisadas segundo a nova metodoloxía EPA-2005

Fonte: INE, EPA 4º trimestre de cada ano. Elaboración do MTAS, Coyuntura Laboral Nº 76, marzo 2006.

A desagregación por sexos das taxas de emprego que figuran no cadro 3.28 para os oito últimos trimestres de elaboración da EPA (e as dúas medias anuais correspondentes) reflite que:

■ Nos homes a media de 2005 avanzou 1,2 puntos respecto do ano anterior, e nas mulleres a suba foi maior (2,3 puntos) en especial en termos relativos, porque parten dunha taxa de emprego moi inferior á masculina.

■ Como consecuencia desa evolución, no último ano reduciuse en 1,1 puntos o diferencial entre as taxas de actividades masculina e feminina, quedando aínda así e todo cunha notable diverxencia (19,8 puntos a prol dos homes).

A análise da taxa de ocupación das provincias galegas (coa súa diferenciación por sexos) do cadro 3.29 amosa que:

■ As dúas provincias máis desenvolvidas (A Coruña e Pontevedra) presentan en 2005 as maiores taxas mentres que Ourense ten claramente o valor máis baixo (5,9 puntos porcentuais por baixo do promedio galego).

Taxa de ocupación por sexo. Galicia. 2004-2005.

■ Cadro 3.28

	Taxa de ocupación		
	Total	Homes	Mulleres
2004*	46,0	56,9	36,0
2004/I	45,3	56,2	35,3
2004/II	45,6	56,8	35,3
2004/III	46,2	57,1	36,3
2004/IV	46,8	57,4	37,2
2005*	47,8	58,1	38,3
2005/I	47,1	57,7	37,3
2005/II	47,1	57,5	37,5
2005/III	48,9	59,6	39,1
2005/IV	48,0	57,6	39,3

Datos en porcentaxe. Metodoloxía EPA. 2005.

*Medias anuais

Fonte:INE, EPA. Elaboración do IGE.

Taxa de ocupación por sexo e provincia. 2003-2005.

■ Cadro 3.29

	Total	Homes	Mulleres
2003			
Galicia	45,5	57,0	35,1
A Coruña	45,9	57,6	35,3
Lugo	44,8	53,2	37,1
Ourense	42,2	52,7	32,3
Pontevedra	46,6	59,4	35,2
2004			
Galicia	46,0	56,9	36,0
A Coruña	46,5	57,3	36,5
Lugo	46,1	56,8	36,5
Ourense	39,7	49,2	31,0
Pontevedra	47,7	59,3	37,1
2005			
Galicia	47,8	58,1	38,3
A Coruña	48,4	57,2	40,4
Lugo	46,4	57,4	36,2
Ourense	41,9	52,3	32,8
Pontevedra	49,7	61,7	38,7

Datos en porcentaxe. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

■ Na desagregación por sexos, conséntase que nos dous a taxa de ocupación é especialmente baixa na provincia de Ourense (5,8 puntos menos que a galega nos homes e 5,5 puntos menos nas mulleres).

Xa en anteriores *Informes Sociolaborais* temos subliñado a gravidade de que as economías galega e española presenten –pese á mellora dos últimos anos– unhas taxas de ocupación moi baixas en comparanza coas da UE e da OCDE, porque reflite a incapacidade para dar unha saída produtiva aos nosos recursos humanos que axude á converxencia real cos países máis desenvolvidos economicamente. Ben lonxe nos queda aínda (e máis en Galicia que no conxunto español) o obxectivo que a UE se marcou para o ano 2010 no *Cumio de Lisboa*.

3.5.2. Distribución da poboación ocupada por sexos, provincias, grupos de idade, sectores económicos e situación profesional.

O desglose por sectores económicos e grupos de idade do cadro 3.30 certifica que:

■ O sector que concentra máis poboación ocupada (o de servizos) tivo no ano 2004 unha forte suba (45.200 persoas, un 7,3%) e supón xa un 59% do emprego total galego (1,6 puntos porcentuais máis que o ano anterior) anque segue bastante por baixo da media estatal e do conxunto dos países máis desenvolvidos.

■ En 2005 baixou o emprego neto en Galicia nos sectores agro-pesqueiro e construción, e subiu na industria e –sobre todo– nos servizos.

■ A desagregación en tres grupos de idade permite constatar que a suba do emprego de 2005 deuse en todos eles; con especial intensidade relativa na poboación máis nova e en termos absolutos na poboación de 24 a 54 anos.

Poboación ocupada⁽¹⁾ por grupos de idade e sector económico. Galicia. 2002-2005.

■ Cadro 3.30

	Total	de 16 a 24 anos	de 25 a 54 anos	de 55 e máis anos
2003				
Total	1.069,4	101,4	822,7	145,4
Agricultura e pesca	135,6	6,7	86,2	42,7
Industria	206,2	25,2	159,9	21,2
Construción	125,4	16,2	94,9	14,3
Servizos	602,1	53,3	481,6	67,2
2004				
Total	1.083,6	98,1	837,2	148,4
Agricultura e pesca	124,6	4,2	85,0	35,4
Industria	206,6	21,8	160,4	24,4
Construción	130,9	15,5	100,0	15,3
Servizos	621,5	56,5	491,7	73,3
2005				
Total	1.130,1	105,9	869,3	154,8
Agricultura e pesca	120,9	5,7	79,0	36,2
Industria	217,4	22,0	170,6	24,8
Construción	125,0	16,0	92,7	16,4
Servizos	666,7	62,2	527,0	77,5

Datos en miles. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

Para coñecer a situación profesional dos ocupados de Galicia presentamos o cadro 3.31, que inclúe a desagregación por sexo e sector económico no último trienio. Sobrancearemos que:

■ A poboación asalariada subiu en 2005 de novo e fíxoo con moita máis forza que no ano anterior; supón un 74,4% da poboación ocupada de Galicia (medio punto máis que no ano anterior); aproxímase máis, deste xeito, a nosa *taxa de salarización* ás medias do Estado e da Unión Europea, anque segue por baixo delas.

■ Séguenlle en importancia cuantitativa os “empresarios ou membros de cooperativas” (que creceron lixeiramente nese ano) e, xa de moi lonxe, as “axudas familiares”, que tiveron unha suba de novo no último ano.

■ Por sexos, en 2005 en Galicia un 60% das persoas ocupadas como “axudas familiares” son mulleres, anque baixou notablemente neste ano a diferenza por sexos respecto de 2004; estas mulleres que traballan como “axudas familiares” están fundamentalmente empregadas no sector primario e nos servizos –neste último sector case triplican aos homes-. No conxunto das persoas asalariadas de Galicia, en cambio, as mulleres supoñen só un 42,1%.

■ **Cadro 3.31** Poboación ocupada⁽¹⁾ por sexo, situación profesional e sector económico. Galicia. 2003-2005.

	2003			2004			2005		
	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
Total poboación ocupada	1.069,4	637,6	431,8	1.083,6	639,4	444,2	1.130,1	655,9	474,2
Agricultura e pesca	135,6	71,6	64,0	124,6	66,4	58,2	120,9	67,8	53,2
Industria	206,3	150,0	56,3	206,6	148,6	58,1	217,4	152,4	65,0
Construción	125,4	121,2	4,2	130,9	123,8	7,1	125,0	118,3	6,7
Servizos	602,1	294,8	307,3	621,5	300,7	320,8	666,7	317,4	349,3
Empresario ou membro de cooperativa	250,8	151,6	99,2	249,3	152,6	96,6	252,4	154,7	97,7
Agricultura e pesca	85,0	41,1	43,9	77,2	38,1	39,1	75,4	36,9	38,5
Industria	22,4	17,5	4,9	24,2	19,2	5,0	23,8	19,3	4,6
Construción	26,0	25,3	0,7	29,3	28,3	1,0	31,0	29,8	1,3
Servizos	117,4	67,7	49,7	118,5	66,9	51,5	122,1	68,8	53,3
Axudas familiares	30,2	9,6	20,7	32,4	9,7	22,8	35,2	14,0	21,2
Agricultura e pesca	21,7	7,0	14,7	23,1	7,7	15,4	20,5	9,5	10,9
Industria	1,1	0,1	1,0	1,0	0,1	0,9	2,1	0,9	1,2
Construción	0,2	0,1	0,1	0,0	—	—	1,3	0,6	0,7
Servizos	7,2	2,4	4,9	8,3	1,8	6,5	11,4	3,1	8,3
Asalariados	787,8	476,1	311,7	800,9	476,6	324,4	840,9	486,6	354,2
Agricultura e pesca	28,5	23,1	5,3	24,0	20,5	3,5	23,8	20,9	2,9
Industria	182,7	132,4	50,3	181,4	129,2	52,1	191,5	132,2	59,3
Construción	99,3	95,8	3,4	101,6	95,5	6,1	92,7	88,0	4,7
Servizos	477,3	224,8	252,6	494,0	231,4	262,6	532,9	245,5	287,4
Outra situación	0,6	0,3	0,3	1,0	0,6	0,5	1,5	0,5	1,1
Agricultura e pesca	0,5	0,3	0,1	0,2	0,1	0,2	1,2	0,4	0,8
Industria	0,1	—	0,1	0,1	—	0,1	0,0	—	—
Construción	0,0	—	—	0,0	—	—	0,0	—	—
Servizos	0,1	—	0,1	0,7	0,5	0,2	0,3	—	0,3

Datos en miles. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

A desagregación provincial da poboación ocupada en cada sector económico no último trienio podemos vela no cadro 3.32. Respecto da ocupación global por provincias, sobrancearemos que no ano 2005:

■ Un 76,3% do emprego total galego concéntrase nas provincias da Coruña e Pontevedra; a primacía na ocupación da Galicia occidental vai sendo máis evidente cada ano que pasa.

■ En ningunha das provincias galegas baixou o número de persoas ocupadas (cando o ano anterior descendera en Lugo e Ourense).

Poboación ocupada por sector económico e provincia. Galicia. 2003-2005.

■ Cadro 3.32

	Total	Agricultura e pesca	Industria	Construción	Servizos
2003					
Galicia	1.069,4	135,6	206,2	125,4	602,1
A Coruña	440,9	44,6	80,1	54,2	262,0
Lugo	140,6	41,2	18,7	11,9	68,7
Ourense	125,2	14,7	23,2	17,0	70,3
Pontevedra	362,8	35,1	84,2	42,3	201,0
2004					
Galicia	1.083,6	124,6	206,6	130,9	621,5
A Coruña	448,0	36,6	83,2	54,2	274,0
Lugo	144,0	41,6	18,0	13,2	71,2
Ourense	117,5	14,5	20,8	15,6	66,6
Pontevedra	374,1	31,9	84,6	47,9	209,7
2005					
Galicia	1.130,1	120,9	217,4	125,0	666,7
A Coruña	469,1	36,2	89,6	53,5	289,8
Lugo	144,5	31,1	20,5	14,6	78,3
Ourense	123,7	12,8	22,0	14,2	74,7
Pontevedra	392,8	40,9	85,3	42,8	223,8

Datos en miles. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

O cadro 3.33 recolle, con datos do cuarto trimestre de 2005, a distribución porcentual da poboación ocupada por sectores económicos en cada una das comunidades autónomas (e no total estatal). Subliñaremos que:

■ Galicia baixou, por primeira vez na súa historia, do limiar do 10% de emprego agro-pesqueiro.

■ Pese á importante redución das últimas décadas, a porcentaxe galega de poboación agro-pesqueira é case o dobre da española.

■ Se no ano 2004 Galicia era, despois de Extremadura, a comunidade coa maior porcentaxe de persoas traballando no sector agro-pesqueiro, en 2005 pasa a ser a terceira (ao pasarlle Murcia).

■ É moi semellante a porcentaxe de poboación ocupada en Galicia e España na construción e na industria (un punto menor en Galicia a primeira e un punto e medio maior na segunda) mentres que no sector servizos a diferenza é de case cinco puntos máis a prol de España.

A desagregación territorial da distribución porcentual da poboación ocupada por sectores económicos que recolle o cadro 3.34 reflete que:

■ No sector agrícola só Lugo está por riba da media galega.

■ Na industria é Pontevedra a provincia que supera o promedio de Galicia (mentres que o valor mínimo teno Lugo).

■ Na construción só Pontevedra ten un rexistro superior á media galega.

■ Nos servizos son A Coruña e Ourense as provincias que están por riba do promedio galego.

Distribución porcentual dos ocupados por sector económico e comunidade autónoma. 2005.
■ Cadro 3.33

	Agricultura	Industria	Construción	Servizos
Andalucía	9,4	11,3	15,1	64,2
Aragón	7,5	22,1	11,5	59,0
Asturias	5,3	20,2	11,6	63,0
Baleares	2,4	8,8	15,4	73,4
Canarias	3,9	6,7	14,2	75,2
Cantabria	5,4	16,4	12,5	65,6
C. A Mancha	8,5	17,7	12,9	60,9
C. León	8,2	19,3	16,1	56,4
Cataluña	2,4	23,6	10,6	63,4
C. Valenciana	3,3	20,5	13,8	62,4
Extremadura	13,6	10,5	14,6	61,3
Galicia	9,7	18,5	11,5	60,3
Madrid	1,1	11,9	10,7	76,4
Murcia	11,7	16,0	16,7	55,6
Navarra	4,4	24,3	10,8	60,5
País Vasco	1,4	24,7	8,1	65,8
A Rioxa	7,7	27,6	11,3	53,4
Ceuta ⁽¹⁾	0,5	3,0	9,2	87,3
Melilla ⁽¹⁾		3,7	4,2	92,1
España	5,2	17,0	12,5	65,2

(1) Os resultados de Ceuta e Melilla deben tomarse con precaución porque poden estar afectados por grandes erros de mostraxe.
Fonte: INE, EPA. 4º trimestre de 2005.

Distribución porcentual dos ocupados por sector económico e provincia. 2005.
■ Cadro 3.34

	Agricultura	Industria	Construción	Servizos
A Coruña	7,9	18,3	11,1	62,7
Lugo	17,5	13,3	11,6	57,6
Ourense	7,5	18,1	11,1	63,2
Pontevedra	9,7	20,8	12,0	57,5
Galicia	9,7	18,5	11,5	60,3

Fonte: INE, EPA 4º trimestre 2005.

No tocante á análise por tipos de contrato das persoas asalariadas (temporais ou indefinidos), ben sabido é que unha das principais diverxencias da nosa estrutura sociolaboral co promedio da UE ou da OCDE é a altísima temporalidade que temos, porque máis dun terzo das persoas asalariadas de Galicia teñen un contrato temporal (por riba do valor estatal). Velaí un bo campo no que traballar para “homologar” o noso mercado de traballo co dos estados desenvolvidos cos que queremos converxer; non afondaremos nel neste epígrafe para evitar repeticións innecesarias, xa que se tratará desta cuestión e doutras referidas á contratación (tipos de xornada, etc.) no capítulo 5, ao que remitimos ás persoas interesadas en afondar no tocante aos contratos.

3.6. Poboación desempregada e taxa de paro

Unha vez rematado o estudo da poboación ocupada, comezamos o estudo doutro compoñente da poboación activa -a poboación parada- ao través dos datos que proporcionan as *Enquisas de Poboación Activa* elaboradas polo INE.

Seguindo o esquema utilizado nos epígrafes anteriores, estudaremos primeiramente as cifras do desemprego das distintas comunidades autónomas e as súas taxas de paro. Posteriormente afondaremos na taxa de desemprego galega e na distribución do paro por tempo de busca de emprego.

O cadro 3.35 recolle, cos datos do cuarto trimestre, a poboación desempregada nas distintas comunidades autónomas no último trienio. Salientaremos:

■ A maior suba porcentual do desemprego no ano 2005 tiverón A Ríoxa e Ceuta-Melilla mentres que a maior diminución foi a do País Vasco e Galicia.

■ O fortísimo descenso porcentual do desemprego de Galicia, que practicamente dobrou a diminución estatal.

■ A participación relativa de Galicia no desemprego total de España en 2005 (6,2%) baixou 1,2 puntos respecto do nivel do bienio anterior e coincide agora coa porcentaxe do noso peso demográfico no estado.

■ Cadro 3.35

Poboación desempregada. Por comunidades autónomas. 2003-2005.

	Valores absolutos			Distribución			Variacións anuais					
	Miles			porcentual			Miles			%		
	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05
Andalucía	604,4	544,4	485,3	26,8	25,2	26,4	-39,5	-60,0	-59,1	-6,1	-9,9	-10,9
Aragón	35,8	31,9	34,1	1,6	1,5	1,9	0,6	-3,9	2,2	1,7	-10,9	6,9
Asturias	44,2	44,6	43,7	2,0	2,1	2,4	2,5	0,4	-0,9	6,0	0,9	-2,0
Baleares	46,8	39,2	37,0	2,1	1,8	2,0	8,2	-7,6	-2,2	21,2	-16,2	-5,6
Canarias	111,0	99,3	103,1	4,9	4,6	5,6	13,7	-11,7	3,8	14,1	-10,5	3,8
Cantabria	25,8	28,4	21,5	1,1	1,3	1,2	0,4	2,6	-6,9	1,6	10,1	-24,3
C. A Mancha	75,9	83,6	80,9	3,4	3,9	4,4	2,8	7,7	-2,7	3,8	10,1	-3,2
C. León	116,2	115,2	96,3	5,2	5,3	5,2	11,1	-1,0	-18,9	10,6	-0,9	-16,4
Cataluña	324,0	323,7	239,0	14,4	15,0	13,0	-10,9	-0,3	-84,7	-3,3	-0,1	-26,2
C. Valenciana	227,6	225,1	183,3	10,1	10,4	10,0	8,6	-2,5	-41,8	3,9	-1,1	-18,6
Extremadura	75,2	80,2	69,6	3,3	3,7	3,8	-6,9	5,0	-10,6	-8,4	6,6	-13,2
Galicia	166,9	159,0	114,3	7,4	7,4	6,2	23,7	-7,9	-44,7	16,6	-4,7	-28,1
Madrid	201,5	204,1	182,7	8,9	9,5	9,9	11,5	2,6	-21,4	6,1	1,3	-10,5
Murcia	63,3	60,7	46,9	2,8	2,8	2,5	-0,7	-2,6	-13,8	-1,1	-4,1	-22,7
Navarra	16,6	14,4	17,8	0,7	0,7	1,0	2,4	-2,2	3,4	16,9	-13,3	23,6
País Vasco	100,1	94,4	67,1	4,4	4,4	3,6	5,2	-5,7	-27,3	5,5	-5,7	-28,9
A Ríoxa	8,3	6,2	10,0	0,4	0,3	0,5	1,2	-2,1	3,8	16,9	-25,3	61,3
Ceuta e Melilla	8,3	5,0	8,8	0,4	0,2	0,5	6,2	-3,3	3,8	295,2	-39,8	76,0
España	2.252,1	2.159,4	1.841,3	100	100	100	40,3	-92,7	-318,1	1,8	-4,1	-14,7

Series revisadas segundo a nova metodoloxía EPA-2005.

Fonte: INE, EPA. 4º trimestre. Elaboración polo MTAS, Coyuntura Laboral nº 76, marzo 2006)

A taxa de paro (porcentaxe de parados sobre a poboación activa) é en 2005 dun 9,1% en Galicia (3,5 puntos menor que no ano anterior e catro décimas maior que no conxunto do estado). O cadro 3.36 permítenos o seguimento comparativo das taxas de desemprego nas distintas comunidades autónomas no último trienio, evidenciando que:

■ En 2005 a taxa de desemprego diminuíu en Galicia moito máis que no conxunto do estado (3,5 fronte a 1,9 puntos) polo que o diferencial entre ambas taxas de desemprego quedou reducido a catro décimas (fronte aos dous puntos do ano anterior).

■ Galicia é en 2005 a sétima comunidade do estado na clasificación ordenada por maior taxa de desemprego, que encabezan Estremadura e Andalucía e pechan Aragón e Madrid; no ano 2004, en cambio, Galicia ocupaba a terceira posición.

Taxas de desemprego. Por comunidades autónomas. 2003-2005.

■ Cadro 3.36

	Valores das taxas En porcentaxe			Variacións anuais (en puntos porcentuais)		
	T IV 03	T IV 04	T IV 05	T IV 03	T IV 04	T IV 05
Andalucía	18,4	16,1	13,8	-1,9	-2,4	-2,2
Aragón	6,4	5,5	5,7	-0,1	-0,9	0,1
Asturias	10,0	10,4	9,6	0,1	0,4	-0,8
Baleares	9,9	8,0	7,5	1,3	-1,9	-0,5
Canarias	12,2	10,8	10,7	0,9	-1,4	-0,1
Cantabria	10,3	11,3	8,1	-0,4	0,9	-3,2
C. A Mancha	9,8	10,3	9,4	0,0	0,5	-0,9
C. León	11,0	10,5	8,5	0,9	-0,5	-2,0
Cataluña	9,6	9,4	6,6	-0,8	-0,2	-2,7
C. Valenciana	10,7	10,1	8,0	-0,1	-0,7	-2,1
Estremadura	17,2	17,7	15,3	-1,8	0,5	-2,3
Galicia	13,5	12,6	9,1	1,5	-0,9	-3,4
Madrid	7,2	6,9	5,9	0,2	-0,3	-1,0
Murcia	10,7	9,9	7,4	-0,7	-0,9	-2,4
Navarra	6,1	5,1	6,0	0,7	-1,0	0,8
País Vasco	9,8	9,2	6,4	0,3	-0,7	-2,8
A Ríoxa	6,4	4,4	6,5	0,7	-2,0	2,1
Ceuta e Melilla	14,6	9,4	16,3	10,3	-5,2	6,9
España	11,4	10,6	8,7	-0,3	-0,8	-1,9

Series revisadas segundo a nova metodoloxía EPA-2005 (cambio de base de poboación).

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre. Elaboración do MTAS, Coyuntura Laboral nº 76, marzo 2006.

A desagregación por sexos das taxas de desemprego do cadro 3.37 permite observar cos datos máis recentes da EPA (cuarto trimestre de 2005) que:

■ A taxa feminina de Galicia é case o dobre que a masculina e está case un punto por riba do rexistro medio estatal.

■ A taxa de desemprego masculina de Galicia está, en cambio, lixeiramente por baixo do promedio español (a diferenza é de só 0,15 puntos porcentuais).

■ O diferencial entre a taxa de paro das mulleres e a dos homes en Galicia (practicamente seis puntos) supera nun punto ao promedio estatal; esa diferenza ben explicada por ser maior a taxa de desemprego das mulleres en Galicia que na media española e lixeiramente menor nos homes (1,1 puntos):

Taxas de desemprego. Por sexo e comunidade autónoma. 2005.

■ Cadro 3.37

	Ambos sexos	Homes	Mulleres
España	8,70	6,64	11,61
Andalucía	13,83	10,20	19,50
Aragón	5,65	3,70	8,52
Asturias	9,56	6,68	13,58
Baleares	7,48	5,46	10,32
Canarias	10,67	8,88	13,24
Cantabria	8,10	6,02	10,95
C. A Mancha	9,39	5,66	15,61
C. León	8,54	5,70	12,75
Cataluña	6,64	5,49	8,19
C. Valenciana	8,01	6,31	10,44
Extremadura	15,31	12,20	20,25
Galicia	9,13	6,49	12,43
Madrid	5,92	4,82	7,29
Murcia	7,42	5,39	10,61
Navarra	5,95	4,84	7,43
País Vasco	6,40	5,24	7,95
A Ríoxa	6,53	4,23	9,81
Ceuta(1)	17,58	10,32	30,58
Melilla(1)	11,83	4,70	22,61

(1) Os resultados de Ceuta e Melilla deben tomarse con precaución porque poden estar afectados por grandes erros de mostaxe.

Datos en porcentaxe.

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre 2005.

A comparanza da nosa taxa de desemprego coas da OCDE que vimos no capítulo I (no cadro I.2) explicita que pese á forte diminución do ano 2005 a nosa taxa supera nun 42% á da OCDE; velaí unha notoria “diverxencia” real da nosa estrutura económico-social que cómpre seguir reducindo para achegarnos ao nivel medio de benestar do conxunto da OCDE.

Especialmente grandes son en Galicia e en España as taxas de desemprego das mulleres e das persoas máis novas. O cadro 3.38 reflite que:

- As taxas de desemprego van baixando a medida que vamos avanzando no grupo de idade, tanto en Galicia como en España e nos dous sexos.
- A taxa de desemprego en Galicia da poboación máis nova foi en 2005 dun 25,86%, porcentaxe altísima anque inferior en case dous puntos ao promedio estatal.
- As mulleres menores de 20 anos tiveron en 2005 en Galicia unha taxa de desemprego do 34% (lixeiramente por baixo do valor estatal).

Para permitir ás persoas que o desexen afondar na evolución da taxa de desemprego en Galicia co estudo dos oito últimos trimestres, poñemos á súa disposición o cadro 3.39.

Taxa de desemprego. Por sexo e grupos de idade. Galicia/España.
■ Cadro 3.38

	De 16 a 19 anos	De 20 a 24 anos	De 25 a 54 anos	De 55 e máis anos
Ambos sexos				
España	27,70	16,15	7,67	5,54
Galicia	25,87	16,98	8,62	5,22
Homes				
España	23,22	13,79	5,55	5,02
Galicia	19,15	16,32	5,60	4,13
Mulleres				
España	34,20	19,07	10,55	6,58
Galicia	33,94	17,80	12,32	6,78

Datos en porcentaxe

Fonte: INE, EPA, 4º trimestre 2005.

Taxa de desemprego. Galicia. 2004-2005.
■ Cadro 3.39

	Total	Homes	Mulleres
2004*	13,6	9,2	19,3
2004/I	14,7	9,8	20,9
2004/II	14,2	9,1	20,7
2004/III	13,0	8,7	18,4
2004/IV	12,6	9,1	17,1
2005*	9,9	7,2	13,5
2005/I	10,9	8,0	14,6
2005/II	11,1	7,9	15,2
2005/III	8,7	6,3	11,8
2005/IV	9,1	6,5	12,4

En porcentaxe. Metodoloxía EPA 2005.

*Medias anuais

Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

A distribución das taxas de desemprego das provincias de Galicia (con desglose por sexos) pódese ver para o último trienio no cadro 3.40; compróbase que:

■ No último bienio só subiu a taxa global de paro na provincia de Ourense; o maior descenso presentouno A Coruña.

■ En 2005 baixou nas catro provincias (e tivo un aumento máis intenso na Coruña).

■ As dúas provincias que teñen en 2005 as maiores taxas de desemprego feminino (no entorno do 10 - 11%) son Ourense e Pontevedra.

■ Sobrancea a provincia de Lugo pola menor taxa de desemprego, tanto globalmente como para cada un dos sexos (de feito, é a única provincia na que estas taxas son menores que as de Galicia)

■ O diferencial entre as taxas de desemprego masculina e feminina é especialmente alto en Pontevedra (8,4 puntos) mentres que o menor dáse en Lugo e A Coruña.

No cadro 3.41 recolleemos a distribución da poboación desempregada galega no último trienio segundo o tempo de busca no emprego. Sobrancearemos que:

■ Baixou especialmente en 2005 o número de persoas desempregadas que levan sen atopar emprego dous anos ou máis.

Taxa de desemprego. Por sexo e provincia. Galicia. 2003-2005.

■ Cadro 3.40

	Total	Homes	Mulleres
2003			
Galicia	12,7	8,4	18,4
A Coruña	13,9	9,1	20,1
Lugo	8,1	5,9	11,0
Ourense	8,5	6,0	12,1
Pontevedra	14,3	9,3	21,0
2004			
Galicia	13,6	9,2	19,3
A Coruña	14,7	10,1	20,7
Lugo	8,6	4,3	13,8
Ourense	13,3	10,2	17,5
Pontevedra	14,1	9,5	20,1
2005			
Galicia	9,9	7,2	13,5
A Coruña	9,9	7,6	12,7
Lugo	6,7	4,6	9,5
Ourense	10,5	7,9	13,9
Pontevedra	11,0	7,4	15,8

En porcentaxe. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.
Fonte: INE, EPA. Elaboración do IGE.

■ Baixou con forza en Galicia o desemprego de longa duración no último ano (en 30.400 persoas) e quedou en 2005 co menor valor do período analizado.

Desempregados por tempo de busca de emprego. Galicia. 2003-2005.

■ Cadro 3.41

	2003	2004	2005
Total poboación desempregada	155,8	170,6	124,8
Menos de 6 meses	52,1	52,2	51,8
De 6 a < 1 ano	25,8	32,4	16,8
De 1 ano a menos de 2 anos	24,2	27,1	19,3
2 anos ou máis	44,3	48,6	26,0
Xa atopou traballo	9,4	10,3	11,0

Datos en miles. Medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.
Fonte: INE, EPA. Elaboración DO IGE.

3.7. O paro rexistrado.

Os datos para a elaboración da estatística do paro rexistrado na Comunidade Autónoma Galega obtéñense da Oficina de Emprego da Xunta de Galicia e do Instituto Social da Mariña onde o colectivo de desempregados inscríbese co fin de solicitar servizos de intermediación laboral, formación, información de prestacións...etc. Recollidos os datos a través dunha entrevista ocupacional co demandante, introdúcese no sistema informático do SPEE-INEM que remite dentro dos cinco primeiros días hábiles de cada mes, os datos procesados por provincias á Dirección Xeral de Formación e Colocación para a elaboración das estatísticas autonómicas.

Dentro do colectivo de parados, son obxecto de tratamento, aqueles que teñen demandas pendentes de satisfacer o último día do mes, agás os que se atopan nalgunha das situacións establecidas na Orde Ministerial do 11 de marzo de 1985 (BOE do 14.3.85).

■ Demandantes que solicitan outro emprego compatible co que exercen (pru-riemprego).

■ Demandantes que, estando ocupados, solicitan un emprego para cambialo polo que teñen (mellora de emprego).

■ Preceptores de prestacións por desemprego que realicen traballos de colaboración social (perciben a prestación por desemprego completada pola realización do traballo de colaboración social).

■ Pensionistas de xubilación, invalidez absoluta, gran invalidez ou igual ou maiores de 65 anos (xubilados).

■ Demandantes de emprego por un período inferior a 3 meses (emprego conxuntural).

■ Demandantes de traballo parcial inferior a 20 horas semanais (xornada <20 horas).

■ Menores de 25 anos que cursen estudos de ensino oficial regrado ou superando esta idade sexan demandantes de primeiro emprego (estudantes).

■ Asistentes a cursos de formación profesional ocupacional superiores a 20 horas lectivas á semana, teñan unha beca polo menos de manutención e sexan demandantes de primeiro emprego (estudantes).

■ Aqueles preceptores de prestacións por desemprego que a compatibilizan con traballo a tempo parcial (compatibilidade prestacións).

■ Demandantes coa demanda suspendida en tanto permanezan nesa situación xa que a suspensión da demanda, que xeralmente se tramita a petición do demandante e por causa que o xustifique, interrompe a busca de emprego (ex.: IT) (demandas suspendidas).

■ Demandantes que están percibindo o subsidio agrario ou que ao esgotalo, non transcorra un período superior a un ano desde o día do nacemento do dereito (traballadores eventuais agrícolas subsidiados).

■ Demandantes que rexeiten accións de inserción laboral axeitadas ás súas características (Rexeitamento de accións de inserción laboral).

■ Demandantes sen dispoñibilidade inmediata para o traballo, como demandantes inscritos para participar nun proceso de selección dun posto de traballo determinado, solicitantes de emprego soamente no estranxeiro, de emprego só a domicilio, de expediente de regulación de emprego, etc. (Outras causas).

Existe un gran número de situacións ás que as demandas de emprego pendentes nas oficinas de emprego non se consideran incluídas no concepto de paro rexistrado, e nalgunha delas, tal vez, sería discutible a súa non inclusión, ao que hai que engadir que, nalgúns casos, as baixas expectativas de atopar traballo a través dos servizos públicos de emprego provoca a non inscrición como demandante, así como a obriga da renovación da demanda de emprego cada 3 meses.

Por estas razóns considéranse máis fiables os datos da EPA. Moitos dos catalogados como parados rexistrados serían clasificados como inactivos se se lles aplicara o cuestionario EPA.

No ano 2005 implantouse un novo sistema informático que afecta significativamente ao número de parados rexistrados, debido á eliminación de clases de clasificación obsoletas e á corrección do tratamento de determinados colectivos. Os incrementos do paro rexistrado que se poden observar a partir da implantación o 4-V-05, do programa SISPE, tanto en Galicia como en España, non se corresponden cun incremento real do paro, senón cunha mellor recollida de información do SISPE. O anterior sistema chamado SILE, subestimaba a cifra do paro rexistrado en preto de 30.000 persoas en Galicia.

Neste sentido actualizouse a base de datos, reconstruíndo os datos a nivel nacional, entre o ano 2001 e abril de 2005, ata a implantación definitiva do SISPE o 4-V-05, para poder realizar comparacións sobre o paro rexistrado.

Paro rexistrado. Por comunidade autónoma. 2004-2005.

■ Cadro 3.42

	Decembro 2005	Variacións anuais	
		Variación absoluta	% Variación
Andalucía	480.961	28.305	6,25
Aragón	41.508	2.067	5,24
Asturias	56.753	-5.382	-8,66
Baleares	48.903	-2.357	-4,60
Canarias	129.930	3.126	2,47
Cantabria	24.177	-2.611	-9,75
C. A Mancha	95.023	-1.468	-1,52
C. León	115.650	-1.496	-1,28
Cataluña	262.605	-11.689	-4,26
Ceuta	6.691	823	14,03
C. Valenciana	200.721	9.542	4,99
Extremadura	77.722	-2.735	-3,40
Galicia	178.676	-6.004	-3,25
A Ríoxa	10.279	102	1,00
Madrid	216.066	-13.758	-5,98
Murcia	44.572	-108	-0,24
Navarra	22.292	-400	-1,76
País Vasco	83.390	-6.028	-6,74
Melilla	7.018	284	4,22
España	2.102.937	-9.787	-0,46

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia / SPEE-INEM

Deste cadro extráese:

■ A diminución do paro en Galicia (3,25% é superior á do resto de España (0,46%).

■ O número absoluto de parados en 2005 diminuíu respecto a anos anteriores e a taxa de paro alcanzou o 14,11; mentres que a media do conxunto do Estado foi 10,03.

■ A aportación relativa de Galicia no paro rexistrado estatal foi de 8,50%.

A evolución do paro rexistrado en Galicia desde o ano 2001 (cadro 3.43 e 3.44) e a taxa de paro refliten unha tendencia á baixa desde o ano 2004.

O paro rexistrado por provincias (cadro 3.45) toma como variables a idade (<25 anos e >25 anos) e o sexo.

Por provincias (cadro 3.46) en todas se produciu unha diminución do paro rexistrado, tendo en conta a revisión que sobre os datos de 2004 se calcularon en función da poboación activa publicada da EPA do 2º trimestre.

Se comparamos estes valores cos estatais, observamos que as catro provincias galegas superan a taxa española (10,03), salientando especialmente Ourense (15,85) e Pontevedra (14,80).

Evolución do paro rexistrado e da taxa de paro. Galicia. Galicia 2004-2005.

■ Cadro 3.43

	Nº Parados	Taxa de paro
2004	184.680	14,75*
2005	178.676	14,11

Datos de decembro de cada ano.

*Calculado en función da poboación activa publicada na epa do 2º trimestre 2004 revisada.

Fonte: Oficinas de emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo. Informe do paro rexistrado.

Evolución do paro rexistrado. Cifras publicadas e simulación retrospectiva con criterios SISPE. Galicia 2001-2004.

■ Cadro 3.44

	Paro rexistrado publicado	Paro rexistrado simulación SISPE
2001	138.354	166.761
2002	151.015	179.850
2003	157.337	188.407
2004	154.363	184.680

Fonte: Servizo Público de Emprego Estatal

■ Cadro 3.45

Paro rexistrado. Por provincias e idades. Galicia. 2005.

	Paro mes	Menores de 25 anos			Maiores de 25 anos		
		Total	Homes	Mulleres	Total	Homes	Mulleres
A Coruña	71.894	8.113	3.770	4.343	63.781	24.337	39.444
Lugo	18.176	2.443	1.195	1.248	15.733	6.625	9.108
Ourense	22.098	2.522	1.181	1.341	19.576	7.499	12.077
Pontevedra	66.508	8.760	4.019	4.741	57.748	20.529	37.219
Galicia	178.676	21.838	10.165	11.673	156.838	58.990	97.848

Datos de decembro de 2005

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo (Informe do paro rexistrado)

Paro rexistrado e taxa de paro. Por provincias. 2005.

■ Cadro 3.46

	Nº Parados	Taxa de paro	Variación Decembro 2004	%
España	2.102.937	10,03	-9.778	-0,46
A Coruña	71.894	13,79	-3.728	-5,19
Lugo	18.176	11,61	-773	-4,25
Ourense	22.098	15,85	-63	-0,29
Pontevedra	66.508	14,80	-1.440	-2,17
Galicia	178.676	14,11	-6.004	-3,25

Datos de decembro 2005

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo: Informe do paro rexistrado

As taxas de paro rexistrado en Galicia en 2005, por sexo e grupo de idade (cadro 3.47), amosan unha taxa do 15,48% para os menores de 25 anos e unha taxa do 13,93 para os maiores de 25 anos.

Se á variable da idade engadimos a variable sexo, observamos que, como en 2004, as taxas son maiores en mulleres que en homes e moi superiores no grupo de mulleres >25 anos, onde alcanza o 20,10%.

Taxa de paro. Por idades e sexos. Galicia. 2005.

■ Cadro 3.47

	Menores de 25 anos	Maiores de 25 anos
Homes	12,83	9,23
Mulleres	12,88	20,10

Datos de decembro 2005

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo.
Informe do paro rexistrado

A distribución por sectores do paro rexistrado (cadro 3.48) comparándoo có ano anterior reflite unha diminución en todos eles.

O sector servizos segue sendo o que máis desempregados rexistra superando en 44.289 parados, a suma dos outros tres sectores produtivos, agricultura e pesca, industria e construción, xuntos.

Paro rexistrado. Por sectores. Galicia. 2005.

■ Cadro 3.48

	Decembro 2005	Variación decembro 2004	% Variación
Agricultura e pesca	5.375	-103	-1,92
Industria	29.162	-1.076	-3,69
Construción	20.033	-1.705	-8,51
Servizos	98.859	-1.575	-1,59
Sen emprego anterior	25.247	-1.545	-6,12

Datos decembro 2005

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo: Informe do paro rexistrado

Sen esquecer o cambio metodolóxico que se produciu en 2005 sobre o paro rexistrado, e que por tanto os datos de 2004 son simulados para poder comparalos con 2005, ponse de manifesto unha baixada en todos os sectores, especialmente no sector da construción e no colectivo sen emprego anterior. Os datos simulados correspondentes a 2004 son:

- Agricultura e pesca: 5.478.
- Industria: 30.238.
- Construción: 21.738.
- Servizos: 100.434.
- Sen emprego anterior: 26.792.

A menor diminución do paro rexistrado produciuse no sector servizos. Comparando estes datos cos do conxunto de España apreciamos que, ao igual que en Galicia, a maior diminución produciuse no colectivo de “sen emprego anterior” (-16.455) e no da construción (-7.599), aínda que no conxunto do Estado, o grupo “sen emprego anterior” case duplica en diminución ao seu seguidor máis inmediato, “construción”.

O paro rexistrado por nivel académico e provincia reflítese no cadro 3.49 onde se aprecia un maior rexistro de parados no grupo con nivel de EXB (54.823) e no de Certificado de Estudos Primarios (52.516). Estes dous colectivos xuntos supoñen un 60,07% (66,8 en 2004).

■ Cadro 3.49

Paro rexistrado. Por nivel académicos e provincias. 2005.

	Sen estudos	Sen certif. estudios prim.	Con certif. estudios prim.	EXB	BUP	FP	Estudios medios	Estudios superiores
A Coruña	432	3.885	20.023	22.039	7.253	9.824	3.254	5.184
Lugo	59	1.266	5.709	4.855	1.591	2.626	1.094	976
Ourense	116	1.722	7.257	5.966	2.417	2.620	1.061	939
Pontevedra	220	2.988	19.527	21.963	6.402	8.974	2.791	3.643
Galicia	827	9.861	52.516	54.823	17.663	24.044	8.200	10.742

Datos de decembro 2005

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo: Informe do paro rexistrado.

Debido ao aumento da inmigración, consideramos necesario facer mención ao rexistro de parados estranxeiros. En decembro de 2005, atopábanse rexistrados como demandantes de emprego non ocupados 5.520 persoas (153.480 total nacional), das cales 1.887 (26.897 total nacional) pertencían a países comunitarios e 3.633 (126.583 total nacional) a países non comunitarios (cadro 3.50).

A súa distribución por sectores reflítese no cadro 3.51, salientando o sector servizos polo maior número de parados rexistrados.

Mediante o rexistro de parados recollido nas Oficinas de Emprego de Galicia pódese facer unha división por concellos e comarcas, tendo en conta as variables de idade, sexo e sectores económicos. Esta distribución posibilita unha análise máis

detallada da situación de cada zona xeográfica e a conseguinte planificación de accións e recursos para subsanar as carencias e deficiencias de programas específicos que reduzan o número de parados (cadro 3.52).

Paro rexistrado (estranxeiros). 2005.

■ Cadro 3.50

	Decembro 2005	Zona orixe	
		País comunitario	País extracomunitario
Galicia	5.520	1.887	3.633
España	153.480	26.897	126.583

Decembro 2005
Fonte: SPEE-INEM

Paro rexistrado (estranxeiros). Segundo sectores por CC AA e provincias. Galicia. 2005.

■ Cadro 3.51

	Agricultura	Industria	Construción	Servizos	Sen emprego anterior	Total
A Coruña	84	139	147	889	499	1.758
Lugo	55	32	59	257	182	585
Ourense	28	110	98	369	198	803
Pontevedra	119	199	247	1.187	622	2.374
Galicia	286	480	551	2.702	1.501	5.520
España	9.382	11.153	25.990	85.204	21.751	153.480

Decembro 2005
Fonte: SPEE-INEM

■ Cadro 3.52

Paro rexistrado por comarcas.Por idades e sectores económicos. Galicia. 2005

Comarcas	Paro mes Actual	Distribución por idades						Distribución por sectores económicos				
		Menores de 25 anos			Resto de idades			Agric./gand.	Industria	Construc.	Servizos	Sen emprego
		Total	Homes	Mulleres	Global	Homes	Mulleres					
A Barcala	724	75	38	37	649	325	324	14	88	142	413	67
Muros	920	85	45	40	835	341	494	64	208	141	419	88
Noia	2.014	220	111	109	1.794	771	1.023	142	316	373	1.009	174
O Sar	1.170	145	64	81	1.025	432	593	19	260	160	607	124
Ordes	2.088	267	137	130	1.821	785	1.036	47	498	360	893	290
Ortegal	848	89	45	44	759	296	463	83	207	107	364	87
Santiago	10.158	1.151	526	625	9.007	3.499	5.508	100	968	990	6.631	1.469
Terra de Melide	679	77	29	48	602	223	379	16	130	84	308	141
Terra de Soneira	1.288	137	47	90	1.151	533	618	69	245	344	478	152
Xallas	1.103	99	46	53	1.004	550	454	24	157	366	464	92
A Coruña	22.478	2.212	1.101	1.111	20.266	7.777	12.489	396	2.981	1.946	14.490	2.665
Arzúa	1.021	132	60	72	889	360	529	32	182	170	500	137
Barbanza	4.705	579	244	335	4.126	1.415	2.711	358	1.450	446	2.000	451
Bergantiños	5.095	555	230	325	4.540	1.685	2.855	154	1.561	948	1.892	540
Betanzos	1.897	265	117	148	1.632	666	966	23	265	227	1.130	252
Eume	1.763	260	137	123	1.503	679	824	26	387	224	857	269
Ferrol	12.065	1.555	692	863	10.510	3.351	7.159	172	1.477	1.253	6.422	2.741
Fisterra	1.878	210	101	109	1.668	649	1.019	89	277	324	905	283
A Fonsagrada	250	29	18	11	221	114	107	24	34	33	124	35

Cadro 3.52 (continuación)

Comarcas	Paro mes Actual	Distribución por idades						Distribución por sectores económicos				
		Menores de 25 años			Resto de idades			Agric./gand.	Industria	Construc.	Servizos	Sen
		Total	Homes	Mulleres	Global	Homes	Mulleres					
A Mariña Central	1.362	208	103	105	1.154	436	718	86	141	134	779	222
A Mariña Occidental	1.553	227	103	124	1.326	480	846	97	148	157	957	194
A Mariña Oriental	734	96	38	58	638	240	398	25	71	82	472	84
A Ulloa	395	50	21	29	345	173	172	18	58	79	205	35
Chantada	780	83	40	43	697	362	335	45	96	155	427	57
Lugo	6.615	933	477	456	5.682	2.190	3.492	105	542	593	4.121	1.254
Meira	233	36	13	23	197	87	110	16	25	18	143	31
Os Ancares	549	63	43	20	486	254	232	47	48	94	308	52
Quiroga	388	44	25	19	344	158	186	31	46	55	204	52
Sarria	1.263	140	63	77	1.123	483	640	26	177	148	710	202
Terra Chá	1.981	257	114	143	1.724	884	840	41	300	401	1.002	237
Terra de Lemos	2.073	277	137	140	1.796	764	1.032	55	239	287	1.111	381
A Limia	1.598	154	67	87	1.444	537	907	90	228	241	818	221
Allariz	744	88	49	39	656	244	412	32	153	117	338	104
Maceda	452	29	19	10	423	193	230	41	34	90	231	56
Baixa Limia	1.911	205	97	108	1.706	697	1.009	50	314	270	1.004	273
O Carballiño	1.250	129	56	73	1.121	493	628	65	173	162	672	178
O Ribeiro	9.852	1.260	600	660	8.592	3.050	5.542	132	1.382	1.109	5.805	1.424
Ourense	161	22	12	10	139	85	54	8	16	23	96	18
Terra de Caldelas	1.353	125	58	67	1.228	538	690	37	247	216	659	194
Terra de Celanova	272	21	12	9	251	143	108	7	47	55	147	16
Terra de Trives	1.676	233	104	129	1.443	498	945	40	445	156	830	205
Valdeorras	2.313	207	86	121	2.106	774	1.332	70	489	372	999	383
Verín	516	49	21	28	467	247	220	18	51	131	257	59
Viana	888	106	45	61	782	394	388	38	121	176	438	115
A Paradanta	2.552	363	144	219	2.189	711	1.478	42	547	389	1.171	403
Caldas	3.686	544	235	309	3.142	1.090	2.052	292	579	448	1.837	530
O Baixo Miño	3.025	435	190	245	2.590	925	1.665	147	615	363	1.494	406
O Condado	1.652	261	113	148	1.391	634	757	53	301	252	787	259
Deza	5.984	823	393	430	5.161	1.868	3.293	586	844	450	3.261	843
O Morrazo	8.623	1.220	533	687	7.403	2.550	4.853	242	1.649	877	4.900	955
O Salnés	7.842	1.077	513	564	6.765	2.515	4.250	253	974	789	4.679	1.147
Pontevedra	1.490	214	84	130	1.276	484	792	23	190	221	733	323
Tabeirós-Terra de Montes	30.766	3.718	1.769	1.949	27.048	9.358	17.690	665	6.181	2.285	17.358	4.277
Vigo	178.676	21.839	10.165	11.674	156.837	58.990	97.847	5.375	29.162	20.033	98.859	25.247
Total												

Datos de decembro. En miles

Fonte: Oficinas de Emprego da Xunta de Galicia. Consellería de Traballo. Informe do paro rexistrado

3.8. A poboación inactiva.

No cadro 3.53 reflítense os datos da poboación inactiva en Galicia, diferenciándoo por provincias e situación de inactividade, así como os datos dos 2 anos anteriores, co fin de poder apreciar a súa evolución.

■ Como en anos anteriores a metade das persoas inactivas atópase no grupo de “retirados, xubilados, pensionistas” (50,98%), 2,22 puntos menos que no ano 2004 e 7,44 puntos por riba da media española (43,54%).

■ Das catro provincias destaca especialmente Lugo (56,45%) e Ourense (59,34%). En Pontevedra foi onde máis diminuíu (178,5 en 2004 e 166,7 en 2005). No resto das provincias os valores son moi similares a 2004.

Poboación inactiva por situación de inactividade. Galicia e provincias. 2003-2005

■ Cadro 3.53

	2003	2004	2005
Total			
A Coruña	442,2	433,2	448,5
Lugo	159,1	152,6	156,8
Ourense	161,3	160,4	156,9
Pontevedra	353,1	345,9	348,8
Galicia	1.115,7	1.092,0	1.111,0
Estudantes			
A Coruña	85,5	83,4	69,1
Lugo	22,5	22,1	19,9
Ourense	24,0	21,2	17,2
Pontevedra	65,0	60,0	58,1
Galicia	196,9	186,7	164,3
Labores da casa			
A Coruña	115,1	108,6	114,7
Lugo	25,8	26,7	31,5
Ourense	35,6	32,8	33,1
Pontevedra	94,3	83,9	88,8
Galicia	270,8	252,0	268,1
Retirados, xubilados e pensionistas			
A Coruña	215,9	215,7	217,4
Lugo	100,0	92,2	89,3
Ourense	91,9	94,3	93,1
Pontevedra	170,5	178,5	166,7
Galicia	578,2	580,7	566,5
Incapacitado permanente			
A Coruña	17,5	19,3	35,4
Lugo	8,9	10,5	10,5
Ourense	6,9	11,1	10,0
Pontevedra	12,2	13,6	25,8
Galicia	45,5	54,5	81,7
Outra situación			
A Coruña	8,1	6,2	12,0
Lugo	1,9	1,2	5,6
Ourense	3,0	1,0	3,6
Pontevedra	11,3	9,8	9,4
Galicia	24,3	18,3	30,6

Miles de persoas

Fonte: INE. EPA. Elaboración do IGE a partir dos ficheiros proporcionados polo INE.

■ Na única situación na que a poboación inactiva baixou en todas as provincias foi, na de “estudantes” (186,7 en 2004 e 164,3 en 2005) e a que subeu en todas as provincias, foi a situación de “labores do fogar” (252 en 2004 e 286 en 2005).

■ Na provincia da Coruña subiu, ademais de na categoría de estudantes, en “retirados, xubilados e pensionistas” e en incapacidades permanentes; na de Lugo, baixou en “retirados, xubilados e pensionistas” e en “incapacitados permanentes” mantívose igual que en 2004; na de Ourense baixou en “retirados, xubilados e pensionistas” e en incapacitados permanentes; e en Pontevedra baixou en “retirados, xubilados e pensionistas” e subiu en “incapacitados permanentes”.

Para finalizar, podemos facer unha breve análise da situación dos “Inactivos” no resto das comunidades autónomas (cadro 3.54):

■ Ao igual que o ano anterior, 2004, Galicia segue a ser a comunidade con maior porcentaxe de persoas inactivas no grupo de “xubilados e prexubilados” (41,3% en 2005 e 41,9% en 2004), seguido de Asturias (39,1%). A media nacional é de 32,2%.

■ No grupo de “estudantes” a porcentaxe de Galicia (15,8%) é moi similar ao resto das comunidades autónomas (España 15,9%).

■ A porcentaxe de inactivos no grupo de “labores do fogar” segue a ser a máis baixa do total de España (23 en Galicia en 2005, 23,1 en 2004) e 32,2 en España en 2005 (32,5 en 2004) en Asturias 29% (30,3% en 2004).

■ No ano 2005 produciuse unha importante subida da porcentaxe de “incapacitados permanentes”, pasando dun 5% en 2004 a un 8,3% en 2005. Preséntase como a comunidade con maior porcentaxe de inactivos nesta categoría (España 5,7%) seguido da Rexión de Murcia (8,2%).

Por sexos destaca:

■ Unha porcentaxe de mulleres inactivas no grupo de “xubilados e prexubilados” dun 29,4%, moi superior á media de España (16,1%) e seguida de Cataluña cun 21%.

■ Unha porcentaxe inferior en 12,9 puntos á media de España en inactivos do grupo de “labores do fogar” (en Galicia 35% e en España 47,9%). A importante participación da muller galega, especialmente no sector da agricultura e a pesca, reflíctese na alta porcentaxe de mulleres galegas que se adican ás labores do fogar en exclusividade.

■ O grupo de varóns amosa uns resultados moi similares aos do promedio español, só hai unha pequena diferenza no colectivo de “incapacitados permanentes”, superior en Galicia (9,7%) ao resto de España (6,7%).

■ Cadro 3.54

Inactivos por clase principal de inactividade, sexo e comunidade autónoma. 2005

	Total	Estudante	Xubilado ou prexubilado	Labores do fogar	Incapacitado para traballar	Perceptor pensión distinta da xubilación (ou prexubilación)	Outras situacións ⁽¹⁾
Ambos sexos							
Total	100,0	15,9	32,2	32,2	5,7	11,3	2,7
Andalucía	100,0	16,7	26,1	34,9	7,1	11,7	3,5
Aragón	100,0	14,8	35,7	32,6	4,2	11,4	1,4
Asturias	100,0	13,9	39,1	29,0	6,5	9,4	2,0
Baleares	100,0	14,6	31,3	34,2	5,4	10,6	3,8
Canarias	100,0	19,7	24,1	33,0	7,9	12,0	3,4
Cantabria	100,0	16,3	35,9	30,3	6,1	9,1	2,4
C. A Mancha	100,0	14,5	29,3	39,4	4,3	11,1	1,4
C. León	100,0	14,5	36,7	32,2	3,1	11,6	1,9
Cataluña	100,0	13,4	36,0	29,3	5,8	13,0	2,5
C. Valenciana	100,0	15,3	35,4	31,3	5,7	10,0	2,3
Extremadura	100,0	15,7	27,9	34,6	7,0	11,3	3,4
Galicia	100,0	15,8	41,3	23,0	8,3	9,3	2,3
Madrid	100,0	18,6	29,2	34,4	3,1	10,9	3,8
Murcia	100,0	17,2	28,8	34,1	8,2	9,8	1,8
Navarra	100,0	15,8	35,1	31,4	4,0	12,7	1,1
País Vasco	100,0	15,5	32,7	32,4	4,1	13,3	1,9
A Ríoxa	100,0	15,6	37,1	34,0	2,7	9,2	1,3
Ceuta	100,0	21,0	18,5	39,1	5,6	11,8	4,0
Melilla	100,0	19,7	19,8	36,9	6,2	12,2	5,3
Homes							
Total	100,0	20,1	61,0	4,2	6,7	3,0	5,0
Andalucía	100,0	20,6	55,5	4,8	8,5	3,7	6,8
Aragón	100,0	17,0	72,7	2,9	3,9	1,3	2,3
Asturias	100,0	16,1	69,8	1,4	7,8	1,8	3,2
Baleares	100,0	16,8	52,5	13,5	6,9	4,8	5,5
Canarias	100,0	24,8	48,2	8,5	7,9	4,6	5,9
Cantabria	100,0	21,9	62,7	3,2	7,0	1,5	3,8
C. A Mancha	100,0	18,6	68,8	2,8	4,7	2,2	2,9
C. León	100,0	18,2	70,2	1,8	3,6	2,8	3,4
Cataluña	100,0	17,3	62,8	3,9	8,0	3,6	4,4
C. Valenciana	100,0	19,2	63,6	4,6	6,1	1,8	4,7
Extremadura	100,0	17,6	58,0	6,6	8,6	2,2	7,0
Galicia	100,0	19,4	59,9	4,1	9,7	3,0	3,8
Madrid	100,0	25,6	56,6	4,0	3,3	3,3	7,2
Murcia	100,0	22,8	57,6	2,7	9,2	3,3	4,4
Navarra	99,9	20,0	66,3	3,7	5,3	2,4	2,2
País Vasco	100,1	19,8	65,5	3,2	6,1	2,8	2,7
A Ríoxa	100,0	21,3	69,8	2,6	2,5	2,0	1,8
Ceuta	99,9	24,0	44,4	3,6	10,5	4,8	12,6
Melilla	100,0	32,9	43,7	1,1	2,8	8,1	11,4
Mulleres							
Total	99,9	13,5	16,1	47,9	5,1	15,9	1,4
Andalucía	100,0	14,7	10,7	50,6	6,3	15,9	1,8
Aragón	100,0	13,5	14,3	49,7	4,4	17,2	0,9
Asturias	100,0	12,6	20,9	45,4	5,8	13,9	1,4
Baleares	100,0	13,4	19,0	46,2	4,5	14,0	2,9
Canarias	100,0	16,8	10,5	46,7	8,0	16,1	2,0

■ **Cadro 3.54** (continuación)

	Total	Estudiante	Xubilado ou prexubilado	Labores da casa	Incapacitado para traballar	Perceptor pensión distinta da xubilación (ou prexubilación)	Outras situacións ⁽¹⁾
Ambos sexos							
Cantabria	100,0	13,0	20,1	46,2	5,5	13,5	1,6
C. A Mancha	100,0	12,4	8,4	58,7	4,1	15,8	0,6
C. León	100,0	12,2	16,5	50,5	2,7	17,0	1,1
Cataluña	100,0	11,3	21,0	43,6	4,6	18,2	1,4
C. Valenciana	100,0	13,1	20,0	45,9	5,4	14,5	1,0
Estremadura	100,0	14,6	10,4	50,9	6,1	16,6	1,3
Galicia	100,0	13,4	29,4	35,0	7,5	13,3	1,3
Madrid	100,0	14,7	13,8	51,3	3,0	15,2	2,0
Murcia	100,0	14,3	13,7	50,7	7,7	13,2	0,4
Navarra	100,0	13,2	15,8	48,5	3,2	19,0	0,4
País Vasco	100,0	13,1	13,7	49,4	3,0	19,5	1,3
A Ríoxa	100,0	12,3	17,8	52,5	2,9	13,5	1,0
Ceuta	100,0	19,6	6,5	55,6	3,3	15,0	
Melilla	100,0	13,1	7,7	54,8	7,9	14,2	2,2

“(1) A categoría ““Outra situación”” inclúe aos inactivos que non mencionan ningunha situación de inactividade e declaran estar buscando emprego ou traballar.”

(2) Os resultados de Ceuta e Melilla deben tomarse con precaución porque poden estar afectados por grandes erros de mostraxe.

Datos en porcentaxes, respecto da poboación inactiva total de cada comunidade autónoma.

Fonte: INE, EPA 4º trimestres de 2005.

4.1. Inscripción de empresas e apertura de centros de traballo

Inclúense neste apartado dous datos que, se ben non poden tomarse como reflexo real do número de empresas de Galicia, si poden considerarse como un índice aproximado, aínda que requiren precisión en cada apartado.

4.1.1. Inscripcións de empresas

As cifras que se inclúen non son referidas exactamente ao número de empresas, senón aos códigos de conta de cotización existentes en cada provincia a 31 de decembro de 2005, agás nas cifras relativas ao Réxime Especial do Mar do que a súa contabilización corresponde a empresarios independentemente dos códigos ou embarcacións coas que contén. Isto supón que non coinciden, nos demais réximes, as cifras coa consideración de empresas ou centros de traballo, xa que un código pode ter varios centros de traballo e as empresas poden ter varios códigos.

Cadro 4.1
Empresas en alta. Por réximes. Galicia. 2004-2005

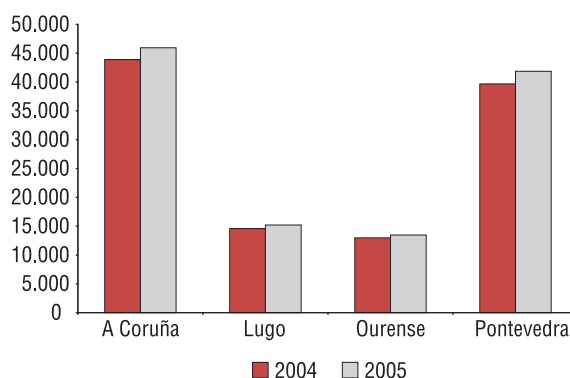
	Réxime Xeral		Réximes especiais						Mar ⁽¹⁾		Total	
	2004	2005	Agrario		Emp. Fogar		Minería	Carbón	2004	2005	2004	2005
			2004	2005	2004	2005	2004	2005				
A Coruña	38.189	39.642	419	426	4.276	4.885	1	1	1.002	990	43.887	45.944
Lugo	12.748	13.214	483	506	1.135	1.270	0	0	214	212	14.580	15.202
Ourense	11.700	11.974	89	95	1.194	1.395	0	0	0	0	12.983	13.464
Pontevedra	34.609	36.157	287	292	2.960	3.640	0	0	1.811(2)	1.765(2)	39.667	41.854
Galicia	97.246	100.987	1.278	1.319	9.565	11.190	1	1	3.027	2.967	111.117	116.464

Elaboración propia

(1) As cifras deste réxime corresponden a empresarios independentemente dos códigos conta de cotización que teñan

(2) Inclúe as empresas dependentes do ISM-Dirección Provincial de Vilagarcía-das que parte corresponden á Coruña. Todos os datos a 31 de decembro.

Fontes: Tesourería Xeral da Seguridade Social e Instituto Social da Mariña

Evolución do total de empresas en alta, por provincias


No cadro 4.1, ofrécese o dato estático do número de empresas a 31 de decembro de 2005 que, aínda coas salvidades antes apuntadas, permite extraer algunha conclusión.

Obsérvase que no ano 2005, excepto no réxime especial do mar, increméntanse as cifras de empresas en alta, reflectíndose globalmente unha cifra similar á do ano anterior.

Cadro 4.2
Empresas. Por tamaño e provincia de radicación dos seus centros de traballo. Réxime Xeral. Galicia. 2005

	De 1 a 2 trab.	De 3 a 5 trab.	De 6 a 9 trab.	De 10 a 25 trab.	De 26 a 49 trab.	De 50 a 249 trab.	De 250 a 499 trab.	De 500 a 999 trab.	1000 e máis trab.	Total
A Coruña	19.033	7.866	3.313	3.154	937	684	59	26	17	35.089
Lugo	6.642	2.693	1.039	895	254	148	7	6	3	11.687
Ourense	5.954	2.273	942	838	226	147	11	6	3	10.400
Pontevedra	16.866	7.315	3.192	2.935	914	522	50	11	12	31.817
Galicia	47.094	19.291	8.128	7.351	2.160	1.432	119	59	44	85.678

A suma do número de empresas por provincia non coincide necesariamente co total de Galicia, por canto unha mesma empresa pode ter centros de traballo en máis dunha provincia

Datos a 31 de decembro

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Anuario 2005

Empresas e traballadores segundo tipo de empresa. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 4.3

	Empresas			Traballadores (en miles)		
	Persoa física	Persoa xurídica	Total	Persoa física	Persoa xurídica	Total
A Coruña	13.933	21.156	35.089	30,0	275,2	305,2
Lugo	5.307	6.380	11.687	11,5	65,8	77,3
Ourense	4.252	6.147	10.399	8,8	64,4	73,2
Pontevedra	11.506	20.311	31.817	24,4	233,7	258,1
Galicia	34.854	50.823	85.677	74,8	639,1	713,9

A suma do número de empresas por provincia non coincide necesariamente co total de Galicia, por canto unha mesma empresa pode ter centros de traballo en máis dunha provincia.

Datos a 31 de decembro de 2005.

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Anuario 2005.

Nos cadros 4.2 e 4.3, con datos extraídos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e referido ao Réxime Xeral, agrúpase nunha única conta de cotización á Seguridade Social a un colectivo de traballadores pertencentes a unha mesma empresa que desenvolven a súa actividade laboral nunha mesma provincia e que teñen características homoxéneas fronte á cotización, agrupando nunha única unidade –empresa– a todas as contas co mesmo Número de Identificación Fiscal. O tamaño de cada empresa obtívose en función do número de traballadores da empresa en cada unidade territorial, independentemente do tamaño da empresa a nivel nacional. Agrúpanse así mesmo por tamaño das empresas e segundo o tipo destas poidéndose observar nas cifras o importante número de empresas de pequeno tamaño, que supón que o 86,96% das empresas teñen menos de 10 traballadores, e a ocupación elevada de traballadores en empresas cuxa titularidade corresponde a persoas xurídicas.

4.1.2. Apertura de centros de traballo

Inclúense os cadros 4.4 e 4.5 relativos ás comunicacións de aperturas de centros de traballo, na súa acepción laboral, como unidade produtiva con organización específica que, polo tanto, non poden ser tomados conceptualmente como empresas, xa que estas poden ter un ou varios centros de traballo. Por outra banda, a falta de comunicación dos cesamentos dos centros de traballo, unha vez amortizados os cadros de persoal, impiden coñecer o dato máis preciso do total neto de centros de traballo creados nun período. En consecuencia, estas cifras refírense a aquelas comunicacións de apertura de centros de traballo que, con carácter preceptivo, realizan as empresas.

Sen extraer conclusións, dado o aleatorio das cifras, podemos observar que, en 2005, o sector de construción é o que maior número de centros de traballo abre, supoñendo máis do 54% do total, e, con gran diferenza, o que reflicte máis traballadores ocupados, coas reservas con que debe ser tomado este dato, xa que as obras sucesivas provocan unha repetición na contabilización dos produtores. Desglósase a continuación, por actividades económicas e provincias e se incorporan os cadros, referidos a centros de traballo e traballadores rexistrados por CNAE (cadros 4.5a e 4.5b).

■ Cadro 4.4

Aperturas de centros de traballo. Galicia. 2005

Actividade CNAE 93	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	176	1	0	2	179	334	91	425
B	28	0	0	2	30	80	0	80
C	9	1	0	2	12	75	10	85
D	513	17	7	65	602	1.446	858	2.304
E	30	0	0	5	35	131	9	140
F	9.332	221	20	99	9.672	56.553	889	57.442
G	2.655	68	19	174	2.916	2.385	3.163	5.548
H	1.427	108	12	23	1.570	916	1.575	2.491
I	383	11	0	19	413	529	118	647
J	156	1	1	21	179	155	189	344
K	1.310	23	7	158	1.498	1.812	1.786	3.598
L	3	1	0	3	7	85	79	164
M	165	3	0	8	176	420	494	914
N	229	6	1	23	259	62	343	405
O	556	23	2	29	610	451	711	1.162
P	13	0	0	0	13	3	10	13
Total	16.985	484	69	633	18.171	65.437	10.325	75.762

Códigos da rama de actividade económica segundo a Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE 93)

A Agricultura, gandería, caza e silvicultura

B Pesca

C Industrias extractivas

D Industrias manufactureiras

E Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas e auga

F Construción

G Comercio: reparación de vehículos de motor, motocicletas, ciclomotores, artigos persoais e de uso doméstico

H Hostalaría

I Transporte, almacenamento e comunicacións

J Intermediación financeira

K Actividades inmobiliarias e de aluguer: servizos empresariais

L Administración pública, defensa e seguridade social obrigatoria

M Educación

N Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais

O Outras actividades sociais e de servizos prestados á comunidade: servizos persoais

P Fogares que empregan persoal doméstico

Q Organismos extraterritoriais

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais.

■ Cadro 4.5

Aperturas de centros de traballo. Por provincias. Galicia. 2005

A Coruña Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	42	0	0	2	44	83	20	103
B	11	0	0	1	12	33	0	33
C	1	0	0	1	2	20	4	24
D	163	10	5	37	215	501	564	1.065
E	9	0	0	4	13	27	2	29
F	4.215	152	14	66	4.447	26.079	436	26.515
G	857	31	7	76	971	827	1.093	1.920
H	535	45	7	12	599	387	634	1.021
I	138	3	0	10	151	216	69	285
J	54	0	0	9	63	80	96	176
K	500	8	4	77	589	854	599	1.453
L	1	1	0	1	3	32	18	50
M	63	2	0	2	67	43	131	174
N	101	2	0	13	116	31	164	195
O	233	17	1	15	266	257	372	629
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	6.923	271	38	326	7.558	29.470	4.202	33.672

Lugo Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	75	0	0	0	75	134	21	155
B	0	0	0	0	0	0	0	0
C	4	1	0	0	5	27	0	27
D	90	1	0	0	91	199	25	224
E	15	0	0	0	15	90	0	90
F	1.335	3	1	1	1.340	8.296	144	8.440
G	423	1	2	6	432	553	832	1.385
H	193	7	0	1	201	124	243	367
I	69	0	0	1	70	81	15	96
J	14	0	0	1	15	7	13	20
K	135	2	0	1	138	115	140	255
L	1	0	0	0	1	38	28	66
M	44	0	0	0	44	337	299	636
N	33	1	0	0	34	5	55	60
O	71	1	0	0	72	37	68	105
P	1	0	0	0	1	0	1	1
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	2.503	17	3	11	2.534	10.043	1.884	11.927

Cadro 4.5
Aperturas de centros de traballo. Por provincias. Galicia. 2005

Ourense Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	15	1	0	0	16	44	12	56
B	0	0	0	0	0	0	0	0
C	2	0	0	1	3	26	6	32
D	34	2	0	1	37	126	43	169
E	0	0	0	0	0	0	0	0
F	878	27	0	4	909	5.579	72	5.651
G	139	6	2	9	156	187	199	386
H	83	12	0	0	95	83	87	170
I	17	3	0	0	20	32	1	33
J	8	0	0	4	12	9	9	18
K	92	2	1	4	99	141	337	478
L	1	0	0	0	1	13	24	37
M	1	1	0	0	2	0	0	0
N	13	1	0	0	14	5	17	22
O	32	2	0	2	36	39	48	87
P	0	0	0	0	0	0	0	0
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	1.315	57	3	25	1.400	6.284	855	7.139

Pontevedra Actividade	Datos do centro de traballo					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
A	44	0	0	0	44	73	38	111
B	17	0	0	1	18	47	0	47
C	2	0	0	0	2	2	0	2
D	226	4	2	27	259	620	226	846
E	6	0	0	1	7	14	7	21
F	2.904	39	5	28	2.976	16.599	237	16.836
G	1.236	30	8	83	1.357	818	1.039	1.857
H	616	44	5	10	675	322	611	933
I	159	5	0	8	172	200	33	233
J	80	1	1	7	89	59	71	130
K	583	11	2	76	672	702	710	1.412
L	0	0	0	2	2	2	9	11
M	57	0	0	6	63	40	64	104
N	82	2	1	10	95	21	107	128
O	220	3	1	12	236	118	223	341
P	12	0	0	0	12	3	9	12
Q	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	6.244	139	25	271	6.679	19.640	3.384	23.024

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 4.5a

Táboa de centros de traballo rexistrados por CNAE

Act. CNAE 93	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
01A Agricultura, gandería, caza	28	54	6	26	114
02A Silvicultura, explotación forestal	16	21	10	18	65
05B Pesca e acuicultura	12	0	0	18	30
10C Extracción e aglomeración de antracita	1	1	0	0	2
14C Extracción de minerais non metálicos nin enerxéticos	1	4	3	2	10
15D Industria de produtos alimenticios e bebidas	17	19	9	22	67
17D Industria téxtil	9	2	1	8	20
18D Industria da confección e da peletería	37	5	5	14	61
19D "Preparación, curtido e acabado do coiro; marroquinería"	0	0	1	0	1
20D Industria da madeira e da cortiza, agás mobles	37	2	2	4	45
21D Industria do papel	0	0	1	0	1
22D Edición, artes gráficas e reprodución de soportes gravados	31	7	2	32	72
24D Industria química	4	1	1	4	10
25D Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	1	2	2	2	7
26D Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	7	3	0	24	34
27D Metalurxia	9	2	0	1	12
28D Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipo	26	22	6	53	107
29D Industria da construción de maquinaria e equipo mecánico	3	6	1	15	25
30D Fabricación de máquinas de oficina e equipos informáticos	1	0	0	0	1
31D Fabricación de maquinaria e material eléctrico	4	1	0	1	17
32D Fabricación de material electrónico	2	0	3	0	5
33D Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos,	1	1	0	2	4
34D Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	0	0	0	9	9
35D Fabricación doutro material de transporte	3	3	0	18	24
36D "Fabricación de mobles; outras industrias manufactureiras"	18	15	3	48	84
37D Reciclaxe	5	0	0	2	7
40E Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas, vapor	9	15	0	5	29
41E Captación, depuración e distribución de auga	4	0	0	2	6
45F Construción	4.447	1.340	909	2.976	9.672
50G Venda, mantemento e reparación de equipos de motor	62	36	8	84	190
51G Comercio por xunto e intermediarios do comercio	153	57	17	273	500
52G Comercio polo miúdo, agás vehículos de motor	756	339	131	1.000	2.226
55H Hostalería	599	201	95	675	1.570
60I Transporte terrestre, transporte por tubos	119	62	17	139	337
61I Transporte marítimo, de cabotaxe e por navegación interior	2	0	0	3	5
62I Transporte aéreo e espacial	1	1	0	0	2
63I "Actividades anexas aos transportes; axencias de viaxes"	23	5	3	30	617
64I Correos e telecomunicacións	6	2	0	0	8
65J Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	34	6	4	30	74
66J Seguros e plans de pensións, agás seguridade social	28	9	7	9	53
67J Actividades auxiliares da intermediación financeira	1	0	1	50	52
70K Actividades inmobiliarias	188	17	49	262	516
71K Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	5	2	4	44	55
72K Actividades informáticas	20	0	5	24	49
73K Investigación e desenvolvemento	1	0	0	0	1
74K Outras actividades empresariais	375	119	41	342	877
75L Amón. Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	3	1	1	2	7
80M Educación	67	44	2	63	176
85N Sanidade	116	34	14	95	259
900 Actividades de saneamento público	3	2	2	8	15
910 Actividades asociativas	18	3	1	18	40
920 Actividades recreativas, culturais e deportivas	99	22	11	88	220
930 Actividades diversas de servizos persoais	146	45	22	122	335
95P Fogares que empregan persoal doméstico	0	1	0	12	13
Galicia	7.558	2.534	1.400	6.679	18.171

Fonte: Consellería de Traballo

Cadro 4.5b

Táboa de traballadores por CNAE

Act. CNAE 93	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
01A Agricultura, gandería, caza	58	90	11	19	178
02A Silvicultura e explotación forestal	45	65	45	92	247
05B Pesca e acuicultura	33	0	0	47	80
10C Extracción e aglomeración de antracita	16	10	0	0	
14C Extracción de minerais non metálicos nin enerxéticos	8	17	32	2	59
15D Industria de produtos alimenticios e bebidas	152	35	34	74	295
17D Industria téxtil	62	5	1	10	78
18D Industria da confección e da peletería	421	2	10	85	518
19D "Preparación, curtido e acabado do coiro; marroquinería"	0	0	1	0	1
20D Industria da madeira e da cortiza, agás mobles	58	6	4	7	75
21D Industria do papel	0	0	8	0	8
22D Edición, artes gráficas e reprodución de soportes gravados	71	12	0	54	137
24D Industria química	7	0	29	7	43
25D Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	1	2	4	0	7
26D Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	19	26	0	36	81
27D Metalurxia	12	14	0	2	28
28D Fabricación de produtos metálicos, agás maquinaria e equipo	137	35	8	314	494
29D Industria da construción de maquinaria e equipo mecánico	3	6	3	32	44
30D Fabricación de máquinas de oficina e equipos informáticos	8	0	0	0	8
31D Fabricación de maquinaria e material eléctrico	45	26	0	1	72
32D Fabricación de material electrónico	2	0	66	0	68
33D Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos,	8	3	0	0	11
34D Fabricación de vehículos de motor, remolques e semirremolques	0	0	0	53	53
35D Fabricación doutro material de transporte	6	25	0	64	95
36D "Fabricación de mobles; outras industrias manufactureiras"	29	27	1	96	153
37D Reciclaxe	24	0	0	11	35
40E Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas, vapor	19	90	0	18	127
41E Captación, depuración e distribución de auga	10	0	0	3	13
45F Construción	26.515	8.440	5.651	16.836	57.442
50G Venda, mantemento e reparación de equipos de motor	144	148	12	146	450
51G Comercio por xunto e intermediarios do comercio	445	81	106	388	1.020
52G Comercio polo miúdo, agás vehículos de motor	1.331	1.156	268	1.323	4.078
55H Hostalería	1.021	367	170	933	2.491
60I Transporte terrestre, transporte por tubos	202	80	31	179	492
61I Transporte marítimo, de cabotaxe e por navegación interior	2	0	0	6	8
62I Transporte aéreo e espacial	0	3	0	0	3
63I "Actividades anexas aos transportes; axencias de viaxes"	69	7	2	48	12657
64I Correos e telecomunicacións	12	6	0	0	1817
65J Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	116	15	10	99	240
66J Seguros e plans de pensións, agás seguridade social	58	5	7	10	80
67J Actividades auxiliares á intermediación financeira	2	0	1	21	24
70K Actividades inmobiliarias	257	19	42	285	603
71K Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	32	3	4	53	92
72K Actividades informáticas	33	0	26	116	175
73K Investigación e desenvolvemento	2	0	0	0	2
74K Outras actividades empresariais	1.129	233	406	958	2.726
75L Amón. Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	50	66	37	11	164
80M Educación	174	636	0	104	914
85N Sanidade	195	60	22	128	405
900 Actividades de saneamento público	24	4	18	31	77
910 Actividades asociativas	92	3	1	49	145
920 Actividades recreativas, culturais e deportivas	339	48	45	127	559
930 Actividades diversas de servizos persoais	174	50	23	134	381
95P Fogares que empregan persoal doméstico	0	1	0	12	13
Galicia	33.672	11.927	7.139	23.024	75.762

Fonte: Consellería de Traballo

■ Cadro 4.6

Aperturas de centros de traballo e traballadores ocupados. Evolución. Galicia. 1995-2005

Ourense Actividade	Aperturas					Traballadores ocupados		
	De nova creación	Reanudación de actividade	Cambio de actividade	Traslado	Total	Homes	Mulleres	Total
1995	9.129	305	42	337	9.813	21.207	5.914	27.121
1996	8.924	311	32	421	9.688	22.579	7.432	30.011
1997	9.112	388	42	435	9.977	19.229	7.094	26.323
1998	9.817	443	38	443	10.741	22.794	7.797	30.591
1999	10.314	476	49	443	11.282	30.516	7.676	38.192
2000	10.746	347	22	407	11.522	35.055	8.548	43.603
2001	11.843	430	29	495	12.797	40.804	8.594	49.398
2002	11.643	419	50	511	12.623	40.935	7.668	48.603
2003	13.074	429	48	528	14.079	47.309	8.557	55.866
2004	14.480	402	52	555	15.489	52.836	8.564	61.400
2005	16.985	484	69	633	18.171	65.437	10.325	75.762

Elaboración propia.

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais.

Examinando a evolución en relación cos anos anteriores (cadro 4.6), vemos que todas as cifras se incrementan en relación co ano anterior; observándose que, lóxicamente, o aumento de centros supón a elevación das cifras de traballadores ocupados.

4.2. Afiliacións e altas na Seguridade Social

4.2.1. Introducción

Os datos que proporcionan as altas dos traballadores á Seguridade Social constitúen unha importante ferramenta de traballo para a análise da configuración laboral da comunidade autónoma, permitindo ademais, pola súa desagregación en réximes especiais, obter información de certo detalle nas actividades do mar, agrario e autónomos. Así mesmo, a Tesourería Xeral da Seguridade Social incorporou recentemente unha nova base de datos do total de traballadores afiliados por sectores de actividade de indubidable valor.

Convén precisar que por traballadores afiliados e en alta enténdese ademais dos que traballan pola súa conta, todos aqueles que, nun momento determinado, se atopan ao servizo da empresa, e polos que esta cotiza, se ben, o número de afiliados non se corresponde necesariamente co de traballadores, senón co de situacións que xeran obriga de cotizar; é dicir, a mesma persoa contabilízase tantas veces como situacións de cotización teña, sexa porque teña varias actividades nun mesmo réxime, ou en varios. A afiliación e a alta na Seguridade Social é obrigatoria para todo traballador en activo por conta allea, ou que desempeñe o exercicio de calquera actividade de carácter autónomo, coa exclusión dun reducidísimo número de profesionais liberais. Tamén se asimilan ás situacións en alta, a incapacidade temporal, o desemprego na modalidade de pago delegado e a situación de suspensión por regulación de emprego.

Sen embargo, as cifras que proporciona o chamado “sistema da Seguridade Social” non comprenden a todos os traballadores, xa que quedan fóra os cotizantes á Mu-

tualidade de Funcionarios da Administración Civil do Estado (MUFACE), os integrados no Instituto Social das Forzas Armadas (ISFAS) e os afiliados á Mutualidade Xeral de Xustiza (MUGEJU).

4.2.2. A evolución a medio prazo

Da análise dos datos a medio prazo, 1985-2005 (cadro 4.7), obsérvase que, no total galego, existen dunha data a outra 295.700 novos cotizantes, pero que dito aumento prodúcese significativamente nas provincias da Coruña en 146.000 e Pontevedra en 133.300; en moi pequena medida –soamente 11.600 altas máis– na de Ourense, e 4.900 na de Lugo.

Traballadores afiliados e en alta laboral. Réximes Xeral e Agrario e total. Galicia/España. 1985/1991/2002 a 2005

■ Cadro 4.7

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1985 ⁽¹⁾	R. Xeral	133,8	34,8	36,5	110,4	315,5	6.434,3
	Agrario	60,0	63,2	37,7	44,7	205,6	1.660,2
	Total ⁽²⁾	265,4	120,8	93,6	222,2	702,0	10.561,8
1991	R. Xeral	188,5	50,1	52,2	161,4	452,2	8.786,6
	Agrario	43,2	41,7	20,2	26,5	131,7	1.339,9
	Total ⁽²⁾	307,4	115,9	94,8	259,2	777,3	12.648,3
2002	R. Xeral	274,2	69,3	68,5	234,3	646,3	12.079,3
	Agrario	23,0	24,5	7,5	12,0	67,1	1.123,5
	Total ⁽²⁾	377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3
2003	R. Xeral	283,6	71,9	70,0	242,2	667,7	12.472,6
	Agrario	22,3	23,8	7,0	11,6	64,7	1.134,2
	Total ⁽²⁾	388,0	121,5	101,9	335,7	947,1	16.613,6
2004	R. Xeral	292,2	73,3	71,2	249,5	686,9	12.888,0
	Agrario	21,6	22,9	6,5	11,0	62,2	1.085,9
	Total ⁽²⁾	399,3	123,2	103,3	344,5	970,3	17.081,8
2005	R. Xeral	303,1	76,2	72,9	259,1	711,3	13.488,9
	Agrario	20,6	21,7	6,0	10,3	58,6	1.043,8
	Total ⁽²⁾	411,4	125,7	105,2	355,5	997,7	17.835,4

Medias anuais en miles de persoas

(1) Non se inclúen os afiliados aos réximes especiais existentes nesa época de Representantes de Comercio, Artistas, Toureiros, Escritores de libros e Futbolistas (a incidencia é moi pequena).

(2) O total inclúe, ademais dos reseñados, os do Mar, Autónomos, Empregados do Fogar e Minería do Carbón

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

O dato de maior relevancia é, como xa sinalabamos nos informes de anos pasados, xunto co espectacular aumento do número de afiliados en alta nos anos 1998 e 1999, o descenso no cómputo xeral do período do número de traballadores en alta pertencentes ao Réxime Agrario, que pasan no total de Galicia de 205.600 en 1985 a 58.600 en 2005, o que supón, por conseguinte, un descenso de 147.000 altas, o 71,50% dos traballadores agrarios galegos de 1985 e case tres veces os actuais.

Convén destacar tamén que o Réxime Xeral, onde se inclúen os asalariados do sector industrial, da construción e dos servizos, experimenta nese período un incremento de 395.800 cotizantes, é dicir, dos 315.500 afiliados en 1985 aos 711.300 en 2005,

pasando de representar un 44,94% do total das altas en 1985 a un 71,29%, aínda así a certa distancia do 75,62% que constitúe dita proporción no total español.

A diminución nestes últimos anos dos traballadores afiliados e en alta pertencentes ao Réxime Especial Agrario supón que, na Comunidade Autónoma Galega, o peso do citado réxime pasa do 29,29% do total de afiliados que representaba en 1985, ao 5,87% en 2005, acurtando diferenzas ano a ano e xa nestes dous últimos anos a par co termo medio estatal.

Para o total dos afiliados, a provincia da Coruña, con 146.000 altas máis no período que analizamos, experimenta o maior aumento, seguida da de Pontevedra, con 133.300. Ourense medra o total de activos nunha contía moi pequena –11.600–, e Lugo en 2005 ao igual que nos anos 2003 e 2004, pero a diferenza de anos anteriores en que tiña menos afiliados que en 1985, ten 4.900 afiliados máis. A escasa diferenza destas dúas últimas provincias vén dada por mor do descenso dos activos agrarios, xa que, tanto Lugo como Ourense aumentan significativamente o número de altas do Réxime Xeral, mantendo xa, a partir de 1986 en Ourense e 1989 en Lugo, a diferenza do sucedido ata ditas datas, un maior número de traballadores do citado Réxime Xeral que do Agrario.

4.2.3. Análise dos oito últimos anos.

Da análise dos datos correspondentes a estes últimos oito anos (cadro 4.8), conséttase que se produce nos anos 1998 e 1999 (subidas de 31.900 e 36.900) un importante aumento das afiliacións, experimentándose un descenso apreciable sobre a subida de ditos anos no período que vai de 2000 a 2002, con aumentos interanuais de 28.900, 24.200 e 19.600, respectivamente e 23.200, a mesma cifra de altas nos anos 2003 e 2004. No ano 2005 o aumento interanual é maior: 27.400.

Seguindo a tónica de anos anteriores durante 2005 continúa o descenso importante dos activos agrarios, se ben nestes últimos anos en menor medida: 3.600 para o total galego, e, diminúen tamén, se ben moi lixeiramente, despois da estabilización de anos anteriores, os correspondentes ao Réxime do Mar. Pola contra, aumentan significativamente os traballadores en alta do Réxime Xeral, 176.900 comparando 1998 con 2005, e no de autónomos en 27.400, cunha notable subida nos dous últimos –6.300 e 5.200 respectivamente–, e moi similar cada un dos outros anos na comparación das mesmas datas.

Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes. Galicia/España. 1998-2005
■ Cadro 4.8

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1998	R. Xeral	227,2	58,3	58,8	189,9	534,2	9.762,8
Mar		7,5	2,3	0,0	20,0	29,8	79,7
Agrario		28,1	28,9	10,9	15,5	83,4	1.159,9
Autónomos		62,4	20,0	21,7	50,4	154,5	2.425,0
Outros		5,3	1,6	1,8	3,7	12,3	163,6
Total		330,5	111,1	93,2	279,5	814,3	13.591,0
1999	R. Xeral	242,2	62,4	62,0	202,6	569,1	10.431,1
Mar		7,5	2,3	0,0	20,4	30,3	79,2
Agrario		26,6	27,8	10,1	14,6	79,2	1.156,5
Autónomos		64,5	20,8	22,2	52,3	159,9	2.509,5
Outros		5,9	1,5	1,8	3,7	12,7	168,6
Total		346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
2000	R. Xeral	252,8	65,5	64,5	215,2	598,0	11.106,1
Mar		7,6	2,3	0,0	20,9	30,8	79,1
Agrario		25,3	26,6	9,2	13,7	74,7	1.139,7
Autónomos		65,9	21,3	22,6	53,7	163,5	2.568,8
Outros		5,7	1,6	1,9	3,9	13,1	169,2
Total		357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
2001	R. Xeral	265,3	67,7	66,7	225,2	625,0	11.673,4
Mar		7,5	2,3	0,0	20,5	30,3	78,1
Agrario		24,1	25,4	8,3	12,8	70,6	1.127,6
Autónomos		66,6	21,5	22,6	54,6	165,3	2.614,9
Outros		5,5	1,7	2,0	4,0	13,1	155,9
Total		369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9
2002	R. Xeral	274,2	69,3	68,5	234,3	646,3	12.079,3
Mar		7,4	2,3	0,0	20,1	29,8	76,4
Agrario		23,0	24,5	7,5	12,0	67,1	1.123,5
Autónomos		66,9	21,4	22,5	55,7	166,6	2.656,2
Outros		6,0	1,8	2,2	4,2	14,1	190,9
Total		377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3
2003	R. Xeral	283,6	71,9	70,0	242,2	667,7	12.472,6
Mar		7,3	2,3	0,0	19,9	29,6	75,8
Agrario		22,3	23,8	7,0	11,6	64,7	1.134,2
Autónomos		68,6	21,6	22,7	57,5	170,4	2.732,9
Outros		6,2	1,9	2,2	4,5	14,7	198,1
Total		388,0	121,5	101,9	335,7	947,1	16.613,6
2004	R. Xeral	292,9	73,3	71,2	249,5	686,9	12.888,0
Mar		7,4	2,3	0,0	19,4	29,0	74,5
Agrario		21,6	22,9	6,5	11,0	62,2	1.085,9
Autónomos		71,2	22,4	23,2	59,9	176,7	2.840,4
Outros		6,2	2,3	2,4	4,7	15,5	193,0
Total		399,3	123,2	103,3	344,5	970,3	17.081,8
2005	R. Xeral	303,1	76,2	72,9	259,1	711,3	13.488,9
Mar		7,2	2,3	0,0	18,8	28,3	72,8
Agrario		20,6	21,7	6,0	10,3	58,6	1.043,8
Autónomos		73,3	23,1	23,6	61,9	181,9	2.935,0
Outros		7,2	2,4	2,7	5,4	17,6	294,9
Total		411,4	125,7	105,2	355,5	997,7	17.835,4

Medias anuais en miles

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

4.2.4. Traballadores afiliados por sexo e réxime

No cadro 4.9 inclúense os datos de afiliados en Galicia por sexo e réxime referentes neste caso non á media anual como se reflicten no resto dos cadros senón a decembro do ano correspondente.

■ Cadro 4.9

Traballadores afiliados e en alta. Por réximes e sexos. Galicia. 1998/2004-2005

		A Coruña			Lugo			Ourense			Pontevedra			Galicia		
		1998	2004	2005	1998	2004	2005	1998	2004	2005	1998	2004	2005	1998	2004	2005
Agrario	Homes	10.733	7.617	7.146	12.600	9.681	9.156	3.547	2.003	1.784	5.068	3.409	3.158	31.948	22.710	21.244
	Mulleres	16.807	13.488	12.916	15.945	12.741	12.037	7.314	4.338	3.916	10.115	7.324	6.822	50.181	37.891	35.691
Mar	Homes	6.496	5.459	5.355	2.031	1.899	1.853	0	0	0	15.992	13.240	12.788	24.519	20.598	19.996
	Mulleres	888	1.977	1.990	218	273	260	0	0	0	4.043	5.542	5.350	5.149	7.792	7.600
Autónomos	Homes	40.334	45.402	46.256	13.772	14.910	15.209	15.017	15.638	15.772	33.418	38.494	39.470	102.541	114.444	116.707
	Mulleres	21.867	26.765	27.784	6.452	7.767	8.101	6.842	7.799	7.984	17.780	22.166	23.159	52.941	64.497	67.028
Xeral e do Carbón	Homes	146.404	170.732	174.800	39.752	43.778	45.045	38.148	41.655	42.167	126.038	147.751	153.196	350.342	403.916	415.208
	Mulleres	85.335	121.859	130.401	20.598	30.007	32.285	21.480	29.412	31.115	66.932	98.304	104.875	194.345	279.582	298.676
Empreg. do Fogar	Homes	112	136	211	24	44	54	26	43	57	54	77	130	216	300	452
	Mulleres	5.367	6.367	7.375	1.476	2.150	2.482	1.695	2.382	2.722	3.671	4.630	5.571	12.209	15.529	18.150
Total	Homes	204.079	229.346	233.768	68.179	70.312	71.317	56.738	59.339	59.780	180.570	202.971	208.742	509.566	561.968	573.607
	Mulleres	130.264	170.456	180.466	44.689	52.938	55.165	37.331	43.931	45.737	102.541	137.966	145.777	314.825	405.291	427.145

Elaboración propia

Datos a decembro de cada ano

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

Consonte cos datos que proporciona a Seguridade Social traballan en 2005 en Galicia máis homes que mulleres, 573.607, o 57,32% de varóns, fronte a 427.145, o 42,68% de mulleres. Por provincias, mantense unha proporción moi similar ao total galego; por réximes hai moitas diferenzas. En efecto, as mulleres son maioría esmagadora no Réxime de Empregados do Fogar (18.150 afiliadas por só 452 varóns en alta); tamén son maioría no Réxime Agrario, representando o 62,69% do total, sendo máis alta dita porcentaxe nas provincias de Ourense e Pontevedra (o 68,70% e o 68,36%, respectivamente). En troques, no Réxime do Mar traballan 19.996 homes, case tres veces máis das 7.600 mulleres en alta cunha clara tendencia neste réxime á diminución dos afiliados varóns e ao aumento das mulleres; os 116.707 varóns afiliados ao Réxime de Autónomos constitúen practicamente o dobre das mulleres en alta en dito réxime e no Xeral os máis de 415.000 traballadores masculinos supoñen o 58,16% dos afiliados. En termos globais é de destacar que o maior aumento, tanto porcentual como en contía total dos sete últimos anos, prodúcese no colectivo das mulleres que recorta, por tanto, as diferenzas con respecto ao total dos afiliados masculinos.

4.2.5. Traballadores afiliados por tramos de idade e sexo.

No cadro 4.10 contéplanse os datos provinciais e galegos do número de afiliados en alta a 31 de decembro dos anos 2003 a 2005 por tramos de idade, o primeiro de 16 a 19 anos e os restantes en tramos de cinco anos, salvo o derradeiro dos de máis de 65 anos, especificados tamén por sexos. Como pode apreciarse o maior volume de afiliados en Galicia a decembro de 2005 encóntrase no inter-

valo de 30 a 34 anos, se ben a moi pouca distancia dos de 35 a 39 e dos de 25 a 29. Os homes tamén teñen o seu maior número de cotizantes no tramo de 30 a 34, mentres que as mulleres no de 25 a 29. Por provincias tanto A Coruña como Pontevedra manteñen o maior número de afiliados no mesmo tramo do total de Galicia, e en Lugo e Ourense o volume maior é no intervalo de 40 a 44 anos.

■ Cadro 4.10

Afiliados e en alta laboral por tramos de idade e sexo. Galicia. 2003-2005

Tramos de idade	Sexo	A Coruña			Lugo			Ourense			Pontevedra			Galicia		
		2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
16-19 anos	Homes	3.482	3.363	3.367	1.060	1.009	1.093	1.080	1.069	954	4.299	3.980	3.888	9.921	9.421	9.302
	Mulleres	1.401	1.366	1.357	423	388	416	360	373	409	1.640	1.545	1.529	3.824	3.672	3.711
	Total	4.883	4.729	4.724	1.483	1.397	1.509	1.440	1.442	1.363	5.939	5.525	5.417	13.745	13.093	13.013
20-24 anos	Homes	17.397	17.391	16.898	4.942	4.773	4.653	4.189	4.120	3.975	16.957	16.157	15.789	43.485	42.441	41.315
	Mulleres	12.963	12.811	13.264	3.094	3.161	3.308	3.067	2.963	2.957	11.822	11.476	11.519	30.946	30.411	31.048
	Total	30.360	30.202	30.162	8.036	7.934	7.961	7.256	7.083	6.932	28.779	27.633	27.308	74.431	72.852	72.363
25-29 anos	Homes	29.523	30.369	30.757	7.719	7.677	7.881	6.523	6.702	6.674	27.588	27.611	27.960	71.353	72.359	73.272
	Mulleres	25.009	26.419	27.472	6.050	6.233	6.644	5.550	5.647	5.889	21.401	22.191	23.223	58.010	60.490	63.228
	Total	54.532	56.788	58.229	13.769	13.910	14.525	12.073	12.349	12.563	48.989	49.802	51.183	129.363	132.849	136.500
30-34 anos	Homes	31.862	33.254	34.629	8.629	8.646	8.767	7.392	7.454	7.553	28.919	29.865	31.442	76.802	79.219	82.391
	Mulleres	24.756	26.049	28.353	6.343	6.543	7.014	5.365	5.680	6.148	20.324	21.498	23.471	56.788	59.770	64.986
	Total	56.618	59.303	62.982	14.972	15.189	15.781	12.757	13.134	13.701	49.243	51.363	54.913	133.590	138.989	147.377
35-39 anos	Homes	30.934	31.524	32.672	9.662	9.538	9.567	7.851	7.971	8.032	27.563	28.380	29.773	76.010	77.413	80.044
	Mulleres	22.277	23.630	25.193	6.691	6.904	7.325	5.340	5.538	5.859	17.311	18.616	20.131	51.619	54.688	58.508
	Total	53.211	55.154	57.865	16.353	16.442	16.892	13.191	13.509	13.891	44.874	46.996	49.904	127.629	132.101	138.552
40-44 anos	Homes	29.954	30.510	31.118	10.093	10.058	10.022	7.943	7.911	8.052	25.094	25.558	26.268	73.084	74.037	75.460
	Mulleres	20.488	21.445	22.701	7.049	7.280	7.545	5.613	5.765	5.912	15.991	16.832	17.596	49.141	51.322	53.754
	Total	50.442	51.955	53.819	17.142	17.338	17.567	13.556	13.676	13.964	41.085	42.390	43.864	122.225	125.359	129.214
45-49 anos	Homes	26.690	27.762	28.945	9.343	9.531	9.851	7.454	7.669	7.936	22.550	23.190	24.256	66.037	68.152	70.988
	Mulleres	18.051	19.340	20.968	6.281	6.666	7.071	4.935	5.269	5.828	14.657	15.376	16.594	43.924	46.651	50.461
	Total	44.741	47.102	49.914	15.624	16.197	16.922	12.389	12.938	13.764	37.207	38.566	40.850	109.961	114.803	121.450
50-54 anos	Homes	22.677	22.902	23.022	7.752	7.924	8.176	6.593	6.674	6.705	20.324	20.247	20.531	57.346	57.747	58.434
	Mulleres	15.528	16.071	1.668	5.403	5.591	5.865	4.667	4.738	4.803	11.906	12.365	13.097	37.504	38.765	25.433
	Total	38.205	38.973	40.020	13.155	13.515	14.041	11.260	11.412	11.508	32.230	32.612	33.628	94.850	96.512	99.197
55-59 anos	Homes	18.656	19.184	18.655	6.141	6.293	6.362	5.702	5.782	5.712	16.549	17.050	16.993	47.048	48.309	47.722
	Mulleres	12.817	13.296	13.725	5.112	5.152	5.090	4.201	4.319	4.285	9.969	10.331	10.541	32.099	33.098	33.641
	Total	31.473	32.480	32.380	11.253	11.445	11.452	9.903	10.101	9.997	26.518	27.381	27.534	79.147	81.407	81.363
60-64 anos	Homes	10.591	11.529	12.192	4.143	4.427	4.544	3.241	3.508	3.708	8.421	9.569	10.469	26.396	29.033	30.913
	Mulleres	8.019	8.785	9.253	4.433	4.644	4.521	3.114	3.190	3.195	6.123	6.597	6.913	21.689	23.216	23.882
	Total	18.610	20.314	21.445	8.576	9.071	9.065	6.355	6.698	6.903	14.544	16.166	17.382	48.085	52.249	54.795
Máis de 65 anos	Homes	1.495	1.457	1.492	423	400	393	487	456	473	1.251	1.245	1.326	3.656	3.558	3.684
	Mulleres	1.244	1.176	1.171	383	359	359	460	436	450	1.073	1.041	1.120	3.160	3.012	3.100
	Total	2.739	2.633	2.663	806	759	752	947	892	923	2.324	2.286	2.446	6.816	6.570	6.784

Elaboración propia

Datos a 31 de Decembro

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

4.2.6. Traballadores afiliados por sector de actividade

Segundo o cadro 4.11, extraído da información proporcionada polo Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais no que se contempla unha distribución dos traballadores afiliados polos sectores clásicos de actividade, a poboación afiliada galega sitúase maioritariamente no sector servizos, 612.000 afiliados en 2005 que represen-

tan o 61,33% do total, preto de cinco puntos por baixo do 65,94% dos 11.761.400 que supoñen no global de España. Segue en importancia o sector da industria, onde se atopan en alta en 2005, 164.400 traballadores que constitúen o 16,48% dos afiliados galegos. No cómputo xeral español os dous millóns seiscentos catorce mil cincocentos traballadores da industria representan unha porcentaxe do 14,66% do total de afiliados, preto de dous puntos inferior por tanto á galega.

Traballadores afiliados en alta laboral. Por sector de actividade. Galicia/España. 2000-2005

■ Cadro 4.11

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Agrario	2000	34,1	29,7	10,7	35,0	109,5	1.300,2
	2001	32,8	28,6	9,9	33,9	105,3	1.297,0
	2002	31,9	27,7	9,2	32,8	101,6	1.298,3
	2003	31,4	27,1	8,8	32,5	99,7	1.314,6
	2004	30,8	26,5	8,3	31,7	97,4	1.273,0
	2005	29,8	25,4	7,9	30,6	93,6	1.239,6
Industria	2000	61,2	14,7	17,7	65,1	158,7	2.649,4
	2001	63,2	15,1	18,1	67,0	163,4	2.687,0
	2002	63,4	15,3	18,3	67,9	164,9	2.680,1
	2003	62,8	15,4	18,3	68,2	164,6	2.667,3
	2004	62,6	15,5	18,1	68,5	164,7	2.655,3
	2005	61,6	15,8	18,0	69,1	164,4	2.614,5
Construción	1999	41,1	11,6	13,0	32,1	97,9	1.466,8
	2001	46,0	12,9	13,6	36,4	108,8	1.725,1
	2002	48,5	12,8	13,7	38,8	113,8	1.822,6
	2003	50,7	13,1	13,9	40,4	118,1	1.907,2
	2004	52,5	13,5	14,0	42,1	122,1	2.013,7
	2005	54,9	14,1	14,3	44,1	127,5	2.187,0
Servicios	1999	209,1	57,6	54,6	163,6	484,9	8.970,4
	2001	226,4	61,9	57,8	179,4	525,5	9.920,2
	2002	233,7	63,5	59,3	186,7	543,1	10.313,1
	2003	242,9	65,9	61,0	194,4	564,2	10.712,5
	2004	253,3	87,7	62,8	202,0	585,5	11.129,8
	2005	265,0	70,5	64,9	211,6	612,0	11.761,4
Non consta	1999	0,8	0,3	0,2	0,6	2,0	33,4
	2001	0,5	0,2	0,2	0,4	1,3	20,6
	2002	0,2	0,1	0,1	0,2	0,5	12,1
	2003	0,2	0,0	0,1	0,2	0,4	11,9
	2004	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	10,1
	2005	0,1	0,0	0,0	0,1	0,3	5,9
Total	2000	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
	2001	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9
	2002	377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3
	2003	388,0	121,5	101,9	335,7	947,1	16.613,6
	2004	399,3	123,2	103,3	344,5	970,3	17.081,8
	2005	411,4	125,7	105,2	355,5	997,8	17.835,4

Elaboración propia

Datos redondeados a miles

Fonte: Ministerio de Trabajo e Seguridade Social

No sector agrario, no que debemos incluír tamén o pesqueiro, están en alta 93.600 traballadores que constitúen o 9,38% dos afiliados galegos, mentres que o millón douscentos trinta e nove mil traballadores incluídos en dito sector a nivel estatal representan o 6,95% do total de afiliados españois.

Por último na construción no ano 2005 aumentan os traballadores en alta en Galicia na cifra de 5.400 activos situándose en 127.500 que supoñen o 12,78% do total de afiliados, superior en medio punto en termos porcentuais á que representan os dous millóns cento oitenta e sete mil afiliados de dito sector no total de España.

4.2.7. Altas iniciais.

As altas iniciais correspóndense coas primeiras incorporacións dos traballadores ao sistema da Seguridade Social. No cadro 4.12 contabilízanse as correspondentes aos réximes xeral e minería do carbón, ao especial agrario e ao réxime de empregados do fogar; non se inclúen as de autónomos e do mar. Do exame das mesmas en Galicia reflíctese que tras un significativo aumento desde 1994 ata o ano 2000, nos anos sucesivos descenden ano a ano ata 2005 que aumentan en 4.212 ata alcanzar as 46.028. O incremento do número das altas iniciais opera tamén en cada unha das provincias galegas, nos tres réximes anteditos. No conxunto estatal prodúcese un importante aumento no ano 2005 de 118.585, posiblemente polo efecto do importante número de altas de estranxeiros como consecuencia do proceso de normalización de 2005.

Altas laborais iniciais. Por réximes. Galicia/España. 1995-2005

■ Cadro 4.12

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Rexime Xeral e Minería do carbon	1995	12.882	3.219	3.571	11.405	31.077	545.440
	1996	15.170	3.573	3.697	13.021	35.461	585.427
	1997	16.312	3.901	3.873	15.028	39.114	655.640
	1998	19.272	4.808	4.552	16.507	45.139	746.274
	1999	21.495	5.137	4.424	18.102	49.158	834.399
	2000	20.329	5.000	4.518	17.704	47.551	855.952
	2001	18.732	4.770	4.437	16.476	44.415	795.363
	2002	17.235	4.567	4.191	15.360	41.353	731.192
	2003	17.177	4.494	3.856	15.228	40.755	659.965
	2004	17.221	4.231	3.806	15.286	40.544	681.533
	2005	17.316	4.538	3.718	15.445	41.017	859.065
Réxime Especial Agrario	1995	1.072	879	281	637	2.869	36.260
	1996	891	640	263	481	2.275	45.237
	1997	872	700	319	565	2.456	50.470
	1998	869	701	285	430	2.285	52.477
	1999	852	629	288	459	2.228	56.388
	2000	748	591	277	383	1.999	60.891
	2001	741	616	189	387	1.933	68.907
	2002	554	440	163	362	1.519	59.422
	2003	501	395	153	266	1.315	32.149
	2004	34	77	22	158	291	42.572
	2005	45	120	19	130	314	78.359
Réxime Especial de Empregados do Fogar	1995	275	80	88	229	672	14.493
	1996	308	85	92	243	728	14.781
	1997	333	91	98	252	774	11.818
	1998	297	97	138	265	797	17.824
	1999	336	84	143	275	838	23.061
	2000	357	136	126	312	931	22.792
	2001	382	141	118	337	978	21.041
	2002	365	156	120	287	928	30.222
	2003	283	112	108	278	781	13.040
	2004	428	140	122	291	981	16.375
	2005	625	259	182	562	1.628	106.308
Total ⁽¹⁾	1995	14.229	4.178	3.940	12.271	34.618	596.193
	1996	16.369	4.298	4.052	13.745	38.464	645.445
	1997	17.517	4.692	4.290	15.845	42.344	717.928
	1998	20.438	5.606	4.975	17.202	48.221	816.575
	1999	22.683	5.850	4.855	18.836	52.224	913.848
	2000	21.434	5.727	4.921	18.399	50.481	939.635
	2001	19.855	5.527	4.744	17.200	47.326	885.311
	2002	18.154	5.163	4.474	16.009	43.800	820.836
	2003	17.961	5.001	4.117	15.772	42.851	705.154
	2004	17.683	4.448	3.950	15.735	41.816	740.480
	2005	19.089	5.316	4.251	17.372	46.028	859.065

Elaboración propia

(1) Os anos 1995 a 2004 non inclúen Réximes Especiais de Autónomos e do Mar

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

4.2.8. Afiliacións e altas por comunidades autónomas

Desde a perspectiva das comunidades autónomas (cadro 4.13) despois da recuperación xeral do número de afiliados experimentada en 1996, respecto ás perdas de activos que con carácter xeral se produciron en 1993 e 1994 (ver informes de anos precedentes), no conxunto de España, en 1997, prodúcese un aumento importante con respecto ao ano anterior, de 426.100 afiliados, aumento que se experimenta na totalidade das comunidades autónomas. En 1998 consolídase dita tendencia cunha importante subida interanual de 658.900 afiliados, superada pola que ten lugar en 1999, con 753.900 altas. No ano 2000 foi de 718.000, en 2001 de 587.000; en 2002 de 476.400, en 2003 de 487.300, en 2004 de 468.200 e en 2005 de 753.700 establecéndose en 17.835.500 o número de afiliados en alta. A Comunidade Autónoma Galega, tras a forte diminución de afiliados en 1993 (ver cadros en informes anteriores), volve a perder afiliados en 1994, se ben pola diminución crónica dos activos agrarios. En 1995 incrementa en 5.500 o total de activos, en 1996, en 7.000 e, en 1997, en 17.200, producíndose xa, nese ano, un aumento apreciable de afiliados no Réxime Xeral, que confirma a tendencia á recuperación económica que se albisca timidamente os dous anos precedentes e que vén a confirmarse sen dúbida ningunha en 1998, ano en que medran os activos galegos en 31.900, e aínda máis en 1999 – 36.900—. Nos anos 2000 a 2005 modérase máis o crecemento –28.900, 24.200, 19.600 de 2000 a 2002; o mesmo número 23.200 nos anos 2003 e 2004, e 27.400 en 2005— con cómputo negativo do réxime agrario, que perde 4.500, 4.200 e 3.400 nos anos 2000 a 2002 e 2.400, 2500 e 3.600 afiliados, nos anos 2003, 2004 e 2005.

Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes e comunidades autónomas. 2003-2005

■ Cadro 4.13

	2003					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.713,4	10,6	563,9	389,2	16,3	2.693,4
Aragón	376,1	0,0	21,0	94,7	3,9	495,7
Asturias	266,2	2,1	18,2	63,8	11,7	362,0
Baleares	302,8	2,3	5,3	77,3	4,8	392,5
Canarias	573,8	6,0	24,8	95,1	4,0	703,7
Cantabria	149,0	1,8	8,6	34,6	2,3	196,3
C. A Mancha	427,7	0,0	47,8	118,8	3,9	598,2
C. León	612,6	0,0	60,2	169,0	11,2	853,0
Cataluña	2.403,6	6,6	43,0	510,2	35,3	2.998,7
C. Valenciana	1.307,9	5,0	82,1	308,1	13,1	1.716,2
Extremadura	208,4	0,0	86,1	59,6	1,3	355,4
Galicia	667,7	29,6	64,7	170,4	14,7	947,1
Madrid	2.154,3	4,6	4,7	322,7	56,3	2.542,6
Murcia	329,9	1,4	73,5	78,6	3,8	487,2
Navarra	190,7	0,0	11,5	40,9	3,4	246,5
País Vasco	676,9	5,2	9,8	172,2	10,1	874,2
A Rioxa	85,2	0,0	8,7	21,9	1,0	116,8
Ceuta	14,0	0,4	0,0	2,7	0,4	17,5
Melilla	12,5	0,1	0,0	2,7	1,2	16,5
España	12.472,6	75,8	1.134,2	2.732,9	198,1	16.613,6

	2004					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.816,4	10,3	540,9	410,9	17,2	2.795,7
Aragón	389,3	0,0	20,0	97,2	3,8	510,3
Asturias	268,4	2,2	17,4	65,6	10,9	364,5
Baleares	308,5	2,2	5,3	78,3	5,0	399,3
Canarias	584,8	6,1	22,8	99,6	4,1	717,4
Cantabria	153,2	1,7	8,3	36,1	2,9	202,2
C. A Mancha	451,7	0,0	46,8	124,2	4,0	626,7
C. León	632,9	0,0	57,6	173,5	11,3	875,3
Cataluña	2.461,0	6,6	43,4	527,7	34,6	3.073,3
C. Valenciana	1.352,6	5,0	76,5	322,2	12,9	1.769,2
Extremadura	215,5	0,0	82,5	61,6	1,3	360,9
Galicia	686,9	29,0	62,2	176,7	15,5	970,3
Madrid	2.216,1	4,6	5,9	337,3	50,7	2.614,6
Murcia	349,0	1,4	66,3	83,4	3,8	503,9
Navarra	197,4	0,0	11,0	42,4	2,5	253,3
País Vasco	689,1	5,0	10,1	175,6	9,8	889,6
A Rioxa	87,9	0,0	9,2	22,6	0,8	120,5
Ceuta	14,1	0,3	0,0	2,7	0,5	17,6
Melilla	13,1	0,1	0,0	2,8	1,1	17,1
España	12.888,0	74,5	1.085,9	2.840,4	193,0	17.081,8

	2005					
	R. Xeral	Mar	Agrario	Autónomos	Outros ⁽¹⁾	Total
Andalucía	1.925,3	10,0	516,3	430,6	25,9	2.908,1
Aragón	407,5	0,0	20,0	99,4	7,4	534,3
Asturias	277,1	2,1	16,4	67,2	11,4	374,2
Baleares	324,5	2,3	5,2	79,6	9,6	421,2
Canarias	607,6	6,1	21,8	103,5	6,6	745,6
Cantabria	159,7	1,6	7,9	37,3	3,4	209,9
C. A Mancha	484,5	0,0	47,9	129,3	7,4	669,1
C. León	659,5	0,0	54,7	177,4	13,6	905,2
Cataluña	2.556,1	6,7	43,3	542,6	56,6	3.205,3
C. Valenciana	1.414,0	5,1	70,8	334,6	26,7	1.851,2
Extremadura	225,7	0,0	78,7	63,1	2,0	369,5
Galicia	711,3	28,3	58,6	181,9	17,6	997,7
Madrid	2.332,9	4,3	5,7	349,9	78,6	2.771,4
Murcia	374,3	1,2	66,9	88,3	7,3	538,0
Navarra	203,6	0,0	10,6	43,2	4,3	261,7
País Vasco	706,3	4,7	9,7	178,1	13,1	911,9
A Rioxa	91,1	0,0	9,4	23,1	2,1	125,7
Ceuta	14,6	0,3	0,0	2,8	0,5	18,2
Melilla	13,2	0,1	0,0	2,8	1,2	17,3
España	13.488,8	72,8	1.043,9	2.934,7	295,3	17.835,5

(1) Comprende Reximes Especiais da Minería do Carbón e de Empregados do Fogar

Medias anuais en miles. A suma de cada un dos epígrafes non coincide necesariamente con exactitude co total de España, ao redondear as cantidades en miles de persoas.

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

4.3 Estranxeiros

Recóllese neste apartado, en primeiro lugar, a información relativa aos traballadores con nacionalidade distinta da española que están afiliados aos distintos réximes do Sistema da Seguridade Social en situación de alta laboral ou asimiladas, tales como incapacidade temporal, suspensión por regulación de emprego, desemprego parcial, etc. Non se inclúen os afiliados exclusivamente a efectos de asistencia sanitaria, os que estean en situación de desemprego total, os de convenios especiais e os que se atopan en situacións especiais sen efecto en cotizacións.

Aos traballadores estranxeiros que precisen proveerse de permiso de traballo para exercer en España a súa actividade, se lles permite, a partir da notificación da resolución laboral favorable, a iniciación da actividade e a afiliación, alta e cotización á Seguridade Social.

As cifras sobre traballadores afiliados aos distintos réximes da Seguridade Social que aquí se ofrecen non se corresponden necesariamente co número de traballadores, senón co de situacións que xeran obriga de cotizar; é dicir, unha mesma persoa se contabiliza tantas veces como situacións de cotización teña, xa sexa porque ten varias actividades laborais nun mesmo réxime de Seguridade Social ou en varios deles, aínda que no caso de traballadores estranxeiros, estas situacións de pluriactividade non se soen presentar.

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral. Por réxime e provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 4.14

	Total	Réxime Xeral	Réxime Especial Agrario	Réxime Especial do Mar	Réx. Espec. Empleados do Fogar	Réxime Especial Autónomos
A Coruña	9.125	5.958	166	230	1.625	1.146
Lugo	3.410	1.971	390	273	467	309
Ourense	3.269	2.290	110	0	427	442
Pontevedra	11.611	8.016	181	576	1.286	1.552
Galicia	27.415	18.235	847	1.079	3.805	3.449

Datos a 31 de decembro de 2005

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Con datos do Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais (cadro 4.14) reflíctense os datos dos traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral a 31 de decembro de 2005, distribuídos por réximes de Seguridade social.

Neste cadro, contémpase que a provincia de Pontevedra é a que máis traballadores estranxeiros ocupa nos datos da Seguridade Social, sendo superada por A Coruña no especial de empregados do fogar e por Lugo no agrario.

Se se examina o país de nacionalidade dos estranxeiros afiliados á Seguridade Social (cadro 4.15) pódese ver que os procedentes de América Central e do Sur representan o maior número, resaltando as cifras dos procedentes de Colombia e Arxentina e, dentro do continente africano, Marrocos.

No que se refire ao sexo dos estranxeiros traballando en Galicia, claramente é maior o número de varóns sobre o de mulleres (cadro 4.16).

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral por país de nacionalidade. Galicia. 2005

■ Cadro 4.15

TOTAL	19.943		
Europa	11.207	América Central e do Sur	12.638
Unión Europea	9.448	Arxentina	1.924
EEE non UE ⁽¹⁾	15	Bolivia	274
Suíza	46	Brasil	1.369
Bosnia-Herzegovina	16	Chile	190
Bulgaria	248	Colombia	2.971
Croacia	16	Cuba	694
Rumanía	889	Ecuador	712
Rusia	179	México	138
Serbia e Montenegro	26	Perú	901
Ucrania	219	República Dominicana	673
Resto de Europa	105	Uruguai	1.439
		Venezuela	1.070
África	2.424	Resto de América Central e do Sur	283
Angola	31		
Alxeria	133	Asia	926
Cabo Verde	92	Armenia	23
Egipto	8	Bangladesh	10
Gambia	5	China	641
Ghana	141	Filipinas	24
Guinea Bissau	45	India	17
Guinea Conakry	15	Irán	14
Guinea Ecuatorial	13	Japón	20
Malí	11	Pakistán	31
Marrocos	1.274	Resto de Asia	146
Mauritania	21		
Nixeria	123	Oceanía	21
Senegal	377		
Resto de África	135	Apátridas	3
Ámerica do Norte	184	Non consta nacionalidade	12
Canadá	13		
Estados Unidos	171		

Elaboración propia

(1) Países do Espazo Económico Europeo non pertencentes á Unión.

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral, segundo sexo.
Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 4.16

	Homes	Mulleres	Total ⁽¹⁾
A Coruña	5.063	4.062	9.125
Lugo	2.091	1.319	3.410
Ourense	1.884	1.385	3.269
Pontevedra	7.695	3.916	11.611
Galicia	16.733	10.682	27.415

(1) Inclúe os non clasificables por sexo

Datos a 31 de decembro de 2005

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

No cadro 4.17 distribúense os traballadores estranxeiros afiliados á Seguridade Social no Réxime Xeral por sectores de actividade, resaltando a construción con máis do 26% do total, seguido pola hostalería.

Cadro 4.17 Afiliados en alta laboral estranxeiros por seccións de actividade e provincias. Réxime Xeral

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Afiliados	%
A Agricultura, gandería	53	37	63	81	234	1,28
B Pesca	4	4	1	1	10	0,05
C Industrias extractivas	5	40	240	95	380	2,08
D Industria manufacturera	652	207	325	1.106	2.290	12,56
E Producción de enerxía	8	0	1	5	14	0,08
F Construción	1.560	436	466	2.423	4.885	26,79
G "Comercio; reparación de vehículos"	871	251	335	1.234	2.691	14,76
H Hostalería	1.178	501	386	1.219	3.284	18,01
I Transportes	177	168	101	561	1.007	5,52
J Intermediación financeira	15	2	1	26	44	0,24
K Activ. Inmobiliarias serv. empres.	552	89	151	504	1.296	7,11
L Admón. Pública	117	69	25	172	383	2,10
M Educación	228	46	52	191	517	2,84
N Activ. Sanitarias	117	41	52	139	349	1,91
O Outras activ. Sociais	414	80	86	254	834	4,57
P Fogares que empregan persoal doméstico	7	0	5	3	15	0,08
Q Organismos extraterritoriais	0	0	0	2	2	0,01
Actividades non clasificables	0	0	0	0	0	0,00
Total Réxime Xeral	5.958	1.971	2.290	8.016	18.235	100

Fonte: Tesourería Xeral da Seguridade Social

**Autorizacións de traballo concedidas,
segundo provincia do centro de traballo.
Galicia 2005.**

Cadro 4.18

A Coruña	4.340
Lugo	1.870
Ourense	990
Pontevedra	4.454
Galicia	11.654

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais.
"Boletín de Estadísticas Laborales"

No cadro 4.18 indícanse as autorizacións de traballo concedidas en Galicia na que, cunha pequena diferenza, Pontevedra supera a A Coruña.

Os cadros seguintes, procedentes da Secretaría de Estado de Inmigración e Emigración, dan unha visión dos estranxeiros con autorización de residencia en vigor a 31 de decembro (cadros 4.19 e 4.20).

Cadro 4.19 Estranxeiros incluídos no Réxime Xeral con autorización de residencia en vigor. Por provincia e tipo de autorización de residencia. 31.12.2005

	Total		Inicial		Tipo de autorización de residencia						Outros	
					1ª renovación		2ª renovación		Permanente			
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
A Coruña	9.475	100,00	3.485	36,78	2.436	25,71	1.596	16,84	1.647	17,38	311	3,28
Lugo	3.751	100,00	1.535	40,92	1.073	28,61	531	14,16	584	15,57	28	0,75
Ourense	2.509	100,00	986	39,30	545	21,72	487	19,41	483	19,25	8	0,32
Pontevedra	11.342	100,00	3.959	34,91	2.911	25,67	1.927	16,99	2.243	19,78	302	2,66
Galicia	27.077	100,00	9.965	36,80	6.965	25,72	4.541	16,77	4.957	18,31	649	2,40

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Secretaría de Estado de Inmigración e Emigración

■ Cadro 4.20

Estranxeiros con tarxeta ou autorización de residencia en vigor.
Segundo provincia por sexo, grupo de idade e media de idade. 31.12.2005

	Total Nº	%	Grupo de idade				Media idade
			0-15 anos	16-64 anos	Más 64 anos	Non consta	
A Coruña	18.788	53,18	1.849	16.023	915	1	35
Lugo	6.587	49,95	766	5.601	220	0	33
Ourense	8.324	52,20	650	7.070	604	0	37
Pontevedra	21.392	49,12	2.245	18.067	1.078	2	35
Galicia	55.091	51,07	5.510	46.761	2.817	3	35

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Secretaría de Estado de Inmigración e Emigración

■ Cadro 4.21

Balance do proceso de normalización de traballadores estranxeiros
Tramitación de expedientes a 30-12-2006

	Nº solicitudes	Autorizacións Positivas	% autoriz. positivas s/ total resolución	Autorizacións Negativas	Total resolución	% autoriz. negativas s/ nº solicitudes	En trámite
Andalucía	84.678	71.429	84,4	13.196	84.625	15,6	53
Aragón	18.257	16.937	92,8	1.316	18.253	7,2	4
Asturias	2.780	2.551	91,8	229	2.780	8,2	0
C. A Mancha	26.766	24.495	91,5	2.196	26.691	8,2	75
Canarias	23.492	19.158	81,6	4.332	23.490	18,4	2
Cantabria	1.960	1.555	79,3	395	1.950	20,2	10
C. León	11.497	9.779	85,1	1.714	11.493	14,9	4
Cataluña	139.480	117.583	84,3	19.945	137.528	14,3	1.952
Ceuta	69	30	43,5	20	50	29,0	19
Extremadura	2.935	2.440	83,1	493	2.933	16,8	2
Galicia	6.574	5.446	82,8	1.073	6.519	16,3	55
I. Baleares	21.445	19.518	91,0	1.921	21.439	9,0	6
A Rioja	6.655	5.618	84,4	1.036	6.654	15,6	1
Madrid	171.321	134.563	78,5	36.686	171.249	21,4	72
Melilla	215	77	35,8	138	215	64,2	0
Murcia	43.796	37.344	85,3	6.024	43.368	13,8	428
Navarra	8.050	7.329	91,0	717	8.046	8,9	4
P. Vasco	13.189	11.112	84,3	2.071	13.183	15,7	6
C. Valenciana	108.496	86.306	79,5	21.647	107.953	20,0	543
España	691.655	573.270	82,9	115.149	688.419	16,6	3.236

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais.

O Regulamento da Lei Orgánica 4/2000, do 11 de xaneiro, sobre dereitos e liberdades dos estranxeiros en España e a súa integración social, estableceu un proceso de normalización de traballadores estranxeiros que se atopan en España desde polo menos seis meses antes da súa entrada en vigor; teñan unha oferta certa dun emprego de seis ou máis meses de duración e reúnan determinados requisitos. O balance de dito proceso ofrécese nos cadros 4.21 e 4.22 podéndose observar a afectación que tivo en cada unha das comunidades autónomas en relación coas solicitudes presentadas e o seu reflexo nas altas en Seguridade Social, distinguíndose por sexo. En Galicia, as solicitudes, e consecuentemente as resolucións, non chegaron a representar o 1% do total español.

**Estranxeiros con autorización concedida e alta con posterioridade
no Arquivo Xeral de Afiliación por sexo.**

■ **Cadro 4.22**

	Homes	% Homes/ Total	Mulleres	% Mulleres/ Total	Non consta	Total
Andalucía	44.003	64,90	23.798	35,10	2	67.803
Aragón	9.898	60,42	6.485	39,58	0	16.383
Asturias	1.193	48,03	1.291	51,97	0	2.484
C. A Mancha	15.510	64,34	8.594	35,65	1	24.105
Canarias	10.438	57,46	7.724	42,52	3	18.165
Cantabria	769	51,27	731	48,73	0	1.500
C. León	5.183	53,64	4.479	46,35	1	9.663
Cataluña	63.858	57,50	47.190	42,49	14	111.062
Ceuta	21	75,00	7	25,00	0	28
Estremadura	1.258	54,48	1.051	45,52	0	2.309
Galicia	2.569	48,44	2.734	51,56	0	5.303
I. Baleares	10.627	55,05	8.677	44,95	0	19.304
A Ríoxa	3.096	54,96	2.536	45,02	1	5.633
Madrid	60.878	46,56	69.847	53,42	16	130.741
Melilla	39	50,65	38	49,35	0	77
Murcia	23.309	65,44	12.298	34,52	14	35.621
Navarra	3.758	52,24	3.436	47,76	0	7.194
P. Vasco	5.236	48,23	5.619	51,75	2	10.857
C. Valenciana	45.848	55,98	36.051	44,02	5	81.904
España	307.491	55,89	242.586	44,10	59	550.136

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais.

■ **Cadro 4.23**

Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral. Por réxime e provincias. Galicia. 2005

	Estranxeiros con tarxeta ou autorización de residencia en vigor (31.12.2005)									
	Total	Réxime de residencia		% Mulleres	Nacionalidade máis numerosa		Estranx. con autoriz. de residencia en vigor ao proceso de normaliz. Documental			
		Réxime Xeral	Réxime Comunitario		Nacionalidade	% s/ total	Total	% Mulleres	Nacionalidade + numerosa	
									Nacionalidade	% s/ total
A Coruña	18.788	9.475	9.313	53,18	Colombia	14,57	1.917	52,32	Brasil	12,73
Lugo	6.587	3.751	2.836	49,95	Portugal	17,61	653	55,90	Brasil	19,60
Ourense	8.324	2.509	5.815	52,20	Portugal	42,82	609	59,93	Colombia	21,18
Pontevedra	21.392	11.342	10.050	49,12	Portugal	15,93	2.281	46,56	Colombia	15,26
Galicia	55.091	27.077	28.014	51,07	Portugal	17,52	5.460	51,19	Colombia	15,16

	Alta laboral en Seguridade Social a consecuencia do proceso de normalización documental (30.12.2005)						
	Total	% Mulleres	Réxime de Seguridade Social				
			R. Xeral	R. E. Agrario Cta. Allea	R. E. Empleados do Fogar fixos	R. E. Empleados do Fogar descontinuos	R.E.T. Do Mar Conta allea
A Coruña	1.804	54,66	939	57	532	251	25
Lugo	664	54,37	392	32	156	75	9
Ourense	560	59,11	306	24	198	32	0
Pontevedra	2.275	46,42	1.398	52	550	160	115
Galicia	5.303	51,56	3.035	165	1.436	518	149

Datos a 31 de decembro de 2005

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

No cadro 4.23 pódese contemplar unha visión xeral de Galicia, na que os traballadores colombianos, cun 51,19% de mulleres, son os que obtiveron maior número de autorizacións en base ao proceso de normalización.

4.3.1. Baixas consulares

En relación co retorno dos emigrantes, A Coruña é a provincia de destino máis frecuente (cadro 4.24) e América Centro e Sur o continente de procedencia que máis retorno de emigrantes agrupa.

No cadro 4.25, a información que proporcionan as baixas consulares de galegos no estranxeiro, reflicten unha diminución global en 2005 en relación cos anos anteriores, fundamentalmente motivado polo descenso experimentado nas baixas consulares de América Centro e Sur.

Baixas consulares. Por continente de procedencia e provincia de destino. Galicia. 2005

■ Cadro 4.24

	Total	Europa		África	América		Asia	Oceanía
		UE	Resto		Norte	Centro e sur		
A Coruña	2.985	560	1.243	32	202	925	19	4
Lugo	377	101	112	0	18	141	5	0
Ourense	1.336	379	362	3	50	537	1	4
Pontevedra	2.081	550	511	34	93	877	13	3
Galicia	6.779	1.590	2.228	69	363	2.480	38	11

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Evolución das baixas consulares. Por continente de procedencia. Galicia. 1996-2005

■ Cadro 4.25

	Total	Europa		África	América		Asia	Oceanía
		UE	Resto		Norte	Centro e sur		
1996	5.942	1.234	2.884	20	236	1.539	6	23
1997	6.056	1.297	2.867	24	286	1.539	10	33
1998	5.971	1.420	2.804	36	239	1.443	15	14
1999	6.607	1.654	2.842	30	261	1.762	25	33
2000	6.933	1.588	2.511	45	253	2.477	27	32
2001	8.716	1.890	2.147	45	277	4.320	20	17
2002	10.050	1.634	2.204	45	280	5.825	27	35
2003	8.663	1.512	2.134	25	338	4.613	30	11
2004	6.922	1.555	1.544	95	296	3.396	26	10
2005	6.779	1.590	2.228	69	363	2.480	38	11

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

5.1. Introducción

O Estatuto dos Traballadores establece no seu artigo 16 que os empresarios están obrigados a comunicar á Oficina Pública de Emprego o contido dos contratos de traballo celebrados ou as prórrogas destes, deban ou non formalizarse por escrito, nos dez días seguintes á súa concertación. Se existe obriga de formalización escrita presentárase copia do contrato para o seu rexistro e se non existe a devandita obriga presentárase comunicación da contratación. No ámbito da Comunidade Autónoma Galega a comunicación realízase na rede de oficinas de emprego do Servizo de Emprego Autonómico da Xunta de Galicia ou a través de Internet (Contrat@).

O Rexistro no Servizo Público de Emprego non supón ningún pronunciamento sobre o contido do contrato, o feito de que o contrato teña asignado un número de rexistro non implica que o devandito contrato reúna todos os requisitos nin se axuste á legalidade.

As distintas modalidades de contratación que aparecen nas táboas estatísticas agrúpanse en: **Contratos Iniciais**, cando se formaliza a relación laboral por primei-

ra vez, **Conversión en indefinidos** doutros contratos xa existentes de duración temporal, ou en **Prórrogas** de contratos que finalizaron a duración inicial.

■ Contratos Iniciais:

■ Indefinido Ordinario: É o concertado sen establecer límites de tempo á prestación de servizos con xornada a tempo completo, parcial ou fixo descontínuo (R.D.L.G. 1/95 e Lei 12/2001).

■ Indefinido de Fomento de Emprego (Lei 12/2001)

a) De duración indefinida e xornada completa, parcial ou fixo descontínuo, orientado a incentivar a contratación de traballadores desempregados dalgún dos seguintes colectivos:

- Novos de 16 a 30 anos de idade ambos os dous incluídos.
- Mulleres desempregadas cando se contraten para prestar servizos en profesións con menos índice de emprego feminino.
- Maiores de 45 anos.
- Desempregados que leven, polo menos, seis meses, inscritos ininterrompidamente como demandantes de emprego.

b) Traballadores que na data de celebración do novo contrato de fomento da contratación indefinida, estivesen empregados na mesma empresa mediante un contrato de duración determinada ou temporal, incluídos os formativos, celebrados con anterioridade ao 31 de decembro de 2005.

■ Indefinido Minusválido: De duración indefinida dirixido á integración laboral de traballadores minusválidos e que pode ser de xornada completa ou parcial. (Rd 1451/83, modificado por Rd 4/99 e Lei 12/01).

■ Obra ou Servizo: Son os contratos para a realización de obras ou servizos determinados en xornada completa ou parcial na actividade da empresa e a duración dos cales é incerta (art. 15 do ET, Rd 2720/98 e Lei 12/2001).

■ Eventual por circunstancias da Producción: Contratos de duración temporal, en xornada completa ou parcial, para atender ás esixencias circunstanciais do mercado (art. 15 ET, Rd 2720/98 e Lei 12/2001).

■ Interinidade: Contrato de duración temporal para substituír un traballador con dereito a reserva de posto de traballo, en xornada completa ou parcial. (Art. 15 ET Rd 2720/98 e Lei 12/2001).

■ Temporal para minusválidos: De doce meses a tres anos de duración, con xornada completa ou parcial, para traballadores minusválidos (Lei 42/94, Rd lei 13/96, Disposición Adicional Sexta e Lei 12/2001).

■ Temporal de Inserción: Contrato de duración determinada, en xornada completa ou parcial celebrados con traballadores inscritos nas Oficinas de Emprego, participando en programas públicos para a realización de obras e servizos de interese xeral e social (Lei 12/2001). Derogado polo Rd lei 5/2006 do 9 de xuño.

■ Relevo: Contrato de duración indefinida ou ata o momento da xubilación do traballador ao que substitúe por xubilación parcial ou completa (Lei 14/00 e Lei 12/01).

■ **Xubilación Parcial:** Contrato de duración determinada e xornada parcial, complementario do de relevo, que se asina co traballador que se xubila parcialmente (Lei 12/2001).

■ **Contrato de Substitución por Xubilación aos 64 anos:** Para traballadores desempregados que substitúan outros traballadores que anticipan a idade de xubilación nun ano (Rd 1194/85, Lei 14/00 e Lei 12/2001).

■ **Contrato en Prácticas:** Destinados a completar a formación de traballadores con títulos universitarios ou de formación profesional. Son contratos de duración temporal, con xornadas a tempo parcial ou completa, indistintamente. (Art. 11 do ET, Rd 488/98).

■ **Contrato para a formación:** Destinado a novos de 16 a 21 anos, ou maiores incluídos nalgún dos colectivos do art. primeiro da Lei 12/2001, para a adquisición por parte do traballador da cualificación necesaria para o desempeño dun oficio ou posto de traballo concreto. (Art. 11 do ET, Rd 488/98 e Lei 12/2001).

■ **Outros contratos:** Neste apartado inclúense contratos de modalidades non especificadas e/ou pertencentes a réximes especiais de contratación, tales como, artistas, servizo doméstico, mercantís...

■ **Contratos convertidos en indefinidos**

Son aqueles que ao amparo da normativa en vigor, son transformados en indefinidos. Estas transformacións non se suman aos contratos cuxa modalidade corresponde, porque nese caso produciríase unha duplicidade, xa que o contrato de orixe xa foi contabilizado no seu día. Estes contratos son:

- De obra ou servizo determinado
- Eventual por circunstancias da produción
- De interinidade
- Temporal de inserción
- Temporal minusválido
- De substitución por xubilación aos 64 anos
- En prácticas
- De relevo
- De formación
- Outros contratos

Nunha primeira observación podemos apreciar que continúa a tendencia de anos anteriores dunha grande rotación da poboación ocupada asalariada con contratos temporais. (Datos INEM-EPA).

Se tomamos a actividade económica como punto de comparación observamos que, como é de esperar, que é o sector servizos o que concentra a maior parte das contratacións (73,55%) seguido a moita distancia pola construción (12,45%) e a industria (11,17%) e no último lugar de volume de contratos rexistrados atopamos a agricultura e a pesca (2,83%).

■ Cadro 5.1

Contratos de traballo, contratos convertidos en indefinidos. Galicia/España. 2004-2005

Tipo de contrato	España		%		Galicia		%	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Duración temporal:								
Obra	6.057.836	6.401.169	38,49	38,88	294.076	289.911	39,28	38,31
Eventual	7.117.436	7.487.659	45,23	45,48	294.076	312.072	39,28	41,24
Interinidade	1.234.104	1.314.449	7,84	7,98	68.620	65.492	9,17	8,65
Temporal de minusválidos	11.093	12.646	0,07	0,07	548	699	0,07	0,09
Temporais de inserción	67.523	4.969	0,43	0,03	7.090	787	0,95	0,10
Relevo	16.030	22.751	0,10	0,14	869	1.290	0,12	0,17
Xubilación parcial	15.780	21.232	0,10	0,13	888	1.265	0,12	0,17
Substitución	1.684	1.697	0,55	0,56	60	58	0,01	0,01
Prácticas	85.845	85.577	28,13	28,05	6.735	7.197	0,90	0,95
Formación	126.534	120.584	0,80	0,73	14.255	13.303	1,90	1,76
Outros	197.201	149.394	1,25	0,91	30.193	29.294	4,03	3,87
Duración indefinida:								
Indefinido ordinario	491.648	547.449	3,12	3,32	17.393	20.907	2,32	2,76
Indefinido fomento de emprego	305.129	285.285	1,94	1,81	13.295	13.881	1,78	1,83
Minusválidos	9.497	10.021	0,06	0,06	545	602	0,07	0,08
Total contratos	15.737.340	16.464.882	100	100	748.643	756.758	100	100

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

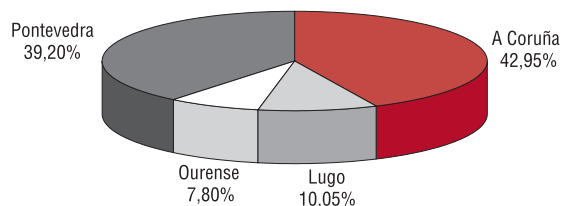
■ Cadro 5.2

Total contratos de traballo. Por provincias. Galicia. 2004-2005

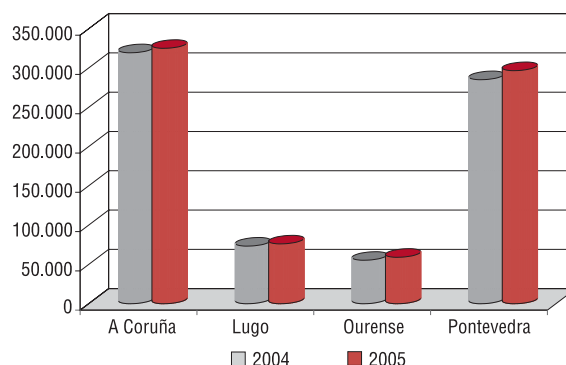
Tipo de contrato	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Duración temporal:										
Obra	130.163	132.997	21.074	22.813	22.880	23.910	104.327	110.191	278.444	289.911
Eventual	130.293	135.823	21.213	23.049	20.194	21.959	122.376	131.241	294.076	312.072
Interinidade	28.414	26.428	5.051	5.752	5.086	6.113	30.069	27.199	68.620	65.492
Temporal minusválidos	219	253	59	93	53	74	217	279	548	699
Temporais de inserción	2.988	89	1.130	31	996	282	1.976	385	7.090	787
Relevo	220	344	58	78	24	61	567	807	869	1.290
Xubilación parcial	231	382	63	63	23	60	571	760	888	1.265
Substitución	41	41		2	9	5	10	10	60	58
Prácticas	3.182	3.393	741	714	434	459	2.378	2.631	6.735	7.197
Formación	5.345	4.855	1.982	1.817	1.848	1.897	5.080	4.734	14.255	13.303
Outros	5.977	6.178	18.088	16.970	901	928	5.227	5.218	30.193	29.294
Duración indefinida:										
Indefinido ordinario	6.954	8.552	2.323	3.055	1.321	1.706	6.795	7.594	17.393	20.907
Indefinido fomento de emprego	5.123	5.429	1.442	1.574	1.459	1.539	5.271	5.339	13.295	13.881
Minusválidos	214	233	60	72	45	42	226	255	545	602
Total contratos	319.364	324.997	73.284	76.083	55.273	59.035	285.090	296.643	733.011	756.758

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución do total de contratos en Galicia. 2005



Evolución do total de contratos en Galicia



Cadro 5.3

Contratos por grupo principal de ocupación. Galicia/España. 2005

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
A. Dirección das Administracións Públicas e de empresas de 10 ou máis asalariados	679	108	62	494	1.343	42.938
B. Xerencia de empresas con menos de 10 asalariados	141	122	40	176	479	7.799
C. Xerencia de empresas sen asalariados	13		3	3	19	1.209
D. Profesións asociadas a titulacións de 2º e 3º ciclo universitario	18.528	6.157	2.803	15.179	42.667	509.418
E. Profesións asociadas a unha titulación de 1º ciclo universitario	6.690	5.892	1.637	4.552	18.771	299.838
F. Técnicos e profesionais de apoio	29.209	4.726	3.170	18.767	55.872	973.567
G. Empregados de tipo administrativo	30.804	6.549	5.826	25.038	68.217	1.583.189
H. Traballadores do servizo de restauración e servizos persoais	41.416	13.960	8.588	36.564	100.528	2.001.709
J. Traballadores dos servizos de protección e seguridade	2.960	1.149	1.213	2.032	7.354	105.777
K. Dependentes de comercio e asimilados	23.961	4.390	5.300	18.661	52.312	1.049.734
L. Traballadores cualificados na agricultura e na pesca	4.230	1.789	799	6.554	13.372	821.501
M. Traballadores cualificados na construción	28.855	5.835	5.088	24.898	64.676	1.635.787
N. Traballadores cualificados das industrias extractivas, metalúrxica, const. maquinaria e asimilados	12.992	1.783	1.567	10.544	26.886	345.068
P. Trab. cualificados de artes gráficas, téxtil e confección, elab. alimentos, ebanistas, artesáns e asimilados	10.085	1.414	700	12.013	24.212	210.373
Q. Operadores de instalacións industriais de maquinaria fixa, montadores e ensambladores	16.363	793	2.806	6.295	26.257	316.849
R. Condutores e operadores de maquinaria móbil	15.562	4.834	3.201	14.582	38.179	645.383
S. Traballadores non cualificados en servizos, agás transportes	28.617	5.986	4.632	20.390	59.625	1.711.635
T. Peóns de agricultura, pesca, construción, industria manufacturera	53.740	10.596	11.584	79.894	155.814	4.191.866
U. Forzas armadas						
Total	324.845	76.083	59.019	296.636	756.583	16.453.640

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de contratos rexistrados. Decembro 2005

Cadro 5.4

Contratos por actividade económica e provincias. Galicia/España. 2005

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
A. Agricultura, gandería, caza e silvicultura	2.522	1.760	1.425	4.027	9.734	1.754.755
B. Pesca	3.868	1.277	1	6.519	11.665	24.995
C. Industrias extractivas	199	460	1.382	783	2.824	16.550
D. Industria manufacturera	34.643	4.546	5.944	35.904	81.037	1.115.342
E. Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas e auga	371	18	126	174	689	19.622
F. Construción	43.075	8.166	8.099	34.864	94.204	2.584.609
G. Comercio, reparación de vehíc. de motor, motocicletas e ciclomoteres e art. persoais	34.564	7.834	7.896	37.955	88.249	1.688.598
H. Hostalería	24.135	7.431	4.933	30.311	66.810	1.499.297
I. Transporte, almacenamento e comunicacións	20.725	4.581	3.285	39.381	67.972	785.255
J. Intermediación financeira	2.088	381	209	1.334	4.012	88.663
K. Actividades inmobiliarias	92.581	11.566	12.329	67.583	184.059	4.340.711
L. Administración Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	8.049	4.496	2.708	6.483	21.736	468.952
M. Ensino	7.214	1.577	2.048	7.646	18.485	393.524
N. Actividades sanitarias e veterinarias. Servizos sociais	15.333	16.126	4.192	11.855	47.506	725.850
O. Outras actividades sociais e de servizos prestados á comunidade	35.505	5.786	4.430	17.688	63.409	932.487
P. Fogares que empregan persoal doméstico	124	78	28	132	362	25.240
Q. Organismos extrateritoriais	1	0	0	4	5	432
Total	324.997	76.083	59.035	302.643	762.758	16.464.882

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de contratos rexistrados. Decembro 2005

O sector servizos (73,55%) reflexa un volume de contratación moi similar ao ano 2004 (72,74%) aínda que se produce unha diminución na actividade económica de Comercio e de Actividades sanitarias e Veterinarias. Servizos Sociais e un aumento no resto das seccións de actividade económica (destacando hostalaría, actividades inmobiliarias e outras actividades sociais e de servizos prestados á comunidade) agás na Administración Pública, defensa e Seguridade Social obrigatoria, que permanece sen cambios significativos.

O sector agricultura e Pesca (2,83%), que no ano anterior supuxo un 2,79% dos contratos, no ano 2005, tivo un leve incremento máis acusado na actividade de Agricultura, Gandaría e Selvicultura.

A industria (11,17%) que no ano 2004 representou o 11,90% da contratación, experimentou este ano un descenso especialmente as Industrias Manufactureiras, pasando de 83.453 contratos rexistrados a 81.037 en 2005. Aínda que menos acusados, as Industrias Extractivas e a Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas e auga, tamén sufriron unha leve diminución no volume de contratación.

Por último, a construción (12,45%) mantívose con valores moi similares aos do ano anterior (2004: 12,57%).

5.2. Modalidades contractuais

A continuación analizaremos o comportamento dos contratos tendo en conta o sexo, idade, duración do contrato e tipo de xornada.

5.2.1. Contrato eventual por circunstancias da produción

O obxecto deste contrato é atender ás esixencias do mercado, acumulación de tarefas ou exceso de pedidos, aínda tratándose da actividade normal da empresa. (Art 15.1.b do ET e 3.1 Rd 2720/1998).

Por convenio colectivo poderanse determinar as actividades nas que se pode contratar traballadores eventuais e os criterios xerais para unha axeitada relación entre o volume desta modalidade contractual e o cadro de persoal total da empresa, procedendo á súa limitación numérica.

Os contratos eventuais deberán formalizarse por escrito cando a súa duración sexa superior a catro semanas ou se concerten a tempo parcial. Nestes contratos deberá constar polo menos:

- a) A causa que o xustifique, que deberá ser específica e concreta.
- b) O tempo de duración.
- c) O traballo a desenvolver.

Poderanse celebrar a tempo concreto ou parcial (art. 5.1 Rd 2720/1998) e a súa duración máxima será de 6 meses dentro dun período de 12, computándose o devandito período a partir da data na que se produza a causa ou circunstancia que xustifiquen a súa utilización. (Art. 15.1 b ET e 3.2 b Rd 2720/1998).

Por convenio colectivo sectorial estatal ou por convenio colectivo sectorial de ámbito inferior, poderá modificarse a duración máxima destes contratos ou o período dentro do cal se poderán concertar. Nestes supostos o período máximo será de 18 meses, non podendo superar a duración do contrato as tres cuartas partes do período de referencia que se estableza, nin como máximo 12 meses (art 15.1 b ET).

No caso de concertarse o contrato por un tempo inferior ao máximo legal ou convencionalmente establecido, poderá ser prorrogado mediante acordo das partes, por unha soa vez, sen que a súa duración total poida superar a súa duración máxima (art 15.1 b ET).

Esta modalidade contractual segue sendo a máis utilizada representando o 43,62% a nivel nacional e o 39,4% en Galicia do total de contratos (cadro 5.1). Subscribíronse 312.072 contratos fronte aos 294.046 do ano 2004, o que supón un aumento de 17.996 contratos en Galicia para o ano 2005.

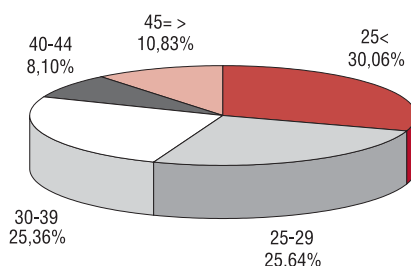
■ Cadro 5.5

Contratos de eventuais por circunstancias da produción. Segundo sexo, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	19.207	17.560	17.412	5.612	8.026	20.205	18.879	16.812	5.372	6.738	135.823
Lugo	3.866	2.601	2.711	885	1.363	3.470	2.850	3.146	978	1.179	23.049
Ourense	3.160	2.548	2.548	739	1.253	3.441	2.927	3.053	1.120	1.170	21.959
Pontevedra	23.001	17.624	17.299	5.579	8.037	17.466	15.031	16.159	5.001	6.044	131.241
Galicia	49.234	40.333	39.970	12.815	18.679	44.582	39.687	39.170	12.471	15.131	312.072

Fonte: SPEE-INEM. Estadística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



Contratos de eventuais por circunstancias da produción. Por duración e provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 5.6

	Duración				Total
	<= 1 mes	>1a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 meses	
A Coruña	71.077	34.696	25.247	4.803	135.823
Lugo	7.079	7.751	6.901	1.318	23.049
Ourense	5.933	6.573	8.355	1.098	21.959
Pontevedra	58.030	38.908	28.780	5.523	131.241
Galicia	142.119	87.928	69.283	12.742	312.072

Fonte: SPEE-INEM. Estadística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Por sexo (cadro 5.5) contratouse a un 51,60% dos homes fronte ao 48,39% das mulleres, cifras moi similares ás de 2004. Tendo en conta sexo e grupo de idade, os homes son máis contratados no grupo inferior a 39 anos (80,44%) a grande distancia dos de 40 a 45 (7,95%) e dos >45 (11,60%), e no caso das mulleres dá-se unha situación similar; 81,72% no grupo de menores de 39 anos e 8,26% no tramo de 40 a 44 e 10,01% para as > de 45 anos.

Tendo en conta a duración (cadro 5.6), son os inferiores a 1 mes, co 45,54% os máis concertados, seguidos de 1 a 3 meses cun 28,17%, os de 3 a 6 meses cun 22,20% e por último con escasa representación, os concertados por un tempo superior a 6 meses con só un 4,08%. Estas porcentaxes son moi similares ás do ano 2004, reflectíndose un leve aumento nos de duración superior a 1 mes (43,71% en 2004 e 45,54% en 2005), o que pon de manifesto a grande rotación laboral que se produce na Comunidade Galega cunha elevada porcentaxe de contratos eventuais e dentro deles o 45,54% teñen unha duración inferior a 1 mes.

■ Cadro 5.7

Contratos eventuais por circunstancias da produción. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	67.817	13.038	54.779	68.006	24.357	43.649	135.823	37.395	98.428
Lugo	11.426	1.851	9.575	11.623	4.068	7.555	23.049	5.919	17.130
Ourense	10.248	1.718	8.530	11.711	3.939	7.772	21.959	5.657	16.302
Pontevedra	71.540	10.391	61.149	59.701	21.385	38.316	131.241	31.776	99.465
Galicia	161.031	26.998	134.033	151.041	53.749	97.292	312.072	80.747	231.325

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

A variable xornada (cadro 5.7) sen diferenciación por sexos mostra unha porcentaxe do 74,12% para a xornada completa e un 25,87% para a xornada a tempo parcial. Se temos en conta a variable sexo, os resultados son similares a 2004 cun 16,76% para os contratos efectuados a homes a xornada parcial e un 35,58% para os efectuados a mulleres coa mesma xornada. Se a xornada é completa, a contratación no caso dos homes foi de 83,23% e dun 64,41% no das mulleres, poñendo de manifesto un uso exclusivo da parcialidade na contratación feminina.

5.2.2. Contrato de Obra ou servizo

É aquel que se concerta para a realización dunha obra ou a prestación dun servizo, con autonomía e substantividade propia dentro da actividade na empresa, aínda tratándose da actividade habitual, e a duración da cal, aínda que limitada no tempo, é incerta. (Art 15.1 a ET e 2.1 Rd 2720/1998).

Por convenio sectorial estatal e de ámbito inferior, incluídos os convenios de empresa, poderán identificarse os traballos e tarefas nos que poidan realizarse este tipo de contratos, co intento de non facer un uso indiscriminado deles.

A duración será polo tempo esixido para a realización da obra ou servizo (art. 2.2 b Rd 2720/1998). Non é requisito imprescindible determinar a data de fin de con-

trato e se esta se reflicte terá só carácter orientativo. Se a súa duración fose por un tempo superior a un ano, é necesario un preaviso de 15 días comunicando a extinción do contrato e en caso de incumprilo substituírse por unha indemnización de 15 días de salario.

Cando a duración sexa inferior a sete días, a cota empresarial á SS por continxencias comúns incrementarase nun 36%.

A xornada poderá ser a tempo parcial ou completa e formalizarase por escrito, identificando con claridade e precisión suficiente o carácter da contratación e a obra ou servizo a realizar.

O empresario ten deber de informar os traballadores da existencia de postos de traballo vacantes, co fin de facilitar o acceso a postos permanentes. (Art. 15.7 ET).

Cando o SPEE-INEM constate, que nos catro anos inmediatamente anteriores a unha solicitude de prestación, o traballador percibise prestacións por finalización de varios contratos temporais cunha mesma empresa, poderá dirixirse de oficio á autoridade xudicial demandando que o empresario sexa declarado responsable do seu abono, se a reiterada contratación temporal fose abusiva ou fraudulenta, así como a condena ao empresario á devolución á Entidade Xestora daquelas prestacións xunto coas cotizacións correspondentes.

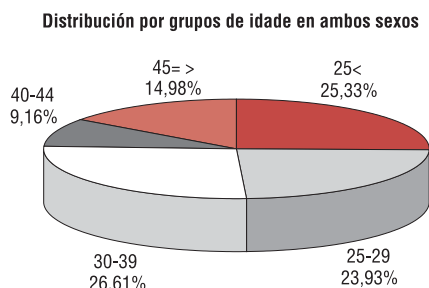
No ano 2005 rexistráronse 289.911 contratos por obra ou servizo (en 2004 278.444, 11.467 contratos máis que no ano anterior) que representa un 36,6% (36,35% no 2004) do total de contratos rexistrados fronte ao 39,4% dos contratos eventuais por circunstancias da produción, que continúan en primeiro lugar igual que en anos anteriores. No total de España representaron o 37,29% da contratación.

■ Cadro 5.8

Contratos de obra ou servizo. Por sexo, idade e provincia. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	21.235	18.988	19.966	6.689	12.355	13.093	14.729	14.911	4.802	6.229	132.997
Lugo	4.033	3.134	3.886	1.375	2.678	1.723	2.245	2.237	673	829	22.813
Ourense	4.330	3.031	3.549	1.571	3.143	2.138	1.999	2.316	853	980	23.910
Pontevedra	17.860	15.019	18.498	6.073	11.023	9.016	10.230	11.772	4.517	6.183	110.191
Galicia	47.458	40.172	45.899	15.708	29.199	25.970	29.203	31.236	10.845	14.221	289.911

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005



Cadro 5.9 Contratos de obra ou servizo. Por duración e provincia. Galicia. 2005

	Duración en meses										Total
	<=7 días	>7 a <=15 días	>15 días a <=1 mes	>1 a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 a <=12 meses	>12 a <=18 meses	>18 a <=24 meses	>24 meses	Indeterminada	
A Coruña	5.393	831	1.153	3.496	2.785	3.440	87	32	60	115.720	132.997
Lugo	757	189	269	1.355	790	1.484	55	9	30	17.875	22.813
Ourense	1.107	134	321	920	839	1.347	24	3	16	19.199	23.910
Pontevedra	8.649	962	1.451	2.558	2.121	3.021	112	54	518	90.745	110.191
Galicia	15.906	2.116	3.194	8.329	6.535	9.292	278	98	624	243.539	289.911

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Tendo en conta a variable sexo, no caso dos homes concertáronse 178.436 contratos (61,55%) e no das mulleres 111.475 (38,45% en 2004). A maior porcentaxe relativa de contratación de homes realízase no grupo de idade inferior a 39 anos cun 74,83%. Entre 40 e 44 anos concertáronse un 8,80% e no de iguais ou superiores a 45 anos o 16,36%. No caso das mulleres as porcentaxes relativas son moi similares, cun 77,51% no grupo inferior a 39 anos, un 12,55% no de 40 a 44 e un 16,46% no grupo de iguais ou superiores a 45 anos. (cadro 5.8).

Se temos en conta a duración do contrato, son os de duración incerta ou indeterminada os que representan unha maior porcentaxe, cun 84%, o que parece lóxico dada a non obrigatoriedade e o carácter orientativo da data de fin de contrato. O 5,49% concertáronse por unha duración igual ou inferior a 7 días, o 3,20% por un período entre 6 e 12 meses e o 2,87% entre 1 e 3 meses. (cadro 5.9).

Cadro 5.10 Contratos por obra ou servizo. Por sexo, tipo de xornada e provincia. Galicia. Decembro 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	79.233	13.675	65.558	53.764	19.786	33.978	132.997	33.461	99.536
Lugo	15.106	1.984	13.122	7.707	3.109	4.598	22.813	5.093	17.720
Ourense	15.624	2.137	13.487	8.286	2.565	5.721	23.910	4.702	19.208
Pontevedra	68.473	10.252	58.221	41.718	14.115	27.603	110.191	24.367	85.824
Galicia	178.436	28.048	150.388	111.475	39.575	71.900	289.911	67.623	222.288

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Nesta modalidade contractual dáse unha elevada porcentaxe de xornada a tempo completo, co 76,67%, fronte a un 23,32% de contratos a tempo parcial. Se a esta variable lle unimos a variable sexo, apréciase no caso dos homes un 84,28% para a xornada completa e un 15,72% para a parcial. Nas contratacións das mulleres séguese a tendencia xeral dunha maior contratación parcial neste colectivo con respecto aos homes supoñendo un 64,50% de xornada completa e un 35,50% de parcial. (cadro 5.10).

5.2.3. Contrato de Interinidade

Este contrato ten por obxecto substituír un traballador con dereito a reserva do posto de traballo ou para cubrir temporalmente un posto de traballo durante un proceso de selección ou promoción, para a súa cobertura definitiva, así como pa-

ra substituír a un traballador en formación por traballadores beneficiarios de prestación por desemprego. (Art. 15.1 c ET e art. 4.1 do Rd 2720/1998).

A súa duración manterase mentres subsista o dereito do traballador substituído á reserva do posto de traballo, ou a do tempo que dure o proceso de selección ou promoción para a cobertura definitiva, sempre que neste último caso non se superen os 3 meses. Nos procesos de selección da Administración a súa duración coincidirá co tempo previsto para a realización do devandito proceso.

Extinguirase pola reincorporación do traballador substituído, polo vencemento do prazo para a súa incorporación, pola extinción da causa que deu lugar á reserva de posto, polo transcurso dos 3 meses nos procesos de selección ou promoción ou que resulte dos procesos de selección da Administración.

Deben celebrarse a xornada completa agás nos seguintes supostos:

■ Cando o traballador substituído estivese contratado a tempo parcial ou se trate de cubrir temporalmente un posto que a súa cobertura definitiva se vaia realizar a tempo parcial.

■ Cando se realice para completar a xornada reducida dun traballador que exerce o seu dereito por nacemento de fillo prematuro, hospitalizado, garda legal dun menor de seis anos ou diminuído físico ou psíquico, para o coidado dun familiar ou naqueles supostos en que se acordara a redución temporal da xornada do traballador substituído, incluídos os supostos de disfrute a tempo parcial do permiso de maternidade, adopción ou acollemento.

Estes contratos deben formalizarse por escrito, especificando o carácter da contratación, o traballo a desenvolver, o traballador substituído e a causa da substitución, indicando se o posto de traballo a desempeñar será o do traballador substituído ou o doutro traballador que pase a desempeñar o posto daquel. Igualmente débese de identificar o posto a cobertura definitiva do cal se producirá tras o proceso de selección.

Existen unha serie de incentivos cando se formalice un contrato de interinidade nas seguintes condicións:

a) Cando se celebren para substituír a un traballador que estea en excedencia para atender ao coidado de fillo ou familiar ata o segundo grao por consanguinidade ou afinidade, terán dereito a unha redución das cotizacións por contingentes comúns, cando se celebren con preceptores de prestacións por desemprego (contributivo ou asistencial), que leven máis dun ano como preceptores:

- 95% durante o primeiro ano de excedencia
- 60% durante o segundo ano
- 50% durante o terceiro ano

b) Bonificación do 100% das cotas empresariais á SS, incluídas as de accidentes de traballo, enfermidade profesional e as de recadación conxunta cando se celebren para substituír a:

- Traballadoras que teñan suspendido o seu contrato de traballo por risco durante o embarazo.
- Traballadores e traballadoras que teñan suspendido o seu contrato de traballo por descanso de maternidade, adopción e acollemento.

- Traballadores autónomos, socios traballadores e socios de cooperativas nos supostos de risco durante o embarazo, períodos de descanso por maternidade, adopción ou acollemento.

Tanto neste caso coma no anterior os citados beneficios non serán de aplicación ás contratacións efectuadas aos cónxuxes, ascendentes, descendentes e demais parentes por consanguinidade ou afinidade ata o segundo grao inclusive do empresario os que ostenten cargos de dirección ou sexan membros dos órganos de administración das empresas que revistan fórmula xurídica de sociedade e as que se produzan con estes últimos e os contratos celebrados coas administracións públicas.

c) Incentivos aos contratos de interinidade con traballadores minusválidos desempregados para substituír a persoas minusválidas que teñan suspendido o contrato por incapacidade temporal cunha bonificación do 100 por 100 das cotas empresariais á SS, incluídas as de accidentes de traballo e enfermidade profesional e as de recadación conxunta.

d) As empresas que teñan ata 100 traballadores, e substitúan algún deles nos permisos de formación, por traballadores beneficiarios de prestacións de desemprego terán os seguintes beneficios:

O perceptor de prestacións recibirá o 50% da contía da prestación durante a vixencia do contrato, ata o máximo do dobre do período pendente de percibir de prestación por desemprego.

O empresario aboará a diferenza ata alcanzar o salario correspondente á totalidade das cotas á SS.

e) As empresas poderanse beneficiar dunha bonificación do 100% da cota empresarial por continxencias comúns durante a suspensión ou durante 6 meses en caso de mobilidade xeográfica ou de centro de traballo, nos contratos para substituír un traballador vítima de violencia de xénero que suspendera o seu contrato ou exercitara o seu dereito a mobilidade xeográfica ou cambio de centro de traballo.

f) Incentivos para a transformación destes contratos en indefinidos.

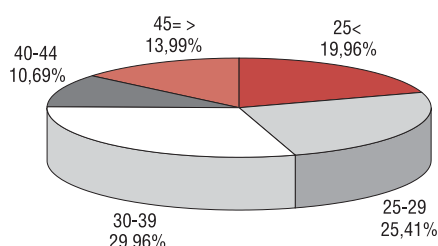
O empresario informará os traballadores sobre a existencia de postos de traballo vacantes, co fin de garantir o acceso a postos permanentes.

■ **Cadro 5.11** **Contratos de interinidade. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005**

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	1.849	2.297	2.213	475	640	3.243	4.672	5.872	2.194	2.973	26.428
Lugo	318	305	283	110	242	615	654	1.554	739	932	5.752
Ourense	304	362	469	102	244	705	956	1.500	671	800	6.113
Pontevedra	2.265	2.422	2.179	571	764	3.770	4.971	5.549	2.141	2.567	27.199
Galicia	4.736	5.386	5.144	1.258	1.890	8.333	11.253	14.475	5.745	7.272	65.492

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



Esta modalidade supuxo en 2005 un 8,28% do total da contratación (65.492) cunha lixeira diminución con respecto a 2004 (68.620) de 3.128 contratos (cadro 5.11). Mantense a tendencia de anos anteriores onde a contratación feminina é moi superior cun 71,88% (47.078 contratos) fronte a un 28,11% de homes (18.414). Aínda que os datos estatísticos non nos permiten diferenciar a que modalidade corresponde a contratación por interinidade, si son numerosos os casos (risco de embarazo, maternidade, adopción, coidado dun familiar...) onde é o colectivo feminino o que obtén os permisos con reserva de posto de traballo e parece que existe a tendencia, xa sexa polo posto que ocupa, polo tipo de traballo a realizar, pola profesión...a cubrilo tamén cunha muller.

Segundo os grupos de idade, o 82,90% dos homes e o 72,35% das mulleres contratados teñen igual ou menos de 39 anos. No grupo de 40 a 44 anos contratouse o 6,83% de homes e 12,20% de mulleres. E finalmente aos maiores de 45 anos concertóuselles este tipo de contrato a un 10,26% de homes e a un 15,45% de mulleres.

Cadro 5.12

Contratos de interinidade. Por duración e provincias. Galicia. 2005

	Duración en meses										Total
	<=7 días	>7 a <=15 días	>15 días a <=1 mes	>1 a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 a <=12 meses	>12 a <=18 meses	>18 a <=24 meses	>24 meses	Indeterminada	
A Coruña	3.375	2.456	3.746	2.156	1.026	118	17	5	13	13.516	26.428
Lugo	655	478	810	540	194	136	3	0	1	2.935	5.752
Ourense	1.649	559	737	503	198	100	3	0	1	2.363	6.113
Pontevedra	4.213	1.614	3.191	1.768	1.204	114	18	6	4	15.067	27.199
Galicia	9.892	5.107	8.484	4.967	2.622	468	41	11	19	33.881	65.492

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Cadro 5.13

Contratos de interinidade. Por sexo, tipo de xornada e provincia. Galicia. Decembro 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	7.474	982	6.492	18.954	5.067	13.887	26.428	6.049	20.379
Lugo	1.258	93	1.165	4.494	790	3.704	5.752	883	4.869
Ourense	1.481	139	1.342	4.632	906	3.726	6.113	1.045	5.068
Pontevedra	8.201	677	7.524	18.998	4.225	14.773	27.199	4.902	22.297
Galicia	18.414	1.891	16.523	47.078	10.988	36.090	65.492	12.879	52.613

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Ao descoñecerse en moitos casos a data de finalización da reserva de posto, duración do proceso de selección...o contrato concértase por unha duración indeterminada nun 51,73% dos casos. Os menores de 7 días supoñen un 15,10% e os que duran entre 15 días e un mes, un 12,95% (cadro 5.12).

Tendo en conta a variable xornada, os celebrados a xornada completa supoñen un 80,33% e tan só un 19,66 os que foron a tempo parcial. Seguindo a tendencia da maior parte das contratacións, son as mulleres as que máis contratos celebran a tempo parcial (23,34%), fronte ao colectivo de homes (10,27)%. En comparación co ano 2005 produciuse un lixeiro aumento da contratación parcial (17,75% en 2005) e a consecuente diminución dos de xornada completa (cadro 5.13).

5.2.4. Contrato para a Formación

Ten por obxecto a adquisición teórica e práctica necesaria para o desempeño dun posto de traballo que requira un nivel de cualificación susceptible de acreditación formal (art. 11.2 ET).

Os requisitos dos traballadores susceptibles de ser contratados nesta modalidade son:

- Ser maior de 16 anos e non cumprir os 21, agás:
 - Minusválidos.
 - Estranxeiros durante os dous primeiros anos de vixencia do seu permiso de traballo.
 - Aqueles que leven máis de tres anos sen actividade laboral.
 - Os que se atopen en situación de exclusión social.
 - Os que se incorporen como alumnos traballadores aos programas de escola obradoiro ou casa de oficios e obradoiros de emprego. Coa entrada en vigor do Rd 5/2006 do 9 de xuño para a mellora do crecemento e o emprego modifícase a letra a) do apartado 2) do artigo 11 do ET establecendo o límite máximo de 24 anos para os alumnos traballadores de escolas obradoiro ou casas de oficio. Este límite non será de aplicación para alumnos-traballadores de obradoiros de emprego ou persoas discapacitadas.
- Non ter a titulación requirida para o contrato en prácticas nese posto ou oficio. (Art. 11.2 a ET e art. 6 Rd 488/1998).
- Non desempeñar con anterioridade ese posto na mesma empresa por un tempo superior a 12 meses.
- Non esgotar o prazo máximo para os contratos de aprendizaxe ou formación na mesma ou distinta empresa.

Mediante convenio colectivo de ámbito sectorial estatal, ou no seu defecto, nos sectoriais de ámbito inferior, así como nos de empresa que contén cun plan formativo, poderase establecer segundo o tamaño do equipo o número máximo de contratos a realizar e os postos de traballo obxecto dese contrato. Cando nos convenios colectivos non se determine o número máximo de contratos para a formación que cada empresa pode realizar, dito número será fixado segundo unha escala en función do número de traballadores por centro.

Os traballadores minusválidos contratados por esta modalidade non serán tidos en conta para determinar o número máximo de contratos de formación que a empresa poida realizar.

O número máximo de contratos para a formación non será de aplicación aos contratos celebrados para a formación no marco das escolas obradoiro e Casas de Oficio, programas de Garantía Social, así como contratacións realizadas por empresas que dispoñan de escola de formación.

A duración deste contrato non poderá ser inferior a 6 meses nin superior a dous anos, salvo que por convenio se estableza outra duración, que en ningún caso poderá ser inferior a seis meses nin superar os 3 anos, ou 4 cando se concerte cunha persoa minusválida.

Cando o contrato se asinase por unha duración inferior á máxima, as partes poderán acordar ata dous prórrogas, a duración da cal non poderá ser superior á duración mínima do contrato (art. 19.1 Rd 488/1998).

Estes contratos consideraranse de carácter común ou ordinario cando se incumpran na súa totalidade as obrigas en materia de formación teórica.

A xornada de traballo será a tempo completo, sumando o tempo efectivo e a xornada de formación teórica na empresa.

A retribución será fixada en convenio colectivo, sen que poida ser inferior ao Salario Mínimo Interprofesional en proporción ao tempo de traballo efectivo.

O tempo dedicado á formación teórica, que se impartirá sempre fóra do posto de traballo e dentro da xornada laboral, fixarase no contrato en atención ás características do oficio ou posto e do número de horas establecido para o módulo formativo axeitado ao devandito posto, sen que poida ser inferior ao 15% da xornada máxima prevista por convenio colectivo e a máxima legal. Os convenios colectivos poderán determinar o tempo dedicado á formación teórica e a súa distribución e alternancia ou concentración co traballo efectivo. A formación teórica só poderá concentrarse no período final do contrato cando así se acordase en convenio colectivo aplicable.

Cando o traballador contratado para a formación non realizase os ciclos educativos correspondentes á escolaridade obrigatoria, a formación teórica terá por obxecto completar a devandita formación.

Entenderase cumprido o requisito de formación teórica cando, acredite que realizou un curso de formación profesional ocupacional axeitado ao oficio ou posto obxecto do contrato, incrementándose a retribución polo tempo non dedicado á formación teórica.

A formación teórica poderá ser presencial ou a distancia cando non existan centros de formación na localidade onde resida o traballador, sen que o tempo dedicado á formación teórica poida realizarse fóra do horario de xornada laboral.

As accións formativas serán financiadas con cargo aos presupostos de formación continua do SPEE.

A formación teórica vén regulada polos art. 11.2 e do ET e 10 do Rd 488/1998, pola OM do 14 de xullo de 1998 e pola Resolución do 26 de outubro de 1998.

No prazo dun mes dende a finalización das ensinanzas, o empresario deberá emitir un certificado no que conste a duración da formación teórica e o nivel de formación práctica adquirido. Igualmente o centro que impartira a formación teórica deberá emitir certificado onde conste o contido formativo e o grao de aproveitamento.

O traballador poderá solicitar da administración competente que, previas as probas de avaliación do Rd 797/1995 do 19 de maio, lle expida un certificado de profesionalidade equivalente a un título de formación profesional que lle habilite para ser contratado en prácticas.

A oferta formativa dos centros docentes está constituída pola rede de Centros Públicos, pola rede de centros de Axentes Sociais e a de Centros privados acreditados.

O SPEE manterá actualizado un catálogo e un mapa de centros de formación, co contido formativo dos módulos ou das especialidades nos que se atopen autorizados para impartir a formación teórica dos contratos para a formación.

O empresario deberá cumprir en todo caso os datos relativos ao centro de formación e acompañar ao contrato de traballo a “comunicación de acordo para a formación teórica en contrato para a formación”. Isto non será de aplicación cando o traballador acredite, mediante certificación da administración pública, que realizou un curso de formación profesional ocupacional axeitado ao oficio ou posto de traballo.

O empresario poderá solicitar por escrito, antes de asinar o contrato, certificación do SPEE no que conste o tempo que o traballador estivo contratado en aprendizaxe e para a formación, con anterioridade á contratación que se pretende realizar e de non esgotar o período máximo de formación.

O contrato para a formación deberá realizarse sempre por escrito, facendo constar o nivel ocupacional, oficio ou posto de traballo no que se concerta, o tempo dedicado á formación teórica e a súa distribución horaria, a duración do contrato e o nome e cualificación profesional da persoa designada como titor.

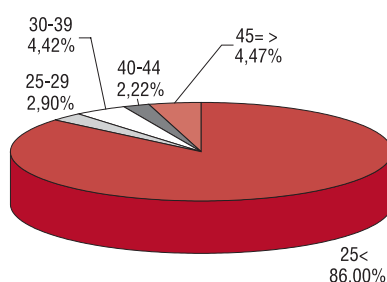
■ Cadro 5.14

Contratos en formación. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	2.914	71	66	18	72	1.347	77	115	72	103	4.855
Lugo	939	30	43	37	94	434	60	93	36	51	1.817
Ourense	1.056	18	38	22	84	422	27	83	42	105	1.897
Pontevedra	2.989	54	74	25	42	1.339	49	76	43	43	4.734
Galicia	7.898	173	221	102	292	3.542	213	367	193	302	13.303

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



O número de contratos de formación rexistrados en Galicia en 2005 foi de 13.303, (14.255 en 2004 e 15.298 en 2003), cun lixeiro descenso con respecto a anos anteriores, representando un 1,68% do total e continuando coa tendencia a diminuír.

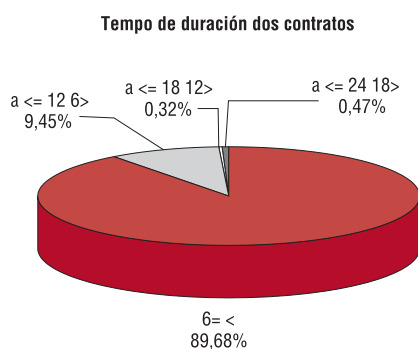
Se estudamos a variable sexo, apreciamos, que un 65,29% (2004: 61,61%) destes contratos concértanse con homes e un 34,70% con mulleres (2004: 38,39 %). Estudando conxuntamente as variables de idade e sexo apréciase que no caso dos homes o 90,93% dos contratos se concertan con menores de 25 anos, o 3,36% con maiores de 45 anos e o 2,54% con homes comprendidos no intervalo de 30 a 39 anos. No colectivo das mulleres as porcentaxes son dun 76,72% nas menores de 25 anos, 7,95% para o intervalo de 30-39 anos e un 6,54% para as maiores de 45 anos. En canto á idade debemos precisar que aínda que o límite de idade para estes contratos é de 21 anos, non existe límite para os traballadores minusválidos, para os estranxeiros durante os dous primeiros anos de vixencia do seu permiso de traballo (agás que acrediten formación e experiencia necesaria para o desempeño do posto de traballo), para os desempregados que leven máis de 3 anos sen actividade laboral, para os desempregados en situación de exclusión social e para os que se incorporen aos programas de escolas-obradoiros, casas de oficio e obradoiros de emprego.

Contratos en formación. Por duración e provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 5.15

	Duración en meses					Total
	<= 6	> 6 a <= 12	> 12 a <= 18	> 18 a <= 24	> 24	
A Coruña	4.199	619	12	23	2	4.855
Lugo	1.630	159	10	17	1	1.817
Ourense	1.704	181	6	3	3	1.897
Pontevedra	4.397	298	14	19	6	4.734
Galicia	11.930	1.257	42	62	12	13.303

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005



Tendo en conta a duración destes contratos (cadro 5.15), e recordando que poden celebrarse por un prazo máximo de 2 anos, podendo mesmo ampliarse por convenio colectivo sectorial ata 3 ou 4 anos, se o traballador é minusválido, só un 0,56% celébranse por un período entre 18 e 24 meses, e un 99,12% por un tempo igual ou inferior a 12 meses.

5.2.5. Contrato en Prácticas

Este contrato ten como finalidade a obtención de práctica profesional axeitada ao nivel de estudos dos traballadores con titulación universitaria ou de formación profesional de grao medio ou superior; ou títulos recoñecidos oficialmente como equivalentes que habiliten para o exercicio profesional. (Art. 11 ET e I.I Rd 488/1998).

O traballador debe posuír algunha das titulacións seguintes:

- Licenciado Universitario, Enxeñeiro ou Arquitecto.
- Diplomado Universitario, Enxeñeiro ou Arquitecto Técnico.
- Técnico ou Técnico Superior da Formación Profesional Regrada da formación profesional específica, sendo equivalentes os anteriores Técnico Auxiliar (FPI) e Técnico Especialista (FP2).
- Outras titulacións oficialmente recoñecidas equivalentes ás anteriores.

Non poden transcorrer máis de catro anos dende a finalización dos correspondentes estudos ou dende a validación destes en España, se se obtivesen no estranxeiro, ou seis anos cando o traballador sexa minusválido.

O posto debe permitir a obtención de práctica profesional axeitada ao nivel de estudos cursados. Mediante convenio colectivo de ámbito sectorial estatal, ou no seu defecto, de ámbito inferior; poderanse determinar os postos, grupos, niveis ou categorías obxecto deste contrato.

A duración non poderá ser inferior a seis meses nin exceder de dous anos, podendo determinarse por convenio colectivo sectorial estatal ou sectorial inferior; a duración destes contratos, respectando sempre estes límites. (Art. 11.1 ET e 19 e 20 Rd 488/1998).

Se o contrato se establece por unha duración inferior á máxima, as partes poderán acordar ata dúas prórrogas, sen que a duración total poida exceder á máxima. A duración de cada prórroga non poderá ser inferior á duración mínima do contrato.

Ningún traballador poderá estar contratado en prácticas, na mesma ou distinta empresa, por tempo superior a dous anos en virtude da mesma titulación.

Cando o contrato chega ao remate, non hai denuncia das partes cun preaviso mínimo de 15 días e o traballador continúa traballando:

- Se non esgotou a duración máxima do contrato, prorrogarase automaticamente ata o devandito prazo.
- Se esgotase a duración máxima considerárase prorrogado tacitamente por tempo indefinido, salvo proba en contrario que acredite a natureza temporal. (Art. 49.1.c) ET e 20 Rd 488/1998).
- En caso de incumprirse soamente o preaviso, o traballador será indemnizado co equivalente ao salario correspondente aos días que o devandito prazo se incumpre.

A falta de esixencia de forma escrita fará que o contrato en prácticas se considere indefinido, salvo proba en contrario que acredite o seu carácter temporal. De igual forma os celebrados a tempo parcial presumiranse celebrados a xornada

completa, por falta de forma escrita, salvo proba en contrario que acredita o seu carácter parcial. (Art. 22.1 Rd 488/1998).

Salvo o disposto por convenio colectivo, o período de proba será como máximo:

- Un mes para os titulados de grao medio (Diplomados e Técnico de FP regrada).
- Dous meses para titulados superiores (Licenciados e Técnicos Superiores de FP regrada).

A xornada poderá ser a tempo completa ou parcial.

A retribución, que se fixará por convenio colectivo, nunca poderá ser inferior ao 60% o primeiro ano e o 70% o segundo ano de vixencia do contrato, do salario fixado para un traballador que desempeñe o mesmo ou equivalente posto de traballo, e en ningún caso inferior ao SMI. En caso de contratos a tempo parcial o salario reducirase en proporción ao tempo traballado. (Art. 2.1 Rd 488/1998 e art. 11.1.e ET).

O contrato debe formalizarse por escrito facendo constar expresamente a titulación do traballador; a duración do contrato e o posto ou postos a desempeñar durante as prácticas.

O empresario poderá solicitar do Servizo Público de Emprego un certificado no que conste o tempo que o traballador estivo contratado en prácticas con anterioridade. Se transcorridos 10 días o Servizo Público de Emprego non emitiu o certificado, o empresario queda exonerado das responsabilidades que se poidan derivar.

Á terminación do contrato, o empresario deberá entregar ao traballador un certificado no que consta a duración das prácticas o posto ou postos de traballo desempeñados e as principais tarefas realizadas.

Se unha vez finalizado o contrato en prácticas o traballador continúa na empresa, non poderá concertarse un novo período de proba, computándose a duración do contrato en prácticas para os efectos de antigüidade na empresa.

Para o ano 2005 aprobáronse unha serie de incentivos para a transformación destes contratos en indefinidos, calquera que fose a data de celebración e que se transformen en indefinidos ata o 31/12/05, a tempo completo ou parcial. O incentivo consiste nunha bonificación do 25% da cota empresarial á SS por continxencias comúns durante un período de 24 meses seguintes á transformación.

O empresario informará os traballadores sobre a existencia de postos de traballo vacantes, co fin de garantir o acceso a postos permanentes.

Este tipo de contrato alcanzou en 2005, 7.197 concertos (2004: 6.635), o que representa un 0,91% do total, fronte ao 0,88 do ano 2004.

Tendo en conta o factor sexo, concertouse cun 50,09% de homes e un 49,91% de mulleres, producíndose un lixeiro aumento con respecto ao ano 2004 (49,56%) nas contratacións a mulleres. É un dos contratos onde a diferenza de contratación entre homes e mulleres é menor. Realízanse case os mesmos contratos en prácticas a homes que a mulleres, e tendo en conta a incorporación masiva da muller á educación de grao medio e superior, parece ser esta a causa da equiparación entre sexos destes contratos.

Por grupos de idade, realizáronse maior número de contratacións a homes <25 anos (59,11%) e mulleres de <25 anos (56,54%), seguidos en ambos os dous casos do intervalo de 25-29 cun 33,7% en homes e un 36,91% en contratos a mulleres e do intervalo de 30-39 anos, cun 6,80% de contratacións concertadas con homes e un 6,10%, realizadas a mulleres.

Segundo a duración do contrato, son os de entre 6 e 12 meses os que alcanzaron maior porcentaxe (53,88%), seguidos dos de duración igual ou inferior a 6 meses cun 43,31%. Aqueles que alcanzaron a duración máxima de 24 meses seguen, ao igual que en 2004, supoñendo unha porcentaxe moi pequena, o 1,53%.

Se tomamos como referencia o tipo de xornada, o 88,05% (2004: 87,32%) celebrouse a xornada completa e o 11,95% (2004: 12,68%) a parcial, aínda que no caso dos homes supuxo o 6,24% mentres que no caso das mulleres, confirmando a tendencia doutros tipos de contratos, chegou ao 17,68%.

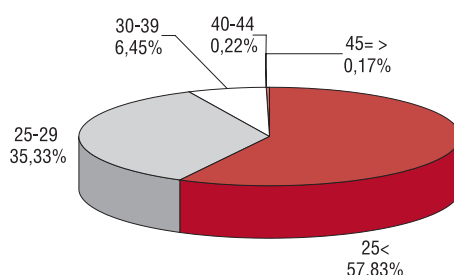
■ Cadro 5.16

Contratos en prácticas. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	998	619	111	3	3	936	618	96	8	1	3.393
Lugo	242	111	15	0	0	196	128	21	1	0	714
Ourense	150	69	13	2	0	128	86	10	0	1	459
Pontevedra	741	418	106	0	4	771	494	92	2	3	2.631
Galicia	2.131	1.217	245	5	7	2.031	1.326	219	11	5	7.197

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



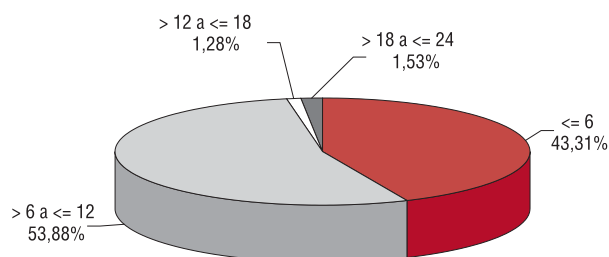
Contratos en prácticas. Por duración e provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 5.17

	Duración en meses				Total
	<= 6	> 6 a <= 12	> 12 a <= 18	> 18 a <= 24	
A Coruña	1.677	1.623	49	44	3.393
Lugo	199	507	4	4	714
Ourense	189	264	3	3	459
Pontevedra	1.052	1.484	36	59	2.631
Galicia	3.117	3.878	92	110	7.197

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Tempo de duración dos contratos en prácticas



■ Cadro 5.18

Contratos de prácticas. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	1.734	115	1.619	1.659	300	1.359	3.393	415	2.978
Lugo	368	14	354	346	51	295	714	65	649
Ourense	234	18	216	225	42	183	459	60	399
Pontevedra	1.269	78	1.191	1.362	242	1.120	2.631	320	2.311
Galicia	3.605	225	3.380	3.592	635	2.957	7.197	860	6.337

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

5.2.6. Contrato de Inserción

Estes contratos asínanse entre a Administración Pública ou Entidade sen ánimo de lucro e un demandante de emprego, incluído nos Servizos Públicos de Emprego, para realizar unha obra ou servizo de interese xeral ou social, como medio de adquisición de experiencia laboral e mellora da ocupabilidade, dentro do ámbito dos programas públicos que se determinen regularmente (art. 15.1.d ET). Este contrato foi derogado polo Rd Lei 5/2006, do 9 de xuño, por non cumprir as expectativas para as que foi creado.

Os traballadores que sexan parte nestes contratos non poderán repetir a súa participación ata transcorridos 3 anos dende a finalización do anterior; sempre e cando fose contratado baixo esta modalidade por un período superior a 9 meses nos últimos 3 anos.

Os custos laborais e de SS destes contratos serán financiados polos Servizos Públicos de Emprego, subvencionando a contía equivalente á base mínima do grupo de cotización ao que corresponde a categoría profesional desempeñada polo traballador; así como os complementos salariais de residencia e para os efectos de SS, as cotas derivadas dos salarios.

O Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais informará con carácter trimestral a Comisión Delegada do Goberno sobre as subvencións concedidas e satisfeitas nese período, así como sobre o seguimento e control destas.

No ano 2005 concertáronse en Galicia 787 contratos (2004: 7.090) que representa un 0,10% do total (2004: 0,92%). Celébrase en maior porcentaxe con mulleres 59,47% (2004: 56,44 %) e con homes nun 40,53% (2004: 43,55%).

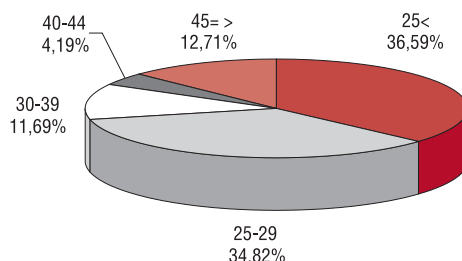
■ Cadro 5.19

Contratos temporais de inserción. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	16	11	3	3	4	25	23	3	0	1	89
Lugo	4	1	2	0	4	11	4	4	1	0	31
Ourense	47	35	12	4	15	82	75	7	4	1	282
Pontevedra	40	39	18	7	54	63	86	43	14	21	385
Galicia	107	86	35	14	77	181	188	57	19	23	787

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



Por grupos de idade e sexo, no caso dos homes celébranse nunha maior porcentaxe no colectivo de <25 anos (33,54%), seguido do de 25-29 anos (26,96%) e do de >45 (24,14%). O grupo de idade de 30-39 anos representa un 10,97% e o de 40-44, un 4,39%. O intervalo de 25-29 anos é a porcentaxe que bota maiores resultados no caso das mulleres (40,17%), seguido das de <25 (38,76%) e do grupo de 30-39 anos (12,18%). O intervalo de 40-44 representa un 4,06% e o de igual ou maiores de 45 o 4,91%.

■ Cadro 5.20

Contratos temporais de inserción. Por duración e provincia. Galicia. 2005

	Duración en meses										Total
	<=7 días	>7 a <=15 días	>15 días a <=1 mes	>1 a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 a <=12 meses	>12 a <=18 meses	>18 a <=24 meses	>24 meses	Indeterminada	
A Coruña	10	1	0	2	18	58	0	0	0	0	89
Lugo	5	1	2	2	1	20	0	0	0	0	31
Ourense	19	0	2	1	15	238	7	0	0	0	282
Pontevedra	2	0	1	15	155	210	1	1	0	0	385
Galicia	36	2	5	20	189	526	8	1	0	0	787

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

En canto á duración un 66,84% alcanzárona os contratos realizados entre seis e 12 meses, seguidos dos de duración de, 3 meses e 6 meses cun 24,01% e os inferiores a 7 días cun 4,57%. Os que tiveron unha duración entre 1 e 3 meses supuxeron un 2,54% e aqueles que duraban entre 12 e 24 meses só alcanzaron un 1,4%.

■ Cadro 5.21

Contratos temporais de inserción. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	37	0	37	52	0	52	89	0	89
Lugo	11	0	11	20	1	19	31	1	30
Ourense	113	0	113	169	0	169	282	0	282
Pontevedra	158	7	151	227	10	217	385	17	368
Galicia	319	7	312	468	11	457	787	18	769

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Segundo o tipo de xornada parcial ou completa, esta última supuxo o 97,71% mentres que a primeira só alcanzou o 2,29%. Sendo os resultados moi similares tanto en homes como mulleres, xa que neste colectivo a xornada completa representa o 97,65% e a parcial o 2,35%, e no colectivo masculino se concertaron o 97,80% a xornada completa e o 2,19% parcial.

5.2.7. Contratación en substitución por anticipación da idade de xubilación.

Esta medida ten por finalidade a contratación de traballadores inscritos como desempregados en substitución de traballadores que anticipen a súa idade ordinaria de xubilación de 65 a 64 anos (art. 1 e ss Rd I 194/1985).

As empresas procederán á celebración dun contrato por calquera das modalidades vixentes, agás contrato a tempo parcial e eventual por circunstancias da produción. (Art. 3.1 Rd I 194/1985).

Se durante a vixencia do contrato dun traballador en substitución se producise o cesamento deste, o empresario deberá substituílo, nun prazo máximo de 15 días, por outro traballador desempregado polo tempo que reste para alcanzar a duración mínima do contrato que ha de ser dun ano.

A falta de substitución do traballador que cesou, suporalle á empresa aboar o INSS a prestación de xubilación devengada polo traballador substituído, dende o momento do cesamento do traballador contratado. (Art. 4 Rd I 194/1985).

O contrato formalizarase por escrito e entregárase ao traballador que se xubile unha copia para que o entregue na entidade xestora que corresponda para o recoñecemento da súa petición de xubilación.

Se á finalización do contrato de substitución, este se transforma en indefinido poderá acollerse aos incentivos de bonificación do 25% da cota empresarial á SS por contingencias comúns durante un período de 24 meses seguintes ao inicio do contrato, sempre que a transformación se levase a cabo ata o 31 de decembro do 2005.

En 2005 en Galicia só se realizaron 58 contratos desta modalidade (60 en 2004), o que supón un 0,007% do total. Deles o 65,51% realizáronse a homes e o 34,48% a mulleres. No colectivo masculino realizáronse máis contratos no tramo de 30-39 anos (36,84%) e no feminino no de 40-44 anos (35%).

Centrándonos na duración, maioritariamente concertáronse por un período de 12 meses (89,65%).

■ Cadro 5.22

Contratos de relevo. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	44	81	78	18	24	9	40	34	6	10	344
Lugo	13	28	18	3	2	1	8	5	0	0	78
Ourense	12	16	16	7	3	2	3	2	0	0	61
Pontevedra	125	216	175	22	39	34	108	62	12	14	807
Galicia	194	341	287	50	68	46	159	103	18	24	1.290

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

■ Cadro 5.23

Contratos de relevo. Por duración e provincia. Galicia. 2005

	Duración en meses										Total
	<=7 días	>7 a <=15 días	>15 días a <=1 mes	>1 a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 a <=12 meses	>12 a <=18 meses	>18 a <=24 meses	>24 meses	Indeterminada	
A Coruña	4	0	1	0	1	7	5	16	310	0	344
Lugo	0	0	0	1	1	0	2	8	66	0	78
Ourense	0	0	0	0	1	1	1	3	55	0	61
Pontevedra	0	0	0	2	4	13	21	23	744	0	807
Galicia	4	0	1	3	7	21	29	50	1.175	0	1.290

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

5.2.8. Contrato de Relevo e Xubilación Parcial

É o que se concerta cun traballador desempregado ou que estivese contratado pola empresa cun contrato de duración determinada para substituír parcialmente a un traballador da empresa que accede á xubilación parcial (art. 12.6 ET).

A duración será indefinida ou igual ao tempo que lle falta ao traballador substituído para alcanzar a idade de xubilación (5 anos como máximo). Se chegado este momento o traballador xubilado parcial continua en activo, o contrato de relevo que se celebre por duración determinada, poderá prorrogarse por períodos anuais, extinguíndose en todo caso ao finalizar o período correspondente ao ano en que se produza a xubilación total.

A xornada poderá ser completa ou parcial. En todo caso deberá ser como mínimo, igual á redución da xornada do traballador substituído, que deberá estar comprendida entre un 25% e un 85%. (Art. 12.6 ET).

O posto de traballo do traballador relevista poderá ser o mesmo do traballador substituído ou similar; e o horario poderá completar o do traballador substituído ou simultanearse con el.

Se durante a vixencia do contrato de relevo, que ha de celebrarse por escrito, se producise o cesamento do traballador contratado a empresa deberá substituílo no prazo de 15 días por outro traballador desempregado, ou que tivese concertado coa empresa un contrato de duración determinada.

Se o traballador xubilado parcialmente fose despedido improcedentemente e non se producise a súa readmisión, a empresa deberá substituílo por outro traballador desempregado ou ampliar a duración da xornada do traballador con contrato de relevo.

En caso de incumprimento, a empresa deberá aboar á Entidade Xestora o importe da prestación de xubilación parcial devengado dende o momento do cesamento ou despedimento improcedente.

A xubilación parcial do traballador substituído é aquela que se inicia despois do cumprimento dos 60 anos e ata o momento da xubilación total, que se simultanea cun contrato a tempo parcial e se atopa vinculada ao contrato de relevo. Para determinar a idade de xubilación téñense en conta as bonificacións ou anticipacións de idade que correspondan.

A pensión de xubilación anticipada e parcial será compatible coa realización dun contrato a tempo parcial:

■ Tería dereito a esta pensión o traballador, por conta allea, con polo menos 60 anos, que reúna as condicións xerais esixidas para causar pensión contributiva de xubilación conforme ás normas do réxime da SS de que se trate, agás a idade.

■ O traballador solicitará a pensión de xubilación parcial ante a entidade xestora, e o recoñecemento desta quedará condicionado á presentación dos correspondentes contratos a tempo parcial e de relevo. O dereito á pensión nace na mesma data na que os contratos entren en vigor.

O contrato de relevo extínguese ao cumprir o traballador relevado a idade establecida para a súa xubilación, se o contrato asinado fose de carácter temporal. Se ao cumprir a idade de xubilación, o traballador continúa na empresa, o contrato de relevo que se celebrou por duración determinada poderá prorrogarse mediante acordo das partes por períodos anuais, extinguíndose en todo caso, ao finalizar o período correspondente ao ano no que se produza a xubilación total do traballador relevado.

Se se trata dun contrato de relevo para substituír un traballador xubilado parcialmente despois de alcanzar a idade de xubilación, prorrogarase automaticamente por períodos anuais, extinguíndose en todo caso ao finalizar o período correspondente ao ano en que se produza a xubilación total.

■ Cadro 5.24

Contratos de relevo. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	245	31	214	99	48	51	344	79	265
Lugo	64	4	60	14	3	11	78	7	71
Ourense	54	6	48	7	4	3	61	10	51
Pontevedra	577	238	339	230	136	94	807	374	433
Galicia	940	279	661	350	191	159	1.290	470	820

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

■ Cadro 5.25

Contratos de xubilación parcial. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	0	0	0	0	332	0	0	0	0	50	382
Lugo	0	0	0	0	61	0	0	0	0	2	63
Ourense	0	0	0	0	51	0	0	0	0	9	60
Pontevedra	0	0	0	0	668	0	0	0	0	92	760
Galicia	0	0	0	0	1.112	0	0	0	0	153	1.265

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Cadro 5.26
Contratos de xubilación parcial. Por duración e provincia. Galicia. 2005

	Duración en meses										Total
	<=7 días	>7 a <=15 días	>15 días a <=1 mes	>1 a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 a <=12 meses	>12 a <=18 meses	>18 a <=24 meses	>24 meses	Indeterminada	
A Coruña	0	0	0	0	1	3	5	12	345	16	382
Lugo	2	0	0	0	0	2	1	4	54	0	63
Ourense	0	0	0	0	1	1	1	2	50	5	60
Pontevedra	0	0	0	1	3	9	14	20	691	22	760
Galicia	2	0	0	1	5	15	21	38	1.140	43	1.265

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

No ano 2005 celebráronse en Galicia 1.290 (2004: 869) contratos de relevo, o que representan soamente un 0,16% do total, aínda que se observa un sensible aumento con respecto ao ano anterior.

Por sexo e idade, o 72,87% celebráronse con homes e entre eles o colectivo de 25 a 39 anos supuxo un 87,45%. No grupo de mulleres concertáronse soamente 350 contratos, representando o 27,13%, e tamén é o tramo de 25 a 39 anos o que ten maior representación cun 88,85%.

Segundo a duración o 91,08% fórono por un período inferior a 24 meses e segundo a xornada o 63,56% foi a total e o 36,43% a parcial.

Segundo a tendencia doutros contratos, a parcialidade foi maior nas mulleres, representando un 45,43%, mentres que nos homes só supuxo un 29,68%.

Cadro 5.27
**Contratos de substitución por xubilación especial aos 64 anos.
Por sexos, idade e provincias. Galicia 2005**

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	5	6	10	1	4	1	1	4	6	3	41
Lugo	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	2
Ourense	0	0	2	0	1	0	1	0	0	1	5
Pontevedra	0	1	2	3	2	0	1	0	1	0	10
Galicia	5	7	14	4	8	1	3	5	7	4	58

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

**Contratos de substitución por xubilación especial aos 64 anos.
Por duración e provincias. Galicia. 2005**
Cadro 5.28

	Duración en meses				Total
	<= 6	> 6 a <= 12	> 12 a <= 18	> 18 a <= 24	
A Coruña	36	5	0	0	41
Lugo	2	0	0	0	2
Ourense	5	0	0	0	5
Pontevedra	9	1	0	0	10
Galicia	52	6	0	0	58

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Contratos de xubilación parcial concertáronse 1.266 en Galicia en 2005 (888 en 2004) representando un 0,17% do total. Ao igual que no contrato anterior de relevo, obsérvase un sensible aumento con respecto a 2004. Do total, un 87,90% concertouse con homes e só un 12,09% con mulleres. Esta diferenza está explicada co atraso da muller no acceso ao mercado laboral e polo tanto tamén en acceder ás pensións de xubilación, diferenzas que deberían ir diminuíndo nos próximos anos.

Ao igual que no contrato anterior, un 90,12% celebrouse por un tempo inferior a 24 meses.

Aínda que estas dúas modalidades seguen representando unha porcentaxe escasa dentro do total do volume da contratación en Galicia, si parece existir un aumento progresivo.

5.2.9. Contratos non contemplados anteriormente.

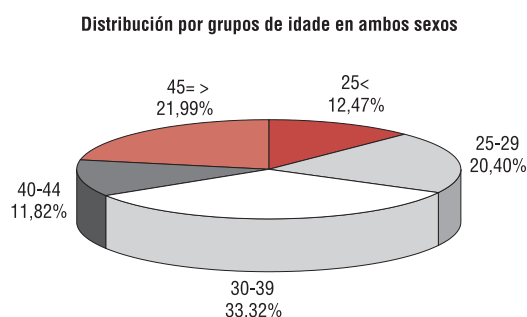
Neste grupo inclúense contratos de modalidades non especificadas anteriormente e/ou pertencentes a réximes especiais de contratación tales como: artistas, servizo doméstico, mercantís, contrato de traballo a domicilio, de grupo...

Estas contratacións son pouco representativas supoñen un 3,70% do total, e son os de duración indeterminada (52,26%) e os de duración igual ou inferior a 7 días (41,20%) os máis celebrados.

■ **Cadro 5.29** Outros contratos non contemplados anteriormente. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	527	641	1.474	636	1.380	283	292	584	150	211	6.178
Lugo	335	589	1.174	629	1.643	2.084	3.612	4.607	1.144	1.153	16.970
Ourense	45	118	230	100	352	31	19	22	8	3	928
Pontevedra	226	545	1.457	774	1.635	122	159	212	23	65	5.218
Galicia	1.133	1.893	4.335	2.139	5.010	2.520	4.082	5.425	1.325	1.432	29.294

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005



■ **Cadro 5.30** **Outros contratos non contemplados anteriormente. Por duración e provincia. Galicia. 2004**

	Duración en meses										Total
	<=7 días	>7 a <=15 días	>15 días a <=1 mes	>1 a <=3 meses	>3 a <=6 meses	>6 a <=12 meses	>12 a <=18 meses	>18 a <=24 meses	>24 meses	Indeterminada	
A Coruña	3.504	28	19	77	241	404	10	4	3	1.888	6.178
Lugo	4.745	192	278	16	34	9	1	0	2	11.693	16.970
Ourense	632	2	2	0	8	6	0	2	0	276	928
Pontevedra	3.189	12	9	22	118	108	2	5	8	1.745	5.218
Galicia	12.070	234	308	115	401	527	13	11	13	15.602	29.294

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

■ **Cadro 5.31** **Outros contratos. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005**

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	4.658	0	4.658	1.520	0	1.520	6.178	0	6.178
Lugo	4.370	0	4.370	12.600	1	12.599	16.970	1	16.969
Ourense	845	0	845	83	0	83	928	0	928
Pontevedra	4.637	0	4.637	581	0	581	5.218	0	5.218
Galicia	14.510	0	14.510	14.784	1	14.783	29.294	1	29.293

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Mención aparte daremos aos contratos temporais de minusválidos, que son aqueles cunha duración entre 12 meses e 3 anos, con xornada completa ou parcial, para traballadores minusválidos.

Estes contratos supuxeron en 2005 699 contratos (0,09%) deles o 70,10% celebráronse con homes e o 29,90% con mulleres, deixando novamente ver a menor integración da muller no mercado laboral, mesmo cando existe algunha minusvalidez.

O tramo de idade no que máis contratos se asinan foi o de 30-39 anos, tanto en homes (36,12%), coma en mulleres (34,45%).

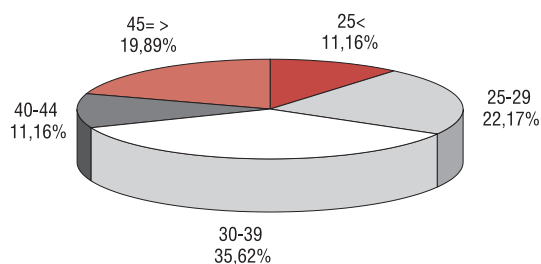
Tomando en conta a duración, foron os de 12 meses os que representaron o 96,85% das celebracións e a xornada completa o 86,98%, aínda que no colectivo feminino (segundo a tendencia da maioría dos contratos) só supuxo o 77,99% mentres que no masculino chegou ao 90,82%.

■ **Cadro 5.32** **Contratos temporais de minusválidos. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005**

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	21	38	57	15	33	9	25	33	9	13	253
Lugo	1	13	23	8	19	2	7	13	4	3	93
Ourense	3	8	16	8	15	3	7	4	4	6	74
Pontevedra	28	42	81	22	39	11	15	22	8	11	279
Galicia	53	101	177	53	106	25	54	72	25	33	699

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



Contratos temporais de minusválidos. Por duración e provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 5.33

	Duración en meses				Total
	<= 6	> 6 a <= 12	> 12 a <= 18	> 18 a <= 24	
A Coruña	238	12	1	2	253
Lugo	92	0	0	1	93
Ourense	74	0	0	0	74
Pontevedra	273	5	1	0	279
Galicia	677	17	2	3	699

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

■ Cadro 5.34

Contratos temporais de minusválidos. Segundo sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005

	Homes			Mulleres			Total		
	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa	Total	Parcial	Completa
A Coruña	164	19	145	89	19	70	253	38	215
Lugo	64	8	56	29	5	24	93	13	80
Ourense	50	2	48	24	6	18	74	8	66
Pontevedra	212	16	196	67	16	51	279	32	247
Galicia	490	45	445	209	46	163	699	91	608

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

5.2.10. Contratos Indefinidos Ordinarios

O contrato indefinido é aquel que se concerta sen establecer límites de tempo na prestación dos servizos, en canto á duración do contrato.

A súa formalización pode ser verbal ou escrita, salvo os acollidos ao programa de fomento da contratación indefinida, minusválidos, a tempo parcial, etc. En todo caso calquera das partes pode pedir que se formalice por escrito, mesmo durante o transcurso da relación laboral.

En 2005 concertáronse en Galicia 20.907 contratos desta modalidade (17.393 en 2004), o que supón un incremento nada desprezable de 3.514 contratos. Aínda así só representan un 2,64% do total, pero con tendencia á alza.

Esta contratación concértase maioritariamente no sector masculino cun 73,65% do total, fronte a un 26,35% en mulleres, volvendo reforzar a realidade da alta temporalidade na contratación feminina. En ambos os dous grupos, é o intervalo de idade de 30-39 anos, onde máis contratos indefinidos se asinan cun 36,55% en homes e un 35,52% nas mulleres.

No caso dos homes o resto dos intervalos de idade representan un 19,1% para > ou igual a 45 anos, 17,14% para o grupo de 25-29 anos, 13,75% para < de 25 e 13,39% para o grupo de 40-45 anos.

Para o colectivo feminino as contratacións celebradas no intervalo de 25-29 anos supuxeron un 24,12%, un 17,10% para os <25, un 13,61% para os > ou igual 45 e un 9,64% para o intervalo entre 40 e 44 anos.

As porcentaxes segundo o tipo de xornada reflexa un 76,49% a xornada completa (78,03% en 2004), un 15,17% a tempo parcial e un 8,34% de fixos discontinuos. Estes datos modifícanse se introducimos a variable sexo, sendo o colectivo masculino un 82,48% de contratos a xornada completa, un 10,34% a parcial e un 7,17 de fixos discontinuos, e no das mulleres un 59,74% a xornada completa, un 28,68% a tempo parcial e un 11,15% de fixos discontinuos. Novamente vense moi afectados os datos da xornada a tempo parcial cando introducimos a variable sexo, en detrimento do colectivo feminino.

■ **Cadro 5.35** Contratos indefinidos ordinarios. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	857	1.176	2.179	738	1.016	507	643	865	229	342	8.552
Lugo	311	375	817	360	580	95	121	237	68	91	3.055
Ourense	152	210	436	143	250	67	125	187	63	73	1.706
Pontevedra	795	878	2.196	821	1.108	273	440	668	171	244	7.594
Galicia	2.115	2.639	5.628	2.062	2.954	942	1.329	1.957	531	750	20.907

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

■ **Cadro 5.36** Contratos indefinidos ordinarios. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005

	Homes				Mulleres				Total			
	Total	Parcial	Completa	Fixos discontinuos	Total	Parcial	Completa	Fixos discontinuos	Total	Parcial	Completa	Fixos discontinuos
A Coruña	5.966	671	4.935	360	2.586	701	1.577	308	8.552	1.372	6.512	668
Lugo	2.443	217	2.055	171	612	204	364	44	3.055	421	2.419	215
Ourense	1.191	161	1.021	9	515	155	344	16	1.706	316	1.365	25
Pontevedra	5.798	543	4.690	565	1.796	520	1.006	270	7.594	1.063	5.696	835
Galicia	15.398	1.592	12.701	1.105	5.509	1.580	3.291	638	20.907	3.172	15.992	1.743

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

5.2.11. Contratos para o Fomento da Contratación Indefinida.

Estes contratos teñen como finalidade a colocación estable de traballadores des-empregados e de empregados suxeitos a contratos temporais.

(Disposición adicional primeira Lei 12/01)

Os traballadores que poden ser obxecto deste tipo de contratos son:

a) **Traballadores desempregados inscritos na Oficina de Emprego que pertencen a algún destes colectivos:**

■ Novos de 16 a 31 anos, ambos os dous inclusive.

- Mulleres desempregadas cando se contraten para prestar servizos a profesións ou ocupacións con menor índice de emprego feminino.
- Traballadores >45 anos.
- Parados que leven, polo menos, 6 meses inscritos ininterrompidamente como demandantes de emprego.
- Traballadores minusválidos.

b) Traballadores que na data de celebración do novo contrato de fomento da contratación indefinida, estivesen empregadas na mesma empresa mediante un contrato de duración determinada ou temporal, incluído os contratos formativos, con anterioridade ao 31 de decembro de 2004.

O contrato concertarase por tempo indefinido e formalizarase por escrito, segundo modelo oficial e a tempo completo ou parcial.

A lei só admite a conversión en indefinidos dos contratos temporais directos das empresas e non dos contratos temporais das ETT.

A empresa, que nos seis meses anteriores á contratación, realizase extincións de contrato de traballo por causas obxectivas declaradas improcedentes por sentenza xudicial ou procedesen a un despedimento colectivo non poderá celebrar contratos para o fomento da contratación indefinida.

Nos dous supostos anteriores a limitación afectaría unicamente á cobertura daqueles postos de traballo da mesma categoría ou grupo profesional que os afectados polo despedimento ou extinción e para o mesmo centro ou centros de traballo. (Disposición adicional primeira 12/2001).

Non se terá en conta esta limitación nos supostos de despedimento colectivo, cando a realización destes contratos de fomento da contratación indefinida sexa acordada cos representantes dos traballadores no período de consultas previsto na tramitación do expediente de regulación de emprego.

O réxime xurídico do contrato e os dereitos e obrigas que del se deriven, rexeranse, con carácter xeral, polo disposto na lei e nos convenios colectivos para os contratos por tempo indefinido.

Cando o contrato se extinga por causas obxectivas e a extinción sexa declarada improcedente, a contía da indemnización será de 30 días de salario por ano de servizo, prorrateadas por meses os períodos de tempo inferior a un ano e ata un máximo de 24 mensualidades.

En caso de conversión dun contrato temporal nun contrato de fomento da contratación indefinida non se poderá pactar un período de proba, sempre que se trate das mesmas funcións

I. Contratos Indefinidos acollidos ao Programa de Fomento do Emprego Estable para o ano 2005: Ademais de atoparse inscrito na oficina de Emprego deben de pertencer a algún dos seguintes colectivos:

- Traballadores desempregados de entre 16 e 45 anos.
- Traballadores desempregados, cando se contraten para prestar servizos en profesións ou ocupacións con menor índice de emprego feminino.

- Traballadores desempregados inscritos ininterrompidamente na Oficina de Emprego durante seis ou máis meses.
- Traballadores desempregados >45 e ata 55 anos.
- Traballadores desempregados de >45 e ata 65 anos.
- Traballadores desempregados preceptores de prestacións ou subsidios por desemprego, aos que reste un ano ou máis de percepción no momento da contratación.
- Traballadores desempregados preceptores do subsidio por desemprego a favor dos traballadores incluídos no Réxime Especial Agrario da SS, así como preceptores da renda agraria.
- Traballadores desempregados admitidos no programa da Renda Activa de Inserción.
- Traballadoras desempregadas inscritas na Oficina de Emprego contratadas nos 24 meses seguintes á data do parto.
- Traballadores desempregados que se incorporan ás cooperativas sociedades laborais como socios traballadores ou de traballo, con carácter indefinido e encadrados nun réxime por conta allea da SS.
- Traballadores desempregados nunha situación de exclusión social.
- Traballadores desempregados que teñan acreditada pola administración a condición de vítima de violencia de xénero por parte dalgún membro da unidade familiar de convivencia.

Os contratos indefinidos iniciais a tempo completo ou parcial, incluídos os fixos discontinuos, celebrados durante o 2005, darán dereito a partir da data de contratación a bonificacións na cota empresarial á seguridade social por continxencias comúns, segundo o colectivo ao que pertencen.

A contratación indefinida en 2005 deu lugar a 13.881 contratos (2004: 13.295) o que representa 586 contratos máis que o ano anterior, sendo un 1,75% do total de contratación.

Esta é unha das poucas modalidades de contratación onde a porcentaxe feminina alcanza o 65,91% fronte ao 34,09% do masculino, debido a que grande parte destas medidas de fomento tratan de favorecer a inserción da muller no mercado laboral.

Se tomamos como referencia o elemento idade observamos que no colectivo de homes a maior parte dos contratos se realizan a > ou igual 45 anos (68,98%) o tramo de 25 -29 supuxo un 12,02%, o de <25 un 10,71%, o de 30-39 un 6,32% e o grupo de 40-44 anos só un 1,96%.

No grupo de mulleres a maior porcentaxe alcánzaa o grupo de 25-29 anos cun 25,18%, seguido do de 30-39 cun 24,47%, o de > ou igual de 45 cun 23,20%, os menores de 25 supuxeron un 20,48% e o colectivo de 40-44 anos só representou un 6,69%.

As porcentaxes por tipo de xornada refliten un 74,80 para a xornada completa, un 20,26% para a parcial e só un 4,80% para a modalidade de fixo discontinuo. Estes datos vense alterados se introducimos a variable sexo. No colectivo feminino concertáronse un 66,80% de contratos a xornada completa, un 26,73% a par-

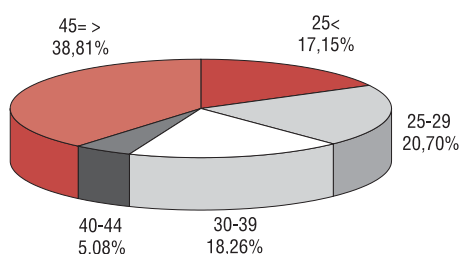
cial e un 6,35% de contratos fixos discontinuos. No colectivo masculino os rexistros de contratos reflicten unha porcentaxe de 90,07% para a xornada completa, un 8,41% para a parcial e un 1,80% para os fixos discontinuos.

■ **Cadro 5.37 Contratos indefinidos fomento de emprego. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005**

	Homes					Mulleres					Total
	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	< 25	25-29	30-39	40-44	>= 45	
A Coruña	204	237	132	41	1.256	713	909	870	230	837	5.429
Lugo	58	64	29	12	438	184	232	216	85	256	1.574
Ourense	58	55	41	12	340	209	214	257	84	269	1.539
Pontevedra	187	213	97	28	1.230	768	949	893	213	761	5.339
Galicia	507	569	299	93	3.264	1.874	2.304	2.236	612	2.123	13.881

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Distribución por grupos de idade en ambos sexos



■ **Cadro 5.38 Contratos indefinidos de fomento do emprego. Por sexo, tipo de xornada e provincia. Galicia. 2005**

	Homes				Mulleres				Total			
	Total	Parcial	Completa	Fixos discontinuos	Total	Parcial	Completa	Fixos discontinuos	Total	Parcial	Completa	Fixos discontinuos
A Coruña	1.870	175	1.673	22	3.559	966	2.340	253	5.429	1.141	4.013	275
Lugo	601	24	566	11	973	237	713	23	1.574	261	1.279	34
Ourense	506	42	462	2	1.033	237	757	39	1.539	279	1.219	41
Pontevedra	1.755	144	1.561	50	3.584	1.006	2.312	266	5.339	1.150	3.873	316
Galicia	4.732	385	4.262	85	9.149	2.446	6.122	581	13.881	2.831	10.384	666

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

II. Transformación en Indefinidos dos contratos de duración determinada ou temporais, contratos formativos, de relevo e de substitución por anticipación da idade de xubilación.

(Lei 12/01) Lei 2/04)

En 2005 realizáronse 34.470 conversións en indefinidos de contratos temporais (2004: 33.012), o que supoñen 1.458 conversións máis que o ano anterior e representa un 4,36% do total das contratacións celebradas.

A maior porcentaxe de conversións en indefinidos realizouse nos contratos eventuais de circunstancias da produción cun 64,44% (69,315% en 2004). Os de obra ou servizo chegaron a un 25,18% (18,85% en 2004), os de prácticas un 5,64% (5,78% en 2004), os de formación un 2,23% (2,53% en 2004), os de interinidade

1,42% e o resto (substitución, temporal de inserción, temporal de minusválido...) non alcanzaron porcentaxes significativas.

Contratos convertidos en indefinidos segundo o tipo de contrato inicial. Por provincias. Galicia 2005

■ Cadro 5.39

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Obra	4.067	897	923	2.793	8.680
Eventual	9.363	2.352	2.451	8.047	22.213
Interinidade	218	50	53	168	489
Temporal inserción	6	0	3	5	14
Temporal minusválidos	57	8	16	40	121
Substitución	12	0	0	4	16
Prácticas	1.054	187	138	566	1.945
Formación	305	117	111	235	768
Relevo	29	23	11	120	183
Outros	32	2	2	5	41
Total	15.143	3.636	3.708	11.983	34.470

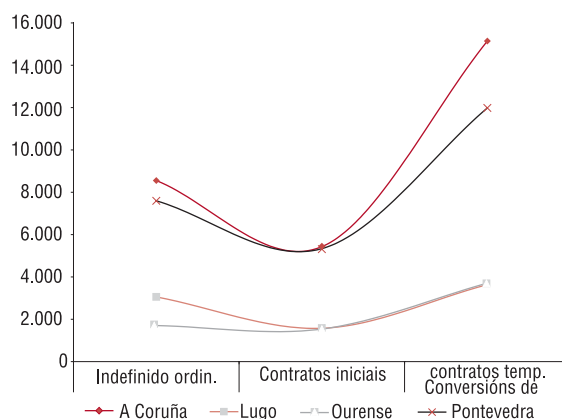
Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005

Desglose dos contratos rexistrados de duración indefinida e conversión de temporais a indefinidos, sobre total de contratos. Por modalidade e provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 5.40

	Total de contratos	Subtotal	Duración indefinida		
			Indefinido ordin.	Fomento da contrat. indefinida	
				Contratos iniciais	Conversiones de contratos temp.
A Coruña	324.997	29.124	8.552	5.429	15.143
Lugo	76.083	8.265	3.055	1.574	3.636
Ourense	59.035	6.953	1.706	1.539	3.708
Pontevedra	296.643	24.916	7.594	5.339	11.983
Galicia	756.758	69.258	20.907	13.881	34.470

Fonte: SPEE-INEM. Estatística de Contratos Rexistrados. Decembro 2005



Se incluímos a variable sexo, apreciamos que no colectivo de homes a maior conversión de contratos temporais en indefinidos, produciuse no contrato eventual por circunstancias da produción cun 60,67%, seguido do de obra (29,67%), do de prácticas (4,76%) e do de formación (2,35%).

As conversións e indefinidos supuxeron un 57,02% do total, no grupo de homes.

No colectivo feminino, as conversións representaron un 42,98% do total e, por modalidades, o 69,44% das conversións foron de contratos eventuais, o 19,22% de obra, o 6,82% de prácticas, o 2,06% de formación e o 1,96% de interinidade.

As conversións en indefinidos, segundo sexos son un reflexo das contratacións iniciais. Así os contratos por interinidade cunha maior porcentaxe feminina, supoñen tamén maior número de conversións en mulleres.

CONCLUSIÓNS DA CONTRATACIÓN

1º De todo o exposto neste capítulo pódese concluír que non hai variacións significativas con respecto ao ano anterior.

De novo prodúcese un incremento do número de contratos, alcanzando os 791.228 contratos rexistrados, dos cales 756.758 son de nova creación e 34.470 son conversións de contratos temporais xa existentes en indefinidos.

2º Do total de contratos rexistrados, o 91,17% fórono baixo algunha modalidade de duración temporal, e só o 8,8% fórono de forma indefinida. Aínda que se produce un lixeiro aumento con respecto ao ano 2004 dos contratos indefinidos, segue sendo excesivo o uso que se fai das contratacións temporais.

3º Como no ano 2004, a modalidade de contrato eventual segue sendo a máis utilizada (39,4%), producíndose mesmo un incremento significativo con respecto ao ano anterior. En segundo lugar atópase o contrato de obra ou servizo determinado (36,6%), que sumado ao anterior supoñen un 76% da contratación de 2005.

4º Aínda que os contratos indefinidos seguen tendo unha moi baixa representación, produciuse un incremento de 5.615 contratos, o que confirma a lenta tendencia alcista destes contratos.

5º A maior representación dos homes na contratación fronte ás mulleres está unida a unha maior temporalidade e a un maior uso do contrato a tempo parcial, o que agrava a precariedade laboral e dificulta a inserción da muller no mercado laboral. Durante o ano 2005 só un 42,0% dos contratos indefinidos concertáronse con mulleres e deles o 28,68% foino a tempo parcial.

6º Seguen existindo determinadas modalidades contractuais maioritariamente femininas como son o contrato de interinidade, os iniciais de fomento de emprego, os temporais de inserción e outras maioritariamente masculinas como o contrato de relevo ou xubilación parcial.

7º A maior porcentaxe de contratación levouse a cabo entre os menores de 30 anos (51,4%). O primeiro lugar ocúpalo os menores de 25 anos cun 27,2% do total, seguidos dos concertados cos do grupo de idade entre 25 e 29 anos cun 24,2%, o que fai un total de 51,4%. Vólvese poñer de manifesto a maior dificultade de inserción ou reinserción laboral dos maiores de 45 anos. Tamén hai que destacar que se o colectivo de novos é o máis contratado, tamén está afectado por unha maior temporalidade.

8º As políticas de emprego, co fin de cumprir o Plan de Acción para o Emprego do Reino de España 2004 e os compromisos da Estratexia de Lisboa, teñen como

obxectivos aumentar a taxa de ocupación da muller, diminuír a taxa de paro para igualarnos á media europea, sendo especialmente elevada en novos, mulleres e persoas minusválidas e a elevada taxa de temporalidade, a máis alta da Unión Europea.

En relación coa taxa de temporalidade son especialmente preocupantes os elevados niveis dos mozos, mulleres, traballadores menos cualificados e os minusválidos.

Efectivos laborais, segundo tipo de contrato, por comunidade autónoma

■ Cadro 5.41

	Valores absolutos en miles		% do total de efectivos	
	Contrato indefinido	Contrato temporal	Contrato indefinido	Contrato temporal
Andalucía	967,0	783,7	55,2	44,8
Aragón	245,0	127,5	65,8	34,2
Asturias	174,2	91,5	65,6	34,4
Baleares	177,3	85,6	67,5	32,5
Canarias	341,6	229,7	59,8	40,2
Cantabria	92,0	52,6	63,6	36,4
Castela A Mancha	247,3	187,7	56,8	43,2
Castela e León	397,5	188,7	67,8	32,2
Cataluña	1.718,1	696,6	71,2	28,8
Comunidade Valenciana	876,1	458,8	65,6	34,4
Extremadura	114,3	70,4	61,9	38,1
Galicia	391,5	250,7	61,0	39,0
Madrid	1.533,9	692,1	68,9	31,1
Murcia	213,2	150,4	58,6	41,4
Navarra	132,7	64,0	67,5	32,5
País Vasco	459,4	204,4	69,2	30,8
A Ríoxa	61,9	22,0	73,8	26,2
España	8.143,0	4.356,4	65,1	34,9

Fonte: Encuesta de Coyuntura Laboral

9º Coa aprobación de Real decreto lei 5/2006, do 9 de xuño, para a mellora do crecemento e do emprego preténdese emendar os problemas e carencias anteriores. Este acordo consensuado entre o Goberno, CEOE, CEPYME, CCOO e UGT, contén medidas dirixidas a impulsar o emprego, a contratación indefinida e a conversión de emprego temporal en fixo.

Limitar a utilización sucesiva de contratos temporais é outro dos obxectivos deste Real decreto lei, e para iso inclúese no texto refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores, límites temporais para os sucesivos contratos deste carácter que pode subscribir unha empresa cun traballador:

5.3. Empresas de Traballo Temporal

Inclúense neste apartado as empresas de traballo temporal reguladas pola Lei 14/1994, do 1 de xuño que, realizando os contratos de posta a disposición, poden supoñer unha importante canalización da ocupación.

Sendo competencia da Comunidade Autónoma tanto a autorización como o rexistro, contabilízanse, ademais, todas aquelas empresas de traballo temporal que posúen centros de traballo en Galicia, e que son autorizadas polo Ministerio de

Traballo e Asuntos Sociais, por ser o seu ámbito de actuación superior ao da Comunidade Autónoma.

■ Cadro 5.42

Empresas de trabajo temporal autorizadas para actuar en Galicia a 31.12.2004

Órgano competente	Número empresas	Distribución provincial			
		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra
Dirección Xeral de Relacións Laborais	9	5	2	2	6
Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais	17	15	8	8	15
Total	26	20	10	10	21

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Pódese ver no cadro 5.42 que das 26 empresas de traballo temporal que están autorizadas para traballar en Galicia en 31 de decembro de 2005, 17 foron autorizadas polo Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e 9 pola Comunidade Autónoma, ofrecendo unhas cifras similares segundo o tamaño das provincias.

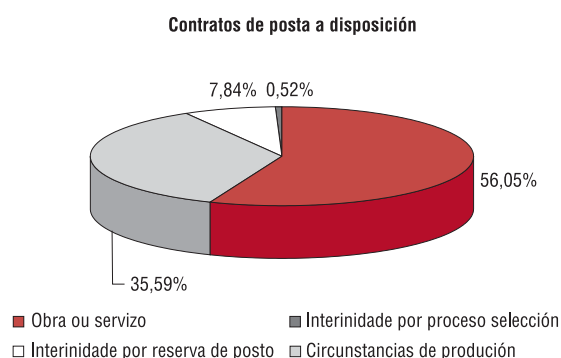
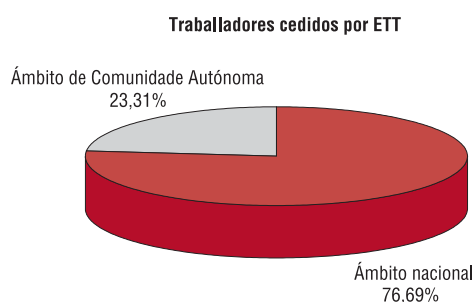
■ Cadro 5.43

Cesións de traballadores realizadas por ETT e contratos de posta a disposición, segundo ámbito territorial de actuación da ETT. Galicia. 2005

	Cesións de traballadores	Contratos de posta a disposición ⁽¹⁾				Total
		Obra ou servizo	Circunstancias de produción	Interinidade por reserva posto	Interinidade por proceso selección	
Ámbito nacional	46.156	34.262	28.584	6.103	443	69.392
Ámbito de Comunidade Autónoma	14.031	14.938	2.654	775	16	18.383
Total	60.187	49.200	31.238	6.878	459	87.775

(1) Segundo supostos contemplados no art. 6.2 da Lei 14/94

Fonte: Consellería de Traballo e Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais



O número de traballadores cedidos por empresas de traballo temporal en Galicia durante 2005 ascende en total á cifra de 60.187, correspondendo maior número aos pertencentes a empresas de ámbito nacional (cadro 5.43), que supoñen case o 77% do total.

No que se refire a contratos de posta a disposición subscritos polas empresas de traballo temporal (87.775), os de obra ou servizo determinado e circunstancias de produción supoñen máis do 91% do total.

Segundo o cadro 5.44, as provincias da Coruña e Pontevedra agrupan o maior número de traballadores e, loxicamente de contratos de posta a disposición supoñendo en ambos casos máis do 87% do total de Galicia.

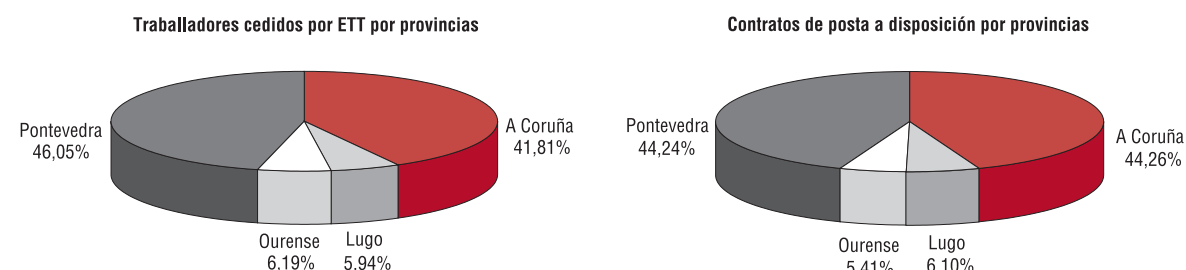
■ Cadro 5.44

Cesións de traballadores realizadas por ETT e contratos de posta a disposición, segundo provincia do centro de traballo e da ETT. Galicia. 2005

	Traballadores	Contratos de posta a disposición ⁽¹⁾				Total
		Obra ou servizo	Circunstancias de produción	Interinidade por reserva de posto	Interinidade por proceso selección	
A Coruña	25.166	22.456	14.059	2.143	187	38.845
Lugo	3.575	3.081	1.987	248	39	5.355
Ourense	3.727	3.349	1.237	138	22	4.746
Pontevedra	27.719	20.314	13.955	4.349	211	38.829
Galicia	60.187	49.200	31.238	6.878	459	87.775

(1) Segundo supostos contemplados no art. 6.2 da Lei 14/94

Fonte: Consellería de Traballo e Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais



■ Cadro 5.45

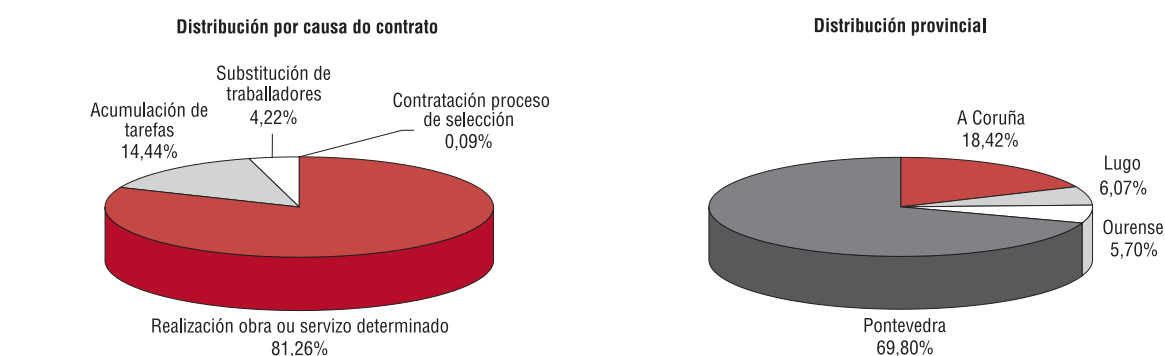
Contratos de posta a disposición celebrados polas Empresas de Traballo Temporal⁽¹⁾. Por provincias e causas. Galicia. 2005

	Realización obra ou servizo determinado	Acumulación de tarefas	Causa contrato		Total
			Substitución de traballadores	Contratación proceso de selección	
A Coruña	2.965	183	226	13	3.387
Lugo	595	467	53	1	1.116
Ourense	971	51	26	0	1.048
Pontevedra	10.407	1.953	470	2	12.832
Galicia	14.938	2.654	775	16	18.383

Ao total dos 18.383 contratos de posta a disposición celebrados durante o ano 2005 na CA de Galicia por ETT autorizadas pola Dirección Xeral de Relacións Laborais, débense engadir 140 contratos que afectan a 133 traballadores (47 de acumulación de tarefas/exceso de pedidos e 5 de substitución de traballadores con dereito a reserva), realizados ao abeiro do art. 5.3, da Lei 29/1999, do 16 de xullo de modificación da Lei 14/1994, do 1 de xuño, pola que se regulan as empresas de traballo temporal.

(1) Autorizadas para traballar en Galicia pola Dirección Xeral de Relacións Laborais

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

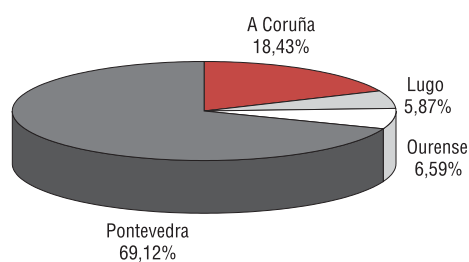


**Traballadores postos a disposición polas Empresas de Trabajo Temporal⁽¹⁾.
Por provincias. Galicia. 2005**

■ Cadro 5.46

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
2005	2.586	823	924	9.698	14.031

(1) Autorizadas para traballar en Galicia pola Dirección Xeral de Relacións Laborais
Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



No cadro 5.45 pódense observar as cifras de contratos de posta a disposición referidos unicamente aos celebrados por empresas autorizadas pola Comunidade Autónoma resaltando claramente os contratos para obra ou servizo determinado. Así mesmo pódese contemplar que a provincia de Pontevedra supera claramente ás demais en contratos de posta a disposición e, lóxicamente, no cadro 5.46, nos traballadores postos a disposición.

Efectuada a distribución por rama de actividade pode contemplarse que as industrias de alimentos, bebidas e tabaco son as que máis contratos desta natureza subscriben, debido fundamentalmente ao volume que teñen os contratos para esta actividade na provincia de Pontevedra. (cadros 5.47 e 5.48).

Examinando a evolución destas empresas desde a súa práctica posta en funcionamento, cadros 5.49 e 5.50, pódese observar como o número de empresas parece que se estabilizou despois dun crecemento e claramente experimenta un acusado descenso en 2005.

Pola súa parte, despois dunha tendencia crecente dos contratos de posta a disposición, nos anos 2002 e 2003 diminúen as cifras, tendencia que se iniciara no ano 2001, inverténdose nos dous últimos anos en que se incrementan e alcanzan no ano 2005 a maior cifra de todos, derivado fundamentalmente do incremento dos contratos de obra ou servizo.

Esta mesma evolución pode observarse no cadro 5.51 que, polo que se refire a contratos de posta a disposición de empresas de traballo temporal autorizadas para traballar en Galicia, reflite, neste ano, a cifra máis alta.

■ Cadro 5.47 Contratos de posta a disposición segundo rama de actividade do centro de traballo da empresa usuaria⁽¹⁾. Galicia. 2005

Grupos de actividade económica	Obra ou servizo	Circunstancias de produción	Interinidade por reserva posto	Interinidade por proceso selección	Total
Agrario	551	151	28	1	731
Non agrario	48.575	31.068	6.848	458	86.949
Industria	22.038	9.973	2.890	161	35.062
Construción	1.331	289	100	15	1.735
Servizos	25.206	20.806	3.858	282	50.152
Non clasificables	74	19	2	-	95
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	438	59	5	-	502
Pesca e acuicultura	113	92	23	1	229
Extracción e aglomeración de carbón	12	1	1	-	14
Extracción petróleo, gas, uranio e torio	2	1	2	-	5
Extracción minerais non enerxéticos	9	22	-	-	31
Industria de alimentos, bebidas e tabaco	10.718	2.536	752	30	14.036
Industria téxtil e da confección	1.145	472	244	12	1.873
Industria do coiro e do calzado	4	-	-	2	6
Industria da madeira e cortiza. Cestería	548	516	81	13	1.158
Industria do papel. Artes gráficas. Edición	3.942	762	145	9	4.858
Coquerías. Refinerías. Trat. comb. nucleares	-	2	-	-	2
Industria química	638	406	79	4	1.127
Fabric. prod. caucho e mater. plásticas	625	2.082	761	-	3.468
Fabr. prod. minerais non metálicos	425	194	25	10	654
Metalurxia	1.140	742	86	7	1.975
Fabr. prod. metálicos agás maquinaria	335	413	97	12	857
Constr. maquinaria e equipo mecánico	272	63	13	9	357
Fabr. maquin. ofic. e mat. electrónico	66	239	9	3	317
Fabr. de maquinaria e mat. eléctrico	343	150	13	1	507
Fabr. instrument. médicos e precisión	-	4	-	-	4
Fabricación automóbiles e remolques	608	453	184	11	1.256
Fabr. doutro material de transporte	612	378	254	1	1.245
Fabricación mobles. Outras manuf. Reciclaxe	537	495	107	18	1.157
Prod. e distrib. gas e auga	57	42	37	19	155
Construción	1.331	289	100	15	1.735
Venda e repar. vehículos.	180	79	34	25	318
Comercio polo xunto. Inter. comerc.	2.214	7.129	167	50	9.560
Comercio polo miúdo. Repar. domést.	1.867	1.506	133	47	3.553
Hostalería	4.004	3.685	198	25	7.912
Transporte terrestre por tuberías	1.639	1.945	292	22	3.898
Transporte marítimo e fluvial	584	967	1	-	1.552
Transporte aéreo e espacial	6	130	56	-	192
Act. anex. transporte. Comunicacions	4.629	615	274	14	5.532
Institucións financeiras e seguros	658	1.844	1.658	5	4.165
Inmobiliaria. Aluguer bens mobles	129	153	45	4	331
Informática. investig. e desenvolvemento	245	135	19	4	403
Outras actividades empresariais	6.300	2.022	206	54	8.582
Admón. Public. Defensa. SS Org. extrater.	24	4	6	12	46
Educación	104	32	6	1	143
Actividades sanitarias, veterinarias e sociais	114	118	31	3	266
Actividades de saneamento público	5	16	2	-	23
Act. asociat. recreat. e culturais	2.071	391	724	13	3.199
Activ. diversas servizos persoais	432	35	6	3	476
Fogares que empregan persoal doméstico	1	-	-	-	1
Non clasificables	74	19	2	-	95
Total	49.200	31.238	6.878	459	87.775

(1) Segundo supostos contemplados no artigo 6.2 da Lei 14/1994

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

■ **Cadro 5.48** Contratos de posta a disposición, segundo provincia do centro de traballo da empresa de traballo temporal, por rama de actividade do centro de traballo da empresa usuaria. Galicia. 2005

Grupos de actividade económica	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Agrario	64	24	253	390	731
Non agrario	38.743	5.311	4.492	38.403	86.949
Industria	10.183	2.382	1.338	21.159	35.062
Construción	776	246	265	448	1.735
Servizos	27.784	2.683	2.889	16.796	50.152
Non clasificables	38	20	1	36	95
Agricultura, gandería, caza e silvicultura	41	18	253	190	502
Pesca e acuicultura	23	6	-	200	229
Extracción e aglomeración de carbón	6	1	-	7	14
Extracción petróleo, gas, uranio e torio	1	1	1	2	5
Extracción minerais non enerxéticos	2	3	-	26	31
Industria de alimentos, bebidas e tabaco	2.133	688	316	10.899	14.036
Industria téxtil e da confección	390	33	394	1.056	1.873
Industria do coiro e do calzado	4	2	-	-	6
Industria da madeira e cortiza. Cestería	412	238	7	501	1.158
Industria do papel. Artes gráficas. Edición	3.553	780	3	522	4.858
Coquerías. Refinerías. Trat. comb. nucleares	2	-	-	-	2
Industria química	166	13	50	898	1.127
Fabric. prod. caucho e mater. plásticas	256	6	145	3.061	3.468
Fabr. prod. minerais non metálicos	58	244	87	265	654
Metalurxia	1.462	143	33	337	1.975
Fabr. prod. metálicos agás maquinaria	148	25	65	619	857
Constr. maquinaria e equipo mecánico	204	44	2	107	357
Fabr. maquin. ofic. e mat. electrónico	290	11	2	14	317
Fabr. de maquinaria e mat. eléctrico	231	16	28	232	507
Fabr. instrument. médicos e precisión	2	2	-	-	4
Fabricación automóviles e remolques	-	-	49	1.207	1.256
Fabr. doutro material de transporte	103	4	56	1.082	1.245
Fabricación mobles. Outras manif. Reciclaxe	741	63	67	286	1.157
Prod. e distrib. electricidade, gas e auga	19	65	33	38	155
Construción	776	246	265	448	1.735
Venda e repar. vehíc. Venda combust.	177	13	9	119	318
Comercio polo xunto. Inter. comerc.	3.184	912	106	5.358	9.560
Comercio polo miúdo. Repar. domést.	1.808	337	399	1.009	3.553
Hostalería	5.435	467	698	1.312	7.912
Transporte terrestre e por tuberías	2.283	75	88	1.452	3.898
Transporte marítimo e fluvial	1.517	-	-	35	1.552
Transporte aéreo e espacial	155	-	2	35	192
Act. anex. transporte. Comunicacions	4.146	26	68	1.292	5.532
Institucións financeiras e seguros	1.481	411	112	2.161	4.165
Inmobiliaria. Aluguer bens mobles	214	3	2	112	331
Informática. investig. e desenvolvemento	222	12	10	159	403
Outras actividades empresariais	5.396	387	969	1.830	8.582
Admón. Public. Defensa. SS Org. extrater.	43	-	-	3	46
Educación	42	11	10	80	143
Actividades sanitarias, veterinarias e sociais	118	10	6	132	266
Actividades de saneamento público	8	3	12	23	
Act. asociat. recreat. e culturais	1.495	19	398	1.287	3.199
Activ. diversas servizos persoais	60	-	9	407	476
Fogares que empregan persoal doméstico	-	-	-	1	1
Non clasificables	38	20	1	36	95
Total	38.845	5.355	4.746	38.829	87.775

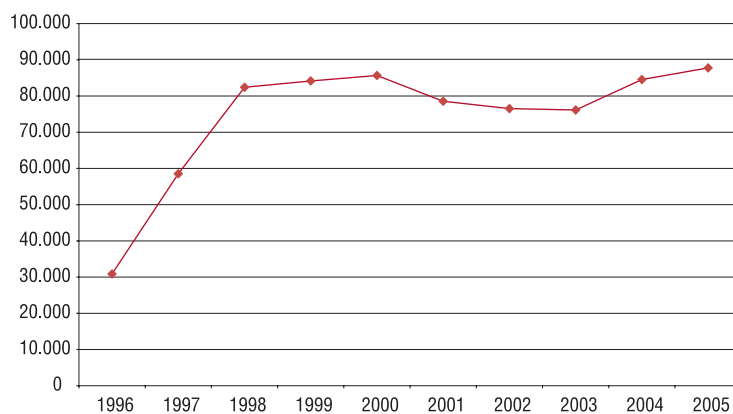
Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

Evolución empresas autorizadas e contratos de posta a disposición. Galicia. 1996-2005
■ Cadro 5.49

	Nº Empresas	Contratos de posta a disposición
1996	26	30.883
1997	36	58.525
1998	37	82.431
1999	36	84.155
2000	34	85.660
2001	33	78.547
2002	33	76.534
2003	31	76.148
2004	32	84.541
2005	26	87.775

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral Relacións Laborais

Evolución dos contratos de posta a disposición

Evolución de contratos de posta a disposición. Por causas. Galicia. 1996-2005
■ Cadro 5.50

	Obra ou servizo produción	Circunstancias produción	Interinidade por reserva do posto	Interinidade por proceso selección	Total
1996	13.627	13.403	3.534	319	30.883
1997	25.288	27.322	5.414	501	58.525
1998	37.416	37.930	5.892	1.193	82.431
1999	42.127	34.465	6.574	989	84.155
2000	46.160	30.642	7.296	1.562	85.660
2001	45.246	23.628	7.963	1.710	78.547
2002	46.154	21.873	8.025	482	76.534
2003	44.579	24.070	7.125	374	76.148
2004	45.271	31.056	7.491	723	84.541
2005	49.200	31.238	6.878	459	87.775

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Contratos de posta a disposición de ETT autorizadas a traballar en Galicia pola Comunidade Autónoma. Por provincias e clases de contratos. Galicia. 2002-2005

■ **Cadro 5.51**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Contratos					
2002	4.519	743	1.395	7.736	14.393
2003	3.669	574	1.352	9.766	15.361
2004	3.117	695	1.400	11.124	16.336
2005	3.387	1.116	1.048	12.832	18.383
Realización de obra ou servizo					
2002	3.970	461	1.345	6.028	11.804
2003	3.238	286	1.181	7.991	12.696
2004	2.799	537	1.243	7.487	12.066
2005	2.965	595	971	10.407	14.938
Acumulación					
2002	342	259	10	1.549	2.160
2003	226	259	137	1.568	2.190
2004	100	132	123	3.099	3.454
2005	183	467	51	1.953	2.654
Substitución					
2002	202	23	38	157	420
2003	199	21	33	198	451
2004	195	25	34	536	790
2005	226	53	26	470	775
Selección					
2002	5	0	2	2	9
2003	6	8	1	9	24
2004	23	1	0	2	26
2005	13	1	0	2	16

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

5.4. Economía Social

Neste apartado examínanse as cooperativas e sociedades laborais dando primeiro unha visión das que figuran rexistradas na Comunidade Autónoma e por provincias e examinando a continuación os movementos experimentados no ano 2005.

No que se refire a cooperativas rexistradas na Comunidade Autónoma (cadro 5.52), pode observarse que son 3.474, sendo a provincia da Coruña a que máis cooperativas reflexa e resalta a agricultura en canto a actividade económica que maior número de cooperativas agrupa.

Tal e como pode verse no cadro 5.53 constituíronse en Galicia, en 2005, un total de 41 cooperativas con 458 socios, das que de traballo asociado son 18 con 126 socios e como pode observarse no cadro, as agrarias son as que teñen maior número de socios.

Examinando as cooperativas constituídas en función da actividade económica (cadro 5.54), a agricultura, gandería, caza e servizos relacionados ocupan o primeiro lugar agrupando ademais o maior número de socios.

■ **Cadro 5.52**

Cooperativas rexistradas por CNAE e provincia. Galicia. 2005

Cod.	Actividade	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
1	Agricultura, gandería, caza e serv. relac.	425	374	170	148	1.117
2	Silvicultura, explt. forestais e serv. relac.	5	10	3	6	24
5	Pesca, acuicultura e serv. relac.	100	39	0	91	230
10	Extracc. e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	5	2	2	2	11
12	Extracc. Minerais de uranio e torio	0	1	0	0	1
14	Extracc. Minerais non metálicos nin enerxéticos	0	8	2	4	14
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	15	26	10	16	67
16	Industria do tabaco	0	0	1	0	1
17	Industria téxtil	10	10	1	9	30
18	Industria da confección e da peletería	156	22	45	57	280
19	Industria do coiro e calzado	1	2	2	0	5
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	6	8	5	9	28
21	Industria do papel	1	0	0	1	2
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	17	0	3	11	31
24	Industria química	4	1	0	0	5
25	Fabric. produtos caucho e materias plásticas	1	1	2	1	5
26	Fabric. doutros produtos minerais non metálicos	1	7	3	5	16
27	Metalurxia	4	2	2	3	11
28	Fabric. produtos metálicos (agás maquinaria e equipo)	6	3	5	7	21
29	Inds. construción de maquinaria e equipo mecánico	5	6	4	5	20
31	Fabric. de maquinaria e material eléctrico	6	4	8	2	20
32	Fabric. material electrónico, radio, TV e comunicacións	1	0	0	0	1
34	Fabric. vehículos motor, remolques e semiremolques	0	1	0	0	1
35	Fabric. doutro material de transporte	13	1	0	10	24
36	“ Fabric. mobles; outras indus. manufactureiras”	11	13	20	8	52
37	Reciclaxe	0	2	0	1	3
40	Produc. e distb. enerxía eléct. gas, vapor e auga quente	0	0	1	0	1
41	Captación, depuración e distribución de auga	0	0	0	1	1
45	Construción	313	84	66	196	659
50	Venda e repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	9	25	8	14	56
51	Comercio por xunto e intermediarios (agás vehículos motor)	32	24	8	42	106
52	Comercio polo miúdo (agás vehíc. motor, reparac. domésticas)	49	25	6	25	105
55	Hostalería	9	10	2	12	33
60	“Transporte terrestre; transporte por tubos”	35	26	3	26	90
63	“Actv. anexas ós transportes; axencias de viaxes”	8	4	4	11	27
64	Correos e telecomunicacións	1	0	2	1	4
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	0	1	0	0	1
70	Actv. inmobiliarias	11	2	2	12	27
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	0	1	0	0	1
72	Actv. informáticas	2	0	2	4	8
73	Investigación e desenvolvemento	3	1	1	0	5
74	Outras actividades empresariais	22	7	28	23	80
80	Educación	47	8	9	35	99
85	Actv. Sanitarias de veterinarias, servizos sociais	20	9	23	15	67
90	Actv. Saneamento público	0	1	0	0	1
91	Actv. Asociativas	1	0	5	0	6
92	Actv. Recreativas, culturais e deportivas	22	3	9	13	47
93	Actv. Diversas de servizos persoais	8	10	6	4	28
95	Fogares que empregan persoal doméstico	1	1	0	0	2
	Descoñecido	0	0	0	0	0
	Total	1.386	785	473	830	3.474

Fonte: Consellería de Traballo. Memoria da Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 5.53

Cooperativas inscritas e número de socios. Por provincias. Galicia. 2005

	Registros provinciais								Registro central		Total	
	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.
	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.				
Traballo asociado	3	13	0	0	2	12	10	89	3	12	18	126
Consumidores e usuarios	0	0	0	0	0	0	0	0	1	32	1	32
Vivendas	2	52	0	0	0	0	1	7	0	0	3	59
Agrarias	5	48	2	18	1	5	2	56	1	27	11	154
Explotación comun. da terra	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
Servizos	0	0	0	0	0	0	0	0	1	20	1	20
Mar	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
Transportistas	0	0	1	21	0	0	0	0	1	16	2	37
Transportista - traballo asociado	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Seguros	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sanitarias	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Serv. sociais-traballo asociado	1	5	0	0	1	5	0	0	0	0	2	10
Ensino	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ensino - traballo asociado	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Educacionais	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Integración social	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Segundo grao	0	0	0	0	0	0	0	0	1	12	1	12
Total	12	122	3	39	4	22	14	156	8	119	41	458

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

No tocante ás sociedades laborais (cadro 5.55), no ano 2005 figuran rexistradas en Galicia 2.355 sociedades sendo as de construción as que teñen maior número anque resaltan tamén as dedicadas á actividade de comercio.

Cadro 5.54 Cooperativas constituídas e número de socios. Por actividade económica e provincias. Galicia. 2005

Cod.	Actividade	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Rexistro central		Total	
		Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.	Nº Coop.	Nº Soc.
1	Agricultura, gandería, caza e serv. relac.	6	52	2	18	0	0	2	56	2	39	12	165
2	Silvicultura, explt. forestais e serv. relac.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Pesca, acuicultura e serv. relac.	0	0	0	0	0	0	1	4	0	0	1	4
10	Extracc. e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Extracc. petróleo e gas natural e serv. relac.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Extracc. minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Extracc. minerais metálicos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Extracc. minerais non metálicos nin enerxéticos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	0	0	0	0	1	5	0	0	0	0	1	5
16	Industria do tabaco	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Industria téxtil	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Industria da confección e peletería	1	6	0	0	0	0	1	59	0	0	2	65
19	Industria do coiro e calzado	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21	Industria do papel	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3	1	3
23	Coquerías, refino petróleo e trat. combust. nucleares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Industria química	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Fabric. produtos caucho e materias plásticas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
26	Fabric. doutros produtos minerais non metálicos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
27	Metalurxia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
28	Fabric. produtos metálicos (agás maquinaria e equipo)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Inds. construción de maquinaria e equipo mecánico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Fabric. máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Fabric. de maquinaria e material eléctrico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
32	Fabric. material electrónico, radio, TV e comunicacións	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Fabric. equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Fabric. vehículos motor, remolques e semiremolques	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Fabric. doutro material de transporte	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	1	3
36	" Fabric. mobles; outras indus. manufactureiras"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
37	Reciclaxe	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Produc. e distb. enerxía eléct. gas, vapor e auga quente	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
41	Captación, depuración e distribución de auga	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Construción	1	4	0	0	1	8	2	10	0	0	4	22
50	Venda e repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	0	0	0	0	0	0	1	3	0	0	1	3
51	Comercio por xunto e intermediarios (agás vehículos motor)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
52	Comercio polo miúdo (agás vehic. motor, reparac. domésticas)	0	0	0	0	0	0	1	4	1	32	2	36
55	Hostalería	0	0	0	0	0	0	2	8	0	0	2	8
60	" Transporte terrestre; transporte por tubos"	0	0	1	21	0	0	1	3	1	16	3	40
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	" Actv. anexas aos transportes; axencias de viaxes"	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
64	Correos e telecomunicacións	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Seguros e plans de pensións (agás seguridade social obrigatoria)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	Actv. auxiliares e intermediación financeira	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70	Actv. inmobiliarias	1	48	0	0	0	0	1	3	0	0	2	51
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72	Actv. informáticas	0	0	0	0	1	4	0	0	0	0	1	4
73	Investigación e desenvolvemento	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
74	Outras actividades empresariais	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	4
75	Admon. Pública, Defensa e SS obrigatoria	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80	Educación	1	5	0	0	1	5	0	0	2	26	4	36
85	Actv. sanitarias e veterinarias, servizos sociais	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
90	Actv. saneamento público	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91	Actv. asociativas	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
92	Actv. recreativas, culturais e deportivas	1	3	0	0	0	0	1	3	1	3	3	9
93	Actv. diversas de servizos persoais	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	Fogares que empregan persoal doméstico	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99	Organismos extrateritoriais	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total		12	122	3	39	4	22	14	156	8	119	41	458

Fonte: Consellería de Traballo. Memoria da Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 5.55

Sociedades laborais rexistradas por actividade económica e provincias. Galicia. 2005

Cod.	Actividade	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
1	Agricultura, gandería, caza e serv. relac.	6	9	6	5	26
2	Silvicultura, explít. forestais e serv. relac.	4	6	0	5	15
5	Pesca, acuicultura e serv. relac.	4	1	0	7	12
10	Extracc. e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0
11	Extracc. petróleo e gas natural e serv. relac.	1	0	0	1	2
12	Extracc. minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
13	Extracc. minerais metálicos	0	0	0	0	0
14	Extracc. minerais non metálicos nin enerxéticos	4	0	10	5	19
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	9	5	12	12	38
16	Industria do tabaco	0	0	0	0	0
17	Industria téxtil	6	1	4	4	15
18	Industria da confección e peletería	15	2	5	6	28
19	Industria do coiro e calzado	1	0	1	0	2
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	9	4	7	12	32
21	Industria do papel	2	1	0	0	3
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	17	4	1	16	38
23	Coquerías, refino petróleo e trat. combus. nucleares	0	0	0	0	0
24	Industria química	3	0	0	1	4
25	Fabric. produtos caucho e materias plásticas	1	0	1	5	7
26	Fabric. doutros produtos minerais non metálicos	6	4	0	8	18
27	Metalurxia	4	1	1	7	13
28	Fabric. produtos metálicos (agás maquinaria e equipo)	30	18	3	17	68
29	Inds. construción de maquinaria e equipo mecánico	7	2	0	4	13
30	Fabric. máquinas de oficina e equipos informáticos	1	0	0	1	2
31	Fabric. de maquinaria e material eléctrico	2	1	1	3	7
32	Fabric. material electrónico, radio, TV e comunicacións	0	0	1	0	1
33	Fabric. equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0
34	Fabric. vehículos motor, remolques e semiremolques	1	0	2	1	4
35	Fabric. doutro material de transporte	3	1	0	7	11
36	" Fabric. mobles; outras indus. manufactureiras"	23	10	11	11	55
37	Reciclaxe	1	1	0	0	2
40	Produc. e distb. enerxía electr. gas, vapor e auga quente	1	2	0	2	5
41	Captación, depuración e distribución de auga	4	0	0	2	6
45	Construción	101	57	56	121	335
50	Venda e repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	58	22	15	39	134
51	Comercio por xunto e intermediarios (agás vehículos motor)	96	49	37	119	301
52	Comercio polo miúdo (agás vehíc. motor, reparac. domésticas)	89	41	32	73	235
55	Hostalería	83	39	45	87	254
60	" Transporte terrestre; transporte por tubos"	8	15	4	14	41
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	0	0	0	1	1
62	Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0
63	" Actv. anexas ós transportes; axencias de viaxes"	8	2	1	7	18
64	Correos e telecomunicacións	3	2	0	4	9
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	1	1	0	1	3
66	Seguros e plans de pensións (agás seguridade social obrigatoria)	7	1	1	1	10
67	Actv. auxiliares e intermediación financeira	4	3	2	3	12
70	Actv. inmobiliarias	14	4	8	18	44
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	1	0	0	2	3
72	Actv. informáticas	22	6	11	33	72
73	Investigación e desenvolvemento	2	0	0	1	3
74	Outras actividades empresariais	69	37	24	83	213
75	Admon. Pública, Defensa e SS obrigatoria	0	0	0	0	0
80	Educación	25	6	5	20	56
85	Actv. sanitarias e veterinarias, servizos sociais	21	12	10	15	58
90	Actv. saneamento público	2	1	0	1	4
91	Actv. asociativas	1	0	0	0	1
92	Actv. recreativas, culturais e deportivas	17	9	2	15	43
93	Actv. diversas de servizos persoais	19	10	10	19	58
95	Fogares que empregan persoal doméstico	0	0	1	0	1
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
Total		816	390	330	819	2.355

Fonte: Consellería de Traballo. Memoria da Dirección Xeral de Relacións Laborais

Sociedades Laborais constituídas en Galicia, número de socios e capital social. 2005

■ Cadro 5.56

Total nº sociedades constituídas	169
Socios de traballo	442
Socios de capital	149
Capital social	4.556.784

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo

Memoria da Dirección Xeral de Relacións Laborais

Actos inscritos segundo a provincia do domicilio social. 2005

■ Cadro 5.57

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Sociedades laborais constituídas	42	30	31	66	169
Modificacións estatutarias	27	13	6	27	73
Sociedades laborais que causaron baixa	21	14	18	49	102
TOTAL	90	57	55	142	344

Fonte: Consellería de Traballo. Memoria da Dirección Xeral de Relacións Laborais

Polo que se refire ao ano 2005, con datos da propia Comunidade Autónoma, constituíronse 169 sociedades laborais, cun capital social de 4.556.784 (cadro 5.56), reflectíndose no cadro seguinte (cadro 5.57) os movementos por actos inscritos desglosados por cada unha das provincias, o que permite concluír que Pontevedra é a que máis volume experimentou.

Clasificadas pola actividade económica, a hostalería é a que constituíu maior número de sociedades laborais, agrupa o maior número de socios e a maior contía de capital social seguíndolle a construción. (cadro 5.58).

Na súa distribución por comunidades autónomas (cadro 5.59) en xeral apréciase unha tendencia decrecente en relación cos anos anteriores tanto nas rexistradas como no número de socios.

Os cadros 5.60 e 5.61 permiten apreciar a evolución das cooperativas e sociedades laborais en Galicia nos últimos anos, comprobándose que, segundo as cifras da comunidade autónoma, as cooperativas experimentaron unha diminución, ao igual que nos anos anteriores, no número das inscritas e, lóxicamente, no número de socios.

No que se refire a sociedades laborais, diminúen as cifras das constituídas no ano 2005, experimentándose un importante número de baixas.

Por último, o cadro 5.62 fai referencia aos centros especiais de emprego constituídos en Galicia no ano 2005 (6) que supoñen un descenso en relación cos constituídos en 2004.

■ Cadro 5.58

Sociedades Laborais constituídas e número de socios de traballo e de capital.
Por actividade económica. Galicia. 2005

Cod.	Actividade	Nº	Socios		Capital social	% Capital social	
			de traballo	de capital		Traballadores	Non traballadores
1	Agricultura, gandería, caza e serv. relac.	2	6	1	110.800	96,75	3,25
2	Silvicultura, explt. forestais e serv. relac.	2	4	2	81.000	66,67	33,33
5	Pesca, acuicultura e serv. relac.	2	4	4	55.000	66,15	33,85
10	Extracc. e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0,00	0,00
11	Extracc. petróleo e gas natural e serv. relac.	0	0	0	0	0,00	0,00
12	Extracc. minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0,00	0,00
13	Extracc. minerais metálicos	0	0	0	0	0,00	0,00
14	Extracc. minerais non metálicos nin enerxéticos	2	4	4	60.000	66,27	33,73
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	1	6	2	282.000	63,83	36,17
16	Industria do tabaco	0	0	0	0	0,00	0,00
17	Industria téxtil	4	21	1	151.506	97,03	2,97
18	Industria da confección e peletería	1	3	0	36.000	100,00	0,00
19	Industria do coiro e calzado	0	0	0	0	0,00	0,00
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	0	0	0	0	0,00	0,00
21	Industria do papel	0	0	0	0	0,00	0,00
22	Edición artes gráficas e reproduc. soportes gravados	3	10	2	120.000	88,50	11,50
23	Coquerías, refino petróleo e trat. combust. nucleares	0	0	0	0	0,00	0,00
24	Industria química	1	3	0	63.000	100,00	0,00
25	Fabric. produtos caucho e materias plásticas	0	0	0	0	0,00	0,00
26	Fabric. doutros produtos minerais non metálicos	1	2	1	3.600	66,67	33,33
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	0	0	0	0	0,00	0,00
62	Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0,00	0,00
63	Actv. anexas ós transportes axencias de viaxes	1	2	1	56.744	80,49	19,51
64	Correos e telecomunicacións	0	0	0	0	0,00	0,00
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	0	0	0	0	0,00	0,00
66	Seguros e plans de pensións (agás seguridade social obrigatoria)	0	0	0	0	0,00	0,00
67	Actv. auxiliares e intermediación financeira	1	2	2	72.200	66,00	34,00
70	Actv. inmobiliarias	5	14	2	114.066	70,63	29,37
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	0	0	0	0	0,00	0,00
72	Actv. informáticas	4	10	3	18.706	78,33	21,67
73	Investigación e desenvolvemento	0	0	0	0	0,00	0,00
74	Outras actividades empresariais	18	50	14	297.322	78,97	21,03
75	Admon. Pública, Defensa e SS obrigatoria	0	0	0	0	0,00	0,00
80	Educación	3	10	2	38.110	75,86	24,14
85	Actv. sanitarias e veterinarias, servizos sociais	4	17	2	421.806	93,93	6,07
90	Actv. saneamento público	0	0	0	0	0,00	0,00
91	Actv. asociativas	0	0	0	0	0,00	0,00
92	Actv. recreativas, culturais e deportivas	3	7	4	81.106	67,27	32,73
93	Actv. diversas de servizos persoais	4	10	3	34.460	74,41	25,59
95	Fogares que empregan persoal doméstico	0	0	0	0	0,00	0,00
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0,00	0,00
Total		169	442	149	4.556.784	79,00	21,00

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Sociedades Laborais rexistradas e número de socios. Por comunidades autónomas. 2002-2005
■ Cadro 5.59

	2002		2003		2004		2005	
	Nº SAL	Nº socios	Nº SAL	Nº socios	Nº SAL	Nº socios	Nº SAL	Nº socios
Andalucía	1.537	5.406	1.520	5.492	1.317	4.791	1.027	3.617
Aragón	202	730	154	529	123	442	125	421
Asturias	134	469	111	401	124	433	96	335
Baleares	77	253	96	358	65	219	23	78
Canarias	297	1.009	167	567	121	413	80	270
Cantabria	38	130	24	105	24	82	18	67
C. A Mancha	423	1.483	343	1.182	292	1.020	253	915
C. León	294	1.022	205	715	168	593	141	507
Cataluña	684	2.388	551	2.085	463	1.810	396	1.503
C. Valenciana	534	1.867	660	2.324	364	1.336	293	1.042
Extremadura	121	438	91	320	88	314	67	285
Galicia	356	1.239	283	943	203	706	168	586
Madrid	710	2.487	605	2.084	457	1.605	395	1.411
Murcia	253	880	256	915	256	905	218	788
Navarra	139	486	100	365	73	287	62	234
País Vasco	196	829	162	616	106	577	89	378
A Rioxa	16	86	20	67	4	18	13	48
Ceuta e Melilla	2	7	5	19	1	7	2	6
España	6.013	21.209	5.353	19.088	4.249	15.558	3.466	12.491

Elaboración propia

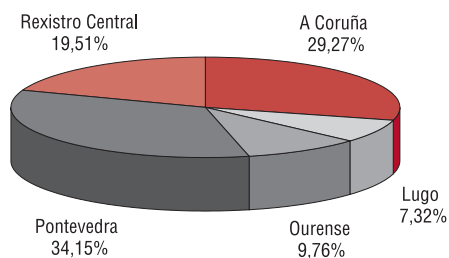
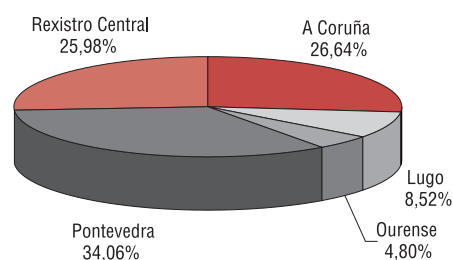
Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Boletín de Estadísticas Laborais

Cooperativas inscritas e socios das mesmas. Por provincias. Galicia. 2002-2005
■ Cadro 5.60

	Total cooperativas							
	Cooperativas				Nº de socios			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
A Coruña	19	31	18	12	281	688	695	122
Lugo	15	10	6	3	72	148	51	39
Ourense	8	5	3	4	75	47	97	22
Pontevedra	27	20	13	14	940	327	215	156
Rexistro Central	10	9	6	8	71	182	55	119
Galicia	79	75	46	41	1.439	1.392	1.113	458

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cooperativas inscritas en Galicia en 2005

Nº de socios en Galicia en 2005


■ Cadro 5.61

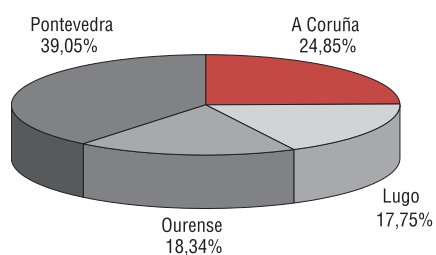
Evolución Sociedades Laborais. Por provincias. Galicia. 2002-2005

	Constitución				Modificacións				Baixas			
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
A Coruña	97	69	52	42	17	20	15	27	11	27	22	21
Lugo	75	44	33	30	15	10	11	13	3	8	25	14
Ourense	40	44	39	31	4	6	6	6		4	7	18
Pontevedra	144	126	79	66	29	21	23	27	10	15	40	49
Galicia	356	283	203	169	65	57	55	73	24	54	94	102

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Boletín de Estadísticas Laborais

Sociedades Laborais constituídas en Galicia en 2005



Centros especiais de emprego constituídos. Galicia. 2005

■ Cadro 5.62

Centros especiais de emprego	Nº de centros	Traball. Minusválidos	Traball. non minusválidos
Constituídos	6	31	6
Que causaron baixa	0	0	0

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

6.1. Introducción

A actual Lei Orgánica de Educación (LOE) establece non seu art. 39 que a Formación Profesional comprende o conxunto de accións formativas que capacitan para o desempeño cualificado das diversas profesións, o acceso ao emprego e participación activa na vida social, cultural e económica.

A Formación Profesional en España está integrada por 3 subsistemas: a Formación Profesional regrada como parte do sistema educativo, a Formación Ocupacional dirixida aos desempregados e a formación continua dirixida aos traballadores en activo.

A primeira delas está integrada dentro do sistema educativo e é este o que establece qué tipo de ensino conducirá á obtención dun título académico con validez en todo o territorio nacional e que posibilita o acceso a outros estudos de nivel superior.

En segundo lugar, a Formación Profesional Ocupacional regúlase polo Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional (PLAN FIP) e o seu obxectivo é cualificar aos desempregados co fin da súa integración non mercado laboral.

E por último a Formación continua pretende proporcionar aos traballadores ocupados a formación que podan necesitar ao longo da súa vida laboral, para que obteñan os coñecementos e competencias requiridas en cada momento polas empresas.

O nexo regulador dos tres subsistemas é a Lei Orgánica das Cualificacións de Formación Profesional, do 19 de xuño de 2002, que no seu art. 9 di: “A formación profesional comprende o conxunto de accións formativas que capacitan para o desempeño cualificado das diversas profesións, o acceso ao emprego e a participación activa na vida social, cultural e económica. Inclúe ás ensinanzas propias da formación profesional inicial, as accións de inserción e reinserción laboral dos traballadores, así como as orientadas á formación continua nas empresas, que permitan a adquisición e actualización permanente das competencias profesionais”.

Nesta análise excluiremos o primeiro subsistema da Formación Profesional por pertencer ao sistema educativo, polo que a Formación Profesional Ocupacional e a Formación Continua serán as que centren a nosa atención.

A Formación Profesional Ocupacional, mediante o Real decreto 146/1993 do 29 de xaneiro, sobre traspaso de funcións e servizos do Estado en materia de xestión da formación profesional ocupacional (BOE nº 54 e DOG nº 43 do 4 de marzo de 1993) e o Decreto 69/1993 do 10 de marzo (DOG nº 56 do 24 de marzo de 1993), foi asumida pola Comunidade Autónoma de Galicia e é concretamente a Subdirección Xeral de Formación Ocupacional, dependente da Dirección Xeral de Formación e Colocación da Consellería de Traballo, quen xestiona a Formación Profesional ocupacional e continua. Polo tanto, é a Xunta de Galicia a que xestiona ás accións do Plan FIP que aproba anualmente con suxeición, en todo caso, aos obxectivos establecidos na planificación do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais, de acordo coas necesidades de formación das diferentes rexións e sectores produtivos, detectadas polo Observatorio Ocupacional do Servizo Público de Emprego Estatal e en especial, a través das tendencias de contratacións dos últimos tres anos, así como a inserción dos alumnos formados.

A impartición dos cursos do Plan FIP lévase a cabo pola propia Xunta de Galicia. Tamén poderán colaborar na impartición das accións de formación profesional ocupacional: Centros Colaboradores para impartir especialidades formativas homologadas, organizacións empresariais ou sindicais e entidades públicas ou privadas de formación ou empresas que subscribiran convenio de colaboración.

Os cursos de formación ocupacional poderán ser de carácter presencial ou a distancia e incluírán unha parte práctica que deberá realizarse en aulas-obradoiro ou en empresas.

As accións do Plan FIP van dirixidas a desempregados, tendo preferencia:

- Perceptores de prestación ou subsidio de desemprego
- Maiores de 25 anos, en especial se levan máis dun ano inscritos como parados.

- Maiores de 25 anos que perderan un emprego anterior de polo menos seis meses de duración.
- Demandantes de primeiro emprego, cando as empresas se comprometan a contratar, como mínimo, o 60% dos alumnos.
- Desempregados con especiais dificultades de inserción ou reinserción laboral, como mulleres, minusválidos ou migrantes.

A selección de alumnos efectuarase tendo en conta os obxectivos fixados na planificación, as características dos cursos, as necesidades de formación dos parados e o principio de igualdade de oportunidades de ambos os dous sexos.

Co fin de mellorar a transparencia do mercado de traballo e facilitar a libre circulación dos traballadores no ámbito comunitario, estableceranse os itinerarios formativos e os coñecementos mínimos en cada especialidade que conduzan ao Certificado de Profesionalidade, que terá carácter oficial e validez en todo o territorio nacional. Será expedido aos alumnos que superaran as avaliacións correspondentes ao respectivo nivel profesional.

O certificado de profesionalidade ten por finalidade acreditar as competencias profesionais adquiridas mediante accións de formación profesional ocupacional, programas de Escolas Obradoiros e Casas de Oficio, programas de Obradoiros de Emprego, accións de formación continua ou experiencia laboral.

A Formación continua dos traballadores ocupados regúlase polo Real Decreto 1046/2003 do 1 de agosto polo que se regula o Subsistema de Formación Profesional Continua. Coa entrada en vigor, a partir do 1 de xullo de 2006, do Real decreto 552/2006 do 5 de maio, de ampliación dos medios económicos adscritos aos servizos traspasados á Comunidade Autónoma de Galicia polo Real Decreto 146/1993 do 29 de xaneiro, en materia de xestión da formación profesional ocupacional, vanse producir importantes modificacións na xestión da Formación Continua.

Durante 2005 estas accións complementáronse en Galicia, coa publicación anual de dúas ordes de convocatoria de subvencións: contratos programa e accións complementarias e de acompañamento á formación.

A característica primordial da Formación Ocupacional e continua debe ser a súa adaptación permanente ás necesidades do mercado de traballo, tanto formando traballadores para a súa inserción laboral, como proporcionando ás empresas, traballadores cunha alta cualificación profesional que poidan satisfacer as demandas dos sectores produtivos.

As accións da Formación Ocupacional deben supeditarse aos obxectivos xerais da política de emprego: Planificación plurianual de obxectivos, existencia duns requisitos mínimos que deben cumprir os centros colaboradores a través dos cales se imparte a formación e a necesidade de establecer as ensinanzas mínimas de cada especialidade para expedir os correspondentes certificados de profesionalidade.

6.2. Formación profesional

O sistema de formación profesional (FP) está dividido en tres subsistemas: a FP inicial ou específica, pertencente ao sistema educativo; a FP continua que vai dirixida a traballadores ocupados, e a FP ocupacional, centrada no ámbito laboral e que vai dirixida aos traballadores desempregados.

Inclúese a continuación un cadro resumo dos cursos, tanto ocupacional como continua impartidos en Galicia no ano 2005.

Formación Profesional Ocupacional. 2005

■ Cadro 6.1

	Cursos	Alumnos	Orzamento
FIP (excluídos compromisos de contratación)	1.363	21.993	40.771.433
FIP (excluídos compromisos de contratación)	91	1.377	2.131.182
FIP - Programación ordinaria	114	1.612	213.335
Compromisos de contratación FIP	250	3.616	7.044.507
Medios propios	34	499	389.006
Plan autonómico de formación de formadores	565	9.488	3.807.909
Total FIP	2.417	38.585	54.357.372

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

FORMACIÓN PROFESIONAL OCUPACIONAL

A Consellería de Traballo ten atribuído o exercicio das competencias e funcións relativas á formación profesional ocupacional. Estas realízanse a través da Subdirección Xeral de Formación Ocupacional e Continua. No ano 1999 créase o Instituto Galego das Cualificacións, como instrumento específico de carácter técnico para garantir a implantación efectiva do Sistema Nacional de Cualificacións.

A formación profesional ocupacional é unha política activa de emprego que ofrece cursos de formación gratuítos para traballadores desempregados co obxecto de cualificalos e que se integren dentro do mercado laboral.

Mediante a programación do Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional (Plan FIP), convocado anualmente pola Dirección Xeral de Formación e Colocación, prográmanse accións formativas para desempregados inscritos no Servizo Público de Emprego de Galicia. Fóra do plan FIP, realízanse tamén outras accións formativas que completan a oferta de mellora da cualificación. Todas as accións de formación profesional ocupacional están cofinanciadas polo Fondo Social Europeo.

Froito das programacións levadas a cabo durante o ano 2005, a formación profesional ocupacional en Galicia tivo como beneficiarios 35.587 alumnos, repartidos nun total de 2.401 cursos programados. Nesta programación poden analizarse os cinco grupos fundamentais:

1. Cursos do plan FIP de programación ordinaria
2. Cursos do plan FIP con compromiso de contratación.

3. Cursos do plan FIP impartidos en centros de formación de titularidade da Xunta de Galicia.
4. Cursos do Plan Autonómico de formación de formadores.
5. Accións formativas cofinanciadas polo Fondo Social Europeo.

PLAN DE FORMACIÓN E INSERCIÓN PROFESIONAL (FIP)

A normativa básica reguladora do Plan FIP está contida no Real Decreto 631/1993, do 3 de maio, desenvolvido pola Orde do Ministerio de Traballo e Seguridade Social do 13 de abril de 1994 que, á súa vez foi modificada pola Orde do 14 de outubro de 1998. Neste Marco Xurídico, a consellería Pública a Orde do 16 de decembro de 2004 pola que se establecía a convocatoria pública para a programación de cursos do Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional na Comunidade Autónoma de Galicia correspondente ao exercicio do ano 2005 (DOG nº 249, do 24 de decembro).

Esta orde de convocatoria establece que as comisións de avaliación encargadas de aprobar a programación se constituíran nos servizos centrais e en cada unha das delegacións provinciais da consellería.

O criterio de repartición das solicitudes entre as distintas comisións foi o de encomendar á Comisión de Valoración dos servizos centrais a resolución das solicitudes de entidades pluriprovinciais e a cada delegación provincial a dos centros radicados no seu ámbito territorial.

Ao abeiro desta convocatoria, no ano 2005 programáronse un total de 1433 cursos, cun presuposto total de 44.006.420,28 euros, segundo se especifica nos apartados que se desenvolven a continuación:

Distribución territorial Plano FIP⁽¹⁾. Por programas e provincias. 2005

■ Cadro 6.2

Programa	Provincia	Cursos	Alumnos	Orzamento
Pluriprovincial				
Provincial				
	A Coruña	454	7.070	14.516.401
	Lugo	282	4.274	7.579.525
	Ourense	300	4.729	9.290.084
	Pontevedra	397	6.304	12.620.480
	Subtotal	1.433	22.377	44.006.490
Galicia		1.433	22.377	44.006.490

(1) Excluídos os de con compromiso de contratación

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

DISTRIBUCIÓN DA PROGRAMACIÓN POR ÁREAS FUNCIONAIS

A consellería distribúe a súa programación por áreas funcionais. Estas son unha agrupación das bisbarras en conxuntos territoriais do mapa comarcal de Galicia. Con isto preténdese agrupar aqueles concellos que teñen unhas características comúns no relativo ás necesidades de formación e ás características do desemprego neles.

A continuación recóllese a programación correspondente ao exercicio do ano 2005 distribuída polas áreas funcionais das catro provincias.

Formación ocupacional. Plano FIP⁽¹⁾. Programación. Por áreas funcionais. A Coruña. 2005.

■ Cadro 6.3

	Cursos	Alumnos	Orzamento
A Barcala	5	73	113.154,45
A Coruña	174	2.680	5.874.888,40
Arzúa	2	34	43.862,70
Barbanza	19	298	398.027,55
Bergantiños	14	233	522.961,11
Betanzos	16	253	528.569,57
Eume	13	210	402.185,86
Ferrolterra	101	1.523	3.343.038,53
Fisterra	7	101	162.712,23
Muros	1	19	33.194,25
Noia	10	158	263.229,75
O Sar	2	33	74.790,45
Ordes	2	34	34.797,60
Santiago	76	1.225	2.369.874,39
Terra de Melide	4	62	85.540,47
Terra de Soneira	3	60	90.020,25
Xallas	5	74	175.553,85
Total	454	7.070	14.516.401,41

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Formación ocupacional. Plano FIP⁽¹⁾. Programación. Por áreas funcionais. Lugo. 2005

■ Cadro 6.4

	Cursos	Alumnos	Orzamento
A Fonsagrada	1	15	9.422,25
A Mariña Central	34	500	879.166,22
A Mariña Occidental	21	279	539.388,61
A Mariña Oriental	13	179	180.894,31
A Ulloa	3	45	40.346,56
Chantada	7	108	182.610,65
Lugo	160	2.456	4.496.755,73
Meira	2	32	51.345,90
Os Ancares	1	15	34.746,60
Quiroga	3	49	114.931,50
Sarria	9	141	226.242,15
Terra Chá	10	165	258.884,57
Terra de Lemos	18	290	564.840,42
Total	282	4.274	7.579.575,47

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Formación ocupacional. Plano FIP⁽¹⁾. Programación. Por áreas funcionais. Ourense. 2005**■ Cadro 6.5**

	Cursos	Alumnos	Orzamento
A Limia	13	206	404.316,00
Allariz-Maceda	3	47	106.669,95
Baixa Limia	2	31	69.529,80
O Carballiño	17	266	430.147,95
O Ribeiro	8	125	233.547,45
Ourense	224	3.526	7.018.786,83
Terra de Caldelas	1	12	24.792,15
Terra de Celanova	2	30	66.442,95
Terra de Trives	2	30	41.685,75
Valdeorras	15	234	496.500,75
Verín	12	207	370.522,92
Viana	1	15	27.115,05
Total	300	4.729	9.290.057,55

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Formación ocupacional. Plano FIP⁽¹⁾. Programación. Por áreas funcionais. Pontevedra. 2005**■ Cadro 6.6**

	Cursos	Alumnos	Orzamento
Caldas	7	101	208.817,85
O Baixo Miño	14	231	517.085,55
O Deza	23	380	655.210,14
O Morrazo	22	354	807.979,62
O Salnés	33	491	858.247,59
Pontevedra	67	1.060	1.868.335,44
Taberós-Terra de Montes	18	294	693.324,90
Vigo	213	3.393	7.011.407,76
Total	397	6.304	12.620.408,85

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Formación ocupacional. Plano FIP⁽¹⁾. Programación. Por provincias. Galicia. 2005**■ Cadro 6.7**

	Cursos	Alumnos	Orzamento
A Coruña	454	7.070	14.516.401,41
Lugo	282	4.274	7.579.575,47
Ourense	300	4.729	9.290.057,55
Pontevedra	397	6.304	12.620.408,85
Galicia	1.433	22.377	44.006.443,28

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

SEGUIMIENTO E CONTROL DOS CURSOS

A consellería realiza unha actividade de seguimento e control da calidade dos cursos impartidos dentro de cada programación.

Para estes efectos, os técnicos de formación profesional ocupacional das delegacións provinciais da consellería realizan, durante o período da súa impartición, unha media de tres visitas a cada un dos cursos aprobados dentro da programación. Nestas visitas emítese un informe que, con independencia doutros efectos, servi-

rá para valorar a calidade dos cursos impartidos por cada entidade de cara ao baremo que servirá para aprobar a programación do ano seguinte.

O INFORME DE INSERCIÓN LABORAL DOS CURSOS

A través do cruzamento de datos do sistema informático de formación ocupacional e os servizos públicos de emprego de Galicia elabórase un informe sobre a inserción laboral dos alumnos participantes nos cursos de formación profesional ocupacional, que finalizaron o curso con avaliación positiva.

Nestes momentos, e dado que a data límite para o remate dos cursos da programación do ano 2005 era o 30 de novembro, só se conta cos datos de inserción laboral referidos á programación de 2004.

O informe xeral de inserción laboral dos cursos da programación de 2004 reflicte, aos doce meses dende a data límite para a finalización dos cursos, unha cifra do 59,61% dos alumnos inseridos laboralmente.

HOMOLOGACIÓNS

Os centros colaboradores de formación profesional ocupacional son aquelas entidades que, cumpridos os requisitos e seguido o procedemento establecido na normativa vixente (Decreto 158/2001, do 29 de xuño, (DOG nº 136, do 13 de xullo), obtiveron a homologación dalgunha especialidade formativa, outorgada por resolución do Director Xeral de Formación Profesional e Colocación, e a conseguinte inscrición no censo de centros colaboradores de formación profesional ocupacional da Comunidade Autónoma de Galicia.

O censo de centros colaboradores é un libro-rexistro, con soporte informático, no que se inscriben, co número de censo que corresponda, as entidades que obteñan a homologación dalgunha das especialidades formativas. Na actualidade hai un total de 968 centros censados.

Segundo se especifica na normativa vixente, todas as especialidades formativas que se impartan dentro da programación do Plan FIP deberán estar incluídas no ficheiro de especialidades homologadas polo Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal e comprenderán as especificacións técnico-docentes e o contido formativo adecuado de acordo co seu nivel formativo e grao de dificultade establecido.

Isto fai que o Censo de Centros colaboradores sexa un instrumento fundamental de cara á aprobación das distintas programacións do plan FIP e resalta a necesidade de contar cun amplo número de centros inscritos e de que estes contén coa maior variedade posible de especialidades formativas homologadas. A data 31 de decembro de 2004 había homologadas un total de 402 especialidades.

SECTORIALIZACIÓN

No ano 2005 continuouse co esforzo sostido de progresiva mellora no ámbito da calidade da formación, baseada nalgúns elementos clave: o axuste da oferta formativa anual aos requirimentos do mundo produtivo, o que implica unha metodoloxía de detección de necesidades de formación precisa e realista; a inserción laboral dos alumnos formados como referencia prioritaria; o perfeccionamento continuo dos docentes dende a vertente técnico-profesional e didáctica; a aproximación dos equipos e métodos de traballo ao que demanden as empresas, o que supón priorizar a formación no posto de traballo e as prácticas non laborais e, por último, a concreción de interlocutores sectoriais válidos e involucrados no proceso formativo.

O desenvolvemento da programación levada a cabo como consecuencia da Orde do 16 de decembro de 2004, pola que se establece a convocatoria pública para a programación dos cursos do Plan FIP para o exercicio do ano 2005, estivo centrado nos sectores que a continuación se especifican:

Sectorización

■ Cadro 6.8

	Cursos	Alumnos	Orzamento
Administración e oficinas	184	479	6.734.666,93
Agraria	31	2.940	931.149,92
Artesanía	15	251	654.787,52
Automoción	13	223	786.828,12
Comercio	77	1.208	1.956.054,18
Docencia e investigación	15	215	228.235,86
Edificación e obras públicas	88	429	3.797.174,24
Industria pesada e construcións metálicas	28	48	1.455.305,51
Industrias alimentarias	19	400	730.589,40
Industrias da madeira e a cortiza	25	204	1.226.910,70
Industrias de fabric. equipos electromecánicos	16	296	573.218,65
Industrias gráficas	5	253	202.068,79
Industrias químicas	7	315	52.269,45
Industrias téxtiles	19	181	708.517,02
Información e manifestacións artísticas	11	71	475.591,31
Mantemento e reparación	15	111	677.713,65
Montaxe e instalacións	31	470	1.419.194,48
Produc., transf. e distrib. de enerxía e auga	8	1.674	233.869,71
Sanidade	105	1.090	2.937.524,76
Seguros e finanzas	73	1.602	1.548.645,31
Servizos á comunidade e persoais	100	6.310	2.882.569,80
Servizos ás empresas	412	1.458	8.421.887,00
Transportes e comunicacións	67	1.052	1.991.461,35
Turismo e hostalaría	69	1.097	3.380.186,62
Total	1.433	22.377	44.006.420,28

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

6.2.2. Cursos con compromiso de contratación

No exercicio do ano 2005 mantívose o criterio de potenciar a figura dos cursos de formación profesional con compromiso de contratación, mantendo o requisito de anos anteriores de contratar; como mínimo, un 60% dos alumnos que inicien o curso por un período mínimo de 6 meses a xornada completa ou tempo equivalente, no caso de que a contratación non sexa a xornada completa.

Estes cursos, aínda que se financian con cargo ao presuposto do Plan FIP teñen unha partida específica e, para facilitar a entrada de entidades interesadas en participar nesta vía de acceso á formación profesional ocupacional, non se estableceu data límite para presentar a solicitude correspondente (fronte ao resto das solicitudes que se tiñan que presentar nun prazo de 40 días naturais dende o seguinte á publicación da orde) para facilitar que a solicitude se adaptase ás necesidades produtivas da entidade.

■ Cadro 6.9

Distribución provincial. 2005	
	Empresas
A Coruña	6
Lugo	6
Ourense	6
Pontevedra	3
Galicia	21

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

■ Cadro 6.10

Cursos con compromiso de contratación. Galicia. 2005			
	Cursos	Alumnos	Orzamento
A Coruña	12	181	306.857,51
Lugo	15	221	370.023,85
Ourense	15	250	403.065,25
Pontevedra	20	233	94.251,00
Galicia	62	885	1.174.197,61

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

DISTRIBUCIÓN SECTORIAL

A distribución sectorial da programación dos cursos con compromiso de contratación foi a seguinte

Cursos con compromiso de contratación. 2005. Sectorialización

■ Cadro 6.11

	Cursos	Alumnos	Orzamento
Comercio	34	447	295.491,75
Industria pesada e construcións metálicas	6	105	171.594,95
Industrias da madeira e cortiza	6	94	187.866,65
Industrias de fabricación equipos electromec.	1	12	41.256,80
Industrias gráficas	1	17	39.592,80
Industrias téxtiles	1	18	34.713,90
Produc., transf. e distrib. de enerxía e auga	2	29	79.047,30
Sanidade	7	108	107.063,50
Servizos á comunidade e persoais	2	25	54.852,96
Servizos ás empresas	2	30	162.717,00
Total	62	885	1.174.197,61

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

6.2.3. Programación en centros propios

Con cargo ao presuposto do Plan FIP impartíronse, na programación do ano 2005, un total de 169 cursos de formación profesional ocupacional en centros de titularidade da Xunta de Galicia, por un importe total de 5.466.670,17 euros. Nestes cursos participaron 1.884 alumnos.

Estes cursos impartíronse nos centros propios dependentes da extinta Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, que son os centros de formación profesional ocupacional de Santiago de Compostela, Ferrol, Lugo, Viveiro Santa María de Europa (Ourense) e Coia-Vigo-Vigo, así como nas unidades de Acción Formativa (UAF) de Ames, Melide, Negreira e Monforte de Lemos. Impárten-se cursos, así mesmo, no centro de formación de Labañou (A Coruña).

Tamén se impartiron cursos noutros centros propios da Xunta de Galicia mediante a sinatura dun convenio coa Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Continuando co proceso iniciado no ano 2001 impartíronse cursos de formación profesional ocupacional adxudicados por concurso. A situación física dos centros propios de formación profesional ocupacional e dos centros colaboradores, e a carencia de equipamento móbil suficiente para atender todas as posibilidades fai que, en ocasións, se produza un desaxuste entre a oferta formativa dunha bisbarra e os datos máis relevantes do seu mercado de traballo (profesións máis ofrecidas polas empresas, maior número de contratos laborais, etc)

Por este motivo, o Instituto Galego das Cualificacións fixo un estudo sobre estes desaxustes e adoptouna como solución para este problema a contratación, a través de concurso Público, daqueles cursos que, tendo unha demanda empresarial evidente, se se teñen en conta os contratos e ofertas de traballo nunha bisbarra empresarial determinada, non se podía facer por falta de equipamento propio ou

alleo homologado. No ano 2005, seis entidades impartiron mediante esta modalidade 8 cursos a 120 alumnos, cun presuposto de 200.154,20 euros.

■ Cadro 6.12

Cursos de medios propios. 2005

	Cursos	Alumnos	Orzamento
A Coruña	66	857	2.179.059,62
Lugo	56	612	1.716.345,30
Ourense	27	114	956.738,65
Pontevedra	20	301	614.526,60
Galicia	169	1.884	5.466.670,17

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

DISTRIBUCIÓN SECTORIAL

A distribución sectorial dos cursos impartidos ao longo do ano 2005 en centros propios foi a seguinte:

■ Cadro 6.13

Cursos impartidos en centros propios. Distribución sectorial. 2005.

	Cursos	Alumnos	Orzamento
Agraria	11	101	338.210,55
Artesanía	1	3	38.029,05
Automoción	9	96	477.109,60
Docencia e investigación	9	75	86.658,40
Edificación e obras públicas	26	280	852.488,57
Industria pesada e construcións metálicas	14	170	476.502,60
Industrias alimentarias	1	13	34.675,20
Industrias da madeira e a cortiza	16	153	590.350,75
Industrias de fabric. equipos electromecánicos	17	156	708.118,25
Industrias téxtiles	1	15	28.365,45
Mantemento e reparación	15	185	532.990,40
Montaxe e instalacións	15	132	420.074,65
Produc., transf. e distrib. de enerxía e auga	2	16	57.687,30
Sanidade	5	75	142.499,55
Seguros e finanzas	1	15	31.204,65
Servizos á comunidade e persoais	7	78	148.560,10
Servizos ás empresas	6	144	171.128,50
Transportes e comunicacións	6	70	69.185,10
Turismo e hostalaría	7	107	262.831,50
Total	169	1.884	5.466.670,17

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

6.2.4. Plan Autonómico de formación de formadores

Continuando coa aplicación do Decreto 292/2000, do 21 de decembro, sobre aprobación do certificado de profesionalidade da ocupación de formador ocupacional, durante o ano 2005 asinou un convenio de colaboración coa Universidade de Santiago de Compostela para a impartición de cursos de formación profesional ocupacional a distancia a través da Aula de Produtos Lácteos.

Cun investimento de 100.000 euros, programáronse diversas actividades formativas, entre as que se atopan as catro unidades de competencia dos cursos de formador ocupacional (DOFFIO), para 150 alumnos cada unha. No mesmo convenio e en distintos lotes incluíronse catro accións máis para 300 alumnos.

6.2.5. Accións formativas cofinanciadas polo Fondo Social Europeo

Accións formativas cofinanciadas polo FSE. 2005.

■ Cadro 6.14

	Cursos	Alumnos	Orzamento
I. Desempregados			
A.- Compromisos de contratación	85	1.445	182.156,75
B.- Cursos de posgrao e cursos organiz. por escolas de espec. prof. das univers. galegas.	4	98	125.400,00
C.- Accións de carácter experimental complem. das reguladas no Plan FIP	107	1.426	885.057,12
II. Ocupados			
A.- Accións formativas referidas unicamente ás espec. formativas incluídas no CNEF de FPO	74	738	358.823,57
B.- Accións formativas que se poidan considerar de carácter experimental	459	6.284	1.415.242,71
Galicia	729	9.991	2.966.680,15

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Accións formativas cofinanciadas polo FSE. 2005. Totais

■ Cadro 6.15

Cursos	Alumnos	Orzamento
729	9.991	2.966.180,15

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Traballadores desempregados

A Dirección Xeral de Formación e Colocación programou no exercicio do ano 2004 unha serie de accións formativas experimentais complementarias dos cursos do Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional (FIP), debido a que a regulación deste plan, que conta cun catálogo preestablecido de especialidades homologadas, pode deixar sen atender especialidades de especial interese, tanto dende o punto de vista do colectivo que atenden coma dos sectores produtivos aos que se dirixe.

Estas accións foron reguladas a través da Orde do 17 de decembro de 2004, polo que se establecen as bases reguladoras e se procede a convocatoria pública de subvencións para a programación de accións formativas experimentais e complementarias do Plan FIP cofinanciadas polo FSE na Comunidade Autónoma de Galicia para o exercicio de 2005.

■ Beneficiarios e presuposto

Ao amparo desta orde programáronse un total de 196 accións formativas dirixidas todas elas a traballadores desempregados, nas que participaron un total de 2.969 alumnos, cun presuposto de 1.192.613,87 euros.

Traballadores ocupados

O obxecto desta convocatoria é o financiamento de accións formativas incluídas no Catálogo Nacional de Especialidades Formativas de Formación Profesional Ocupacional, así como de accións formativas que se poidan considerar de carácter estratéxico e/ou de carácter experimental.

Estas accións regúlanse na Orde do 8 de abril de 2005 pola que se establecen as bases reguladoras e se procede á convocatoria pública de subvencións para a programación de accións formativas dirixidas a traballadores ocupados cofinanciadas polo FSE na Comunidade Autónoma de Galicia para o exercicio de 2005.

■ Beneficiarios e presuposto

Ao amparo desta orde programáronse un total de 729 accións formativas dirixidas todas elas a traballadores ocupados, nas que participaron un total de 9991 alumnos, cun presuposto de 2.966.180,15 euros.

6.2.6. O Plan de perfeccionamento técnico

O Instituto de Emprego- Servizo Público de Emprego Estatal convoca anualmente unha serie de cursos de perfeccionamento técnico para os docentes dos cursos do Plan FIP, que se levan a cabo nos centros nacionais de formación profesional distribuídos por todo o territorio do Estado.

Nesta área a Dirección Xeral de Formación e Colocación realiza unha función de intermediación en catro fases:

- Dar a publicidade necesaria á convocatoria do Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal entre os docentes que realizan o seu labor no ámbito da Comunidade Autónoma.
- Remitir, informadas polo Director Xeral de Formación e Colocación, as solicitudes de participación nestes cursos presentados polos docentes.
- Comunicar aos docentes a súa admisión nos cursos solicitados, así como aqueles datos que deban coñecer para participar neles.
- Poñer en coñecemento dos servizos centrais do Instituto de Emprego - Servizo Público de Emprego Estatal a relación dos seleccionados que manifesten a súa dispoñibilidade para asistir estes.

No ano 2005, na Comunidade Autónoma de Galicia programáronse 6 cursos no Centro Nacional de Formación Ocupacional de Santiago de Compostela, aos que

asistiron docentes do Plan FIP ou de escolas obradoiro de diversas comunidades do Estado.

6.2.7. Plan de Calidade en Centros de Formación Profesional Ocupacional

Dende que a Xunta asumiu as competencias de xestión da formación ocupacional en 1993, fixouse como obxectivo a mellora da calidade dos cursos, axustándose aos obxectivos de conseguir a competencia profesional do alumnado para a súa inserción laboral. Para lograr este obxectivo establecéronse as seguintes actuacións:

Primeira: dirixida aos centros e ás dotacións utilizadas na formación. Para isto aprobáronse os correspondentes decretos de homologación.

Segunda: Orientada á calidade do profesorado, con dúas accións: o Plan de Perfeccionamento teórico de formadores do Plan FIP, xestionado polo Instituto de Emprego-Servizo Público de Emprego Estatal, e o Plan autonómico de formación de formadores de formación profesional ocupacional.

Terceira: dirixida á mellora dos procedementos de planificación, xestión, seguimento e avaliación das accións formativas por parte da propia consellería. A Dirección Xeral de Formación e Colocación puxo en marcha diferentes medidas orientadas á garantía da calidade e obxectividade nas súas programacións anuais.

En 1999 chegou o momento de dar un paso máis na mellora da calidade da formación profesional ocupacional en Galicia, achegándonos ao concepto de calidade total e procurando articular unha acción conxunta entre administración xestora e centros colaboradores.

Tratábase, ademais, de incorporar novos conceptos máis esixentes, referidos á calidade dos procesos internos dos centros, a satisfacción do persoal e dos usuarios, a capacidade de planificación axustada aos obxectivos de cada acción, etc. Para esta finalidade, contratáronse os servizos dunha empresa allea á Administración para redactar un modelo matriz de control de calidade na xestión, segundo o modelo europeo de calidade total, co obxecto de incorporar os máis novos conceptos de calidade, entendida como a busca da excelencia na formación profesional ocupacional.

En 2000, á vista dos resultados obtidos, considerouse necesario continuar o labor iniciado no ano 1999, co fin de conseguir unha mellora global da formación profesional ocupacional en Galicia. Por isto, quíxose dar continuidade á implantación do modelo de excelencia iniciado a través de dúas vías: aprofundando na implantación do modelo nos 60 centros que participaron no proxecto piloto e difundindo o modelo e iniciando a súa implantación noutros 40 centros.

No ano 2001, co fin de seguir avanzando na implantación do modelo de excelencia nos centros de formación profesional ocupacional en Galicia, iniciados os dous anos anteriores, abordouse unha terceira etapa deste proxecto. O criterio de selección dos centros participantes foi dobre: por unha parte debían ser centros que participasen no proxecto o ano anterior e, pola outra, que tivesen un mínimo de

dous cursos programados para o ano 2001, co que se conseguiu maior representatividade e a avaliación dun maior volume de xestión.

Co proxecto do ano 2001, no que participaron 80 centros, finalizou o período inicial de tres anos fixado dende o inicio para ter certa comparación respecto dos centros e das súas actuacións de mellora ao longo de tres anos consecutivos.

Unha vez finalizada a primeira fase do proxecto, e para proseguir apoiando activamente a implantación do modelo de excelencia desenvolvido e estendelo á totalidade dos centros de formación profesional ocupacional, a Dirección Xeral de Formación e Colocación convocou un novo concurso, de carácter plurianual para os anos 2002 e 2003, no que se incluíron tres grupos de centros: os 80 centros colaboradores incluídos no proxecto de 2001; 117 centros colaboradores non incluídos no proxecto de 2001, e, como novidade, os 6 centros propios dependentes da consellería e as unidades formativas de Bertamiráns e Monforte de Lemos.

No ano 2004 iniciouse un novo proceso no camiño da calidade nos centros de formación profesional ocupacional, que tiña como obxectivo a implantación dun sistema de xestión da calidade segundo os requisitos da norma internacional de calidade UNE En ISO 9001:2000 estes centros.

Esta implantación tivo dous apartados, un para a totalidade dos procesos dos centros en tres dos seis centros propios da Xunta de Galicia nun máximo de oito centros colaboradores. Outro para os procesos operativos dos centros, para os que se fixeron accións nos tres centros propios restantes e en dúas unidades de acción formativa.

Unha vez finalizado o traballo pola empresa encargada de realizar estes labores, logrouse a implantación do sistema, en todos os seus procesos, en cinco dos seis centros existentes, así como dos procesos clave no Centro Nacional de Santiago de Compostela e nas unidades de acción formativa de Monforte de Lemos e de Ames. Ao mesmo tempo a logro a implantación do sistema, en todos os seus procesos, nos oito centros colaboradores que participaron no proceso.

O obxectivo final conseguido foi a certificación en calidade por parte da Asociación de Normalización e Certificación, AENOR, dos centros de formación profesional ocupacional de Ferrol, Lugo, Santa María de Europa de Ourense e Coia-Vigo-Vigo, así como oito dos centros colaboradores participantes.

FORMACIÓN PROFESIONAL CONTINUA

A formación profesional continua, regulada no Real decreto 1046/2003, do 1 de agosto, ten como finalidade proporcionarlle aos traballadores ocupados a cualificación que poidan necesitar ao longo da súa vida laboral, co fin de que obteñan os coñecementos e prácticas axeitadas aos requirimentos que en cada momento precisen as empresas, e permita compatibilizar a súa maior competitividade coa mellora da capacitación profesional e promoción individual do traballador.

Dentro deste subsistema de formación profesional existen dous tipos de accións: os contratos programas e as accións complementarias e de acompañamento á formación.

Formación profesional continua. 2005.**■ Cadro 6.16**

	Cursos	Alumnos	Orzamento
Contratos programa	1.932	31.649	19.681.706,84
Accións complementarias e de acompañamento á formación	24	0	1.296.700,83
Total	1.956	31.649	20.978.407,67

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Contratos programa

Esta orde ten por obxecto a aprobación da convocatoria de subvencións para o financiamento de plans de formación continua de ámbito autonómico mediante a subscripción de contratos programa.

Están regulados na Orde do 19 de abril de 2005, pola que se aproba a convocatoria, de ámbito autonómico, para a concesión de subvencións públicas mediante contratos programa para a formación de traballadores ocupados, en aplicación da Orde TAS/2783/2004, do 30 de xullo, pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión das citadas subvencións, cofinanciadas polo Fondo Social Europeo correspondentes ao exercicio de 2005 (DOG nº 80, do 27 de abril de 2005).

■ Beneficiarios e presuposto

Ao amparo desta orde programáronse un total de 1932 accións formativas dirixidas todas elas a traballadores ocupados. Nelas participaron un total de 31.649 alumnos, cun presuposto de 19.681.706,84 euros.

Accións complementarias e de acompañamento á formación

Os proxectos obxecto de financiamento nesta convocatoria terán como finalidade o desenvolvemento de accións de investigación, prospección do mercado de traballo, determinación das necesidades de formación, análise de repercusión da FPC na competitividade das empresas e dos traballadores, a realización de estudos de carácter sectorial e multisectorial de produtos e ferramentas innovadoras relacionados coa formación continua, dirixidas ao ámbito territorial da Comunidade Autónoma de Galicia.

Aparecen reguladas na Orde do 29 de marzo de 2005 pola que se aproba a convocatoria para a concesión de subvencións públicas destinadas á realización de accións complementarias e de acompañamento á formación, de ámbito autonómico, en aplicación da Orde TAS/2782/2004, do 30 de xullo pola que se establecen as bases reguladoras para a concesión das citadas subvencións, cofinanciadas polo Fondo Social Europeo (DOG nº 67, do 8 de abril).

■ Beneficiarios e presuposto

Ao amparo desta orde programáronse un total de 24 proxectos dirixidos ao estudo da formación profesional continua en Galicia. O Presuposto invertido no ano 2005 foi de 1.296.700,83 euros.

O PLAN GALEGO DE FORMACIÓN PROFESIONAL

O Plan Galego de formación profesional (PGFP) foi aprobado polo Consello da Xunta de Galicia o día 27 de xuño de 2001, e aparece contextualizado no marco de desenvolvemento do II Programa Nacional de formación profesional e dos Acordos polo crecemento e o emprego en Galicia 1998/2001. Supón un impulso ás políticas de orientación, formación, e cualificación profesional da Comunidade Autónoma galega ata o ano 2006, cunha previsión de mais de 1.100.000 beneficiarios e un investimento superior aos 1.208 millóns de euros.

O PGFP destaca a necesidade de obter un sistema integrado de cualificación, formación e orientación profesional que permita:

1. Asegurar niveis de calidade de formación homologables no contexto europeo.
2. Posuír unha alta valoración no seo das organizacións produtivas e que sexa percibido pola sociedade como unha vía de acceso ao emprego e de progreso profesional e social.
3. Mellorar a calidade da formación profesional.
4. Para conseguir estes obxectivos, os principais programas de actuación que recolle o PGFP son os seguintes:
 - Reforzar as institucións da FP.
 - Mellorar a ordenación do sistema.
 - Participación dos axentes sociais no sistema da FP.
 - Observar o mercado do traballo.
 - Elaborar as cualificacións profesionais vinculadas á estrutura produtiva de Galicia.
 - Implantar un sistema de recoñecemento, avaliación e certificación da competencia da poboación activa.
 - Colaborar nas empresas e nos centros formativos.
 - Crear unha rede integrada de información e orientación profesional.
 - Crear unha rede de centros integrados de FP.
 - Crear unha rede estrutura integrada de formación do profesorado.
 - Reforzar a implantación da FP de base.
 - Implantar ciclos e especialidades formativas relacionados especialmente co desenvolvemento rexional e local.
 - Promover profesións non vocacionais con demanda no mercado de traballo.
 - Formación profesional inicial para novos que buscan o primeiro emprego.
 - Incrementar a FP a distancia.
 - Apoiar os traballadores con contratos formativos.
 - Implantar un plan de calidade e avaliación dos subsistemas de FP.

FORMACIÓN OCUPACIONAL XESTIONADA POLO SPEE-INEM

Nun principio a Formación Ocupacional era levada a cabo polo INEM, pero as transferencias da xestión desta formación ás comunidades autónomas e a asignación da formación de traballadores ocupados a entidades distintas ao instituto,

motivou que nos cadros seguintes se reflectan os datos de formación levada a cabo polo SPEE-INEM en centros nacionais dependentes do SPEE-INEM. No total dos cursos impartidos en toda España, veñen tamén reflectidos aqueles cursos impartidos nas comunidades autónomas onde aínda non teñen transferida a xestión da formación ocupacional como o País Vasco, A Rioxa, Ceuta e Melilla ou Murcia.

Nas transferencias da Formación Ocupacional, a Administración do Estado, resérvase, entre outras funcións, a elaboración de estatísticas de formación ocupacional para fins estatais.

Cursos xestionados polo INEM. Decembro. 2005.

■ Cadro 6.17

	Cursos func. ano anterior	Cursos iniciados ano	Cursos rematados ano	Cursos func. Ano actual
A Coruña	4	7	6	5
Lugo	2	2	3	1
Ourense	3	2	3	2
Pontevedra	2	1	3	0
Galicia	11	12	15	8
España	473	1.480	1.554	399

Fonte: SPEE - INEM

Como reflite o cadro 6.17 o número de cursos xestionados polo SPEE-INEM en Galicia é reducido, e en consecuencia o número de alumnos tamén (cadro 6.18)

■ Cadro 6.18

Movemento de alumnos en cursos xestionados polo INEM. Decembro. 2005.

	Formación ano anterior	Altas no ano	Baixas no ano				Total	Formación ano actual
			Rematan curso		Sen rematar curso			
			Aval. positiva	Aval. negativa	Colocación	Outras causas		
A Coruña	61	117	70	11	2	19	102	76
Lugo	33	28	33	14	0	0	47	14
Ourense	44	36	35	6	3	7	51	29
Pontevedra	30	21	45	0	0	6	51	0
Galicia	168	202	183	31	5	32	251	119
España	6.187	23.930	18.400	820	2.911	2.731	24.862	5.255

Fonte: SPEE - INEM

Se tomamos como centro de atención as familias profesionais ás que se impartiron e finalizaron cursos en 2005, observamos que só se realizaron cursos en oito delas: agraria, servizos a empresas, formación complementaria, Industrias Gráficas, industria pesada e construcións metálicas, industrias de madeira e a cortiza, servizos á Comunidade e persoais e turismo e hostalaría.

■ **Cadro 6.19**

Cursos xestionados polo INEM. 2005.

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Agraria	0	0	1	0	1	8
Administración e oficinas	0	0	0	0	0	157
Artesanía	0	0	0	0	0	3
Automoción	0	0	0	0	0	15
Comercio	0	0	0	0	0	96
Docencia e investigación	0	0	0	0	0	23
Servizos a empresas	1	0	1	3	5	617
Edificación e obras públicas	1	2	0	0	3	57
Formación complementaria	0	0	0	0	0	20
Fabric. de equipos mecánicos, eléct. e electrónicos	0	0	0	0	0	30
Industrias agroalimentarias	1	0	0	0	1	47
Industrias gráficas	0	0	0	0	0	0
Información e manifestacións artísticas	0	0	0	0	0	13
Industria pesada e construcións metálicas	1	0	0	0	1	83
Industrias químicas	0	0	0	0	0	8
Industrias téxtiles, da pel e do coiro	0	0	0	0	0	6
Industrias da madeira e a cortiza	0	1	0	0	1	13
Minería e primeiras transformacións	0	0	0	0	0	0
Montaxe e instalacións	1	0	0	0	1	29
Mantemento e reparación	0	0	0	0	0	29
Industrias manufactureiras diversas	0	0	0	0	0	0
Pesca e acuicultura	0	0	0	0	0	1
Produción, transf. e distrib. de enerxía e auga	0	0	0	0	0	3
Sanidade	0	0	0	0	0	55
Seguros e finanzas	0	0	0	0	0	16
Servizos á comunidade e personais	0	0	1	0	1	56
Transportes e comunicacións	0	0	0	0	0	127
Turismo e hostalaría	1	0	0	0	1	42
Total	6	3	3	3	15	1.554

Fonte: SPEE - INEM

6.3. Formación ocupacional

6.3.1 Programación da formación ocupacional

Neste apartado presentamos unha serie de comentarios e conclusións ao avance da memoria facilitada pola Consellería de Traballo que se recolle no epígrafe anterior (6.2), sobre as súas actuacións no ano 2005, no ámbito da formación ocupacional.

As dúas vías coas que conta a Consellería de Traballo para elaborar a súa programación de formación profesional ocupacional son: o Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional (Plan FIP) e o Fondo Social Europeo (FSE)

O cadro 6.1 mostra un resumo do que supuxo a programación do ano 2005:

■ O presuposto total (Plan FIP e FSE) experimentou un incremento (52.792.521 euros en 2004 e 53.713.468 euros en 2005), aínda que o aumento só se produciu nos fondos destinados ao Plan FIP, pasando de 49.257.345 euros en 2004 a 50.747.288,06 euros en 2005.

■ Os fondos destinados ás accións do FSE diminuíron (3.265.176 euros en 2004 e 2.996.180,15 euros en 2005), pasando a diferenza a incrementar o presuposto das accións do Plan FIP.

■ O número de cursos realizados dentro das accións do Plan FIP diminuíu lixeiramente (1.714 en 2004 e 1.672 en 2005), manténdose practicamente igual os do FSE (720 en 2004 e 729 en 2005).

■ Os alumnos participantes nos cursos programados en 2005 diminuíron na súa totalidade (40.033 en 2004 e 35.587 en 2005) aínda que a diminución foi maior no número de alumnos das accións formativas do Plan FIP (29.331 en 2004 e 25.596 en 2005)

6.3.1.1. Plan FIP

Como reflectimos no apartado anterior o Plan FIP é o que concentra a maior parte do presuposto, así como o número de cursos e alumnos das accións de formación profesional ocupacional.

Estas accións distribúense en áreas funcionais (cadros 6.5, 6.6, 6.7 e 6.8), que son unha agrupación de bisbarras en conxuntos territoriais axustados ás necesidades do servizo, tomando como base a división territorial do Mapa Comarcal de Galicia. Mediante estas áreas funcionais preténdese agrupar aqueles concellos que teñen unhas características comúns no referente a necesidades de formación e, polo tanto, no referente a desemprego. Mediante un estudo das prioridades de programación da formación profesional ocupacional realizado polo Observatorio Ocupacional do Instituto Galego das Cualificacións, extráense conclusións das catro provincias galegas sobre a priorización das especialidades e familias formativas que refliten e reverteren en mellores resultados.

Tendo en conta o tipo de entidades que imparten os cursos do Plan FIP, distínguense as seguintes categorías:

A) Cursos impartidos por Centros Colaboradores

Maioritariamente os cursos do Plan FIP son impartidos por centros colaboradores, que han de estar previamente homologados en incluídos no censo de centros colaboradores.

No ano 2005 impartíronse 1.433 cursos por centros colaboradores (1.350 en 2004) aos que asistiron un total de 22.377 alumnos (23.037 en 2004), cun presuposto de 44.006.420,28 euros (41.367.384 en 2004). Observamos que con respecto ao ano anterior o número de cursos aumentou e tamén o presuposto pero o número de alumnos diminuíu en 660. Non sabemos se a demanda formativa foi menor; se os cursos programados non tiveron o número de solicitudes previstas ou se as características dos cursos requirían unha ratio menor entre profesor e alumnos.

O presuposto destinado aos cursos impartidos polos centros colaboradores representa o 86,72% do destinado á totalidade do Plan FIP e o 81,93% do adxudicado á totalidade da Formación Profesional Ocupacional.

Se centramos a análise comparativa nas catro provincias galegas, observamos:

■ Na provincia da Coruña diminúen con respecto ao ano anterior, tanto no número de cursos (472 en 2004 e 454 en 2005), coma no número de alumnos (7.863 en 2004 e 7.070 en 2005) e o presuposto (14.726.080 euros en 2004 e 14.516.401,41 en 2005).

■ Na provincia de Lugo mantense o mesmo número de cursos (282), diminúe o número de alumnos (4.735 en 2004 e 4.274 en 2005) e aumenta lixeiramente o presuposto (7.487.520 euros en 2004 e 7.579.525 en 2005)

■ En Ourense é onde se da un maior aumento do número de cursos, increméntase en 23 con respecto ao ano anterior (277 en 2004 e 300 en 2005) e consecuentemente tamén aumentou o número de alumnos (4.645 en 2004 e 4.729 en 2005) e o presuposto (8.649.810 en 2004 e 9.290.084 en 2005).

■ En Pontevedra o aumento de cursos é de 20, (377 en 2004 e 397 en 2005), aínda que diminuíron os alumnos (6.680 en 2004 e 6.304 en 2005) e aumentou lixeiramente o presuposto (12.057.737 euros en 2004 e 12.620.408 euros en 2005).

■ A provincia da Coruña obtivo o 32,98% do presuposto, seguida de Pontevedra cun 28,67%, a Ourense asignóuselle o 21,11% do presuposto e a Lugo o 17,22%.

B) Cursos con Medios propios (cadro 6.12 e 6.13)

Os cursos impartidos con medios propios sufriron unha importante diminución con respecto ao ano anterior, pasando de 255 en 2004 a 169 en 2005, cunha importante redución do número de alumnos (4.298 en 2004 e 1.889 en 2005), aínda que non así do presuposto (6.193.118 euros en 2004 e 5.466.670 en 2005).

Descoñecemos se este descenso no número de accións formativas é debido á situación do propio centro, equipamento destes, especialidades que imparten ou outras causas.

C) Cursos con compromiso de contratación (cadro 6.10 e 6.11)

Aínda que o número de cursos con compromiso de contratación aumentou (58 en 2004 e 62 en 2005) o número de alumnos mantívose (886 en 2004 e 885 en 2005) e en consecuencia o número de compromisos de contratación.

Esta fórmula formativa tan só supuxo o 2,31% do presuposto total e un 3,45% (2,21% en 2004) do número total de alumnos.

Por provincias observamos que a distribución é similar en todas elas, agás en Pontevedra que supera as outras tres, pero só en número de cursos, non así no número de alumnos, nin no presuposto, que é o máis pequeno de toda a Comunidade.

Parecería conveniente incidir neste modelo formativo, xa que ao xuntar as necesidades formativas coas contratacións que vai realizar a propia empresa que os formou, cabe esperar que se satisfagan tanto as necesidades de inserción laboral dos alumnos, como a necesidade de traballadores formados que ten a empresa.

D) Accións Formativas cofinanciadas polo Fondo Social Europeo (FSE) (cadro 6.14)

Ímonos centrar exclusivamente nas accións formativas cofinanciadas polo Fondo Social Europeo dirixidas a traballadores desempregados.

No ano 2005 o número de cursos sufriu un lixeiro aumento (196 en 2005 e 193 en 2004) con respecto ao ano anterior; ao igual que o número de alumnos, pero non así no presuposto que experimentou un lixeiro descenso.

Na distribución dos cursos por modelos formativos apreciamos, que lonxe do desexable, os cursos con compromiso de contratación pasan de 112 en 2004 a 85 en 2005.

6.3.2. Insección Laboral

Un dos principais obxectivos da política formativa é a mellora da cualificación profesional e, a través dela, a mellora das oportunidades de colocación dos traballadores desempregados.

É fundamental o estudo da relación formación-emprego co fin de coñecer o grao de adaptación efectiva que se consegue entre a formación ocupacional impartida e os requirimentos dos traballadores.

Un estudo sobre a calidade da inserción da formación ocupacional impartida pretende obter unha visión xeral de como se produce a inserción, en que tipo de traballos, se lles serviu a realización do curso na busca emprego e cal é o grao de satisfacción obtido polo alumno.

O seguimento da inserción laboral ten como obxectivo comprobar o grao de incidencia que a Formación Profesional Ocupacional exerce sobre a colocación, en relación cos alumnos formados no marco do Plan Nacional de Formación e Inserción Profesional e que finalizaron o mesmo con avaliación positiva.

Exclúese deste estudo os alumnos formados que por colocación ou por outras causas, non finalizaron o curso, e aqueles que realizaron cursos con compromiso de contratar como mínimo o 60% dos alumnos formados durante un período de seis meses.

O estudo da incidencia da formación no mercado de traballo, leva a cabo durante o período que transcorre dende a finalización do curso e durante os doce meses seguintes, mediante cruzamento informático da base de datos de formación coa base de datos das demandas de emprego, ou compróbanse que alumnos se deron de baixa por colocación, considerándose baixas por colocación as seguintes:

- Baixa por colocación comunicada con ou sen oferta previa
- Baixa por colocación presentada por contrato con ou sen oferta previa
- Baixa por colocación por alta na Seguridade Social
- Baixa por colocación continuada de fixo discontinuo
- Baixa por colocación en R.E.T.A.
- Baixa por colocación (oferta nomeada)

Estas baixas na demanda por colocación prodúcense por un cruzamento entre a base de datos de demandantes de emprego e o rexistro de contratos e as altas na Tesouraría Xeral da Seguridade Social.

As variables que se teñen en conta para as análises da inserción laboral son: xénero, idade, nivel académico, familias profesionais e especialidades formativas máis significativas.

Nesta análise da inserción laboral non se discrimina se o traballo conseguido está relacionado co curso de formación realizado ou se o alumno participou en maior ou menor medida na busca de emprego.

Sería conveniente coñecer en que profesións se inseriron os alumnos (se están ou non relacionados co curso formativo), que modalidade contractual se utilizou, cual foi o tempo medio de busca de emprego ou canto tempo durou a inserción.

Inserción laboral FIP sen compromiso. Por familias profesionais. 2005

■ Cadro 6.20

	Alumnos aprobados	Atoparon traballo	%
Agraria	228	122	53,51
Administración e oficinas	2.052	1.222	59,55
Artesanía	221	83	37,56
Automoción	152	116	76,32
Comercio	719	395	54,94
Docencia e investigación	182	105	57,69
Servizos ás empresas	5.953	3.222	54,12
Edificación e obras públicas	803	540	67,25
Formación complementaria	28	11	39,29
Industrias de fabric. equipos electromecánicos	217	152	70,05
Industrias alimentarias	212	117	55,19
Industrias gráficas	31	13	41,94
Información e manifestacións artísticas	146	91	62,33
Industria pesada e construcións metálicas	255	201	78,82
Industrias químicas	54	27	50,00
Industrias téxtiles	308	140	45,45
Industrias da madeira e a cortiza	167	99	59,28
Montaxe e instalación	234	149	63,68
Mantemento e reparación	65	40	61,54
Pesca e acuicultura	9	6	66,67
Produc., transf. e distribuc. de enerxía e auga	80	47	58,75
Sanidade	1.232	622	50,49
Seguros e finanzas	882	519	58,84
Servizos á comunidade e persoais	1.051	522	49,67
Transporte e comunicacións	648	470	72,53
Turismo e hostalaría	642	401	62,46
Total	16.571	9.432	56,92

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

O cadro 6.20 móstranos os datos de inserción laboral do Plan FIP sen compromiso de contratación para o ano 2004, por familias profesionais.

Como en anos anteriores existen unha serie de especialidades que superan o 60% e mesmo o 70% de inserción, como é o caso da industria pesada e construcións

metálicas (78,82%), automoción (76,32%), transporte e comunicacións (72,53%), industria de fabricación de equipos electrónicos (70,05%), edificación e obras públicas (67,25%), pesca e acuicultura (66,76%), montaxe e instalacións (63,68%), turismo e hostalaría (62,46%), Información e manifestacións artísticas (62,33%) e administración e oficinas (59,55%).

Existen especialidades que aínda tendo unha alta porcentaxe de inserción viron reducida a mesma como Pesca e acuicultura que pasou do 78,57% ao 66,76% ou Producción, transformación e distribución de enerxía e auga que no anterior estudo de inserción laboral contaba cunha porcentaxe do 68,25% e no de 2004/05 cun 58,65%.

Produciuse un aumento significativo de porcentaxe de inserción na especialidade agraria cun 38,87% en 2003/04 e un 53,51% en 2004/05.

A especialidade de artesanía cun 37,56% de inserción segue sendo unha das máis baixas seguida de Formación Complementaria (esta especialidade non aparecía no estudo de 2003/04) cun 39,29% e de industrias gráficas cun 41,94%.

Inserción laboral FIP sen compromiso. Por idade. 2005.

■ Cadro 6.21

	Alumnos aprobados	Atoparon traballo	%
Entre 25 e 45	10.851	6.489	59,80
Máis de 45	2.149	713	33,18
Menos de 25	3.569	2.228	62,43
Total	16.569	9.430	56,91

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Segundo idade (cadro 6.21) observamos unha maior inserción canto menor é a idade: 62,43% para os menores de 25 anos e 33,18% para os maiores de 45.

Inserción laboral FIP sen compromiso. Por sexo. 2005.

■ Cadro 6.22

	Alumnos aprobados	Atoparon traballo	%
Homes	5.809	3.672	63,21
Mulleres	10.762	5.760	53,52
Total	16.571	9.432	56,92

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Por sexo, aínda que o número de alumnas formadas (10.762) é moi superior ao de homes (5.809), segue destacando a maior inserción laboral dos homes (63,21%) fronte ao de mulleres (53,52%, 3,4 puntos por debaixo da media), poñendo novamente de manifesto as dificultades das mulleres para acceder ao mercado laboral.

Por provincias, os resultados foron similares nas catro provincias galegas, destacando Pontevedra (59,18%), seguida da Coruña (58,64%), Lugo (55,99%) e en último lugar Ourense (51,49%). A porcentaxe total das catro provincias dá un resultado global de inserción dun 56,92%.

A inserción laboral do Plan FIP con compromiso de contratación chegou, como era esperable, ao 90,33%.

6.4. Formación continua

A Formación Continua dos traballadores ocupados atópase supeditada ao Real decreto 1046/2003, do 1 de agosto, polo que se regula o subsistema de Formación Profesional Continua.

Coa aprobación do Rd 552/2006 do 5 de maio, prodúcese unha importante modificación, ao ampliarse os medios económicos adscritos ás funcións e servizos traspasados polo Rd 146/1993, do 29 de xaneiro, que ten por obxecto o financiamento de determinadas funcións e servizos relativos á Formación Continua, e que terá efectividade a partir do 1 de xullo de 2006.

A Formación Continua é aquela que ten como finalidade proporcionar aos traballadores ocupados a formación que poidan necesitar ao longo da súa vida laboral, co fin de que teñan os coñecementos e prácticas axeitadas ás demandas das empresas e permitan ao traballador unha mellora da súa capacidade profesional e promoción individual.

A Fundación Estatal para a Formación no Emprego (actualmente Fundación Tripartita para a Formación no Emprego) é a encargada da xestión desta formación, todo iso sen prexuízo das funcións que corresponden ao SPEE e ás comunidades autónomas e contando coas organizacións empresariais e sindicais máis representativas.

O obxectivo da Formación Continua de contribuír á adquisición de novos coñecementos e reciclaxe permanente, para así lograr unha maior promoción e integración social dos traballadores e maior competitividade das empresas, preténdese alcanzar dando protagonismo aos axentes sociais, ás comunidades autónomas e resaltando a importancia dos acordos que sobre ela se alcancen na negociación colectiva, e todo iso, tanto dentro do territorio español como no ámbito da Unión Europea e seguindo as prioridades de formación marcadas na Estratexia Europea de Emprego e Fondo Social Europeo.

6.4.1. Beneficiarios da formación continua

A Formación Continua vai dirixida a:

- Traballadores asalariados de empresas privadas ou entidades públicas empresariais que coticen á Seguridade Social en concepto de Formación Profesional.
- Traballadores fixos discontinuos en períodos de non-ocupación, os que accedan á situación de desemprego cando se atopen en períodos de formación e os acoillidos a regulación de emprego nos períodos de suspensión do emprego.
- Os incluídos no Réxime Especial Agrario, autónomos, traballadores do Réxime Especial do Mar e outros que non coticen pola continxencia de formación, poderán participar a través dos contratos programa.
- Os socios traballadores e de cooperativas, sociedades laborais e empresas e entidades de economía social.

■ Persoal ao servizo da Administración Pública, poderán participar a través dos programas específicos que se acorden para a Administración.

Terán a consideración de colectivos prioritarios os que así se acorden no ámbito de decisión do Estado e Fondo Social Europeo. Actualmente teñen esta consideración: os traballadores de pequenas e medianas empresas (especialmente menos de 50 traballadores), as mulleres, minusválidos, os maiores de 45 anos e os non cualificados.

6.4.2. Accións de formación continua en empresas, incluíndo permisos individuais de formación

Son aquelas accións dirixidas á adquisición de competencias profesionais, teóricas e/ou prácticas, estruturadas en unidades pedagóxicas con obxectivos, contidos e duración propios. Son accións relacionadas especificamente coa actividade da empresa e tamén aquelas de carácter xeral que van dirixidas a proporcionar competencias profesionais transferibles a outras empresas ou ámbitos laborais. A execución destas accións se planifica, organiza e xestiona polas empresas para os seus traballadores.

Comprende tamén os permisos individuais de formación, que teñen como obxecto facilitar aos traballadores a realización de accións de formación para a obtención dunha titulación oficial, sen custo para a empresa onde traballa.

O financiamento lévase a cabo de conformidade coa Lei de Presupostos Xerais do Estado, a través dos créditos aprobados para o SPEE, aos do Fondo Social Europeo e dos créditos específicos para traballadores ocupados que non teñan obriga de cotizar polas continxencias de formación profesional.

Cada empresa disporá dun crédito para formación que poderá facer efectivo mediante a aplicación de bonificacións da Seguridade Social. A propia empresa poderá organizar e xestionar o programa de formación dos seus traballadores ou contratalo cun centro ou institución especializada, non podendo esta subcontratar a impartición da formación.

As empresas, segundo o art. 12.2 do Real decreto 1046/2003, do 1 de agosto poderán agruparse, entendendo por isto a unión dunha ou máis empresas co fin de xestionar conxuntamente a formación.

As empresas comunicarán á Fundación Estatal para a Formación no Emprego, cunha antelación mínima de 15 días ao inicio da formación, os seguintes datos: data, horario e lugar; denominación e contidos básicos, modalidade de impartición e relación ou listado de traballadores participantes. Nas accións de teleformación, a comunicación dos participantes poderá realizarse a medida que estes se vaian incorporando.

Así mesmo, están obrigados a comunicar a finalización dos grupos de formación á finalización de cada grupo ou do total da formación impartida, sempre antes de que finalice o mes de decembro do respectivo exercicio económico.

A información da finalización debe conter polo menos: denominación e modalidade de impartición, lugar, datas, número de horas, participantes, custo total do grupo e bonificacións aplicables pola empresa.

Igualmente comunicárase aos representantes legais dos traballadores a comunicación do inicio da formación e someteranse ás accións estipuladas de seguimento e control.

Aínda que a Comunidade Autónoma de Galicia leva a cabo accións de formación de traballadores ocupados, a Formación Continua aquí recollida ten aplicación en todo o territorio nacional, e poderá executarse en todo o exercicio anual.

6.4.3. Contratos programas para a formación de traballadores

Os Contratos Programa teñen por obxecto a mellora das competencias e cualificación e a especialización dos traballadores ocupados, sen que teñan que intervir as empresas para as que prestan servizos.

Existen varios tipos de Contratos Programas:

- Contratos Programas para a execución de Plans de Formación intersectorial, dirixidos á formación en competencias transversais e horizontais a varios sectores, podendo ser beneficiarios as organizacións empresariais e sindicais máis representativas.
- Contratos Programas para a execución de Plans de Formación acordados en negociación colectiva e dirixidos a traballadores dun sector produtivo concreto. Poden ser beneficiarias as entidades creadas ao amparo da negociación colectiva sectorial, así como organizacións empresariais e sindicais máis representativas.
- Contratos Programa para a execución de Plans de Formación que incorporen traballadores e socios traballadores e de traballo de dous ou máis cooperativas, sociedades laborais e outras empresas e entidades de economía social. Poderán beneficiarse as confederacións e federacións de cooperativas e sociedades laborais.

A duración dos Contratos Programa, xa sexa de ámbito estatal ou autonómico, poderá ser anual ou plurianual, ata un máximo de dous anos.

A xestión dos Contratos Programa que corresponde ao SPEE financiarase con cargo ao seu presuposto de gastos, mentres que os de ámbito autonómico farano de conformidade co establecido no art. 86 da Lei 47/2003, do 26 de novembro, Xeral Presupostaria.

6.4.4. Accións complementarias e de acompañamento á formación

Estas accións teñen por obxecto a investigación e prospección do mercado de traballo para anticiparse aos cambios do sistema produtivo e analizar a repercusión da Formación Continua na competitividade das empresas e a cualificación dos traballadores. Perséguese a elaboración de produtos ou ferramentas innovadoras e a determinación das necesidades de formación para a consecución dun progreso económico.

As Accións Complementarias e de Acompañamento da Formación Continua débense adaptar aos seguintes tipos:

■ Accións de estudo e investigación destinadas á elaboración e experimentación de produtos, técnicas e/ou ferramentas de carácter innovador para mellorar os sistemas pedagóxicos e organizativos da Formación Continua.

■ Accións de avaliación da Formación Continua.

■ Accións de promoción e difusión da Formación Continua.

Ao igual que os Contratos Programa, as de ámbito autonómico fináncianse con cargo aos créditos da Comunidade Autónoma segundo o art. 86 da Lei 47/2003, Xeral de Presupostos. Os que son competencia do SPEE fináncianse con cargo aos seus presupostos.

Poderán ser beneficiarias as empresas, entidades ou organizacións, que inclúan entre os seus fins o desenvolvemento de actividades tipificadas como accións financiadas ou relacionadas coa Formación Continua. Non poderán ser beneficiarias as Administracións Públicas.

A evolución das accións formativas nas empresas segundo a tipoloxía da acción formativa vémosla reflectida no cadro 6.23.

■ Cadro 6.23

Evolución das accións formativas nas empresas. Segundo a tipoloxía da acción formativa.

	Grupos formativos notificados 2004	%	Grupos formativos notificados 2005	%	Participantes notificados 2004	%	Participantes notificados 2005	%
Modalidade de impartición								
Presencial	2.325	76,5	3.768	69,3	19.633	72,6	29.059,00	66,7
A distancia	293	9,6	881	16,2	3.308	12,2	7.093,00	16,3
Mixta	329	10,8	629	11,6	3.405	12,6	6.499,00	14,9
Teleformación	93	3,1	162	3,0	689	2,5	933,00	2,1
Tipo de acción formativa								
Xenérica	2.136	70,3	3.510	64,5	19.327	71,5	29.603,00	67,9
Específica	904	29,7	1.930	35,5	7.708	28,5	13.981,00	32,1
Nivel de formación								
Básico	1.532	50,4	2.300	42,3	13.468	49,8	21.130,00	48,5
Medio/Superior	1.508	49,6	3.140	57,7	13.567	50,2	22.454,00	51,5
Total	3.040	100	5.440	100	27.035	100	43.584	100

Fonte: Fundación Tripartita para a Formación no Emprego.

Se tomamos como referencia a modalidade de impartición, apreciamos que a formación presencial diminúe tanto en grupos coma en participantes, a formación a distancia aumenta significativamente en grupos e participantes ao igual que a mixta e a teleformación diminúe lixeiramente en grupos e en participantes.

Polo tipo de acción formativa, a xenérica diminúe, seguindo a tendencia do resto de España, tanto en grupos coma en participantes e a acción formativa específica aumenta tanto en grupos coma en participantes.

As accións de nivel de formación básico diminúen, como no resto de España, pero seguen sendo superiores ás do territorio nacional en relación coas de nivel medio/superior.

As de nivel medio/superior aumentan tanto en grupos coma en participantes. O aumento, especialmente en grupos, é bastante superior ao do resto de España, pero segue sendo inferior en valores totais.

Accións de formación continua nas empresas. Galicia.
Evolución do sistema de bonificacións 2004-2005. Participantes en proceso formativo.
Segundo estrato de asalariados, sector de actividade e ano de bonificación.

■ Cadro 6.24

	Participantes notificados		
	2004	2005	Variación interanual
Intervalos de cadro de persoal			
De 1 a 5	1.414	3.149	122,7
De 6 a 9	583	1.233	111,5
De 10 a 49	5.177	8.353	61,3
De 50 a 99	2.545	3.921	54,1
De 100 a 249	3.562	6.375	79,0
De 250 a 499	1.429	3.001	110,0
de 500 a 999	3.183	4.882	53,4
De 1.000 a 4.999	5.445	9.589	76,1
Máis de 4.999	8.615	9.843	14,3
Total	31.957	50.350	57,6
Sector de actividade			
Agricultura	262	514	96,2
Industria	10.376	15.320	47,6
Construción	2.231	4.239	90,0
Comercio	3.574	7.094	98,5
Hostalería	1.108	1.619	46,1
Servizos	14.076	20.408	45,0
Total	31.957	50.350	55,5

Fonte: Fundación Tripartita para a Formación no Emprego.

No cadro 6.24, sobre participantes en procesos formativos segundo estrato de asalariados, sector de actividade e ano de bonificación observamos:

■ Tomando como referencia os intervalos de equipo, o aumento é moi significativo na pequena e mediana empresa, especialmente nas empresas de 1 a 5 traballadores, nas de 6 a 9 traballadores e nas de 250 a 499 traballadores. Aínda que en Galicia séguese a tendencia do resto de España, o aumento é maior nas empresas entre 1 e 5 traballadores e nas de entre 6 e 9 traballadores.

■ Se nos centramos no sector de actividade, observamos que o aumento máis destacable produciuse no do comercio e no da agricultura. No resto do territorio nacional foi o sector da agricultura o que destacou polo aumento de accións formativas.

Accións de formación continua nas empresas. Total España.
Evolución do sistema de bonificacións 2004-2005. Participantes en proceso formativo.
Segundo estrato de asalariados, sector de actividade e ano de bonificación.

■ Cadro 6.25

	Participantes notificados		
	2004	2005	Variación interanual
Intervalos de cadro de persoal			
De 1 a 5	16.468	31.249	89,8
De 6 a 9	8.245	16.654	102,0
De 10 a 49	64.169	126.283	96,8
De 50 a 99	44.401	84.951	91,3
De 100 a 249	70.446	127.274	80,7
De 250 a 499	51.181	86.159	68,3
de 500 a 999	59.036	92.733	57,1
De 1.000 a 4.999	136.775	212.717	55,5
Máis de 4.999	208.450	238.867	14,6
Total	659.472	1.016.942	54,3
Sector de actividade			
Agricultura	2.110	5.547	162,9
Industria	156.344	252.439	61,5
Construción	29.149	53.798	84,6
Comercio	106.689	129.948	21,8
Hostalería	40.946	68.494	67,3
Servizos	316.296	475.483	50,3
Total	659.472	1.016.942	51,3

Fonte: Fundación Tripartita para a Formación no Emprego.

6.5. Outras políticas activas de Emprego

6.5.1. Actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral

No marco das Medidas Activas de Emprego as accións dirixidas á contratación por conta allea teñen como finalidade favorecer a estabilidade e a creación de emprego e facilitar a inserción laboral de desempregados con maiores dificultades no mercado de traballo, complementando a comunidade autónoma os incentivos e subvencións establecidas polas medidas estatais de fomento de emprego.

O conxunto de actuacións neste ámbito reflítese no cadro 6.26.

Actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.26

	Nº empresas	Nº traballadores
Contratación indefinida discapacitados	365	417
Fomento da contratación indefinida	4.485	7.005
Fomento dos contratos en prácticas	1.564	2.226
Conciliación da vida laboral e familiar	243	261
Contratación de traballadores en risco de exclusión social	387	470
Total	7.044	10.379

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Dos distintos programas que conforman as actuacións para o fomento da estabilidade e de emprego por conta allea beneficiáronse 10.379 (12.123 en 2004) desempregados. Destes, accederon a un contrato indefinido 7.005 traballadores (3.032 en 2004), 2.226 corresponden á modalidade de contratación en prácticas (2.902 en 2004), 470 foron contratos temporais celebrados con desempregados pertencentes a colectivos de risco de exclusión social (231 en 2004) e 261 traballadores beneficiáronse dos incentivos para favorecer a conciliación da vida laboral e familiar (770 en 2004).

A liña de subvención que se dirixe a potenciar os contratos en prácticas ten como obxectivo mellorar a duración destes contratos como mínimo a un tempo non inferior a 12 meses, ao tempo que incentiva a contratación en prácticas vinculada a proxectos de I+D. O número de traballadores receptores deste programa foi de 2.226.

Outra fórmula de actuación diríxese a subvencionar a substitución de traballadores por maternidade, adopción e acollemento e por excedencia para coidado de fillo, favorecendo a conciliación da vida laboral e familiar. Compléméntanse mediante estas axudas as bonificacións establecidas en materia de Seguridade Social co obxectivo de trasladar o custo de tales continxencias á administración para mino- rar así os seus efectos sobre o empresario e facilitar a substitución de traballadores por maternidade/ paternidade. Con este fin concedéronse axudas para 243 empresas e 261 traballadores.

Para finalizar, concedéronse 470 axudas para outros tantos traballadores en risco de exclusión social e para 387 empresas.

6.5.2. Actuacións para o desenvolvemento da economía social e o autoemprego

A. Promoción de emprego en cooperativas e sociedades laborais

As medidas de fomento de emprego contémpnanse como medidas de apoio a novas iniciativas e fórmulas empresariais que se engloban baixo o concepto de economía social (cooperativas, sociedades laborais, autónomos, lle, iniciativas de emprego rural, etc.).

Actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.27

	Nº expedientes	Nº traballadores
Iniciativas de emprego: ILES / IER / IEBT's	279	348
Aboamento de cotas á Seguridade Social	224	158
Axudas a cooperativas e sociedades laborais	317	545
Adquisición da condición de socio traballador	293	293
Promoción do emprego autónomo	6.790	5.869
Creación ou ampliación de centros especiais de emprego	25	94
Mantemento de centros especiais de emprego	100	1.353
Emprego autónomo de traballadores con discapacidade	167	89
Total	8.195	8.749

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

En 2005 beneficiáronse 8.749 (2004: 7.468) traballadores das axudas ao autoemprego e á economía social, deles 545 (2004: 623) obtiveron axudas do programa de promoción de emprego en cooperativas e sociedades e 293 (2004: 270) para a adquisición da condición de socio traballador.

As rendas para o inicio da actividade configúranse como unha axuda aos desempregados para a adquisición da condición de socio traballador dunha cooperativa de traballo ou sociedade laboral.

B. Apoio ao emprego autónomo

No ano 2005 foron 5.869 (2004: 5.765) os desempregados que se beneficiaron deste programa que pretende fomentar a creación do propio negocio ou actividade como traballador autónomo.

C. Iniciativas de emprego: locais, rurais e de base tecnolóxica

Comprende tres tipos de actividades: as iniciativas locais de emprego (Ile), as iniciativas de emprego rural (IER) e finalmente, as iniciativas de emprego de base tecnolóxica (IEBT). Todas elas posibilitaron a colocación de 348 desempregados (2004: 314).

6.5.3. Integración laboral de traballadores con minusvalidez

A incorporación ao mercado de traballo deste colectivo leva a cabo a través da creación ou ampliación de centros especiais de emprego, o que supuxo a incorporación de 94 traballadores (2004: 93), o mantemento do persoal minusválido dos 100 centros especiais de emprego xa existentes e que ocupan 1.353 traballadores (2004: 1.249) e as axudas ao autoemprego como traballadores por conta propias das que se beneficiaron 89 persoas con minusvalidez (2004: 78).

6.6. Programas de cooperación e programas mixtos de formación e emprego

6.6.1. Programade cooperación con entidades locais

Os Programas de cooperación concíbense como un instrumento que, ademais de proporcionar aos desempregados unha experiencia laboral directa, teñen unha incidencia importante para a xeración de novas actividades económicas e de novos empregos no ámbito local e rural.

Programas de cooperación con entidades locais. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.28

	Entidade	Beneficiarios
Contratac. trab. desemp. para realiz. obras/servizos de interese xeral e social	343	4.055
Contratac. servizos públicos con determinadas empresas	34	140
Contratac. de técnicos locais de emprego	237	279
Estudos e campañas de desenvolvemento local*	69	
Total	683	4.474

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

No ano 2005 beneficiáronse das contratacións de traballadores desempregados para a realización de obras/servizos de interese xeral e social 4.055 desempregados e das contratacións de servizos públicos con determinadas empresas foron 140 os beneficiarios. Esta última modalidade pretende fomentar a consolidación ou aparición de novas empresas constituídas por desempregados a través da subvención ás entidades locais que contraten a prestación de servizos públicos con elas.

As contratacións de Técnicos Locais de Emprego chegaron a 237 pretendendo exercer de estimuladores da actividade empresarial mediante o asesoramento da viabilidade técnica, económica e financeira dos proxectos.

Os estudos e campañas de desenvolvemento local, iniciadas en 2003 co obxectivo de implicar na creación de emprego ás institucións públicas, aos axentes socioeconómicos e á poboación en xeral, alcanzaron en 2005 o número de 69.

O número total de traballadores beneficiados dos Programas de Cooperación con Entidades Locais, para o ano 2005 chegou a 4.474.

6.6.2. Programas de cooperación institucional

Estes programas de cooperación lévanse a cabo con outras administracións distintas da local, e neste marco levaron a cabo 1.013 contratacións de traballadores desempregados para a realización de obras/servizos de interese xeral e social e 224 contratacións de axentes de emprego e unidades de apoio á creación de emprego para realizar as funcións de implantación das políticas activas de emprego relacionadas coa creación e desenvolvemento da actividade empresarial.

Programas de cooperación institucionais. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.29

	Entidade	Beneficiarios
Contratac. trab. desemp. para realiz. obras/servizos de interese xeral e social	355	1.013
Contratac. de axentes de emprego / unidades de apoio (institucional)	88	224
Total	443	1.237

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

6.6.3. Escolas obradoiro, obradoiros de emprego e unidades de promoción e desenvolvemento

No cadro 6.30 podemos apreciar as escolas obradoiros e obradoiros de emprego iniciados (50 escolas e obradoiros, con 1.793 alumnos), en funcionamento e rematados en 2005 e as que continuaron en vigor 31/12/2005.

As escolas obradoiro e obradoiros de emprego dos Camiños de Santiago reflíctense no cadro 6.31 (iniciadas 6 en 2005 con 152 alumnos).

As unidades de promoción e desenvolvemento (cadro 6.32) teñen como finalidade de intervir no ámbito supramunicipal e descubrir as potencialidades de desenvolvemento e emprego avaliando os proxectos das escolas obradoiro, casas de oficio

e obradoiros de emprego e colaborando na inserción dos seus participantes. No ano 2005 puxéronse 4 en funcionamento con 37 traballadores.

Escolas obradoiro e obradoiros de emprego. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.30

	Nº EE00 00 e 00	Nº alumnos
En funcionamento a 01/01/05	57	2.160
Rematadas a 31/12/05	50	2.033
Iniciadas en 2005	50	1.793
En vigor a 31/12/05	56	1.920

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Escolas obradoiro e obradoiros de emprego dos camiños de Santiago. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.31

	Nº EE00 00 e 00	Nº alumnos
En funcionamento a 01/01/05	6	143
Rematadas a 31/12/05	5	116
Iniciadas en 2005	6	152
En vigor a 31/12/05	7	179

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

Unidades de promoción e desenvolvemento. Galicia. 2005.

■ Cadro 6.32

	UPD	Nº alumnos
En funcionamento a 01/01/05	4	37
Rematadas a 31/12/05		
Iniciadas en 2005		
En vigor a 31/12/05	4	37

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

6.6.4. Programa de fomento da inserción laboral de mulleres vítimas de violencia doméstica

A finalidade deste programa é facilitar a integración sociolaboral das mulleres vítimas de violencia doméstica a través dunha dobre faceta: por unha banda a psico-social, de recuperación da propia identidade e autoestima e de proporcionar uns medios de subsistencia e doutra, a incorporación ou reincorporación ao mercado de traballo.

Galicia. 2005.

■ Cadro 6.33

Mulleres vítimas de violencia doméstica	45

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Formación e Colocación.

No ano 2005 foron 45 as beneficiarias deste programa.

PARTE I. A NEGOCIACIÓN COLECTIVA EN GALICIA

7.1. Metodoloxía

A primeira parte deste capítulo recolle unha análise dos convenios colectivos asinados e revisados este ano en Galicia que teñen vixencia e efectos económicos durante o ano 2005.

Inclúese non só a negociación colectiva estatutaria, de eficacia xeral, senón tamén os pactos extraestatutarios e os acordos reguladores para persoal funcionario e pactos de tipo mixto que regulan de xeito unitario a todo tipo de persoal que presta servizos nas distintas administracións públicas.

O estudo que se fai respecto do tipo de cláusulas recollidas e os datos estatísticos realizáronse baseándose no propio contido dos convenios colectivos e no sinalado nas follas estatísticas que de xeito preceptivo os acompañan, e que foron remitidos a este Consello pola Dirección Xeral de Relacións Laborais.

Para o cálculo da media ponderada do incremento salarial pactado só se teñen en conta os incrementos salariais indicados de xeito porcentual e aplicando, se é o caso, as cláusulas de revisión salarial que recollen os convenios asinados e revisados este ano. Non se consideran por tanto os incrementos lineais ou os convenios nos que se indican varios incrementos.

Calcúlase tamén a media ponderada tendo en conta os incrementos salariais establecidos para este ano 2005 nos convenios asinados en anos anteriores e as cláusulas de revisión salarial do ano 2004 que non tiñan efectos retroactivos senón que indicaban o inicio dos seus efectos para 2005.

A segunda parte do capítulo refírese aos convenios de ámbito superior ao da Comunidade Autónoma que afectan a traballadores en Galicia.

Para a elaboración da información recollida fíxose unha selección dos convenios partindo dos publicados no BOE que teñen vixencia para o ano 2005 ou posterior, combinando esta información coa remitida pola *Subdirección General de Estadísticas Sociales y Laborales* do *Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales* co fin de recoller só os que teñen traballadores afectados nalguna das catro provincias galegas.

Os datos do número de traballadores afectados por estes convenios son de elaboración propia do Consello en base aos datos remitidos polo Instituto Galego de Estatística (IGE) para os convenios de sector e contactando directamente cos departamentos de recursos humanos das empresas para os convenios de empresa.

A fonte dos datos remitidos polo IGE son as Contas de cotización á Seguridade Social (Tesourería Xeral da Seguridade Social).

7.2. Estrutura da negociación colectiva

O número de convenios colectivos que existen en Galicia a 31 de decembro de 2005, xa sexan vixentes ou prorrogados tacitamente, é de 689 (cadro 7.1). Os traballadores afectados por estes convenios son 408.344.

Refírense estes datos a convenios de empresa e de sector negociados en Galicia, incluíndo neste total tamén aqueles pactos de eficacia limitada e acordos reguladores dos que se ten coñecemento.

Asináronse por primeira vez este ano 28 novos convenios (cadro 7.2) todos de empresa, continuando deste xeito a tendencia á fragmentación da negociación colectiva. Os traballadores aos que afectan estes convenios son 1.406.

O número de convenios asinados e/ou revisados en 2005 foi de 272 (218 asinados e 54 revisados) dos que 83 son de sector e 189 de empresa.

Os cadros 7.3 e 7.4 recollen estes datos por provincias así como a evolución no número de convenios asinados e revisados no período 2000-2005.

Se ademais se teñen en conta os convenios asinados en anos anteriores que teñen vixencia para o ano 2005 ou posterior, resulta un total de 420 convenios colectivos con vixencia expresa para o 2005, o que supón un 60,96% do total existente. Estes convenios afectan a 337.055 traballadores e 46.544 empresas.

Deles 91 son de sector (o 73,39% do total dos de sector existentes) e afectan a 297.683 traballadores e 329 son de empresa (o 58,23% do total dos de empresa existentes) e afectan a 39.372 traballadores.

**Evolución da estrutura global da negociación colectiva.
Por provincias. Galicia. 2000-2005.**

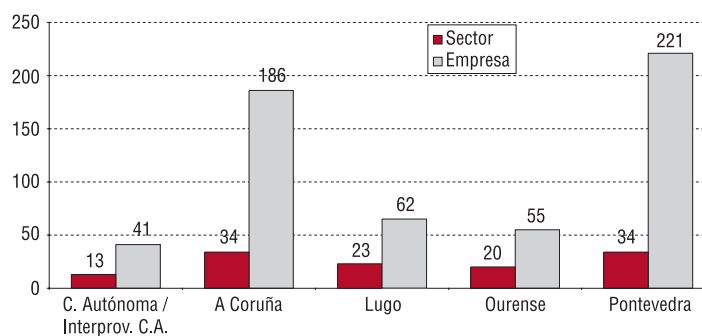
■ Cadro 7.1

	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	11	36	23	19	37	126
Empresa	31	167	48	58	211	515
Total 2000	42	203	71	77	248	641
Sector	11	37	23	19	37	127
Empresa	36	173	50	59	210	528
Total 2001	47	210	73	78	247	655
Sector	12	34	23	20	35	124
Empresa	42	171	53	59	227	552
Total 2002	54	205	76	79	262	676
Sector	12	34	23	20	35	124
Empresa	42	184	52	61	238	577
Total 2003	54	218	75	81	273	701
Sector	13	34	23	20	34	124
Empresa	47	182	55	64	241	589
Total 2004	60	216	78	84	275	713
Sector	13	34	23	20	34	124
Empresa	41	186	62	55	221	565
Total 2005	54	220	85	75	255	689

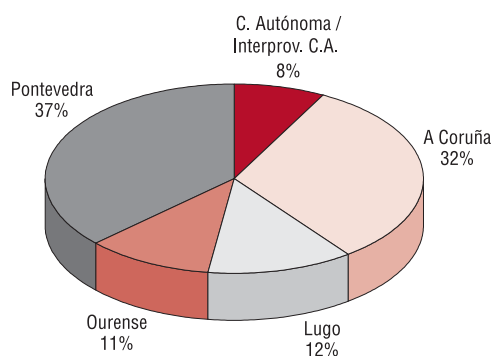
Neste cómputo total contabilízanse convenios colectivos e acordos reguladores

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Ano 2005. Distribución territorial



Ano 2005. Representación porcentual da distribución territorial



Convenios colectivos de sector e empresa asinados por vez primeira. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005

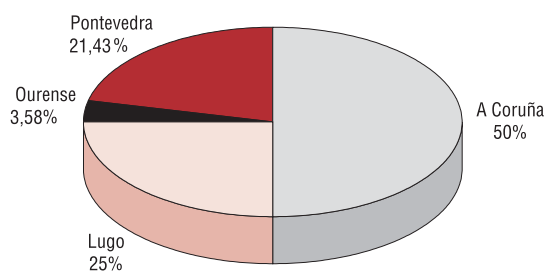
■ Cadro 7.2

Sector	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Agríc. e Pesca	-	-	-	-	-	0
Industria	-	-	-	-	-	0
Construción	-	-	-	-	-	0
Servizos	-	-	-	-	-	0
Total	0	0	0	0	0	0

Empresa	C. Autónoma / Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Agríc. e Pesca	-	3	-	-	-	3
Industria	-	1	-	-	-	1
Construción	-	-	-	-	-	0
Servizos	-	10	7	1	6	24
Total	0	14	7	1	6	28

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Convenios colectivos de empresa negociados por primeira vez. Porcentaxe provincial

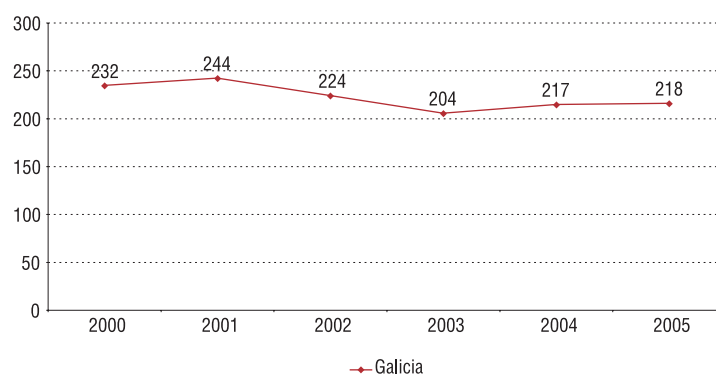


Evolución dos convenios colectivos asinados. Por provincias. Galicia. 2000-2005.

■ Cadro 7.3

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	5	10	8	17	15	55
Empresa	8	54	18	26	71	177
Total 2000	13	64	26	43	86	232
Sector	2	17	13	16	18	66
Empresa	8	48	18	22	82	178
Total 2001	10	65	31	38	100	244
Sector	5	12	8	15	15	55
Empresa	20	39	17	16	77	169
Total 2002	25	51	25	31	92	224
Sector	4	10	9	13	15	51
Empresa	8	49	11	20	65	153
Total 2003	12	59	20	33	80	204
Sector	5	10	8	14	18	55
Empresa	13	38	18	23	70	162
Total 2004	18	48	26	37	88	217
Sector	4	9	12	13	12	50
Empresa	7	51	23	25	62	168
Total 2005	11	60	35	38	74	218

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

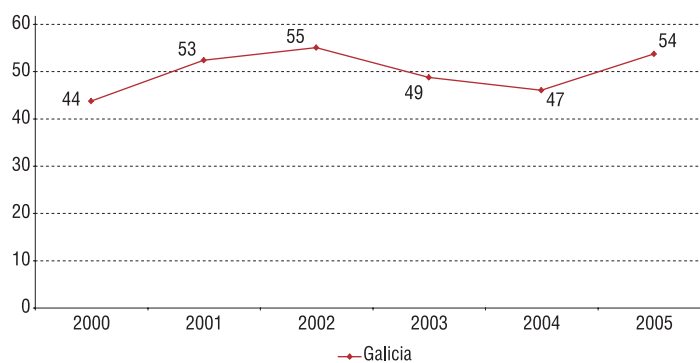


**Evolución dos convenios colectivos revisados. Por provincias.
Galicia. 2000-2005.**

■ Cadro 7.4

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	1	13	5	1	5	25
Empresa	2	3	2	5	7	19
Total 2000	3	16	7	6	12	44
Sector	1	9	5	3	6	24
Empresa	2	9	4	3	11	29
Total 2001	3	18	9	6	17	53
Sector	2	7	6	3	6	24
Empresa	0	12	1	6	12	31
Total 2002	2	19	7	9	18	55
Sector	3	11	4	4	6	28
Empresa	0	5	3	5	8	21
Total 2003	3	16	7	9	14	49
Sector	2	6	4	4	5	21
Empresa	1	7	4	5	9	26
Total 2004	3	13	8	9	14	47
Sector	2	13	4	6	8	33
Empresa	0	5	4	4	8	21
Total 2005	2	18	8	10	16	54

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



7.3. Ámbitos de aplicación

7.3.1. Funcional

Dos 272 convenios asinados ou revisados este ano, 83 son de sector (30,51%) e 189 de empresa (69,49%). Non obstante o anterior, tal e como veremos na análise do ámbito persoal, a maioría dos traballadores e das empresas están afectados por convenios de sector.

Continuando coa mesma liña que en anos anteriores, seguen sendo o sector servizos e o da industria os que agrupan o maior número de convenios (cadro 7.5).

■ **Cadro 7.5** **Convenios colectivos asinados e revisados. Por sector e grupos de empresas, empresas e ámbitos inferiores. Por provincias e sectores económicos. Galicia 2005.**

	Agric. e Pesca	Industria	Construción	Servizos	Total
C. Autónoma / Interprov. C.A.					
Convenios de sector asinados	-	-	-	4	4
Convenios de sector revisados	-	1	-	1	2
Convenios de empresa asinados	-	4	-	3	7
Convenios de empresa revisados	-	-	-	-	0
A Coruña					
Convenios de sector asinados	-	-	2	7	9
Convenios de sector revisados	-	7	-	6	13
Convenios de empresa asinados	5	12	-	34	51
Convenios de empresa revisados	-	1	-	4	5
Lugo					
Convenios de sector asinados	-	4	1	7	12
Convenios de sector revisados	-	1	-	3	4
Convenios de empresa asinados	1	7	-	15	23
Convenios de empresa revisados	-	3	-	1	4
Ourense					
Convenios de sector asinados	-	5	1	7	13
Convenios de sector revisados	-	2	-	4	6
Convenios de empresa asinados	-	9	1	15	25
Convenios de empresa revisados	-	3	-	1	4
Pontevedra					
Convenios de sector asinados	-	3	1	8	12
Convenios de sector revisados	-	6	-	2	8
Convenios de empresa asinados	-	27	-	35	62
Convenios de empresa revisados	-	3	-	5	8
Galicia					
Convenios de sector asinados	0	12	5	33	50
Convenios de sector revisados	0	17	0	16	33
Convenios de empresa asinados	6	59	1	102	168
Convenios de empresa revisados	0	10	0	11	21

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.3.2. Territorial

Igual que en anos anteriores o ámbito territorial de negociación máis empregado foi o provincial, tan só o 4,78% dos convenios asinados e/ou revisados en 2005 foron de ámbito superior á provincia.

Por provincias, tal e como vén sendo habitual, Pontevedra é a que tivo máis actividade negociadora, o 33,09% do total, seguida da Coruña cun 28,68%. As porcentaxes de Ourense e Lugo son 17,65% e 15,81% respectivamente.

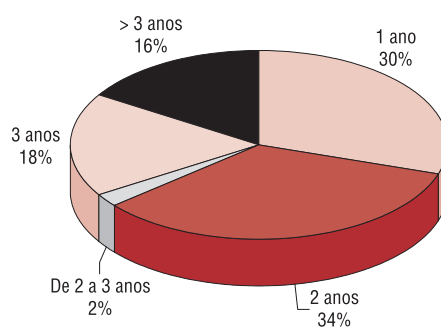
7.3.3. Temporal

Nos cadros 7.6 e 7.7 pódense apreciar as vixencias medias dos convenios colectivos de sector e de empresa respectivamente.

Cadro 7.6 Vixencias medias dos convenios colectivos de sector. Porcentaxe sobre o total de convenios asinados. Por provincias. Galicia. 2005.

	C. Autónoma/ Interprov. C. A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Menos de 1 ano	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	0	0,00
1 ano	2	50,00	2	22,22	3	25,00	6	46,15	2	16,67	15	30,00
De 1 a 2 anos	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	0	0,00
2 anos	-	0,00	5	55,56	2	16,67	6	46,15	4	33,33	17	34,00
De 2 a 3 anos	1	25,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	1	2,00
3 anos	1	25,00	-	0,00	3	25,00	1	7,69	4	33,33	9	18,00
Máis de 3 anos	-	0,00	2	22,22	4	33,33	-	0,00	2	16,67	8	16,00
Total	4	100	9	100	12	100	13	100	12	100	50	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



A vixencia bianual (34%) e anual (30%) foi a máis utilizada nos convenios de sector. Nos de empresa a vixencia máis utilizada foi a anual (o 30,95% dos asinados).

O 70% dos convenios de sector e o 64,29% dos convenios de empresa pactaron unha vixencia maior ou igual a 2 anos.

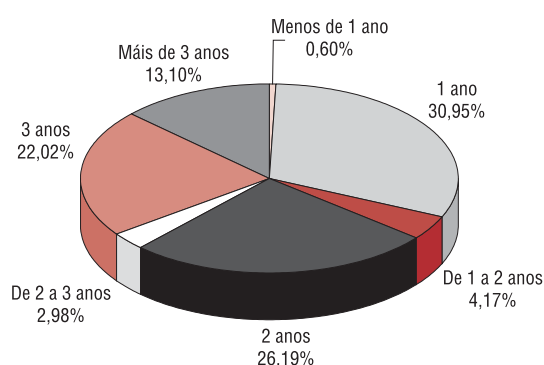
Hai que indicar que entre os convenios asinados que teñen vixencia superior a un ano (150 convenios, o 68,81% do total), 21 rematan a súa vixencia neste ano 2005.

Sinalar neste punto que en 2 convenios de sector e en 6 convenios de empresa establécese respecto de determinadas cláusulas unha vixencia superior á do convenio.

■ Cadro 7.7 Vixencias medias dos convenios colectivos de empresa. Porcentaxe sobre o total de convenios asinados. Por provincias. Galicia. 2005.

	C. Autónoma/ Interprov. C. A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Menos de 1 ano	-	0,00	-	0,00	-	0,00	-	0,00	1	1,61	1	0,60
1 ano	1	14,29	18	35,29	5	21,74	12	48,00	16	25,81	52	30,95
De 1 a 2 anos	1	14,29	2	3,92	2	8,70	1	4,00	1	1,61	7	4,17
2 anos	1	14,29	10	19,61	3	13,04	7	28,00	23	37,10	44	26,19
De 2 a 3 anos	-	0,00	4	7,84	-	0,00	1	4,00	-	0,00	5	2,98
3 anos	3	42,86	12	23,53	8	34,78	2	8,00	12	19,35	37	22,02
Máis de 3 anos	1	14,29	5	9,80	5	21,74	2	8,00	9	14,52	22	13,10
Total	7	100	51	100	23	100	25	100	62	100	168	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Estas cláusulas refírense ao seguinte:

- Pactar respecto do salario o incremento salarial para o ano seguinte ao de finalización da vixencia do convenio.
- Pactar respecto dalgún complemento o incremento para os catro anos seguintes á finalización do convenio.
- Pactar a contía do complemento de antigüidade a partir do 1 de xaneiro do ano seguinte ao de finalización do convenio.
- Compromiso de non negociar a cláusula de antigüidade durante o ano seguinte ao de finalización do convenio.
- Prorrogar para o ano seguinte ao de finalización do convenio as condicións establecidas respecto do contrato de relevo.
- Pactar respecto das vacacións engadir días segundo anos de servizo a partir do ano seguinte ao de finalización do convenio ou os períodos de desfrute.
- Aumentar os días de asuntos propios desde o ano seguinte ao de finalización do convenio.
- Sinalar os compromisos que se desenvolverán no próximo convenio (xubilación, clasificación profesional, sistema retributivo, ascensos e formación)
- Fixar os complementos no caso de IT por accidente de traballo ou enfermidade profesional e enfermidade común con hospitalización que rexerán a partir do ano seguinte ao de finalización do convenio.

7.3.4. Persoal

Os traballadores afectados polos convenios asinados e revisados en Galicia no ano 2005 foron 300.621 (cadros 7.8 e 7.9). O 94,70% deles teñen reguladas as súas condicións de traballo por convenios de sector:

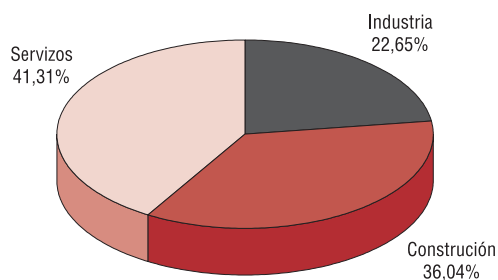
■ Cadro 7.8

**Traballadores e empresas afectados por convenios colectivos asinados e revisados.
Sector. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005**

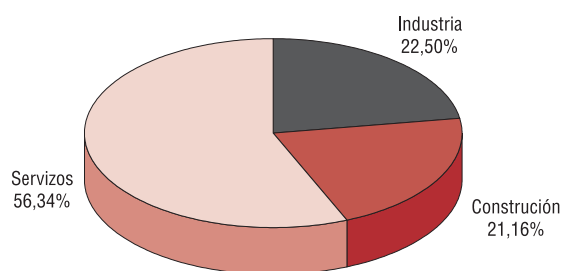
	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas
Agric. e Pesca	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0
Industria	175	52	22.005	2.650	5.067	1.750	8.345	678	28.875	4.667	64.467	9.797
Construción	-	-	43.800	3.650	8.618	903	8.200	660	42.000	4.000	102.618	9.213
Servizos	4.695	410	61.265	8.285	5.461	2.102	8.805	2.161	37.389	11.573	117.615	24.531
Total	4.870	462	127.070	14.585	19.146	4.755	25.350	3.499	108.264	20.240	284.700	43.541

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Traballadores afectados por sectores económicos



Empresas afectadas por sectores económicos

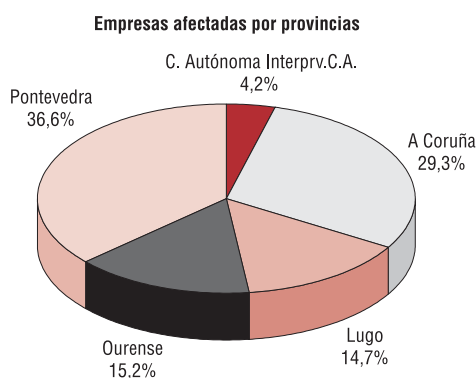
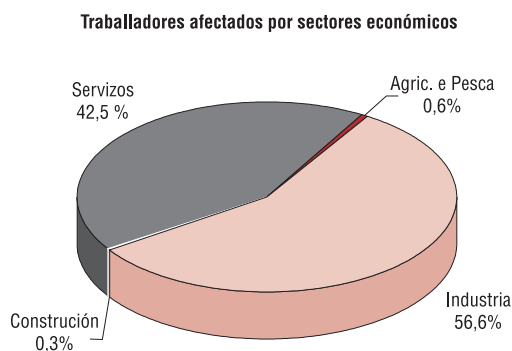


■ Cadro 7.9

**Traballadores e empresas afectados por convenios colectivos asinados e revisados.
Grupos de empresas, empresas e ámbitos inferiores. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas	traballad.	empresas
Agric. e Pesca	-	-	62	5	28	1	-	-	-	-	90	6
Industria	480	5	1.240	13	1.821	11	995	12	4.474	30	9.010	71
Construción	-	-	-	-	-	-	49	1	-	-	49	1
Servizos	185	3	2.322	38	529	16	1.056	16	2.680	40	6.772	113
Total	665	8	3.624	56	2.378	28	2.100	29	7.154	70	15.921	191

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



O sector servizos é, nos convenios de sector, o que agrupa o maior número de traballadores (41,31%), seguido da construción (36,04%).

Por provincias foi A Coruña a que acaparou o maior número de traballadores nos convenios de sector (44,63%), seguida de Pontevedra (30,03%).

Nos convenios de empresa o 44,93% dos traballadores pertencen a convenios de Pontevedra e o 22,76% á Coruña.

No que a empresas se refire, a negociación colectiva de 2005 afectou a 43.732 empresas.

O 56,35% das empresas pertencen ao sector servizos, sector que, de acordo coa Clasificación Nacional de Actividades Económicas (CNAE), agrupa a gran cantidade de actividades (comercio, transporte, hostalería, ...) estando incluídas na negociación deste ano un total de 24.644 empresas pertencentes a este sector.

Os cadros 7.10 e 7.11 agrupan os convenios de sector en función do número de traballadores e de empresas afectadas por cada convenio, e neles obsérvase que o maior número de convenios de sector concéntrase nos sectores cunha dimensión entre 1.001 e 3.000 traballadores (32,53%) e entre 101 e 500 empresas (43,37%).

■ Cadro 7.10 Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores afectados. Sector. Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
0-50 trab.	-	0,00	-	0,00	-	0,00	1	5,26	-	0,00	1	1,20
51-100 trab.	-	0,00	1	4,55	-	0,00	1	5,26	-	0,00	2	2,41
101-500 trab.	2	33,33	5	22,73	6	37,50	6	31,58	4	20,00	23	27,71
501-1.000 trab.	1	16,67	2	9,09	6	37,50	3	15,79	3	15,00	15	18,07
1.001-3.000 trab.	3	50,00	7	31,82	3	18,75	6	31,58	8	40,00	27	32,53
+3.000 trab.	-	0,00	7	31,82	1	6,25	2	10,53	5	25,00	15	18,07
Total convenios	6	100	22	100	16	100	19	100	20	100	83	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Nos convenios de empresa, o 54,50% afectan a empresas de menos de 51 traballadores (cadro 7.12) e tan só o 1,59% se negociou en empresas de máis de 500 traballadores.

Cadro 7.11 Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de empresas afectadas. Sector. Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
0-50 empresas	3	50,00	4	18,18	1	6,25	6	31,58	2	10,00	16	19,28
51-100 empresas	2	33,33	3	13,64	1	6,25	2	10,53	3	15,00	11	13,25
101-500 empresas	1	16,67	8	36,36	11	68,75	9	47,37	7	35,00	36	43,37
501-1.000 empresas	-	0,00	4	18,18	2	12,50	2	10,53	4	20,00	12	14,46
1.001-2.000 empresas	-	0,00	1	4,55	1	6,25	-	0,00	1	5,00	3	3,61
+ de 2.000 empresas	-	0,00	2	9,09	-	0,00	-	0,00	3	15,00	5	6,02
Total convenios	6	100	22	100	16	100	19	100	20	100	83	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Cadro 7.12 Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores afectados. Empresa. Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
0 - 50 trab.	2	28,57	31	55,36	17	62,96	18	62,07	35	50,00	103	54,50
51 - 100 trab.	3	42,86	13	23,21	4	14,81	6	20,69	20	28,57	46	24,34
101 - 500 trab.	2	28,57	12	21,43	5	18,52	5	17,24	13	18,57	37	19,58
+ 500 trab.	-	0,00	-	0,00	1	3,70	-	0,00	2	2,86	3	1,59
Total convenios	27	100	56	100	27	100	29	100	70	100	189	100

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Cadro 7.13 Cadros de persoal medio das empresas afectadas pola negociación colectiva. Por provincias Galicia. 2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Sector	10,5	8,7	4,0	7,2	5,3	6,5
Empresa	83,1	64,7	84,6	72,4	102,2	83,4
Total	11,8	8,9	4,5	7,8	5,7	6,9

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

O cadro de persoal medio das empresas afectadas por esta negociación (cadro 7.13) é de 6,9% traballadores por empresa. Algo máis de 6 traballadores por empresa nos convenios colectivos de sector, e 83,4 nos de empresa.

7.3.5. Desenvolvemento da negociación

■ Duración das negociacións:

Respecto do tempo empregado na negociación dos convenios asinados este ano, sinalar que nos convenios de empresa o 27,4% empregaron 1 mes ou menos, e o 47% empregou máis dun mes e ata 6 meses.

Nos convenios de sector o 52% negociouse en 3 meses ou menos.

Na elaboración deste dato empréganse como data inicial a da constitución da comisión negociadora, recollida da que se sinala na folla estatística do convenio, ou nas actas se se dispón delas, e como data final a da sinatura do convenio.

■ Conflitividade na negociación:

Durante o ano 2005 solicitouse a mediación do AGA por problemas na negociación de 12 convenios de empresa e 6 de sector. Os traballadores aos que afectan son 10.955.

En dúas empresas e nun sector nos que se solicitou mediación tamén foi convocada folga durante a negociación do convenio.

Nos convenios de empresa foi rexeitada a mediación pola contraparte afectada en tres casos. Dos 9 en que foi aceptada, remataron con resultado positivo 5, e un continúa en tramitación.

Os traballadores afectados por estes convenios son 1.969.

Nos convenios de sector foi rexeitada a mediación solicitada en 2 convenios. Dos catro en que foi aceptada 3 remataron con resultado positivo.

Os traballadores afectados por estes convenios son 8.986.

Segundo os datos facilitados pola Dirección Xeral de Relacións Laborais, durante este ano 2005 celebráronse folgas con motivo da negociación de 11 convenios, dos que 2 son de sector (un da provincia da Coruña e outro de ámbito de Comunidade Autónoma) e os outros 9 son de empresa. Os traballadores aos que afectan estes convenios son 6.516.

No convenio de sector da Coruña convocouse folga en tres ocasións, e nunha empresa da Coruña e noutra de Pontevedra convocouse en dúas ocasións.

Segundo os datos sobre negociación colectiva obrantes neste Consello no momento de elaborar este informe, unha destas empresas non ten convenio propio.

Ademais destes datos, e segundo se indica nas follas estatísticas que acompañan aos convenios asinados este ano, existiron paros e manifestacións ou mobilizacións respecto da negociación de 10 convenios que afectan a 8.240 traballadores.

Destes convenios 4 son de sector (6.445 traballadores) e 6 son de empresa (1.795 traballadores)

Participación de mulleres na composición das mesas negociadoras.

Analizando os 208 convenios dos asinados este ano nos que figura nas actas a composición da comisión negociadora de xeito nominativo (o 95,4% do total dos asinados) existe participación de mulleres na comisión negociadora en 131 convenios (63%) que afectan a 100.240 traballadores (o 65,3%).

O número total de mulleres que participou na negociación de convenios este ano foi de 94 por parte das empresas e/ou organizacións empresariais (un 16% fronte a 493 homes, un 84%) e 245 por parte das organizacións sindicais (un 22% fronte a 882 homes, un 78%).

7.4. Réxime económico

7.4.1. Incremento salarial medio ponderado

A media ponderada do incremento salarial pactado en 2005 en Galicia foi do 4,37% (cadro 7.14a).

Esta media ponderada está calculada en base ao incremento salarial indicado en porcentaxe nos convenios asinados e revisados este ano, e tendo ademais en conta as cláusulas de revisión salarial que recollen o 59,2% dos convenios asinados e o 68,5% dos revisados.

Este incremento é superior en 0,67 puntos ao IPC galego e estatal de 2005 que foi do 3,7.

Se aos convenios asinados e revisados este ano engadimos a negociación feita en anos anteriores que estende a súa vixencia ata o 2005, o incremento resultante é do 4,35 (cadro 7.14b).

■ Cadro 7.14a

**Evolución da media ponderada do incremento salarial pactado.
Por provincias. Galicia. 2000-2005**

	Convenios sector					Revisións sector				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	3,58	3,72	3,09	4,15	4,13	2,95	4,79	3,87	3,90	4,40
Lugo	4,35	3,27	3,45	4,43	4,80	2,43	3,48	4,18	3,99	4,60
Ourense	3,64	3,67	3,19	3,85	4,44	4,62	3,94	4,59	3,55	3,96
Pontevedra	3,44	3,39	3,62	3,89	4,55	3,16	4,58	3,33	4,07	4,65
C. Autónoma/ Interprov. C.A.	4,89	3,40	3,28	3,38	2,92	4,00	4,60	3,04	3,20	4,17
Galicia	3,61	3,51	3,36	4,02	4,37	2,99	4,55	3,82	3,90	4,43

	Convenios empresa					Revisións empresa				
	2001	2002	2003	2004	2005	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	3,22	3,63	3,26	3,43	3,52	3,39	4,00	3,79	3,38	4,97
Lugo	2,20	4,33	2,99	3,40	3,75	3,71	4,00	3,67	4,09	4,68
Ourense	3,59	3,34	3,46	3,45	3,74	2,57	3,81	3,11	3,96	4,27
Pontevedra	3,25	4,17	4,50	3,34	4,20	3,96	4,34	3,68	4,97	4,78
C. Autónoma/ Interprov. C.A.	2,35	2,23	3,42	3,15	3,28	2,82			3,10	
Galicia	3,16	3,11	3,75	3,35	3,88	3,47	4,10	3,69	4,17	4,77

	Media Total				
	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	3,24	3,99	3,39	4,05	4,23
Lugo	3,27	3,34	3,69	4,27	4,67
Ourense	3,68	3,68	3,52	3,81	4,23
Pontevedra	3,33	3,89	3,64	3,90	4,56
C. Autónoma/ Interprov. C.A.	4,25	2,98	3,17	3,23	3,25
Galicia	3,33	3,74	3,50	3,93	4,37

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais.

■ **Cadro 7.14b** **Media ponderada do incremento salarial pactado. Por provincias. Galicia.**
2005. Cálculos feitos tendo en conta as cláusulas de revisión salarial de 2004 con inicio de efectos para 2005 e os incrementos salariais indicados nos convenios asinados antes de 2005 con vixencia para este ano

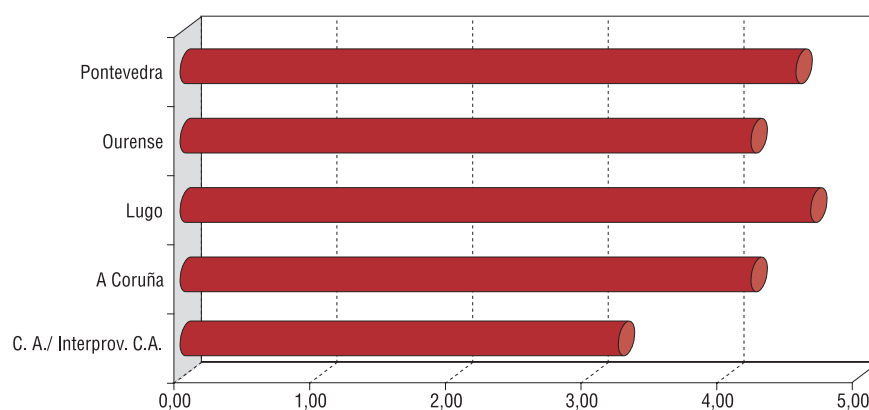
	Convenios sector	Revisións sector	Convenios empresa	Revisións empresa	Media Total
	2005	2005	2005	2005	2005
A Coruña	4,14	4,40	3,89	4,97	4,24
Lugo	4,80	4,60	3,74	4,68	4,65
Ourense	4,44	3,96	3,89	4,27	4,23
Pontevedra	4,47	4,86	4,05	4,78	4,49
C. Autónoma / Interprov. C.A.	3,27	4,17	3,55		3,48
Galicia	4,34	4,49	3,96	4,77	4,35

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ **Cadro 7.14c** **Media ponderada do incremento salarial pactado.**
Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Agric. e Pesca	-	3,31	3,70	-	-	3,46
Industria	3,47	4,81	4,52	4,20	4,55	4,57
Construcción	-	4,50	5,00	4,50	4,85	4,68
Servizos	3,22	3,84	4,35	4,04	4,25	3,99
Total	3,25	4,23	4,67	4,23	4,56	4,37

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Para o cálculo desta media tivéronse en conta os incrementos indicados para o 2005 nos convenios asinados en anos anteriores así como o valor das cláusulas de revisión salarial do ano 2004 sen efectos retroactivos nese ano, senón que indicaban o inicio dos seus efectos para as táboas salariais de 2005.

No ano 2004 este tipo de cláusulas viña recollido en 12 convenios, 8 de sector e 4 de empresa, resultando de aplicación en 9 convenios (7 de sector e 2 de empresa) que afectan a 33.193 traballadores.

O efecto destas cláusulas supón que antes de aplicar o incremento indicado para o ano 2005 no convenio, é preciso actualizar as táboas do ano anterior no valor da cláusula de revisión de 2004.

Centrando a análise nos convenios asinados e revisados en 2005, obsérvase que, por provincias, foi nos de Lugo onde se acadou un incremento máis alto, o 4,67%, seguido dos convenios de Pontevedra co 4,56%. Nos da Coruña e Ourense o incremento foi de 4,23% e nos convenios de ámbito de Comunidade Autónoma do 3,25%.

Por sectores económicos (cadro 7.14c) os incrementos máis altos foron na construción co 4,68% e na industria co 4,57%. No sector de agricultura e pesca o incremento foi de 3,46 e nos servizos de 3,99.

**Convenios colectivos asinados e revisados.
Por tramo de aumento salarial pactado inicialmente. Galicia 2005**

■ Cadro 7.15a

Aumento salarial	Convenios/ Revisións	% sobre o total	Empresas afectadas	% sobre o total	Traballadores afectados	% sobre o total
Total	272		43.732		300.621	
Subtotal de convenios con incremento en %	254	93,38%	43.714	99,96%	299.592	99,66%
Inferior ou igual ao 2%	57	20,96%	565	1,29%	7.382	2,46%
Do 2,01% ao 3%	85	31,25%	25.475	58,25%	139.341	46,35%
Do 3,01% ao 4%	82	30,15%	12.384	28,32%	110.929	36,90%
Do 4,01 ao 5%	20	7,35%	4.967	11,36%	40.452	13,46%
Superior ao 5%	10	3,68%	323	0,74%	1.488	0,49%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

**Convenios colectivos asinados e revisados. Por tramo de aumento salarial pactado
unha vez aplicadas as cláusulas de revisión salarial. Galicia. 2005**

■ Cadro 7.15b

Aumento salarial	Convenios/ Revisións	% sobre o total	Empresas afectadas	% sobre o total	Traballadores afectados	% sobre o total
Total	272		43.732		300.621	
Subtotal de convenios con incremento en %	254	93,4%	43.714	100,0%	299.592	99,7%
Inferior ou igual ao 2%	27	9,9%	36	0,1%	2.900	1,0%
Do 2,01% ao 3%	11	4,0%	4.958	11,3%	17.022	5,7%
Do 3,01% ao 4%	88	32,4%	4.352	10,0%	43.072	14,3%
Do 4,01 ao 5%	103	37,9%	31.842	72,8%	222.699	74,1%
Superior ao 5%	25	9,2%	2.526	5,8%	13.899	4,6%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Segundo reflíte o cadro 7.15a respecto do incremento salarial pactado inicialmente, o tramo de incremento salarial entre o 2,01% e o 3% é no que se atopa o maior número de convenios asinados e revisados e o que agrupa o maior número de traballadores. O tramo seguinte é o 3,01% ao 4%.

Unha vez aplicadas as cláusulas de revisión salarial, e segundo se pode apreciar no cadro 7.15b, o maior número de convenios concéntrase no tramo de 4,01% ao 5% de incremento salarial, que é o que agrupa tamén o maior número de traballadores. O tramo seguinte é de 3,01% ao 4%.

O cadro 7.16 recolle o incremento salarial medio de Galicia e de España en relación co IPC real (media anual) tamén de Galicia e España.

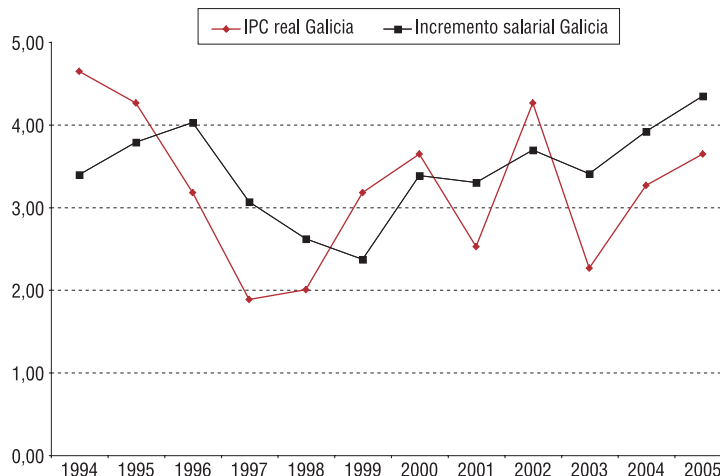
Nel pode apreciarse que o incremento salarial en España foi de 4,02 e o de Galicia foi o 4,37. A inflación en Galicia foi igual á que se deu en España.

Evolución do incremento salarial pactado e relación co IPC. Galicia/España. 1994-2005

■ Cadro 7.16

	Incremento salarial Galicia	IPC real Galicia (media anual)	Incremento salarial España	IPC real España (media anual)
1994	3,41	4,70	3,52	4,30
1995	3,82	4,30	3,64	4,30
1996	4,02	3,20	3,87	3,20
1997	3,08	1,90	3,00	2,00
1998	2,68	2,00	2,60	2,00
1999	2,47	3,20	2,75	2,90
2000	3,40	3,70	3,64	4,00
2001	3,33	2,60	3,64	2,70
2002	3,74	4,30	3,84	4,00
2003	3,50	2,30	3,70	2,60
2004	3,93	3,30	3,62	3,20
2005	4,37	3,70	4,02	3,70

"Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais, Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais ("Boletín de Estadísticas Laborais - Maio 2006") e INE"



7.4.2. Cláusulas de revisión salarial

Os convenios colectivos asinados este ano que teñen cláusula de revisión salarial son 129 (o 59,17% do total) e afectan a 189.292 traballadores (93,13%) (cadro 7.17a).

Deles 38 son de sector (76%) e afectan a 180.605 traballadores (95,45%) e 91 son de empresa (54,17%) e afectan a 8.687 traballadores (61,79%).

Respecto dos convenios revisados (cadro 7.17b), son 37 os que teñen cláusula de revisión salarial (68,52%) e afectan a 67.624 traballadores (69,46%).

Convenios colectivos asinados con cláusula de revisión salarial. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.17a

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	1	4	5
Interprov. C.A.	%	25,00%	57,14%	45,45%
Traballadores afectados		300	376	676
	%	8,30%	56,54%	15,79%
A Coruña	Nº	9	28	37
	%	100,00%	54,90%	61,67%
Traballadores afectados		73.019	1.682	74.701
	%	100,00%	52,83%	98,03%
Lugo	Nº	11	11	22
	%	91,67%	47,83%	62,86%
Traballadores afectados		15.048	1.718	16.766
	%	98,94%	82,32%	96,94%
Ourense	Nº	7	11	18
	%	53,85%	44,00%	47,37%
Traballadores afectados		13.799	821	14.620
	%	86,65%	43,10%	82,00%
Pontevedra	Nº	10	37	47
	%	83,33%	59,68%	63,51%
Traballadores afectados		78.439	4.090	82.529
	%	96,32%	65,78%	94,15%
Galicia	Nº	38	91	129
	%	76,00%	54,17%	59,17%
Traballadores afectados		180.605	8.687	189.292
	%	95,45%	61,79%	93,13%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Convenios colectivos revisados con cláusula de revisión salarial. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.17b

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	2		2
Interprov. C.A.	%	100,00%	0,00%	100,00%
Traballadores afectados		1.255		1.255
	%	100,00%	0,00%	100,00%
A Coruña	Nº	11	5	16
	%	84,62%	100,00%	88,89%
Traballadores afectados		33.921	440	34.361
	%	62,76%	100,00%	63,06%
Lugo	Nº	4	4	8
	%	100,00%	100,00%	100,00%
Traballadores afectados		3.937	291	4.228
	%	100,00%	100,00%	100,00%
Ourense	Nº	1		1
	%	16,67%	0,00%	10,00%
Traballadores afectados		700		700
	%	7,43%	0,00%	7,28%
Pontevedra	Nº	7	3	10
	%	87,50%	37,50%	62,50%
Traballadores afectados		26.375	705	27.080
	%	98,32%	75,32%	97,55%
Galicia	Nº	25	12	37
	%	75,76%	57,14%	68,52%
Traballadores afectados		66.188	1.436	67.624
	%	69,31%	77,12%	69,46%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ **Cadro 7.18** **Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos asinados e revisados.**
Por provincias. Galicia 2005.

Convenios de sector asinados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AXENCIAS MARÍTIMAS E ADUANEIRAS, EMPRESAS ESTIBADORAS PORTUARIAS E COMISIONISTAS DE TRÁNSITO	3,50	0,20	3,70
COMERCIO DE ALIMENTACIÓN	3,00	1,20	4,20
COMERCIO DE MOBLES	3,25	1,70	4,95
COMERCIO MAIORISTA DE FROITAS, HORTALIZAS E PLÁTANOS	2,75	1,70	4,45
COMERCIO VARIO DA PROVINCIA DA CORUÑA	2,75	Base para 2006: valor 1,7	2,75
CONSTRUCCIÓN	3,00	1,50	4,50
PINTURA	3,50	0,95	4,45
TINTURERÍAS, LAVANDERÍAS E REPASADO DE ROUPA	3,00	Base para 2006	3,00
TRANSPORTE DE VIAXEIROS EN AUTOBÚS POR ESTRADA	3,00	1,20	4,20
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO 4,13			

Convenios de sector asinados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DE MATERIAIS DE CONSTRUCCIÓN E SANEAMENTO	3,50	1,50	5,00
COMERCIO DE MOBLES E OBOECTOS DECORATIVOS	2,00	2,45	4,45
COMERCIO TÉXTIL	2,50	1,70	4,20
CONFEITERÍA, PASTELERÍA E REPOSTERÍA DE LUGO	3,95		3,95
EDIFICACIÓN E OBRAS PÚBLICAS (Construcción)	3,50	1,50	5,00
INDUSTRIA DA EBANISTERÍA E AFÍNS	3,00	1,70	4,70
MATERIAIS E PREFABRICADOS PARA A CONSTRUCCIÓN	3,50	1,50	5,00
OFICINAS E DESPACHOS DA PROVINCIA DE LUGO	2,50	1,70	4,20
PANADERÍAS	3,00	1,70	4,70
SANIDADE PRIVADA	2,75	1,70	4,45
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	2,75	1,70	4,45
TRANSPORTE DE VIAXEIROS POR ESTRADA	3,00	1,20	4,20
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO 4,80			

Convenios de sector asinados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DA PEL	3,00	1,20	4,20
COMERCIO TÉXTIL	4,00		4,00
CONSTRUCCIÓN	3,00	1,50	4,50
EMPRESAS CONCESIONARIAS DE SERVIZOS MUNICIPAIS DE INMOBILIZACIÓN, RETIRADA DA VÍA PÚBLICA, TRASLADO E DEPÓSITO DE VEHÍCULOS.	4,20		4,20
FABRICANTES DE MOBLES, CARPINTERÍA, TAPICERÍA E EBANISTERÍA	3,50	1,20	4,70
HOSTALERÍA	2,35	1,70	4,05
LIMPEZA DE INSTITUCIÓNS HOSPITALARIAS DA SEGURIDADE SOCIAL DE OURENSE	2,00		2,00
PANADERÍAS	3,75	Non procede aplicación	3,75
PASTELERÍA, CONFEITERÍA, BOLERÍA, REPOSTERÍA E PRATOS PRECOCIÑADOS	3,50		3,50
REMATANTES, SERRADOIROS E PREPARADOS INDUSTRIAIS DA MADEIRA	3,00	1,70	4,70
TORRADOIROS DE CAFÉ E SUCEDÁNEOS	3,75		3,75
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	6,00		6,00
TRANSPORTE DE VIAXEIROS POR ESTRADA	3,75		3,75
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO 4,44			

Convenios de sector asinados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AXENCIAS MARÍTIMAS	2,00	1,70	3,70
COMERCIO DA PEL	3,00	Base para 2006: valor 0,7	3,00
COMERCIO DE BAZARES, VENDA DE XOGUETES, ARTIGOS DE REGALO, ADORNO E RECLAMO	10,02		10,02
COMERCIO DO METAL	3,75	0,20	3,95
COMERCIO RETALLISTA TÉXTIL	3,00	Base para 2006: valor 0,7	3,00
CONSTRUCCIÓN	3,25	1,60	4,85
DERIVADOS DO CEMENTO	2,85	1,70	4,55
HOSTALERÍA	3,00	1,70	4,70
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	3,85	Base par 2006	3,85
MÁRMORES E PEDRAS	3,25	1,70	4,95
OBRADOIROS E DESPACHOS DE CONFEITEIRÍAS, PASTELERÍAS, REPOSTERÍAS, E PRATOS COCIÑADOS	2,50	1,70	4,20
TRANSPORTE PÚBLICO DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	3,70		3,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,55			

Convenios de sector asinados. Comunidade Autónoma	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CONVENIO COLECTIVO GALEGO DE CENTROS ESPECIAIS DE EMPREGO	3,20		3,20
EMPRESAS ORGANIZADORAS DO XOGO DO BINGO	3,00	1,70	4,70
RESIDENCIAS PRIVADAS DA TERCEIRA IDADE	3,20		3,20
Sector sanitario de Galicia xestionado por fundacións públicas sanitarias ou sociedades públicas autonómicas, sometidas ao protectorado da Consellería de Sanidade - Persoal laboral	2,00		2,00
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
2,92			

**INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE SECTOR ASINADOS
TOTAL GALICIA**

4,37

Convenios de sector revisados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CARPINTERÍA DE RIBEIRA	4,45		4,45
CARPINTERÍA E EBANISTERÍA	3,75	1,70	5,45
COMERCIO DE EXPORTACIÓN DE PEIXE FRESCO DO PORTO DA CORUÑA	2,00	2,20	4,20
DERIVADOS DO CEMENTO	3,35	1,70	5,05
ELABORACIÓN E INSTALACIÓN DE PEDRA E MÁRMORE	3,00	1,45	4,45
Empresas concesionarias de servizos municipais de aparcamento e/ou retirada de vehículos da vía pública da provincia da Coruña (ORA)	2,50	1,70	4,20
HOSTALERÍA	3,00	1,70	4,70
INDUSTRIA SIDEROMETALÚRXICA	3,00	1,70	4,70
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	3,68	Base para 2006: valor 1,02	3,68
OFICINAS E DESPACHOS	4,20		4,20
PANADERÍAS	2,50	1,70	4,20
REMATANTES E SERRADOIROS DE MADEIRA	3,50	1,70	5,20
TRANSPORTE DE MERCADORÍAS POR ESTRADA	3,25	0,45	3,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,40			

Convenios de sector revisados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DA PEL E DO CALZADO	2,75	1,70	4,45
COMERCIO DE ALIMENTACIÓN	3,00	1,20	4,20
COMERCIO DO METAL	3,00	1,70	4,70
INDUSTRIA SIDEROMETALÚRXICA	3,00	1,70	4,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4.60			

Convenios de sector revisados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
COMERCIO DE ALIMENTACIÓN	4,20		4,20
COMERCIO DE ELEMENTOS DO METAL	3,70		3,70
COMERCIO DE MATERIAIS PARA A CONSTRUCCIÓN E SANEAMENTO	3,70	0,50	4,20
INDUSTRIAS VITIVINÍCOLAS, ALCOHOLEIRAS E SIDREIRAS	3,95		3,95
LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	3,85		3,85
SIDEROMETAL E TALLERES DE REPARACIÓN DE VEHÍCULOS	3,95		3,95
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,96			

Convenios de sector revisados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CARPINTERÍA DE RIBEIRA	3,10	1,70	4,80
CARPINTERÍA, EBANISTERÍA E ACTIVIDADES AFÍNS	3,75	1,70	5,45
COMERCIO DE MATERIAIS DE CONSTRUCCIÓN E SANEAMENTO	4,00	1,70	5,70
EMPRESAS DO METAL SEN CONVENIO PROPIO (siderometal)	4,50	Base para 2006: valor 0,7	4,50
INDUSTRIAS DE PANIFICACIÓN (Panaderías)	2,50	1,70	4,20
INDUSTRIAS E COMERCIO VITIVINÍCOLAS	3,00	1,70	4,70
REMATANTES E SERRADOIROS DE MADEIRAS	3,00	1,70	4,70
VENDA POR XUNTO DE TECIDOS, MERCERÍA E PAQUETERÍA (Téxtil)	3,50		3,50
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,65			

Convenios de sector revisados. Comunidade Autónoma	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial %	Incremento salarial final (%)
APARCAMENTOS, GARAXES E ESTACIONAMENTOS REGULADOS DE SUPERFICIE	2,50	1,70	4,20
EDITORIAIS	2,00	1,95	3,95
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,17			

INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE SECTOR REVISADOS TOTAL GALICIA			
4,43			

Convenios de sector asinados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ANGEL LOPEZ SOTO, S.L. (Centro de traballo de Couso - Aguiño)	4,60		4,60
ÁRTABRA, S.A.	3,00	1,70	4,70
ASEMBLEA PROVINCIAL CRUZ VERMELLA ESPAÑOLA	2,25	1,70	3,95
BAJAMAR SÉPTIMA, S.A.	3,50	0,90	4,40
CAOLINES DE VIMIANZO, S.A.U. (CAVISA)	2,30	Base para 2006	2,30
CARITAS DIOCESANA DE SANTIAGO DE COMPOSTELA INTERPARROQUIAL DA CORUÑA	2,00	2,70	4,70
CASINO DEL ATLÁNTICO, S.A.	2,00	1,70	3,70
CESPA, S.A. - Servizo de limpeza dos portos e instalacións portuarias dependentes do ente público Portos de Galicia Zona Centro - Coruña Sur	Non indica %		
CONCELLO DA CORUÑA - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE AMES - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE BETANZOS - Acordo regulador funcionarios	2,00		2,00
CONCELLO DE BETANZOS - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE BOIRO - Persoal laboral	Non indica %		
CONCELLO DE BOQUEIXÓN - Acordo regulador funcionarios	2,00		2,00
CONCELLO DE BOQUEIXÓN - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE VIMIANZO - Acordo regulador funcionarios	2,00		2,00
CONCELLO DE VIMIANZO - Persoal laboral	2,00		2,00
CONFRARÍA DE PESCADORES DA CORUÑA	Non indica %	1,70	
CONFRARÍA DE PESCADORES DE FISTERRA	2,00	1,70	3,70
CONFRARÍA DE PESCADORES DE MUROS	Non indica %		
CONFRARÍA DE PESCADORES DE RIBEIRA	2,56		2,56
CONSORCIO DA CIDADE DE SANTIAGO	2,00		2,00
CONSORCIO PARA A PROMOCIÓN DA MUSICA	Non indica %		
CUARZOS INDUSTRIALES, S.A. (IX CONVENIO)	4,00	1,70	5,70
DINAHOSTING, S.L.	3,20		3,20
EL POTE, S.A.	3,50		3,50
ELABORADORA DE CEFALÓPODOS, S.A. (ELCESA)	2,50	1,95	4,45
EMPRESA MUNICIPAL AGUAS DE LA CORUÑA, S.A. - EMALCSA	2,00	1,70	3,70
EMPRESA PÚBLICA DE OBRAS E SERVIZOS HIDRÁULICOS	2,00		2,00
FELICIANO LORENTE, S.L. - Persoal que presta servizos para NAVANTIA - Ferrol (antes IZAR)	2,00	1,70	3,70
GARAJE CASTELOS, S.A.	3,00	1,70	4,70
“GESECO, S.A. - Servizo de limpeza e recollida de residuos do porto da Coruña (S.A. de Gestión de Servizos y Conservación)”	3,00	1,70	4,70
HOTEL HESPERIA - PEREGRINO (HOTELERA DEL NOROESTE, S.A.)	3,00	1,70	4,70
HOTEL HESPERIA FINISTERRE, S.A.	3,00	1,70	4,70
INDUSTRIAS DEL TABLERO, S.A. - INTASA	3,50	1,70	5,20
MACONSI, S.L. - Centro loxístico do Polígono do Tambre	3,70	Non procede aplicación	3,70
“MOYRESA, MOLTURACIÓN Y REFINO, S.A. (Centros de traballo de: O Burgo - Culleredo e Estación Marítima do Porto da Coruña)”	2,20	1,70	3,90
PERSOAL DA CAFETERÍA DE PERSOAL DO COMPLEXO HOSPITALARIO JUAN CANALEJO - MARÍTIMO OZA (Concesionaria SERUNIÓN S.A.)	3,20		3,20
PROMOTORA INDUSTRIAL SADENSE, S.A. (PROINSA)	2,00	1,70	3,70
REMOLCADORES FERROLANOS, S.A. (REFESA) - Persoal de flota	2,50	1,70	4,20
TELECABLE COMPOSTELA S.A.U.	3,75		3,75
THYSSENKRUPP ELEVADORES, S.A.	3,00	1,70	4,70
UNIÓN CRISTALERA PORTAGLAS, S.L. - Centro de traballo da Coruña	2,00	1,70	3,70
UNIÓN DE EMPRESAS MADERERAS, S.A. - UNEMSA	3,20		3,20

UNIÓN DE TELEVISIONES GALLEGAS, S.A. - UTEGASA (LOCALIA)	2,60		2,60
URBASER, S.A. - Servizo de limpeza viaria e recollida de R.S.U. do Concello de Ferrol.	2,50	1,70	4,20
URBASER, S.A. (antes TECMED) - Limpeza viaria e recollida de residuos sólidos urbanos do Concello de Ribeira.	3,70		3,70
URBASER, S.A. (antes TÉCNICAS MEDIOAMBIENTALES - TECMED, S.A.) - Limpeza pública viaria e recollida de residuos sólidos urbanos no concello de Santiago de Compostela	2,30	1,70	4,00
UTE MAESSA - LAINSA (SENAX UTE 2) - Limpeza industrial da central térmica de Endesa nas Pontes	3,00	1,70	4,70
VOZ AUDIOVISUAL, S.A.	2,50	1,70	4,20
VULCAROL, S.L. - Limpeza industrial na mina de Endesa Generación nas Pontes de García Rodríguez	3,00	1,70	4,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,52			

Convenios de empresa asinados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AFRICOR - LUGO	3,20		3,20
ALUMINIO ESPAÑOL, S.A - ALÚMINA ESPAÑOLA, S.A. (ALCOA) -Centro de traballo de San Cibrao	2,00	1,70	3,70
ARMADORES DE BURELA, S.A. (ABSA)	2,00	1,70	3,70
BOMBONES SUGUIMAR, S.A.	3,00		3,00
CALFENSA PROYECTOS, S.L. (antes SEMENTES DE GALICIA, S.L.)	3,00	1,20	4,20
CELTA PRIX, S.L. - Servizo de limpeza viaria e recollida de lixo do Concello de Burela	2,00	1,70	3,70
COMAR OPERADORA DE LUGO, S.A. (antes OPEGASA)	2,00	1,70	3,70
CONCELLO DE BURELA - Acordo regulador funcionarios	2,00		2,00
CONCELLO DE BURELA - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE GUITIRIZ - Acordo regulador funcionarios	Non indica %		
CONCELLO DE GUITIRIZ - Persoal laboral	Non indica %		
CONCELLO DE O VICEDO - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DO VALADOURO - Acordo Regulador Funcionarios	2,00		2,00
CONCELLO DO VALADOURO - Persoal laboral	2,00		2,00
"CORPORACIÓN ALIMENTARIA PEÑASANTA, S.A. (Factoría de Robra - Outeiro de Rei) Antes LARSA"	3,75	1,70	5,45
EL PROGRESO DE LUGO, S.L.	2,25	1,70	3,95
ESCOR, S.L. - Servizo de limpeza viaria e recollida de lixo do concello de Monforte de Lemos	3,00	1,70	4,70
INDUSTRIAS PLÁSTICAS ARIAS, S.L.	2,00	1,70	3,70
LIMPIEZAS DOMICILIARIAS LUCENSES, S.L. - Persoal de limpeza do Centro Rehabilitador San Rafael de Castro de Ribeiras de Lea	2,00		2,00
RESIDENCIA DE ANCIÁNS NUESTRA SEÑORA DEL CARMEN DE SARRIA	2,50	1,20	3,70
"SETEX APARKI, S.A. - Concesionaria da retirada de vehículos da vía pública no Concello de Lugo Nova adxudicataria: CECHALVA"	5,70		5,70
TABLICIA, S.A.	3,00	1,20	4,20
VESTAS NACELLES SPAIN, S.A.U. (antes NEG MICON EÓLICA, S.A.) - Centro de traballo de Chavín (Viveiro)	Non indica %		
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,75			

Convenios de empresa asinados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AGUA DE FONTENOVA, S.A.U.	3,00	1,20	4,20
AGUAS DE CABREIROÁ, S.A.	2,00	1,70	3,70
ARAÚJO PIEL, S.A.	3,50		3,50
CARLOS SABUCEDO GÓMEZ (Panadería)	5,00		5,00
CERVEZAS SAN MARTÍN, S.A.	4,00	Non procede aplicación	4,00
CIMO, ENTIDADE PRESTADORA DE SERVICIOS	Non indica %		
COMAR ORENSE, S.L.	2,00	1,70	3,70
CONCELLO DE OURENSE - PERSOAL LABORAL	Non indica %		
CONCELLO DE VERÍN - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE VIANA DO BOLO - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DO BARCO DE VALDEORRAS - Acordo regulador funcionarios	2,00	1,70	3,70
CONCELLO DO BARCO DE VALDEORRAS - Persoal laboral	2,00	1,70	3,70
CONSTRUCCIONES ALEA, S.L.	4,00		4,00
CRUZ ROJA ESPAÑOLA EN OURENSE	2,50	1,70	4,20
EUROINVERSIONES LAST TEARDROP S.L. (AGUAS DE SOUSAS, S.A.)	2,85	0,85	3,70
FAURECIA AUTOMOTIVE ESPANa, S.A. - Fábrica de Ourense	2,50	1,70	4,20
HISPANOMOCIÓN, S.A. - MOSA OURENSE	3,00	0,70	3,70
INVERSIONES DEPORTIVAS OURENSANAS, S.A.	Non indica %		
LIMACO, EMPRESA DE INSERCIÓN S.L. (Convenio franxa)	Non indica %		
MANCOMUNIDADE DE CONCELLOS DA LIMIA - Persoal laboral	2,00		2,00
OURENSE DE TRANSPORTES, S.A.	5,00		5,00
SEVERIANO GESTIÓN, S.L. - Persoal do arquivo de historias clínicas no Complexo Hospitalario de Ourense	3,20		3,20
TEYDESA CONECTORES, S.A.	4,00	0,70	4,70
UNIDAD DE VEHÍCULOS INDUSTRIALES, S.A. (UNVI, S.A.)	4,00		4,00
URBASER, S.A. (antes TECMED, S.A.) - Limpeza e recollida pública no concello de Ourense	2,60		2,60
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,74			

Convenios de empresa asinados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AGUA Y MEDIO AMBIENTE, S.A. (AYMASA) - Servizo de recollida de R.S.U. da Mancomunidade do Morrazo	4,75	1,70	6,45
AGUAS DE MONDARIZ - FUENTE DEL VAL, S.A.	6,00	0,70	6,70
ALMACENES, SERVICIOS Y RECUPERACIONES, S.L. - ALSERVI, S.L.	5,50	0,70	6,20
ALONARTI ENVASES, S.A. - CENTRO DE VIGO	3,00	1,20	4,20
ALUDEC IBÉRICA, S.A. - (Centro de traballo de Vigo)	4,50	1,70	6,20
ALUDEC TERMOPLÁSTICOS, S.A.	4,50	1,70	6,20
AMALIS, S.A. - Persoal de limpeza no Hospital do Meixoeiro de Vigo	2,00		2,00
AQUALIA Gestión Integral del Agua, S.A. - FCC, S.A. UTE LEY 18/82 (REDONDELA UTE) - Concesionaria do Servizo Municipal de Abastecemento e Saneamento de Auga de Redondela.	3,70		3,70
AUXILIAR CONSERVERA, S.A. - AUCOSA	3,50	1,20	4,70
BABÉ Y CÍA, S.L.	3,50		3,50
CABLERÍAS CONDUCTORAS, S.A.	4,00	Non procede aplicación	4,00
CELTA DE ARTES GRÁFICAS, S.L.	3,20	0,30	3,50
CENTRO TECNOLÓGICO DE GRUPO COPO, S.L.	2,00	1,70	3,70
CESPA, S.A. - Persoal adscrito aos servizos de recollida de residuos sólidos urbanos e limpeza viaria do concello de Nigrán	7,00		7,00
CESPA, S.A. - Servizo público de conservación e reposición de zonas verdes do concello de Vigo	Non indica %		
CLUB DE CAMPO DE VIGO	3,20		3,20

COMPONENTES DE VEHICULOS DE GALICIA, S.A.	2,50	1,70	4,20
CONCELLO DE PONTE CALDELAS - Persoal laboral	Non indica %		
CONCELLO DE SANXENXO - Persoal laboral	2,00		2,00
CONCELLO DE VILAGARCÍA DE AROUSA - Persoal laboral	2,00		2,00
CONSORCIO DA ZONA FRANCA DE VIGO	3,04		3,04
CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A. (CYCSA) e ESTACIONAMIENTOS Y SERVICIOS, S.A. (EYSSA) - UTE VIGO - Persoal adscrito aos servizos da ordenanza e regulación de aparcamentos da cidade de Vigo - O.R.A.	3,70		3,70
COPO IBÉRICA, S.A.	2,60	1,70	4,30
CORPORACIÓN DE PRÁCTICOS DO PORTO DE VIGO	3,20	1,70	4,90
CRISTALERÍA COCA, S.L.	5,00	Non procede aplicación	5,00
D.S. SALGADO, S.L.	5,00		5,00
DALPHIMETAL ESPAÑA, S.A.	3,75		3,75
ELECTROQUÍMICA DEL NOROESTE, S.A. (ELNOSA)	2,00	1,70	3,70
ESTIBA Y DESESTIBA DEL NOROESTE, S.L. (ESTINORTE)	2,00	1,70	3,70
FÁBRICA DE BOTONES HISLA, S.L.	5,00		5,00
FOMENTO DE CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A. - Persoal adscrito ao servizo de recollida e transporte de residuos sólidos urbanos,limpeza urbana e de praias de Vigo	3,50	1,70	5,20
FRIGODIS, S.A.	3,00	1,70	4,70
FRINOVA, S.A.	4,00		4,00
GKN Driveline Vigo, S.A. (antes GKN Indugasa, S.A.)	3,00	0,70	3,70
HISPANOMOCIÓN, S.A. (MOSA-VIGO)	3,60		3,60
HIXITEL - HIXIENE´S, S.L. - Traballadores da limpeza do Hospital Psiquiátrico Rebullón (Chuvi)	3,85	Base para 2006	3,85
HOTELERA NOROESTE, S.A. - Centros de traballo sitos na illa da Toxa	3,00	1,70	4,70
LICEO MARÍTIMO DE BOUZAS	3,60		3,60
LIMPIEZAS DEL NOROESTE, S.A. (LINORSA) - Servizo de limpeza dos colexios públicos de Vigo	3,85		3,85
LOCALIA TV VIGO - UTEGASA	Non indica %		
MACONSI, S.L. - Cafetería do Hospital do Meixoeiro	3,20		3,20
MAVIVA, S.A.	1,00	0,41	1,41
MEDITERRÁNEA DE CATERING, S.L. - Servizo de cociña e alimentación do Hospital Meixoeiro (Vigo)	2,00		2,00
METALSHIPS & DOCKS, S.A.U.	4,53		4,53
NAVIERA MAR DE ONS, S.L.	2,00	1,70	3,70
PESCANOVA ALIMENTACIÓN, S.A. - Traballadores adscritos ao centro de traballo de oficinas centrais	3,20	1,50	4,70
PESCANOVA, S.A.	3,20	1,50	4,70
PRODUCTOS CONGELADOS, S.A. (PROCSA)	5,00		5,00
REAL AERO CLUB DE VIGO	4,00	Non procede aplicación	4,00
REAL CLUB CELTA, S.A.D.	Non indica %	0,20	
REAL CLUB NÁUTICO DE VIGO	2,00	1,70	3,70
REMOLCADORES DE VIGO, S.A.- REMOLCAVISA	5,00		5,00
S.A. DE GESTIÓN DE SERVICIOS Y CONSERVACIÓN (GESECO, S.A.) - Servizo de limpeza viaria e recollida de residuos sólidos do Concello de Gondomar	3,70		3,70
SERCO PORRIÑO, S.L.	3,00		3,00
SP BERNER PLASTIC GROUP S.L. (antes PLÁSTICOS DE GALICIA, S.A.) - Extensión ao XIV Convenio Xeral da Industria Química	2,50	1,70	4,20
TUNE EUREKA, S.A.	Non indica %		
UNIÓN CRISTALERA PORTAGLAS, S.L. - Centro de trraballo de Vigo	2,00	1,70	3,70
URBASER, S.A. - Recollida de lixo no Concello Redondela	3,00	1,70	4,70
UTE SALNÉS (CELTA PRIX, S.L. - XACIA INVERCON, S.L.)	5,20		5,20
VIGO RECICLA UTE (FOMENTO DE CONSTRUCCIONES Y CONTRATAS, S.A. - CONTENUR ESPAÑA, S.L.) - Persoal adscrito aos servizos de recollida selectiva de Vigo	12,00		12,00

VITRALBA, S.L.	5,00	Non procede aplicación	5,00
VIZA AUTOMOCIÓN, S.A.	3,00	1,70	4,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,20			

Convenios de empresa asinados. Comunidade Autónoma	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ANTONIO GALLEGO CID, S.L. - Traballadores do servizo de cociña dos centros residenciais docentes de Galicia	2,00		2,00
AUTOESTRADAS DE GALICIA, AUTOPISTAS DE GALICIA, CONCESIONARIA DA XUNTA DE GALICIA, S.A.	2,00	1,70	3,70
EDITORIAL COMPOSTELA, S.A.	2,50	1,25	3,75
EDITORIAL LA CAPITAL, S.L. e ARTES GRÁFICAS LA CAPITAL, S.A. editora dos xornais EL IDEAL GALLEGO, DEPORTE CAMPEÓN, DIARIO DE FERROL, DIARIO DE BERGANINOS e DIARIO DE AROUSA	2,50		2,50
GAS GALICIA SDG, S.A.	2,40	1,70	4,10
SERVIMGAL, S.L.	3,50		3,50
UNIÓN CRISTALERA PORTAGLAS, S.L. - Centros de traballo de Santiago de Compostela e Lalín	2,00	1,70	3,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,28			

**INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE EMPRESA ASINADOS
TOTAL GALICIA 3,88**

Convenios de empresa revisados. A Coruña	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ELABORADOS METÁLICOS, S.A. - EMESA	3,50	1,70	5,20
HOTEL RIAZOR CORUÑA, S.L.- Persoal que presta servizos no Hotel e Cafetería Riazor	3,00	1,70	4,70
LIMPIEZAS XALO, S.L. - Limpeza viaria do concello de Culleredo	3,50	1,70	5,20
URBASER, S.A. (antes TÉCNICAS MEDIOAMBIENTALES - TECMED, S.A.) - Limpeza viaria e recollida de residuos sólidos urbanos no concello de Narón	2,50	1,70	4,20
VULCAROL, S.L. - Persoal da limpeza industrial da refinaria de Repsol Petróleo da Coruña	3,68	Base para 2006: valor 1,02	3,68
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,97			

Convenios de empresa revisados. Lugo	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CEMENTOS COSMOS, S.A.	3,00	1,70	4,70
GESTIÓN Y TÉCNICAS DEL AGUA, S.A. (Gestagua) - Servizos do Ciclo Integral da Auga	2,75	1,70	4,45
TÉCNICA DE ENVASES PESQUEROS, S.A. - TEPESA	2,00	2,70	4,70
URBASER, S.A (Centro de traballo de Lugo) - Empresa concesionaria dos servizos públicos de limpeza do Concello de Lugo	2,00	2,70	4,70
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,68			

Convenios de empresa revisados. Ourense	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
BUTACID VERÍN, S.L. (Pacto extraestatutario)	3,10		3,10
CONCELLO DE XINZO DE LIMIA - PERSOAL LABORAL	Non indica %		
PERSIANAS ROMA, S.L.	3,80		3,80
VITIVINÍCOLA DO RIBEIRO, S.C.L.	5,30		5,30
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,27			

Convenios de empresa revisados. Pontevedra	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
AUTOMÓVILES DE TUY, S.A.	3,20		3,20
EMPRESA PEREIRA, S.L.	4,20		4,20
ESTACIONAMENTOS Y SERVICIOS, S.A. (EYSSA) - Servicio de etirada, depósito e custodia de vehículos, contedores, indebida ou defectuosamente estacionados, parados ou depositados na vía pública do Concello de Vigo	5,20		5,20
FRIGORÍFICOS DE GALICIA, S.A. - FRIGALSA	2,60	1,70	4,30
GESTAMP VIGO, S.A.	4,00	1,70	5,70
STAR, S.L. - Sociedad de Tratamiento de Aguas Residuales, S.L.	3,45		3,45
TRANSPORTES LA UNIÓN, S.A.	4,20		4,20
VIGUESA DE TRANSPORTES, S.A. - VITRASA	2,75	1,70	4,45
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,78			

INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO DE CONVENIOS DE EMPRESA REVISADOS
TOTAL GALICIA 4,77

A maioría destas cláusulas están fixadas en función do IPC real e a súa diferenza co IPC previsto ou co incremento inicial pactado no convenio. Nalgún caso faise depender a súa aplicación de que se cumpran os obxectivos de produtividade da empresa.

En 156 das cláusulas de revisión salarial recollidas nos convenios asinados ou revisados este ano pactáronse efectos retroactivos. O número de traballadores aos que afectan estas cláusulas é de 205.960.

Na maioría dos casos os efectos son desde o 1 de xaneiro de 2005 (só 12 indican efectos desde que se cumpran as condicións das cláusulas).

As 10 restantes son cláusulas base para o ano 2006, é dicir, o inicio dos seus efectos producirase o 1 de xaneiro de 2006, ao actualizar as táboas salariais, antes de aplicar o incremento pactado para ese ano. O número de traballadores aos que afectan estas cláusulas é de 50.956.

Unha vez coñecido o dato do IPC real de 2005, son 7 as cláusulas que non procede aplicar, e afectan a 427 traballadores.

No cadro 7.18 aparece recollida unha relación dos convenios asinados e revisados este ano. Tamén se indica o incremento salarial dos convenios que o sinalan de xeito porcentual así como o valor das cláusulas de revisión salarial.

Neste cadro pódese apreciar que, tendo en conta as cláusulas de revisión salarial recollidas nos convenios asinados e revisados este ano que teñen efectos retroactivos, 192 convenios (70,59%) teñen un incremento igual ou superior ao IPC (3,7%). Estes convenios afectan a 269.680 traballadores (89,71%).

Deles 72 son de sector (86,75%) e afectan a 257.551 traballadores (90,46%) e 120 son de empresa (63,49%) e afectan a 12.129 traballadores (76,18%).

Tamén se pode observar que os convenios que indican un incremento salarial do 2% e non teñen cláusula de revisión salarial pertencen á administración pública ou teñen as súas condicións retributivas equiparadas aos funcionarios.

7.4.3. Réxime de desvinculación salarial

O Estatuto dos Traballadores preceptúa, como contido mínimo dos convenios colectivos de ámbito superior á empresa, a inclusión de cláusulas de desvinculación salarial.

■ Cadro 7.19

Evolución dos convenios colectivos de sector con cláusula de desvinculación salarial.

Por provincias. Galicia. 2000-2005

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	4	80,00	7	70,00	2	25,00	5	29,41	2	13,33	20	36,36
2001	1	50,00	13	76,47	1	7,69	4	25,00	5	27,78	24	36,36
2002	2	40,00	8	66,67	2	25,00	3	20,00	1	6,67	16	29,09
2003	3	75,00	6	60,00	1	11,11	3	23,08	3	20,00	16	31,37
2004	2	40,00	7	70,00	2	25,00	3	21,43	4	22,22	18	32,73
2005	3	75,00	6	66,67	2	16,67	4	30,77	2	16,67	17	34,00

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Segundo se pode apreciar no cadro 7.19, o 34% dos convenios de sector asinados este ano recollen no seu articulado este tipo de cláusulas. Os traballadores aos que afectan son 37.639.

Nos convenios de ámbito interprovincial ou de Comunidade Autónoma a porcentaxe dos que a teñen é do 75% e nos da Coruña é do 66,67%. En Ourense é do 30,77% e en Lugo e Pontevedra do 16,67%.

Existen ademais este ano dous convenios de empresa que recollen cláusulas de desvinculación.

Sinalan varios convenios como mecanismos para as empresas que pretendan acollerse á cláusula de desvinculación os seguintes: Comisión paritaria do convenio, Negociación coa representación legal dos traballadores e Mecanismos do AGA.

No que respecta ao AGA, sinalar que son 9 convenios (8 de sector e 1 de empresa) os que indican que en caso de desacordo no procedemento a seguir débese recorrer aos mecanismos nel establecidos. Os traballadores afectados son 29.799.

■ Supostos nos que pode aplicarse a cláusula de desvinculación

Sinalábase nalgúns convenios que as empresas ás que afectan só poderán non aplicar o réxime salarial pactado por acordo maioritario da comisión paritaria do convenio e referendo da maioría da totalidade do cadro de persoal de traballadores da empresa, aos que lles é de aplicación o convenio, mediante asemblea legalmente constituída.

Nalgúns casos esíxese que o acordo da comisión paritaria sexa por unanimidade.

Indícase ademais que a desvinculación do réxime salarial deberá servir para superar unha situación de crise económica da empresa provocada por perdas nos últimos exercicios contables.

Nalgún convenio faise máis detalladamente a relación dos supostos que deben darse para que as empresas poidan solicitar a non aplicación dos incrementos salariais totais ou parciais, sinalando os seguintes:

- a) Cando a empresa se encontre en situación legal de suspensión de pagamentos, quebras, concurso de acredores ou calquera outro procedemento que declare a situación de insolvencia provisional ou definitiva da empresa, sempre que non exista ningún expediente de regulación de emprego por estas causas; de existir, observárase o disposto na alínea b).
- b) Cando a empresa se encontre en expediente de regulación de emprego que afecte, polo menos, ao 20% do cadro de persoal, orixinado por causas económicas, e sempre que fose aceptado polos representantes legais dos traballadores.
- c) Cando a empresa acredite, obxectiva e fidedignamente, situacións de perdas de explotación que afecten substancialmente á estabilidade económica da empresa nos exercicios contables anteriores a aquel en que se pretende implantar esta medida.

Tomaranse como referencia para o cálculo do resultado anteriormente citado os modelos de contas anuais do Plan Xeral Contable, así como os gastos e ingresos financeiros.

- d) Cando se presente, na empresa afectada, o acaecemento dun sinistro ou sinistros a reparación dos cales supoña unha grave carga financeira ou de tesourería, esta circunstancia non suporá unha posible inaplicación dos incrementos salariais senón, en todo caso, unha suspensión temporal do aboamento. As partes afectadas negociarán a duración desta suspensión. Unha vez producida a recuperación económica, aboaranse os incrementos obxecto da suspensión con efectos retroactivos á data de inicio da non aplicación.

■ Limitacións

Algunhas cláusulas indican que na súa aplicación poderanse pactar reducións sobre as porcentaxes de incremento negociadas ou a súa total inaplicación polo período que se determine, sinalando neste último caso que se aplicarán os aspectos económicos nos mesmos termos que figuran no convenio anteriormente vixente.

Tamén se limita a aplicación noutros casos ata o remate do período de vixencia establecido para o nivel retributivo vixente no momento da solicitude (indicando

que rematado este a empresa deberá recuperar o nivel establecido no convenio seguinte).

Existe outro tipo de limitacións que sinalan que se finalmente no exercicio no que a empresa aplica a desvinculación salarial obtívese beneficios que pola súa contía superen nunha certa porcentaxe que se indica o custo do incremento salarial non aplicado, en tal suposto para o ano seguinte aplicarase non só o incremento salarial xa previsto para o novo exercicio, senón tamén o incremento non aplicado no exercicio anterior; aboándose as diferenzas salariais correspondentes ao exercicio anterior.

Noutros convenios remítese ao acordado na Comisión Paritaria en cada caso.

■ Respecto da **documentación** que se esixe sinálase, entre outra, a seguinte:

- Acreditación por medio da contabilidade dos resultados dos tres últimos exercicios nos que se demostre que durante estes se producen perdas reais.
- Plan de viabilidade para o período que se pretende a aplicación da dita cláusula de exención e a xustificación económica e a súa repercusión real na mellora global dos resultados da empresa.
- Memoria explicativa das causas que motivan a solicitude.
- Balance e conta de resultados do anterior exercicio económico (ou dos dous, tres ou catro anteriores).
- As contas anuais presentadas no Rexistro Mercantil e as declaracións correspondentes presentadas ante a Axencia Tributaria (nalgúns casos indican tamén as referidas aos tres ou catro últimos anos).
- Unha auditoría dos dous últimos exercicios e un informe do estado da situación fiscal, mercantil e laboral.
- Informe relativo aos aspectos financeiros, productivos e organizativos actuais da empresa.
- Certificación da situación da empresa ante a Seguridade Social e Facenda (nalgún caso tamén TCI e TC2).
- Declaración de estar ao día no pagamento de salarios.
- Subvencións, se é o caso, recibidas das administracións públicas nos catro anos anteriores.
- Doazóns, se é o caso, recibidas nos catro anos anteriores.
- Prego de condicións dos contratos dos que fora adxudicataria a empresa e contratos asinados, correspondentes aos ditos concursos, así como á revisión e renovación deles. Todo isto, correspondente os cinco últimos anos.
- Listaxe de contratos coas administracións públicas ou empresas privadas.

E toda a demais que lle sexa solicitada pola Comisión Paritaria.

7.4.4. Aboamento de atrasos e anticipos

Son 85 (38,99%) os convenios asinados este ano que recollen cláusulas sobre **anticipos**. Os traballadores aos que afectan son 132.020 (64,95%).

Destes convenios 75 son de empresa (44,64%) e afectan a 6.670 traballadores (47,44%) e 10 son de sector (20%) e afectan a 125.350 traballadores (66,25%).

As cláusulas fan referencia aos límites máximos e ás condicións que se requiren para a concesión dos anticipos.

Nalgún caso indican tamén os motivos polos que se poden solicitar e o procedemento que se debe seguir na tramitación e formalización das solicitudes.

■ Respecto dos **atrasos** derivados da sinatura do convenio, son 37 (16,97%) os convenios que fixan unha data ou indican un prazo para o seu aboamento. Os traballadores aos que afectan estes convenios son 82.968 (40,82%).

Deles 17 son de empresa (10,12%) e afectan a 1.395 traballadores (9,92%) e 20 son de sector (40%) e afectan a 81.573 traballadores (43,11%).

7.4.5. Estrutura salarial

O Estatuto dos traballadores remite á negociación colectiva ou, no seu defecto, ao contrato individual, a determinación da estrutura salarial, que deberá comprender o salario base, como retribución fixada por unidade de tempo ou de obra e, se é o caso, os complementos salariais fixados en función das circunstancias relativas ás condicións persoais do traballador, ao traballo realizado ou á situación e resultados da empresa, que se calcularán conforme aos criterios que se pacten.

Tamén se pactará o carácter consolidable ou non dos ditos complementos salariais, non tendo o carácter de consolidables, salvo acordo en contrario, os que estean vinculados ao posto de traballo ou á situación e resultados da empresa.

Recóllese así mesmo o dereito do traballador á percepción de gratificacións extraordinarias.

Respecto da estrutura salarial dos convenios asinados este ano en Galicia, sinalar que en 93 (42,66%) aparecen recollidas cláusulas específicas que se refiren á estrutura salarial, establecendo un esquema coas retribucións básicas, as complementarias e os conceptos indemnizatorios.

Este esquema, aínda que non se defina concretamente no seu articulado, é o seguido maioritariamente nos convenios asinados neste ano en Galicia.

Da análise do recollido nestes convenios pódese destacar o seguinte:

A) Salario base.

Respecto do salario base o que se fai xeralmente é remitir á táboa salarial para indicar cal é a súa contía. Son poucos os convenios que o definen.

B) Complementos.

Estes complementos fíxanse en atención ás condicións persoais do traballador (antigüidade e idiomas) ou por razón do traballo realizado. Entre estes últimos destacan por un lado os de toxicidade, penosidade, perigosidade, quendas e nocturnidade así como os de posto e responsabilidade, e por outro lado os que se refiren á flexibilidade na utilización da man de obra (dispoñibilidade horaria e pro-

longación de xornada) e á calidade ou cantidade de traballo realizado (primas e incentivos e complementos de produtividade, actividade e asistencia).

Indícanse a continuación os complementos máis usuais recollidos nos convenios asinados este ano e os traballadores aos que afectan.

■ Complemento de antigüidade.

Existen cláusulas respecto deste complemento en 144 convenios, o 66,06% do total (cadro 7.20a). Os traballadores aos que afectan son 58.305 (o 28,68%).

Os 28 convenios de sector que teñen este complemento supoñen o 56% do total dos de sector e afectan a 47.846 traballadores (un 25,29% do total de traballadores afectados por convenios de sector).

Os 116 de empresa representan o 69,05% do total dos de empresa asinados e afectan a 10.459 traballadores, un 74,39% do total de traballadores afectados por convenios de empresa.

Da regulación da antigüidade que se fai nestes convenios pódese sinalar o seguinte:

■ En 90 convenios (30.713 traballadores) establécese unha porcentaxe para calcular a antigüidade. Deles 18 son de sector (25.554 traballadores) e 72 son de empresa (5.159 traballadores).

Maioritariamente indícase que estas porcentaxes se aplicarán sobre o salario base, sinalando nalgúns casos que se fará sobre o Salario Mínimo Interprofesional, sobre o salario mínimo establecido no convenio ou sobre un módulo de antigüidade que se fixa.

Os convenios que establecen unha contía son 54 (44 de empresa e 10 de sector) e afectan a 27.592 traballadores (5.300 os de empresa e 22.292 os de sector).

■ En 39 convenios establécense límites á antigüidade (8.490 traballadores afectados). Deles 10 son de sector (6.320 traballadores afectados) e 29 de empresa (2.170 traballadores afectados).

Os módulos temporais que máis se utilizan son trienios (78 convenios, o 54% dos que teñen antigüidade), combinacións de bienios e quinquenios (20 convenios, o 14%), cuadrienios (17 convenios, o 12%) e quinquenios (14 convenios, o 10%).

■ En 29 convenios (13,3% dos asinados este ano) aparece recollida a supresión deste complemento de antigüidade, afectando a un total de 27.601 traballadores (13,6%).

Destes convenios 13 son de sector e afectan a 26.511 traballadores e 16 son de empresa con 1.090 traballadores afectados.

En 3 destes 29 convenios a supresión deste complemento prodúcese a partir da entrada en vigor do convenio asinado este ano. O resto fan referencia a datas anteriores.

■ Son 66 (o 30,3% dos asinados este ano) os convenios que recollen cláusulas sobre a antigüidade consolidada. Os traballadores aos que afectan son 165.859, o 81,6% do total. Deles 33 son de sector (163.085 traballadores) e 33 de empresa (2.774 traballadores).

■ Recóllese tamén en 6 convenios (1 de sector e 5 de empresa) unha compensación pola antigüidade. Os traballadores aos que afectan son 2.476

■ Complemento de idiomas, título ou coñecementos especiais:

Ven recollido en 5 convenios (2.103 traballadores), 2 de sector (1.580 traballadores afectados) e 3 de empresa (523 traballadores afectados).

Establécese unha contía fixa.

Cláusulas sobre o complemento de antigüidade Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20a

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	2	4	6
Interprov. C.A.	%	50,00%	57,14%	54,55%
Traballadores afectados		1.815	488	2.303
	%	50,21%	73,38%	53,81%
A Coruña	Nº	6	35	41
	%	66,67%	68,63%	68,33%
Traballadores afectados		20.439	2.509	22.948
	%	27,99%	78,80%	30,11%
Lugo	Nº	7	14	21
	%	58,33%	60,87%	60,00%
Traballadores afectados		4.159	485	4.644
	%	27,35%	23,24%	26,85%
Ourense	Nº	8	20	28
	%	61,54%	80,00%	73,68%
Traballadores afectados		3.863	1.795	5.658
	%	24,26%	94,23%	31,73%
Pontevedra	Nº	5	43	48
	%	41,67%	69,35%	64,86%
Traballadores afectados		17.570	5.182	22.752
	%	21,57%	83,34%	25,96%
Galicia	Nº	28	116	144
	%	56,00%	69,05%	66,06%
Traballadores afectados		47.846	10.459	58.305
	%	25,29%	74,39%	28,68%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Complementos de toxicidade, penosidade, perigosidade ou semellantes:

Establecen este complemento 80 dos convenios dos asinados este ano, un 36,70% do total (cadro 7.20b). Os traballadores afectados son 96.793 (47,62%).

O número de convenios de sector que o recollen é de 13 (26%) con 88.553 traballadores afectados (46,8%).

Nos de empresa figura en 67 (39,88%) con 8.240 traballadores afectados (58,61%).

Das cláusulas recollidas sobre estes complementos pódese sinalar o seguinte:

Establécense fixando unha porcentaxe (fano así 38 convenios) ou ben sinalando unha contía (en 31 convenios). Nalgún caso indícase unha fórmula para o seu cálculo.

Complemento de toxicidade, penosidade, perigosidade. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20b

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº		3	3
Interprov. C.A.	%	0,00%	42,86%	27,27%
Traballadores afectados			296	296
	%	0,00%	44,51%	6,92%
A Coruña	Nº	4	17	21
	%	44,44%	33,33%	35,00%
Traballadores afectados		56.750	1.286	58.036
	%	77,72%	40,39%	76,16%
Lugo	Nº	5	5	10
	%	41,67%	21,74%	28,57%
Traballadores afectados		12.503	1.327	13.830
	%	82,21%	63,58%	79,96%
Ourense	Nº	2	11	13
	%	15,38%	44,00%	34,21%
Traballadores afectados		8.400	834	9.234
	%	52,75%	43,78%	51,79%
Pontevedra	Nº	2	31	33
	%	16,67%	50,00%	44,59%
Traballadores afectados		10.900	4.497	15.397
	%	13,38%	72,32%	17,57%
Galicia	Nº	13	67	80
	%	26,00%	39,88%	36,70%
Traballadores afectados		88.553	8.240	96.793
	%	46,80%	58,61%	47,62%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Os convenios que indican porcentaxes case todos sinalan que se aplican sobre o salario base, só en dous casos se recollen as bases sobre as que hai que aplicalas.

Respecto das contías uns convenios sinálanas por día, outros por hora e outros por mes.

Nalgún caso que indican unha contía establecen tamén que esta non poderá se inferior ao resultado de aplicar unha certa porcentaxe sobre o SMI vixente.

Tamén se indica nalgúns casos o que corresponde percibir se as funcións se realizan durante menos tempo do sinalado (a metade da xornada, media hora ou fraccións superiores ou inferiores).

Sinálense nalgúns convenios os traballos (ou as condicións especiais nos que se desenvolven) que pola súa execución dan lugar a percibir estes complementos.

En todos os convenios que fan referencia ao carácter consolidable ou non destes complementos, indícase que son non consolidables, sinalando que, se por calquera causa, desaparecesen as condicións de excepcional penosidade, toxicidade ou perigosidade, deixarán de aboarse os citados incrementos.

Recóllense tamén cláusulas que recoñecen a importancia que ten para o conxunto do sector a progresiva desaparición deste tipo de traballos, cando menos a redución ao mínimo posible das condicións de penosidade, toxicidade ou perigosidade.

dade que repercutan negativamente na saúde e seguridade dos traballadores, tendo, en calquera caso, estes traballos carácter transitorio e conxuntural.

■ Complementos de nocturnidade

Existen cláusulas sobre este complemento en 116 convenios (53,21%) que afectan a 131.812 traballadores (64,85%).

Destes convenios 22 son de sector (44%) e afectan a 121.150 traballadores (64,03%) e 94 son de empresa (55,95%) afectando a 10.662 traballadores (75,84%).

O cadro 7.20c indica os datos por provincias dos convenios que teñen este complemento.

Das cláusulas que recollen pódese destacar o seguinte:

Este complemento establécese fixando unha porcentaxe (fano así 77 dos 116 convenios que o teñen) ou sinalando unha contía (fano así 27 convenios).

A maioría dos convenios que establecen unha porcentaxe indican que se aplica sobre o salario base. Nalgúns convenios inclúese tamén a antigüidade.

Algún convenio fixa unha porcentaxe pero sinalando que en ningún caso o complemento pode ser inferior a unha certa cantidade por día que se indica.

Nalgúns casos establécese a compensación mediante a súa retribución específica ou a redución da xornada que corresponda.

Noutros convenios indícase unha fórmula para o seu cálculo.

Considérase maioritariamente traballo nocturno para estes efectos o realizado entre as 22 e as 6 horas, pero hai convenios que establecen outros períodos (inicio ás 21 horas, inicio ás 22 horas e remate ás 7 ou ás 8 da mañá, inicio ás 23 horas e remate ás 7, inicio ás 12 da noite e remate ás 6 ou ás 8 da mañá).

Algún convenio que fixa o período nocturno entre as 22 horas e as 6 sinala que, cando por necesidades da empresa, o persoal teña que prolongar a súa xornada despois das 6.00 horas, para efectos de cobramento serán consideradas como nocturnas.

Indícase tamén nalgúns convenios que se non se traballa toda a xornada no período nocturno, percibirase este complemento en proporción ao tempo traballado, engadindo nalgúns destes casos que se se traballa máis da metade da xornada no dito período terase dereito a este complemento na súa totalidade.

As excepcións ou limitacións que maioritariamente se establecen á hora de percibir este complemento son entre outras as seguintes:

■ As contratacións realizadas para traballos que pola súa propia natureza se consideran nocturnos (como gardas, vixilantes, porteiros, serenos ou similares), que fosen contratados para desenvolver as súas funcións durante o período sinalado como nocturno.

■ Cando a categoría profesional que ostente implique, para a realización das súas funcións, traballo nocturno.

■ Cando existan dúas quendas e en calquera delas se traballe soamente unha hora do período nocturno, non será aboada esta con complemento de nocturnidade.

Complemento de nocturnidade. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20c

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	3	6	9
Interprov. C.A.	%	75,00%	85,71%	81,82%
Traballadores afectados		3.315	606	3.921
	%	91,70%	91,13%	91,61%
A Coruña	Nº	4	25	29
	%	44,44%	49,02%	48,33%
Traballadores afectados		65.550	1.721	67.271
	%	89,77%	54,05%	88,28%
Lugo	Nº	4	11	15
	%	33,33%	47,83%	42,86%
Traballadores afectados		10.103	1.738	11.841
	%	66,43%	83,28%	68,46%
Ourense	Nº	6	17	23
	%	46,15%	68,00%	60,53%
Traballadores afectados		11.112	1.553	12.665
	%	69,78%	81,52%	71,03%
Pontevedra	Nº	5	35	40
	%	41,67%	56,45%	54,05%
Traballadores afectados		31.070	5.044	36.114
	%	38,15%	81,12%	41,20%
Galicia	Nº	22	94	116
	%	44,00%	55,95%	53,21%
Traballadores afectados		121.150	10.662	131.812
	%	64,03%	75,84%	64,85%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Complementos por traballo a quendas

Figura este complemento en 22 convenios (10,09% dos asinados) que afectan a 3.111 traballadores (1,53%).

Segundo se pode apreciar no cadro 7.20d, todos estes convenios son de empresa.

Respecto do tipo de cláusulas recollidas pódese sinalar o seguinte:

Mayoritariamente fíxase como unha contía.

Nun dos convenios que sinala unha porcentaxe sobre o salario base, establécese que en ningún caso poderá ser inferior a unha contía que indica por día.

Sinala algún convenio que cando, de forma non continuada, se traballara en réxime de quendas máis de un certo número de días dentro do ano natural, percibirase este complemento por todos os días efectivamente traballados. De non alcanzarse ese número de días, percibirase unicamente polos días traballados a quendas.

■ Complementos de posto e responsabilidade

Recollen 63 convenios (28,90%) complementos que, as veces con distintas denominacións, pódense englobar entre os que se fixan en función do posto que se desenvolve ou pola responsabilidade no seu desempeño. Os traballadores afectados por estes complementos son 12.223 (6,01%).

Complemento por traballo a quendas. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20d

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº		2	2
Interprov. C.A.	%	0,00%	28,57%	18,18%
Traballadores afectados			280	280
	%	0,00%	42,11%	6,54%
A Coruña	Nº		6	6
	%	0,00%	11,76%	10,00%
Traballadores afectados			501	501
	%	0,00%	15,73%	0,66%
Lugo	Nº		5	5
	%	0,00%	21,74%	14,29%
Traballadores afectados			1.508	1.508
	%	0,00%	72,26%	8,72%
Ourense	Nº		3	3
	%	0,00%	12,00%	7,89%
Traballadores afectados			480	480
	%	0,00%	25,20%	2,69%
Pontevedra	Nº		6	6
	%	0,00%	9,68%	8,11%
Traballadores afectados			342	342
	%	0,00%	5,50%	0,39%
Galicia	Nº	0	22	22
	%	0,00%	13,10%	10,09%
Traballadores afectados		0	3.111	3.111
	%	0,00%	22,13%	1,53%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Complementos de posto e responsabilidade. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20e

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	1	5	6
Interprov. C.A.	%	25,00%	71,43%	54,55%
Traballadores afectados		1.215	443	1.658
	%	33,61%	66,62%	38,74%
A Coruña	Nº	2	21	23
	%	22,22%	41,18%	38,33%
Traballadores afectados		2.580	1.661	4.241
	%	3,53%	52,17%	5,57%
Lugo	Nº		9	9
	%	0,00%	39,13%	25,71%
Traballadores afectados			328	328
	%	0,00%	15,72%	1,90%
Ourense	Nº	1	11	12
	%	7,69%	44,00%	31,58%
Traballadores afectados		200	1.302	1.502
	%	1,26%	68,35%	8,42%
Pontevedra	Nº	1	12	13
	%	8,33%	19,35%	17,57%
Traballadores afectados		2.550	1.944	4.494
	%	3,13%	31,26%	5,13%
Galicia	Nº	5	58	63
	%	10,00%	34,52%	28,90%
Traballadores afectados		6.545	5.678	12.223
	%	3,46%	40,39%	6,01%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Destes convenios 58 son de empresa e afectan a 5.678 traballadores e 5 son de sector e afectan a 6.545 traballadores (cadro 7.20e).

Fíxase maioritariamente establecendo unha contía, aínda que hai convenios que o establecen como unha porcentaxe do soldo base.

Indican algúns convenios que o desempeño das funcións que implican este complemento durante un período dun ano consecutivo ou de tres anos en períodos alternos, se logo se cesa na súa función, manténselle, con carácter de mínima, a retribución específica ata que polo seu ascenso a superior categoría quede aquela superada.

Outros convenios refírense ao carácter non consolidable deste complemento.

■ Complementos de dispoñibilidade horaria e prolongación da xornada

Son 26 os convenios que establecen estes complementos (un 11,93%), e afectan a 2.890 traballadores (1,42%).

25 destes convenios son de empresa (14,88%) e afectan a 1.675 traballadores (11,91%) e 1 é de sector (2%) e afecta a 1.215 traballadores (0,64%).

As cláusulas pódense resumir nas seguintes:

Na maioría dos convenios establécese este complemento indicando unha contía, pero existen algúns que sinalan unha porcentaxe para aplicar sobre o soldo base.

Indícase nalgún convenio un certo número de avisos a partir dos cales se incrementa o valor do complemento.

Tamén se complementa nalgún caso con días de descanso.

Outro tipo de cláusulas fai referencia á posibilidade de renuncia, sinalando nun convenio que o traballador que teña voluntariamente acordado coa empresa o réxime de libre disposición e plena dedicación poderá renunciar comunicándollo á dirección cunha antelación de 15 días, pasando a desempeñar a xornada de carácter xeral establecida como norma no convenio.

Sínálase a este respecto noutro convenio que o pacto de libre disposición quedará sen efecto logo de denuncia por escrito por calquera das dúas partes.

Faise referencia nalgún caso ao establecer o complemento de dispoñibilidade aos medios técnicos necesarios para facilitar a localización do persoal de garda (buscapersoas, teléfono móbil, ...) sinalando nalgún caso que deberán ser subministrados pola empresa

■ Primas e incentivos

Son 41 convenios (18,81%) os que establecen primas ou incentivos polo traballo realizado. Os traballadores afectados son 69.484 (34,18%).

Destes convenios 8 son de sector (16%) e afectan a 63.405 traballadores (33,51%) e 33 son de empresa (19,64%) e afectan a 6.079 traballadores (43,24%) (cadro 7.20f).

Respecto das cláusulas pódese sinalar o seguinte:

■ Establécese en función dos resultados obtidos e do cumprimento dos obxectivos fixados na empresa.

Primas e incentivos. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20f

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma	Nº	1	3	4
Interprov. C.A.	%	25,00%	42,86%	36,36%
Traballadores afectados		1.215	421	1.636
	%	33,61%	63,31%	38,22%
A Coruña	Nº	2	6	8
	%	22,22%	11,76%	13,33%
Traballadores afectados		43.800	371	44.171
	%	59,98%	11,65%	57,96%
Lugo	Nº	2	2	4
	%	16,67%	8,70%	11,43%
Traballadores afectados		9.278	1.160	10.438
	%	61,00%	55,58%	60,35%
Ourense	Nº	2	5	7
	%	15,38%	20,00%	18,42%
Traballadores afectados		8.212	566	8.778
	%	51,57%	29,71%	49,23%
Pontevedra	Nº	1	17	18
	%	8,33%	27,42%	24,32%
Traballadores afectados		900	3.561	4.461
	%	1,11%	57,27%	5,09%
Galicia	Nº	8	33	41
	%	16,00%	19,64%	18,81%
Traballadores afectados		63.405	6.079	69.484
	%	33,51%	43,24%	34,18%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Nuns casos indícase unha porcentaxe que se aplica unhas veces sobre o salario base e outras segundo os resultados (indicando como calculalos).

Outros convenios establecen unha contía fixa ou unha contía en función dos obxectivos fixados segundo a actividade da empresa (produto vendido, produción, ocupación, etc.) indicando nalgúns casos moi detalladamente o sistema e fórmulas de medición e cálculo.

Sinálase nalgúns convenios os parámetros, factores ou criterios que se utilizan para calcular estas primas, así como o xeito de seleccionalos cada ano e o peso específico de cada un.

Fíxase nalgúns casos táboas de rendementos ou escalas de resultados segundo os cales se pagará a prima.

■ Non só se establecen en función da cantidade de produción, senón tamén da calidade do produto ou servizo, a especial dedicación dos profesionais e a eficacia e eficiencia no desenvolvemento do traballo.

Nalgúns casos indícase que a calidade se entende no seu sentido máis amplo, comprendendo tamén a seguridade e a protección do medio ambiente.

■ Hai convenios que indican a posibilidade de revisar a contía cando se produce un descenso na actividade do traballador respecto aos demais da súa categoría, que obedeza a causas alleas á organización e dirección da empresa.

■ Noutros casos garántese unha certa contía aínda que o traballador non acadase o rendemento previsto, sempre que sexa por causa non imputable á empresa nin ao traballador.

■ Outro tipo de cláusulas refírese ao carácter non consolidable destas primas.

Ademais destas primas e incentivos, en 29 convenios (13,3%) establécese un **complemento de produtividade**, con un total de 3.558 traballadores afectados (1,75%).

En 5 destes convenios establécense os dous complementos á vez, produtividade e primas ou incentivos á produción (1.473 traballadores afectados).

As cláusulas respecto deste complemento refírense ao seguinte:

Sinalan algúns convenios que está destinado a retribuír o especial rendemento, a actividade extraordinaria e o interese e iniciativa do traballador no desempeño do seu traballo.

Entre as circunstancias que se indica que se teñen en conta para o seu establecemento cítase a asistencia ao traballo, dispoñibilidade, grado de cumprimento de obxectivos, trato co público, capacidade e calidade do traballo.

Outro tipo de cláusulas refírese á necesidade de que as cantidades percibidas por este concepto sexan coñecidas polos demais traballadores e polos representantes sindicais.

Existen tamén cláusulas de revisión que establecen que no momento en que se modifique algún dos factores actuais de produción de maneira que fagan que esta se incremente, modifícase a fórmula de cálculo.

Por último sinalar que se establece tamén en 24 convenios (11,01%) un **complemento de actividade** que afecta a 2.829 traballadores (1,39%) e en 22 convenios (10,09%) un **complemento por traballos especiais** que afecta a 5.727 traballadores (2,82%).

■ Complemento de asistencia e puntualidade

Segundo se pode apreciar no cadro 7.20g, recollen este tipo de complementos 54 convenios (24,77%) que afectan a 80.765 traballadores (39,73%).

Os convenios de sector que o establecen son 11 (22%) e afectan a 76.500 traballadores (40,43%). Os de empresa son 43 (25,60%) e afectan a 4.265 traballadores (30,34%).

A finalidade destes complementos é combater o absentismo laboral, e a súa regulación é ás veces moi extensa incluíndo, ademais da contía, as condicións que deben cumprirse para ter dereito a percibilos e indicando tamén cando se perden total ou parcialmente por faltas de asistencia ou puntualidade, sinalando os tipos de faltas que se teñen en conta e cales non.

Normalmente establécense fixando unha contía, pero hai convenios que sinalan unha porcentaxe sobre o salario base (nalgún caso inclúe a antigüidade e o incentivo de produción) e outros que indican unha fórmula para o seu cálculo.

Asistencia e puntualidade. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20g

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma	Nº			0
Interprov. C.A.	%	0,00%	0,00%	0,00%
Traballadores afectados				0
	%	0,00%	0,00%	0,00%
A Coruña	Nº	3	8	11
	%	33,33%	15,69%	18,33%
Traballadores afectados		44.250	557	44.807
	%	60,60%	17,49%	58,80%
Lugo	Nº	3	5	8
	%	25,00%	21,74%	22,86%
Traballadores afectados		9.550	122	9.672
	%	62,79%	5,85%	55,92%
Ourense	Nº	2	7	9
	%	15,38%	28,00%	23,68%
Traballadores afectados		9.300	650	9.950
	%	58,40%	34,12%	55,80%
Pontevedra	Nº	3	23	26
	%	25,00%	37,10%	35,14%
Traballadores afectados		13.400	2.936	16.336
	%	16,45%	47,22%	18,64%
Galicia	Nº	11	43	54
	%	22,00%	25,60%	24,77%
Traballadores afectados		76.500	4.265	80.765
	%	40,43%	30,34%	39,73%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Outros complementos

Figura en 82 convenios (37,61%) un **complemento por traballar en días festivos**. Os traballadores afectados son 29.466 (14,50%).

Destes convenios 65 son de empresa (38,69%) e afectan a 7.316 traballadores (52,04%), e 17 de sector (34%) e afectan a 22.150 traballadores (11,71%).

A compensación que se establece faise indicando unha contía, sinalando unha porcentaxe (que se aplica nuns casos sobre todos os conceptos retributivos, noutros sobre o salario base e nalgúns convenios logo de aplicar unha fórmula que se indica) ou con descansos ou días libres.

Respecto da compensación con días libres sinálase nalgúns convenios que o descanso é unha opción do interesado e noutros establécese como unha compensación ademais da contía. Tamén se indica a posibilidade de acumulación a vacacións ou a outros descansos.

Existe en 24 convenios (11,01%) o **complemento de convenio**, que afecta a 6.989 traballadores (3,44%).

Faise referencia tamén en varios convenios ao mantemento de complementos que a título persoal veña percibindo o traballador e ao establecemento doutros, tamén a título persoal, para compensar posibles perdas de retribución como consecuencia da aplicación de novos sistemas retributivos.

C) Pagas extraordinarias.

En 115 convenios dos asinados este ano (52,75%) establécense máis de 2 pagas extraordinarias. Os traballadores afectados son 79.315 (39,02%).

Estes datos pódense ver con máis detalle no cadro 7.20h.

Número de pagas extraordinarias establecido nos convenios asinados Galicia. 2005

■ Cadro 7.20h

		Sector	Empresa	Total
	Nº	18	85	103
2 Pagas	%	36,00%	50,60%	47,25%
	Traballadores afectados	116.487	7.464	123.951
	%	61,57%	53,09%	60,98%
	Nº	24	56	80
3 Pagas	%	48,00%	33,33%	36,70%
	Traballadores afectados	64.716	3.976	68.692
	%	34,20%	28,28%	33,79%
	Nº	8	26	34
4 Pagas	%	16,00%	15,48%	15,60%
	Traballadores afectados	8.004	2.321	10.325
	%	4,23%	16,51%	5,08%
	Nº		1	1
Máis de 4	%	0,00%	0,60%	0,46%
	Traballadores afectados		298	298
	%	0,00%	2,12%	0,15%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Inclúese neste cómputo a chamada “paga de beneficios” cando, ao indicar como debe calcularse, non se fai depender de se a empresa tivo ou non beneficios, senón que se converte nunha paga extraordinaria máis, na que só varía nalgúns casos o período de devengo respecto das outras pagas extraordinarias.

A contía destas pagas establécese na maioría dos convenios como unha mensualidade do salario base máis a antigüidade se é o caso, ou da antigüidade consolidada ou complemento persoal, pero hai convenios que engaden outros complementos ou unha porcentaxe sobre eles (os que máis se inclúen son os de asistencia e convenio, pero tamén se citan entre outros os de transporte e distancia, traballos especiais, traballos tóxicos, penosos ou perigosos, nocturnidade, actividade, libre disposición, titulación e carencia de incentivos).

Inclúense nalgúns casos as primas e/ou incentivos (normalmente as medias do trimestre ou semestre anterior).

Noutros casos o que se indica son os complementos que non se aboan (cítase produtividade, rendemento e festivos)

Tamén hai casos nos que as fixan como unha mensualidade do salario real e noutros convenios indícase unha contía na táboa salarial.

En 30 convenios (13,76%) refírense ao rateo destas pagas. Os traballadores afectados son 8.297 (4,08%). Destes convenios 9 son de sector (6.962 traballadores) e 21 son de empresa (1.335 traballadores).

Establecen uns convenios respecto do rateo que se deixa esa posibilidade á elección da empresa, outros indican que será por petición do traballador, e noutros que debe ser por acordo entre as partes.

Hai convenios nos que o rateo non se refire a todas as pagas senón a algunhas en concreto. Os convenios que indican que o aboamento de todas as pagas extraordinarias será mensual son 4 (246 traballadores). En outros 9 (3.154 traballadores) indícase o rateo só dunhas pagas concretas.

As demais cláusulas refírense ao período de devengo e aos meses en que se perciben.

En 6 convenios (2,75%) establécese unha paga condicionada a que existan beneficios ou aos resultados da empresa. Os traballadores afectados son 1.711 (0,84%). Destes convenios 1 é de sector (1.500 traballadores) e 5 son de empresa (211 traballadores).

Para establecer esta paga indícase unha fórmula, unha porcentaxe sobre o salario ou unha contía.

D) Retribucións extrasalariais.

Recóllense neste apartado os convenios que regulan as axudas de custo e gastos de locomoción e os complementos de transporte e distancia e o número de traballadores afectados.

■ Axudas de custo e gastos de locomoción

Segundo se pode observar no cadro 7.20i, régulanse en 124 convenios (56,88%) que afectan a 175.265 traballadores (86,22%).

Os convenios de sector que teñen cláusulas ao respecto son 34 (o 68% do total dos de sector) e afectan a 167.649 traballadores (88,61%). Os de empresa son 90 (53,57%) e afectan a 7.616 traballadores (54,17%).

Das cláusulas que recollen pódese sinalar o seguinte:

Para o aboamento das axudas de custo esíxese a xustificación fidedigna do gasto realizado (facturas) sinalando uns importes máximos neste concepto.

Ás veces dáse opción ao traballador entre percibir a compensación do gasto logo da súa xustificación ou unha contía concreta que se indica e outras establécese unha contía se se xustifica o gasto e outra menor se non se xustifica.

Diferéncianse nalgúns convenios as contías segundo o desprazamento sexa dentro ou fóra de Galicia ou ao estranxeiro. Noutros en cambio indícase que no caso de saídas ao estranxeiro fixaranse de mutuo acordo entre a empresa e o comité.

Concrétanse máis nalgúns convenios para determinados países e nalgúns casos fíxase a mesma contía para todo o territorio do estado e Portugal e outra distinta para o resto de Europa.

Tamén se indican contías distintas se son para compensar gastos ou desprazamentos realizados en sábado, domingo ou festivo.

Respecto dos gastos de desprazamento indícase nalgúns casos a necesidade de utilizar o medio de transporte que se determine, procurando que o desprazamento se

efectúe por liñas regulares de transporte, e noutros faise referencia á compensación por utilizar medios propios do traballador. Fíxase sinalando unha contía por Km.

Axudas de custo e gastos de locomoción. Por provincias. Galicia. 2005.

■ Cadro 7.20i

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	2	3	5
Interprov. C.A.	%	50,00%	42,86%	45,45%
Traballadores afectados		2.715	479	3.194
	%	75,10%	72,03%	74,63%
A Coruña	Nº	7	30	37
	%	77,78%	58,82%	61,67%
Traballadores afectados		72.489	2.231	74.720
	%	99,27%	70,07%	98,05%
Lugo	Nº	8	10	18
	%	66,67%	43,48%	51,43%
Traballadores afectados		13.501	406	13.907
	%	88,77%	19,45%	80,41%
Ourense	Nº	7	12	19
	%	53,85%	48,00%	50,00%
Traballadores afectados		13.010	659	13.669
	%	81,70%	34,59%	76,66%
Pontevedra	Nº	10	35	45
	%	83,33%	56,45%	60,81%
Traballadores afectados		65.934	3.841	69.775
	%	80,96%	61,77%	79,60%
Galicia	Nº	34	90	124
	%	68,00%	53,57%	56,88%
Traballadores afectados		167.649	7.616	175.265
	%	88,61%	54,17%	86,22%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Complemento de transporte e distancia

Vén recollido en 102 convenios (46,79%) e afecta a 173.326 traballadores (85,27%).

Destes convenios 27 (54%) son de sector con 165.853 traballadores afectados (87,66%) e 75 son de empresa (44,64%) con 7.473 traballadores afectados (53,15%).

O cadro 7.20j recolle estes datos por provincias.

■ Outros complementos

En 20 convenios (9,17%) que afectan a 4.930 traballadores (2,43%) establécese o complemento de "Quebranto de moeda" e en 11 (5,05%) que afectan a 93.563 traballadores (46,03%) o de "Desgaste de ferramentas".

Complemento de transporte e distancia.Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 7.20j

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	2	3	5
Interprov. C.A.	%	50,00%	42,86%	45,45%
Traballadores afectados		900	333	1.233
	%	24,90%	50,08%	28,81%
A Coruña	Nº	7	23	30
	%	77,78%	45,10%	50,00%
Traballadores afectados		69.669	1.735	71.404
	%	95,41%	54,49%	93,70%
Lugo	Nº	6	7	13
	%	50,00%	30,43%	37,14%
Traballadores afectados		10.443	206	10.649
	%	168,66%	9,87%	61,57%
Ourense	Nº	3	4	7
	%	23,08%	16,00%	18,42%
Traballadores afectados		8.902	414	9.316
	%	5,90%	21,73%	52,25%
Pontevedra	Nº	9	38	47
	%	75,00%	61,29%	63,51%
Traballadores afectados		75.939	4.785	80.724
	%	93,25%	76,95%	92,09%
Galicia	Nº	27	75	102
	%	54,00%	44,64%	46,79%
Traballadores afectados		165.853	7.473	173.326
	%	87,66%	53,15%	85,27%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

7.5. Tempo de traballo

7.5.1. A xornada laboral

7.5.1.1. Xornada pactada

Para determinar a xornada media pactada nos convenios negociados este ano en Galicia, tivéronse en conta só os convenios que a regulan de xeito anual.

O cadro 7.21 reflicte a xornada media pactada en 2005 que foi de 1.766,5 horas/ano.

Seguindo coa tendencia de anos anteriores, a xornada nos convenios de empresa é máis reducida que nos de sector, 1.724 horas fronte a 1.768,6 horas.

En relación co ano anterior, nos convenios de sector aumenta a xornada en 0,8 horas e nos de empresa diminúe en 4 horas.

Por sectores económicos, no total de convenios, foi na construción e na industria onde se pactaron unhas xornadas máis baixas, 1.748,3 e 1.767,1 horas respectivamente. No sector servizos a xornada pactada foi de 1.792,6 horas e no sector agrario de 1.768,7.

Evolución da xornada media anual pactada. Galicia. 2000-2005

Total Convenios. Xornada media pactada

■ Cadro 7.21

	Total convenios	Convenios de empresas	Convenios de sector
2000	1.776,2	1.750,4	1.778,2
2001	1.773,2	1.739,8	1.779,7
2002	1.761,7	1.707,8	1.768,8
2003	1.762,6	1.757,1	1.763,0
2004	1.764,0	1.728,0	1.767,8
2005	1.766,5	1.724,0	1.768,6

Total Convenios. Xornada media pactada. Por sectores económicos

	Agrario	Non agrario		
		Industria	Construción	Servizos
2000	1.784,0	1.778,0	1.760,8	1.795,4
2001	1.751,5	1.764,2	1.757,2	1.803,8
2002	1.781,3	1.773,6	1.756,3	1.753,3
2003	1.784,0	1.768,5	1.752,3	1.788,1
2004	1.765,1	1.761,4	1.750,0	1.790,4
2005	1.768,7	1.767,1	1.748,3	1.792,6

Convenios de sector. Xornada media pactada. Por sectores económicos

	Agrario	Non agrario		
		Industria	Construción	Servizos
2000		1.782,9	1.760,7	1.799,9
2001		1.777,4	1.757,2	1.806,1
2002		1.776,1	1.756,3	1.801,5
2003		1.772,4	1.752,3	1.790,1
2004		1.772,3	1.750,0	1.794,4
2005		1.771,6	1.748,3	1.797,3

Convenios de empresa. Xornada media pactada. Por sectores económicos

	Agrario	Non agrario		
		Industria	Construción	Servizos
2000	1.784,0	1.750,9	1.778,8	1.746,6
2001	1.751,5	1.736,4	1.756,0	1.767,0
2002	1.781,3	1.755,4	1.756,0	1.680,4
2003	1.784,0	1.753,6	1.756,5	1.767,6
2004	1.765,1	1.726,1	1.750,0	1.732,5
2005	1.768,7	1.731,7	1.748,0	1.706,8

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Nos convenios de sector, é no sector servizos no que se pacta a xornada máis alta, 1.797,3 horas. Na industria a xornada pactada foi de 1.771,6 horas e na construción 1.748,3 horas.

Segundo se pode apreciar no cadro 7.22, os convenios que reducen dalgún xeito a xornada máxima legal son 118 (54,13%). Deles 30 son de sector (60%) e 88 de empresa (52,38%).

■ Cadro 7.22
**Evolución dos convenios que reducen a xornada máxima legal.
Porcentaxe sobre o total. Por provincias. Galicia. 2000-2005**

	Sector		Empresa		Total Galicia	
	Nº convenios	%	Nº convenios	%	Nº convenios	%
2000						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	2	40,00	4	50,00	6	46,15
A Coruña	6	60,00	23	42,59	29	45,31
Lugo	5	62,50	6	33,33	11	42,31
Ourense	8	47,06	12	46,15	20	46,51
Pontevedra	7	46,67	47	66,20	54	62,79
Total	28	50,91	92	51,98	120	51,72
2001						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	1	50,00	3	37,50	4	40,00
A Coruña	12	70,59	26	54,17	38	58,46
Lugo	6	46,15	3	16,67	9	29,03
Ourense	6	37,50	11	50,00	17	44,74
Pontevedra	9	50,00	49	59,76	58	58,00
Total	34	51,52	92	51,69	126	51,64
2002						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	2	40,00	11	55,00	13	52,00
A Coruña	11	91,67	23	58,97	34	66,67
Lugo	7	87,50	6	35,29	13	52,00
Ourense	6	40,00	10	62,50	16	51,61
Pontevedra	7	46,67	51	66,23	58	63,04
Total	33	60,00	101	59,76	134	59,82
2003						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	2	50,00	5	62,50	7	58,33
A Coruña	7	70,00	28	57,14	35	59,32
Lugo	7	77,78	4	36,36	11	55,00
Ourense	5	38,46	16	80,00	21	63,64
Pontevedra	7	46,67	43	66,15	50	62,50
Total	28	54,90	96	62,75	124	60,78
2004						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	4	80,00	7	53,85	11	61,11
A Coruña	10	100,00	24	63,16	34	70,83
Lugo	7	87,50	6	33,33	13	50,00
Ourense	6	42,86	11	47,83	17	45,95
Pontevedra	10	55,56	39	55,71	49	55,68
Total	37	67,27	87	53,70	124	57,14
2005						
C. Autónoma/Interprov. C. Autónoma	3	75,00	6	85,71	9	81,82
A Coruña	7	77,78	25	49,02	32	53,33
Lugo	8	66,67	9	39,13	17	48,57
Ourense	7	53,85	13	52,00	20	52,63
Pontevedra	5	41,67	35	56,45	40	54,05
Total	30	60,00	88	52,38	118	54,13

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Os traballadores afectados por estes convenios son 175.429 (86,31%).

Respecto dos convenios que indican a xornada semanal, son 55 (25,23%) os que sinalan unha xornada inferior ás 40 horas. Os traballadores afectados son 14.779 (7,27%). Deles 2 son de sector (11.500 traballadores) e 53 de empresa (3.279 traballadores).

Por último indicar que se ademais dos convenios asinados e revisados este ano, temos en conta os convenios asinados en anos anteriores que indican a xornada anual para 2005, a xornada pactada é de 1.763,0 horas (1.767,9 horas nos convenios de sector e 1.726,2 horas nos de empresa).

7.5.1.2. Regulación da xornada

■ Distribución irregular da xornada

Segundo reflite o cadro 7.23a, o 2,75% dos convenios asinados (1 convenio de sector e 5 de empresa) indican unha distribución irregular da xornada. Os traballadores afectados son 607 (0,30%).

Ademais, segundo se pode apreciar no cadro 7.23b, en 16 convenios (7,34%) indícase a posibilidade de establecer unha distribución irregular da xornada. Os traballadores aos que afectan son 60.832 (29,93%).

Convenios colectivos con distribución irregular da xornada. Por provincias. Galicia. 2000-2005

■ Cadro 7.23a

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	
						Nº	%
Sector							
2000	1	0	1	2	1	5	9,09
2001	0	1	0	2	1	4	6,06
2002	0	1	0	1	0	2	3,64
2003	0	0	0	1	0	1	1,96
2004	0	0	0	1	0	1	1,82
2005	0	0	0	1	0	1	2,00
Empresa							
2000	2	5	0	2	2	11	6,21
2001	1	1	1	0	3	6	3,37
2002	1	0	2	0	0	3	1,78
2003	0	1	1	0	0	2	1,31
2004	1	2	1	1	0	5	3,09
2005	0	1	2	1	1	5	2,98
Total 2005	0	1	2	2	1	6	2,75

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Entre as cláusulas recollidas pódense sinalar as seguintes:

- Necesidade de acordo cos representantes dos traballadores para poder establecela.
- Indicar o número mínimo de meses que debe comprender o período de distribución irregular da xornada e os días de antelación con que debe publicarse o calendario correspondente ao dito período.
- Fixar topes mínimos e máximos de distribución.
- Indicar se é en certos períodos ou para todo o ano en función das necesidades da empresa.
- Sinalar o xeito de compensación destas horas.

**Convenios colectivos que indican a posibilidade de establecer unha distribución irregular da xornada.
Por Provincias. Galicia. 2005**

■ **Cadro 7.23b**

		Sector	Empresa	Total
C. Autónoma/	Nº	1	1	2
Interprov. C.A.	%	25,00%	14,29%	18,18%
Traballadores afectados		1.215	59	1.274
	%	33,61%	8,87%	29,77%
A Coruña	Nº	2	1	3
	%	22,22%	1,96%	5,00%
Traballadores afectados		12.950	110	13.060
	%	17,74%	3,45%	17,14%
Lugo	Nº	2	1	3
	%	16,67%	4,35%	8,57%
Traballadores afectados		1.725	70	1.795
	%	11,34%	3,35%	10,38%
Ourense	Nº	2		2
	%	15,38%	0,00%	5,26%
Traballadores afectados		72		72
	%	0,45%	0,00%	0,40%
Pontevedra	Nº	2	4	6
	%	16,67%	6,45%	8,11%
Traballadores afectados		44.500	131	44.631
	%	54,64%	2,11%	50,92%
Galicia	Nº	9	7	16
	%	18,00%	4,17%	7,34%
Traballadores afectados		60.462	370	60.832
	%	31,96%	2,63%	29,93%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Indicar se a irregularidade afecta ou pode afectar a todo ou parte do cadro de persoal ou o fai de forma diversa por seccións ou departamentos en función das previsións das distintas cargas de traballo e desprazamentos da demanda.

■ Indicar no convenio do sector unha data antes da cal as empresas deben fixar e publicar a distribución da xornada no correspondente calendario laboral, sinalando ademais a posibilidade dunha única modificación con posterioridade e os requisitos para facela.

■ **Tempo de traballo flexible. Prolongación da xornada**

Recóllense cláusulas ao respecto en 26 convenios (11,93%) que afectan a 60.365 traballadores (29,70%).

Deles 4 son de sector (57.850 traballadores) e 22 de empresa (2.515 traballadores).

As cláusulas fan referencia á existencia ou á posibilidade de establecer un horario flexible, axustes nos horarios con prolongacións de xornadas e o xeito de recuperación ou compensación.

Limitábase nalgúns casos o tempo durante o cal se poden aplicar as variacións na xornada.

Establécese nalgún convenio un número de horas dentro da xornada ordinaria de traballo (sen que supoñan incremento da xornada pactada) das que poderá dis-

por a dirección da empresa e que poderá utilizar para atender emerxencias ou períodos punta, prazos de entrega con marxes moi estreitos cuxo cumprimento poida implicar a perda do pedido ou do cliente, etc. sinalando ademais o xeito de compensación (descanso ou horas extraordinarias).

■ Traballo a quendas

En 118 dos convenios asinados este ano (o 54,13%) establécese, ou faise referencia a posibilidade de establecer, o traballo a quendas para todo ou parte do cadro de persoal dependendo do traballo ou servizo que se realice. Os traballadores afectados son 63.639 (31,31%).

Destes convenios 12 son de sector con 52.668 traballadores afectados e 106 son de empresa con 10.971 traballadores afectados.

Os tipos de cláusulas máis frecuentes, ademais das sinaladas no apartado sobre estrutura salarial respecto do complemento por traballo a quendas, pódense resumir nos seguintes:

■ Indicar o tipo de quendas que se establece ou pode establecerse, sinalando o número delas, os ciclos de rotación e os traballadores aos que afectan.

■ Cambios de quendas.

Establécese nalgúns convenios que os traballadores terán dereito á súa quenda habitual que non se poderá cambiar.

Outros convenios indican o número de cambios de quenda ao mes que se poden realizar en cada servizo ou departamento, logo da comunicación e aceptación do departamento de recursos humanos e algúns establecen a posibilidade de que os traballadores entre si, e logo de aprobación da dirección da empresa, poidan cambiar as súas quendas de traballo e os seus períodos de descanso semanal, sinalando as condicións para que sexa posible.

Indícase nalgún convenio a duración máxima dos cambios temporais de quenda motivados por baixas, permisos ou licenzas, sinalando que, no caso de ser necesario, establecerase un sistema de rotación nos cambios con base no criterio de menor antigüidade (no centro ou na categoría).

Tamén se establecen nalgúns convenios a compensación que corresponden no caso de que por requirimento da empresa se producise un traslado de quenda por tempo superior a un certo número de días que se indica. Sinalase noutros os días de antelación con que deben avisarse os cambios de quenda.

■ Regúlanse en moitos convenios os descansos diarios, sinalando o tempo que corresponde, se se considera como tempo efectivo de traballo ou non, e o xeito de desfrutalo.

■ Outras cláusulas refírense á información que se lle debe comunicar ao Comité respecto do número de quendas realizadas por cada traballador e a periodicidade coa que debe facilitarse.

■ Tamén se refíren moitos convenios á publicidade que se lle debe dar aos horarios das quendas e aos posibles cambios delas.

■ Establécese nalgúns convenios que nesta modalidade de traballo a quendas, ningún traballador poderá abandonar o seu posto de traballo, unha vez finalizada a súa xornada laboral, ata que non chegue a substitución correspondente.

■ Traballo nocturno

Ademais das cláusulas xa indicadas ao analizar a estrutura salarial sobre o complemento de nocturnidade e os horarios que se establecen como nocturnos pódense destacar as seguintes:

- Condicións para formar parte (voluntariamente) da quenda de noite.
- Procedemento para establecer unha quenda de noite.
- Prioridades para a designación do persoal da quenda de noite.
- Creación de listas para suplir algunhas das vacantes que existen ou poidan xurdir na quenda de noite, por baixas e vacacións.
- Obrigatoriedade de que ao rematar o ano o número de xornadas de noite, tarde e mañá sexan iguais para todos os traballadores non voluntarios na quenda de noite.
- Número de traballadores que forman parte da quenda de noite e condicións para modificalo.
- Limítase nalgún convenio a posibilidade de rotación nas quendas para os traballadores maiores de 50 anos, que permanecerán na quenda de día salvo que voluntariamente queiran incluírse na rotación.

■ Descansos

Regúlanse os descansos en 130 convenios (59,63%) que afectan a 108.912 traballadores (53,58%).

Refírense estas cláusulas aos descansos mínimos diarios, semanais e entre xornadas.

Respecto do descanso mínimo diario, establécese como tempo de traballo efectivo en 92 convenios (42,20%), que afectan a 34.553 traballadores (17%). Deles 9 son de sector (27.840 traballadores) e 83 de empresa (6.713 traballadores).

Son 12 convenios (5,50%) os que indican que o descanso mínimo diario non se considera como tempo de traballo efectivo. Os traballadores aos que afectan son 4.967 (2,44%). Só un deles é de sector (2.500 traballadores).

Establécense nalgúns convenios períodos de descanso rotativos na xornada de traballo, acordados entre a dirección e os representantes dos traballadores, e noutros indícanse as horas concretas nas que se debe realizar.

■ Horarios

Fixan o horario 51 convenios (23,39%). Os traballadores aos que afectan son 61.171 (30,09%).

Deles 7 son de sector (56.483 traballadores) e 44 de empresa (4.688 traballadores).

Entre as cláusulas pódense destacar as seguintes:

Sínálase normalmente que a empresa, dentro das súas facultades organizativas e respectando sempre o número de horas laborables efectivas de traballo do ano, logo de conformidade do comité de empresa, encargárase de establecer os horarios de inicio e fin da xornada de traballo de cada persoa, así como a organización das distintas quendas de traballo nos casos en que se realice a tarefa baixo a modalidade de traballo a quendas.

Nalgúns convenios indícase que calquera modificación destes horarios deberá ser comunicada ao comité para a súa previa conformidade.

Noutros convenios as partes acordan a posibilidade de establecer outros horarios, segundo as necesidades xustificadas pola organización do traballo, respectándose no posible os horarios actualmente existentes.

Establécense nalgúns casos distintos tipos de horarios para a mesma empresa segundo as seccións ou servizos, non só no que respecta ao tipo de xornada senón tamén segundo a época do ano (xornada de verán, festas locais,...). Na xornada de verán nuns casos pasa de ser xornada partida a continua e nos que xa era continua redúcese a duración.

Sínálanse nalgúns convenios marxes de flexibilidade na hora de entrada e/ou saída do traballo.

Outras cláusulas refírense a como se fai o cómputo da xornada e ao establecemento (ou á posibilidade de facelo) de mecanismos de control horario.

Tamén se refiren moitos convenios á publicidade que se lle debe dar aos horarios e ao calendario laboral.

7.5.2. Vacacións

Á hora de fixar as vacacións nos convenios colectivos asinados este ano, indícanse maioritariamente días naturais ou 1 mes natural.

Os convenios que indican días laborables son 49 (22,48%), e afectan a 107.394 traballadores (52,83%). Deles 11 son de sector e afectan a 104.763 traballadores, e 38 son de empresa con 2.631 traballadores afectados.

Destes convenios 14 (104.215 traballadores) indícanas tamén en días naturais.

Segundo se pode apreciar no cadro 7.24, son 18 (8,26%) os convenios que indican máis de 30 días naturais de vacacións, dos que 5 son de sector e 13 de empresa. Os traballadores aos que afectan estes convenios son 15.108 (7,43%).

En 213 convenios (o 97,71%) establécense criterios para regular as vacacións ou datas de preferencia para o seu desfrute (cadro 7.25). Os traballadores aos que afectan son 202.690 (99,72%).

Os criterios recollidos pódense resumir nos seguintes:

- Establecer o desfrute das vacacións de xeito continuado ou a posibilidade de fraccionalas en dous ou máis períodos.

Cadro 7.24
**Evolución dos convenios colectivos con vacacións de máis de 30 días naturais.
Por provincias. Galicia. 2000-2005**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	17,65	1	6,67	4	7,27
2001	0	0,00	2	11,76	4	30,77	4	25,00	10	55,56	20	30,30
2002	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	20,00	3	20,00	6	10,91
2003	1	25,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	6,67	2	3,92
2004	1	20,00	1	10,00	1	12,50	2	14,29	2	11,11	7	12,73
2005	1	25,00	1	11,11	0	0,00	1	7,69	2	16,67	5	10,00
Empresa												
2000	3	37,50	11	20,37	7	38,89	3	11,54	15	21,13	39	22,03
2001	1	12,50	8	16,67	6	33,33	2	9,09	15	18,29	32	17,98
2002	2	10,00	5	12,82	3	17,65	0	0,00	5	6,49	15	8,88
2003	0	0,00	3	6,12	4	36,36	1	5,00	3	4,62	11	7,19
2004	0	0,00	5	13,16	3	16,67	0	0,00	6	8,57	14	8,64
2005	2	28,57	6	11,76	3	13,04	0	0,00	2	3,23	13	7,74
Total 2005	3	27,27	7	11,67	3	8,57	1	2,63	4	5,41	18	8,26

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Cadro 7.25
**Convenios colectivos que fixan criterios ou datas nas vacacións.
Por provincias. Galicia. 2002 - 2005**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2002	4	80,00	11	91,67	7	87,50	15	100	13	86,67	50	90,91
2003	3	75,00	9	90,00	9	100,00	13	100	12	80,00	46	90,20
2004	4	80,00	10	100,00	7	87,50	14	100	16	88,89	51	92,73
2005	4	100,00	9	100,00	12	100,00	13	100,00	11	91,67	49	98,00
Empresa												
2002	20	100,00	34	87,18	16	94,12	14	87,50	70	90,91	154	91,12
2003	8	100,00	43	87,76	9	81,82	16	80,00	62	95,38	138	90,20
2004	12	92,31	38	100,00	17	94,44	18	78,26	66	94,29	151	93,21
2005	7	100,00	48	94,12	23	100,00	25	100,00	61	98,39	164	97,62
Total 2005	11	100,00	57	95,00	35	100,00	38	100,00	72	97,30	213	97,71

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Hai convenios que sinalan expresamente o xeito de facelo, pero outros indican que a decisión debe ser por acordo entre a empresa e os representantes dos traballadores ou co propio traballador.

Outros convenios indican a elección da metade do período vacacional polo empresario e a outra metade polo traballador.

Támén se sinala nalgúns casos a duración mínima de cada período no caso de fraccionais.

Indícase tamén nalgúns convenios que con independencia do calendario establecido, e dependendo das necesidades do servizo poderán concederse días libres á conta das vacacións, sen que en ningún caso a súa duración acumulada anual sexa superior ao 50% do período vacacional.

■ Posibilidade por parte da empresa de excluír do período de vacacións o que coincida co de maior actividade produtiva ou concedelas na época de menor actividade laboral ou en función das necesidades dos clientes.

Tamén se exclúen nalgúns casos para certo persoal e como consecuencia da natureza do seu traballo, os períodos que coincidan cos do resto do persoal (mantemento, etc.)

Establecer que en ningún mes do ano poida haber menos dunha certa porcentaxe do cadro de persoal de determinadas seccións.

■ Fixar un número ou porcentaxes mínimas e máximas de traballadores que poden desfrutar mensualmente as vacacións.

■ Establecemento de quendas rotativas para o desfrute das vacacións.

As preferencias na elección das quendas que se sinalan maioritariamente son a antigüidade e os traballadores con responsabilidades familiares para que coincidan coas vacacións escolares.

Tamén se sinala a preferencia de elección a mulleres e homes con fillos menores de seis anos ou maiores dependentes ao seu coidado.

Indícase nalgúns convenios a posibilidade de cambialas entre os traballadores sempre que isto non implique problemas de tipo organizativo (hai convenios nos que se indica que teñen que ser traballadores da mesma categoría profesional e quenda de traballo).

■ Sinalar os meses ou períodos nos que preferentemente se deben desfrutar as vacacións.

Nalgúns convenios sinálanse datas só para unha parte das vacacións.

■ Obrigatoriedade de inicio das vacacións en día laborable e/ou prohibición de comezo en venres, sábado, domingo, festivo, día de descanso do traballador ou día anterior a festivo.

Nalgún convenio indícase a obrigatoriedade de comezo en luns que non sexa festivo e noutro sinálase que cando coincida o último día de traballo dunha quenda que traballase sete días consecutivos co anterior ao inicio da vacacións anuais, aumentaranse estas en dous días.

■ Indicar un número mínimo de días laborables de vacacións aínda que se fixen estas en días naturais.

■ Posibilidade, por acordo entre a empresa e o traballador, de que as festas aboables e non recuperables poidan acumularse ás vacacións anuais.

■ Días adicionais de vacacións se se cumpren algunha das seguintes circunstancias:

- Traballadores que teñan completados os períodos de antigüidade que se sinalan no convenio (15, 20, 25, 30 o máis anos de servizo).

- Por cumprir certos períodos de tempo de servizo que se indican (cada 5 ou 7 anos).
- Traballadores maiores dunha certa idade (normalmente 50 anos).

■ Vacacións embarazadas.

As cláusulas máis frecuentes refírense a que a traballadora embarazada terá dereito a escoller a data das súas vacacións regulamentarias (nalgúns casos indícase sempre e cando as una á baixa por maternidade).

Noutros convenios indícase que no caso de baixa por maternidade, cando esta situación coincida co período vacacional, quedará interrompido o dito período e poderán desfrutarse as vacacións unha vez finalizado o permiso por maternidade, dentro do ano natural (ou ata o quince de xaneiro do ano seguinte).

Engádesse noutros casos que procederá o cambio do período de vacacións, por instancia do interesado, nos supostos de maternidade, adopción ou acollemento (preadoptivo ou permanente) xurdidos con anterioridade ou durante o período vacacional.

■ Primas por vacacións fóra de certos períodos.

Veñen recollidas en 44 convenios (20,18%) e afectan a 22.783 traballadores (11,21%).

Nalgúns convenios son primas monetarias e noutros engádense días ás vacacións.

Normalmente indícase que se ten dereito a elas cando é por petición da empresa que se desfrutan as vacacións fóra do período sinalado, e non cando é por desexo do traballador.

■ Antelación coa que debe negociarse e publicarse o calendario de vacacións.

■ Retribución das vacacións.

Nalgúns convenios o que se fai é fixar unha contía na táboa salarial e noutros indícase que se retribúen segundo o salario real.

Hai convenios que enumeran os conceptos que integran a remuneración (salario base e antigüidade e complementos). Respecto dos complementos de transporte a asistencia hai convenios que os exclúen expresamente e outros que os inclúen.

Outros indican que a retribución será a media obtida por todos os conceptos, polas retribucións salariais ou polos conceptos que cita expresamente o convenio nos meses anteriores á data de iniciación destas (indican 3, 6 ou 12 meses). Nalgúns casos exceptúan expresamente as horas extraordinarias e as gratificacións extraordinarias.

Indícase noutros convenios que a retribución correspondente aos períodos de vacacións será igual que o resto dos meses do ano.

Engádesse tamén nalgún caso ao salario base máis antigüidade a participación en beneficios.

Por último indicar que se establece tamén nalgún convenio unha bolsa de vacacións.

■ Interrupción das vacacións por incapacidade temporal.

Son 100 (45,87%) os convenios con este tipo de cláusulas e afectan a 94.109 traballadores (46,3%).

Distínguese neste tipo de cláusulas se a incapacidade temporal se produce antes ou durante as vacacións.

Os convenios que indican a interrupción das vacacións no caso de incapacidade temporal **antes de comezar o seu desfrute** son 74 (33,94%) e afectan a 89.716 traballadores (44,14%)

Deles 17 son de sector (34%) e afectan a 82.855 traballadores (43,79%) e 57 son de empresa (33,93%) con 6.861 traballadores afectados (48,80%).

Os convenios que indican a interrupción das vacacións no caso de incapacidade temporal **durante o seu desfrute** son 53 (24,31%) e afectan a 9.390 traballadores (4,62%).

Deles 5 son de sector (10%) con 3.515 traballadores afectados (1,86%) e 48 son de empresa (28,57%) con 5.875 traballadores afectados (41,79%).

Neste tipo de cláusulas indícase na maioría dos casos que as vacacións deberán desfrutarse unha vez producida a alta pero sempre que sexa dentro do ano natural, negociando a empresa e o traballador o período de mutuo acordo.

Hai convenios sen embargo que indican a posibilidade de desfrutalas ata o 15 ou o 31 de xaneiro do ano seguinte.

Requírese nalgúns casos que exista hospitalización e/ou un número mínimo de días de duración da baixa, e nalgúns casos limitase para os casos de accidente.

Nalgúns convenios indícase que non se aplican estas cláusulas no caso de vacacións de todo o centro de traballo.

Inclúense cláusulas tamén que establecen que no caso de producirse colisións de intereses entre os traballadores que modifican o seu cadro de vacacións como consecuencia da baixa médica e aqueloutros da mesma unidade ou servizo que xa as teñan programadas, terán estes últimos preferencia sobre aqueles.

Tamén se supedita este dereito en moitos convenios ás necesidades do servizo.

7.5.3. Permisos

Melloran dalgún xeito os permisos establecidos no Estatuto dos Traballadores 203 dos convenios asinados este ano (93,12%). Os traballadores aos que afectan son 200.747, o que supón un 98,76% do total.

Destes convenios 46 son de sector con 187.263 traballadores afectados e 157 son de empresa con 13.484 traballadores afectados.

As melloras nuns casos consisten en aumentar o número de días de permiso aos que se ten dereito e noutros o que se fai e ampliar os casos que dan dereito aos permisos ou diminuír os requisitos necesarios.

Os criterios que se establecen cando se aumentan os días de permiso retribuído aos que se ten dereito, refírense nuns convenios á necesidade de ter que facer un desprazamento, indicando nuns casos que sexa fóra da localidade, da comarca, da provincia ou de Galicia e noutros casos indicando un número concreto de quilómetros ou que supoña pernoitar fóra do domicilio habitual.

Outros convenios o requisito que esixen é a convivencia ou a pertenza á unidade familiar.

7.5.3.1. Ampliación dos permisos ás parellas de feito

Amplían o dereito aos permisos retribuídos para as parellas de feito 100 convenios, o 45,87% do total. Os traballadores afectados son 126.368, o que supón un 62,17% do total.

25 destes convenios son de sector e afectan a 117.353 traballadores e 75 son de empresa con 9.015 traballadores afectados.

Respecto das cláusulas sinalar que hai convenios nos que se indica que os permisos son os mesmos que para o cónxuxe, incluíndo os días por matrimonio, que se estenden para o caso de inscrición no rexistro correspondente.

Outros convenios establecen os mesmos permisos que para o cónxuxe con excepción do permiso por matrimonio e noutros amplían para as parellas de feito o dereito aos permisos retribuídos nos casos de enfermidade, falecemento e maternidade.

En canto á xustificación, nos convenios que fan referencia ela, indican que debe ser mediante certificado do concello ou do rexistro de parellas de feito se existe, o libro de familia ou calquera outro medio co que a convivencia quede debidamente xustificada.

Nalgúns convenios esíxese un mínimo de tempo de convivencia (1 ano).

7.5.3.2. Permisos por asuntos propios

En 95 convenios (43,58%) establécese o dereito a permisos retribuídos por asuntos propios. Os traballadores afectados son 47.958 (23,59%).

Destes convenios 20 son de sector (43.250 traballadores afectados) e 75 son de empresa (4.708 traballadores afectados).

O número de días que se establecen van desde 1 ata 9.

Nalgúns convenios con vixencia superior a un ano, increméntase o número de días de asuntos propios para os anos seguintes.

As cláusulas refírense entre outras as seguintes circunstancias:

- Necesidade ou non de que exista xustificación para desfrutalos.
- Posibilidade ou non acumulalos ás vacacións e festivos.
- Prazo de antelación mínima das solicitudes (excepto casos urxentes ou de forza maior).

- Prazo para resolver as solicitudes.
- Necesidade de motivación da denegación.
- Posibilidade, no caso de non esgotalos no ano, de desfrutalos ata o 15 de xaneiro do ano seguinte.

Indícase nalgún convenio que non serán acumulables a anos posteriores, nin poderán ser remunerados en caso de renunciar ao seu desfrute.

- Límites para o seu desfrute.

Indícanse nalgúns convenios as necesidades do servizo ou establécese un número e/ou porcentaxe máximos de traballadores que poden desfrutalos simultaneamente.

Exclúense certos días ou os períodos de maior actividade da empresa para poder desfrutalos.

Establécese nalgún caso a necesidade dunha antigüidade mínima na empresa para ter dereito a eles.

Sínálase nalgún convenio que debe desfrutarse un número mínimo de días en cada semestre, e noutros indícase o número máximo de días que se poden acumular.

Condiciónanse nalgúns casos ao índice de absentismo (individual e da empresa).

7.5.3.3. Permisos non retribuídos

Teñen cláusulas ao respecto 83 convenios (38,07%). Os traballadores afectados son 64.765 (31,86%).

As cláusulas máis frecuentes refírense ao seguinte:

- Sinalar a duración máxima e mínima e o tempo que debe mediar entre dous períodos de licenza.
- Condicionar estes permisos ás necesidades do servizo e a que sexan por causa xustificada.
- Esixencia dunha determinada antigüidade para ter dereito a eles.
- Antelación coa que debe facerse a solicitude e prazo para resolver.
- Porcentaxe e/ou número máximo de traballadores que poden coincidir con este permiso.
- Establécese nalgúns convenios que non se poden acumular a vacacións, pontes nin a outras licenzas.

Hai convenios que establecen esta posibilidade de días non retribuídos para ampliar os permisos retribuídos por enfermidade grave.

7.5.4. Conciliación da vida laboral e familiar

En 140 convenios (64,22%) recóllense cláusulas relacionadas con este tema. Os traballadores aos que afectan son 89.573 (44,07%).

Deles 35 son de sector (70%) e afectan a 80.167 traballadores (42,37%) e 105 son de empresa (62,5%) e afectan a 9.406 traballadores (66,9%).

En moitas destas cláusulas sobre conciliación da vida laboral e familiar, o que se fai é remitir ou recoller, total ou parcialmente, o indicado na lexislación vixente, ou ben adaptar os permisos ao regulado na lei.

Recóllense a continuación algúns dos tipos de cláusulas que varían o sinalado na lexislación vixente.

■ Respecto da **xornada** pódense destacar as seguintes:

- Dereito do persoal con fillos menores de seis anos ou con familiares dependentes, que necesiten a asistencia doutras persoas, á flexibilización da súa xornada de traballo dentro dun horario de referencia, determinado, por petición da persoa interesada, polo responsable de persoal, axustándose sempre ás necesidades do servizo, e, se estas o admiten, recoñecéndolle o máis amplo horario de referencia posible.

- Ampliación do dereito de todos os traballadores con fillos ata os catro anos de idade a optar ben por solicitar a redución de xornada nos termos regulados pola Lei 39/1999 ou por unha xornada continuada de 39 horas semanais. Sinálanse como condicionamentos para a concesión ou mantemento desta medida a existencia no mesmo departamento/área doutro traballador na mesma situación (nos casos en que a actividade puidera verse afectada), a propia natureza do posto ou servizo (cando prexudique o normal desenvolvemento do traballo) e circunstancias sobrevidas que poidan afectar de modo notable a cobertura da actividade.

- Naqueles casos en que resulte compatible coa natureza do posto e coas funcións do centro de traballo, o traballador poderá solicitar á unidade de administración de persoal o recoñecemento dunha xornada reducida continua e ininterrompida de cinco horas diarias, percibindo un 75% do total das súas retribucións. Esta modalidade de xornada reducida será incompatible coas reducións de xornadas previstas no artigo 37.5º do Estatuto dos traballadores.

O traballador reintegrarase á xornada normal, coas correspondentes retribucións, no prazo máximo dun mes desde o momento en que o solicite.

Non poderá recoñecerse esta redución de xornada ao persoal que pola súa natureza e características do posto de traballo desempeñado deba prestar servizos en réxime de especial dedicación.

Tamén se indica nalgún convenio que en casos excepcionais, de enfermidade de familiares ou persoas que convivan no domicilio do solicitante e afecten gravemente o normal desenvolvemento da vida familiar poderán autorizarse permisos, redución de xornadas ou xornadas especiais en tanto se soluciona a situación.

- Sinálase tamén que na organización das quendas teranse en conta as circunstancias persoais de cada empregado sempre que non deteriores a organización do traballo.

Indícase así mesmo que se procurará que nos servizos nos que a actividade se desenvolva en domingos, festivos ou horas nocturnas, as xornadas traballadas

na devanditas circunstancias sexan repartidas equitativamente entre todo o persoal adscrito ao servizo, debéndose considerar as necesarias medidas que contribúan á conciliación de vida laboral e familiar:

- Respecto da redución de xornada amplíase nalgún caso a idade do menor a 8 anos.

■ No que se refire aos **permisos** cabe sinalar o seguinte:

- Permisos por lactación.

Hai convenios que melloran o indicado na lei para o permiso de lactación, ampliándoo a dúas horas diarias. Nalgúns casos tamén se amplía a idade do fillo ata os 12 meses.

Outros convenios indican para o permiso de lactación que o dereito que existe a unha hora de ausencia do traballo poderá substituírse pola redución da xornada normal nunha hora coa mesma finalidade.

Tamén se indica a posibilidade de optar por acumular o número total de horas que lle correspondan por este permiso nun período determinado de tempo a gozar de forma continuada. Nalgúns casos indícase que ten que ser a continuación da baixa por maternidade.

Indícase tamén nalgún caso que o exercicio desta opción de acumulación estará condicionado polas necesidades do servizo.

- Permisos por enfermidade de familiares en primeiro grao de consanguinidade que lles impida o normal desenvolvemento da súa vida ou que precisen atención dunha terceira persoa.
- Regúlase en varios convenios a concesión de permisos para acompañar a familiares a consultas médicas durante a xornada de traballo.

Nalgúns destes convenios establécese a posibilidade de asistir a consultas, tratamentos ou exploracións durante a xornada de traballo, sempre que estas asistenciais estean debidamente xustificadas e non se poida acudir fóra do horario de traballo, acompañando ao cónxuxe (parella de feito nalgúns casos), fillos menores de idade, pais ou outro convivinte.

Hai casos nos que se limitan estes permisos segundo a idade, esixindo no caso dos pais que sexan maiores de 65 ou 70 anos e dos fillos que sexan menores de 9, 12, 13, 14 ou 16 anos. Se se trata de diminuídos físicos ou psíquicos non hai límite de idade.

Para os familiares e convivintes requírese ás veces que teñan unha discapacidade superior ao 33%.

Limítase nalgúns casos o número de veces ao mes ou ao ano que se pode acudir ou indícase un número máximo de horas.

■ **Axudas por gardaría**, para financiar os gastos derivados da atención en gardarías dos fillos dos traballadores. Xeralmente establécese unha contía e esíxese a xustificación do gasto efectuado.

Hai casos nos que se establece un límite de ingresos familiares para ter dereito a esta axuda.

■ Dereito preferente a participar nos **cursos formativos** a quen (homes ou mulleres) estea utilizando ou utilizase, nos últimos dous anos, unha licenza de maternidade, un permiso de paternidade, unha redución de xornada ou unha excedencia para o coidado de familiares.

■ Excedencias

A maioría dos convenios remiten ou recollen o sinalado ao respecto na lexislación vixente.

Amplíase nalgúns convenios a 2 ou 3 anos o período de excedencia para atender ao coidado do cónxuxe ou persoa coa que convivan maritalmente e/ou ao coidado dun familiar; ata o segundo grao de consanguinidade ou afinidade, que por razóns de idade, accidente ou enfermidade non poida valerse por si mesmo, e non desempeñe actividade retribuída.

Tamén se amplía ata os tres anos nalgúns casos a reserva do seu posto de traballo.

Establécese nalgún convenio que por razóns de enfermidade grave de parentes ata primeiro grao de consanguinidade e afinidade debidamente xustificadas, logo do informe do Comité de empresa, concederanse as excedencias por un período máximo de 12 meses, reincorporándose ao traballo despois dun preaviso de 15 días.

Noutro convenio indícase que os traballadores terán dereito, por unha soa vez, a un período de excedencia non superior, en ningún caso, a 6 meses, con dereito a reserva do posto de traballo para os supostos de atención persoal ao cónxuxe, pais, fillos ou irmáns en situación de enfermidade ou incapacidade que requira a dita asistencia.

7.5.5. Absentismo

En 76 convenios (34,86%) adóptase algunha medida concreta ou recóllense cláusulas sobre o control do absentismo.

Estes convenios afectan a 126.953 traballadores, un 62,46% do total, e deles 12 son de sector (24%) con 118.500 traballadores afectados (62,63%) e 64 son de empresa (38,1%) con 8.453 traballadores afectados (60,13%).

Entre as cláusulas que recollen pódense sinalar as seguintes:

■ Establecemento de complementos en función da asistencia e/ou puntualidade.

Respecto do número de convenios que establecen complementos de asistencia e puntualidade xa se fixo mención no apartado sobre a estrutura salarial deste informe.

Como xa se dicía no citado apartado, na maioría dos casos, na regulación dos complementos, recóllese detalladamente o procedemento segundo o cal se perden ou se producen descontos neles por faltas de puntualidade e asistencia, facendo ás veces unha relación de cales son as ausencias que se teñen en conta para estes efectos e cales non.

■ En 11 convenios fanse depender os complementos por incapacidade temporal do índice de absentismo. Os traballadores afectados son 5.415.

Algúns convenios fano só cando a incapacidade temporal é por enfermidade común e outros en todos os casos. Exclúense tamén nalgún caso os procesos de longa enfermidade.

Nalgúns convenios establécense índices de absentismo distintos segundo as seccións.

Hai convenios que suprimen completamente o complemento e outros que indican porcentaxes de complemento distintas ou modifican o día a partir do que se aboa.

Establécese nalgún convenio unha parte da porcentaxe do complemento en función do absentismo individual do afectado nun certo período.

- Establecer respecto do incremento salarial para os anos seguintes un 0,25% máis sobre o pactado condicionado á baixada do índice de absentismo nunha porcentaxe que se indica.

- Facer depender o número de días de asuntos propios retribuídos dos índices de absentismo laboral da empresa e individuais.

- Establecemento de complementos, primas ou gratificacións extraordinarias por redución do absentismo.

Fíxanse unhas porcentaxes que se aplican segundo as faltas de puntualidade e/ou asistencia e sinálanse as ausencias que non se terán en conta para estes efectos.

- Potenciación dos instrumentos de control e de redución do absentismo laboral así como da realización dos estudos necesarios sobre as súas causas.

- Ter en conta o absentismo entre os criterios para a promoción profesional.

- Desconto das retribucións correspondentes ao tempo de traballo nos casos de falta inxustificada de asistencia, sen prexuízo das responsabilidades disciplinarias a que poida dar lugar.

- Fixar índices absolutos de absentismo como obxectivo específico para alcanzar durante a vixencia do convenio.

- Recóllense tamén compromisos xenéricos de redución do absentismo, sen concretar ningunha medida.

- Outras cláusulas refírense á información aos representantes dos traballadores sobre o absentismo e á creación de comisións de vixilancia.

7.5.6. Horas extraordinarias

Dos convenios asinados este ano 174 (79,82%) teñen cláusulas sobre horas extraordinarias. Os traballadores afectados son 174.221 (85,71%).

Destes convenios 37 son de sector (74%) e afectan a 162.715 traballadores (86%) e 137 son de empresa (81,55%) e afectan a 11.506 traballadores (81,84%).

O tipo de cláusulas que recollen é similar ao de anos anteriores, podendo resumilas nas seguintes:

- Retribución das horas extraordinarias.

A regulación da retribución das horas extraordinarias é o tipo de cláusula máis habitual. Faise indicando o valor ou a súa compensación con tempo de descanso ou dos dous xeitos.

Son tres as formas que se utilizan para fixar a retribución destas horas: indicando unha porcentaxe de incremento que se aplica sobre o valor das horas normais, sinalando unha contía concreta ou establecendo unha fórmula para o cálculo do seu valor.

Nalgúns convenios sinálanse porcentaxes de incremento distintas a partir dun certo número de horas extras realizadas.

Cando a compensación se fai en tempo de descanso indícase ademais do que corresponde por cada hora extraordinaria realizada, a posibilidade ou non de acumular os descansos para desfrutalos en días ou semanas completos, así como a posibilidade ou non de acumulalos ás vacacións ou permisos (sinalando nalgún caso o número máximo de días que se poden acumular).

Nalgúns casos indícase un prazo de tempo no que se ten que desfrutar o descanso (no mes seguinte, nos 2, 3 ou 4 meses seguintes á súa realización...) e noutros sinálase que o traballador poderá desfrutar o dito descanso cando o considere oportuno sempre que o solicite cunha certa antelación que se indica.

Refírense algúns convenios a quen lle corresponde a opción entre o descanso ou a compensación económica pola realización de horas extraordinarias (á empresa, ao traballador ou parte a cada un).

Normalmente o desfrute dos descansos queda sempre supeditado ao acordo entre as partes e á organización do traballo.

Á hora de establecer a compensación destas horas, faise unha distinción entre as horas extraordinarias normais, as festivas e as nocturnas, aplicando porcentaxes maiores para estas últimas, tanto na compensación económica como no tempo de descanso.

Xeralmente considéranse festivas as realizadas en domingo e días festivos declarados legalmente, pero tamén hai convenios que indican os sábados (ás veces só desde as 14 horas) ou os días de descanso.

Indícase nalgúns convenios cal é o horario que se considera nocturno para estes efectos (normalmente 22 horas a 6 horas, 22 horas ás 8 ou 9 horas e 23 horas a 7 horas).

■ Redución ou supresión das horas extraordinarias.

En 45 convenios (20,64%) establécese a supresión das horas extraordinarias habituais. Os traballadores aos que afectan son 45.562 (22,41%).

Destes convenios 15 son de sector (30%) e afectan a 43.952 traballadores (23,23%) e 30 son de empresa (17,86%) e afectan a 1.610 traballadores (11,45%).

Indican a redución ao mínimo das horas extras ou a redución do número máximo establecido no Estatuto dos Traballadores 57 convenios (26,15%). Os traballadores aos que afectan son 71.733 (35,29%).

Destes convenios 11 son de sector (22%) e afectan a 68.403 traballadores (36,15%) e 46 son de empresa (27,38%) e afectan a 3.330 traballadores (23,69%).

Establécese nalgúns convenios un número concreto de horas extraordinarias por sección ou servizo que, no caso de que se superase, suporía a creación dun novo posto de traballo ou a contratación do número de traballadores necesario para substituír a realización das horas extraordinarias cando o volume e o motivo destas sexa recorrente.

■ Control das horas extraordinarias.

Para o control das horas extraordinarias establécese nalgúns convenios a necesidade de levar un rexistro delas por traballador e sección ou departamento, indicando tamén as causas desas horas, e entregando esta información aos representantes dos traballadores.

Hai convenios que indican a periodicidade coa que debe producirse a información das horas realizadas aos representantes dos traballadores, que xeralmente é mensual, trimestral ou semestral.

Establecen outros convenios o número máximo de horas extraordinarias que se poden realizar ao día, ao mes e ao ano.

■ Outras cláusulas

Algúns convenios teñen cláusulas que se refiren á antelación con que hai que avisar ao traballador para a realización das horas extraordinarias.

Tamén inclúen varios convenios definicións das horas que se consideran estruturais.

Outros convenios limítanse a remitir aos convenios sectoriais ou á lexislación vixente todo o referente ás horas extraordinarias.

7.6. Outros temas obxecto de negociación

O cadro 7.26 ofrece unha visión xeral dalgunhas das cláusulas que aparecen recollidas cada vez en maior número de convenios e que se analizan a continuación.

7.6.1. Melloras sociais

Conteñen cláusulas deste tipo 212 convenios (o 97,25% dos convenios asinados este ano). Os traballadores afectados son 202.823 (99,78%).

Destes convenios 49 son de sector (98%) e afectan a 188.907 traballadores (99,84%), e 163 son de empresa (97,02%) e afectan a 13.916 traballadores (98,98%).

O cadro 7.27 recolle a evolución dos convenios con este tipo de cláusulas.

Sínálase respecto deste tipo de cláusulas xeralmente o obxecto da axuda e os requisitos e, nalgúns casos, tamén a tramitación.

Entre os tipos de cláusulas que recollen pódense destacar os seguintes:

■ Complementos ás prestacións da Seguridade Social nos casos de incapacidade temporal.

**Relación de determinadas cláusulas pactadas.
Porcentaxe sobre o total. Galicia. 2005**

■ Cadro 7.26

	Nº convenios	%
Melloras sociais	212	97,25%
Saúde laboral	203	93,12%
Mobilidade xeográfica	43	19,72%
Mobilidade funcional	106	48,62%
Promoción, ascensos	116	53,21%
Formación profesional	139	63,76%
Crédito de horas sindicais	116	53,21%
Desconto cota sindical	45	20,64%
Clasificación profesional	131	60,09%
Sometemento AGA	63	28,90%
Ingreso no traballo	137	62,84%
Periodo de proba	84	38,53%
Contratación ETT	49	22,48%
Discriminación	57	26,15%
Acoso	57	26,15%
Réxime disciplinario	45	20,64%
Dereitos lingüísticos	35	16,06%

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Teñen algún tipo destas cláusulas 202 convenios (92,66%) que afectan a 200.894 traballadores (98,83%).

Os máis frecuentes son nos casos de accidente de traballo e enfermidade profesional. Establéceno 196 convenios (89,91%) dos que 45 son de sector e 151 de empresa, e que afectan a 196.880 traballadores (96,86%).

Os complementos no caso de enfermidade común establécense en 166 convenios (76,15%) dos que 32 son de sector e 134 de empresa. Os traballadores aos que afectan son 79.512 (39,12%).

Establécese un complemento no caso de hospitalización en 95 convenios (43,58%) dos que 24 son de sector e 71 de empresa. Os traballadores afectados son 120.832 (59,45%).

Na maioría dos casos o complemento é superior no caso de accidente de traballo ou enfermidade profesional. En 63 convenios (27.394 traballadores) non existe diferenza.

As cláusulas normalmente indican o complemento que hai que aplicar e sobre que se aplica, así como se existe unha limitación nos días que se percibe. Tamén se refiren en moitos casos ao procedemento de control das baixas.

Existe outro tipo de cláusulas nas que se fai depender estes complementos do índice de absentismo na empresa.

■ Axudas para estudos dos traballadores e dos seus fillos.

O tipo de axuda é nuns casos unha cantidade fixa e noutros engádese tamén unha porcentaxe dos gastos de matrícula e libros oficiais do curso.

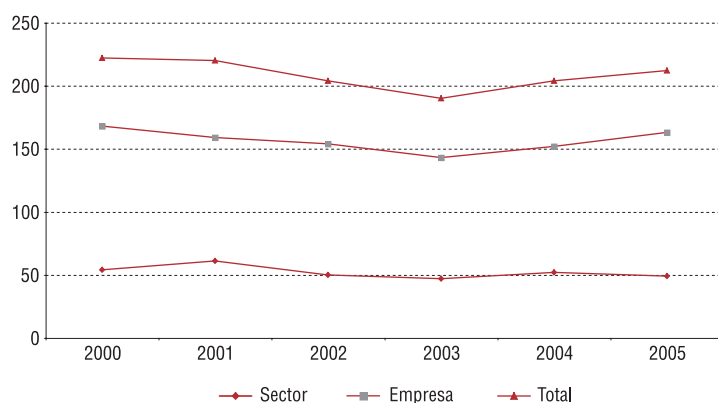
■ Axudas por matrimonio, natalidade e defunción.

■ Cadro 7.27

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de melloras sociais.
Por provincias. Galicia. 2000-2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	5	100,00	10	100,00	8	100,00	16	94,12	15	100,00	54	81,82
2001	2	100,00	17	100,00	11	84,62	13	81,25	18	100,00	61	92,42
2002	4	80,00	12	100,00	7	87,50	14	93,33	13	86,67	50	90,91
2003	3	75,00	10	100,00	9	100,00	12	92,31	13	86,67	47	92,16
2004	4	80,00	10	100,00	8	100,00	13	92,86	17	94,44	52	94,55
2005	4	100,00	9	100,00	12	100,00	12	92,31	12	100,00	49	98,00
Empresa												
2000	8	100,00	46	85,19	18	100,00	25	96,15	71	100,00	168	94,92
2001	6	75,00	41	85,42	17	94,44	19	86,36	76	92,68	159	89,33
2002	20	100,00	34	87,18	16	94,12	13	81,25	71	92,21	154	91,12
2003	8	100,00	44	89,80	10	90,91	17	85,00	64	98,46	143	93,46
2004	13	100,00	37	97,37	17	94,44	18	78,26	67	95,71	152	93,83
2005	7	100,00	49	96,08	22	95,65	25	100,00	60	96,77	163	97,02
Total 2005	11	100,00	58	96,67	34	97,14	37	97,37	72	97,30	212	97,25

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



A axuda consiste nunha contía económica.

■ Axudas a traballadores que teñan ao seu cargo familiares con discapacidades.

Consiste xeralmente nunha contía mensual. Nalgúns casos sinalase que co fin de axudar á formación e recuperación destas persoas concédese unha subvención anual.

■ Cantidades a tanto alzado por xubilación, falecemento ou invalidez.

Hai casos nos que se indica o dereito a vacacións retribuídas.

Tamén se indican nalgúns convenios cantidades a tanto alzado por anos de servizo.

Existen algúns convenios que sinalan un complemento das prestacións da Seguridade Social nestes casos.

■ Préstamos ou anticipos reintegrables

Especificácase nalgúns casos o procedemento, condicións e límites detalladamente.

■ Fondo social e/ou asistencial

Sínálase nalgúns convenios a existencia dun Fondo social e/ou asistencial indicando a dotación que ten ou comprometéndose a dotalo na contía necesaria.

■ Pólizas de seguros

Veñen recollidas cláusulas ao respecto en 171 convenios (39 de sector e 132 de empresa) que afectan a 166.769 traballadores.

■ Plans de pensións

Recóllense en 20 convenios que afectan a 2.716 traballadores

■ Gastos médicos e sanitarios.

Inclúense nalgúns casos tamén gastos no caso de próteses dentarias, de visión, auditivas e ortopédicas.

■ Produtos da empresa

Nuns casos sinálanse descontos nas compras e noutros facilidades na financiación.

■ Actividades culturais e sociais.

Indícase a contía que achegará a empresa e as actividades que se poden incluír.

■ Outras cláusulas refírense á existencia de comedores e economatos.

Por último sinalar respecto deste tipo de cláusulas que tamén se estenden nalgúns convenios estes dereitos ás parellas de feito.

7.6.2. Saúde laboral

Recollen cláusulas sobre saúde laboral 203 convenios (93,12%) que afectan a 200.943 traballadores (98,86%).

Destes convenios 47 son de sector (94%) con 187.621 traballadores afectados (99,16%) e 156 son de empresa (92,86%) con 13.322 traballadores afectados (94,76%).

No cadro 7.28 pode apreciarse a evolución dos convenios con este tipo de cláusulas.

Moitas das cláusulas que figuran nestes convenios recollen compromisos de aplicación e cumprimento do indicado na Lei de prevención de riscos laborais e nos regulamentos que a desenvolven, e noutros casos remiten ou reproducen, total ou parcialmente, o recollido na lei.

Os temas nos que máis se incide nestas cláusulas pódense resumir nos seguintes:

■ Roupa de traballo

Recollen cláusulas sobre este tema 175 convenios (80,28%) que afectan a 178.699 traballadores (87,91%).

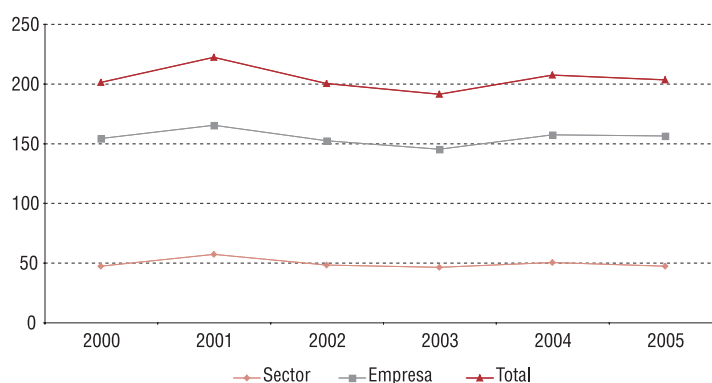
Deles 39 son de sector (78%) con 166.392 traballadores afectados (87,94%) e 136 son de empresa (80,95%) con 12.307 traballadores afectados (87,54%).

Cadro 7.28

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de saúde laboral.
Por provincias. Galicia. 2000-2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	4	80,00	9	90,00	8	100,00	12	70,59	14	93,33	47	85,45
2001	2	100,00	14	82,35	11	84,62	12	75,00	18	100,00	57	86,36
2002	4	80,00	11	91,67	7	87,50	12	80,00	14	93,33	48	87,27
2003	4	100,00	9	90,00	8	88,89	11	84,62	14	93,33	46	90,20
2004	4	80,00	9	90,00	8	100,00	11	78,57	18	100,00	50	90,91
2005	4	100,00	8	88,89	11	91,67	12	92,31	12	100,00	47	94,00
Empresa												
2000	6	75,00	48	88,89	15	83,33	22	84,62	63	88,73	154	87,01
2001	6	75,00	42	87,50	16	88,89	19	86,36	82	100,00	165	92,70
2002	17	85,00	33	84,62	15	88,24	15	93,75	72	93,51	152	89,94
2003	8	100,00	44	89,80	11	100,00	17	85,00	65	100,00	145	94,77
2004	13	100,00	35	92,11	17	94,44	22	95,65	70	100,00	157	96,91
2005	5	71,43	45	88,24	23	100,00	24	96,00	59	95,16	156	92,86
Total 2005	9	81,82	53	88,33	34	97,14	36	94,74	71	95,95	203	93,12

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Nestas cláusulas indícase normalmente o tipo de peza, o número delas que se entrega e a periodicidade coa que se ten que facer, así como a reposición por deterioro.

Tamén se indica a súa obrigatoriedade de uso durante a xornada laboral e/ou prohibición de facelo fóra dela.

Sínálase tamén nalgúns casos a quen lle corresponde a limpeza destas pezas.

En 113 destes convenios (19 de sector e 94 de empresa) faise referencia aos **equipos ou prendas de protección individual**. Os traballadores afectados son 104.080.

Sínálase nestas cláusulas nuns casos o tipo e características das pezas que se deben subministrar así como a periodicidade de entrega e reposición por deterioro. Noutros casos faise referencia á obriga por parte da empresa de facer entrega deste tipo de prendas remitindo ao sinalado ao respecto na lexislación vixente.

■ Revisións médicas.

Teñen cláusulas ao respecto 128 convenios (58,72%) que afectan a 167.049 traballadores (82,18%).

Deles 29 son de sector (58%) e afectan a 159.579 traballadores (84,34%) e 99 son de empresa (58,93%) e afectan a 7.470 traballadores (53,13%).

As cláusulas refírense maioritariamente á periodicidade mínima coa que deben realizarse e á posibilidade de facer revisións específicas máis frecuentes polo risco do posto de traballo.

Indícase nalgúns convenios cal debe ser o contido mínimo deste recoñecemento.

Regúlase nalgúns convenios se deben realizarse dentro ou fóra da xornada laboral e a compensación se se realizan fóra da xornada.

Sínálase tamén nalgúns casos que a empresa deberá facerse cargo do transporte en caso de que se realice fóra do centro de traballo.

Faise referencia nalgúns convenios a medidas preventivas específicas como por exemplo campañas de vacinación.

Outras cláusulas refírense ao respecto ao dereito á intimidade e á dignidade da persoa e ao carácter confidencial dos resultados, así como á entrega de copia deles aos traballadores.

Sinalar por último respecto destes dous tipos de cláusulas que en 40 dos 203 convenios que teñen cláusulas sobre saúde laboral, estas refírense exclusivamente á roupa de traballo e/ou ás revisións médicas.

Destes convenios 13 son de sector e 27 son de empresa. Os traballadores aos que afectan son 27.864.

■ Protección á maternidade.

Teñen cláusulas ao respecto 59 convenios (o 27,06% do total) que afectan a 48.790 traballadores (24%). Deles 13 son de sector (26%) e afectan a 45.376 traballadores (23,98%) e 46 son de empresa (27,38%) e afectan a 3.414 traballadores (24,28%).

Nestas cláusulas recóllense, entre outras, as seguintes medidas:

- A posibilidade de cambio de posto se existe risco para a traballadora ou para o seu fillo (indícase en 46 convenios).
- A posibilidade de cambio de quenda (indícase en 20 convenios).
- A prohibición do traballo nocturno (indícase en 10 convenios).
- A prohibición de traballo penoso ou perigoso (indícase en 19 convenios).

Nalgúns convenios recóllese o sinalado no artigo 26 da Lei de prevención de riscos laborais sobre protección á maternidade, e noutros remítese ao indicado na lexislación vixente.

■ Formación.

Recollen cláusulas sobre formación en materia de seguridade e saúde 46 convenios (21,10%) dos que 9 son de sector e 37 de empresa. Os traballadores afectados son 66.886 (32,91%)

Refírense estas cláusulas, que recollen moito do sinalado na Lei de prevención de riscos laborais, tanto á formación dos traballadores en xeral como á dos delegados de prevención.

Sinálase respecto da formación en materia de saúde laboral que xunto co adestramento profesional son elementos esenciais para a mellora das condicións de traballo e seguridade, significando a súa importancia como elemento de prevención e comprométense así mesmo a realizala de forma eficiente.

Indícase así nalgúns convenios que a empresa garanta que todos os seus traballadores recibirán unha formación teórica e práctica suficiente e adecuada en materia preventiva. Esta deberá desenvolverse tanto no momento da súa contratación, calquera que sexa a modalidade ou duración, como cando se produzan cambios nas funcións que desempeñan ou se introduzan novas tecnoloxías ou cambios nos equipos de traballo, ou materiais que poidan ocasionar riscos para o propio traballador ou para os seus compañeiros ou terceiras persoas, con especial atención á reciclaxe en materia preventiva para traslados ou situacións de especial risco.

Tamén se refíren a que a formación deberá ser facilitada polo empresario polos seus propios medios ou mediante concerto con organismos ou entidades especializadas na materia, debendo adaptarse á avaliación dos riscos e á aparición doutros novos, repetíndose periodicamente se fose necesario.

Sinálase que debe realizarse preferentemente en horario de traballo e tamén se indica nalgún convenio a periodicidade coa que deben asistir os traballadores aos cursos sobre seguridade e o número mínimo de horas de duración desta formación.

Respecto da formación para os delegados de prevención as cláusulas refírense a que debe atender aos aspectos que resulten necesarios para o mellor desenvolvemento do desempeño das súas funcións e ao deber de facilitarlle as horas necesarias para ela.

Faise referencia nalgún convenio ao tempo e os medios de que disporán para o desempeño da súa actividade os traballadores designados pola empresa e os delegados de prevención en canto a planificación e formación en materia preventiva.

Outras cláusulas refírense á formación como unha das funcións atribuídas aos comités de seguridade e saúde.

■ Plan de prevención

Fan referencia a plans de prevención en materia de saúde e seguridade 13 convenios (5,96%) que afectan a 70.566 traballadores (34,72%). Destes convenios 3 son de sector e 10 de empresa.

As cláusulas refírense nuns casos a plans xa en vigor na empresa e noutros casos á obriga por parte da empresa de dotarse dun, así como dos servizos necesarios para a súa realización, de acordo cos criterios recoñecidos internacionalmente.

Faise referencia nalgúns casos á elaboración de mapas de risco que servirán de base para a realización dos plans anuais para a prevención, nos que contará a asignación orzamentaria correspondente.

Sínálase nalgún convenio que sen prexuízo das auditorías regulamentarias a que poida estar sometido o sistema de riscos da empresa, establecerase unha fórmula de traballo para avaliar o grao de cumprimento do Plan integral de seguridade e saúde.

Algúns convenios refírense ao contido facendo referencia entre outras ás seguintes circunstancias:

- Indícase nalgúns casos que debe incluír a estrutura organizativa, a definición de funcións, as prácticas, os procedementos, os procesos e os recursos necesarios para levar a cabo a acción preventiva.
- Dentro do plan de prevención, indícase a obriga de ter elaborado un plan de emerxencias para incendios, evacuación e primeiros auxilios, co persoal designado e formado e cos recursos necesarios para dar resposta a estas continxencias.
- Sínálase tamén a necesidade de ter sempre en conta a posible presenza do persoal doutras empresas e de persoas alleas.

Outras cláusulas remiten ao indicado ao respecto na Lei de prevención de riscos laborais.

■ Comité de seguridade e saúde laboral

Existen cláusulas en 73 convenios (33,49%), dos que 5 son de sector e 68 de empresa. Os traballadores aos que afectan son 14.875 (7,32%).

Refírense estas cláusulas á creación ou existencia do comité de seguridade e saúde laboral como órgano paritario e colexiado de participación destinado á consulta regular e periódica das actuacións en materia de prevención de riscos.

Establécese nalgúns delas a súa composición, a periodicidade das reunións, o crédito horario e as súas competencias e facultades.

Na maioría destas cláusulas remítese e/ou recóllese, total ou parcialmente, o sinalado na lexislación vixente (artigos 38 e 39 da LPRL)

Sínálanse entre as súas competencias as seguintes:

- Promover iniciativas sobre métodos e procedementos para a efectiva prevención dos riscos.
- Promover nas empresas a observancia das disposicións vixentes en materia de seguridade e saúde.
- Control das ferramentas, roupa de traballo e equipos de protección, así como das instalacións utilizadas polo persoal (vestiarios, servizos hixiénicos,...).
- Participar na elaboración, posta en práctica e avaliación dos plans e programas de prevención de riscos da empresa.
- De forma previa a súa posta en práctica deberán ser debatidos no comité os proxectos que se refiren a:

- Planificación, organización do traballo e introdución de novas tecnoloxías.
- Organización e desenvolvemento das actividades de protección e prevención.
- A formación en materia preventiva.

■ O comité de seguridade e saúde poderá instar a paralización das actividades ante o inminente risco de accidente.

Sinálase así mesmo que terá as seguintes facultades:

■ Coñecer directamente a situación relativa á prevención dos riscos no centro de traballo, realizando para tal efecto as visitas que considere oportunas.

■ Coñecer cantos documentos e informes relativos ás condicións de traballo sexan necesarios para o cumprimento das súas funcións, así como os procedentes da actividade do servizo de prevención.

■ Coñecer e analizar os danos producidos na saúde ou na integridade física dos traballadores.

■ Coñecer e emitir informe sobre a memoria e programación anual dos servizos de prevención.

Faise referencia nalgúns convenios ao dereito á formación en materia de riscos laborais dos membros destes comités.

■ Delegados de prevención

Existen cláusulas en 32 convenios (14,68%) que afectan a 48.573 traballadores (23,90%). Deles 6 son de sector e 26 de empresa.

Moitas destas cláusulas remiten ou recollen, total ou parcialmente, o indicado ao respecto na Lei de prevención de riscos laborais (artigos 35, 36 e 37).

Establécese nalgúns convenios o crédito de horas e as garantías necesarias para a realización das actividades que lles son propias.

Sinálase nalgúns casos o dereito a recibir formación en materia de riscos laborais, podendo asistir a cursos sobre prevención de riscos laborais impartidos por organismos públicos ou privados competentes na materia.

■ Comisións paritarias

Créanse en 13 convenios de sector (26%) comisións paritarias sectoriais de seguridade e hixiene no traballo. Os traballadores afectados son 67.984 (o 35,93% dos afectados por convenios de sector)

Sinálanse como funcións destas comisións entre outras as seguintes:

■ Promover a observación das disposicións legais vixentes para a prevención dos riscos profesionais no ámbito do sector.

■ Prestarlles asesoramento aos empresarios e traballadores para evitar e/ou reducir os riscos que atenten contra a integridade física e saúde dos traballadores.

■ Dar a coñecer as normas e os procedementos que en materia de seguridade e hixiene diten os organismos especializados nesta materia.

- Solicitar informes sobre os resultados estatísticos dos recoñecementos médicos que se lles realicen aos traballadores do sector.
- Estudar e acordar os mecanismos oportunos de coordinación da información provincial en materia de sinistralidade no sector que subministrarán as comisións específicas provinciais, ou, no seu defecto, as comisións paritarias dos convenios.
- Promover entre empresarios e traballadores do sector unha adecuada formación e información en temas de seguridade e hixiene no traballo, realizando accións tendentes a promover a difusión e coñecementos sobre a lexislación de prevención de riscos laborais.
- Solicitar dos órganos competentes da Xunta de Galicia o recoñecemento oficial como interlocutor social sectorial en materia de seguridade e saúde, tanto no seu aspecto lexislativo como no desenvolvemento de plans e medidas formativas.
- Promover cantas medidas considere tendentes a mellorar a situación do sector nesta materia, tendo como obxectivo fundamental estender a preocupación pola seguridade a todos os niveis, fomentando campañas de concienciación.
- Acometer as xestións necesarias para obter os medios que lle permitan desenvolver as súas funcións coa eficacia axeitada.
- Facer previsións sobre saúde e riscos laborais, que se adapten aos requirimentos do sector.
- Cantas outras funcións acorde a propia comisión atribuírse, orientadas ao desenvolvemento e á mellora da seguridade e hixiene no traballo do sector.

Outras cláusulas refírense á súa composición e á periodicidade das reunións.

Sinalar por último que en 6 *convenios de empresa (507 traballadores)* créase unha *Comisión paritaria de prevención ou de seguimento* en materia de seguridade e saúde laboral, da que se sinalan a composición, funcións e competencias e, nalgún caso, o funcionamento.

■ Outras cláusulas

Cláusulas **xerais** en materia de saúde laboral.

Sínálase a necesidade de integrar a política de prevención no conxunto de actividades e decisións da empresa, tanto nos procesos técnicos, na organización do traballo e nas condicións en que este se preste, como na liña xerárquica da empresa, incluídos todos os niveis desta.

Enténdese que a acción en saúde laboral debe estar dirixida á prevención e ao control dos riscos nos lugares de traballo.

Indícase que a protección da saúde dos traballadores constitúe un obxectivo básico e prioritario das partes asinantes que consideran que, para alcanzala, se require o establecemento e a planificación dunha acción preventiva na empresa que teña como fin a eliminación ou redución dos riscos na súa orixe, a partir da súa avaliación, adoptando as medidas necesarias, tanto na corrección da situación existente como na evolución técnica e organizativa da empresa, para adaptar o traballo á persoa e protexer a súa saúde.

Outros convenios sinalan que as técnicas preventivas deberán estar encamiñadas a lograr unha mellora da calidade de vida e ambiental de traballo, desenvolvendo obxectivos de promoción e defensa da saúde, mellora das condicións de traballo, potenciación das técnicas preventivas como medio para a eliminación dos riscos na súa orixe e a participación sindical nos centros de traballo.

Sínálase nalgún convenio que os riscos para a saúde do traballador previranse evitando en primeiro lugar a súa xeración, en segundo a súa emisión, e en terceiro a súa transmisión, e soamente en última instancia se utilizarán os medios de protección persoal contra os mesmos, considerando que esta última medida será excepcional e transitoria ata que sexa posible anular a xeración, emisión e transmisión do risco.

Indícase que a formulación da política de seguridade e saúde nun organismo ou centro de traballo partirá da análise estatística ou casual dos accidentes de traballo e das enfermidades profesionais acaecidas nel, da detección e identificación de riscos e de axentes materiais que poidan ocasionalos, e das medidas e sistemas de prevención ou protección utilizados ata o momento. A política de seguridade e saúde planificarase anualmente para os centros de traballo onde se realicen tarefas ou funcións de produción técnica e proceso de datos, e con periodicidade trianual nas oficinas e centros de traballo administrativo. En todo caso, deberá abranguer os estudos e proxectos necesarios para definir os riscos máis significativos, pola súa gravidade ou pola súa frecuencia, e para poñer en práctica sistemas de control e inspección, ou medidas preventivas, así como os plans de formación e adestramento do persoal que cumbran.

Establécese que para a elaboración dos plans e programas de seguridade e saúde, así como para a súa realización e posta en práctica, os diferentes organismos poderán dispoñer de equipos e medios técnicos especializados cando sexa posible e aconsellable, pola súa dimensión e pola intensidade dos seus problemas de seguridade e saúde. No caso de non dispoñeren de tales medios propios, solicitarán a cooperación dos gabinetes de seguridade e saúde no traballo, fundamentalmente no tocante á clarificación de estudos e protección, formación de traballadores e técnicas, documentación especializada, e todas as medidas que sexan necesarias.

■ Cláusulas sobre **dereitos e deberes** en materia de saúde laboral

Sínálase nestas cláusulas que, de conformidade co disposto na Lei 31/1995, de prevención de riscos laborais, o traballador ten dereito a unha protección eficaz da súa integridade física e a unha adecuada política de seguridade e hixiene no traballo. Ten, así mesmo, o dereito a participar na formulación da política de prevención no seu centro de traballo e no control das medidas adoptadas para o desenvolvemento daquela, a través dos seus representantes legais e os órganos internos e específicos de participación nesta materia.

O citado dereito de protección supón a existencia dun correlativo deber da empresa na protección dos traballadores ao seu servizo fronte aos riscos laborais.

En cumprimento deste deber de protección, a empresa está obrigada a garantir a seguridade e saúde dos traballadores ao seu servizo en todos os aspectos relacionados co traballo, así como a facilitar a participación do persoal nela. Así mesmo,

debe garantir a información e formación práctica e adecuada nestas materias a todos os traballadores, cando se contrate persoal ou cando se cambie de posto de traballo, ou se teñan que aplicar novas técnicas, equipamentos ou materiais que poidan ocasionar riscos para o propio traballador, para os seus compañeiros ou para terceiros.

Indícase que os dereitos de información, consulta e participación en materia preventiva, paralización da actividade en casos de risco grave e inminente e vixilancia do seu estado de saúde forman parte do dereito dos traballadores a unha protección eficaz en materia de seguridade e saúde no traballo.

■ **Servizos de prevención**

Recollen cláusulas sobre eles 14 convenios de empresa que afectan a 2.090 traballadores.

As funcións que se indican recollen total ou parcialmente o disposto no artigo 31 da Lei 31/1995, de prevención de riscos laborais.

■ **Medidas específicas**

Outro tipo de cláusulas refírese ao cumprimento por parte da empresa das normas de seguridade e hixiene no traballo en materia de aseos, vestiarios, dotacións sanitarias de urxencia, duchas, comedores, etc., de conformidade coa Lei de prevención de riscos laborais.

Tamén existen cláusulas que indican medidas específicas para casos concretos como o traballo con pantallas, carga e descarga, cámaras frigoríficas, etc.

Refírense noutros convenios á rotulación de produtos que se utilicen no proceso produtivo e ao establecemento de medidas especiais de vixilancia naqueles postos de traballo onde se demostre que existen riscos para a saúde ou ambientais.

Sínálase nalgún caso que non se poderá obrigar ao persoal que, polo específico do seu labor, desenvolva o seu traballo ao descuberto a realizar as súas funcións cando a situación climatolóxica ou as condicións do terreo supoñan penosidade visible para o propio traballador. Nestes casos, paralizarase o traballo e empregaranse os referidos traballadores en labores propios do seu posto de traballo que se poidan realizar a cuberto. Isto non será de aplicación naqueles casos nos que a actividade estea causada ou motivada polas citadas condicións climatolóxicas, salvo sempre o cumprimento das medidas legais sobre seguridade e hixiene.

Recóllese tamén nalgún convenio un código de normas hixiénico-sanitarias e de recomendacións para o persoal.

Noutros faise referencia a plans de autoprotección, de emerxencia e evacuación, aos servizos médicos de empresa e á colocación de caixas de primeiros auxilios e extintores en lugares destacados.

■ **Establecemento de *premios de seguridade*.**

Indícase nalgún convenio que se crea co obxecto de interesar a todas as persoas da empresa na súa propia seguridade e na dos demais por medio dun incentivo económico que premie o esforzo realizado na boa utilización das medidas de seguridade en función da redución de accidentes.

Establécense contías económicas distintas segundo o número de días sen accidentes, sen computar os accidentes in itinere nin as recaídas.

■ **Risco grave e inminente.**

A cláusula recollida sinala que ante a detección dun risco grave e/ou inminente, xa sexa na avaliación inicial, nas revisións da avaliación ou en calquera outro momento, na empresa, xa sexa por persoal do servizo de prevención, delegados de prevención, ou calquera traballador, tomarase a iniciativa de paralización da actividade, operación, ou de toda a actividade do posto de traballo. Realizarase a partir dese momento un procedemento que inclúa a comunicación aos mandos superiores, tanto verbal como escrita, por parte de quen paraliza ou dos representantes se os houber e as medidas de corrección do risco.

■ **Subcontratación e empresas auxiliares**

Nos casos en que se subcontrate outras empresas para prestación de servizos no propio centro de traballo, a empresa deberá establecer, baixo a súa responsabilidade, os mecanismos de coordinación adecuados para a prevención de riscos e información sobre estes en xeral, en todo o que se relacione coas condicións de seguridade e saúde dos traballadores, así como hixiénico-sanitarios.

A empresa principal debe vixiar o cumprimento da normativa de prevención de riscos laborais por parte das subcontratistas e facilitarlle aos delegados de prevención a normativa interna de actuación que se proporcione a estas empresas.

Respecto das empresas auxiliares sinalase que deberán subscribir todas as normas de seguridade e hixiene, así como as referentes á seguridade contra incendios existentes na empresa, debendo a empresa facilitaralles unha copia. Así mesmo, para traballos específicos, poderanse estipular outras medidas que se lles comunicarán a estas empresas.

■ **Protección a traballadores especialmente sensibles a determinados riscos**

Ademais das cláusulas sobre protección da maternidade, recóllense outras que fan referencia ao sinalado no artigo 25 da LPRL sinalando que a empresa garantirá a protección de traballadores que polas súas características persoais, estado biolóxico, situación de discapacidade física, psíquica ou sensorial, sexan especialmente sensibles aos riscos derivados do traballo.

Indícase que o servizo de prevención avaliará os riscos dos postos a ocupar en función das limitacións do persoal, e adoptará as medidas preventivas e de protección adecuadas, segundo o teor do previsto na LPRL vixente. Do estudo resultante daráselle conta ao comité de seguridade e saúde.

Hai algún convenio que sinala expresamente respecto das persoas de maior idade ou con saúde delicada que realizarán os traballos de menor esforzo físico dentro da súa categoría.

Indícase tamén que nas avaliacións de riscos incluírase a protección dos traballadores sensibles a determinados riscos, traballadoras embarazadas ou en período de lactación, e teranse en conta as diminucións e limitacións do traballador e os postos de traballo compatibles.

- Por último sinalar que se definen nalgúns convenios o que se considera como actividades tóxicas, penosas e perigosas.

7.6.3. Formación profesional

Existen cláusulas sobre formación profesional en 139 convenios, o 63,76% dos asinados este ano (cadro 7.29).

Os traballadores afectados son 136.257 (67,03%).

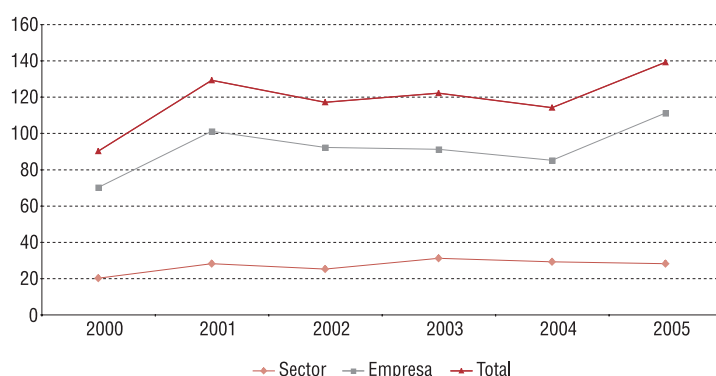
Destes convenios 111 son de empresa (66,07%) con 10.995 traballadores afectados (78,21%) e 28 son de sector (56%) con 125.262 traballadores afectados (66,2%).

■ Cadro 7.29

**Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de formación profesional.
Por provincias. Galicia. 2000-2005**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	1	20,00	3	30,00	5	62,50	6	35,29	5	33,33	20	36,36
2001	2	100,00	6	35,29	6	46,15	7	43,75	7	38,89	28	42,42
2002	4	80,00	4	33,33	7	87,50	6	40,00	4	26,67	25	45,45
2003	3	75,00	5	50,00	9	100,00	6	46,15	8	53,33	31	60,78
2004	3	60,00	7	70,00	5	62,50	5	35,71	9	50,00	29	52,73
2005	4	100,00	3	33,33	11	91,67	7	53,85	3	25,00	28	56,00
Empresa												
2000	5	62,50	23	42,59	5	27,78	12	46,15	25	35,21	70	39,55
2001	4	50,00	28	58,33	8	44,44	13	59,09	48	58,54	101	56,74
2002	14	70,00	26	66,67	7	41,18	6	37,50	39	50,65	92	54,44
2003	8	100,00	34	69,39	3	27,27	11	55,00	35	53,85	91	59,48
2004	11	84,62	24	63,16	6	33,33	8	34,78	36	51,43	85	52,47
2005	5	71,43	35	68,63	14	60,87	16	64,00	41	66,13	111	66,07
Total 2005	9	81,82	38	63,33	25	71,43	23	60,53	44	59,46	139	63,76

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Entre as cláusulas que recollen pódese sinalar o seguinte:

Considérase a formación profesional como un instrumento máis que axuda a lograr a necesaria conexión entre as cualificacións dos traballadores e os requirimentos do mercado de traballo, e, nunha perspectiva máis ampla, como un elemento dinamizador que acompañe o desenvolvemento industrial a longo prazo, favoreza a competitividade das empresas e faga posible a promoción social integral do traballador.

Sínálanse como **obxectivos** en formación entre outros os seguintes:

- Integrar a formación na política global de xestión de recursos humanos da empresa.
- Potenciar iniciativas de formación que favorezan a modernización e xestión da empresa.
- Impulsar unha formación continua que asegure o mantemento das competencias dos empregos e, ao mesmo tempo, facilite a adquisición de novas capacidades que estimulen a promoción interna.
- Renovar e desenvolver as destrezas e os coñecementos en función da previsible evolución das profesións e empregos, centrando a atención nas cualificacións que se requiren para o futuro.
- Ampliar e desenvolver a colaboración con institucións públicas naqueles programas que complementen iniciativas de formación da empresa.

Outras cláusulas refírense a:

- Permisos para acudir a exames.

Aparecen recollidos en 89 convenios (15 de sector e 74 de empresa) que afectan a 123.377 traballadores.

Moitos destes permisos veñen establecidos nos artigos sobre licenzas e permisos.

- Elección de quenda ou adaptación da xornada para o persoal que curse estudos ou asista a cursos de formación ou perfeccionamento.

Teñen cláusulas deste tipo 30 convenios (2 de sector e 28 de empresa) que afectan a 4.061 traballadores.

- Permisos con reserva de posto para asistir a cursos de formación.

Teñen cláusulas ao respecto 19 convenios (1 de sector) que afectan a 2.709 traballadores

- Constitución de comisións paritarias.

Establécense en 17 convenios (9 de sector e 8 de empresa) que afectan a 51.217 traballadores.

As cláusulas refírense sobre todo á súa composición e ás funcións que se lle atribúen.

- Plan de formación.

Existen cláusulas en 33 convenios (4 de sector) que afectan a 49.479 traballadores.

Indícase respecto del xeralmente os obxectivos básicos e/ou o contido mínimo.

Entre os obxectivos básicos sinálanse:

- Elevación do nivel formativo do persoal co fin de obter unha mellora na competencia profesional dos seus integrantes.
- Adecuación aos novos labores e produtos e ás necesidades da produción.
- Capacitación para a promoción profesional e progresión persoal.
- Adquisición dun maior nivel de polivalencia e policompetencia coa posibilidade da debida reciclaxe para ocupar postos de traballo diferentes.

Respecto do contido mínimo indícase:

- Obxectivos e descrición das accións que se van desenvolver.
- Ámbito de aplicación do plan.
- Colectivo afectado e número de participantes.
- Calendario previsto de execución.
- Custo estimado das distintas actividades formativas.
- Criterios de selección, que garantirán o principio de equidade.
- Modalidade de xestión das actividades formativas.
- Criterios de avaliación do plan de formación.
- Responsable da impartición.

■ Acceso á formación.

Sinálase que deberá respectarse o principio de igualdade e non discriminación no acceso á formación.

Indícase nalgúns casos que cando existan máis aspirantes que prazas ofertadas elixiranse por sorteo, non podendo volver a participar nos cursos ata que non participen a totalidade dos aspirantes.

Nalgún caso indícase un número mínimo de horas anuais das que poden dispoñer os traballadores para dedicar á formación, que serán computadas como tempo de traballo efectivo.

Indícase tamén nalgúns casos cando a empresa pode denegar a asistencia a unha acción formativa, sinalando que deberá ser mediante resolución motivada, por razóns técnicas, organizativas ou de produción.

Existen limitacións nalgúns convenios que consisten nunha porcentaxe sobre o cadro de persoal ou un número concreto de traballadores que poden asistir ás accións formativas anualmente. Tamén se sinala ás veces respecto das horas a cargo da empresa un máximo anual por traballador.

As condicións que se esixen refírense nuns casos á necesidade de que o traballador solicitante teña superado o período de proba e unha antigüidade mínima na empresa.

■ Outro tipo de cláusulas refírese a como se **financia** a formación.

Fan referencia sobre todo á compensación ao traballador (contía ou tempo libre) no caso de ser realizada fóra da xornada laboral e á compensación dos gastos cando a formación requira desprazamento.

Tamén se refiren á consignación nos orzamentos anuais da empresa da correspondente partida económica, que deberá ser estudada e programada conxuntamente co comité de empresa e que inclúa os programas de formación que sexan necesarios tendo en conta tanto as necesidades futuras da empresa como o feito de outorgar posibilidades reais de formación.

■ Sinalar por último que outro tipo de cláusulas *remite a acordos laborais estatais e convenios colectivos de ámbito superior ou á lexislación vixente* todo o relacionado coa formación profesional.

7.6.4. Dereitos e garantías dos representantes dos traballadores.

Existen cláusulas respecto das garantías e/ou dereitos de participación dos representantes dos traballadores na empresa en 166 convenios (76,15%) que afectan a 180.401 traballadores (88,75%).

Deles 39 son de sector e afectan a 168.542 traballadores e 127 son de empresa e afectan a 11.859 traballadores.

En moitos casos estas cláusulas remiten ou recollen, total ou parcialmente, o sinalado ao respecto no Estatuto dos Traballadores e na Lei Orgánica de Liberdade Sindical.

Cabe destacar respecto delas o seguinte:

En 79 convenios que afectan a 140.236 traballadores existen cláusulas respecto dos locais e taboleiros de anuncios.

Existen en 12 convenios de empresa que afectan a 2.860 traballadores cláusulas regulando a subvención de gastos dos comités de empresa e/ou delegados de persoal.

Tamén se establece nun convenio de sector un canon pola negociación do convenio.

Existen cláusulas respecto da celebración de asembleas en 79 convenios que afectan a 21.622 traballadores. Deles 7 son de sector e afectan a 15.400 traballadores e 72 son de empresa e afectan a 6.222 traballadores.

As cláusulas fan referencia aos requisitos para a convocatoria e celebración (locais, lexitimación para convocar, procedemento, celebración dentro ou fóra da xornada, ...)

Outras cláusulas, que se analizan con máis detalle a continuación, refírense ao crédito de horas e ao desconto da cota sindical.

Segundo se pode observar no cadro 7.30 son 45 (20,64%) os convenios asinados este ano que regulan o **desconto da cota sindical**. Os traballadores aos que afectan son 79.628 (39,17%).

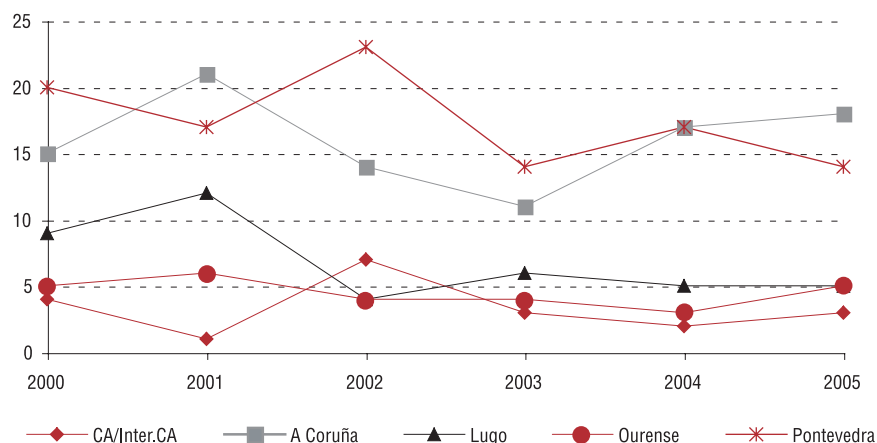
Destes convenios 13 son de sector (26%) e afectan a 75.944 traballadores (40,14%) e 32 son de empresa (19,05%) e afectan a 3.684 traballadores (26,20%).

As cláusulas que recollen refírense ao procedemento que hai que seguir para proceder ao desconto, establecendo na maioría dos casos que a solicitude debe ser por escrito.

Cadro 7.30
**Evolución dos convenios colectivos con cláusula de desconto da cota sindical.
Por provincias. Galicia. 2000-2005**

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	2	40,00	4	40,00	3	37,50	0	0,00	1	6,67	10	18,18
2001	0	0,00	5	29,41	7	53,85	1	6,25	4	22,22	17	25,76
2002	0	0,00	6	50,00	2	25,00	0	0,00	3	20,00	11	20,00
2003	1	25,00	2	20,00	3	33,33	1	7,69		0,00	7	13,73
2004	0	0,00	3	30,00	2	25,00	0	0,00	2	11,11	7	12,73
2005	1	25,00	6	66,67	4	33,33	1	7,69	1	8,33	13	26,00
Empresa												
2000	2	25,00	11	20,37	6	33,33	5	19,23	19	26,76	43	24,29
2001	1	12,50	16	33,33	5	27,78	5	22,73	13	15,85	40	22,47
2002	7	35,00	8	20,51	2	11,76	4	25,00	20	25,97	41	24,26
2003	2	25,00	9	18,37	3	27,27	3	15,00	14	21,54	31	20,26
2004	2	15,38	14	36,84	3	16,67	3	13,04	15	21,43	37	22,84
2005	2	28,57	12	23,53	1	4,35	4	16,00	13	20,97	32	19,05
Total 2005	3	27,27	18	30,00	5	14,29	5	13,16	14	18,92	45	20,64

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Indícase nalgúns convenios o contido do escrito sinalando que debe recoller a orde de desconto, a central a que pertence, a contía da cota e o número de conta á que debe ser transferida a cantidade.

Establécese nalgúns casos que a dirección da empresa entregará copia da transferencia á representación sindical da empresa, se a houbese.

Xeralmente indícase que as empresas efectuarán as anteditas deducións, salvo indicación do contrario, durante períodos dun ano.

Respecto do **crédito de horas** (cadro 7.31) existen cláusulas en 116 convenios (53,21%) que afectan a 158.967 traballadores (78,21%).

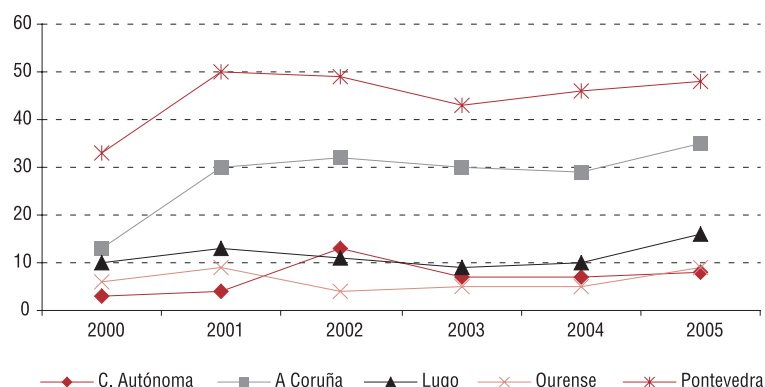
Deles 23 son de sector (46%) e afectan a 148.792 traballadores (78,64%) e 93 son de empresa (55,36%) e afectan a 10.175 traballadores (72,37%).

■ Cadro 7.31

Evolución dos convenios colectivos que regulan o crédito de horas sindicais.
Por provincias. Galicia. 2000-2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	1	20,00	1	10,00	3	37,50	0	0,00	5	33,33	10	18,18
2001	1	50,00	9	52,94	6	46,15	2	12,50	9	50,00	27	40,91
2002	1	20,00	7	58,33	4	50,00	2	13,33	5	33,33	19	34,55
2003	3	75,00	6	60,00	2	22,22	1	7,69	5	33,33	17	33,33
2004	2	40,00	6	60,00	3	37,50	2	14,29	8	44,44	21	38,18
2005	4	100,00	8	88,89	5	41,67	1	7,69	5	41,67	23	46,00
Empresa												
2000	2	25,00	12	22,22	7	38,89	6	23,08	28	39,44	55	31,07
2001	3	37,50	21	43,75	7	38,89	7	31,82	41	50,00	79	44,38
2002	12	60,00	25	64,10	7	41,18	2	12,50	44	57,14	90	53,25
2003	4	50,00	24	48,98	7	63,64	4	20,00	38	58,46	77	50,33
2004	5	38,46	23	60,53	7	38,89	3	13,04	38	54,29	76	46,91
2005	4	57,14	27	52,94	11	47,83	8	32,00	43	69,35	93	55,36
Total 2005	8	72,73	35	58,33	16	45,71	9	23,68	48	64,86	116	53,21

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



As cláusulas nuns casos fixan un número concreto de horas e noutros remiten á lexislación vixente ou a convenios de ámbito superior.

Sinálase nalgúns convenios as horas que entran no cómputo e cales non (normalmente exclúense as utilizadas na negociación colectiva e as reunións por petición da empresa).

En 74 convenios (16 de sector e 58 de empresa) indícase a posibilidade de acumulación destas horas nun ou varios delegados ou membros do comité. Os traballadores aos que afectan son 151.617.

Tamén se regula nalgúns convenios o procedemento e condicións a seguir no caso de acumulación.

7.6.5. Contratación e emprego

Analízanse neste apartado en primeiro lugar as cláusulas recollidas nos convenios colectivos asinados este ano que se refiren aos procedementos de selección e ingreso no traballo, modalidades contractuais e a utilización de empresas de traballo temporal, e a continuación as cláusulas sobre xubilación, fomento do emprego, fomento da contratación indefinida e garantías do posto de traballo.

A. Ingreso no traballo. Período de proba

En 137 dos convenios asinados este ano (62,84%) regúlase dalgún xeito o ingreso no traballo (cadro 7.32). Estes convenios afectan a 172.772 traballadores (85%).

Deles 29 son de sector (58%) e afectan a 163.022 traballadores (86,16%) e 108 son de empresa (64,29%) afectando a 9.750 traballadores (69,35%).

■ Cadro 7.32

Convenios con cláusulas sobre ingreso no traballo

	Sector		Empresa		Total Galicia	
	Nº convenios	%	Nº convenios	%	Nº convenios	%
Cláusulas sobre ingreso no traballo e vacantes	29	58,00	108	64,29	137	62,84
Período de proba	26	52,00	58	34,52	84	38,53

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

O tipo de cláusulas que recollen fai referencia ao seguinte:

■ A posibilidade ou necesidade de facer as probas de selección teórico-prácticas e psicotécnicas que consideren necesarias para comprobar se o seu grao de aptitude e a súa preparación son adecuados á categoría profesional e ao posto de traballo que vaian desempeñar, así como concursos de méritos para o ingreso.

Raramente se define en que consisten estas probas, pero si se indica en moitos convenios a necesidade de informar aos representantes dos traballadores e dar publicidade da convocatoria da praza no taboleiro de anuncios con indicación dos requisitos requiridos e sistema de selección cunha antelación suficiente á celebración das probas.

Tamén se refiren nalgúns casos á participación dos representantes dos traballadores nestes procesos de selección.

■ Preferencias na contratación en igualdade de condicións para os familiares dos traballadores (en activo, xubilados, pensionistas ou falecidos) ou para antigos traballadores da empresa (prestan ou presten os seus servizos na empresa, con carácter eventual, interino ou a tempo determinado).

Establécese nalgúns casos a orde de preferencia entre os colectivos sinalados, indicando entre outros a antigüidade ou o maior número de días traballados na empresa no caso de traballadores eventuais e os traballadores desempregados.

Tamén se indica nalgúns casos que terán preferencia as persoas do xénero menos representado no grupo profesional de que se trate.

■ Elaboración de listas de traballadores ás que é obrigatorio recorrer á hora de cubrir as necesidades da empresa.

Entre os criterios na elaboración destas listas sinálase que se terá en conta, en todo caso, a formación dos aspirantes e a súa experiencia profesional no desenvolvemento das correspondentes funcións.

Tamén se indica nalgún caso que o procedemento de elaboración e xestión das listas co establecemento das normas xerais de acceso e os baremos aplicables a cada posto de traballo deberá ser negociado cos representantes dos traballadores.

Recollen tamén algúns convenios o funcionamento destas listas.

■ Reserva dun número de prazas non inferior a unha porcentaxe que se indica para ser cubertas por persoas con discapacidade cun grao de minusvalidez igual ou superior ao 33 por cento.

Sinálase nestes casos que os aspirantes, para resultar seleccionados, deberán superar as probas selectivas e acreditar o indicado grao de discapacidade e a compatibilidade co desempeño das tarefas e funcións específicas, nos termos que se fixen nas convocatorias.

Tamén se indica nalgún caso que no desenvolvemento das probas selectivas facilitaranse as axudas técnicas precisas para a súa adaptación ás necesidades específicas e singularidades dos aspirantes con discapacidade, logo de petición motivada e nos termos que se establezan na convocatoria.

■ Revisións médicas previas ao ingreso no traballo.

■ Para os postos de confianza e os mandos superiores sinálase xeralmente a libre designación por parte da empresa.

■ Sinálase tamén a obriga do comité de velar non só porque nos procesos de selección de persoal se cumpra a normativa vixente ou pactada, senón tamén polos principios de non discriminación, igualdade de sexo e fomento dunha política racional de emprego.

■ Indícanse tamén nalgúns convenios prazos para a cobertura das prazas sinalando que se por razóns obxectivas este prazo tivera que prolongarse, pactarase co comité de empresa.

■ Período de proba

Son 84 convenios (38,53%) os que teñen cláusulas sobre o período de proba (cadro 7.32). Os traballadores aos que afectan son 166.716 (82,02%).

Destes convenios 26 son de sector (52%) con 161.683 traballadores afectados (85,45%) e 58 son de empresa (34,52%) con 5.033 traballadores afectados (35,8%).

Á hora de establecelo axústase en cada caso á estrutura profesional da empresa ou ás características do sector.

Nuns casos indícase a posibilidade de establecelo e noutros a obrigatoriedade de facelo.

Indícase nalgún caso un prazo de aviso previo para a comunicación da non superación do período de proba e tamén a necesidade de motivar a decisión e de comunicalo aos representantes dos traballadores.

Sinálase tamén que será suprimido se houberse algunha relación laboral previa co traballador, sempre que se trate do mesmo posto de traballo ou da mesma categoría.

Os convenios que fan referencia á IT durante este período indican que interromperá o cómputo.

B. Contratación. Modalidades de contratos

En 171 dos convenios asinados este ano (o 78,44%) existen cláusulas sobre contratación. Os traballadores aos que afectan son 200.641 (o 98,71% do total).

49 destes convenios son de sector (98%) e afectan a 188.757 traballadores (99,76%) e 122 son de empresa (72,62%) e afectan a 11.884 traballadores (84,53%).

As cláusulas que recollen estes convenios regulan o seguinte:

■ Forma, requisitos e contido mínimo do contrato.

Indícase a necesidade de facelo por escrito, facendo constar as condicións que se pacten, o grupo profesional ou categoría e o contido mínimo do contrato e demais requisitos formais legalmente establecidos. Nalgúns convenios recóllese tamén cal se considera que é este contido mínimo.

■ Obrigatoriedade de entrega dunha copia do contrato debidamente rexistrado na oficina de emprego ao traballador:

■ Información sobre contratación aos representantes dos traballadores. Contido e periodicidade coa que se debe facer:

Nestas cláusulas indícase que se informará aos representantes dos traballadores das contratacións e das baixas que se produzan e das súas causas, sinalando nalgúns convenios a periodicidade coa que debe darse.

Tamén se refiren á obriga de entregarlle unha copia básica dos contratos e das prórrogas e denuncias deles.

■ Información sobre a cotización á Seguridade Social co fin de que os traballadores constaten a súa situación laboral.

Refírense estas cláusulas á obrigatoriedade de entregar unha copia da alta na Seguridade Social ao traballador (sinalando ás veces un prazo desde a incorporación ao traballo) e á publicación nos taboleiros de anuncios das copias dos boletíns de cotización á Seguridade Social co fin de que os traballadores constaten a súa situación laboral mensualmente.

■ Cláusulas sobre contratación temporal.

Refírense algunhas destas cláusulas á necesidade de que os contratos temporais se fagan de maneira causal, determinando claramente a actividade para a que se realiza.

Indican outros convenios que os traballadores con contratos eventuais terán os mesmos dereitos e igualdade de trato que os demais traballadores do cadro de persoal, salvo as limitacións derivadas da natureza e duración do seu contrato.

Outras cláusulas refírense á indemnización por fin do contrato e nalgún convenio establécese que as empresas aboarán mensualmente aos traballadores con contratos non indefinidos, en concepto de indemnización, unha compensación de eventualidade equivalente ao importe de 8 días por ano traballado.

Cláusulas sobre extinción do contrato, avisos previos de cesamento e sobre liquidacións e o seu aboamento.

Sinalan sobre todo prazos de avisos previos no caso de cesamentos e os efectos no caso de non cumprirse (descontos na liquidación correspondente no caso de cesamentos voluntarios ou, para o caso de cesamento por fin do contrato, substitución deste aviso previo por unha indemnización equivalente á cantidade correspondente aos días de aviso previo omitidos, calculada sobre os conceptos salariais das táboas do convenio).

Noutros convenios fíxase a indemnización que corresponde por fin de contrato.

Tamén se establece nalgúns convenios o modelo de recibo de finiquito ou de liquidación.

Sínálase nalgúns convenios que nos finiquitos farase constar que o traballador non perderá o dereito a percibir as cantidades que a empresa teña que aboar en concepto de revisións, atrasos, ou calquera tipo de variación na retribución que corresponda ao tempo de prestación de servizos.

Indícase así mesmo que o traballador, ao cesar na empresa, poderá someter o recibo de liquidación ou documento que poña fin á relación laboral, antes de asinalo, á supervisión do comité da empresa ou do delegado de persoal ou, no seu defecto, á do sindicato ao que estea afiliado ou representante sindical dos sindicatos asinantes do convenio.

Outro tipo de cláusulas refírese á forma de notificar a extinción da relación laboral temporal.

■ Subcontratación.

Son 8 (3,67%) os convenios con cláusulas sobre este tema, e afectan a 72.019 traballadores (35,43%).

Deles 4 son de sector (8%) con 71.570 traballadores afectados (37,83%) e 4 de empresa (2,38%) con 449 traballadores afectados (3,19%).

As cláusulas máis frecuentes respecto deste tema remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente.

Indícase nalgúns convenios que, sen prexuízo da información sobre previsións en materia de subcontratación prevista na lexislación vixente, cando a empresa concerte un contrato de prestación de obras ou servizos cunha empresa contratista ou subcontratista, deberá informar aos representantes legais dos traballadores sobre os seguintes extremos:

- Nome ou razón social, enderezo e número de identificación fiscal da empresa contratista ou subcontratista.
- Obxecto e duración da contrata.

- Lugar de execución da contrata.
- No seu caso, o número de traballadores que serán ocupados pola contrata ou subcontrata no centro de traballo da empresa principal.
- Medidas previstas para a coordinación de actividades desde o punto de vista da prevención de riscos laborais.

Noutros convenios indícase que a empresa principal deberá establecer baixo a súa responsabilidade nos centros de traballo en que presten servizo traballadores de empresas subcontratistas, os mecanismos de coordinación adecuados en orde á prevención de riscos, información sobre estes, e en xeral, a canto se relacione coas condicións de seguridade e saúde dos traballadores, así como hixiénico-sanitarias.

Tamén se indican nalgún convenio os servizos aos que quedan limitadas as contrata externas.

■ Outras cláusulas remiten á lexislación vixente ou a convenios de ámbito superior nesta materia.

Convenios con cláusulas sobre modalidades de contratos

■ Cadro 7.33

	Total Galicia	
	Nº convenios	%
Contrato obra ou servizo determinado	39	17,89
Contrato eventual por circunstancias da produción	92	42,20
Contrato prácticas	34	15,60
Contrato formación	53	24,31
Contrato tempo parcial	21	9,63
Contrato interinidade	14	6,42
Contrato fixo- descontinuo	4	1,83
Regula a contratación con ETT	49	22,48

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

No cadro 7.33 vemos un resumo das **modalidades de contratación** que veñen recollidas nos convenios asinados este ano e que analizamos a continuación máis detenidamente.

■ Contrato para a formación

Segundo se pode apreciar no cadro 7.34, teñen cláusulas sobre este contrato 53 dos convenios asinados este ano, o 24,31%, e afectan a 151.900 traballadores (74,73%).

Destes convenios 30 (60%) son de sector e afectan a 150.243 traballadores (79,41%) e 23 son de empresa (13,69%) con 1.657 traballadores afectados (11,79%).

As cláusulas que recollen refírense ao seguinte:

■ Indícase que o obxecto deste contrato é a adquisición da formación teórica e práctica necesaria para o desenvolvemento axeitado dun oficio ou posto de traballo que requira un determinado nivel de cualificación, o que supón a necesidade de que o tipo de traballo que deba prestar o traballador en formación estea

directamente relacionado coas tarefas propias da especialidade, oficio ou posto obxecto do contrato.

■ Recóllense en moitos convenios os requisitos dos traballadores cos que se pode celebrar este contrato que son os indicados na lexislación vixente.

■ Establécense nalgúns casos os postos de traballo que poderán ser obxecto deste contrato, e noutros os postos excluídos.

■ **Cadro 7.34 Evolución dos convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos para a formación.**
Por provincias. Galicia 2000-2005

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	2	40,00	3	30,00	4	50,00	14	82,35	7	46,67	30	54,55
2001	0	0,00	6	35,29	4	30,77	13	81,25	7	38,89	30	45,45
2002	1	20,00	8	66,67	8	100,00	13	86,67	8	53,33	38	69,09
2003	1	25,00	5	50,00	6	66,67	11	84,62	8	53,33	31	60,78
2004	0	0,00	6	60,00	7	87,50	11	78,57	11	61,11	35	63,64
2005	1	25,00	7	77,78	6	50,00	11	84,62	5	41,67	30	60,00
Empresa												
2000	1	12,50	4	7,41	3	16,67	5	19,23	10	14,08	23	12,99
2001	0	0,00	3	6,25	1	5,56	4	18,18	13	15,85	21	11,80
2002	3	15,00	4	10,26	2	11,76	2	12,50	14	18,18	25	14,79
2003	1	12,50	6	12,24	3	27,27	1	5,00	15	23,08	26	16,99
2004	2	15,38	5	13,16	2	11,11	3	13,04	10	14,29	22	13,58
2005	1	14,29	5	9,80	1	4,35	4	16,00	12	19,35	23	13,69
Total 2005	2	18,18	12	20,00	7	20,00	15	39,47	17	22,97	53	24,31

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Hai convenios que exclúen as tarefas ou postos declarados especialmente tóxicos, penosos, perigosos, insalubres ou nocturnos e nalgúns casos tamén se sinala que non poderán ser contratados baixo esta modalidade por razón de idade, os menores de 18 anos para certos oficios que enumera.

■ Fíxase un número ou unha porcentaxe de contratos para a formación que como máximo se poden realizar.

■ Respecto da duración do contrato establécese a mínima e a máxima, utilizando nalgúns convenios a posibilidade de modificar esta última ata 3 anos.

Tamén se regula o número máximo de prórrogas que se poden facer e a duración mínima que poderá ter cada unha.

■ Cítase nalgúns convenios a obriga de que figure no contrato o nome e categoría profesional do titor encargado da formación práctica, que estará a cargo da axeitada formación do traballador así como do control de todos os riscos profesionais. Indícase nalgúns casos os requisitos que debe cumprir (como mínimo debe ter o nivel de cualificación que teña que adquirir o traballador en formación). Tamén se sinala nalgún caso o número máximo de traballadores por titor.

■ Respecto do ensino teórico indícase nalgúns convenios que debe ser previo á formación práctica se é posible ou alternarse con esta dun xeito racional.

Adóptase nuns casos para a súa impartición a modalidade de acumulación de horas nun día da semana ou ben o necesario para completar unha semana enteira de formación.

Establécese nalgúns convenios a porcentaxe da xornada que se dedicará a formación teórica, indicando que no contrato deberase especificar os días e o horario dedicados á formación así como o centro formativo que no seu caso se encargue do ensino teórico.

Polo que respecta a estes centros de formación, que poden ser públicos ou privados, indícase que deben estar perfectamente acreditados e homologados.

■ Respecto da retribución establécense os seguintes tipos:

- O salario mínimo interprofesional.
- O salario mínimo interprofesional máis unha porcentaxe que se incrementa cada ano.
- Unha contía indicada no convenio
- Fíxanse nalgúns convenios unhas porcentaxes que se incrementan cada ano de duración do contrato e que se aplican sobre o salario do convenio para o posto obxecto da contratación ou sobre o salario dun nivel ou categoría concretos das táboas do convenio.

Hai casos en que as porcentaxes se aplican sobre salarios distintos cada ano tamén.

■ Establécese nalgúns convenios que toda situación de incapacidade temporal do contratado para a formación inferior a seis meses, comportará a ampliación da duración do contrato por igual tempo a aquel en que o contrato estivese suspendido.

■ Tamén se regula para o caso de que concluído o contrato o traballador non continuase na empresa, o certificado acreditativo do tempo traballado que debe darlle a empresa, indicando que debe facer referencia ao oficio obxecto da formación e ao aproveitamento obtido na súa formación práctica.

■ Por último hai algúns convenios que establecen a indemnización por cesamento.

■ Contrato en prácticas

Os convenios con cláusulas sobre este contrato son 34 (15,60%) e afectan a 22.655 traballadores (11,15%). Deles 22 son de empresa (13,10%) con 2.437 traballadores afectados (17,33%) e 12 de sector (24%) con 20.218 traballadores afectados (10,69%).

No cadro 7.35 pódese apreciar a evolución do número de convenios con cláusulas sobre este contrato.

A maioría das cláusulas recollidas refírense á retribución destes traballadores, indicando normalmente unha porcentaxe que se aplica sobre o salario fixado no convenio para o posto que se desenvolve. Inclúese tamén nalgún caso o complemento de transporte.

■ Cadro 7.35

**Convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos de prácticas.
Por provincias. Galicia 2000-2005**

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	0	0,00	3	30,00	2	25,00	4	23,53	2	13,33	11	20,00
2001	0	0,00	4	23,53	3	23,08	3	18,75	3	16,67	13	19,70
2002	0	0,00	4	33,33	2	25,00	5	33,33	4	26,67	15	27,27
2003	1	25,00	2	20,00	1	11,11	3	23,08	2	13,33	9	17,65
2004	0	0,00	3	30,00	3	37,50	5	35,71	5	27,78	16	29,09
2005	1	25,00	5	55,56	2	16,67	3	23,08	1	8,33	12	24,00
Empresa												
2000	0	0,00	3	5,56	0	0,00	1	3,85	11	15,49	15	8,47
2001	0	0,00	5	10,42	2	11,11	3	13,64	7	8,54	17	9,55
2002	4	20,00	3	7,69	2	11,76	2	12,50	13	16,88	24	14,20
2003	1	12,50	6	12,24	1	9,09	1	5,00	12	18,46	21	13,73
2004	3	23,08	6	15,79	2	11,11	2	8,70	10	14,29	23	14,20
2005	1	14,29	6	11,76	1	4,35	3	12,00	11	17,74	22	13,10
Total 2005	2	18,18	11	18,33	3	8,57	6	15,79	12	16,22	34	15,60

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Respecto da duración e requisitos dos traballadores, o que se fai maioritariamente é remitir ou recoller o indicado na lexislación vixente ou en convenios de ámbito superior.

Sinálase tamén nalgúns convenios o número máximo de contratos en prácticas que se poderán realizar establecendo unha porcentaxe sobre o cadro de persoal da empresa e noutros sinalando un número.

Indícase nalgúns convenios o período de proba para este tipo de contratos.

■ **Contrato de Obra ou servizo determinado**

Son 39 (17,89%) os convenios con cláusulas sobre este tipo de contrato e afectan a 138.921 traballadores (68,34%).

Deles 26 son de empresa (15,48%) e afectan a 3.617 traballadores (25,73%) e 13 son de sector (26%) con 135.304 traballadores afectados (71,51%).

Ademais das cláusulas que remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente ou en convenios de ámbito superior, pódense destacar entre outras as seguintes:

- Definición das tarefas ou actividades obxecto do contrato.
- Indemnización que corresponde por fin deste contrato.
- Requisitos dos cesamentos.
- Información aos representantes dos traballadores sobre os contratos desta natureza subscritos e a súa causa, especificando o número de traballadores afectados e grupo profesional que se vaia asignar.

■ Nalgún convenio sinálase que dada a peculiaridade do sector, este tipo de contrato non é o máis adecuado para este, polo que se recomenda a realización doutros tipos de contratación.

■ Contrato eventual por circunstancias da produción

Segundo se pode apreciar no cadro 7.36, teñen cláusulas sobre este contrato 92 convenios (42,20%). Os traballadores aos que afectan son 190.918 traballadores (93,93%).

Destes convenios 45 son de sector (90%) e afectan a 185.557 traballadores (98,07%) e 47 son de empresa (27,98%) e afectan a 5.361 traballadores (38,13%).

■ Cadro 7.36

Convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos eventuais. Por provincias. Galicia 2000-2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	3	23,08	8	12,50	7	26,92	23	53,49	22	25,58	63	27,16
2001	3	30,00	23	35,38	15	48,39	23	60,53	30	30,00	94	38,52
2002	11	44,00	16	31,37	13	52,00	20	64,52	31	33,70	91	40,63
2003	5	41,67	13	22,03	11	55,00	18	54,55	32	40,00	79	38,73
2004	6	33,33	13	27,08	11	42,31	21	56,76	30	34,09	81	37,33
2005	5	45,45	18	30,00	16	45,71	23	60,53	30	40,54	92	42,20

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

A maioría das cláusulas que recollen refírese á duración do contrato (sendo 12 meses nun período de 18 meses a que máis se indica) e ás prórrogas.

Son moitos tamén os convenios que establecen a indemnización por fin deste contrato, sinalando un número de días en función do tempo traballado.

Indican algúns convenios a necesidade de aviso previo de extinción por escrito, indicando o prazo mínimo co que ten que facerse.

As demais cláusulas remiten ou recollen o indicado en convenios de ámbito superior ou na lexislación vixente.

■ Contrato a tempo parcial

Son 21 os convenios con cláusulas sobre este contrato (9,63%) e afectan a 15.529 traballadores (7,64%). Deles 16 son de empresa (9,52%) con 1.157 traballadores afectados (8,23%) e 5 de sector (10%) que afectan a 14.372 traballadores (7,6%).

Ademais das cláusulas que remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente, as máis habituais pódense resumir nas seguintes:

- Garantía dun número mínimo de días de traballo efectivo.
- Establecer a xornada mínima e máxima semanal e/ou anual.
- Sinalar que se converterán en contratos a xornada completa aqueles que durante un certo número de días continuados ou alternos realizan prolongacións de xornada.

■ Sinalar a preferencia dos traballadores contratados baixo a modalidade de tempo parcial para a ampliación da súa xornada laboral e/ou substitución de vacantes ou para acceder a postos de traballo de carácter fixo sobre calquera nova contratación efectuada pola empresa.

■ Pactos sobre horas complementarias.

■ Contrato de interinidade

Hai 14 convenios (6,42%) con cláusulas sobre este contrato. Os traballadores afectados son 12.337 (6,07%).

Destes convenios 11 son de empresa (6,55%) e afectan a 822 traballadores (5,85%) e 3 son de sector (6%) e afectan a 11.515 traballadores (6,09%).

As cláusulas refírense sobre todo aos casos nos que se pode utilizar e á necesidade de identificar o traballador substituído e a causa da substitución no contrato, indicando ademais se o posto de traballo para desempeñar será o do traballador substituído ou o doutro traballador da empresa que pase a desempeñar o posto daquel.

Esíxese nalgúns convenios que os traballadores interinos deberán en todo caso reunir os requisitos xerais de titulación e demais condicións esixidas para o ingreso no posto que van a ocupar.

■ Contrato fixo – descontinuo

Dos convenios asinados este ano, 4 (1,83%) teñen cláusulas sobre este contrato. Os traballadores afectados son 2.842 (1,4%).

Deles 2 son de empresa e afectan a 203 traballadores e 2 son de sector e afectan a 2.639 traballadores.

■ As cláusulas refírense a como deben facerse os chamamentos e á publicidade que debe darse a estes para constancia dos traballadores.

Respecto do chamamento indícase que deberá efectuarse mediante a oportuna comunicación que se debe practicar de forma comprobable, indicando o prazo de horas dentro das cales pode incorporarse ás tarefas e a orde en que debe facerse.

■ Indícase noutras cláusulas a preferencia destes traballadores para ocupar as vacantes do persoal fixo continuo que se produzan.

■ Sinálanse tamén noutros convenios os requisitos para que os traballadores eventuais pasen á condición de fixos-descontinuos.

■ Refírense outras cláusulas a que mentres haxa traballadores fixos-descontinuos sen chamar, non se efectuará contratación eventual ou temporal para levar a cabo tarefas propias da empresa nin se farán horas extraordinarias (excepto as de forza maior que se acordarán cos representantes dos traballadores).

C. Contratación a través de ETT

Existen cláusulas sobre a contratación a través de empresas de traballo temporal en 49 convenios (22,48%). Os traballadores afectados son 122.162 (60,10%).

Destes convenios 34 son de empresa (20,24%) e afectan a 2.452 traballadores (17,44%) e 15 son de sector (30%) con 119.710 traballadores afectados (63,27%).

As cláusulas refírense ao seguinte:

■ Dereitos dos traballadores

Sínálase a obriga de garantir aos traballadores contratados a través de empresas de traballo temporal os mesmos dereitos laborais e/ou retributivos que os que establece o convenio aos traballadores da empresa, facéndoo constar no contrato de posta a disposición.

■ Prohibición de contratar a través de ETT

Esta prohibición é total nalgúns casos, indicándose que non se poderá contratar persoal a través de ETT, e noutros casos é parcial, establecendo uns convenios para que casos se pode utilizar e outros en cales non.

Exclúese nalgúns convenios a realización de actividades e traballos especialmente perigosos para a seguridade ou saúde dos traballadores.

Prohíbese nalgún convenio que existan traballadores a tempo parcial sen traballar e traballadores de ETT prestando servizos na empresa.

■ Límites

Establécese nalgúns convenios unha porcentaxe máxima de traballadores que poden ser contratados deste xeito.

Tamén se indica nalgún convenio o compromiso de reducir esta forma de contratación, sinalando unha porcentaxe que non se debe superar ao termo da vixencia do convenio.

■ Outras cláusulas refírense á información aos representantes dos traballadores sobre o contido de cada un dos contratos de posta a disposición e dos motivos da súa utilización.

D. Cláusulas sobre xubilación

Teñen algún tipo de cláusula sobre a xubilación 152 dos convenios asinados este ano (69,72%) e afectan a 197.288 traballadores (97,06%).

Destes convenios 108 son de empresa (64,29%) e afectan a 11.411 traballadores (81,17%) e 44 son de sector (88%) e afectan a 185.877 traballadores (98,24%).

Os tipos de cláusulas que recollen pódense resumir nos seguintes:

■ Cláusulas sobre xubilación forzosa

Dos convenios asinados este ano en Galicia, 59 teñen cláusulas sobre xubilación forzosa (o 27,06%).

Os traballadores aos que afectan son 137.135, un 67,47% do total dos afectados pola negociación colectiva en Galicia no ano 2005.

Destes convenios 20 son de sector (40%) e afectan a 131.835 traballadores (69,68%) e 39 son de empresa (23,21%) e afectan a 5.300 traballadores (37,70%).

O tipo de cláusula que máis se repite sinala que, como política de fomento do emprego e por necesidades do mercado de traballo no sector, se establece a xubilación forzosa aos sesenta e cinco anos de idade, salvo pacto individual en contrario, dos traballadores que teñan cuberto o período mínimo legal de carencia para obtela, engadindo algúns convenios que, en caso contrario, poden continuar prestando servizos ata completar o dito período mínimo.

Recóllense en dous convenios compromisos no sentido de que a empresa está obrigada a cubrir con emprego fixo todas as baixas que se produzan como consecuencia de xubilacións forzosas (mediante contratacións novas ou por transformación en indefinidos de contratos temporais).

Sinalar respecto deste tipo de cláusulas que os 59 convenios que conteñen cláusulas sobre xubilación forzosa representan un 38,8% do total dos que teñen algún tipo de cláusulas sobre xubilación.

Polo que respecta aos traballadores, os 137.135 aos que afectan estes 59 convenios supoñen un 69,5% do total de traballadores afectados por convenios con cláusulas sobre xubilación.

■ **Xubilación especial aos 64 anos** co 100% dos seus dereitos, regulada no RD 1194/1985, e que supón a obriga de substituír ao traballador xubilado por outro traballador perceptor do seguro de desemprego ou mozo demandante do seu primeiro emprego mediante un contrato da mesma natureza do extinguido.

Dos convenios asinados este ano, son 56 (25,69%) os que teñen este tipo de cláusula e afectan a 60.376 traballadores (29,70%).

Destes convenios 23 son de sector (46%) con 57.446 traballadores afectados (30,36%) e 33 son de empresa (19,64%) con 2.930 traballadores afectados (20,84%).

■ **Cláusulas sobre xubilación parcial e o Contrato de relevo.**

Recollen cláusulas ao respecto 57 convenios (26,15%) que afectan a 141.540 traballadores (69,63%).

Deles 16 son de sector (32%) con 135.475 traballadores afectados (71,60%) e 41 son de empresa (24,40%) con 6.065 traballadores afectados (43,14%).

A maioría das cláusulas remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente, e son moitas tamén as que se refiren á necesidade de acordo entre a empresa e o traballador.

Fíxanse nalgúns casos as porcentaxes máximas e mínimas da xornada en que se poderá solicitar a xubilación parcial, sinalando que, mediante acordo entre empresa e traballador, se poderán establecer porcentaxes distintas, sempre que se respecten as indicadas.

Hai casos nos que se indica respecto da xornada que ten que facer o traballador xubilado parcialmente a acumulación a xornada completa nos meses inmediatamente seguintes á xubilación parcial, pero tamén se sinala noutros casos que a empresa e o solicitante acordarán a distribución ou acumulación da xornada restante, referido á parte de tempo que realizará o traballador xubilado parcialmente, ou a súa dispensa, segundo mellor conveña.

Outras cláusulas refírense aos requisitos necesarios e a antelación mínima con que debe facerse a solicitude por parte do traballador e o prazo para responder por parte da empresa, sinalando que nos casos de discrepancias será a Comisión Paritaria do convenio a que resolva.

Respecto do salario indícase que será o correspondente á xornada efectivamente realizada e aboarase á finalización de cada un dos meses nos que se traballe, liquidándose no último período mensual de traballo as partes proporcionais das retribucións de devengos superiores ao mes.

■ Compromisos de cobertura obrigatoria das baixas por xubilación

Veñen recollidos en 10 convenios, todos de empresa, que afectan a 1.256 traballadores.

■ Contías, premios ou vacacións retribuídas por xubilación

Establécense en 87 convenios (39,91%). Os traballadores aos que afectan son 61.574 (30,29%).

Destes convenios 24 son de sector (48%) e afectan a 56.192 traballadores (29,70%) e 63 son de empresa (37,50%) e afectan a 5.382 traballadores (38,28%).

■ Complementos á pensión de xubilación

Establécenos tres convenios (1 de sector e 2 de empresa) que afectan a 1.072 traballadores.

■ **Outras cláusulas** refírense á posibilidade de que de forma individual se poida pactar, entre a empresa e o traballador interesado, a xubilación anticipada, coas indemnizacións e prestacións que se consideren en cada caso.

E. Fomento do emprego

Segundo se pode apreciar no cadro 7.37 recollen cláusulas sobre fomento do emprego 109 convenios (50%), 36 de sector e 73 de empresa, que afectan a 186.143 traballadores (91,58%).

Convenios con cláusulas sobre fomento do emprego

■ Cadro 7.37

	Total Galicia	
	Nº convenios	%
Fomento do emprego	109	50,00
Fomento da contratación indefinida	56	25,69
Xubilación aos 64 anos (RD1194/85)	56	25,69

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Ademais das cláusulas xa mencionadas no apartado anterior sobre xubilación nas que existe un compromiso de contratación e as que indican a redución ou eliminación das horas extraordinarias habituais como medida de fomento do emprego ás que xa se fixo referencia ao tratar as horas extraordinarias (nalgúns casos indicando un número concreto ou unha porcentaxe de horas extraordinarias que no caso de ser superado suporía a creación dun novo posto de traballo ou a con-

tratación do número de traballadores necesario para substituír a realización das ditas horas), inclúense tamén as que se refiren ao pluriemprego.

Fan referencia estas cláusulas xeralmente á conveniencia de erradicar o pluriemprego como regra xeral, sinalando que para iso estímase necesario que se apliquen co máximo rigor as sancións previstas na lexislación vixente nos casos de traballadores non dados de alta na Seguridade Social, por estar dados de alta xa noutra empresa, e tamén se considera esencial o cumprimento exacto do requisito de dar a coñecer aos representantes legais dos traballadores os boletíns de cotización á Seguridade Social, así como os modelos de contrato de traballo escrito que se utilicen na empresa e os documentos relativos á terminación da relación laboral.

F. Fomento da contratación indefinida

Existen cláusulas sobre fomento da contratación indefinida en 56 convenios (25,69%). Os traballadores afectados son 116.683 (57,40%). Deles 19 son de sector (38%) con 111.285 traballadores afectados (58,82%) e 37 son de empresa (22,02%) con 5.398 traballadores afectados (38,40%).

De entre as cláusulas que recollen pódese destacar o seguinte:

■ Compromiso durante a vixencia do convenio de mantemento ou aumento do cadro de persoal fixo existente. Establecemento dun número ou unha porcentaxe mínima de contratos indefinidos.

Recollen cláusulas deste tipo 31 convenios (14,22%) que afectan a 61.304 traballadores (30,16%). Deles 13 son de sector (26%) con 58.204 traballadores afectados (30,76%) e 18 son de empresa (10,71%) con 3.100 traballadores afectados (22,05%).

As cláusulas pódense resumir no seguinte:

- Indicar un número mínimo de traballadores fixos que se debe de contratar durante a vixencia do convenio.
- Compromiso por parte da empresa de cubrir as vacantes e baixas que se produzan con emprego fixo.
- Compromisos de mantemento e/ou aumento do cadro de persoal fixo da empresa.
- Establecemento de porcentaxes máximas de cadro de persoal eventual (35% ou 30%) e mínimas de persoal fixo.

As **porcentaxes mínimas de traballadores fixos** que se indican nos **convenios de empresa** son as seguintes:

- Establecer como cadro de persoal fixo mínimo o 80% do cadro de persoal total.
- Compromiso de alcanzar ao termo de vixencia do convenio un cadro de persoal no que, cando menos, un 75% dos traballadores teñan contrato de duración indefinida.

Noutro convenio que indica a mesma porcentaxe sinala que para o último ano de vixencia do convenio colectivo a relación de contratos laborais de carácter indefinido non poderá ser inferior ao 75% do cadro de persoal laboral medio

anual no dito exercicio, e, para os ditos efectos, completárase a diferenza existente entre o cadro de persoal medio anual e o cadro de persoal medio fixo anual vixente á data da sinatura do convenio colectivo a razón dun 35% anual ata acadar a porcentaxe indicada.

- Establecer como cadro de persoal fixo mínimo o 70% do cadro de persoal total, entendendo por este a media dos últimos 12 meses.

Sinálase noutro convenio o compromiso da empresa de que a composición do cadro de persoal ao final da vixencia do convenio colectivo quede establecida nunha relación, como mínimo, dun 70% de traballadores fixos e un máximo dun 30% de persoas con contratación temporal.

Noutros casos que sinalan a mesma porcentaxe como obxectivo a alcanzar durante a vixencia do convenio, indican tamén o cadro de persoal estimado de traballadores da empresa entre fixos e temporais, sinalando que para completar ese cadro de persoal indicado, daráselle prioridade a que parte das contratacións que se realizan por medio de ETT pasarán a contratos do cadro de persoal.

Recolle outra empresa o compromiso de transformar contratos temporais en indefinidos para pasar dun 65% a un 70% de emprego indefinido.

- Compromiso da empresa de que durante a vixencia do convenio o 65% do cadro de persoal terá contrato indefinido.
- Obriga de ter unha porcentaxe mínima de emprego fixo do 50% sobre o cadro de persoal medio anual de traballadores dos centros de traballo afectados polo convenio colectivo.

Nos convenios de sector as porcentaxes mínimas de traballadores fixos que se indican son as seguintes:

- A partir da entrada en vigor do convenio, establécese como obrigatorio nas empresas do sector unha porcentaxe mínima de emprego fixo do 70%.
- Todas as empresas do sector están obrigadas a ter un mínimo de emprego fixo do 65% do cadro de persoal medio durante o primeiro ano de vixencia do convenio e do 70% no segundo e terceiro ano, sendo obrigatoria unha revisión semestral para velar polo cumprimento desta porcentaxe.
- As empresas do sector terán un cadro de persoal do 65% de emprego fixo. Para o cómputo desta porcentaxe non se terán en conta os traballadores que estean ligados por un contrato de interinidade e de igual modo descontáranse os centros de nova apertura e aqueles que efectuasen reformas que suporían un incremento substancial das vendas. Nestes últimos dous casos o período durante o que non se computará a estes traballadores será de 24 meses.

As empresas de ata 25 traballadores obríganse a ter unha porcentaxe de emprego fixo respecto ao cadro de persoal total de, polo menos, un 50%. Non obstante, para efectos de establecer o cadro de persoal total nas empresas de ata 5 traballadores establecérase un cómputo de xornadas realizadas polo persoal contratado baixo calquera modalidade temporal de contratación dividido polo divisor 200.

- As empresas de máis de 25 traballadores obríganse a ter unha porcentaxe de emprego fixo respecto do cadro de persoal total de, polo menos, un 60% para o ano 2005 e 70% para os seguintes anos.

- As empresas do sector están obrigadas a ter unha porcentaxe de emprego fixo respecto ao cadro de persoal total de, polo menos, un 50%.
- As empresas do sector que contén con máis de 10 traballadores deberán ter un cadro de persoal do 50% de emprego fixo.
- As empresas incluídas no ámbito de aplicación do convenio deberán ter, polo menos, o 40% do seu cadro de persoal con contrato indefinido.

Indícase nalgún convenio que esta obriga do 40% con contrato fixo será en cada un dos establecementos que leven polo menos tres anos abertos e respecto do cadro de persoal do dito centro.

Noutro convenio esta porcentaxe do 40% de traballadores fixos é para as empresas que en tempada baixa teñan máis de dez traballadores.

Respecto do control destes compromisos remítese ás comisións paritarias do convenio indicando a obriga de remitir a información solicitada por elas respecto das modalidades de contrato utilizadas.

■ Transformación de contratos temporais en indefinidos

Recollen este tipo de cláusulas 27 convenios (12,39%) que afectan a 70.224 traballadores (34,55%).

Deles 9 son de sector (18%) e afectan a 66.443 traballadores (35,12%) e 18 son de empresa (10,71%) e afectan a 3.781 traballadores (26,89%).

Maioritariamente o que fixan é un número concreto de contratos que se deben transformar en indefinidos durante a vixencia do convenio.

Indícase nalgúns destas cláusulas a obrigación de conversión en indefinidos dunha porcentaxe dos contratos de obra ou servizo determinado existentes (a porcentaxe indicada é o 30%).

Noutras establécese a transformación en indefinidos dos contratos dos traballadores que teñan ou cumpran unha certa antigüidade na empresa (12 meses ininterrompidos).

As demais cláusulas refírense á posibilidade de que os contratos de duración determinada ou temporais, incluídos os contratos formativos, se poidan converter en indefinidos.

■ Outras cláusulas recollen compromisos de fomentar a contratación indefinida pero sen chegar a concretalos.

G. Garantías de emprego: Mantemento dos postos de traballo

Ademais das cláusulas sobre conservación e aumento do cadro de persoal fixo que xa se analizaron, recóllense nos convenios asinados este ano outras cláusulas tendentes a garantir ou aumentar o nivel de emprego existente no inicio da vixencia do convenio entre as que se poden destacar as seguintes:

■ Compromiso de **conservación do cadro de persoal** existente no momento da sinatura do convenio durante toda a vixencia del, indicando nalgún caso o cadro de persoal mínimo.

■ Obrigación de proceder á **cobertura obrigatoria das baixas** que se produzan, sinalando nalgún caso que se cubrirán as baixas por incapacidade permanente, total ou absoluta e noutro as que sexan por morte, xubilación ou invalidez.

■ Sinálase nun convenio que no caso de que a empresa introduciase **innovacións tecnolóxicas** nalgún dos servizos e que estas supoñan unha redución do persoal, a empresa adaptará os traballadores afectados a outro servizo existente ou novo, mantendo a categoría laboral se existise nese servizo.

As cláusulas máis frecuentes respecto das garantías de emprego son as que se refiren aos casos de capacidade diminuída e invalidez provisional, á retirada do carné de conducir cando se necesita para o traballo, e tamén as cláusulas sobre subrogación empresarial que se analizan a continuación (cadro 7.38).

Convenios con cláusulas sobre garantías no emprego e subrogación empresarial

■ Cadro 7.38

	Total Galicia	
	Nº convenios	%
Capacidade diminuída e invalidez provisional	54	24,77
Retirada do permiso de conducir	33	15,14
Subrogación empresarial	36	16,51

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

■ Capacidade diminuída e invalidez provisional

Teñen cláusulas ao respecto 54 convenios (24,77%) que afectan a 8.088 traballadores (3,98%).

Deles 50 son de empresa con 6.486 traballadores afectados e 4 son de sector con 1.602 traballadores afectados.

Refírense estas cláusulas á posibilidade de destinar aos traballadores que teñan a súa capacidade diminuída a postos axeitados á súa nova situación (se existen) e á reincorporación ao posto logo dunha invalidez provisional.

Hai convenios nos que se sinalan os postos reservados para estes casos.

Nalgúns convenios límitase esta posibilidade aos casos en que a incapacidade fose consecuencia dun accidente de traballo ou enfermidade profesional.

Cando non existe na empresa posto adecuado, indícase nalgúns convenios que os traballadores nesta situación terán preferencia para a cobertura dos postos de nova creación sempre que teñan aptitude ou idoneidade para o seu desempeño.

Sinálase nalgúns convenios unha idade (55 ou 60 anos ou 25 anos de servizos efectivos) a partir da que os traballadores que desempeñen postos de traballo en condicións de penosidade, perigosidade e toxicidade poderán solicitar a adscrición a postos de segunda actividade.

Nalgúns convenios establécese unha porcentaxe sobre o total da categoría respectiva que como máximo pode estar nesta situación.

Respecto da retribución que lle corresponde nuns casos indícase que é a do posto que tiña con anterioridade o traballador e noutros a do novo posto que vai ocupar.

Establecen algúns convenios que se a retribución do novo posto é superior, será esta a que lle corresponde, e se é inferior percibirá a do seu anterior posto.

Sínálase nalgúns casos tamén o dereito aos aumentos que por pactos, convenios, etc. experimente no sucesivo a categoría que tiña no momento de se producir o feito determinante da diminución da súa capacidade.

■ Invalidez provisional

Respecto dos traballadores en situación de invalidez provisional, indícase que terán dereito ao seren declarados de novo aptos para o traballo, a ser integrados nos postos de traballo que con carácter normal ocupaban nas empresas nas datas que causaron baixa.

Fíxase nalgúns convenios un prazo dentro do cal se debe solicitar a reincorporación ao traballo (xeralmente un mes desde a declaración de aptitude).

■ Retirada do permiso de conducir

Son 33 os convenios que tratan este tema (15,14%) e afectan a 13.941 traballadores (6,86%).

Deles 10 son de sector e afectan a 12.105 traballadores, e 23 son de empresa e afectan a 1.836 traballadores.

Indícase nestas cláusulas que mentres dure a retirada do permiso de conducir dos traballadores que o necesiten para o seu traballo, destinarase ao traballador a outro posto adecuado á súa categoría, reincorporándose ao seu cando remate a sanción.

Esíxese na maioría dos casos que a retirada do carné sexa en horas de traballo, conducindo vehículos da empresa e por orde dela. Hai convenios que inclúen a condución do vehículo particular de cada traballador cando sexa no traxecto do seu domicilio ao lugar de traballo ou regreso, sinalando nalgún caso media ou unha hora antes e despois da hora de entrada ou saída do traballo como máximo.

Nalgúns convenios indícase que no suposto de que a sanción se produza fóra das horas de traballo a empresa proporcionaralle outro traballo, percibindo o salario correspondente á categoría que se lle asigne e polo tempo que dure a retirada do carné de conducir; limitado nalgún caso a 6 meses como máximo.

Exclúense normalmente os casos de retirada do permiso de conducir como consecuencia de imprudencia temeraria, do consumo de drogas ou alcol, ou cando exista culpa, dolo ou negligencia por parte do traballador.

Tamén se exclúen nalgúns convenios os casos de reincidencia dentro da vixencia do convenio e noutros indícase que nestes casos o comité e a empresa estudarán o posto que vaia a ocupar, así como o salario que vaia a percibir o traballador reincidente.

Existen limitacións en canto ao tempo de retirada do carné, indicando que para ter este dereito non debe ser superior aos períodos de tempo que se indican (3 meses, 6 meses, 15 meses).

Nalgúns convenios sinálase que no caso de que a suspensión supere o período sinalado, e sempre que a retirada non sexa debida a embriaguez, consumo de estupefacientes ou á comisión de delitos dolosos, o traballador con mais de dous anos de antigüidade terá dereito, por unha sola vez, a unha excedencia non remunerada polo tempo que dure a suspensión, no seu caso, ata que legalmente poda incorporarse ao posto de traballo que estaba desempeñando habitualmente e desde o momento en que esta se produza, sendo o límite máximo de dita excedencia o que marque a lexislación para a contratación temporal.

Outra limitación que se indica refírese ao número máximo de condutores afectados en función do número de condutores total do cadro de persoal.

Respecto da retribución, maioritariamente indícase que será a mesma que viña percibindo no seu posto habitual, aínda que nalgún caso dise que será a do novo posto.

Nalgúns casos límitase o tempo que ao traballador se lle respecta a súa retribución (1 ou 2 anos) pasando logo dese tempo a percibir a do posto que se lle atribúa.

■ Subrogación empresarial

Existen cláusulas en 36 convenios (16,51%), que afectan a 14.218 traballadores (6,99%). Deles 5 son de sector (10%) con 12.312 traballadores afectados (6,51%) e 31 son de empresa (18,45%) con 1.906 traballadores afectados (13,56%).

Refírense estas cláusulas aos supostos nos que se produce a subrogación e aos requisitos dos traballadores respecto dos que se produce (nalgúns casos indícase aos que non lle afecta).

Sinálase tamén nalgúns convenios a documentación que a empresa saínte debe entregar á entrante. Esta documentación refírese, respecto da empresa, ás súas obrigas salariais e coa Seguridade Social, e respecto dos traballadores aos datos persoais e profesionais necesarios.

7.6.6. Organización do traballo

Entre as cláusulas que fan referencia a este tema nos convenios asinados este ano pódense destacar, entre outras, as seguintes:

■ Obxecto

Sinálase como obxecto da organización do traballo o de alcanzar na empresa un nivel adecuado de produtividade baseado na utilización óptima dos recursos humanos e materiais.

Trátase de obter os mellores niveis de calidade, produtividade e seguridade e saúde laboral mediante a utilización máis adecuada dos recursos.

Para este obxectivo é necesaria a mutua colaboración das partes integrantes da empresa: dirección e traballadores.

No que respecta á seguridade e saúde laboral indícase que a prevención de riscos laborais deberá integrarse no conxunto de actividades e decisións da empresa, tanto nos procesos técnicos, na organización do traballo e nas condicións en

que este se preste, como na liña xerárquica da empresa, incluídos todos os niveis desta.

Exprésase neste sentido a necesidade de eliminar ou reducir os riscos na súa orixe, adoptando as medidas necesarias, tanto na corrección da situación existente como na evolución técnica e organizativa da empresa, para adaptar o traballo á persoa e protexer a súa saúde.

Sínálase ademais que a organización do traballo se estende, entre outras, ás cuestións seguintes:

- A determinación dos elementos necesarios para que o traballador poida alcanzar polo menos o rendemento normal ou mínimo.
- A fixación de calidade admisible ao longo do proceso de produción de que se trate.
- A existencia de vixilancia, atención e dilixencia no coidado de maquinaria, instalacións e utensilios encomendados ao traballador.
- A planificación e ordenación dos recursos humanos (adecuación e suficiencia dos cadros de persoal ás necesidades do servizo, profesionalización e promoción dos traballadores, adecuada e eficaz adscrición profesional dos traballadores, asignación de tarefas sen discriminación nin menoscabo da dignidade humana e profesional...)
- A adaptación das cargas de traballo, rendementos e tarifas ás novas condicións que resulten de aplicar o cambio de métodos operativos, procesos de fabricación ou cambio de funcións e variacións técnicas tanto de maquinaria, instalacións e utensilios encomendados ao traballador.
- A racionalización, simplificación e mellora dos procesos e métodos de traballo.

■ **Competencia** nesta materia.

Son as cláusulas que máis se repiten. Sínálase ao respecto que a organización do traballo é facultade exclusiva do empresario (dirección da empresa) ou persoa en quen este delegue, sen prexuízo dos dereitos e facultades de audiencia, consulta, información e negociación recoñecidos aos representantes dos traballadores.

No suposto de que se deleguen facultades directivas, esta delegación debe facerse de modo expreso, de maneira que sexa suficientemente coñecida, tanto polos que reciban a delegación de facultades, como polos que despois serán destinatarios das ordes recibidas. Sínálase ademais que as ordes que teñan por si mesmas o carácter de estables deberanse comunicar expresamente a todos os afectados e dotalas de suficiente publicidade.

■ **Organización xerárquica do traballo.**

Indícase que os mandos, na área do seu cometido, actuarán coa autoridade e responsabilidade precisas para acadaren un auténtico progreso técnico e mellorar a produción.

Nos distintos sectores de produción da empresa, recoméndase que a comunicación de ordes e instrucións entre o persoal pertencente a diferentes áreas dun mesmo departamento se realice a través do superior xerárquico común.

As iniciativas dos traballadores, relativas aos seus cometidos, serán sometidas ao xefe inmediato e levadas á práctica se este o estima conveniente, de acordo coas súas instrucións, sen prexuízo de que en caso de emerxencia, se poidan adoptar as medidas que crean necesarias e realizar os traballos que consideren de urxencia, dando conta inmediata aos seus xefes.

■ Incorporan tamén algúns convenios **táboas de produtividade, de tempos e rendementos** mínimos e de **valoración dos postos de traballo**, indicando ademais as condicións e normas de aplicación e como resolver as discrepancias nas valoracións.

Nalgúns casos faise referencia a sistemas xa coñecidos (como o Bedaux por exemplo) e noutros establécense sistemas propios.

Entre os propios sinálanse nalgúns casos períodos de avaliación segundo a antigüidade na empresa, e o procedemento a seguir en caso de desacordo co resultado da valoración. Nalgún caso faise referencia á utilización dun sistema propio no que cada empregado participa na mellora continua do seu traballo a través de elementos como estandarización e actualización das súas prácticas operativas, toma de datos, comportamento seguro e identificación e eliminación de riscos de seguridade e derroche, xa sexa a través do sistema de suxestións ou doutro método alternativo, participación en eventos kaizen (mellora continua), resolución de problemas do seu traballo, etc.

Sínálase tamén nalgúns casos que as táboas de niveis de produtividade só se aplicarán nos centros de traballo que teñan comité de seguridade e saúde ou representantes dos traballadores, sempre que a lei determine a existencia de ambos os órganos.

Respecto das táboas de niveis normais de produtividade indícase que poderán aplicarse en todos os centros de traballo, sempre que no posto de traballo obxecto de medición se cumpran as medidas de seguridade establecidas na lexislación vixente.

■ Recóllese noutros convenios distintos **tipos de sistemas de traballo** que se poden establecer nas empresas, sinalando entre outros o traballo por tarefa, axustado ou por unidade de obra, con primas á produción ou con incentivo.

Caracterízanse estes sistemas por poñer en relación directa a retribución coa produción do traballo, con independencia, en principio, do tempo investido na súa realización e por ter como obxectivo a consecución dun rendemento superior ao normal.

○ **traballo por tarefa** consiste na realización, por xornada, dunha determinada cantidade de obra ou traballo.

Se o traballador remata a tarefa antes de concluír a xornada diaria, a empresa poderalle ofrecer, e este aceptar ou non, entre continuar prestando os seus servizos ata o remate da xornada ou que abandone o traballo, dándoa por concluída.

Nos **traballos axustados ou por unidade de obra**, e para efectos da súa retribución, só se atende a cantidade e a calidade da obra ou traballo realizado, pagándose por pezas, medidas, anacos, conxuntos ou unidades determinadas, indepen-

dentemente do tempo investido na súa realización, ben que se pode estipular un prazo para o seu remate; neste caso deberase rematar dentro del, pero sen que se poida esixir un rendemento superior ao normal.

Indícase a posibilidade de establecer **primas á produtividade ou incentivos** nos traballos que se presten á súa aplicación, de tal forma que aos maiores rendementos que se acaden no traballo correspondan uns ingresos que garden respecto aos normais, polo menos, a mesma proporción que a dos ditos rendementos en relación cos normais.

Ademais destas primas por rendemento establécense tamén primas por calidade, sinalando algúns dos criterios que se teñen en conta para a súa avaliación.

Previamente á súa implantación ou revisión colectivas destes sistemas, en canto supoñen casos incluídos nos supostos de feito do artigo 64.1º.4 d) ou e) do Estatuto dos traballadores, deberáselles solicitar; se é o caso, aos representantes legais dos traballadores o informe a que o dito precepto se refire, estando suxeita a dita implantación ou revisión ao disposto no artigo 41 do Estatuto dos traballadores.

■ Novas tecnoloxías

Establécese que cando a empresa introduza novas tecnoloxías que supoñan para os traballadores modificacións substanciais nas condicións de traballo, a empresa comunicarallas ao comité de empresa, o cal emitirá un informe dando a súa opinión. A empresa, de acordo co comité, dará a formación que estime necesaria en cada caso, para a adaptación técnica dos traballadores afectados polas estas tecnoloxías.

Nalgún caso indícase a obriga de impartir cursos por parte da empresa, cunha periodicidade anual como mínimo, co fin de conseguir o perfeccionamento do servizo e a reciclaxe e información sobre novas técnicas e medidas de seguridade e noutros as cláusulas son máis xerais indicando que se fomentará a formación do persoal apropiado no concernente ao coñecemento das novas tecnoloxías que se poidan aplicar na empresa.

Sinálase tamén que a mecanización, o progreso técnico e os novos sistemas de racionalización do traballo que se implanten no futuro deberán deixar a salvo, en calquera circunstancia, os valores humanos e os dereitos adquiridos en canto a postos de traballo polo persoal, estándose á procura de que os devanditos adiantos melloren directa ou indirectamente tanto a situación da empresa como a do seu persoal, ao que adaptará á nova situación para que non se produza, en ningún caso, paro tecnolóxico polos traballadores.

Establécese así mesmo que cando se implante unha nova tecnoloxía, engadiranse tamén as técnicas de protección que a tal tecnoloxía leve anexas.

Indícase nalgún caso que en toda ampliación ou modificación do proceso produtivo procurárase que a nova tecnoloxía, procesos ou produtos que se incorporen, non xeren novos riscos, debendo ter en conta a posibilidade de utilizar produtos menos perigosos nas mesmas garantías de fabricación.

Recolle tamén algún convenio un acordo para a implantación de novas tecnoloxías da comunicación, que ten por obxecto tratar o impacto das novas tecnoloxías

no contorno laboral, así como adaptar algúns procedementos da empresa ás innovacións tecnolóxicas.

Trátase por un lado de garantir o bo uso das ferramentas e os medios técnicos postos a disposición dos empregados para o desenvolvemento do seu labor profesional e, por outro, salvaguardar o dereito á intimidade destes. Outro obxectivo que se persegue é o de actualizar e regular as canles de comunicación sindical existentes na empresa e adaptar estas ás novas tecnoloxías dun modo eficaz e razoable.

Regúlase así o uso da intranet, internet, correo corporativo, conta de correo particular dos empregados e o envío de documentación aos empregados a través da intranet ou internet.

No ámbito sindical regúlase o taboleiro de anuncios virtual, o acceso sindical á intranet e as contas de correo sindical.

■ Actuación en defensa e protección do Ambiente.

Recóllense nalgúns convenios cláusulas neste sentido que indican que as partes asinantes do convenio consideran necesario que as empresas actúen de forma responsable e respectuosa co ambiente, prestando gran atención á súa defensa e protección de acordo cos intereses e preocupacións da sociedade.

Para estes efectos, a empresa debe adoptar unha actitude permanente, responsable e visible en materia de ambiente e, ao mesmo tempo, conseguir que o esforzo que estea desenvolvendo a industria neste campo, e o que se realice no futuro, así como os seus resultados, sexan coñecidos e adecuadamente valorados pola sociedade e as administracións competentes.

Considérase fundamental para estes fins a realización de actividades tendentes a conseguir os seguintes obxectivos:

- Promover e conseguir unha actuación responsable da empresa en materia de ambiente, concretando as medidas que se adopten.
- Establecer uns obxectivos cualitativos e cuantitativos de mellora co fin de facer visible, respecto a eles, o progreso que se consiga.
- Demostrar á sociedade o comportamento responsable da empresa mediante o emprego de técnicas de boa xestión ambiental e a comunicación dos resultados obtidos.
- Mellorar a credibilidade da empresa e aumentar a confianza da sociedade e das administracións públicas mediante demostracións e feitos concretos.

Existen nalgún convenio cláusulas respecto da responsabilidade social corporativa como compromiso continuo da empresa de comportarse eticamente nos negocios e contribuír ao desenvolvemento económico mentres mellora a calidade de vida dos seus empregados e as súas familias, así como a comunidade local e a sociedade en xeral.

Sinalar por último que outras cláusulas fan referencia á distribución da xornada (xa analizado no apartado sobre tempo de traballo) e á mobilidade dos traballadores que se analiza con máis detalle no apartado seguinte.

7.6.7. Mobilidade e clasificación profesional

A. Mobilidade xeográfica. Traslados e desprazamentos

Son 43 (19,72%) os convenios con cláusulas sobre mobilidade xeográfica (cadro 7.39). Os traballadores aos que afectan son 42.511 (20,91%).

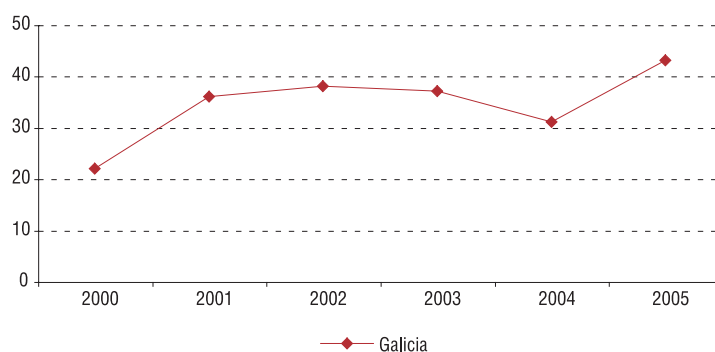
Deles 36 son de empresa con 2.632 traballadores afectados e 7 son de sector con 39.879 traballadores afectados.

■ Cadro 7.39

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de mobilidade xeográfica. Por provincias. Galicia. 2000-2005

	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
Sector												
2000	3	60,00	1	10,00	0	0,00	2	11,76	1	6,67	7	12,73
2001	1	50,00	3	17,65	1	7,69	1	6,25	2	11,11	8	12,12
2002	3	60,00	2	16,67	1	12,50	2	13,333	1	6,67	9	16,36
2003	1	25,00	1	10,00	0	0,00	1	7,69	2	13,33	5	9,80
2004	3	60,00	3	30,00	2	25,00	3	21,43	1	5,56	12	21,82
2005	2	50,00	3	33,33	0	0,00	1	7,69	1	8,33	7	14,00
Empresa												
2000	1	12,50	8	14,81	0	0,00	0	0,00	6	8,45	15	8,47
2001	2	25,00	12	25,00	1	5,56	2	9,09	11	13,41	28	15,73
2002	10	50,00	4	10,26	2	11,76	0	0,00	13	16,88	29	17,16
2003	3	37,50	8	16,33	2	18,18	2	10,00	17	26,15	32	20,92
2004	7	53,85	2	5,26	3	16,67	0	0,00	7	10,00	19	11,73
2005	5	71,43	11	21,57	5	21,74	3	12,00	12	19,35	36	21,43
Total 2005	7	63,64	14	23,33	5	14,29	4	10,53	13	17,57	43	19,72

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Moitas destas cláusulas remiten ou recollen o indicado na lexislación vixente.

Defínese nalgúns convenios o que se considera traslado, asociándoo xeralmente a que supoña para o traballador cambio de domicilio, sinalando nalgúns casos o número de quilómetros ou o tempo de desprazamento entre o novo centro de traballo e o anterior ou o domicilio do traballador.

Indícanse os mecanismos que se deben seguir para facer os traslados, sinalando entre eles, ademais da negociación preceptiva cos representantes dos traballadores e os prazos, a intervención do AGA en caso de desacordo da comisión paritaria.

Regúlanse tamén as indemnizacións e compensacións económicas a que ten dereito o traballador.

Por último indicar que hai convenios nos que se prohibe o traslado dunha localidade ou provincia a outra.

B. Mobilidade funcional

Son 106 (48,62%) os convenios asinados este ano que teñen cláusulas sobre mobilidade funcional (cadro 7.40). Os traballadores aos que afectan son 60.449 (29,74%).

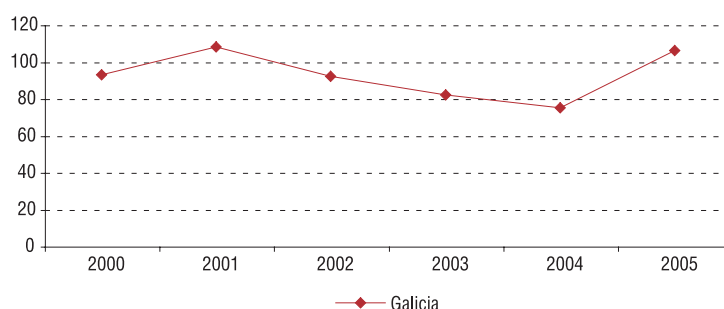
Deles 12 son de sector con 51.595 traballadores afectados e 94 son de empresa con 8.854 traballadores afectados.

■ Cadro 7.40

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de mobilidade funcional. Por provincias. Galicia. 2000-2005

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	3	60,00	3	30,00	0	0,00	5	29,41	3	20,00	14	25,45
2001	1	50,00	7	41,18	0	0,00	6	37,50	1	5,56	15	22,73
2002	2	40,00	3	25,00	3	37,50	4	26,67	0	0,00	12	21,82
2003	1	25,00	3	30,00	2	22,22	3	23,08	2	13,33	11	21,57
2004	3	60,00	3	30,00	3	37,50	2	14,29	0	0,00	11	20,00
2005	2	50,00	1	11,11	2	16,67	5	38,46	2	16,67	12	24,00
Empresa												
2000	3	37,50	30	55,56	6	33,33	12	46,15	28	39,44	79	44,63
2001	6	75,00	31	64,58	5	27,78	12	54,55	39	47,56	93	52,25
2002	15	75,00	12	30,77	8	47,06	7	43,75	38	49,35	80	47,34
2003	7	87,50	28	57,14	4	36,36	6	30,00	26	40,00	71	46,41
2004	8	61,54	16	42,11	6	33,33	7	30,43	27	38,57	64	39,51
2005	6	85,71	28	54,90	13	56,52	17	68,00	30	48,39	94	55,95
Total 2005	8	72,73	29	48,33	15	42,86	22	57,89	32	43,24	106	48,62

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



Respecto das cláusulas que recollen cabe sinalar que en moitos casos remiten ou recollen o indicado ao respecto na lexislación vixente.

Tamén son frecuentes as cláusulas que se refiren á información aos representantes dos traballadores neste tema.

Nalgúns convenios sinálase como contido desta información o seguinte:

- Unha descrición xustificativa das causas que motivan os ditos cambios.
- A identificación dos traballadores afectados.
- Duración estimada da mobilidade.

Outro tipo de cláusulas refírese á posibilidade de facer permutas entre os traballadores e aos requisitos que deben cumprir:

■ Cláusulas sobre traballos de **categoría superior**

As modificacións máis frecuentes que introducen respecto do sinalado na lexislación vixente refírense a fixar períodos menores para reclamar o ascenso ou a cobertura da vacante.

Tamén se limita nalgúns casos a duración, salvo para casos de substitución por incapacidade temporal, invalidez provisional, vacacións, licenzas e excedencias dos que a concesión sexa obrigatoria para a empresa. Nestes últimos supostos, a substitución comprenderá todo o tempo que duren as circunstancias que a motivasen sen que outorguen dereito á consolidación do posto; pero si á percepción da diferenza económica durante a substitución se esta existise.

Transcorrido o tempo sinalado como duración máxima no convenio indícase nuns casos que se consolida a categoría superior; salvo que para o seu desempeño se requirise a posesión de títulos ou coñecementos especiais debidamente acreditados por probas de suficiencia; en tales casos a consolidación será exclusivamente económica.

Noutros convenios sinálase que transcorrido o período sinalado como máximo, e persistindo as mesmas circunstancias, o desempeño das funcións realizarase por rotación, no suposto de existir máis dun traballador que reúna os requisitos e a capacidade necesarios da categoría que se vai cubrir, sempre que se desenvolvan as funcións adecuadamente.

Tamén se indica que estes límites non serán aplicables cando non sexa posible a rotación por non existiren no centro de traballo outros traballadores que reúnan as condicións necesarias.

■ Cláusulas sobre traballos de **categoría inferior**

Limitase tamén nalgúns convenios a súa duración, sinalando nalgúns casos a obrigación de rotar os traballadores do mesmo grupo na realización de tales tarefas.

Tamén indican algúns convenios que se o cambio de destino para o desempeño de traballos de categoría inferior tivese a súa orixe en petición do traballador, asignaráselle a retribución que corresponda ao traballo efectivamente realizado.

C. Promoción e ascensos

Teñen cláusulas sobre este tema 116 convenios (53,21%) que afectan a 137.787 traballadores (67,79%).

Deles 22 son de sector (44%) e afectan a 128.648 traballadores (67,99%), e 94 son de empresa (55,95%) con 9.139 traballadores afectados (65%).

As cláusulas pódense resumir nas seguintes:

■ Probas e/ou concursos de méritos para o ascenso.

Recollen cláusulas deste tipo 58 convenios dos asinados este ano (26,16%). Os traballadores afectados son 100.047 (49,22%).

Destes convenios 8 son de sector (16%) con 93.675 traballadores afectados (49,51%) e 50 son de empresa (29,76%) con 6.372 traballadores afectados (45,32%).

As cláusulas refírense sobre todo aos requisitos que deben posuír os aspirantes e á participación dos representantes dos traballadores no proceso.

Respecto das probas indícase xeralmente que deben ser adecuadas ao posto de traballo que se vai desempeñar.

Na valoración dos méritos indícase que debe ou pode terse en conta, entre outras, as seguintes circunstancias: Formación, titulación adecuada, coñecemento do posto de traballo, historial profesional, asistencia ao traballo, ter desempeñado función de superior categoría ou grupo profesional e a antigüidade.

O primeiro criterio elixido para resolver o ascenso cando se dan idénticas condicións de idoneidade é o da antigüidade.

■ Libre designación para os postos de mando ou especial confianza.

Recollen cláusulas deste tipo 35 convenios (16,06%). Os traballadores afectados son 96.461 (47,46%).

Deles 6 son de sector (12%) con 92.160 traballadores afectados (48,71%) e 29 son de empresa (17,26%) con 4.301 traballadores afectados (30,59%).

■ Ascensos automáticos polo paso dun período concreto de tempo.

Establécese en 30 convenios (13,76%). Os traballadores afectados son 21.131 (10,40%).

8 destes convenios son de sector (16%) con 18.143 traballadores afectados (9,59%) e 22 son de empresa (13,10%) con 2.988 traballadores afectados (21,25%).

■ Establécese nalgún caso un período de proba que no caso de non superarse ou desistir o traballador supón o retorno ao antigo posto.

■ Indícase tamén que non debe producirse discriminación de ningún tipo na promoción.

■ Establece algún convenio que terán prioridade na promoción aquelas persoas pertencentes ao sexo menos representado no grupo profesional do que se trate.

■ Sinálase nalgúns convenios a creación ou existencia de Comisións paritarias de ascensos, indicando nalgúns casos a súa composición e funcionamento.

■ Algúns convenios indican que a empresa está obrigada a convocar prazas de ascenso, cando existan vacantes, mantendo unha relación porcentual entre as diferentes categorías, e acordando a creación dunha comisión paritaria para, conxuntamente, definir as porcentaxes.

■ Outras cláusulas refírense á necesidade dunha publicidade suficiente das condicións requiridas para os postos que se vaian a cubrir e das características deles.

D. Clasificación profesional

Recollen cláusulas sobre clasificación profesional (cadro 7.41) 131 convenios (60,09%). Os traballadores aos que afectan son 103.577 (50,96%).

Deles 107 son de empresa con 10.563 traballadores afectados e 24 son de sector con 93.014 traballadores afectados.

■ Cadro 7.41

Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de clasificación profesional. Por provincias. Galicia. 2000-2005

Sector	C. Autónoma/ Interprov. C.A.		A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
2000	4	80,00	1	10,00	1	12,50	7	41,18	2	13,33	15	27,27
2001	2	100,00	6	35,29	2	15,38	5	31,25	3	16,67	18	27,27
2002	4	80,00	3	25,00	2	25,00	5	33,33	2	13,33	16	29,09
2003	3	75,00	4	40,00	1	11,11	5	38,46	3	20,00	16	31,37
2004	3	60,00	3	30,00	5	62,50	5	35,71	8	44,44	24	43,64
2005	4	100,00	3	33,33	6	50,00	6	46,15	5	41,67	24	48,00
Empresa												
2000	3	37,50	25	46,30	4	22,22	14	53,85	22	30,99	68	38,42
2001	7	87,50	30	62,50	5	27,78	14	63,64	42	51,22	98	55,06
2002	18	90,00	19	48,72	7	41,18	10	62,50	47	61,04	101	59,76
2003	8	100,00	33	67,35	3	27,27	15	75,00	42	64,62	101	66,01
2004	11	84,62	23	60,53	9	50,00	13	56,52	35	50,00	91	56,17
2005	6	85,71	33	64,71	9	39,13	20	80,00	39	62,90	107	63,69
Total 2005	10	90,91	36	60,00	15	42,86	26	68,42	44	59,46	131	60,09

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

Respecto das cláusulas que recollen pódese sinalar o seguinte:

Se temos en conta os convenios que, aínda sen ter cláusulas específicas ao respecto, recollen unha clasificación na táboa salarial (en grupos, categorías e/ou niveis), son 186 os convenios asinados este ano que establecen un sistema de clasificación. Os traballadores aos que afectan son 200.645.

Destes convenios 49 son de sector e afectan a 188.867 traballadores e 137 son de empresa e afectan a 11.778 traballadores.

Nalgúns casos non aparece recollida a clasificación no propio convenio, senón que se fai remitindo a outros convenios, ordenanzas ou regulacións específicas.

Indícase en moitos destes convenios que a clasificación do persoal é meramente enunciativa e que non supón a obriga de ter cubertas todas as prazas enumeradas se as necesidades e o volume da empresa non o require.

■ Clasificación por medio de grupos profesionais

En 63 convenios (o 28,90%) a clasificación faise en **grupos profesionais**. Os traballadores afectados son 36.012 (17,72%).

Destes convenios 9 son de sector e afectan a 31.110 traballadores e 54 son de empresa e afectan a 4.902 traballadores.

Respecto dos 186 convenios que establecen un sistema de clasificación, este tipo de clasificación en grupos supón o 34%.

Defínense ás veces os grupos directamente polos contidos funcionais e outras veces faise indicando e definindo as categorías ou niveis que conteñen.

Noutros casos enuméranse os grupos e indícanse as categorías ou niveis que conteñen pero sen definilos.

Hai convenios nos que se establece, ou indícase a posibilidade de facelo, dentro dos grupos desta forma definidos subgrupos e/ou áreas ou divisións funcionais diferentes.

Sínálase nalgúns convenios á hora de establecer os grupos profesionais que serán definidos pola interpretación e aplicación dos factores de valoración ou encadramento e polas tarefas e funcións básicas máis representativas que, en cada caso, desempeñen os traballadores.

Entre os factores de encadramento menciónanse os seguintes: titulación, coñecemento, experiencia, iniciativa, cumprimento, autonomía, responsabilidade, mando e complexidade.

Na valoración dos factores anteriormente mencionados indícase que se terá en conta, entre outras circunstancias, as seguintes:

- a) Coñecementos e experiencia: terase en conta ademais da formación básica necesaria para cumprir correctamente os cometidos, a experiencia adquirida e a dificultade para a adquisición dos ditos coñecementos e experiencia.
- b) Cumprimento: terase en conta o grao de seguimento a normas ou directrices para a execución de tarefas ou funcións.
- c) Iniciativa: terase en conta o grao de actitude e decisión persoal ante a problemática que suscitan as tarefas e funcións.
- d) Autonomía: terase en conta o grao de dependencia xerárquica no desempeño das tarefas ou funcións que se desenvolvan.
- e) Responsabilidade: terase en conta o grao de autonomía de acción do titular da función, o nivel de influencia sobre os resultados e a relevancia da xestión sobre os recursos humanos, técnicos e produtivos.
- f) Mando: terase en conta o grao de supervisión e ordenación das funcións e tarefas, a capacidade de interrelación, as características do colectivo e o número de persoas sobre as que se exerce o mando.

g) Complexidade: terase en conta o número e o grao de integración dos diversos factores antes enumerados na tarefa ou posto encomendado.

■ Clasificación por medio de categorías profesionais

Son 67 (30,73%) os convenios nos que a clasificación se fai en categorías profesionais. Os traballadores aos que afectan son 32.294 (15,89%).

Deles 10 son de sector e afectan a 29.055 traballadores e 57 son de empresa e afectan a 3.239 traballadores.

Respecto das cláusulas que recollen, sinalar que son 28 os convenios que definen as categorías profesionais, os demais só as enumeran ou remiten a outros convenios ou a antigas ordenanzas.

Sínálase noutras destas cláusulas que a determinación das distintas categorías profesionais consignadas no convenio colectivo son meramente enunciativas e non supoñen a obriga de ter cubertas e provistas as categorías enumeradas, se as necesidades e a estrutura determinada pola dirección da empresa non o require. Indícase así mesmo que son enunciativos os distintos cometidos asignados a cada categoría ou especialidade.

Tamén se indica nalgún caso que a relación de categorías non ten carácter exhaustivo, podendo a dirección da empresa, de acordo coa representación legal dos traballadores, crear outras novas, suprimir algunha das existentes ou modificar a súa denominación.

■ Cláusulas de non discriminación

As cláusulas recollidas nos convenios asinados este ano refírense a que a clasificación profesional establecida no convenio ten como principio fundamental o de non-discriminación por razón de sexo.

■ Modificacións do sistema de clasificación existente

Recóllense cláusulas deste tipo en 8 convenios (2 de sector e 6 de empresa) que afectan a 1.866 traballadores.

As cláusulas refírense á creación ou eliminación de categorías ou á definición de equiparacións entre elas.

Indícase ademais nun convenio de sector e noutro de empresa o establecemento a partir deste ano dun novo sistema de clasificación en grupos profesionais.

■ Comisións paritarias

Créanse comisións específicas de clasificacións profesionais en 6 convenios (1 de sector e 5 de empresa) que afectan a 1.594 traballadores.

Indícase respecto destas comisións a súa composición e as funcións que se lle encomendan.

Entre as funcións destas comisións sínálanse as de estudo e adecuación das categorías profesionais, a decisión sobre os cambios ou creación de novas categorías, a descrición dos postos de traballo e funcións específicas do centro de traballo e a súa adscrición aos diferentes grupos profesionais.

Noutros convenios non se crean comisións específicas senón que se remiten os temas relacionados coas clasificacións profesionais á comisión paritaria do propio convenio.

■ Por último sinalar que outras cláusulas indican **compromisos de seguir negociando un novo sistema** de clasificación durante a vixencia do convenio.

7.6.8. Cláusulas sobre discriminación e acoso

A. Discriminación

Recollen cláusulas sobre discriminación 57 convenios (26,15%) que afectan a 65.398 traballadores (32,17%).

Deles 15 son de sector (30%) e afectan a 61.813 traballadores (32,67%) e 42 son de empresa (25%) e afectan a 3.585 traballadores (25,50%).

Entre as cláusulas que recollen pódense sinalar as seguintes:

■ Non discriminación por razón de sexo.

Refírense algunhas destas cláusulas a aspectos concretos nos que non pode existir un trato discriminatorio, e noutros casos teñen un sentido máis xeral ou amplo.

Recóllense algúns tipos delas a continuación.

■ De carácter xeral

Indícase que os traballadores son iguais ante a lei, sen que poida prevalecer ningunha discriminación por razón de sexo.

Serán nulos de pleno dereito calquera acordos, decisións ou prácticas unilaterais da dirección da empresa que conteñan discriminacións adversas no emprego, así como en materia de retribucións, xornada, organización do traballo e outros que teñan a súa orixe nalgún tipo de discriminación.

Tamén se sinala que os traballadores afectados polo convenio non poderán ser obxecto de decisións e condicións, ou de calquera clase de medidas, que comporten directa ou indirectamente un trato discriminatorio en función do sexo en canto ao acceso, promoción e conservación do posto de traballo.

Establecen algunhas destas cláusulas que os postos de traballo, as prácticas laborais, a organización do traballo e as condicións laborais deben orientarse de tal maneira que sexan adecuadas tanto para as mulleres como para os homes.

Sinalan outras que as mulleres e os homes deben gozar de igualdade de oportunidades en canto ao emprego, á formación, á promoción e ao desenvolvemento no seu traballo.

■ Aspectos retributivos

Indícase que mulleres e homes deben recibir igual retribución por traballo de igual valor; así como que haxa igualdade en canto ás súas condicións de emprego en calquera outro sentido deste.

Nalgúns convenios recóllense estas cláusulas ao establecer as táboas salariais de percepcións económicas para a xornada laboral ordinaria indicando que será, pa-

ra cada traballador, a que corresponda á súa categoría profesional ou nivel salarial, sen discriminación ningunha por razón de sexo.

■ Acceso ao traballo

Sinálase que se respectará o principio de igualdade de acceso a todos os postos de traballo na empresa, tanto para o home como para a muller sen discriminación ningunha.

Tamén se sinala que os representantes dos traballadores velarán pola non discriminación da muller no ingreso no cadro de persoal.

■ Outras cláusulas

Ás veces as cláusulas veñen recollidas ao regular outros temas dos convenios, como nos casos dos procesos de selección de persoal, nos que se indica que deben rexerse polos principios da non discriminación e igualdade de sexo. O mesmo ocorre ao establecer os criterios de ascenso e promoción na empresa, indicando que se acomodarán a regras comúns para os traballadores dun e doutro sexo.

Tamén no que respecta á clasificación profesional se indica que ten como principio fundamental a non discriminación por razón de sexo.

Algúns convenios indican entre as funcións do Comité de Empresa a de velar non só porque nos procesos de selección de persoal se cumpra a normativa vixente ou pactada, senón tamén polos principios de non discriminación, igualdade de sexo e fomento dunha política racional de emprego.

Noutros casos sinálanse como funcións da Comisión Paritaria asegurar a non discriminación da muller, controlando a igualdade de trato, os posibles abusos, agresións de orde sexual, laborais, físicas ou psíquicas, tanto por parte dos compañeiros de traballo, como dos superiores.

■ Cláusulas xerais de non discriminación

Sinálase que os traballadores teñen dereito a non seren discriminados para o emprego ou unha vez empregados, por razóns de nacemento, sexo, estado civil, idade, raza, condición social, ideas relixiosas ou políticas, afiliación ou non a un sindicato, así como por razón de lingua.

Engádese que tampouco poderán ser discriminados por razóns de diminucións físicas, psíquicas e sensoriais, sempre que se atopasen en condicións de aptitude para desempeñar o traballo ou emprego de que se trate.

Serán nulos de pleno dereito calquera decisión ou práctica unilateral dos empresarios que conteñan discriminacións adversas no emprego, así como en materia de retribucións, xornada, organización do traballo etc., que teñan a súa orixe nalgún tipo de discriminación.

■ Non discriminación por afiliación sindical e/ou política e polo exercicio dos seus dereitos sindicais.

Indícase que as empresas respectarán o dereito de todos os traballadores a sindicarse libremente, e non poderán condicionar o emprego dun traballador á obriga de non afiliarse ou renunciar á súa afiliación sindical, nin tampouco despedir a un

traballador nin prexudicalo, de calquera outra maneira, a causa da súa afiliación ou actividade sindical.

■ **Acción positiva.**

Establécese que para contribuír eficazmente á aplicación do principio de non discriminación e ao seu desenvolvemento baixo os conceptos de igualdade de condicións en traballos de igual valor, é necesario desenvolver unha acción positiva particularmente nas condicións de contratación, formación e promoción, de modo que en igualdade de condicións de idoneidade terán preferencia as persoas do xénero menos representado no grupo profesional.

Indícase nalgún caso que na conversión en contratos de traballo indefinidos, trátase no posible, de fomentar a contratación fixa do persoal feminino, tendo en conta a proporción que representa este persoal no conxunto do cadro e a actual porcentaxe de persoal feminino con relación indefinida.

B. Acoso sexual

Existen cláusulas en 57 convenios (26,15%), que afectan a 51.328 traballadores (25,25%).

Deles 44 son de empresa (26,19%) e afectan a 4.686 traballadores (33,33%) e 13 son de sector (26%) e afectan a 46.642 traballadores (24,65%).

Respecto das cláusulas pódese sinalar o seguinte:

O tipo de cláusula máis frecuente que recollen estes convenios sinala que todo comportamento ou situación que atente contra o respecto á intimidade ou contra a liberdade dos traballadores, condutas de acoso sexual verbais ou físicas, serán conceptuadas como faltas moi graves, graves ou leves, en función da repercusión do feito.

Engádesse que nos supostos nos que se leve a cabo servíndose dunha relación xerárquica ou se exerzan sobre persoas especialmente vulnerables pola súa situación persoal ou laboral, a sanción aplicárase no seu máximo grao.

Considérase tamén como circunstancia agravante que se realice a persoas con contrato non indefinido.

Sínálase así mesmo nalgúns convenios que os representantes dos traballadores e a dirección da empresa deberán velar polo dereito á intimidade do traballador procurando silenciar a súa identidade cando así fose requirido.

Inclúense nalgúns convenios as seguintes definicións de acoso sexual:

■ Considérase acoso sexual a situación na que se produce calquera comportamento verbal non verbal ou físico non desexado de índole sexual co propósito ou o efecto de atentar contra a dignidade dunha persoa, en particular cando se crea un ambiente intimidatorio, hostil, degradante, humillante ou ofensivo.

■ Defínense como condutas de acoso os comportamentos de carácter ou connotación tanto sexual como fustigamento e vexación no posto de traballo que poden consistir nunha variedade de comportamentos, como contactos físicos innecesarios, rozamentos, palmadiñas, observacións suxestivas e desagradables, chistes,

comentarios sobre a aparencia, ou aspecto e abusos verbais deliberados, invitacións impúdicas e comprometedoras, uso de pornografía nos lugares de traballo, demandas de favores sexuais, agresións físicas, etc.

■ Estas actitudes poden darse tanto entre compañeiros (acoso ambiental) sen que medie relación de superioridade xerárquica, como nos casos en que medie superioridade xerárquica (chantaxe sexual).

■ Acoso sexual.- A definición do termo é importante en canto que a súa formulación determinará tanto as condutas que o conforman e, polo tanto, o rango de comportamentos prohibidos como a magnitude do fenómeno (ou número de persoas vítimas do acoso sexual).

A recomendación da Comunidade Europea 92/131, relativa á dignidade da muller e o home no traballo, aborda o acoso sexual e propón a seguinte definición:

«A conduta de natureza sexual baseados no sexo que afectan a dignidade da muller e o home no traballo, incluída a conduta de superiores e compañeiros, resulta inaceptable se:

- a) Esa conduta é indesexada, irrazoable e ofensiva para a persoa que é obxecto dela,
- b) A negativa ou o sometemento dunha persoa á dita conduta por parte de empresarios ou traballadores (incluídos os superiores e os compañeiros) utilízase de forma explícita ou implícita como base para unha decisión que teña efecto sobre o acceso da dita persoa á formación profesional e ao emprego, sobre a continuación do mesmo, o salario ou calquera outra decisión relativa ao emprego e/ou
- c) A dita conduta crea un contorno laboral intimidatorio, hostil e humillante para a persoa que é obxecto dela; e de que a dita conduta pode ser, en determinadas circunstancias, contraria ao principio de trato».

En tal sentido son elementos para salientar a natureza claramente sexual da conduta de acoso, o que tal conduta non é desexada pola vítima, o tratarse dun comportamento molesto, a ausencia de reciprocidade e a imposición da conduta.

C. Acoso moral no traballo.

Son 16 os convenios que teñen cláusulas respecto deste tipo de acoso. Deles 3 son de sector e 13 de empresa e afectan a 5.912 traballadores.

Nalgúns casos a cláusula é a mesma que para o acoso sexual pero engadíndolle este tipo de acoso.

Conteñen dous convenios as seguintes definicións:

- Enténdese por acoso moral, o factor de risco psicosocial que se manifesta por unha conduta abusiva, coaccionando, ameazando ou insultando (de xesto, palabra, correo, comportamento ou actitude); que atenta, pola súa repetición ou sistematización, contra a dignidade persoal e/ou profesional ou integridade psíquica ou física dunha persoa e contra o desempeño do seu traballo. Todas as agresións físicas ou verbais que ameacen con pór en perigo o emprego do/a acosado/a ou degraden o ambiente de traballo.

- Acoso moral.- Sen existir unha definición específica de acoso moral, a Axencia Europea para a Seguridade e a Saúde no Traballo (FACTS) sinala que unha posible definición é que «O acoso moral no traballo é un comportamento irracional repetido con respecto a un empregado ou a un grupo de empregados, que constitúe un risco para a saúde e a seguridade».

Nesta definición por comportamento irracional enténdese o comportamento que unha persoa razoable, tendo en conta todas as circunstancias, consideraría que discrimina, humilla, delimita ou ameaza. Comportamento inclúe as accións de persoas ou dun grupo. Un sistema de traballo pódese utilizar como medio para discriminar, humillar, debilitar ou ameazar. Risco para a saúde e a seguridade inclúe o risco para a saúde mental ou física do empregado.

O acoso moral adoita constituír un mal uso ou un abuso de autoridade, cuxas vítimas poden ter dificultades para se defender.

Veñen recollidas estas cláusulas en varios convenios dentro das funcións da Comisión Paritaria, indicando que a dita comisión deberá asegurar a non discriminación da muller, controlando a igualdade de trato, os posibles abusos, agresións de orde sexual, laborais, físicas ou psíquicas, tanto por parte dos compañeiros de traballo, como dos superiores, e sinalando tamén que deberá impedir a realización de toda conduta abusiva ou de violencia psicolóxica que se realice de xeito sistemático sobre un traballador, manifestada especialmente a través de reiterados comportamentos, palabras ou actitudes que lesionan a dignidade ou integridade psíquica del e que poñan en perigo ou degraden as súas condicións de traballo.

Sinalar por último que en moitos convenios estas cláusulas sobre acoso sexual e moral aparecen recollidas ao establecer a relación de faltas graves e moi graves e nalgúns casos nas cláusulas sobre saúde laboral.

7.6.9. Réxime disciplinario

Existen cláusulas en 98 convenios (44,95%) que afectan a 26.685 traballadores (13,13%).

Deles 88 son de empresa e afectan a 7.098 traballadores e 10 son de sector e afectan a 19.587 traballadores.

As cláusulas refírense ao seguinte:

■ Graduación das faltas

Ven recollida en 71 convenios (8 de sector e 63 de empresa) que afectan a 24.097 traballadores.

Nestas cláusulas recóllese unha enumeración das faltas cualificándoas en leves, graves e moi graves.

■ Sancións

Indican as sancións segundo a gravidade das faltas 65 convenios (8 de sector e 57 de empresa). Os traballadores aos que afectan son 23.847.

Os tipos máis frecuentes de sancións que se indican son: amoestacións verbais e/ou escritas, suspensión de emprego e soldo e despedimento.

Outras sancións menos frecuentes son traslado forzoso sen dereito a indemnización, suspensión do dereito a concorrer a probas selectivas ou concursos de ascensos, desconto proporcional na retribución do tempo non traballado por falta de asistencia ou puntualidade e inhabilitación para o ascenso.

■ Outras cláusulas refírense ao procedemento sancionador, á necesidade ou non de tramitación dun expediente disciplinario, á información aos representantes dos traballadores e á prescrición e cancelación.

7.6.10. Cláusulas sobre o idioma

Teñen cláusulas sobre o idioma 35 convenios (16,06%). Os traballadores aos que afectan son 100.391 (49,39%).

Deles 25 son de empresa (14,88%) con 3.101 traballadores afectados (22,06%) e 10 son de sector (20%) con 97.290 traballadores afectados (51,42%).

As cláusulas máis frecuentes refírense ao dereito dos traballadores a desenvolver a súa actividade laboral e profesional en lingua galega, como lingua propia de Galicia, e a recibir formación lingüística. Tamén se indica noutras cláusulas que ningún traballador poderá ser discriminado no centro de traballo polo uso do idioma galego.

Establécese que no seo da empresa a dirección e os representantes dos traballadores fomentarán o uso da lingua galega nas actividades internas e nas súas relacións, engadindo nalgún convenio que tamén se potenciará o uso da lingua galega nas relacións cos consumidores, administracións públicas e entidades privadas radicadas en Galicia, de xeito que se normalice o emprego da lingua galega como un instrumento de comunicación da empresa cos seus interlocutores internos e externos, facéndose especial fincapé nas comunicacións cos traballadores e na utilización do galego como lingua da súa publicidade.

Outro tipo de cláusulas refírense a que o convenio colectivo se redactará e publicará en galego ou de xeito bilingüe e tamén se fará de igual xeito cos anuncios, notas, avisos, etc. que se publiquen nos taboleiros de anuncios da empresa.

7.6.11. Cláusula de sometemento ao AGA

Faise referencia ao Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflitos de Traballo (AGA) en 63 convenios dos asinados este ano, o 28,90% do total (cadro 7.42). Os traballadores afectados son 96.839 (47,64%).

Deles 24 son de sector (48%) con 93.194 traballadores afectados (49,26%) e 39 son de empresa (23,21%) con 3.645 traballadores afectados (25,93%).

O tipo de cláusula que máis se utiliza indica que as partes asinantes do convenio, durante a súa vixencia, acordan someterse ás disposicións contidas no Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflitos de Traballo (AGA) nos propios termos en que están formuladas.

Recóllense tamén referencias ao AGA nalgúns convenios ao indicar o xeito de resolver as discrepancias en temas concretos, sinalando os seguintes:

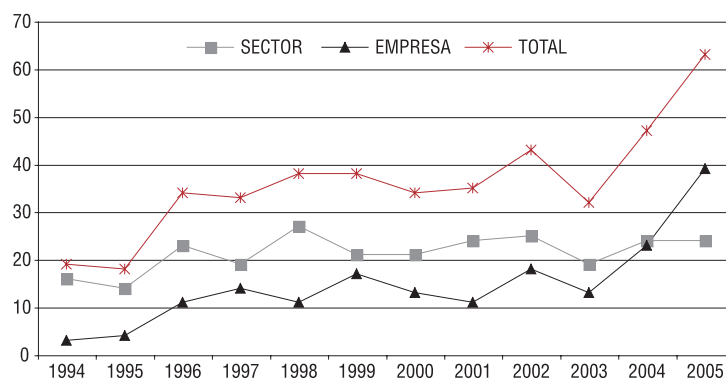
- Discrepancias no seo da comisión paritaria do convenio.
- Mobilidade (funcional e xeográfica).
- Desvinculación salarial.
- Interpretación de artigos do convenio.
- Bloqueo na negociación do convenio.
- Modificacións na organización do traballo.
- Desacordos na valoración de postos de traballo de nova creación.

Evolución dos convenios colectivos con cláusula de sometemento ao AGA. Por provincias. Galicia. 1994-2005

■ Cadro 7.42

		Sector	Empresa	
C. Autónoma/ Interprov. C.A.	Nº %	4 100,00	3 42,86	
A Coruña	Nº %	6 66,67	11 21,57	
Lugo	Nº %	4 33,33	10 43,48	
Ourense	Nº %	7 53,85	3 12,00	
Pontevedra	Nº %	3 25,00	12 19,35	
Galicia 2005	Nº %	24 48,00	39 23,21	
				Total
1994		16	3	19
1995		14	4	18
1996		23	11	34
1997		19	14	33
1998		27	11	38
1999		21	17	38
2000		21	13	34
2001		24	11	35
2002		25	18	43
2003		19	13	32
2004		24	23	47
2005		24	39	63

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



PARTE II. CONVENIOS COLECTIVOS ESTATAIS CON APLICACIÓN EN GALICIA

Como xa se indicaba na primeira parte deste informe, continuouse neste ano coa recollida de información iniciada no ano 2003 para a elaboración dunha base de datos cos convenios de ámbito superior ao da Comunidade Autónoma que afectan a traballadores en Galicia.

Pártese inicialmente dos convenios publicados no BOE que teñen vixencia para o ano 2005 ou posterior; combinando esta información coa remitida pola *Subdirección General de Estadísticas Sociales y Laborales* do *Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales*, que periodicamente remite un ficheiro no que se inclúen todos os convenios de ámbito interprovincial e estatal rexistrados, procedéndose no Consello a analízala para recoller só os que afectan a traballadores dalgunha das catro provincias galegas.

Os datos do número de traballadores afectados por estes convenios son de elaboración propia do Consello en base aos datos remitidos polo Instituto Galego de Estatística (IGE) para os convenios de sector e contactando directamente cos departamentos de recursos humanos das empresas para os convenios de empresa.

A información remitida polo IGE, extraída do ficheiro de contas de cotización á Seguridade Social, indica o número de asalariados para Galicia por subclase (5 díxitos) da CNAE-93. Obtense así o número de asalariados por actividade, non por empresa, información esta última suxeita a segredo estatístico.

Utilízase o mesmo criterio de inclusión dos convenios colectivos que o seguido ao elaborar a parte do informe referida aos convenios negociados en Galicia, que é o da vixencia económica, téndose en conta só os que teñen vixencia e efectos económicos durante o ano 2005.

Para a elaboración da media ponderada do incremento salarial pactado tivéronse en conta as cláusulas de revisión salarial recollidas nestes convenios, e que poden apreciarse no cadro de datos básicos que acompaña a este informe.

Os cadros 7.I e 7.II indican os convenios colectivos estatais con aplicación en Galicia asinados e/ou revisados en 2005, que foron 153 e afectan a 276.600 traballadores.

Deles 101 son de empresa e afectan a 16.578 traballadores e 52 son de sector con 260.022 traballadores afectados.

Os cadros 7.III e 7.IV reflicten o número de convenios colectivos (asinados ou revisados) segundo o número de traballadores aos que afecta cada convenio.

Neles obsérvase que nos de empresa o maior número concéntrase nas que teñen ata 50 traballadores.

Nos de sector o maior número sitúase nas que teñen entre 1.001 e 3.000 traballadores.

No que se refire ao ámbito temporal, o 65,52% dos convenios de empresa e o 61,54% dos de sector teñen unha vixencia igual ou superior a 3 anos. Estes datos aprécianse con maior detalle nos cadros 7.V e 7.VI.

Convenios colectivos

■ Cadro 7.I

	Nº	Traballadores
Empresa	87	11.219
Sector	26	107.552
Total	113	118.771

Revisións salariais

■ Cadro 7.II

	Nº	Traballadores
Empresa	14	5.359
Sector	26	152.470
Total	40	157.879

Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores. Empresa

■ Cadro 7.III

Traballadores	Estatais	
	Nº	%
0 - 50	73	72,28%
51-100	10	9,90%
101-500	12	11,88%
501-1000	2	1,98%
1001-3000	3	2,97%
>3000	1	0,99%
Total	101	

Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores. Sector

■ Cadro 7.IV

Traballadores	Estatais	
	Nº	%
0 - 50	3	5,77%
51-100	3	5,77%
101-500	8	15,38%
501-1000	11	21,15%
1001-3000	15	28,85%
>3000	12	23,08%
Total	52	

Vixencias medias dos convenios de empresa. Porcentaxe sobre o total

■ Cadro 7.V

	Nº	%
Menos de 1 ano	1	1,15%
1 ano	8	9,20%
De 1 a 2 anos	2	2,30%
2 anos	17	19,54%
De 2 a 3 anos	2	2,30%
3 anos	31	35,63%
Máis de 3 anos	26	29,89%
Total	87	

**Vixencias medias dos convenios de sector.
Porcentaxe sobre o total**

■ Cadro 7.VI

	Nº	%
Menos de 1 ano	1	3,85%
1 ano	3	11,54%
De 1 a 2 anos	1	3,85%
2 anos	5	19,23%
De 2 a 3 anos	-	0,00%
3 anos	9	34,62%
Máis de 3 anos	7	26,92%
Total	26	

O incremento salarial medio pactado nos 153 convenios asinados ou revisados con vixencia económica para 2005 foi de 4,12 (cadro 7.VII).

Este incremento é superior en 0,42 puntos ao IPC galego e ao estatal do ano 2005 que foron do 3,7.

Para o cálculo deste incremento tivéronse en conta as cláusulas de revisión salarial que figuran no 56,6% dos convenios e no 82,5% das revisións salariais tidas en conta este ano.

A media por sectores económicos recóllese no cadro 7.VIII.

Os cadros 7.IX e 7.X indican os convenios asinados e revisados que teñen cláusula de revisión salarial e os traballadores aos que afectan.

A xornada media pactada nestes convenios foi de 1.751,65 horas (cadros 7.XI e 7.XII).

Os convenios que reducen a xornada máxima legal anual son 84 (o 74,34%). Deles 64 son de empresa (73,56%) e 20 de sector (76,92%).

No cadro 7.XIII que figura a continuación recolle unha relación dos convenios estatais con aplicación en Galicia recollidos este ano con indicación do incremento salarial pactado neles de xeito porcentual e as cláusulas de revisión salarial se é o caso.

Media ponderada do incremento salarial pactado

■ Cadro 7.VII

	Convenios Colectivos		Revisións salariais		Total
	Sector	Empresa	Sector	Empresa	
Ano 2005	3,94	3,47	4,27	2,07	4,12

**Media ponderada do incremento salarial
pactado por sectores de actividade**

■ Cadro 7.VIII

	Estatais
Agricultura	-
Industria	4,14
Contrución	4,50
Servizos	3,34
Total	4,12

Convenios colectivos asinados con cláusulas de garantía salarial
■ Cadro 7.IX

	Estatais			
	Nº	%	Traballadores	%
Empresa	46	52,87%	7.734	68,94%
Sector	18	69,23%	44.519	41,39%
Total	64	56,64%	52.253	43,99%

Convenios colectivos revisados con cláusula de garantía salarial
■ Cadro 7.X

	Estatais			
	Nº	%	Traballadores	%
Empresa	9	64,29%	193	3,60%
Sector	24	92,31%	149.227	97,87%
Total	33	82,50%	149.420	94,67%

Xornada pactada. Media ponderada para o ano actual.
■ Cadro 7.XI

	Xornada media (horas/ano)		
	Sector	Empresa	Total
2005	1.753,39	1.712,37	1.751,65

Xornada por sector de actividade
■ Cadro 7.XII

	Agrario	Non agrario			Total
		Industria	Construción	Servizos	
Empresa		1.709,51		1.715,16	1.712,37
Sector		1.728,80	1.750,00	1.773,28	1.753,39
Total		1.726,35	1.750,00	1.769,02	1.751,65

■ **Cadro 7.XIII** **Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos asinados de sector. Estatais 2005**

Denominación convenio	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ACORDO MARCO DO SECTOR DE LIMPEZA DE EDIFICIOS E LOCAIS	Non indica %		
AXENCIAS DE VIAXES (SECTOR)	2,24	1,70	3,94
BANCA PRIVADA	2,85	0,85	3,70
CENTROS DE ASISTENCIA E DE EDUCACION INFANTIL	2,00	1,70	3,70
COMERCIO E MANIPULACION DE FLORES E PRANTAS	4,00		
COMERCIO MAIORISTAS DISTRIBUIDORES ESPECIALIDADES E PRODUCTOS FARMACÉUTICOS (DISTRIBUIDORES)	2,40	1,70	4,10
COMERCIO POR XUNTO E IMPORTADORES PRODUCTOS QUIMICOS-INDUSTRIAIS, E DE DROGUERIA, PERFUMERIA E FÍNS (MAIORISTAS)	2,40	1,70	4,10
CONSERVAS VEXETAIS	2,60	1,70	4,30
CONTRATAS FERROVIARIAS	3,00	Base para 2006	3,00
DESPACHOS DE TECNICOS TRIBUTARIOS E ASESORES FISCAIS	Non indica %		
EMPRESAS DE ENXEÑERÍA E OFICINAS DE ESTUDOS TÉCNICOS	2,80	Base para 2006	2,80
EMPRESAS DE MEDIACIÓN EN SEGUROS PRIVADOS (ANTES AXENTES E CORREDORES DE SEGUROS)	2,00	1,70	3,70
EMPRESAS DE SEGURIDADE			
ESTABLECEMENTOS FINANCIEROS DE CRÉDITO	4,10	0,16	4,26
HOSTALERÍA (ACORDO REGULADOR)			
INDUSTRIA DO CALZADO	3,00	0,95	3,95
INDUSTRIAS LACTEAS E OS SEUS DERIVADOS	2,50	1,70	4,20
MARINA MERCANTE (LAUDO)	Non indica %		
PERRUQUERÍAS, INSTITUTOS DE BELEZA E XIMNASIOS	Non indica %		
PORTOS DO ESTADO E AUTORIDADES PORTUARIAS	Non indica %		
PRENSA DIARIA	3,20		
RECUPERACIÓN DE RESIDUOS E MATERIAS PRIMAS SECUNDARIAS	3,25	1,70	4,95
SERVIZO DE ASISTENCIA EN TIERRA EN AEROPORTOS (HANDLING)	Non indica %		
SERVIZO DE TRANSPORTE URBANO E INTERURBANO DE AUTO-TAXI	4,00	1,70	5,70
SOCIEDADES COOPERATIVAS E DE CREDITO	2,85	0,85	3,70
TÉXTIL E CONFECCION. INDUSTRIA	2,50	1,70	4,20
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,94			

Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos revisados de sector.

Denominación convenio	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
CADEAS DE TENDAS DE CONVENIENCIA	2,00	1,70	3,70
COMERCIO DE PAPEL E ARTES GRÁFICAS	3,65		
CONSERVAS, SEMICONSERVAS, AFUMADOS, COCIDOS, SECADOS, ELABORADOS, SALAZÓNS, ACEITES E FARIÑA DE PESCADO E MARISCO	2,00	1,95	3,95
ELABORADORES DE PRODUCTOS COCIÑADOS PARA A SÚA VENDA A DOMICILIO	2,80	0,90	3,70
EMPRESAS DE XESTIÓN E MEDIACIÓN INMOBILIARIA	3,00	0,70	3,70
EMPRESAS ORGANIZADORAS DO XOGO DO BINGO	2,25	1,70	3,95
ENSINANZA E FORMACIÓN NON REGRADA	3,20		
ESTACIÓNS DE SERVIZO	2,00	2,00	4,00
FABRICACION DEL CALZADO ARTESÁN MANUAL E ORTOPEDIA E A MEDIDA E TALLERES DE REPARACIÓN E CONSERVACIÓN DO CALZADO USADO E DUPLICADO DE CHAVES	2,50	1,70	4,20

GRANDES ALMACÉNS	2,30	1,40	3,70
INDUSTRIA QUÍMICA	2,50	1,70	4,20
INDUSTRIA SALÍNEIRA	2,30	1,40	3,70
INDUSTRIAS CÁRNICAS	3,00	1,70	4,70
INDUSTRIAS DE AUGAS DE BEBIDAS ENVASADAS	2,50	1,70	4,20
INDUSTRIAS DE FABRICACIÓN DE FARIÑAS PANIFICABLES E SÉMOLAS	2,75	1,70	4,45
INDUSTRIAS DO CURTIDO, CORREAS E COIROS INDUSTRIAIS E CURTICIÓN DE PELES PARA PELETERÍA	2,40	1,70	4,10
INDUSTRIAS EXTRACTIVAS, INDUSTRIAS DO VIDRO, INDUSTRIAS CERÁMICAS, E PARA AS DO COMERCIO EXCLUSIVISTA DOS MESMOS MATERIAIS	2,50	1,70	4,20
MATADOIROS DE AVES E COELLOS	2,50	1,70	4,20
MINORISTAS DE DROGUERÍAS, HERBORISTERÍAS, ORTOPEDIAS E PERFUMERÍAS	2,50	1,70	4,20
PERFUMERÍA E AFÍNS	2,50	1,70	4,20
PRENSA NON DIARIA	2,25	1,70	3,95
RESIDENCIAS PRIVADAS DE PERSOAS MAIORES E DO SERVIZO DE AXUDA A DOMICILIO (ANTES RESIDENCIAS PRIVADAS DA TERCEIRA IDADE)	3,00	1,70	4,70
SECTOR DO CORCHO	2,50	1,70	4,20
TELLAS, LADRILLOS E PEZAS ESPECIAIS DE ARCILLA COCIDA	3,00	1,70	4,70
XERAL DA CONSTRUCCIÓN	2,80	1,70	4,50
XERAL DE DERIVADOS DO CEMENTO	2,85	1,70	4,55
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
4,27			

Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos asinados de empresa.

Denominación convenio	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ACERALIA TRANSFORMADOS	2,00	1,70	3,70
AGFA-GEVAERT S.A.	2,75	1,70	4,45
AIR EUROPA LINEAS AEREAS SA (PERSONAL TIERRA, EXCEPTO TECNICOS MANTENIMIENTO AERONAUTICO)	2,00	1,70	3,70
AIR EUROPA LINEAS AEREAS, SAU	2,00	1,70	3,70
ALCATEL ESPAÑA, S.A. (ANTES ESTANDARD ELECTRICA, S.A.)	Non indica %		
ARTEIXO TELECOM SA	2,00		
AUTOBAR SPAIN, S.A. (antes SEMATIC S.A.)	2,00	5,45	7,45
AVIS ALQUILE UN COCHE, S.A.	4,50		
BANCO DE ESPAÑA	2,00		
BRIDGESTONE FIRESTONE HISPANIA SA	2,40	1,70	4,10
CADBURY ESPAÑA, S.A. (WARNER LAMBERT ESPAÑA SA antes: PARKE-DAVIS, SA - sector confiteria)	2,25	1,70	3,95
CADBURY SCHWEPPES, BEBIDAS DE ESPAÑA SA	2,80	0,90	3,70
CARGILL ESPAÑA SA Y AOP IBERIA SL	2,50	1,70	4,20
CENTRAL LECHERA VALLISOLETANA SA	2,50	1,70	4,20
CLIMA ROCA YORK, S.L.	2,00	1,70	3,70
COMITE ESPAÑOL DEL UNICEF	3,20		
COMPañIA INTERNACIONAL DE COCHES-CAMAS Y DE TURISMO SA	Non indica %	1,70	
DEGAUX SL Y PLANIGRAMA EXCLUSIVAS PUBLICITARIAS SAU	3,20		
DEMAG CRANES & COMPONENTS, S.A. (antes MANNESMANN DEMATIC SA)	3,20		
DIARIO AS SL	2,00	1,70	3,70
DIFUSIÓ DIGITAL SOCIETAT DE TELECOMUNIC SA (TRADIA)	2,20	1,87	4,07

EMPRESA NACIONAL DEL GAS S.A. - ENAGAS	2,40	1,70	4,10
ENTIDAD COLABORADORA CON LA ADMINISTRACION S.A. (ECA)	3,50		
EUROPEAN AIR TRANSPORT SA	Non indica %		
FLEX EQUIPOS DE DESCANSO, SAU	3,00	1,70	4,70
FRANGOSA SERVICIOS SL	2,00		
FREMAP. Mutua de Accidentes de Trabajo y Enfermedades Profesionales de la Seguridad Social n.º 61	2,00	1,70	3,70
FUJITSU CUSTOMER SUPPORT SA (ANTES FUJITSU SORBUS SA)	3,00		
FUNDACION IFES (INSTITUTO DE FORMACION Y ESTUDIOS SOCIALES)	3,00	1,70	4,70
GAS NATURAL COMERCIALIZADORA SA	2,40	1,70	4,10
GAS NATURAL DISTRIBUCIÓN SDG, S.A.	2,40	1,70	4,10
GAS NATURAL SDG, S.A.	2,40	1,70	4,10
GAS NATURAL SERVICIOS SDLT.	2,40	1,70	4,10
GETRONICS ESPAÑA SOLUTIONS SL (ANTES WANG GLOBAL NETWORK SERVICES SL)	Non indica %		
GRENCO IBERICA, S.A.	4,00	Base para 2006	4,00
GRUPO AXA (ANTES 9011383)	Non indica %		
GRUPO ENDESA	2,50	1,70	4,20
GRUPO EXIDE ESPAÑA (SOCIEDAD ESPAÑOLA DEL ACUMULADOR TUDOR SA Y CHLORIDE MOTIVE POWER IBERICA SL)	2,90		
GRUPO GENERALI	2,25	1,70	3,95
HELADOS Y POSTRES SA	2,25	1,70	3,95
HERTZ DE ESPAÑA S.A.	3,95		
IBATZABAL MANAGEMENT SERVICES SL	2,75	1,70	4,45
IBERDROLA ENERGIAS RENOVABLES II SAU	2,50	1,70	4,20
IBERHANDLING SA	2,60	1,70	4,30
IBERMUTUAMUR, MATEPSS Nº 274	2,00	1,70	3,70
INERGY AUTOMOTIVE SYSTEMS SA (ANTES PLASTIC OMNIUM SOPLADO SA)	Non indica %	0,70	
INSTITUTO DE LA CALIDAD, SAU	Non indica %		
INSTITUTO ESPAÑOL DE COMERCIO EXTERIOR (ICEX)	2,74		
JC DECAUX & SING, S.A. Y EL MOBILIARIO URBANO, S.A.U.	Non indica %		
LA REGION SA	3,20		
MANTELNOR OUTSOURCING, SL	3,60		
MAPFRE MUTUALIDAD Y GRUPO DE EMPRESAS	2,30	1,96	4,26
MIELE S.A.	2,00	1,70	3,70
NAVANTIA, S.L	2,00	1,70	3,70
NAVIERA RIA DE AROSA SA (PERSONAL FLOTA)	3,70		
NEFITEL SA	3,20		
ORGANIZACION NACIONAL DE CIEGOS (O.N.C.E.)	Non indica %		
PANSFOOD SA	3,20		
PARADORES DE TURISMO DE ESPAÑA SA	3,00		
PFIZER CONSUMER HEALTH CARE S. COMP.P.A.	3,40	Base para 2006	3,40
PHILIPS IBERICA SA	3,00	0,70	3,70
PIMAD, S.A.	3,50		
PROVIVIENDA	3,20		
REALE GRUPO ASEGURADOR	3,50		
RECOLETOS GRUPO DE COMUNICACION SA	Non indica %		
RECOLETOS MEDIOS DIGITALES SL	Non indica %		
REINTEGRA SA	2,50		
RENFE	2,00		
RETEVISION I SA	2,00	1,70	3,70
ROS FOTOCOLOR SA	2,00	1,70	3,70
SAGITAL, S.A.	Non indica %		
SAINT GOBAIN VICASA SA (DOMICILIO SOCIAL Y DELEGACIONES) (ANTES VIDRIERAS ESPAÑOLAS VICASA)	Non indica %	1,70	

SAINT-GOBAIN CRISTALERIA SA	Non indica %	1,70	
SANTA BARBARA SISTEMAS SA	3,00	1,70	4,70
SANTIAGO CUCART, S.L. y COFISER, S.L.	3,70		
SERVICIOS SECURITAS, S.A.	Non indica %		
SERVIMAX SERVICIOS GENERALES SA	Non indica %		
SOCIEDAD ESTATAL DE SALVAMENTO Y SEGURIDAD MARITIMA	2,00		
SPANAIR(MANTENIMIENTO DE AERONAVES)	2,00		2,00
TELEFONICA DE ESPAÑA , SA	2,00	1,70	3,70
TELEFONICA PUBLICIDAD E INFORMACION S.A.U.	2,00	1,70	3,70
TRANSPORTES OLLOQUEGUI, S.A.	Non indica %		
UNION GENERAL DE TRABAJADORES	2,00	1,70	3,70
V2 COMPLEMENTOS AUXILIARES SA	3,20		
VIAJES ECUADOR SA	3,68		
VIGILANCIA INTEGRADA, SA	Non indica %		
ZARDOYA OTIS S.A. y ASCENSORES EGUREN, S.A. (A.E.S.A.)	Non indica %	1,30	
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
3,47			

Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos revisados de empresa.

Denominación convenio	% pactado inicialmente	Cláusula de revisión salarial (%)	Incremento salarial final (%)
ADIDAS ESPAÑA SA_(ANTES ADIDAS SARRAGAN ESPAÑA SA)	3,00	1,70	4,70
ADMINISTRACIÓN GENERAL DEL ESTADO - PERSOAL LABORAL	2,00		
ALDEASA SA	3,00	1,70	4,70
COMPANÍA ESPAÑOLA PETROLEOS ATLANTICO S.A.	2,25	1,70	3,95
EUROPCAR IBERICA SA	3,25	0,45	3,70
FUNDACION DIAGRAMA INTERVENCION PSICOSOCIAL	2,00	1,70	3,70
GRUPO CETELEM	3,00		
GRUPO SANTANDER CONSUMER FINANCE	2,50	0,20	2,70
GRUPO SOGECABLE	2,24	1,90	4,14
OERLIKON SOLDADURA SA	3,25	1,70	3,95
RADIO POPULAR S.A. -COPE-	2,00	1,70	3,70
TAP-AIR PORTUGAL	3,20		
TRES M (3-M) ESPAÑA S.A.	2,30	1,70	4,00
UNISYS ESPAÑA SA	Non indica %		
INCREMENTO SALARIAL MEDIO PONDERADO			
2,07			

8.1. Introducción

Analízase neste capítulo a sinistralidade laboral en Galicia durante 2005, para o que, previamente, fanse necesarias algunhas precisións.

As cifras a tratar refírense, fundamentalmente, a accidentes de traballo e enfermidades profesionais, procedendo á información das comunicacións que as empresas están obrigadas a realizar mediante o preceptivo parte de accidente de traballo ou enfermidade profesional, referíndose a aqueles que ocasionan baixa no traballo. Inclúense dentro deste concepto, tanto os accidentes que ocorren durante a xornada de traballo, e que legalmente se consideren como tales, como os accidentes in itinere. É preciso mencionar, tamén, aqueles accidentes que proceden, segundo a estatística do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais, das “relacións de accidentes de traballo ocorridos sen baixa médica que se tramitan mensualmente” nas consellerías das comunidades autónomas. O total aparece reflectido no cadro 8.1.

**Total accidentes de trabajo e enfermedades profesionales.
Por provincias. Galicia/España. 2002-2005**

■ Cadro 8.1

	Accidentes de trabajo ⁽¹⁾			
	2002	2003	2004	2005
A Coruña	42.023	34.574	36.739	40.703
Lugo	7.936	6.092	6.901	7.877
Ourense	8.426	7.596	7.085	7.967
Pontevedra	44.317	35.753	39.634	43.392
Galicia	102.702	84.015	90.359	99.939
España	1.909.702	1.815.836	1.706.830	1.659.487

Elaboración propia

"(1) Inclúe "in itinere"

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e Consellería de Trabajo

Unha primeira visión dos datos globais, incluídos os accidentes de trabajo e enfermidades profesionais sen baixa no traballo, permite apreciar que a sinistralidade se incrementa en Galicia en 2005 un 10,60% en relación co ano anterior contrariamente á tendencia descendente en España que supuxo unha diminución neste ano do 2,77%.

8.2. Distribución por gravidade e provincias

Referíndose xa ás cifras dos accidentes con baixa, un primeiro cadro xeral (cadro 8.2) permítenos unha visión global da distribución por provincias en función da gravidade e a súa comparación coas cifras nacionais de sinistralidade.

■ Cadro 8.2

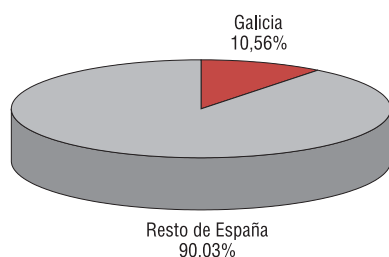
**Accidentes de trabajo e enfermedades profesionales con baixa.
Por provincias e gravidade. Galicia/España. 2005**

			A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Accidentes	En xornada de traballo	Leves	19.110	4.371	3.919	19.508	46.908	894.301
		Graves	367	142	72	420	1.001	9.641
		Mortais	35	19	7	41	102	966
		Total	19.512	4.532	3.998	19.969	48.011	904.908
	In itinere	Leves	1.514	279	264	2.134	4.191	89.396
		Graves	68	16	10	83	177	2.281
		Mortais	16	5	1	6	28	361
		Total	1.598	300	275	2.223	4.396	92.038
	Enfermedades profesionais	Leves	243	80	202	636	1.161	24.805
		Graves	3	1	1	12	17	104
Mortais		1	0	0	0	1	3	
Total		247	81	203	648	1.179	24.912	

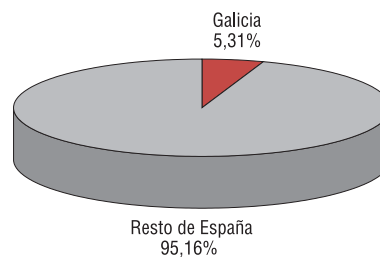
Elaboración propia

Fonte: Consellería de Trabajo e Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Accidentes mortais en xornada de traballo



Accidentes en xornada de traballo con baixa



Os accidentes en xornada de traballo con baixa en Galicia (48.011) supoñen un 5,30% do total estatal. Sen embargo, en accidentes mortais dita porcentaxe ascende a un 10,5%.

Descompoñendo o cadro xeral (cadro 8.3), vemos que na distribución global por gravidade, producíronse en Galicia 52.407 accidentes con baixa, dos cales, 4.396 teñen o carácter de in itinere o que supón un 8,39%. Do total de accidentes o 97,50% teñen a consideración de leves, 2,24% graves e 0,24% mortais.

■ Cadro 8.3

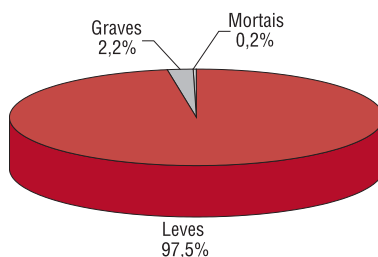
Accidentes laborais con baixa. Por gravidade. Galicia. 2005

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	Acc.	%	Acc.	%	Acc.	%	Acc.	%
Xornada de traballo	46.908	91,8	1.001	85,0	102	78,5	48.011	91,6
In itinere	4.191	8,2	177	15,0	28	21,5	4.396	8,4
Total	51.099	100	1.178	100	130	100	52.407	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Porcentaxe do total de accidentes



Na distribución provincial dos accidentes con baixa en xornada de traballo (cadro 8.4), A Coruña e Pontevedra totalizan o 82% do resultado global de accidentes en Galicia.

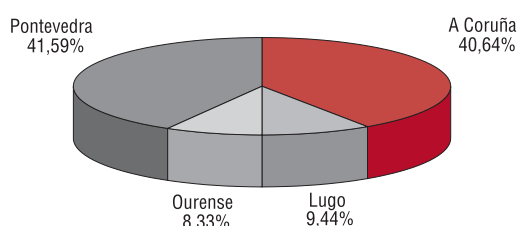
■ **Cadro 8.4** **Accidentes laborales con baixa en xornada de traballo. Por gravidade e provincias. Galicia. 2005**

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	Acc.	%	Acc.	%	Acc.	%	Acc.	%
A Coruña	19.110	40,74	367	36,66	35	34,31	19.512	40,64
Lugo	4.371	9,32	142	14,19	19	18,63	4.532	9,44
Ourense	3.919	8,35	72	7,19	7	6,86	3.998	8,33
Pontevedra	19.508	41,59	420	41,96	41	40,20	19.969	41,59
Galicia	46.908	100,00	1.001	100,00	102	100,00	48.011	100,00

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Accidentes con baixa en xornada de traballo



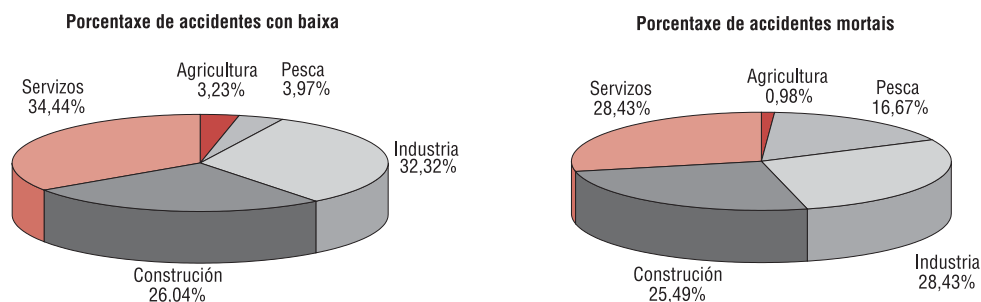
8.3. Distribución dos accidentes de traballo, en xornada de traballo, con baixa por sectores económicos

En termos absolutos, en Galicia (cadro 8.5), o sector servizos totaliza o maior número de accidentes (16.535), seguido do de industria e do de construción. Nos accidentes cualificados como mortais, servizos, co mesmo número que industria, son tamén as que sofren máis accidentes, resaltando, en comparación co número de traballadores ocupados no sector da pesca, a súa alta sinistralidade mortal.

■ **Cadro 8.5** **Accidentes con baixa. Por gravidade e sectores económicos. Galicia. 2005**

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Agricultura	1.436	3,06	113	11,29	1	0,98	1.550	3,23
Pesca	1.789	3,81	101	10,09	17	16,67	1.907	3,97
Industria	15.229	32,47	260	25,97	29	28,43	15.518	32,32
Construción	12.199	26,01	276	27,57	26	25,49	12.501	26,04
Servizos	16.255	34,65	251	25,07	29	28,43	16.535	34,44
Total	46.908	100,00	1.001	100,00	102	100,00	48.011	100,00

Fonte: Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais. Dirección Xeral de Relacións Laborais



Efectuando o exame en relación coa poboación asalariada ocupada nestes sectores (cadro 8.6), loxicamente, e en virtude da, xenericamente, menor posibilidade de risco, o sector servizos, que ocupa o maior número de asalariados (63,38%), porcentualmente sofre menor número de accidentes (34,44%). O resto dos sectores teñen maior porcentaxe de accidentes que de poboación asalariada ocupa da neles.

Asalariados por sectores económicos. Galicia. 2005

■ Cadro 8.6

	Total	%
Agricultura e pesca	23,8	2,83
Industria	191,5	22,77
Construción	92,7	11,02
Servizos	532,9	63,37
Total	840,9	100

Elaboración propia

Fonte: INE, Enquisa de poboación activa. Medias 2005

A distribución desagregada por provincias aparece reflectida no cadro 8.7.

■ Cadro 8.7

Accidentes con baixa. Por gravidade, provincias e sectores económicos. Galicia. 2005

A Coruña	Leves		Graves		Mortais		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Agricultura	491	2,57	34	9,26	1	2,86	538	2,73
Pesca	712	3,73	32	8,72	3	8,57	759	3,85
Industria	5.604	29,32	103	28,07	12	34,29	5.776	29,30
Construción	5.197	27,20	111	30,25	10	28,57	5.375	27,27
Servizos	7.106	37,18	87	23,71	9	25,71	7.263	36,85
Total	19.110	100,00	367	100,00	35	100,00	19.712	100,00

Lugo	Leves		Graves		Mortais		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Agricultura	405	9,27	47	33,10	0	0,00	452	9,97
Pesca	233	5,33	8	5,63	9	47,37	250	5,52
Industria	1.156	26,45	20	14,08	3	15,79	1.179	26,02
Construción	1.032	23,61	21	14,79	4	21,05	1.057	23,32
Servizos	1.545	35,35	46	32,39	3	15,79	1.594	35,17
Total	4.371	100,00	142	100,00	19	100,00	4.532	100,00

Ourense	Leves		Graves		Mortais		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Agricultura	199	5,08	4	5,56	0	0,00	203	5,08
Pesca	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Industria	1.417	36,16	23	31,94	1	14,29	1.441	36,04
Construción	970	24,75	25	34,72	1	14,29	996	24,91
Servizos	1.333	34,01	20	27,78	5	71,43	1.358	33,97
Total	3.919	100,00	72	100,00	7	100,00	3.998	100,00

Pontevedra	Leves		Graves		Mortais		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Agricultura	341	1,75	28	6,67	0	0,00	369	1,85
Pesca	844	4,33	61	14,52	5	12,20	910	4,56
Industria	7.052	36,15	114	27,14	13	31,71	7.179	35,95
Construción	5.000	25,63	119	28,33	11	26,83	5.130	25,69
Servizos	6.271	32,15	98	23,33	12	29,27	6.381	31,95
Total	19.508	100,00	420	100,00	41	100,00	19.969	100,00

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

8.4. Distribución por actividades

Na distribución por actividades económicas (cadro 8.8) pódese observar que, claramente, a construción en Galicia ocupa o primeiro lugar en número global de accidentes, destacando significativamente sobre as demais actividades. A segunda actividade en número de accidentes é “o comercio polo miúdo”. No total de accidentes, na súa distribución provincial, salienta tamén en cada unha das provincias galegas a actividade da construción (cadros 8.9 a 8.12).

■ Cadro 8.8

**Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo.
Segundo actividades económicas. Por gravidade. Galicia. 2005**

Actividades económicas	Leves	Graves	Mortais	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	916	105	0	1.021
Silvicultura, explotación forestal e servizos relacionados	520	8	1	529
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	1.789	101	17	1.907
Extracción e aglomeración de antracita, hulla, lignito e turba	8	0	0	8
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	8	0	0	8
Extracción minerais de uranio e torio	0	0	0	0
Extracción minerais metálicos	1	0	0	1
Extracción minerais non metálicos nin enerxéticos	785	17	2	804
Industria de produtos alimenticios e bebidas	2.432	37	4	2.473
Industria do tabaco	1	0	0	1
Industria téxtil	255	2	1	258
Industria da confección e peletería	190	0	0	190
Industria do coiro, marroquinería e do calzado	12	0	0	12
“Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería”	1.572	43	3	1.618
Industria do papel	83	2	0	85
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	210	4	0	214
Coquerías, refino de petróleo e tratamento de combustibles nucleares	9	0	0	9
Industria química	285	6	1	292
Fabric. Produtos caucho e materias plásticas	473	4	0	477
Fabric. Outros produtos minerais non metálicos	1.339	20	6	1.365
Metalutxia	832	13	0	845
Fabric. Produtos metálicos agás maquinaria e equipo	2.656	47	6	2.709
Industria construción de maquinaria e equipo mecánico	538	5	0	543
Fabric. Máquinas de oficina e equipos informáticos	2	1	0	3
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	245	3	0	248
Fabric. Material electrónico, radio, TV e comunicacións	49	0	0	49
Fabric. Equipo e instrumentos médico-cirúrxico de precisión óptica e relojería	52	1	0	53
Fabric. Vehículos motor, remolques e semirremolques	514	8	1	523
Fabric. Outro material de transporte	1.573	14	4	1.591
Fabric. Mobles, outras indus. Manufactureiras	659	19	1	679
Reciclaxe	198	5	0	203
Produc. E distrib. Enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	176	9	0	185
Captación, depuración e distribución de auga	72	0	0	72
Construción	12.199	276	26	12.501
Venda repar. Vehíc. Motor, venda menor comb.	1.302	18	1	1.321
Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	2.004	29	10	2.043
Comercio polo miúdo agás vehíc. Motor, rep. Dom.	2.713	18	2	2.733
Hostalería	1.551	21	0	1.572
Transporte terrestre, transporte por tubos	1.404	48	9	1.461
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	75	3	0	78
Transporte aéreo e espacial	29	0	0	29
“Actv. Anexas aos transportes; axencias de viaxes”	704	4	1	709
Correos e telecomunicacións	230	1	1	232
Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	80	0	0	80
Seguros e plans de pensións, agás Seg. S. Obrig.	22	0	0	22
Act. Auxiliares e intermediación financeira	13	0	0	13
Actividades inmobiliarias	136	3	0	139
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	110	4	1	115
Actividades informáticas	38	0	0	38
Investigación e desenvolvemento	19	0	0	19
Outras actividades empresariais	1.060	13	0	1.073
Admón. Pública, defensa e Seg. Soc. Obligatoria	1.861	24	3	1.888
Educación	278	4	0	282
Actv. Sanitarias e veterinarias, asistencia social	1.391	42	0	1.433
Actividades de saneamento público	289	3	0	292
Actividades asociativas	108	2	0	110
Actividades recreativas, culturais e deportivas	312	5	0	317
Actividades diversas de servizos persoais	499	7	1	507
Fogares que empregan persoal doméstico	12	1	0	13
Organismos extraterritoriais	15	1	0	16
Total	46.908	1.001	102	48.011

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

■ **Cadro 8.9**

**Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo.
segundo actividades económicas. Por gravidade. A Coruña. 2005**

Actividades económicas	Leves	Graves	Mortais	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	314	31	0	345
Silvicultura, explotación forestal e servizos relacionados	177	3	1	181
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	712	32	3	747
Extracción e aglomeración de antracita, hulla, lignito e turba	7	0	0	7
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	4	0	0	4
Extracción minerais de uranio e torio	0	0	0	0
Extracción minerais metálicos	1	0	0	1
Extracción minerais non metálicos nin enerxéticos	95	3	1	99
Industria de produtos alimenticios e bebidas	997	9	1	1.007
Industria do tabaco	1	0	0	1
Industria téxtil	104	0	0	104
Industria da confección e peletería	127	0	0	127
Industria do coiro, marroquinería e do calzado	11	0	0	11
“Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería”	661	12	2	675
Industria do papel	27	2	0	29
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	133	3	0	136
Coquerías, refino de petróleo e tratamento de combustibles nucleares	7	0	0	7
Industria química	107	2	0	109
Fabric. Produtos caucho e materias plásticas	112	0	0	112
Fabric. Doutrous produtos minerais non metálicos	275	6	2	283
Metalutxia	351	10	0	361
Fabric. Produtos metálicos agás maquinaria e equipo	1.083	23	1	1.107
Industria construción de maquinaria e equipo mecánico	171	3	0	174
Fabric. Máquinas de oficina e equipos informáticos	0	1	0	1
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	88	2	0	90
Fabric. Material electrónico, radio, TV e comunicacións	27	0	0	27
Fabric. Equipo e instrumentos médico-cirúrxico de precisión óptica e relojería	49	1	0	50
Fabric. Vehículos motor, remolques e semirremolques	68	1	0	69
Fabric. Doutrous material de transporte	577	3	4	584
Fabric. Mobles, outras indus. Manufactureiras	326	14	1	341
Reciclaxe	64	2	0	66
Produc. E distrib. Enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	103	6	0	109
Captación, depuración e distribución de auga	28	0	0	28
Construción	5.197	111	10	5.318
Venda repar. Vehíc. Motor, venda menor comb.	540	6	0	546
Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	926	10	4	940
Comercio polo miúdo agás vehíc. Motor, rep. Dom.	1.328	4	0	1.332
Hostalería	629	7	0	636
Transporte terrestre, transporte por tubos	512	15	2	529
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	28	2	0	30
Transporte aéreo e espacial	23	0	0	23
“Actv. Anexas aos transportes; axencias de viaxes”	342	2	1	345
Correos e telecomunicacións	91	0	1	92
Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	44	0	0	44
Seguros e plans de pensións, agás Seg. S. Obrig.	4	0	0	4
Act. Auxiliares e intermediación financeira	6	0	0	6
Actividades inmobiliarias	50	1	0	51
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	42	2	0	44
Actividades informáticas	23	0	0	23
Investigación e desenvolvemento	6	0	0	6
Outras actividades empresariais	541	3	0	544
Admón. Pública, defensa e Seg. Soc. Obligatoria	661	7	1	669
Educación	156	3	0	159
Actv. Sanitarias e veterinarias, asistencia social	551	13	0	564
Actividades de saneamento público	182	3	0	185
Actividades asociativas	44	0	0	44
Actividades recreativas, culturais e deportivas	151	2	0	153
Actividades diversas de servizos persoais	203	5	0	208
Fogares que empregan persoal doméstico	8	1	0	9
Organismos extraterritoriais	15	1	0	16
Total	19.110	367	35	19.512

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

■ Cadro 8.10

Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo.
Segundo actividades económicas. Por gravidade. Lugo. 2005

Actividades económicas	Leves	Graves	Mortais	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	267	44	0	311
Silvicultura, explotación forestal e servizos relacionados	138	3	0	141
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	233	8	9	250
Extracción e aglomeración de antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	0	0	0	0
Extracción minerais de uranio e torio	0	0	0	0
Extracción minerais metálicos	0	0	0	0
Extracción minerais non metálicos nin enerxéticos	137	3	0	140
Industria de produtos alimenticios e bebidas	171	5	1	177
Industria do tabaco	0	0	0	0
Industria téxtil	3	0	0	3
Industria da confección e peletería	1	0	0	1
Industria do coiro, marroquinería e do calzado	0	0	0	0
“Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería”	182	4	0	186
Industria do papel	11	0	0	11
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	8	1	0	9
Coquerías, refino de petróleo e tratamento de combustibles nucleares	0	0	0	0
Industria química	5	0	1	6
Fabric. Produtos caucho e materias plásticas	34	0	0	34
Fabric. Outros produtos minerais non metálicos	163	1	0	164
Metalutxia	42	1	0	43
Fabric. Produtos metálicos agás maquinaria e equipo	164	1	1	166
Industria construción de maquinaria e equipo mecánico	58	0	0	58
Fabric. Máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	36	0	0	36
Fabric. Material electrónico, radio, TV e comunicacións	2	0	0	2
Fabric. Equipo e instrumentos médico-cirúrxico de precisión óptica e relojería	1	0	0	1
Fabric. Vehículos motor, remolques e semirremolques	9	0	0	9
Fabric. Outro material de transporte	45	0	0	45
Fabric. Mobles, outras indus. Manufactureiras	56	2	0	58
Reciclaxe	9	1	0	10
Produc. E distrib. Enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	14	1	0	15
Captación, depuración e distribución de auga	5	0	0	5
Construción	1.032	21	4	1.057
Venda repar. Vehíc. Motor, venda menor comb.	129	1	0	130
Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	177	2	0	179
Comercio polo miúdo agás vehíc. Motor, rep. Dom.	182	2	0	184
Hostalería	160	3	0	163
Transporte terrestre, transporte por tubos	142	13	2	157
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	0	0	0	0
Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0
“Actv. Anexas aos transportes; axencias de viaxes”	41	0	0	41
Correos e telecomunicacións	26	0	0	26
Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	1	0	0	1
Seguros e plans de pensións, agás Seg. S. Obrig.	1	0	0	1
Act. Auxiliares e intermediación financeira	1	0	0	1
Actividades inmobiliarias	23	0	0	23
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	3	0	0	3
Actividades informáticas	7	0	0	7
Investigación e desenvolvemento	0	0	0	0
Outras actividades empresariais	89	1	0	90
Admón. Pública, defensa e Seg. Soc. Obligatoria	267	8	1	276
Educación	30	0	0	30
Actv. Sanitarias e veterinarias, asistencia social	170	14	0	184
Actividades de saneamento público	28	0	0	28
Actividades asociativas	9	1	0	10
Actividades recreativas, culturais e deportivas	28	1	0	29
Actividades diversas de servizos persoais	31	0	0	31
Fogares que empregan persoal doméstico	0	0	0	0
Organismos extraterritoriais	0	0	0	0
Total	4.371	142	19	4.532

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

■ Cadro 8.11

**Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo.
Segundo actividades económicas. Por gravidade. Ourense. 2005**

Actividades económicas	Leves	Graves	Mortais	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	122	0	0	122
Silvicultura, explotación forestal e servizos relacionados	77	4	0	81
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	0	0	0	0
Extracción e aglomeración de antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	0	0	0	0
Extracción minerais de uranio e torio	0	0	0	0
Extracción minerais metálicos	0	0	0	0
Extracción minerais non metálicos nin enerxéticos	342	5	0	347
Industria de produtos alimenticios e bebidas	94	3	0	97
Industria do tabaco	0	0	0	0
Industria téxtil	33	0	0	33
Industria da confección e peletería	21	0	0	21
Industria do coiro, marroquinería e do calzado	1	0	0	1
“Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería”	185	5	1	191
Industria do papel	0	0	0	0
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	11	0	0	11
Coquerías, refino de petróleo e tratamento de combustibles nucleares	2	0	0	2
Industria química	40	0	0	40
Fabric. Produtos caucho e materias plásticas	45	1	0	46
Fabric. Doutras produtos minerais non metálicos	228	2	0	230
Metalutxia	13	0	0	13
Fabric. Produtos metálicos agás maquinaria e equipo	210	4	0	214
Industria construción de maquinaria e equipo mecánico	29	0	0	29
Fabric. Máquinas de oficina e equipos informáticos	1	0	0	1
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	20	1	0	21
Fabric. Material electrónico, radio, TV e comunicacións	6	0	0	6
Fabric. Equipo e instrumentos médico-cirúrxico de precisión óptica e relojería	0	0	0	0
Fabric. Vehículos motor, remolques e semirremolques	46	0	0	46
Fabric. Douro material de transporte	7	0	0	7
Fabric. Mobles, outras indus. Manufactureiras	59	1	0	60
Reciclaxe	1	0	0	1
Produc. E distrib. Enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	12	1	0	13
Captación, depuración e distribución de auga	11	0	0	11
Construción	970	25	1	996
Venda repar. Vehíc. Motor, venda menor comb.	118	0	0	118
Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	123	0	0	123
Comercio polo miúdo agás vehíc. Motor, rep. Dom.	198	2	1	201
Hostalería	104	2	0	106
Transporte terrestre, transporte por tubos	99	4	1	104
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	0	0	0	0
Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0
“Actv. Anexas aos transportes; axencias de viaxes”	13	0	0	13
Correos e telecomunicacións	13	0	0	13
Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	5	0	0	5
Seguros e plans de pensións, agás Seg. S. Obrig.	1	0	0	1
Act. Auxiliares e intermediación financeira	0	0	0	0
Actividades inmobiliarias	2	0	0	2
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	4	0	1	5
Actividades informáticas	2	0	0	2
Investigación e desenvolvemento	0	0	0	0
Outras actividades empresariais	83	1	0	84
Admón. Pública, defensa e Seg. Soc. Obligatoria	279	4	1	284
Educación	14	0	0	14
Actv. Sanitarias e veterinarias, asistencia social	189	5	0	194
Actividades de saneamento público	15	0	0	15
Actividades asociativas	10	1	0	11
Actividades recreativas, culturais e deportivas	18	0	0	18
Actividades diversas de servizos persoais	42	1	1	44
Fogares que empregan persoal doméstico	1	0	0	1
Organismos extraterritoriais	0	0	0	0
Total	3.919	72	7	3.998

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

■ Cadro 8.12

Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo.
Segundo actividades económicas. Por gravidade. Pontevedra. 2005

Actividades económicas	Leves	Graves	Mortais	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	213	26	0	239
Silvicultura, explotación forestal e servizos relacionados	128	2	0	130
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	844	61	5	910
Extracción e aglomeración de antracita, hulla, lignito e turba	1	0	0	1
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	4	0	0	4
Extracción minerais de uranio e torio	0	0	0	0
Extracción minerais metálicos	0	0	0	0
Extracción minerais non metálicos nin enerxéticos	211	6	1	218
Industria de produtos alimenticios e bebidas	1.170	20	2	1.192
Industria do tabaco	0	0	0	0
Industria téxtil	115	2	1	118
Industria da confección e peletería	41	0	0	41
Industria do coiro, marroquinería e do calzado	0	0	0	0
“Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería”	544	22	0	566
Industria do papel	45	0	0	45
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	58	0	0	58
Coquerías, refino de petróleo e tratamento de combustibles nucleares	0	0	0	0
Industria química	133	4	0	137
Fabric. Produtos caucho e materias plásticas	282	3	0	285
Fabric. Outros produtos minerais non metálicos	673	11	4	688
Metalutxia	426	2	0	428
Fabric. Produtos metálicos agás maquinaria e equipo	1.199	19	4	1.222
Industria construción de maquinaria e equipo mecánico	280	2	0	282
Fabric. Máquinas de oficina e equipos informáticos	1	0	0	1
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	101	0	0	101
Fabric. Material electrónico, radio, TV e comunicacións	14	0	0	14
Fabric. Equipo e instrumentos médico-cirúrxico de precisión óptica e relojería	2	0	0	2
Fabric. Vehículos motor, remolques e semirremolques	391	7	1	399
Fabric. Outro material de transporte	944	11	0	955
Fabric. Mobles, outras indus. Manufactureiras	218	2	0	220
Reciclaxe	124	2	0	126
Produc. E distrib. Enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	47	1	0	48
Captación, depuración e distribución de auga	28	0	0	28
Construción	5.000	119	11	5.130
Venda repar. Vehíc. Motor, venda menor comb.	515	11	1	527
Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	778	17	6	801
Comercio polo miúdo agás vehíc. Motor, rep. Dom.	1.005	10	1	1.016
Hostalería	658	9	0	667
Transporte terrestre, transporte por tubos	651	16	4	671
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	47	1	0	48
Transporte aéreo e espacial	6	0	0	6
“Actv. Anexas aos transportes; axencias de viaxes”	308	2	0	310
Correos e telecomunicacións	100	1	0	101
Intermediación financeira, agás seguros e plans de pensións	30	0	0	30
Seguros e plans de pensións, agás Seg. S. Obrig.	16	0	0	16
Act. Auxiliares e intermediación financeira	6	0	0	6
Actividades inmobiliarias	61	2	0	63
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	61	2	0	63
Actividades informáticas	6	0	0	6
Investigación e desenvolvemento	13	0	0	13
Outras actividades empresariais	347	8	0	355
Admón. Pública, defensa e Seg. Soc. Obligatoria	654	5	0	659
Educación	78	1	0	79
Actv. Sanitarias e veterinarias, asistencia social	481	10	0	491
Actividades de saneamento público	64	0	0	64
Actividades asociativas	45	0	0	45
Actividades recreativas, culturais e deportivas	115	2	0	117
Actividades diversas de servizos persoais	223	1	0	224
Fogares que empregan persoal doméstico	3	0	0	3
Organismos extraterritoriais	0	0	0	0
Total	19.508	420	41	19.969

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

**Actividades con maior número de accidentes laborais con baixa no centro de traballo.
Galicia. 2005**

■ **Cadro 8.13**

Nº de orde	Actividade	Nº acc.
1	Construción	12.501
2	Comercio polo miúdo agás vehículos de motor, rep. Dom	2.733
3	Fabricación produtos metálicos, agás maquinaria e equipo	2.709
4	Industria de produtos alimenticios e bebidas	2.473
5	Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	2.043
6	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	1.907
7	Admón. Pública, defensa e Seg. Social obrigatoria	1.888
8	"Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería"	1.618
9	Fabricación doutro material de transporte	1.591
10	Hostalería	1.572

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

No cadro 8.13 ofrécese un resumo do antedito coas actividades numeradas de maior a menor sinistralidade o que resalta as cifras que se alcanzan na actividade de construción fronte ás outras actividades.

8.5. Distribución por distintas variables

Examínanse, neste apartado, os accidentes en función de diversas variables, permitindo unha visión que, nalgúns casos, pode ser simplemente descritiva, pero que posibilita resaltar algúns aspectos destacables. É necesario, onde se poida efectuar, para unha visión clarificadora das cifras, poñer estas en relación con outros parámetros, fundamentalmente, a distribución real de efectivos.

■ **Cadro 8.14** **Accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. Segundo a forma do accidente.
Por gravidade. Galicia. 2005**

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Contacto coa corrente eléct., lume e subst. perigosas	1.426	3,04	55	5,49	4	3,92	1.485	3,09
Afogamentos, sepultamentos	134	0,29	6	0,60	14	13,73	154	0,32
Esmagamentos contra obxectos inmóviles	8.918	19,01	275	27,47	19	18,63	9.212	19,19
Choques contra obxectos en movemento	8.765	18,69	192	19,18	24	23,53	8.981	18,71
Contacto con axente cortante ou punzante	6.747	14,38	124	12,39	0	0,00	6.871	14,31
Atrapamento e amputacións	1.465	3,12	114	11,39	12	11,76	1.591	3,31
Sobreesforzos, trauma psíquico e expos. a radiac.	14.915	31,80	49	4,90	2	1,96	14.966	31,17
Mordeduras, patadas, picaduras	406	0,87	16	1,60	0	0,00	422	0,88
Infartos e outras patoloxías non traumáticas	2.987	6,37	131	13,09	20	19,61	3.138	6,54
Outros contactos	1.145	2,44	39	3,90	7	6,86	1.191	2,48
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Ao agrupar os accidentes segundo a forma en que se produciron (cadro 8.14) destacan, fundamentalmente, as cifras dos derivados de “sobre esforzos, trauma psicolóxico e exposicións a radiacións” que representan máis do 31% do total e cuxa cualificación é claramente na súa maioría de carácter leve.

Na distribución dos accidentes pola natureza da lesión (cadro 8.15) pode observarse que o 39,72% dos accidentes leves son lesións superficiais e feridas abertas e no 36,87% prodúcense torceduras, escordaduras e distensións. Máis do 40% dos accidentes graves maniféstanse como lesións as fracturas. Nos accidentes con resultado de morte, as lesións múltiples representan máis do 32% do total.

■ **Cadro 8.15** Accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. Segundo a natureza da lesión. Por gravidade. Galicia. 2005

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Lesións superficiais e feridas abertas	18.634	39,72	112	11,19	1	0,98	18.747	39,05
Fracturas de ósos	3.126	6,66	406	40,56	2	1,96	3.534	7,36
Torceduras, escordaduras e distensións	17.294	36,87	69	6,89	0	0,00	17.363	36,16
Amputacións traumáticas	142	0,30	70	6,99	0	0,00	212	0,44
Connocións e lesións internas	2.957	6,30	77	7,69	12	11,76	3.046	6,34
Queimaduras, escaldaduras e conxel.	820	1,75	45	4,50	0	0,00	865	1,80
Envenenamentos e infeccións	69	0,15	2	0,20	0	0,00	71	0,15
Afogamentos e asfixias	31	0,07	1	0,10	17	16,67	49	0,10
Efectos do ruído, vibracións e presión	20	0,04	0	0,00	0	0,00	20	0,04
Ambiente térmico e radiacións	46	0,10	1	0,10	0	0,00	47	0,10
Danos psicolóxicos e choques traum.	109	0,23	3	0,30	0	0,00	112	0,23
Lesións múltiples	398	0,85	76	7,59	33	32,35	507	1,06
Infartos, derrames e outras patol. non traumát.	29	0,06	50	5,00	15	14,71	94	0,20
Outras non incluídas	3.233	6,89	89	8,89	22	21,57	3.344	6,97
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

O seguinte cadro efectúa unha distribución pola parte do corpo lesionada (cadro 8.16), que, lóxicamente, varía en función das consecuencias do accidente resaltando as mans como a parte máis afectada por accidentes.

Na distribución por sexos (cadro 8.17) e a súa comparación coa poboación asalariada (cadro 8.18) é clara a maior ocorrencia de accidentes nos homes; pero iso debería ser examinado tendo en conta, entre outros factores, fundamentalmente, as concretas ocupacións e os riscos que comportan. É claro o dato de que os homes sofren máis do 97% dos accidentes mortais.

En canto á relación entre os accidentes e a idade do accidentado (cadro 8.19), a franxa entre 25 e 34 anos é a que padece case o 32% dos accidentes, feito que hai que contemplar tendo en conta que é a que máis traballadores asalariados ocupa. No que a accidentes mortais se refire, a partir dos 45 anos sófrese o 48% dos accidentes desta cualificación.

A distribución da sinistralidade en función do cadro de persoal da empresa (cadro 8.20) dá unha idea similar á da poboación ocupada en Galicia na pequena empre-

sa, tal e como se pode contemplar noutros apartados deste informe, podéndose observar, claramente, como destaca en todas as cualificacións o número de accidentes nas empresas de 5 a 25 traballadores, significándose nos mortais nos que nas empresas de menos de 25 traballadores, supón mas do 58%.

■ **Cadro 8.16**

**Accidentes de trabajo con baixa en xornada de traballo.
Segundo a parte do corpo lesionada. Por gravidade. Galicia. 2005**

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Cabeza	768	1,64	55	5,49	8	7,84	831	1,73
Cranio	55	0,12	13	1,30	5	4,90	73	0,15
Cara (agás ollos)	515	1,10	15	1,50	0	0,00	530	1,10
Ollos	2.093	4,46	43	4,30	0	0,00	2.136	4,45
Pescozo	1.716	3,66	10	1,00	1	0,98	1.727	3,60
Lombo	7.906	16,85	52	5,19	0	0,00	7.958	16,58
Tórax	2.069	4,41	94	9,39	12	11,76	2.175	4,53
Extremidades super. (agás mans)	5.367	11,44	101	10,09	0	0,00	5.468	11,39
Mans	12.086	25,77	227	22,68	0	0,00	12.313	25,65
Extremidades Inferiores (agás pés)	8.220	17,52	188	18,78	1	0,98	8.409	17,51
Pés	4.601	9,81	66	6,59	0	0,00	4.667	9,72
Lesións múltiples	877	1,87	99	9,89	52	50,98	1.028	2,14
Outras non incluídas	635	1,35	38	3,80	23	22,55	696	1,45
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 8.17**

**Accidentes de trabajo con baixa en xornada de traballo.
Segundo sexo. Por gravidade. Galicia. 2005**

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Homes	38.428	81,92	866	86,51	99	97,06	39.393	82,05
Mulleres	8.480	18,08	135	13,49	3	2,94	8.618	17,95
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Poboación ocupada asalariada. Por sexos⁽¹⁾. Galicia 2005

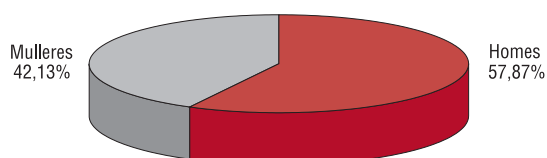
■ **Cadro 8.18**

	Nº	%
Homes	486,6	57,87
Mulleres	354,2	42,13
Total	840,8	100

Elaboración propia

(1) Datos en miles media anual

Fonte: EPA



■ Cadro 8.19

Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo.
Segundo idade. Por gravidade. Galicia. 2005

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Menor de 16 anos	17	0,04	1	0,10	0	0,00	18	0,04
De 16 a 19 anos	1.682	3,59	26	2,60	2	1,96	1.710	3,56
De 20 a 24 anos	6.344	13,52	87	8,69	7	6,86	6.438	13,41
De 25 a 34 anos	15.057	32,10	209	20,88	26	25,49	15.292	31,85
De 35 a 44 anos	11.698	24,94	252	25,17	18	17,65	11.968	24,93
De 45 a 54 anos	8.291	17,68	264	26,37	27	26,47	8.582	17,88
De 55 a 65 anos	3.764	8,02	156	15,58	22	21,57	3.942	8,21
Maior de 65 anos	55	0,12	6	0,60	0	0,00	61	0,13
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.20

Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo.
Segundo o cadro de persoal. Por gravidade. Galicia. 2005

Nº traballadores	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Conta propia	930	1,98	106	10,59	2	1,96	1.038	2,16
De 1 a 4	6.007	12,81	191	19,08	11	10,78	6.209	12,93
De 5 a 25	15.630	33,32	373	37,26	47	46,08	16.050	33,43
De 26 a 50	7.962	16,97	113	11,29	12	11,76	8.087	16,84
De 51 a 100	5.636	12,02	84	8,39	15	14,71	5.735	11,95
De 101 a 250	5.239	11,17	51	5,09	10	9,80	5.300	11,04
De 251 a 500	2.692	5,74	54	5,39	4	3,92	2.750	5,73
De 501 a 1000	1.530	3,26	11	1,10	1	0,98	1.542	3,21
Máis de 1000	1.282	2,73	18	1,80	0	0,00	1.300	2,71
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Nos seguintes cadros 8.21 e 8.22 examínanse os accidentes segundo a antigüidade na empresa e no posto de traballo, sendo difícil extraer conclusións concretas sen comparar co dato da distribución da poboación asalariada.

■ Cadro 8.21

Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo.
Segundo antigüidade na empresa. Por gravidade. Galicia. 2005

Antigüidade na empresa	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Menos de 3 meses	8.227	17,54	161	16,08	24	23,53	8.412	17,52
De 3 a 6 meses	7.929	16,90	126	12,59	20	19,61	8.075	16,82
De 6 meses a 1 ano	6.217	13,25	110	10,99	8	7,84	6.335	13,19
De 1 a 3 anos	9.254	19,73	195	19,48	11	10,78	9.460	19,70
Máis de 3 anos	15.281	32,58	409	40,86	39	38,24	15.729	32,76
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 8.22

Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo antigüidade no posto de traballo. Por gravidade. Galicia. 2005

Antigüidade no posto de traballo	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Menos de 3 meses	9.364	19,96	164	16,38	23	22,55	9.551	19,89
De 3 a 6 meses	7.582	16,16	142	14,19	21	20,59	7.745	16,13
De 6 meses a 1 ano	5.930	12,64	99	9,89	8	7,84	6.037	12,57
De 1 a 3 anos	9.011	19,21	187	18,68	11	10,78	9.209	19,18
Máis de 3 anos	15.021	32,02	409	40,86	39	38,24	15.469	32,22
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

En canto á hora de traballo en que se producen os accidentes (cadro 8.23) destacan as primeiras horas no total de accidentes. En canto ás horas do día en que se producen os accidentes (cadro 8.24) obsérvase que a franxa entre as 8 e as 12 horas é a que máis accidentes reflite.

Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo a hora do traballo. Por gravidade. Galicia. 2005

Cadro 8.23

Hora do traballo	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Primeira	6.016	12,83	135	13,49	28	27,45	6.179	12,87
Segunda	8.901	18,98	188	18,78	11	10,78	9.100	18,95
Terceira	7.898	16,84	114	11,39	10	9,80	8.022	16,71
Cuarta	6.601	14,07	122	12,19	13	12,75	6.736	14,03
Quinta	4.622	9,85	124	12,39	18	17,65	4.764	9,92
Sexta	5.201	11,09	111	11,09	11	10,78	5.323	11,09
Sétima	4.443	9,47	113	11,29	5	4,90	4.561	9,50
Oitava	2.939	6,27	76	7,59	6	5,88	3.021	6,29
Maior da oitava	233	0,50	6	0,60	0	0,00	239	0,50
Sen especificar	54	0,12	12	1,20	0	0,00	66	0,14
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo a hora do día. Por gravidade. Galicia. 2005

Cadro 8.24

Hora do día	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
De 6 a 8 horas	2.262	4,82	59	5,89	14	13,73	2.335	4,86
De 8 a 10 horas	9.879	21,06	165	16,48	18	17,65	10.062	20,96
De 10 a 12 horas	12.017	25,62	213	21,28	17	16,67	12.247	25,51
De 12 a 14 horas	3.495	7,45	82	8,19	6	5,88	3.583	7,46
De 14 a 16 horas	4.675	9,97	150	14,99	11	10,78	4.836	10,07
De 16 a 18 horas	7.317	15,60	163	16,28	15	14,71	7.495	15,61
De 18 a 20 horas	2.786	5,94	75	7,49	7	6,86	2.868	5,97
De 20 a 22 horas	940	2,00	33	3,30	0	0,00	973	2,03
De 22 a 24 horas	379	0,81	10	1,00	2	1,96	391	0,81
A partir das 24 horas	3.158	6,73	51	5,09	12	11,76	3.221	6,71
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

No que se refire aos días en que ocorren os accidentes, o luns segue a ser o día en que a súa frecuencia é maior; descendendo ao longo da semana, sen que sexan significativos os datos do sábado e domingo polo descenso de poboación que presta servizos neses días (cadro 8.25).

**Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo.
Segundo o día da semana. Por gravidade. Galicia. 2005**

■ Cadro 8.25

Día da semana	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Luns	10.402	22,18	199	19,88	16	15,69	10.617	22,11
Martes	9.059	19,31	173	17,28	19	18,63	9.251	19,27
Mércores	8.758	18,67	177	17,68	27	26,47	8.962	18,67
Xoves	7.974	17,00	184	18,38	19	18,63	8.177	17,03
Venres	7.687	16,39	167	16,68	14	13,73	7.868	16,39
Sábado	2.107	4,49	62	6,19	4	3,92	2.173	4,53
Domingo	921	1,96	39	3,90	3	2,94	963	2,01
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Polo que ao tipo de contrato se refire os traballadores con contrato temporal vense afectados en maior medida que os de contrato indefinido, con case o 55% dos accidentes cando supoñen o 35% da poboación asalariada (cadro 8.26).

**Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo.
Segundo o tipo de contrato. Por gravidade. Galicia. 2005**

■ Cadro 8.26

Tipo de contrato	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Indefinidos	20.951	44,66	486	48,55	52	50,98	21.489	44,76
Temporais	25.725	54,84	466	46,55	49	48,04	26.240	54,65
Sen especificar	232	0,49	49	4,90	1	0,98	282	0,59
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

**Poboación ocupada asalariada segundo o tipo
de contrato⁽¹⁾. Galicia 2005**

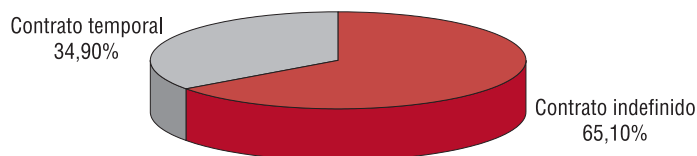
■ Cadro 8.27

	Nº	%
Contrato indefinido	547,4	65,10
Contrato temporal	293,5	34,90
Total	840,9	100

Elaboración propia

(1) Datos en miles media anual

Fonte: INE, EPA



Tendo en conta a categoría dos traballadores accidentados, os artesáns e traballadores cualificados das industrias manufactureiras, construción e minería sofren case o 40% dos accidentes (cadro 8.28).

■ Cadro 8.28

**Accidentes de trabajo con baixa en jornada de traballo.
Segundo categoría profesional. Por gravidade. Galicia. 2005**

	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Trab. non cualificados	12.471	26,59	188	18,78	23	22,55	12.682	26,41
Operadores de instalac. e maquinaria, e montadores	6.278	13,38	144	14,39	29	28,43	6.451	13,44
Artesáns e trab. cualif. ind. manuf., construción, minería	18.677	39,82	363	36,26	25	24,51	19.065	39,71
Tra. cualif. na agricultura e pesca	2.053	4,38	177	17,68	16	15,69	2.246	4,68
Trab. servizos de rest., persoais, protección e vendedores	4.676	9,97	52	5,19	4	3,92	4.732	9,86
Empregados de tipo admvo.	919	1,96	19	1,90	2	1,96	940	1,96
Técnicos e profesionais de apoio	992	2,11	28	2,80	1	0,98	1.021	2,13
Técnicos e profesionais científicos e intelectuais	502	1,07	23	2,30	0	0,00	525	1,09
Dirección empresas e admóns. Públicas	129	0,28	4	0,40	1	0,98	134	0,28
Forzas armadas	204	0,43	1	0,10	1	0,98	206	0,43
Sen especificar	7	0,01	2	0,20	0	0,00	9	0,02
Total	46.908	100	1.001	100	102	100	48.011	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Distínguense no cadro 8.29 os traballadores accidentados, pola súa nacionalidade, estando condicionadas as súas cifras polo número de traballadores de cada unha delas.

**Accidentes de trabajo con baixa en xornada de traballo. Segundo nacionalidade.
Por gravidade. Galicia. 2005**

■ Cadro 8.29

Tipo de contrato	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
Alemaña	7	0,01	0	0,00	0	0,00	7	0,01
Andorra	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Angola	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Antártida	4	0,01	0	0,00	0	0,00	4	0,01
Alxeria	7	0,01	0	0,00	0	0,00	7	0,01
Arxentina	108	0,23	1	0,10	0	0,00	109	0,23
Bielorrusia	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Bolivia	5	0,01	0	0,00	0	0,00	5	0,01
Brasil	25	0,05	2	0,20	0	0,00	27	0,06
Bulgaria	11	0,02	0	0,00	0	0,00	11	0,02
Burundi	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Bélxica	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Cabo Verde	5	0,01	0	0,00	1	0,98	6	0,01
Camerún	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Chile	8	0,02	0	0,00	0	0,00	8	0,02
Colombia	98	0,21	0	0,00	0	0,00	98	0,20
Comores	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Congo	3	0,01	0	0,00	0	0,00	3	0,01
Cuba	19	0,04	1	0,10	0	0,00	20	0,04
Rép. Dominicana	17	0,04	0	0,00	0	0,00	17	0,04
Ecuador	24	0,05	0	0,00	0	0,00	24	0,05
Eslovaquia	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
España	45.428	96,85	969	96,80	91	89,22	46.488	96,83
Estados Unidos	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Francia	13	0,03	0	0,00	0	0,00	13	0,03
Ghana	9	0,02	0	0,00	0	0,00	9	0,02
Guinea-Bissau	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Ginea	2	0,00	0	0,00	1	0,98	3	0,01
Indonesia	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Italia	26	0,06	0	0,00	1	0,98	27	0,06
Xordania	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Kenia	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Liberia	0	0,00	1	0,10	0	0,00	1	0,00
Lituania	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Marrocos	114	0,24	3	0,30	0	0,00	117	0,24
Mauritania	1	0,00	1	0,10	0	0,00	2	0,00
México	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Moldavia	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Nepal	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Nixeria	7	0,01	0	0,00	0	0,00	7	0,01
Nova Caledonia	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Pakistán	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Panamá	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Perú	51	0,11	1	0,10	3	2,94	55	0,11
Polonia	4	0,01	0	0,00	0	0,00	4	0,01
Portugal	540	1,15	14	1,40	1	0,98	555	1,16
Reino Unido	1	0,00	1	0,10	0	0,00	2	0,00
Rep. Checa	4	0,01	0	0,00	1	0,98	5	0,01
Rumanía	64	0,14	0	0,00	1	0,98	65	0,14
Rusia	2	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,00
Sáhara Occ.	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Senegal	22	0,05	4	0,40	2	1,96	28	0,06
Sudán	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Suíza	3	0,01	0	0,00	0	0,00	3	0,01
Surinam	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Timor Oriental	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Túnez	1	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,00
Ucrania	5	0,01	0	0,00	0	0,00	5	0,01
Uruguay	51	0,11	1	0,10	0	0,00	52	0,11
Venezuela	21	0,04	0	0,00	0	0,00	21	0,04
Yugoslavia	3	0,01	0	0,00	0	0,00	3	0,01
Sen especificar	164	0,35	2	0,20	0	0,00	166	0,35
Total	46.907	100	1.001	100	102	100	48.010	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

8.6. Exame específico dos accidentes mortais

Neste apartado, examínanse especificamente os accidentes mortais ocorridos en 2005, supoñendo, por tanto, unha concreción dos datos referidos a eles dentro da exposición global da sinistralidade de apartados anteriores.

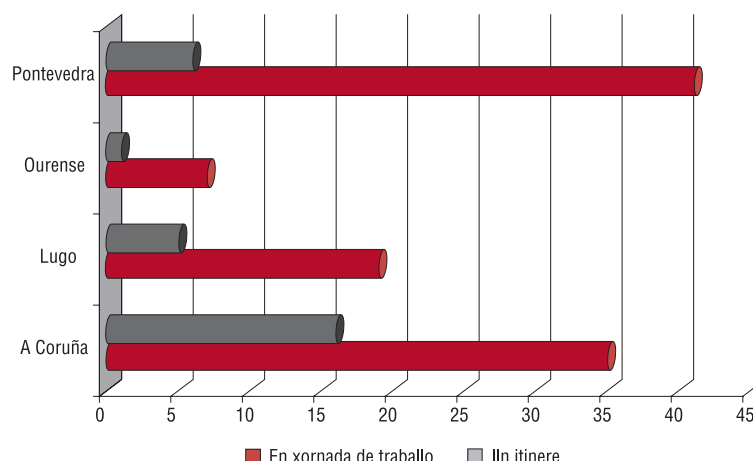
Na provincia de Pontevedra é onde máis accidentes mortais no centro de traballo se produciron, representando as provincias da Coruña e Pontevedra case o 75% do total de Galicia (cadro 8.30).

Cadro 8.30 Accidentes mortais en xornada de traballo e in itinere. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
En xornada de traballo	35	68,63	19	79,17	7	87,50	41	87,23	102	78,46
In itinere	16	31,37	5	20,83	1	12,50	6	12,77	28	21,54
Total	51	100,00	24	100,00	8	100,00	47	100,00	130	100,00

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



En termos absolutos, os sectores de industria e servizos representan o maior número de accidentes mortais ocorridos en 2005 (cadro 8.31). Relacionándoos coa poboación asalariada do cadro 8.6, vemos que a pesca, así como a construción son unhas actividades con gran desproporción de accidentes mortais en relación coa poboación nela ocupada.

Nas cualificacións mortais, os choques contra obxectos en movemento supoñen case o 24% que, unidos aos infartos e outras patoloxías non traumáticas representan o 43% desta cualificación (cadro 8.32).

Examínanse nos seguintes cadros distintas variables na ocorrencia dos accidentes mortais.

No que se refire ao sexo, os homes sofren máis do 97% dos accidentes mortais (cadro 8.35).

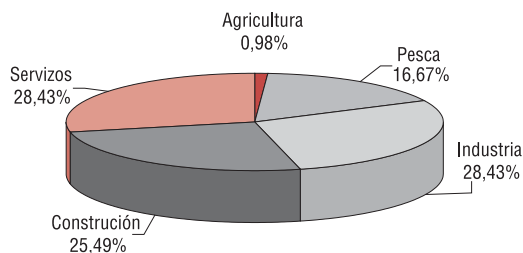
Cadro 8.31

Accidentes de traballo mortais. Por sectores de actividade e gravidade. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Agricultura	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Pesca	3	8,57	9	47,37	0	0,00	5	12,20	17	16,67
Industria	12	34,29	3	15,79	1	14,29	13	31,71	29	28,43
Construción	10	28,57	4	21,05	1	14,29	11	26,83	26	25,49
Servizos	9	25,71	3	15,79	5	71,43	12	29,27	29	28,43
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



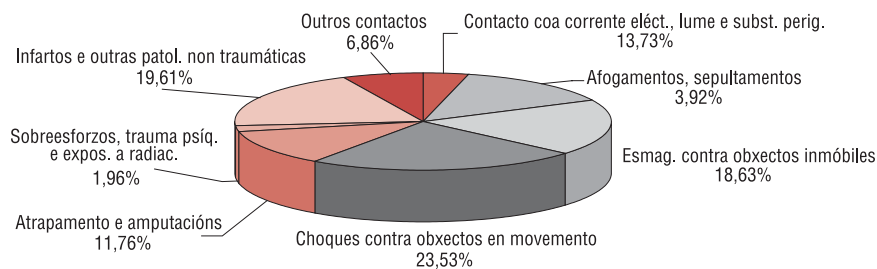
Cadro 8.32

Accidentes de traballo mortais. Segundo a forma do accidente. Por provincias. Galicia. 2005

Forma na que se produciron	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Contacto coa corrente eléct., lume e subst. perig.	4	11,43	0	0,00	0	0,00	0	0,00	4	3,92
Afogamentos, sepultamentos	3	8,57	9	47,37	0	0,00	2	4,88	14	13,73
Esmag. contra obxectos inmóviles	6	17,14	3	15,79	2	28,57	8	19,51	19	18,63
Choques contra obxectos en movemento	8	22,86	1	5,26	4	57,14	11	26,83	24	23,53
Atrapamento e amputacións	4	11,43	1	5,26	1	14,29	6	14,63	12	11,76
Sobreesforzos, trauma psíqu. e expos. a radiac.	1	2,86	0	0,00	0	0,00	1	2,44	2	1,96
Infartos e outras patol. non traumáticas	7	20,00	4	21,05	0	0,00	9	21,95	20	19,61
Outros contactos	2	5,71	1	5,26	0	0,00	4	9,76	7	6,86
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

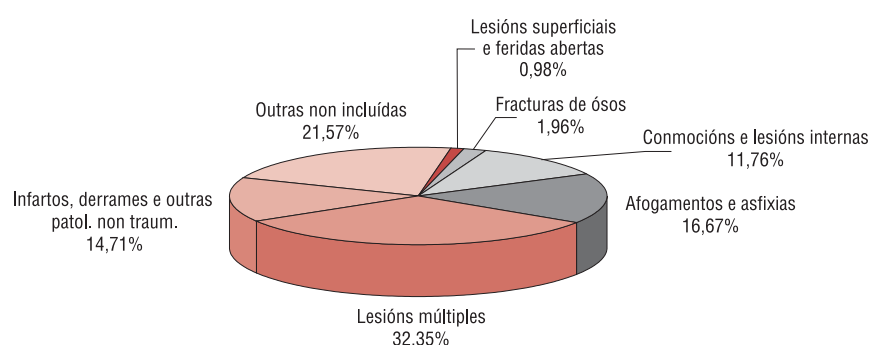


Cadro 8.33 Accidentes de traballo mortais. Segundo a natureza da lesión. Por provincias. Galicia. 2005

Forma na que se produciron	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Lesións superficiais e feridas abertas	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Fracturas de ósos	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	4,88	2	1,96
Conmocións e lesións internas	7	20,00	1	5,26	0	0,00	4	9,76	12	11,76
Afogamentos e asfixias	7	20,00	8	42,11	0	0,00	2	4,88	17	16,67
Lesións múltiples	8	22,86	3	15,79	7	100,00	15	36,59	33	32,35
Infartos, derrames e outras patol. non traum.	5	14,29	3	15,79	0	0,00	7	17,07	15	14,71
Outras non incluídas	7	20,00	4	21,05	0	0,00	11	26,83	22	21,57
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



Cadro 8.34 Accidentes de traballo mortais. Segundo a parte do corpo lesionada. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Cabeza	2	5,71	2	10,53	0	0,00	4	9,76	8	7,84
Cranio	3	8,57	0	0,00	0	0,00	2	4,88	5	4,90
Pescozo	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Tórax	7	20,00	1	5,26	0	0,00	4	9,76	12	11,76
Extremidades Inf. (agás pés)	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Lesións múltiples	12	34,29	12	63,16	6	85,71	22	53,66	52	50,98
Outras non incluídas	9	25,71	4	21,05	1	14,29	9	21,95	23	22,55
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 8.35 Accidentes de traballo mortais. Segundo o sexo. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Homes	33	94,29	19	100,00	6	85,71	41	100,00	99	97,06
Mulleres	2	5,71	0	0,00	1	14,29	0	0,00	3	2,94
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

O tramo de idade entre os 45 a 54 anos (cadro 8.36) é o que reflite maior número de accidentes mortais (un total de 27), e, aínda que este non é claramente representativo do risco, o exame de que manifestamente o maior número, 39, ocorre a aqueles traballadores con antigüidade no posto de traballo superior aos 3 anos (cadro 8.39) permitiría facer unha reflexión sobre, non só a inexperiencia senón tamén a confianza como factores importantes nestes sinistros.

■ Cadro 8.36

Accidentes de traballo mortais. Segundo idade. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Menor de 16 anos	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
De 16 a 19 anos	1	2,86	0	0,00	0	0,00	1	2,44	2	1,96
De 20 a 24 anos	1	2,86	2	10,53	0	0,00	4	9,76	7	6,86
De 25 a 34 anos	6	17,14	6	31,58	4	57,14	10	24,39	26	25,49
De 35 a 44 anos	5	14,29	5	26,32	2	28,57	6	14,63	18	17,65
De 45 a 54 anos	8	22,86	4	21,05	1	14,29	14	34,15	27	26,47
De 55 a 65 anos	14	40,00	2	10,53	0	0,00	6	14,63	22	21,57
Maíor de 65 anos	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.37

Accidentes de traballo mortais. Segundo nacionalidade do traballador.
Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Cabo Verde	0	0,00	1	5,26	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Guinea	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,44	1	0,98
España	33	94,29	13	68,42	7	100,00	38	92,68	91	89,22
Italia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,44	1	0,98
Portugal	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Rumanía	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Perú	0	0,00	3	15,79	0	0,00	0	0,00	3	2,94
Senegal	0	0,00	2	10,53	0	0,00	0	0,00	2	1,96
República Checa	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,44	1	0,98
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.38

Accidentes de traballo mortais. Segundo o cadro de persoal. Por provincias. Galicia. 2005.

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Conta propia	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	4,88	2	1,96
De 1 a 4	3	8,57	2	10,53	1	14,29	5	12,20	11	10,78
De 5 a 25	14	40,00	12	63,16	4	57,14	17	41,46	47	46,08
De 26 a 50	3	8,57	2	10,53	2	28,57	5	12,20	12	11,76
De 51 a 100	9	25,71	1	5,26	0	0,00	5	12,20	15	14,71
De 101 a 250	4	11,43	0	0,00	0	0,00	6	14,63	10	9,80
De 251 a 500	2	5,71	1	5,26	0	0,00	1	2,44	4	3,92
De 501 a 1000	0	0,00	1	5,26	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Máis de 1000	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Do cadro 8.38, segundo o cadro de persoal da empresa pódense extraer conclusións semellantes ás expostas de carácter xeral.

Cadro 8.39 **Accidentes de traballo mortais. Segundo antigüidade na empresa. Por provincias. Galicia. 2005**

Antigüidade na empresa	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Menos de 3 meses	6	17,14	6	31,58	1	14,29	11	26,83	24	23,53
De 3 a 6 meses	6	17,14	5	26,32	3	42,86	6	14,63	20	19,61
De 6 meses a 1 ano	5	14,29	1	5,26	1	14,29	1	2,44	8	7,84
De 1 a 3 anos	2	5,71	2	10,53	1	14,29	6	14,63	11	10,78
Máis de 3 anos	16	45,71	5	26,32	1	14,29	17	41,46	39	38,24
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 8.40 **Accidentes de traballo mortais. Segundo antigüidade no posto de traballo. Por provincias. Galicia. 2005**

Antigüidade no posto	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Menos de 3 meses	6	17,14	6	31,58	1	14,29	10	24,39	23	22,55
De 3 a 6 meses	6	17,14	5	26,32	3	42,86	7	17,07	21	20,59
De 6 meses a 1 ano	5	14,29	1	5,26	1	14,29	1	2,44	8	7,84
De 1 a 3 anos	2	5,71	2	10,53	1	14,29	6	14,63	11	10,78
Máis de 3 anos	16	45,71	5	26,32	1	14,29	17	41,46	39	38,24
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 8.41 **Accidentes de traballo mortais. Segundo a hora do traballo. Por provincias. Galicia. 2005**

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Primeira	9	25,71	10	52,63	2	28,57	7	17,07	28	27,45
Segunda	3	8,57	1	5,26	1	14,29	6	14,63	11	10,78
Terceira	4	11,43	1	5,26	0	0,00	5	12,20	10	9,80
Cuarta	1	2,86	2	10,53	0	0,00	10	24,39	13	12,75
Quinta	6	17,14	4	21,05	1	14,29	7	17,07	18	17,65
Sexta	6	17,14	0	0,00	2	28,57	3	7,32	11	10,78
Sétima	2	5,71	1	5,26	0	0,00	2	4,88	5	4,90
Oitava	4	11,43	0	0,00	1	14,29	1	2,44	6	5,88
Maior da oitava	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.42

Accidentes de traballo mortais. Segundo a hora do día. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
De 6 a 8 horas	7	20,00	1	5,26	2	28,57	4	9,76	14	13,73
De 8 a 10 horas	4	11,43	2	10,53	1	14,29	11	26,83	18	17,65
De 10 a 12 horas	7	20,00	2	10,53	0	0,00	8	19,51	17	16,67
De 12 a 14 horas	3	8,57	0	0,00	0	0,00	3	7,32	6	5,88
De 14 a 16 horas	5	14,29	2	10,53	1	14,29	3	7,32	11	10,78
De 16 a 18 horas	4	11,43	1	5,26	2	28,57	8	19,51	15	14,71
De 18 a 20 horas	3	8,57	1	5,26	1	14,29	2	4,88	7	6,86
De 20 a 22 horas	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
De 22 a 24 horas	1	2,86	1	5,26	0	0,00	0	0,00	2	1,96
A partir das 24 horas	1	2,86	9	47,37	0	0,00	2	4,88	12	11,76
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.43

Accidentes de traballo mortais. Segundo o día da semana. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Luns	5	14,29	2	10,53	2	28,57	7	17,07	16	15,69
Martes	4	11,43	9	47,37	0	0,00	6	14,63	19	18,63
Mércores	15	42,86	4	21,05	2	28,57	6	14,63	27	26,47
Xoves	4	11,43	2	10,53	2	28,57	11	26,83	19	18,63
Venres	5	14,29	2	10,53	1	14,29	6	14,63	14	13,73
Sábado	2	5,71	0	0,00	0	0,00	2	4,88	4	3,92
Domingo	0	0,00	0	0,00	0	0,00	3	7,32	3	2,94
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.44

Accidentes de traballo mortais. Segundo o tipo de contrato. Por provincias. Galicia. 2005

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Indefinidos	16	45,71	15	78,95	2	28,57	19	46,34	52	50,98
Temporais	19	54,29	4	21,05	5	71,43	21	51,22	49	48,04
Sen especificar	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,44	1	0,98
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

No cadro 8.44 pódese observar, en relación co cadro 8.27 que tamén é máis frecuente a sinistralidade mortal en traballadores con modalidade contractual temporal.

Resaltan nos accidentes mortais os operadores de instalacións e maquinaria e montadores que representan o 28,43% destes accidentes.

En accidentes mortais destaca claramente a construción como actividade económica afectada, seguida da pesca.

Cadro 8.45 **Accidentes de traballo mortais. Segundo o tipo de contrato. Por provincias. Galicia. 2005**

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Total	
	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%	AT	%
Trab. Non cualificados	10	28,57	1	5,26	0	0,00	12	29,27	23	22,55
Operadores de instalac. e maquinaria e montadores	10	28,57	4	21,05	4	57,14	11	26,83	29	28,43
Artesáns e trab. cualific. ind. manufact. contruc., minería	9	25,71	5	26,32	2	28,57	9	21,95	25	24,51
Trab. Cualific. Na agric. E pesca	4	11,43	8	42,11	0	0,00	4	9,76	16	15,69
Trab. servizos de rest., persoais, protec. e vendedores	0	0,00	0	0,00	1	14,29	3	7,32	4	3,92
Empregados de tipo admvo.	1	2,86	1	5,26	0	0,00	0	0,00	2	1,96
Técnicos e profesionais de apoio	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,44	1	0,98
Técnicos e profesionais científicos e intelectuais	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Dirección empresas e admóns. Públicas	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	2,44	1	0,98
Forzas armadas	1	2,86	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,98
Total	35	100	19	100	7	100	41	100	102	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 8.46 **Accidentes de traballo mortais. Segundo actividades económicas. Por provincias. Galicia 2005**

Actividades económicas	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	0	0	0	0	0
Silvicultura, explt. forestais e servizos relacionados	1	0	0	0	1
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	3	9	0	5	17
Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	0	0	0	0	0
Extracc. minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
Extracc. minerais metálicos	0	0	0	0	0
Extracc. minerais non metálicos nin enerxéticos	1	0	0	1	2
Industria de produtos alimenticios e bebidas	1	1	0	2	4
Industria do tabaco	0	0	0	0	0
Industria téxtil	0	0	0	1	1
Industria da confección e peletería	0	0	0	0	0
Industria do coiro, marroquinería e do calzado	0	0	0	0	0
“Industria da madeira e cortiza (agás mobles); cestería e espartería”	2	0	1	0	3
Industria do papel	0	0	0	0	0
Edición artes gráficas e reprod. soportes grav.	0	0	0	0	0
Coquerías, refino de petróleo e trat. de comb. nucl	0	0	0	0	0
Industria química	0	1	0	0	1
Fabricación de produtos caucho e materias plásticas	0	0	0	0	0
Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	2	0	0	4	6
Metalurxia	0	0	0	0	0
Fabricación de produtos metálicos, agás maqu. e equipo	1	1	0	4	6
Indus. construción de maquinaria e equ. mecánico	0	0	0	0	0
Fabric. máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0	0
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	0	0	0	0	0
Fabric. material electrónico, radio, TV e comunic.	0	0	0	0	0
Fabric. equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e rel.	0	0	0	0	0
Fabric. vehículos de motor, remolques e semirr.	0	0	0	1	1
Fabricación doutro material de transporte	4	0	0	0	4
“Fabric. mobles; outras indus. manufactureiras”	1	0	0	0	1
Reciclaxe	0	0	0	0	0
Prodc. e distb. enerx. eléct., gas, vapor e auga qu.	0	0	0	0	0
Captación, depuración e distribución de auga	0	0	0	11	11
Construción	10	4	1	1	16
Venda repar. vehíc. motor, venda menor comb.	0	0	0	6	6
Comercio por xunto e interm. agás vehíc. motor	4	0	0	1	5
Comercio polo miúdo, agás vehíc. motor, rep. dom.	0	0	1	0	1
Hostalería	0	0	0	4	4
“Transporte terrestre; transporte por tubos”	2	2	1	0	5
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	0	0	0	0	0
Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0

■ **Cadro 8.46** (continuación)

Actividades económicas	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
"Actividades anexas aos transportes; axencias de viaxes"	1	0	0	0	1
Correos e telecomunicacións	1	0	0	0	1
Interm. financ., agás seguros e plans de pensións	0	0	0	0	0
Seguros e plans de pensións, agás Seguridade Social obrig.	0	0	0	0	0
Activ. auxiliares e intermediación financeira	0	0	0	0	0
Actividades inmobiliarias	0	0	0	0	0
Aluguer de maquinaria e equipo sen operario	0	0	1	0	1
Actividades informáticas	0	0	0	0	0
Investigación e desenvolvemento	0	0	0	0	0
Outras actividades empresariais	0	0	0	0	0
Admón. Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	1	1	1	0	3
Educación	0	0	0	0	0
Activ. sanitarias e veterinarias, asistencia social	0	0	0	0	0
Actividades de saneamento público	0	0	0	0	0
Actividades asociativas	0	0	0	0	0
Actividades recreativas, culturais e deportivas	0	0	0	0	0
Actividades diversas de servizos persoais	0	0	1	0	1
Fogares que empregan persoal doméstico	0	0	0	0	0
Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
Total	35	19	7	41	102

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 8.47** **Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Por provincias. Galicia 2004/2005**

	Leves			Graves			Mortais			Totais		
	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.
A Coruña	18.604	19.110	2,72	449	367	-18,26	31	35	12,90	19.084	19.512	2,24
Lugo	4.024	4.371	8,62	127	142	11,81	15	19	26,67	4.166	4.532	8,79
Ourense	3.810	3.919	2,86	105	72	-31,43	4	7	75,00	3.919	3.998	2,02
Pontevedra	19.742	19.508	-1,19	401	420	4,74	37	41	10,81	20.180	19.969	-1,05
Total	46.180	46.908	1,58	1.082	1.001	-7,49	87	102	17,24	47.349	48.011	1,40

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

8.7. Evolución da sinistralidade laboral.

O total de accidentes en xornada de traballo experimentou, en 2005, un incremento do 1,40% descendendo unicamente na provincia de Pontevedra e resaltando o incremento importante de Lugo. No que se refire a accidentes mortais o incremento foi en total en Galicia do 17,24% e prodúcese un descenso do 7,49% nos accidentes cualificados como graves.

Ocorre tamén un aumento nos accidentes de traballo "in itinere" (cadro 8.48) nos que supuxo un 4,32%, en relación co ano anterior.

Polo que a sectores económicos se refire (cadro 8.49), se ben diminuíu en mar e industria, nos demais é onde se reflíte o incremento.

Na clasificación por actividades económicas (cadro 8.50), a construción, ao igual que o ano anterior, segue a ser a actividade que máis sinistralidade rexistra con gran diferenza coas demais.

■ Cadro 8.48
Accidentes de traballo in itinere. Por provincias. Galicia 2004/2005

	Leves			Graves			Mortais			Totais		
	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.
A Coruña	1.429	1.514	5,95	63	68	7,93	13	16	23,08	1.505	1.598	6,18
Lugo	289	279	-3,46	9	16	77,78	5	5	0,00	303	300	-0,99
Ourense	273	264	-3,30	13	10	-23,08	3	1	-66,67	289	275	-4,84
Pontevedra	2.011	2.134	6,12	90	83	-7,78	16	6	-62,50	2.117	2.223	5,01
Total	4.002	4.191	4,72	175	177	1,14	37	28	-24,32	4.214	4.396	4,32

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.49
Accidentes laborales con baixa. Por sectores económicos. Galicia 2004/2005

	Leves			Graves			Mortais			Totais		
	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.	2004	2005	% Var.
Agricultura	1.358	1.436	5,74	127	113	-11,02	4	1	-75,00	1.489	1.550	4,10
Mar	1.937	1.789	-7,64	113	101	-10,62	22	17	-22,73	2.072	1.907	-7,96
Industria	15.278	15.229	-0,32	256	260	1,56	16	29	81,25	15.550	15.518	-0,21
Construción	11.844	12.199	3,00	304	276	-9,21	18	26	44,44	12.166	12.501	2,75
Servizos	15.763	16.255	3,12	282	251	-10,99	27	29	7,41	16.072	16.535	2,88
Total	46.180	46.908	1,58	1.082	1.001	-7,49	87	102	17,24	47.349	48.011	1,40

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 8.50
**Accidentes laborales con baixa en xornada de traballo.
Por actividades económicas con maior sinistralidade. Galicia. 2004-2005**

Nº de orde	2004		Nº de orde	2005	
	Actividade	Nº acc.		Actividade	Nº acc.
1	Construción	12.172	1	Construción	12.501
2	Comercio polo miúdo. Reparacións domésticas	2.773	2	Comercio polo miúdo agás vehíc. Motor, rep. Do.	2.733
3	Fabricac. produtos metálicos, agás maquinaria	2.709	3	Fabric. Produtos metálicos, agás maquinaria	2.709
4	Industria de alimentos, bebidas e tabaco	2.463	4	Ind. De produtos alimenticios e bebidas	2.473
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	2.074	5	Comercio por xunto e interm. Agás vehíc. Motor	2.043
6	Comercio por xunto	1.982	6	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	1.907
7	Fabricac. doutro material de transporte	1.653	7	Admón. Pública, defensa e Seg. Social obrigatoria	1.888
8	Admón. Pública, defensa e seg. Social	1.644	8	"Ind. Da madeira e cortiza (agás mobles); cest."	1.618
9	Hostalería	1.596	9	Fab. Doutro material de transporte	1.591
10	Ind. da madeira e cortiza. Cestería...	1.531	10	Hostalería	1.572

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

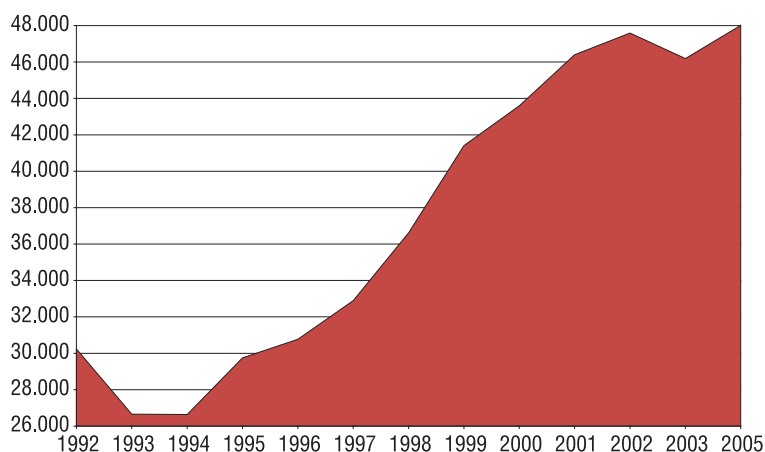
Evolución da sinistralidade laboral. Por gravidade. Galicia. 1992-2005

■ Cadro 8.51

Tipo de contrato	Leves		Graves		Mortais		Total	
	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%	A.T.	%
1992	29.221	96,62	885	2,93	136	0,45	30.242	100
1993	25.751	96,60	806	3,02	101	0,38	26.658	100
1994	25.699	96,48	843	3,16	95	0,36	26.637	100
1995	28.827	96,90	823	2,77	98	0,33	29.748	100
1996	29.902	97,19	766	2,49	100	0,33	30.768	100
1997	31.960	97,17	828	2,52	103	0,31	32.891	100
1998	35.699	97,50	798	2,18	119	0,32	36.616	100
1999	40.360	97,47	929	2,24	119	0,29	41.408	100
2000	42.617	97,77	849	1,95	124	0,28	43.590	100
2001	45.347	97,74	950	2,05	99	0,21	46.396	100
2002	46.584	97,88	908	1,89	102	0,21	47.594	100
2003	45.090	97,62	1.006	2,10	94	0,20	46.190	100
2004	46.180	97,53	1.082	2,25	87	0,18	47.349	100
2005	46.908	97,70	1.001	2,08	102	0,21	48.011	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



Tomando como referencia unha serie de anos (cadro 8.51), desde 1992, pódese ver que a tendencia crecente que, en xeral, iniciárase en 1995 despois de diminuír nos anos anteriores, mantense despois do paréntese do ano 2003.

8.8. Accidentes de traballo con baixa, segundo a gravidade, por comunidades autónomas

Nos seguintes cadros as cifras son as reflectidas nas estatísticas do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais que, como pode verse, presentan disparidades coas estudadas anteriormente.

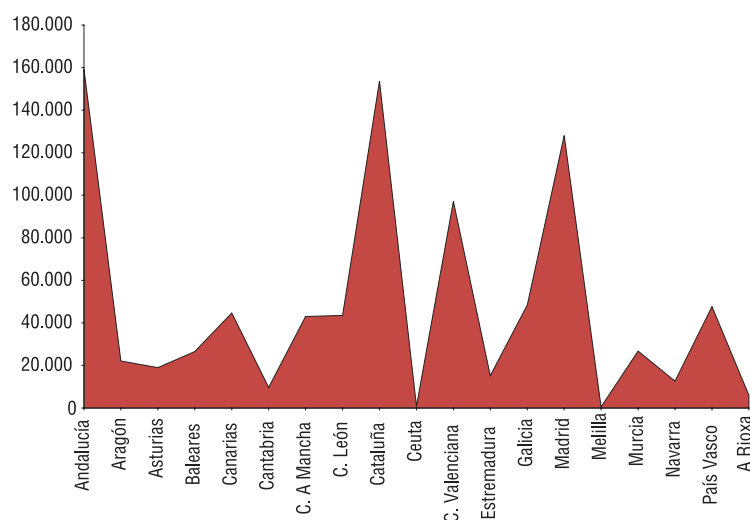
Accidentes de trabajo. Por gravedad e comunidades autónomas. 2005

■ **Cadro 8.52**

	Leves	Graves	Mortais	Total
Andalucía	156.798	2.283	147	159.228
Aragón	21.888	194	35	22.117
Asturias	18.761	217	26	19.004
Baleares	26.312	243	15	26.570
Canarias	44.312	297	38	44.647
Cantabria	9.524	133	15	9.672
C. A Mancha	42.533	432	63	43.028
C. León	42.923	525	66	43.514
Cataluña	152.132	1.425	105	153.662
Ceuta	882	3	0	885
C. Valenciana	96.164	921	95	97.180
Extremadura	14.947	234	29	15.210
Galicia	47.286	995	95	48.376
Madrid	127.175	841	113	128.129
Melilla	547	7	3	557
Murcia	26.480	259	34	26.773
Navarra	12.461	149	14	12.624
País Vasco	47.227	417	60	47.704
A Ríoxa	5.949	66	13	6.028
España	894.301	9.641	966	904.908

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais



Analizando as cifras globais de accidentes ocorridos en todas as comunidades autónomas (cadro 8.52), Galicia, en 2005, ocupa o quinto lugar, precedida por Andalucía, Cataluña, Madrid e Comunidade Valenciana.

En accidentes mortais ocupa o cuarto lugar con igual cifra que a Comunidade Valenciana, precedida por Andalucía, Madrid e Cataluña.

8.9. Índices de incidencia

O índice de incidencia reflite a relación entre o número de accidentes e traballadores expostos. Para isto, os datos que se empregaron son os de accidentes con baixa no centro de traballo e a poboación ocupada coa consideración de asalariada. Empréganse os datos da media do ano 2005 de poboación asalariada segundo a EPA.

Iso danos unha visión máis axustada da sinistralidade e a súa relación coas persoas expostas, xa que o exame das cifras absolutas, por si só, non reflicte unha visión proporcional de número de traballadores/accidentes.

De acordo con estes datos (cadro 8.53), Galicia, no total de accidentes, está case un punto por debaixo do índice nacional, tendo dez comunidades menor índice de incidencia.

No que se refire ao índice de incidencia referido a accidentes mortais, Galicia ocupa o terceiro lugar cun índice que está máis de 5 puntos por encima da media estatal.

Índices de incidencia da sinistralidade laboral. Por comunidades autónomas. 2005

■ Cadro 8.53

	Poboación asalariada ⁽¹⁾	Acc. con baixa no traballo	Ind. inc. ⁽²⁾	Acc. mortais	Ind. inc. ⁽³⁾
Andalucía	2.405,7	159.228	66,19	147	6,11
Aragón	453,0	22.117	48,82	35	7,73
Asturias	320,1	19.004	59,38	26	8,12
Baleares	380,8	26.570	69,78	15	3,94
Canarias	715,5	44.647	62,40	38	5,31
Cantabria	187,7	9.672	51,53	15	7,99
C. A Mancha	792,5	43.028	54,29	63	7,95
C. León	593,0	43.514	73,39	66	11,13
Cataluña	2.720,9	153.662	56,48	105	3,86
C. Valenciana	1.669,7	97.180	58,20	95	5,69
Extremadura	292,5	15.210	52,00	29	9,91
Galicia	840,9	48.376	57,53	95	11,30
Madrid	2.511,9	128.129	51,01	113	4,50
Murcia	471,5	26.773	56,78	34	7,21
Navarra	217,4	12.624	58,07	14	6,44
País Vasco	778,7	47.704	61,26	60	7,70
A Ríoxa	110,7	6.028	54,48	13	11,75
Ceuta	21,9	885	40,41	0	0,00
Melilla	17,8	557	31,33	3	16,87
España	15.502,2	904.908	58,37	966	6,23

Elaboración propia

(1) Datos en miles da media ano EPA

(2) Por mil traballadores asalariados

(3) Por cen mil traballadores asalariados

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais (Accidentes de traballo con baixa)

Na distribución provincial (cadro 8.54), a provincia de Pontevedra, en 2005, ocupa o primeiro lugar en Galicia no total de accidentes, sendo Lugo a primeira en referencia aos accidentes mortais.

Nun exame da evolución rexistrada nos últimos anos pode verse que, se incrementaron lixeiramente en relación co ano anterior:

Índices de incidencia da sinistralidade laboral. Por comunidades autónomas. 2005

■ Cadro 8.54

	Poboación asalariada ⁽¹⁾	Acc. con baixa no traballo	Ind. inc. ⁽²⁾	Acc. mortais	Ind. inc. ⁽³⁾
A Coruña	362,2	19.512	53,87	35	9,66
Lugo	92,7	4.532	48,89	19	20,50
Ourense	84,1	3.998	47,54	7	8,32
Pontevedra	301,9	19.969	66,14	41	13,58

Elaboración propia

(1) Datos en miles media anual EPA

(2) Por mil traballadores asalariados

(3) Por cen mil traballadores asalariados

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

8.10. Enfermedades profesionales

Os datos referentes a enfermidades profesionais, seguen ofrecendo pouca fiabilidade pola falta, en moitos casos, de determinación e declaración das mesmas, o que se advirte co simple exame das cifras, polo que, simplemente a título de coñecemento, se facilitan os cadros correspondentes.

Índices de incidencia da sinistralidade laboral. Galicia. 1995-2005

■ Cadro 8.55

	Total accidentes ⁽¹⁾	Accidentes mortais ⁽²⁾
1995	55,50	18,28
1996	56,81	18,46
1997	56,51	17,69
1998	59,81	19,43
1999	65,04	18,69
2000	64,81	18,44
2001	66,03	14,09
2002	59,83	12,82
2003	56,41	11,48
2004	56,86	10,44
2005	57,53	11,30

Elaboración propia

Datos media ano EPA

(1) Por mil traballadores asalariados

(2) Por cen mil traballadores asalariados

Fonte: Consellería de Traballo e Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

(Accidentes de traballo con baixa)

Enfermedades profesionales. Por sectores de actividade e gravidade. Galicia. 2005

■ Cadro 8.56

	Leves		Graves		Mortais		Totais	
	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%
Agricultura	10	0,86	0	0,00	0	0,00	10	0,85
Pesca	29	2,50	0	0,00	0	0,00	29	2,46
Industria	543	46,77	10	58,82	0	0,00	553	46,90
Construción	206	17,74	4	23,53	0	0,00	210	17,81
Servizos	373	32,13	3	17,65	1	100,00	377	31,98
Total	1.161	100	17	100	1	100	1.179	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Enfermedades profesionales. Por provincias e gravidade. Galicia. 2005

■ Cadro 8.57

	Leves		Graves		Mortais		Totais	
	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%
A Coruña	243	20,93	3	17,65	1	100,00	247	20,95
Lugo	80	6,89	1	5,88	0	0,00	81	6,87
Ourense	202	17,40	1	5,88	0	0,00	203	17,22
Pontevedra	636	54,78	12	70,59	0	0,00	648	54,96
Total	1.161	100	17	100	1	100	1.179	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Enfermedades profesionales. Segundo sexo. Por gravidade. Galicia. 2005

■ Cadro 8.58

	Leves		Graves		Mortais		Totais	
	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%
Homes	723	62,27	14	82,35	1	100,00	738	62,60
Mulleres	438	37,73	3	17,65	0	0,00	441	37,40
Total	1.161	100	17	100	1	100	1.179	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Enfermedades profesionales. Segundo idade. Por gravidade. Galicia. 2005

■ Cadro 8.59

	Leves		Graves		Mortais		Totais	
	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%
Menor de 16 anos	2	0,17	0	0,00	0	0,00	2	0,17
De 16 a 19 anos	11	0,95	0	0,00	0	0,00	11	0,93
De 20 a 24 anos	88	7,58	1	5,88	0	0,00	89	7,55
De 25 a 34 anos	354	30,49	3	17,65	0	0,00	357	30,28
De 35 a 44 anos	321	27,65	4	23,53	0	0,00	325	27,57
De 45 a 54 anos	281	24,20	2	11,76	1	100,00	284	24,09
De 55 a 65 anos	103	8,87	7	41,18	0	0,00	110	9,33
Maior de 65 anos	1	0,09	0	0,00	0	0,00	1	0,08
Total	1.161	100	17	100	1	100	1.179	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Enfermidades profesionais. Segundo cadro de persoal. Por gravidade. Galicia. 2005
■ Cadro 8.60

	Leves		Graves		Mortais		Totais	
	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%
Conta propia	7	0,60	1	5,88	0	0,00	8	0,68
De 1 a 4	90	7,75	3	17,65	0	0,00	93	7,89
De 5 a 25	343	29,54	5	29,41	0	0,00	348	29,52
De 26 a 50	176	15,16	3	17,65	1	100,00	180	15,27
De 51 a 100	139	11,97	1	5,88	0	0,00	140	11,87
De 101 a 250	150	12,92	1	5,88	0	0,00	151	12,81
De 251 a 500	150	12,92	0	0,00	0	0,00	150	12,72
De 501 a 1000	61	5,25	0	0,00	0	0,00	61	5,17
Máis de 1000	34	2,93	3	17,65	0	0,00	37	3,14
Sen especificar	11	0,95	0	0,00	0	0,00	11	0,93
Total	1.161	100	17	100	1	100	1.179	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Enfermidades profesionais. Segundo antigüidade na empresa. Por gravidade. Galicia. 2005
■ Cadro 8.61

Antigüidade na empresa	Leves		Graves		Mortais		Totais	
	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%	E.P.	%
Menos de 3 meses	85	7,32	1	5,88	0	0,00	86	7,29
De 3 meses a 6 meses	143	12,32	1	5,88	0	0,00	144	12,21
De 6 meses a 1 ano	130	11,20	1	5,88	0	0,00	131	11,11
De 1 ano a 3 anos	254	21,88	5	29,41	0	0,00	259	21,97
Máis de 3 anos	531	45,74	9	52,94	1	100,00	541	45,89
Sen especificar	18	1,55	0	0,00	0	0,00	18	1,53
Total	1.161	100	17	100	1	100	1.179	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 8.62** **Enfermidades laborais. Segundo actividades económicas. Por gravidade. Galicia 2005**

Actividades económicas	Leves	Graves	Mortais	Total
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	5	0	0	5
Silvicultura, explt. forestais e servizos relacionados	5	0	0	5
Pesca, acuicultura e servizos relacionados	29	0	0	29
Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0
Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	1	0	0	1
Extracc. minerais de uranio e torio	0	0	0	0
Extracc. minerais metálicos, agás uranio e torio	0	0	0	0
Extracc. minerais non metálicos nin enerxéticos	79	4	0	83
Industria de produtos alimenticios e bebidas	148	2	0	150
Industria do tabaco	0	0	0	0
Industria téxtil	24	0	0	24
Industria da confección e peletería	17	0	0	17
Industria do coiro e do calzado	0	0	0	0
Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	45	0	0	45
Industria do papel	2	0	0	2
Edición artes gráficas e reprod. soportes grav.	6	0	0	6
Coquerías, refino de petróleo e trat. de comb. nucl	0	0	0	0
Industria química	9	1	0	10
Fabricación de produtos caucho e materias plásticas	5	0	0	5
Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	33	2	0	35
Metalurxia	8	0	0	8
Fabricación de produtos metálicos, agás maqu. e equipo	40	0	0	40
Indus. construción de maquinaria e equ. mecánico	8	0	0	8
Fabric. máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	4	0	0	4
Fabric. material electrónico, radio, TV e comunic.	0	0	0	0
Fabric. equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e rel.	2	0	0	2
Fabric. vehículos de motor, remolques e semirr.	68	0	0	68
Fabricación doutro material de transporte	21	1	0	22
“Fabric. mobles; outras indus. manufactureiras”	16	0	0	16
Reciclaxe	3	0	0	3
Prodc. e distb. enerx. eléct., gas, vapor e auga qu.	3	0	0	3
Captación, depuración e distribución de auga	1	0	0	1
Construción	206	4	0	210
Venda repar. vehíc. motor, venda menor comb.	24	0	0	24
Comercio por xunto e interm. agás vehíc. motor	40	0	0	40
Comercio polo miúdo, agás vehíc. motor, rep. dom.	65	0	0	65
Hostalería	31	0	0	31
“Transporte terrestre; transporte por tubos”	10	0	0	10
Transporte marítimo e cabotaxe e interior	1	0	0	1
Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0
“Actividades anexas aos transportes; axencias de viaxes”	11	0	0	11
Correos e telecomunicacións	0	0	0	0
Interm. financ., agás seguros e plans de pensións	0	0	0	0
Seguros e plans de pensións, agás Seguridade Social obrig.	0	0	0	0
Activ. auxiliares e intermediación financeira	1	0	0	1
Actividades inmobiliarias	1	0	0	1
Aluguer de maquinaria e equipo sen operario	1	0	0	1
Actividades informáticas	0	0	0	0
Investigación e desenvolvemento	2	0	1	3
Outras actividades empresariais	58	0	0	58
Admón. Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	37	0	0	37
Educación	3	0	0	3
Activ. sanitarias e veterinarias, asistencia social	40	3	0	43
Actividades de saneamento público	4	0	0	4
Actividades asociativas	3	0	0	3
Actividades recreativas, culturais e deportivas	3	0	0	3
Actividades diversas de servizos persoais	36	0	0	36
Fogares que empregan persoal doméstico	2	0	0	2
Organismos extraterritoriais	0	0	0	0
Total	1.161	17	1	1.179

9.1. Folgas

É necesario sinalar con carácter previo que, á hora de examinar as cifras referentes ás folgas, tómanse estes datos coas reservas obrigadas pola disparidade que reflicten, segundo sexan ofrecidas polos distintos organismos oficiais ou os axentes sociais, sobre todo no aspecto de participantes e xornadas non traballadas que, en moitos casos, son froito de estimacións con distintos criterios.

As fontes de información son os cuestionarios estatísticos que cumprimentan, para cada unha das folgas ou peches patronais, as unidades administrativas competentes das Comunidades Autónomas e a Dirección Xeral de Traballo do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais, dependendo do ámbito territorial de convocatoria do conflito. Este conxunto de información é remitido mensualmente á Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais, para a elaboración da correspondente estatística a nivel estatal.

Ademais, posto que non existe obriga formal, por parte das empresas, de comunicar á autoridade laboral o número de traballadores participantes nas folgas, as

autoridades laborais provinciais conseguen dita información a través dalgunhas das seguintes fontes: consulta directa ás empresas, consulta ás organizacións patronais e sindicais, ou ben, facendo seguimento das folgas mediante enquisas.

A información ofrecida neste apartado refírese a todas as folgas das que se tivo coñecemento, exista ou non constancia administrativa previa da súa convocatoria, excepto os seguintes tipos de folgas:

- As que non implican xornadas non traballadas, como as chamadas folgas de celo.
- As de duración inferior a unha hora.
- As que se refiren a actividades convencionalmente non produtivas: folgas de estudantes, de consumidores, etc.
- As que afectan a colectivos sen dereito a folga: persoal militar e das Forzas e Corpos de Seguridade do Estado.

A unidade folga, obxecto da estatística, asóciase á unidade de convocatoria, independentemente do seu ámbito territorial, sectorial e temporal, así como do seu carácter continuo ou discontinuo.

Nas folgas desenvolvidas no ano inclúense todas as que tiveran incidencia no mesmo, podendo ter comezado nese ano ou en períodos anteriores.

Enténdese por centros de traballo e cadro de persoal “convocados”, aqueles centros e os seus respectivos cadros de persoal que pertencen ao ámbito de convocatoria da folga, podendo participar ou non na mesma.

Por traballadores participantes enténdese o número de traballadores que efectivamente participaron na folga suspendendo o seu traballo, xa sexa durante todo o tempo de duración do conflito ou nunha parte do mesmo.

O número de xornadas non traballadas obtense, nos conflitos de días completos e con participación constante, multiplicando o número de traballadores participantes polo número de días laborables de duración do conflito; nos conflitos nos que a participación non é constante e/ou a interrupción do traballo non afecta á xornada completa (entendendo por xornada completa a xornada laboral habitual que realiza un traballador sen incluír, en ningún caso, as horas extraordinarias), o cálculo das xornadas non traballadas en cada folga obtense multiplicando o número de traballadores que participaron cada un dos días de duración da folga pola parte de xornada non traballada cada día e sumando este resultado para todos os días de duración.

Os datos anuais e acumulados preséntanse regularizados, é dicir, contabilízase unha soa vez o número de folgas, cadros de persoal das empresas e traballadores afectados, co fin de eliminar aquelas folgas que, iniciadas nun mes dado, continúan en meses sucesivos. Polo contrario, as xornadas non traballadas en cada mes, si que se suman no caso anteriormente mencionado.

Sen entrar en valoracións numéricas comparativas con anos anteriores, dada a variación no tempo de cifras que se ofrecen polas mesmas fontes, pódese dar un cadro xeral das consideradas neste momento desde 1995 a 2005 a nivel estatal (cadro 9.1) que permiten deducir moi globalmente que houbo un claro descenso en todas as cifras.

Evolución das folgas desenvolvidas segundo principais características. España. 1995-2005

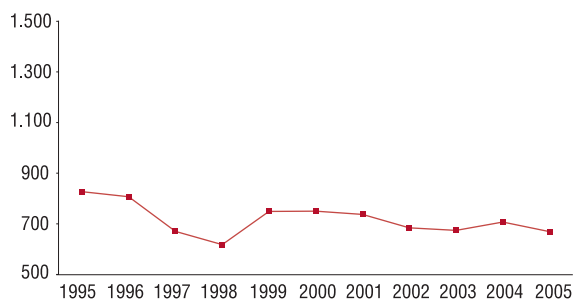
■ Cadro 9.1

	Folgas	Participantes ⁽¹⁾	Xornadas non traballadas	Centros de traballo convocados	
				Número	Cadro de persoal ⁽¹⁾
1995	827	511,2	1.261,3	40.854	1.278,2
1996	807	1.078,0	1.552,9	108.035	3.087,9
1997	670	577,0	1.592,0	142.138	1.559,5
1998	618	671,9	1.263,5	118.642	1.907,0
1999	749	1.125,1	1.477,5	91.388	2.463,2
2000	750	2.061,3	3.577,3	722.129	6.096,6
2001	737	1.242,5	1.917,0	574.648	5.885,9
2002	684	4.582,2	4.938,5	2.063.113	17.390,8
2003	674	728,5	789,0	587.485	4.702,7
2004	707	555,8	4.472,2	74.615	1.607,1
2005	669	331,3	758,9	42.055	1.454,3

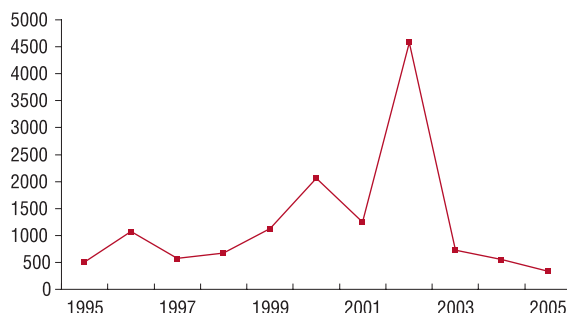
(1) Datos en miles

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Evolución do número de folgas



Evolución do número de participantes nas folgas



Como pode verse no cadro 9.2 foron realizadas, durante 2005, tres folgas autonómicas, unha de sector e dúas de empresa, cunha participación de 1.742 traballadores dos que a maior parte o foron na folga de empresa.

Folgas autonómicas. Galicia. 2005

■ Cadro 9.2

	Folgas			Días de folga	Traballadores participantes	Xornadas non traballadas
	Convocadas	Suspendidas	Realizadas			
Sector	1	0	1	1	1.351	1.351
Empresa	4	2	2	33	391	6.258
Total	5	2	3	34	1.742	7.609

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Polo que se refire ás folgas provinciais (cadro 9.3), en 2005 foron realizadas 34, resaltando as cifras similares nas provincias da Coruña e Pontevedra, aunque nesta última destaca o número de días de folga, traballadores participantes e xornadas non traballadas. En Lugo non figura folga provincial ningunha realizada.

■ Cadro 9.3

Folgas provinciais. Galicia. 2005

	Folgas			Días de folga	Traballadores participantes	Xornadas non traballadas
	Convocadas	Suspendidas	Realizadas			
A Coruña	45	29	16	112	728	2.222
Lugo	5	5	0	0	0	0
Ourense	7	4	3	90	465	2.730
Pontevedra	34	19	15	190	1.206	5.107
Total	91	57	34	392	2.399	10.059

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Das 34 folgas de carácter provincial realizadas na Comunidade Autónoma, 31 o foron de empresa e 3 de sector (cadro 9.4).

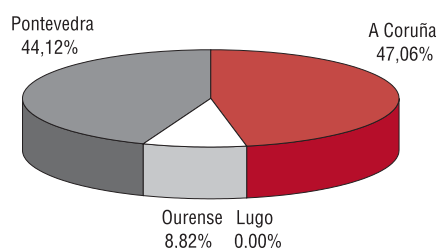
■ Cadro 9.4

Folgas provinciais, de empresa e sector. Galicia. 2005

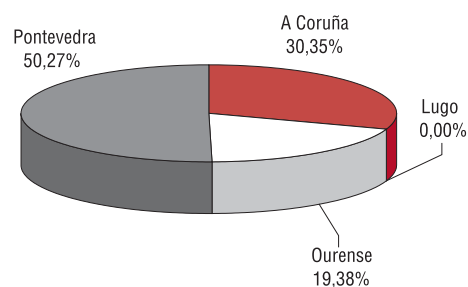
	Non realizadas	Realizadas	Centros	Cadro de persoal	Participantes	Días / duración	Xornadas non traballadas	Servizos mínimos
A Coruña								
Empresa	29	13	13	1.039	443	107	1.713	1.766
Sector	0	3	25	3.548	285	5	509	3.466
Total	29	16	38	4.587	728	112	2.222	5.232
Lugo								
Empresa	5	0	0	0	0	0	0	0
Sector	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	5	0	0	0	0	0	0	0
Ourense								
Empresa	4	3	3	474	465	90	2.730	310
Sector	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	4	3	3	474	465	90	2.730	310
Pontevedra								
Empresa	19	15	16	1.702	1.206	190	5.107	309
Sector	0	0	0	0	0	0	0	0
Total	19	15	16	1.702	1.206	190	5.107	309
Galicia								
Empresa	57	31	32	3.215	2.114	387	9.550	2.385
Sector	0	3	25	3.548	285	5	509	3.466
Total	57	34	57	6.763	2.399	392	10.059	5.851

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Porcentaxe do número de folgas



Porcentaxe do número de participantes



A causa de presión durante a negociación dun convenio é o motivo máis frecuente das folgas realizadas no ano 2005 (cadro 9.5).

■ **Cadro 9.5** Folgas provinciais realizadas segundo motivo ou causa da súa convocatoria. Galicia. 2005

	11	12	13	14	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	40	50	60	Total
A Coruña	3	1	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	6	0	0	0	0	16
Lugo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ourense	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3
Pontevedra	0	0	4	1	0	0	3	0	4	1	0	2	0	0	0	0	0	0	15
Galicia	3	1	9	1	0	0	3	0	5	2	1	2	1	6	0	0	0	0	34

Conflitos derivados do proceso de negociación colectiva e coincidentes no tempo:

(11).- Presión pola negativa a negociar un convenio

(12).- Presión pola negativa a revisar un convenio

(13).- Presión durante a negociación dun convenio

(14).- Interpretación das cláusulas do convenio vixente

(30).- Conflitos relacionados con causas sindicais

(40).- Conflitos de solidariedade

(50).- Outros conflitos motivados polo anuncio ou aplicación de medida de política económica social

(60).- Conflitos por outras causas non laborais

Conflitos non derivados do proceso de negociación colectiva:

(20).- Reconversión industrial

(21).- Regulación de emprego (exclúen os de reconversión industrial)

(22).- Organización/sistemas de traballo

(23).- Accidente laboral, seguridade e hixiene

(24).- Despedimentos, sancións ou outras medidas disciplinarias

(25).- Incumprimento de acordos ou normas legais

(26).- Impago de salarios

(27).- Melloras salariais e non salariais independentes do convenio

(28).- Melloras salariais e non salariais de colectivos sen convenio

(29).- Outras causas laborais

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

No que á evolución se refire (cadro 9.6), tomada unha serie anual ampla, en Galicia pode observarse que, en folgas provinciais, houbo unha tendencia decrecente e que se ben en 2004 supuxo un incremento en relación co ano anterior, en 2005 continúa o descenso das cifras.

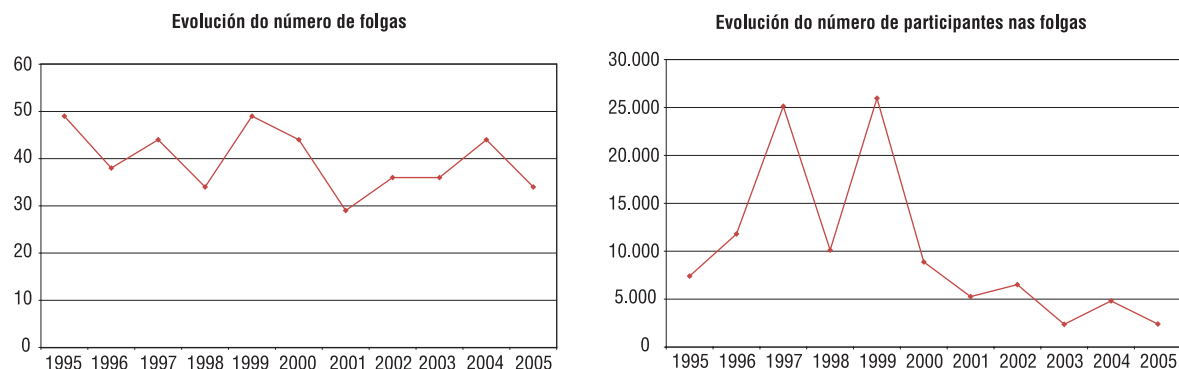
■ **Cadro 9.6**

Evolución das folgas provinciais. Galicia. 1995-2005

	Folgas			Días de folga	Traballadores participantes	Xornadas non traballadas
	Convocadas	Suspendidas	Realizadas			
1995	100	51	49	394	7.404	16.667
1996	104	66	38	271	11.805	32.790
1997	91	48	44	286	25.123	74.230
1998	71	39	34	186	10.125	26.824
1999	100	50	49	280	25.969	131.640
2000	84	44	44	288	8.881	99.351
2001	73	48	29	440	5.261	24.186
2002	83	50	36	364	6.514	49.714
2003	82	48	36	316	2.375	8.758
2004	85	41	44	249	4.820	25.435
2005	91	57	34	392	2.399	10.059

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



Por último (cadro 9.7), e con datos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais, ofrécese unha perspectiva da incidencia das folgas nas provincias, con independencia do ámbito territorial de convocatoria das mesmas, dato que non permite análise dada a disparidade que se aprecia nas cifras en relación coas anteriormente sinaladas.

Repercusión das folgas. Traballadores participantes e xornadas non traballadas.

Por criterio de repercusión por provincia. Galicia. 2005

■ Cadro 9.7

	Traballadores participantes	Xornadas non traballadas
A Coruña	1,1	7,4
Lugo	0,6	1,4
Ourense	1,2	3,5
Pontevedra	1,3	5,2
Galicia	4,2	17,5

En miles

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

9.2. Conciliacións colectivas e individuais

Incorpóranse os cadros 9.8, 9.9, 9.10, 9.11 nos que, segundo datos facilitados pola Consellería de Traballo, aparecen reflectidos os conflitos colectivos e individuais en que participou a Comunidade Autónoma Galega e o resultado obtido.

Sen entrar noutra valoración si é de sinalar, nas conciliacións colectivas, que a maior parte foron sen avinza.

No que a conciliacións individuais se refire (cadros 9.12 e 9.13), resaltan as cifras de despedimentos con avinza e as cantidades acordadas, sendo clara a alta actividade destas unidades en relación cos despedimentos acordados, anque en relación cos motivos das conciliacións son reseñables as reclamacións de cantidade.

■ Cadro 9.8

Total de conciliacións colectivas. Galicia. 2005

	Nº conciliacións	Asunto	Nº traball.	Nº empresas
Con avinza	10	Por problemas na negociación do convenio colectivo. Modificacións substanciais das condicións de traballo. Modif. do horario de traballo. Acordo s/ varios aspectos importantes relacións laborais. Recoñecemento de dereito.	859	10
Sen avinza	66	Complementos salariais. Vulneración dereitos fundamentais. Conflito. Interpret. Do conv. Colect. E folga. Recoñec. Complemento 100% pagas extras nos supostos de IT. Revoc. Do delegado de persoal. Calendario vacacións 2006. Antigüidade na empresa para acceder a contrato indefinido. Modif. da xornada laboral. Modif. substanciais das condic. de traballo. Recoñecemento de dereitos. Modif. do horario de traballo. Por problemas na distrib. de func. Por problemas nos horarios de traballo. Por problemas na neg. do conv. colect.. Por problemas no calendario laboral. Por problemas nos horarios. Por problemas de mobilidade xeográfica. Plus de antigüidade. Por problemas de habilitación comedor. Recoñec. do dereito a estar encadrados no grupo Iv do conv. aplicables. Modif. das condic. de traballo. Incumprimento do acordo salarial. Por problemas nos pluses de desprazamento ao estranxeiro. Por problemas salariais. Nulidade dunha cláusula adicional engadida aos contratos de traballo. Falta dunha ambulancia. Modif. substanciais das cond. de traballo, aplic. do incremento do plus de transporte. Recoñec. de dereitos de licenzas retribuídas.	9.728	60
Tentadas sen efecto	31	Rotación quendas de traballo. Conflito. Calendario laboral 2005 (modif. Unilateral). Discordancia s/ qué convenio é aplicable. Recoñec. De dereitos de beneficios de compra (Alcampo, SA). Incumprimento do deber de negoc. Do conv. Colect. (Clínicas privadas). Aplic. do conv. colect. de ind. químicas. Modif. substancial das cond. de traballo. Recoñec. dos dereitos de traballadores a percibir o que lles corresponde por exceso de xornada no ano 2004. Materia de vacacións. Reclamación plus transporte período vacacional. Recoñec. da nulidade da modif. da xornada de traballo. Por problemas económicos por cambio de sede. Por problemas no conv. colectivo. Por problemas nos horarios. Por problemas na negoc. do conv. colect. Recoñec. de tempo de xornda efectiva.	3.107	32
Tidas por non presentadas	4	Por problemas nos horarios.	55	2
Desistidas	4	Xornada laboral.	698	26
Outros motivos	0		0	0
Total	115		14.447	130

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.9

Conciliacións colectivas segundo asunto e resultado. Galicia. 2005
Expedientes tramitados na Dirección Xeral de Relacións Laborais

	Nº conciliacións	Asunto	Nº traballadores	Nº empresas
Con avinza	1	Crédito horario dos membros do comité de empresa	441	1
Sen avinza	1	Paga lineal	11	1
Tentados sen efecto	0	—	0	0
Tidas por non presentadas	0	—	0	0
Desistidos	0	—	0	0
Outros motivos	0	—	0	0
Total	2	—	452	2

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.10

Conciliacións colectivas segundo asunto e resultado. Galicia. 2005
Expedientes tramitados nas delegacións provinciais

A Coruña	Nº conciliacións	Asunto	Nº traballadores	Nº empresas
Con avinza	2	Modif. Xeral do horario, situac. das quendas, réxime de descansos e período de vacacións	84	2
Sen avinza	3	Non abono da nocturnidade e período vacacional. Desprazamento de persoal a outro centro de traballo. Supresión do economato.	519	3
Tentadas sen efecto	1	Aplicabilidade do incremento salarial nas porcentaxes de febreiro de 2004 para o persoal do sector público.	37	1
Tidas por non presentadas	0	—	0	0
Desistidas	2	Modif. Xeral do horario, situac. das quendas, réxime de descansos e período de vacacións.	36	2
Outros motivos	0	—	0	0
Total	8	—	676	8

Nas delegacións de Lugo, Ourense e Pontevedra non se tramitou ningún expediente
Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

A construción é a actividade económica que máis conciliacións individuais rexistra na Comunidade Autónoma.

■ Cadro 9.11

Desglose das conciliacións colectivas das unidades conciliadoras segundo asunto e resultado. Galicia. 2005
A Coruña (unidades conciliadoras: A Coruña, Ferrol e Santiago). 2005

	Nº conciliacións	Asunto	Nº traballadores	Nº empresas
Con avinza	2	Por problemas na negociación do convenio colectivo	135	2
Sen avinza	31	Por problemas na distrib. De funcións. Por problemas nos horarios de traballo. Por problemas na negoc. Do conv. Colect. Por problemas no calendario laboral. Por problemas nos horarios. Por problemas de mobilidade xeográfica. Plus antigüidade. Por problemas de habilitación comedor. Recoñec. do dereito a estar encadrados no grupo IV do conv. aplicable. Modif. das condicións de traballo. Incumprimento do acordo salarial. Por problemas nos pluses de desprazamento ao estranxeiro. Por problemas salariais.	2.707	25
Tentadas sen efecto	14	Por problemas económicos por cambio de sede. Por problemas no conv. Colect. Por problemas nos horarios. Por problemas na negoc. do conv. colect. Recoñec. de tempo de xornada efectiva. Modif. das cond. de traballo.	1.115	14
Tidas por non presentadas	3	Por problemas nos horarios.	35	1
Desistidas	0	—	0	0
Outros motivos	0	—	0	0
Total	50		3.992	42

Lugo. 2005

	Nº conciliacións	Asunto	Nº traballadores	Nº empresas
Con avinza	0		0	0
Sen avinza	8	Nulidade dunha cláusula adicional engadida aos contratos de traballo. Falta dunha ambulancia. Modif. Substanciais das cond. De traballo, aplicac. Do incremento do plus de transporte. Recoñec. De dereitos de licenzas retribuídas.	1.717	8
Tentadas sen efecto	4	Recoñec. Dos dereitos de traballadores a percibir o que lles corresponde por exceso de xornada no ano 2004. Materia de vacacións. Reclamación plus transporte período vacacional. Recoñec. Da nulidade da modif. Da xornada de traballo.	211	4
Tidas por non presentadas	1		20	1
Desistidas	0	—	0	0
Outros motivos	0	—	0	0
Total	13		1.948	13

Ourense. 2005

	Nº conciliacións	Asunto	Nº traballadores	Nº empresas
Con avinza	0	—	0	0
Sen avinza	2	Modificación das condicións de traballo	27	2
Tentadas sen efecto	3	Modificación das condicións de traballo	60	3
Tidas por non presentadas	0	—	0	0
Desistidas	0	—	0	0
Outros motivos	0	—	0	0
Total	5		87	5

Pontevedra (unidades conciliadoras: Pontevedra e Vigo). 2005

	Nº conciliacións	Asunto	Nº traballadores	Nº empresas
Con avinza	5	Modif. Substanciais das cond. De traballo. Modif. Do horario de traballo. Recoñec. De dereito. Acordo s/ varios aspectos importantes relacións laborais.	199	5
Sen avinza	21	Complementos salariais. Vulneración dereitos fundamentais. Conflito. Interpretac. Conv. Colect. E folga. Recoñec. Complemento 100x100 pagas extras nos supostos de IT. Revocación do delegado de persoal. Calendario vacacións 2006. Antigüidade na empresa para acceder a contrato indefinido. Modif. da xornada laboral. MODif. substanciais das cond. de traballo. Recoñec. de dereitos. Modif. do horario de traballo.	4.747	21
Tentadas sen efecto	9	Rotación quendas de traballo. Conflito. Calendario laboral 2005 (modif. Unilateral). Discordancia s/ que convenio é aplicable. Recoñec. De dereitos de beneficios de compra (Alcampo, SA). Incumprimento do deber de negociación do conv. Colect. (Clínicas privadas). Aplic. do conv. colect. de industrias químicas. Modif. substancial das cond. de traballo.	1.684	10
Tidas por non presentadas	0	—	0	0
Desistidas	2	Xornada laboral	662	24
Outros motivos	0	—	0	0
Total	37		7.292	60

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 9.12
**Conciliacións individuais segundo causa e resultado. Cantidades conciliadas.
Por provincias. Galicia. 2005**

Galicia	Despedimentos	Sancións	Reclamación cantidade	Varios	Total
Con avinza	3.532	24	743	134	4.433
Sen avinza	1.781	222	2.841	889	5.733
Tentadas sen efecto	1.785	150	5.250	1.578	8.763
Tidas por non presentadas	186	10	320	89	605
Desistidas	93	12	163	23	291
Outros motivos	2	0	1	3	6
Total	7.379	418	9.318	2.716	19.831
Suman cantidades acordadas ⁽¹⁾	58.681.590,39		1.250.236,34	352.195,75	60.284.022,48
A Coruña	Despedimentos	Sancións	Reclamación cantidade	Varios	Total
Con avinza	1.593	13	284	47	1.937
Sen avinza	692	88	1.130	393	2.303
Tentados sen efecto	672	39	1.742	914	3.367
Tidas por non presentadas	80	4	86	35	205
Desistidos	43	7	70	18	138
Outros motivos	0	0	0	0	0
Total	3.080	151	3.312	1.407	7.950
Suman cantidades acordadas ⁽¹⁾	27.991.690,24		497.525,86	294.914,58	28.784.130,68
Lugo	Despedimentos	Sancións	Reclamación cantidade	Varios	Total
Con avinza	312	0	57	11	380
Sen avinza	170	16	322	132	640
Tentados sen efecto	159	19	741	104	1.023
Tidas por non presentadas	22	1	73	6	102
Desistidos	12	0	10	1	23
Outros motivos	0	0	1	0	1
Total	675	36	1.204	254	2.169
Suman cantidades acordadas ⁽¹⁾	5.625.373,77		112.653,15	10.086,25	5.748.113,17
Ourense	Despedimentos	Sancións	Reclamación cantidade	Varios	Total
Con avinza	244	1	64	7	316
Sen avinza	148	15	245	84	492
Tentados sen efecto	147	8	537	155	847
Tidas por non presentadas	16	2	42	4	64
Desistidos	3	0	5	2	10
Outros motivos	2	0	0	0	2
Total	560	26	893	252	1.731
Suman cantidades acordadas ⁽¹⁾	3.129.227,28		90.271,46	13.202,89	3.232.701,63
Pontevedra	Despedimentos	Sancións	Reclamación cantidade	Varios	Total
Con avinza	1.383	10	338	69	1.800
Sen avinza	771	103	1.144	280	2.298
Tentados sen efecto	807	84	2.230	405	3.526
Tidas por non presentadas	68	3	119	44	234
Desistidos	35	5	78	2	120
Outros motivos	0	0	0	3	3
Total	3.064	205	3.909	803	7.981
Suman cantidades acordadas ⁽¹⁾	21.935.299,10	0	549.785,87	33.992,03	22.519.077,00

(1) Cantidades especificadas en euros

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.13

Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Galicia. 2005

Cód.	Actividade	Despedimentos	Sancións	R. cantidade	Varios	Total
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	76	0	25	2	103
2	Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	24	4	40	8	76
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	433	8	166	40	647
10	Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	2	2	4
11	Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	9	0	7	1	17
12	Extraccións minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
13	Extraccións minerais metálicos	0	0	1	0	1
14	Extraccións minerais non metálicos nin enerxéticos	55	2	176	34	267
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	362	14	328	95	799
16	Industria do tabaco	0	0	1	1	2
17	Industria téxtil	341	12	414	29	796
18	Industria da confección e peletería	99	1	94	35	229
19	Industria do coiro e do calzado	10	0	7	2	19
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	107	5	92	19	223
21	Industria do papel	42	0	15	1	58
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	124	13	68	21	226
23	Coquerías, refino de petróleo e trat. de combus. nucleares	22	1	5	2	30
24	Industria química	74	14	59	48	195
25	Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	6	2	8	12	28
26	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	71	7	723	57	858
27	Metalurxia	538	38	681	322	1.579
28	Fabricación produtos metálicos agás maquinaria e equipo	74	6	130	16	226
29	Industrias construción de maquinaria e equipo mecánico	4	0	4	0	8
30	Fabricación máquinas de oficina e equipos informáticos	2	0	0	1	3
31	Fabricación de maquinaria e material eléctrico	22	1	72	8	103
32	Fabricación material electrónico radio, TV e comunicacións	8	0	2	1	11
33	Fabricación equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0
34	Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	73	16	33	33	155
35	Fabricación doutro material de transporte	116	11	122	259	508
36	Fabricación mobles: outras industrias manufactureiras	70	9	115	39	233
37	Reciclaxe	22	2	8	4	36
40	Prodc. e distb. enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	40	1	217	74	332
41	Captación, depuración e distribución de auga	3	0	0	6	9
45	Construción	946	25	1.294	125	2.390
50	Venda repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	176	22	92	24	314
51	Comercio por xunto e intermediarios agás vehículos motor	140	4	72	63	279
52	Comercio polo miúdo agás vehíc. motor, reparac. domésticas	790	17	547	141	1.495
55	Hostalería	681	18	739	96	1.534
60	“Transporte terrestre; transporte por tubos”	270	33	404	76	783
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	46	2	40	2	90
62	Transporte aéreo e espacial	3	0	3	6	12
63	“Actividades anexas ós transportes; axencias de viaxes”	58	6	122	37	223
64	Correos e telecomunicacións	104	7	259	171	541
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	45	0	32	15	92
66	Seguros e plans pensións, agás Seguridade Social obrigatoria	51	0	119	75	245
67	Actividades auxiliares e intermediación financeira	2	0	2	0	4
70	Actividades inmobiliarias	27	0	43	9	79
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	9	0	7	0	16
72	Actividades informáticas	22	1	18	7	48
73	Investigación e desenvolvemento	24	1	16	10	51
74	Outras actividades empresariais	529	44	727	359	1.659
75	Admón.Pública, Defensa e Seguridade Social obrigatoria	9	0	3	19	31
80	Educación	110	8	179	34	331
85	Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	168	23	283	86	560
90	Actividades de saneamento público	28	14	260	27	329
91	Actividades asociativas	33	1	84	30	148
92	Actividades recreativas, culturais e deportivas	136	13	171	100	420
93	Actividades diversas de servizos persoais	109	12	143	29	293
95	Fogares que empregan persoal doméstico	36	0	44	3	83
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
	Total	7.379	418	9.318	2.716	19.831

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.13a
Conciliacións individuais. Por actividades económicas. A Coruña. 2005

Cód.	Actividade	Despedimentos	Sancións	R. cantidade	Varios	Total
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	20	0	4	0	24
2	Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	12	4	19	8	43
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	84	2	40	9	135
10	Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	1	2	3
11	Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	1	0	1	0	2
12	Extraccións minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
13	Extraccións minerais metálicos	0	0	0	0	0
14	Extraccións minerais non metálicos nin enerxéticos	2	0	9	1	12
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	233	9	114	29	385
16	Industria do tabaco	0	0	0	1	1
17	Industria téxtil	258	6	259	12	535
18	Industria da confección e peletería	15	1	30	4	50
19	Industria do coiro e do calzado	7	0	5	2	14
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	64	2	45	12	123
21	Industria do papel	5	0	1	0	6
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	72	5	36	11	124
23	Coquerías, refino de petróleo e trat. de combus. nucleares	17	1	1	2	21
24	Industria química	33	2	18	42	95
25	Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	1	0	0	0	1
26	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	7	0	3	1	11
27	Metalurxia	263	18	339	237	857
28	Fabricación produtos metálicos agás maquinaria e equipo	3	0	2	0	5
29	Industrias construción de maquinaria e equipo mecánico	2	0	1	0	3
30	Fabricación máquinas de oficina e equipos informáticos	2	0	0	1	3
31	Fabricación de maquinaria e material eléctrico	2	0	0	0	2
32	Fabricación material electrónico radio, TV e comunicacións	0	0	0	0	0
33	Fabricación equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0
34	Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	2	0	0	0	2
35	Fabricación doutro material de transporte	10	0	62	243	315
36	Fabricación mobles: outras industrias manufactureiras	6	2	5	2	15
37	Reciclaxe	13	2	6	1	22
40	Prodc. e distb. enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	20	0	201	67	288
41	Captación, depuración e distribución de auga	0	0	0	2	2
45	Construción	367	7	381	51	806
50	Venda repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	65	4	27	7	103
51	Comercio por xunto e intermediarios agás vehículos motor	36	1	13	7	57
52	Comercio polo miúdo agás vehíc. motor, reparac. domésticas	320	7	192	66	585
55	Hostalería	297	11	296	44	648
60	"Transporte terrestre; transporte por tubos"	112	17	166	35	330
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	11	0	18	1	30
62	Transporte aéreo e espacial	1	0	3	6	10
63	"Actividades anexas ós transportes; axencias de viaxes"	15	0	52	23	90
64	Correos e telecomunicacións	64	3	76	127	270
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	25	0	21	4	50
66	Seguros e plans pensións, agás Seguridade Social obrigatoria	28	0	65	41	134
67	Actividades auxiliares e intermediación financeira	1	0	2	0	3
70	Actividades inmobiliarias	16	0	17	3	36
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	3	0	2	0	5
72	Actividades informáticas	7	0	6	2	15
73	Investigación e desenvolvemento	0	0	0	1	1
74	Outras actividades empresariais	272	19	328	174	793
75	Admón.Pública, Defensa e Seguridade Social obrigatoria	0	0	1	1	2
80	Educación	59	4	57	6	126
85	Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	69	9	100	40	218
90	Actividades de saneamento público	8	4	55	6	73
91	Actividades asociativas	20	1	71	7	99
92	Actividades recreativas, culturais e deportivas	69	6	101	49	225
93	Actividades diversas de servizos persoais	50	4	48	17	119
95	Fogares que empregan persoal doméstico	11	0	12	0	23
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
Total		3.080	151	3.312	1.407	7.950

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.13b

Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Lugo. 2005

Cód.	Actividade	Despedimentos	Sancións	R. cantidade	Varios	Total
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	11	0	4	0	
2	Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	4	0	9	0	13
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	9	0	20	3	32
10	Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	1	0	1
11	Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	2	0	2	0	4
12	Extraccións minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
13	Extraccións minerais metálicos	0	0	1	0	1
14	Extraccións minerais non metálicos nin enerxéticos	10	0	135	0	145
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	29	0	71	45	145
16	Industria do tabaco	0	0	0	0	0
17	Industria téxtil	2	2	1	0	5
18	Industria da confección e peletería	0	0	1	0	1
19	Industria do coiro e do calzado	1	0	0	0	1
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	10	1	16	2	29
21	Industria do papel	3	0	1	0	4
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	5	1	2	0	8
23	Coquerías, refino de petróleo e trat. de combus. nucleares	0	0	0	0	0
24	Industria química	5	0	2	1	8
25	Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	0	0	0	1	1
26	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	15	4	101	1	121
27	Metalurxia	42	2	42	2	88
28	Fabricación produtos metálicos agás maquinaria e equipo	8	2	5	0	15
29	Industrias construción de maquinaria e equipo mecánico	0	0	0	0	0
30	Fabricación máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0	0
31	Fabricación de maquinaria e material eléctrico	0	0	0	0	0
32	Fabricación material electrónico radio, TV e comunicacións	0	0	0	0	0
33	Fabricación equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0
34	Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	3	0	0	0	3
35	Fabricación doutro material de transporte	1	0	0	0	1
36	Fabricación mobles: outras industrias manufactureiras	7	0	9	12	28
37	Reciclaxe	0	0	1	1	2
40	Prod. e distb. enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	1	0	0	1	2
41	Captación, depuración e distribución de auga	0	0	0	0	0
45	Construción	89	4	138	7	238
50	Venda repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	24	9	10	3	46
51	Comercio por xunto e intermediarios agás vehículos motor	31	0	14	40	85
52	Comercio polo miúdo agás vehíc. motor, reparac. domésticas	112	2	67	14	195
55	Hostalería	80	0	66	6	152
60	“Transporte terrestre; transporte por tubos”	46	2	52	4	104
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	0	0	2	0	2
62	Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0
63	“Actividades anexas ós transportes; axencias de viaxes”	0	0	14	0	14
64	Correos e telecomunicacións	18	0	41	21	80
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	1	0	2	1	4
66	Seguros e plans pensións, agás Seguridade Social obrigatoria	3	0	7	2	12
67	Actividades auxiliares e intermediación financeira	0	0	0	0	0
70	Actividades inmobiliarias	0	0	3	0	3
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	1	0	0	0	1
72	Actividades informáticas	0	0	0	0	0
73	Investigación e desenvolvemento	0	0	2	0	2
74	Outras actividades empresariais	23	0	30	16	69
75	Admón.Pública, Defensa e Seguridade Social obrigatoria	1	0	0	7	8
80	Educación	6	0	49	4	59
85	Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	12	3	23	9	47
90	Actividades de saneamento público	13	1	192	12	218
91	Actividades asociativas	2	0	0	3	5
92	Actividades recreativas, culturais e deportivas	17	1	4	29	51
93	Actividades diversas de servizos persoais	25	2	63	7	97
95	Fogares que empregan persoal doméstico	3	0	1	0	4
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
	Total	675	36	1.204	254	2.169

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.13c
Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Ourense. 2005

Cód.	Actividade	Despedimentos	Sancións	R. cantidade	Varios	Total
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	20	0	4	1	25
2	Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	3	0	2	0	5
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	0	0	0	0	0
10	Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0
11	Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	0	0	2	0	2
12	Extraccións minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
13	Extraccións minerais metálicos	0	0	0	0	0
14	Extraccións minerais non metálicos nin enerxéticos	21	2	24	5	52
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	13	0	13	4	30
16	Industria do tabaco	0	0	1	0	1
17	Industria téxtil	11	2	63	13	89
18	Industria da confección e peletería	1	0	2	0	3
19	Industria do coiro e do calzado	2	0	1	0	3
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	14	1	8	2	25
21	Industria do papel	3	0	0	0	3
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	9	2	6	0	17
23	Coquerías, refino de petróleo e trat. de combus. nucleares	0	0	0	0	0
24	Industria química	10	0	9	1	20
25	Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	0	0	0	0	0
26	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	9	0	19	6	34
27	Metalurxia	12	0	12	0	24
28	Fabricación produtos metálicos agás maquinaria e equipo	42	3	101	10	156
29	Industrias construción de maquinaria e equipo mecánico	1	0	1	0	2
30	Fabricación máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0	0
31	Fabricación de maquinaria e material eléctrico	4	0	64	6	74
32	Fabricación material electrónico radio, TV e comunicacións	1	0	1	0	2
33	Fabricación equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0
34	Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	0	0	2	0	2
35	Fabricación doutro material de transporte	0	0	0	0	0
36	Fabricación mobles: outras industrias manufactureiras	11	0	32	8	51
37	Reciclaxe	0	0	0	0	0
40	Prodc. e distb. enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	1	0	0	2	3
41	Captación, depuración e distribución de auga	1	0	0	1	2
45	Construción	81	3	160	21	265
50	Venda repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	11	0	5	3	19
51	Comercio por xunto e intermediarios agás vehículos motor	6	0	5	0	11
52	Comercio polo miúdo agás vehíc. motor, reparac. domésticas	69	0	62	8	139
55	Hostalería	68	0	63	10	141
60	"Transporte terrestre; transporte por tubos"	22	3	43	9	77
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	0	0	0	0	0
62	Transporte aéreo e espacial	0	0	0	0	0
63	"Actividades anexas ós transportes; axencias de viaxes"	2	0	0	0	2
64	Correos e telecomunicacións	2	0	6	11	19
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	2	0	3	3	8
66	Seguros e plans pensións, agás Seguridade Social obrigatoria	6	0	11	10	27
67	Actividades auxiliares e intermediación financeira	0	0	0	0	0
70	Actividades inmobiliarias	0	0	3	1	4
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	0	0	0	0	0
72	Actividades informáticas	2	0	2	1	5
73	Investigación e desenvolvemento	0	0	0	1	1
74	Outras actividades empresariais	44	2	105	79	230
75	Admón.Pública, Defensa e Seguridade Social obrigatoria	4	0	0	7	11
80	Educación	11	0	17	13	41
85	Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	19	5	10	6	40
90	Actividades de saneamento público	1	2	6	1	10
91	Actividades asociativas	3	0	3	2	8
92	Actividades recreativas, culturais e deportivas	6	1	7	4	18
93	Actividades diversas de servizos persoais	8	0	9	3	20
95	Fogares que empregan persoal doméstico	4	0	6	0	10
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
	Total	560	26	893	252	1.731

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 9.13d

Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Pontevedra. 2005

Cód.	Actividade	Despedimentos	Sancións	R. cantidade	Varios	Total
1	Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	25	0	13	1	39
2	Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	5	0	10	0	15
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados	340	6	106	28	480
10	Extracción e aglom. antracita, hulla, lignito e turba	0	0	0	0	0
11	Extracción petróleo e gas natural e servizos relacionados	6	0	2	1	9
12	Extraccións minerais de uranio e torio	0	0	0	0	0
13	Extraccións minerais metálicos	0	0	0	0	0
14	Extraccións minerais non metálicos nin enerxéticos	22	0	8	28	58
15	Industria de produtos alimenticios e bebidas	87	5	130	17	239
16	Industria do tabaco	0	0	0	0	0
17	Industria téxtil	70	2	91	4	167
18	Industria da confección e peletería	83	0	61	31	175
19	Industria do coiro e do calzado	0	0	1	0	1
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles)	19	1	23	3	46
21	Industria do papel	31	0	13	1	45
22	Edición artes gráficas e reprod. soportes gravados	38	5	24	10	77
23	Coquerías, refino de petróleo e trat. de combus. nucleares	5	0	4	0	9
24	Industria química	26	12	30	4	72
25	Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	5	2	8	11	26
26	Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	40	3	600	49	692
27	Metalurxia	221	18	288	83	610
28	Fabricación produtos metálicos agás maquinaria e equipo	21	1	22	6	50
29	Industrias construción de maquinaria e equipo mecánico	1	0	2	0	3
30	Fabricación máquinas de oficina e equipos informáticos	0	0	0	0	0
31	Fabricación de maquinaria e material eléctrico	16	1	8	2	27
32	Fabricación material electrónico radio, TV e comunicacións	7	0	1	1	9
33	Fabricación equipo e instr. cirúrxico prec. óptica e relojería	0	0	0	0	0
34	Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	68	16	31	33	148
35	Fabricación doutro material de transporte	105	11	60	16	192
36	Fabricación mobles: outras industrias manufactureiras	46	7	69	17	139
37	Reciclaxe	9	0	1	2	12
40	Prodc. e distb. enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	18	1	16	4	39
41	Captación, depuración e distribución de auga	2	0	0	3	5
45	Construción	409	11	615	46	1.081
50	Venda repar. vehículos motor, venda miúdo combustibles	76	9	50	11	146
51	Comercio por xunto e intermediarios agás vehículos motor	67	3	40	16	126
52	Comercio polo miúdo agás vehíc. motor, reparac. domésticas	289	8	226	53	576
55	Hostalería	236	7	314	36	593
60	“Transporte terrestre; transporte por tubos”	90	11	143	28	272
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior	35	2	20	1	58
62	Transporte aéreo e espacial	2	0	0	0	2
63	“Actividades anexas ós transportes; axencias de viaxes”	41	6	56	14	117
64	Correos e telecomunicacións	20	4	136	12	172
65	Interm. financeira, agás seguros e plans de pensións	17	0	6	7	30
66	Seguros e plans pensións, agás Seguridade Social obrigatoria	14	0	36	22	72
67	Actividades auxiliares e intermediación financeira	1	0	0	0	1
70	Actividades inmobiliarias	11	0	20	5	36
71	Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario	5	0	5	0	10
72	Actividades informáticas	13	1	10	4	28
73	Investigación e desenvolvemento	24	1	14	8	47
74	Outras actividades empresariais	190	23	264	90	567
75	Admón.Pública, Defensa e Seguridade Social obrigatoria	4	0	2	4	10
80	Educación	34	4	56	11	105
85	Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	68	6	150	31	255
90	Actividades de saneamento público	6	7	7	8	28
91	Actividades asociativas	8	0	10	18	36
92	Actividades recreativas, culturais e deportivas	44	5	59	18	126
93	Actividades diversas de servizos persoais	26	6	23	2	57
95	Fogares que empregan persoal doméstico	18	0	25	3	46
99	Organismos extraterritoriais	0	0	0	0	0
Total		3.064	205	3.909	803	7.981

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

9.3. Xestión do Acordo Interprofesional Galego sobre Procedementos Extraxudiciais de Solución de Conflitos de Traballo (AGA)

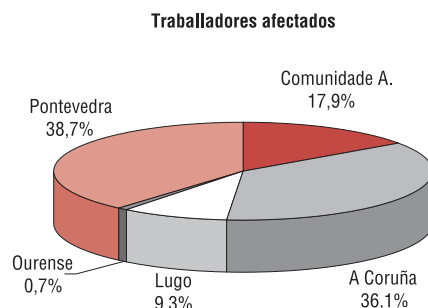
Os expedientes xestionados ao abeiro do AGA desde o seus comezos en xuño de 1992 ata o 31 de decembro de 2005 son 339, cun total de 278.089 traballadores afectados.

Nunha primeira aproximación a esta estatística, podemos dicir que o 59,9% corresponden ao sector servizos; o 36,9% ao da industria; o 2,7% ao da pesca e o 0,6% ao da construción.

Cadro 9.14 AGA. Distribución territorial dos conflitos presentados. (1.06.1992 - 31.12.2005)

	C. Autónoma	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Expedientes iniciados	44	142	48	9	96	339
Traballadores afectados	42.431	100.311	25.730	1.989	107.628	278.089
Expedientes de conflitos de sector	11	20	7	2	30	70
Traballadores afectados conf. sector	33.553	86.872	19.250	1.170	100.959	241.804
Expedientes de conflitos empresa	33	122	41	7	66	269
Traballadores afectados conf. empresa	8.878	13.439	6.480	819	6.669	36.285

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



No cadro 9.14 pódese apreciar a distribución destes expedientes segundo o ámbito xeográfico e diferenciando tamén os que corresponden a conflitos de empresa e de sector.

É preciso destacar, unha vez máis, a eficacia do AGA na resolución dos conflitos efectivamente tramitados.

No ano 2005 iniciáronse 50 expedientes, que afectaron a 2.302 empresas e máis de 15.000 traballadores. Foi esta a cifra máis alta acadada polo AGA desde a súa posta en funcionamento, manténdose a efectividade, arredor do 44%.

■ Cadro 9.15

AGA. Total expedientes. 2005

Expedientes iniciados	50
Expedientes desestimados	
Expedientes en tramitación	1
Expedientes rexeitados	16
Expedientes arquivados por solución previa	1
Expedientes tramitados	32
Conciliacións/Mediacións	27
Arbitraxes	5

Conflictos con resultado positivo	Empresas afectadas	Trabajadores afectados
17	261	3.497
5	5	532
22	266	4.029

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais

O cadro 9.15 resume os expedientes iniciados e xestionados ao abeiro do Acor-
do no ano 2005.

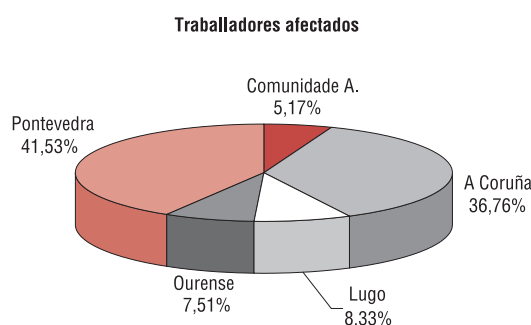
O 84,38% dos procedementos tramitados no ano 2005 foron conciliacións ou
mediacións que afectaron a 3.497 traballadores e 261 empresas. O 15,62% res-
tante foron arbitraxes que afectaron a 532 traballadores e 5 empresas.

■ Cadro 9.16

AGA. Distribución territorial dos conflitos presentados. 2005

	C. Autónoma	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Expedientes iniciados	7	21	6	3	13	50
Trabajadores afectados	886	5.543	1.256	1.133	6.262	15.080
Expedientes de conflitos de sector	1	2	1	1	2	7
Trabajadores afectados conf. sector	500	2.800	600	850	5.636	10.386
Expedientes de conflitos empresa	6	19	5	2	11	43
Trabajadores afectados conf. empresa	1.637	2.743	656	283	626	5.945

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



O cadro 9.16 recolle a distribución territorial da conflitividade colectiva, diferen-
ciando entre conflitos de sector e de empresa e indicando o número de traballa-
dores afectados.

A provincia onde máis expedientes se iniciaron foi na da Coruña (un 42% do to-
tal dos iniciados) seguida de Pontevedra (un 26% do total dos iniciados).

Seguindo coa tendencia xeneralizada en anos anteriores, a maioría dos conflitos presentados son de ámbito de empresa (o 82%).

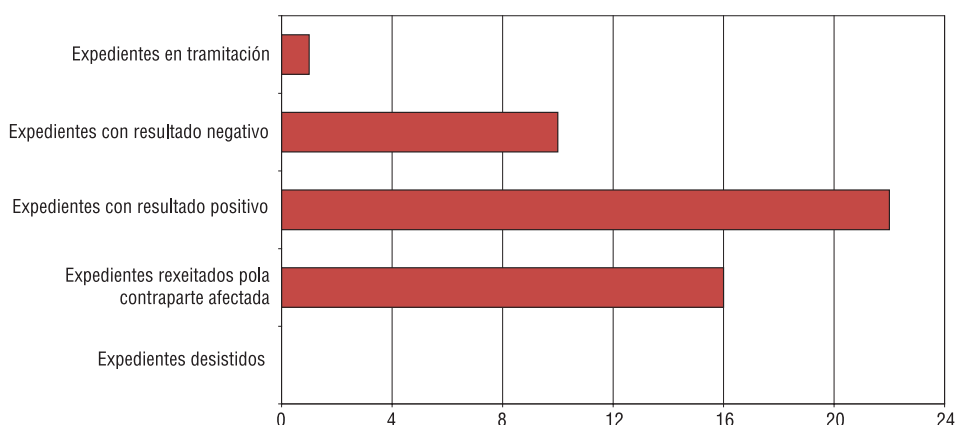
O maior número de traballadores afectados polos expedientes presentados este ano pertence a Pontevedra con 6.262 (41,53%), seguida da Coruña con 5.543 (36,76%).

■ Cadro 9.17

AGA. Resultado dos expedientes. Distribución territorial. 2005

	C. Autónoma	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Expedientes iniciados	7	21	6	3	13	50
Expedientes desistidos	0	0	0	0	0	0
Expedientes rexeitados pola contraparte afectada	2	7	1	1	5	16
Conflitos resolto por acordo previo	0	1	0	0	0	1
Expedientes tramitados	5	12	5	2	8	32
Expedientes con resultado positivo	3	7	4	2	6	22
Expedientes con resultado negativo	2	5	1	0	2	10
Expedientes en tramitación	0	1	0	0	0	1

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



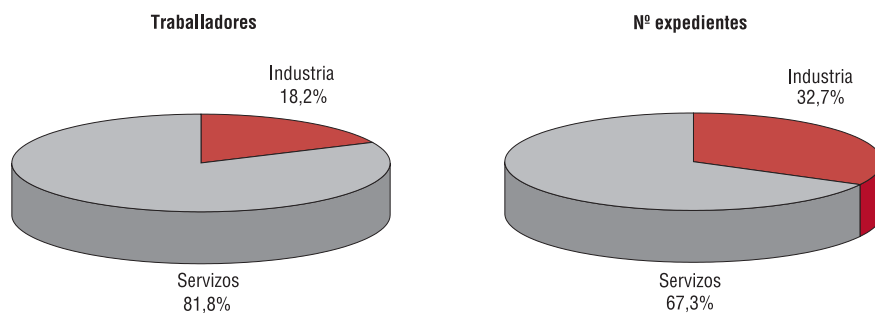
No cadro 9.17 pódese apreciar o resultado obtido polos procedementos presentados ao abeiro do AGA durante este ano.

AGA. Expedientes por sectores económicos e traballadores afectados. 2005

■ Cadro 9.18

	Nº expedientes	Traballadores
Agricultura	0	0
Pesca	1	100
Industria	16	2.947
Construción	0	0
Servizos	33	13.284
Total	50	16.331

Fonte: Consello Galego de Relacións Laborais



O cadro 9.18 informa sobre a pertenza dos expedientes instados aos distintos sectores económicos de actividade, segundo o encadramento neles da empresa ou sector de procedencia do conflito.

Neste ano o 67,3% dos conflitos presentados proceden do sector servizos, e o 32,7% restante do sector da industria. É ao sector de servizos ao que pertence o maior número de traballadores afectados, o 81,8%.

Por último indicar que os procedementos de ámbito de sector iniciados foron os seguintes: Asociación de Bingos de Galicia - ABIGA (mediación rematada con acordo), Centros e Establecementos Sanitarios Privados (mediación rematada con acordo), Comercio Téxtil polo Miúdo da Provincia de Pontevedra (mediación rematada por rexeitamento unha vez transcorrido o prazo para que a Asociación de Empresarios manifestaran a súa conformidade sen recibir resposta), Comercio do Metal da Provincia de Pontevedra (mediación rematada por rexeitamento unha vez recibida a desconformidade da Asociación de Empresarios do Comercio do Metal da Provincia de Pontevedra para o inicio do procedemento), Sanidade Privada de Ourense (mediación rematada con acordo), Sanidade Privada da Coruña (dúas mediacións rematadas unha sen acordo e outra rematada con rexeitamento unha vez transcorrido o prazo para que a parte empresarial manifestara a súa conformidade sen recibir resposta).

9.4. Litixiosidade laboral: xulgados do social e sá do social do TSXG

Achegarémonos ao volume da litixiosidade laboral en Galicia a través das estatísticas sobre asuntos resoltos polos Xulgados do Social e da Sá do Social do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia. Os datos da primeira proceden da información contida nos cuestionarios que cumprimentan trimestralmente os Xulgados do Social e envían ao Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais para que este elabore a estatística oportuna. Os datos referentes á Sá do Social do TSXG proceden de estudos do Tribunal Supremo e do Consello Xeral do Poder Xudicial.

9.4.1. Xulgados do Social

O cadro 9.19 recolle os asuntos resoltos polos Xulgados do Social en cada comunidade autónoma (con desglose provincial na nosa) segundo a materia obxecto da demanda, clasificándoos en tres grandes apartados:

1) Conflitos colectivos

2) Conflitos individuais, que abranguen os despedimentos e as reclamacións derivadas do contrato de traballo, sexan de cantidade ou doutra índole (como as relativas a sancións).

3) Seguridade Social, que abrangue os asuntos relativos a demandas formuladas nesta materia, dividida en tres subapartados: afiliación e cotización, prestacións, accidentes de traballo e enfermidades profesionais.

Cadro 9.19 Asuntos resoltos, segundo materia obxecto da demanda, por comunidade autónoma. 2004-2005.

	Total asuntos resoltos		Conflitos colectivos		Conflitos individuais						Seguridade Social					
					Despedimentos		Reclamacións derivadas do contrato de traballo				Afiliación e cotización		Prestacións		Accidentes de traballo e enfermidades profesionais	
							De cantidades		Doutra índole							
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
España	279.628	266.604	2.129	2.069	62.620	62.817	105.814	105.119	33.647	22.481	3.920	3.028	63.312	63.399	8.186	7.691
Andalucía	49.888	43.629	338	314	9.197	9.379	19.971	16.583	5.193	3.182	1.498	989	12.687	12.294	1.004	888
Aragón	6.871	6.239	61	56	1.399	1.310	2.754	2.392	1.200	919	20	3	1.228	1.397	209	162
Asturias	12.003	11.180	78	54	1.264	1.154	5.464	5.114	1.186	649	54	5	3.273	3.550	684	654
Baleares	4.087	4.022	16	14	1.017	989	1.410	1.362	513	406	164	84	767	1.076	200	91
Canarias	14.358	15.246	132	133	4.396	4.529	5.268	6.525	2.231	1.925	323	297	1.555	1.505	453	332
Cantabria	3.961	3.871	54	50	736	641	1.430	1.417	481	335	14	8	1.017	1.223	229	197
Castela-A Mancha	9.394	9.498	63	58	1.981	2.139	3.954	4.374	1.099	590	167	57	1.639	1.642	491	638
Castela e León	16.442	15.668	104	100	2.535	2.662	7.956	8.141	2.250	1.567	126	109	2.799	2.423	672	666
Cataluña	43.634	42.087	276	309	12.306	12.483	12.009	12.052	4.437	2.971	388	590	13.079	12.369	1.139	1.313
C. Valenciana	27.755	28.566	273	245	7.512	7.410	11.483	12.924	2.115	1.730	382	129	5.362	5.551	628	577
Extremadura	4.334	4.555	16	18	797	812	2.172	2.448	302	262	35	17	580	657	432	341
Galicia	19.166	20.065	132	138	2.976	3.039	5.739	6.560	2.015	1.420	268	189	7.362	8.140	674	579
A Coruña	7.014	6.979	28	55	1.118	1.174	1.799	1.971	977	542	45	164	2.826	2.884	221	189
Lugo	2.630	3.063	25	26	294	293	1.164	1.477	160	197	18	—	910	1.053	59	17
Ourense	2.987	3.005	14	6	299	278	526	511	371	342	16	3	1.720	1.820	41	45
Pontevedra	6.535	7.018	65	51	1.265	1.294	2.250	2.601	507	339	189	22	1.906	2.383	353	328
Madrid	38.428	34.526	269	251	10.957	10.497	14.785	13.934	7.192	4.344	298	364	4.779	4.957	148	179
Murcia	7.924	8.459	40	59	1.474	1.784	3.246	3.462	591	507	73	11	2.289	2.382	211	254
Navarra	2.569	2.474	65	58	503	453	950	966	228	134	2	0	651	697	170	166
País Vasco	15.270	12.986	169	165	2.885	2.586	5.329	5.122	2.153	1.174	77	111	3.844	3.222	813	606
A Ríoxa	2.000	2.492	23	28	449	759	1.027	1.158	180	220	29	26	265	266	27	35
Ceuta	663	438	17	17	101	91	276	198	196	69	2	2	69	48	2	13
Melilla	881	603	3	2	135	100	591	387	85	77	—	37	67	—	—	—

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Anuario de Estadísticas Laborais e de Asuntos Sociais.

Este cadro reflite que no ano 2005:

■ No tocante á clasificación **por total de asuntos resoltos** polos Xulgados do Social no ano 2005, Galicia é (con 20,065 asuntos) a quinta comunidade autónoma; ao igual que no ano anterior, están por riba Andalucía, Cataluña, Madrid e Comunidade Valenciana. A participación de Galicia no total de asuntos resoltos polos

Xulgados do Social en España ascende ao 7'53% (1'3 puntos porcentuais por riba da participación demográfica de Galicia no total estatal).

■ Na clasificación por comunidades autónomas do volume de **conflitos colectivos**, Galicia ocupa tamén a quinta posición (e detrás das mesmas comunidades) pero neste caso con moi pouca diferenza de Canarias (que é a sexta). A participación de Galicia nos conflitos colectivos resoltos polos Xulgados do Social en España ascende ao 6'67% , catro décimas por riba da participación demográfica de Galicia no total estatal e 1'25 puntos máis que a porcentaxe galega na poboación asalariada española.

■ Nos conflitos individuais sinalaremos que na clasificación **por despedimentos** resoltos polos Xulgados do Social no ano 2005, Galicia é (con 3.039) a sexta comunidade autónoma (por baixo de Canarias ademais das catro comunidades antes citadas: Andalucía, Cataluña, Madrid e Comunidade Valenciana). A participación de Galicia no total de despedimentos resoltos polos Xulgados do Social en España ascende ao 4'84% (1'4 puntos porcentuais por baixo da participación demográfica de Galicia no total estatal), seis décimas menos que a nosa participación relativa na poboación asalariada estatal (que é un 5'42% en 2005).

■ Na clasificación por comunidades autónomas do volume de **asuntos vencellados coa Seguridade Social**, sobrancea cuantitativamente o apartado relativo ás prestacións; nel Galicia ocupa a terceira posición no ano 2005, só por detrás de Andalucía e Cataluña. A participación de Galicia nos conflitos de prestacións da Seguridade Social resoltos polos Xulgados do Social en España ascendeu en 2005 ao 12,84% (o dobre da participación demográfica de Galicia no total estatal).

■ A desagregación provincial reflite que A Coruña e Pontevedra concentran un 69,76% do total de asuntos resoltos polos Xulgados do Social en Galicia.

A comparanza dos datos de 2005 cos do ano 2004 permite sobrancear que:

■ En Galicia aumentou o número de asuntos resoltos polos Xulgados do Social en 899 asuntos (un 4,69%) mentres que no total español baixou en 13.024 asuntos (un 4,66%).

■ Só unha provincia galega (A Coruña) seguiu no último ano a tendencia estatal de diminución do número de asuntos resoltos nos Xulgados do Social, anque o fixo de forma moito máis lixeira (só un 0,5%, a novena parte de descenso medio español).

O afondamento no estudo dos despedimentos pódese facer ao fío do cadro 9.20, que os presenta para o último bienio en cada comunidade autónoma en seis grupos, segundo a clase de resolución dos Xulgados do Social. Os modos de resolución máis importantes son:

■ Sentenza: é a resolución do órgano xudicial cando decide o preito ou causa; clasifícase neste cadro en: favorable ao traballador; favorable en parte ao traballador e desfavorable ao traballador.

■ Conciliación: é o acordo con avinza adoptado polas partes en presenza do órgano xudicial constituído en audiencia pública antes da celebración do xuízo.

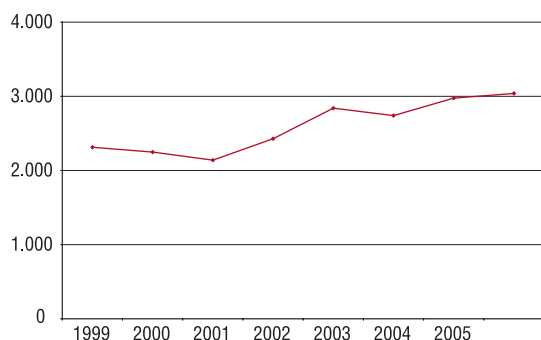
■ Desestimento: cando a parte promotora desiste do conflito plantexado.

Cadro 9.20 **Asuntos resoltos en materia de despedimentos, segundo clase de resolución, por comunidade autónoma. 2004-2005**

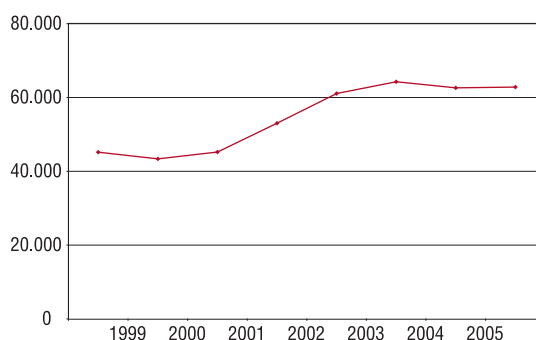
	Total despedimentos		Con sentenza favorable ao traballador		Con sentenza favorable en parte ao trab.		Con sentenza desfavorable ao traballador		Por conciliación		Por desestímulo		Por outras causas	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005	2004	2005
España	62.620	62.817	19.495	19.577	2.545	2.606	8.014	8.512	14.982	15.034	11.970	13.058	5.614	4.030
Andalucía	9.197	9.379	2.785	2.900	338	432	1.216	1.302	2.307	2.496	1.336	1.374	1.215	875
Aragón	1.399	1.310	405	424	53	29	182	197	468	373	247	252	44	35
Asturias	1.264	1.154	436	372	145	121	240	256	241	184	162	204	40	17
Baleares	1.017	989	265	299	32	39	120	119	360	333	214	190	26	9
Canarias	4.396	4.529	1.467	1.639	179	147	410	440	1.111	983	1.123	1.145	106	175
Cantabria	736	641	300	242	33	26	131	95	130	155	124	105	18	18
Castela-A Mancha	1.981	2.139	757	770	38	54	259	238	503	533	287	347	137	197
Castela e León	2.535	2.662	992	996	98	95	497	458	470	531	359	426	119	156
Cataluña	12.306	12.483	3.030	3.162	485	378	1.186	1.282	3.210	3.244	3.720	3.933	675	484
C. Valenciana	7.512	7.410	3.288	3.095	240	409	893	1.049	1.303	1.229	1.217	1.222	571	406
Extremadura	797	812	216	271	50	47	174	158	160	139	84	96	113	101
Galicia	2.976	3.039	1.162	1.101	175	163	377	389	823	804	356	442	83	140
A Coruña	1.118	1.174	426	432	46	56	126	118	361	352	129	154	30	62
Lugo	294	293	121	86	33	30	53	48	52	57	30	58	5	14
Ourense	299	278	141	125	27	21	44	43	61	45	20	30	6	14
Pontevedra	1.265	1.294	474	458	69	56	154	180	349	350	177	200	42	50
Madrid	10.957	10.497	2.601	2.769	477	396	1.506	1.636	2.883	3.022	1.517	1.687	1.973	987
Murcia	1.474	1.784	370	412	48	113	208	282	321	307	338	340	189	330
Navarra	503	453	122	110	40	38	76	80	134	85	121	129	10	11
País Vasco	2.885	2.586	1.101	817	72	104	421	419	433	481	673	680	185	85
A Rioxa	449	759	136	131	2	3	51	65	87	100	67	457	106	3
Ceuta	101	91	19	43	17	3	28	17	20	17	13	10	4	1
Melilla	135	100	43	24	23	9	39	30	18	18	12	19	—	—

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Anuario de Estadísticas Laboris e de Asuntos sociais

**Evolución do despedimento.
Galicia. 1998-2005**



**Evolución dos despedimentos.
España. 1998-2005**



■ Outras causas: comprende, fundamentalmente, os asuntos acumulados a outros que son resoltos por algún dos tres xeitos de resolución citados anteriormente pero tamén outros casos (como, por exemplo, a inhibición do Xulgado no que se presentou unha demanda en favor doutro cando non exista competencia do primeiro).

Subliñaremos no tocante a Galicia que:

■ A clase de resolución cuantitativamente máis importante en 2005 foi a de con sentenza favorable ao traballador: 1.101 (un 36,23% do total de despedimentos), seguida das conciliacións (804, un 26,46%); entre as dúas supoñen case dúas de cada tres resolucións (un 62,69%).

■ As dúas clases de resolución citadas no parágrafo anterior diminuíron en 2005 respecto do ano 2004 (mentres que o total de despedimentos subiu).

Índice de despedimentos por cada mil persoas asalariadas. Galicia e España. 2004-2005.

■ Cadro 9.21

	Poboación asalariada ⁽¹⁾		Despedimentos		Índice de despedimentos por 1000 persoas asalariadas	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Galicia	800,9	840,9	2.976	3.039	3,72	3,61
España	14.720,8	15.502,1	62.620	62.917	4,25	4,06

(1) En miles, medias anuais. Metodoloxía EPA 2005.

Elaboración propia.

“Fonte: INE: EPA; Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais: Anuario de Estadísticas Laborais e de Asuntos Sociais.”

Os datos de litixiosidade ata agora estudados deben poñerse en relación coa poboación asalariada que presenta un territorio (os suxeitos da relación xurídico-laboral que subxace ao procedemento laboral); o cadro 9.21 compara dous indicadores laborais para dous ámbitos territoriais: Galicia e o total estatal: os despedimentos e a poboación asalariada; do índice que obtemos co seu cociente subliñaremos que:

■ En 2005 Galicia segue a estar claramente por baixo do índice estatal de despedimentos por cada mil persoas asalariadas (cunha diferenza de 0,45 puntos porcentuais, ou o que é o mesmo: o índice galego está un 11% por baixo do promedio estatal).

■ A visión dinámica explicita que a diferenza entre o índice galego e o estatal reduciuse no último ano, porque en 2005 foi maior a diminución media estatal que a galega.

9.4.2. Sá do Social do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia

Dous estudos presentados en xullo de 2006 polo Tribunal Supremo e o Consello Xeral do Poder Xudicial explicitan que o Tribunal Superior de Xustiza de Galicia é en 2005 o segundo dos altos tribunais das comunidades autónomas por volume de conxestión, cunha taxa de 1'33 asuntos pendentes e ingresados por cada un resolto nese ano, só superado por Canarias (1'37). A media española sitúase en 1'29 e as comunidades de menor conxestión son Navarra (1'18) e Extremadura (1'19).

No ano 2005 ingresaron no Tribunal Superior de Xustiza de Galicia 402.000 asuntos, dos que 26.229 corresponden ao Social.

En canto á taxa de sentenzas, Galicia foi en 2005 a segunda comunidade autónoma por sentenzas por asunto resolto, cun índice de 0'23 (fronte á media estatal de 0,18).

En Informes Sociolaborais de anos anteriores pode encontrar a persoa interesada ampla información da situación de colapso deste Tribunal, que no trienio 2003-2005 ten unha media de ao redor de 8.000 asuntos pendentes de resolución; como nos últimos anos conseguíuse que se resolvan cada ano máis asuntos dos que se rexistran, diminuíu lixeiramente o volume de asuntos pendentes, pero segue a ser moi considerable, o que cuestiona un dos aspectos (pronta resolución) do principio constitucional de tutela xudicial efectiva.

■ Cadro 9.22

Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Galicia. 2003-2005.

1. Actuacións	2003	2004	2005
Traballo	4.850	5.159	5.080
Seguridade e hixiene	24.006	23.195	25.060
Emprego e migracións	7.682	6.466	6.205
Seguridade Social	49.780	46.500	50.569
Varios(1)	4.391	3.869	3.744
ORVE(2)	1.441		254
Total	92.150	85.189	90.912

2. Actas de infracción	Nº de actas			Nº Infr.	Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005		2003	2004	2005	2003	2004	2005
Traballo	259	338	269	314	398.999,23	877.874,44	720.631,89	1.618	3.057	2.174
Seguridade e hixiene	1.474	1.648	1.762	2.169	3.935.597,51	5.286.547,51	6.088.125,72	7.096	5.676	5.173
Emprego e migracións	213	170	162	447	2.681.285,12	2.886.018,86	2.750.283,40	501	1.003	613
Seguridade Social	2.304	2.142	2.121	3.004	1.387.609,79	1.590.835,69	1.536.137,29	3.773	3.658	3.584
Varios ⁽¹⁾	229	308	282	280	279.727,52	315.309,70	448.663,84	4.156	454	627
Total	4.479	4.606	4.596	6.214	8.683.219,17	10.956.586,20	11.543.842,14	17.144	13.848	12.171

3. Expedientes liquidatorios	Nº de actas			Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Actas de liquidación	1.429	1.886	1.603	8.554.647,33	13.416.704,84	14.474.251,08	6.757	8.822	4.978
Propostas de liquidación	1.243	1.129	150	1.868.975,99	1.360.877,98	375.401,82	3.734	2.884	823
Subtotal	2.672	3.015	1.753	10.423.623,32	14.777.582,82	14.849.652,90	10.491	11.706	5.801
Recadación inducida	458	498	763	8.359.144,83	11.663.559,15	2.991.519,16	4.138	3.455	3.807
Total	3.130	3.513	2.516	18.782.768,15	26.441.141,97	17.841.172,06	14.629	15.161	9.608

Elaboración propia

(1) Mediación, arbitraje, reunión representantes traballadores ou empresas, advertencia ou recomendación, paralización ou suspensión de traballos, requirimentos, proposta recargo prestacións, outras reclamacións de oficio, consultas e asesoramento, verificación actas controladores laborais, descargos e recursos actas, imputación responsabilidade solidaria seguridade social, imputación reponsabilidade concorrencia seguridade e hixiene, sinalamento de bens e obstrucións

Fonte: Inspección de Traballo e Seguridade Social

■ **Cadro 9.23**

Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia da Coruña. 2003-2005

1. Actuacións	2003	2004	2005
Traballo	2.319	2.382	2.976
Seguridade e hixiene	9.153	10.548	13.790
Emprego e migracións	1.965	1.137	1.312
Seguridade Social	18.592	18.017	20.244
Varios ⁽¹⁾	1.633	1.434	1.571
ORVE	913		
Total	34.575	33.518	39.893

2. Actas de infracción	Nº de actas			Nº Infr.	Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005		2003	2004	2005	2003	2004	2005
Traballo	122	150	126	160	211.599,79	409.392,77	413.257,25	493	952	1.052
Seguridade e hixiene	636	611	763	1.000	1.681.246,86	1.780.447,27	2.853.231,32	1.869	2.250	1.783
Emprego e migracións	44	56	63	219	786.707,55	934.012,70	1.437.646,12	132	232	185
Seguridade Social	931	921	876	1.184	532.953,41	739.312,07	640.491,06	1.676	1.757	1.419
Varios ⁽¹⁾	108	159	110	117	104.261,89	143.340,58	93.422,94	150	209	159
Total	1.841	1.897	1.938	2.680	3.316.770	4.006.505,39	5.438.048,69	4.320	5.400	4.598

3. Expedientes liquidatorios	Nº de actas			Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Actas de liquidación	815	896	776	3.019.799,89	3.213.361,52	3.001.825,55	2.821	2.855	1.957
Propostas de liquidación	1.157	1.029	112	1.390.042,99	1.044.680,11	280.403,46	3.317	2.585	728
Subtotal	1.972	1.925	888	4.409.842,88	4.258.041,63	3.282.229,01	6.138	5.440	2.685
Recadación inducida	846	583	414	2.126.228,62	3.247.745,03	1.433.662,24	3.577	3.699	2.082
Der./V. Responsabilidade	87	123	169	6.902.049,83	9.466.494,09	14.352.441,84	270	252	404
Total	2.905	2.631	1.471	13.438.121,33	16.972.280,75	19.068.333,09	9.985	9.391	5.171

Elaboración propia

(1) Mediación, arbitraje, reunión representantes traballadores ou empresas, advertencia ou recomendación, paralización ou suspensión de traballo, requirimentos, proposta recargo prestacións, outras reclamacións de oficio, consultas e asesoramento, verificación actas controladores laborais, descargos e recursos actas, imputación responsabilidade solidaria seguridade social, imputación responsabilidade concorrencia seguridade e hixiene, sinalamento de bens e obstrucións.

Fonte: Inspección de Traballo e Seguridade Social.

Cadro 9.24
Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia de Lugo. 2003-2005

1. Actuacións	2003	2004	2005
Traballo	538	663	382
Seguridade e saúde laboral	1.663	2.044	2.257
Emprego e estranxeiros	891	445	252
Seguridade Social	4.229	3.424	3.413
Varios ⁽¹⁾	344	392	329
ORVE ⁽²⁾	188		
Total	7.853	6.968	6.633

2. Actas de infracción	Nº de actas			Nº Infr.	Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005		2003	2004	2005	2003	2004	2005
Traballo	26	26	22	22	27.647,63	33.197,53	23.424,86	126	193	90
Seguridade e saúde laboral	178	189	193	222	418.021,15	539.876,85	615.619,84	1.534	737	718
Emprego e estranxeiros	53	23	14	18	96.546,83	149.302,27	73.034,46	64	249	217
Seguridade Social	252	267	250	336	135.744,92	185.834,19	133.754,80	505	478	427
Varios		26	35	35	21.428,01	24.039,59	38.781,71	68	64	97
Total	509	531	514	633	699.388,54	932.250,43	884.615,67	2.297	1.721	1.549

3. Expedientes liquidatorios	Nº de actas			Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Actas de liquidación	379	301	120	916.366,16	1.377.962,38	875.754,03	1.836	1.818	281
Propostas de liquidación	16	12	7	47.238,43	10.887,37	4.443,57	76	16	6
Subtotal	395	313	127	963.604,59	1.388.849,75	880.197,60	1.912	1.834	287
Recadación inducida		92	53		24.198.373	364.620,22		824	409
Total	3.130	3.513	2.516	18.782.768,15	26.441.141,97	17.841.172,06	14.629	15.161	9.608

Elaboración propia

(1) Mediación, arbitraje, reunión representantes traballadores ou empresas, advertencia ou recomendación, paralización ou suspensión de traballo, requerimentos, proposta recargo prestacións, outras reclamacións de oficio, consultas e asesoramento, verificación actas controladores laborais, descargos e recursos actas, imputación responsabilidade solidaria seguridade social, imputación responsabilidade concorrencia seguridade e hixiene, sinalamento de bens e obstrucións.

Fonte: Inspección de Traballo e Seguridade Social

■ **Cadro 9.25**

Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia de Ourense. 2003-2005

1. Actuacións	2003	2004	2005
Traballo	586	399	356
Seguridade e saúde laboral	1.962	1.287	1.174
Emprego e estranxeiros	364	278	213
Seguridade Social	3.578	3.048	3.816
Varios ⁽¹⁾	1.640	1.095	978
ORVE ⁽²⁾	75		
Total	8.205	6.107	6.537

2. Actas de infracción	Nº de actas			Nº Infr.	Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005		2003	2004	2005	2003	2004	2005
Traballo	45	64	42	45	37.957,73	88.171,45	130.267,08	160	292	556
Seguridade e saúde laboral	169	100	97	150	489.489,30	850.627,23	271.314,47	396	247	430
Emprego e estranxeiros	14	17	11	22	127.153,43	133.061,47	100.710,36	24	248	22
Seguridade Social	159	159	184	250	125.121,34	101.631,20	134.305,11	242	199	375
Varios	8	18	10	10	5.108,71	7.032,03	4.898,33	9	20	12
Total	395	358	344	477	784.830,51	1.180.523,38	641.495,35	831	1.006	1.395

3. Expedientes liquidatorios	Nº de actas			Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Actas de liquidación	154	237	373	415.693,52	594.321,12	1.770.079,25	486	1.751	1.829
Propostas de liquidación	50	76	9	277.381,97	175.441,66	22.537,17	218	248	45
Subtotal	204	313	382	693.075,49	769.762,78	1.792.616,42	704	1.999	1.874
Recadación inducida			43			177.509,25			139
Total	204	313	425	693.075,49	769.762,78	1.970.125,67	704	1.999	2.013

Elaboración propia

(1) Mediación, arbitraje, reunión representantes traballadores ou empresas, advertencia ou recomendación, paralización ou suspensión de traballo, requerimentos, proposta recargo prestacións, outras reclamacións de oficio, consultas e asesoramento, verificación actas controladores laborais, descargos e recursos actas, imputación responsabilidade solidaria seguridade social, imputación responsabilidade concorrencia seguridade e hixiene, sinalamento de bens e obstrucións.

Fonte: Inspección de Traballo e Seguridade Social

Cadro 9.26
Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia de Pontevedra. 2003-2005

1. Actuacións	2003	2004	2005
Traballo	1.407	1.715	1.366
Seguridade e saúde laboral	6.378	9.316	7.839
Emprego e estranxeiros	4.462	4.606	4.428
Seguridade Social	23.381	22.011	23.096
Varios ⁽¹⁾	774	948	866
ORVE ⁽²⁾	265	283	254
Total	36.667	38.879	37.849

2. Actas de infracción	Nº de actas			Nº Infr.	Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005		2003	2004	2005	2003	2004	2005
Traballo	66	98	79	87	121.794,08	347.112,69	153.682,70	839	1.620	476
Seguridade e saúde laboral	491	748	709	797	1.346.840,20	2.115.596,16	2.347.960,09	3.297	2.442	2.242
Emprego e estranxeiros	102	74	74	188	1.670.877,31	1.649.642,42	1.138.892,46	281	274	189
Seguridade Social	962	795	811	1.234	593.790,12	564.058,23	627.586,32	1.350	1.224	1.363
Varios	113	105	127	118	148.928,91	140.897,50	311.560,86	156	161	359
Total	1.734	1.820	1.800	2.424	3.882.230,62	4.817.307,00	4.579.682,43	5.923	5.721	4.629

3. Expedientes liquidatorios	Nº de actas			Importe			Trab. afectados		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Actas de liquidación	423	452	334	4.202.787,76	8.231.059,82	8.826.592,25	1.614	2.398	911
Propostas de liquidación	20	12	22	154.312,60	129.868,84	68.017,62	123	35	44
Subtotal	443	464	356	4.357.100,36	8.360.928,66	8.894.609,87	1.737	2.433	955
Recadación inducida	265	283	253	1.457.095,00	1.832.444,84	1.171.026,07	3.868	2.379	1.177
Total	708	747	609	5.814.195,36	10.193.373,50	10.065.635,94	5.605	4.812	2.132

Elaboración propia

(1) Mediación, arbitraje, reunión representantes traballadores ou empresas, advertencia ou recomendación, paralización ou suspensión de traballo, requerimentos, proposta recargo prestacións, outras reclamacións de oficio, consultas e asesoramento, verificación actas controladores laborais, descargos e recursos actas, imputación responsabilidade solidaria seguridade social, imputación responsabilidade concorrencia seguridade e hixiene, sinalamento de bens e obstrucións.

Fonte: Inspección de Traballo e Seguridade Social

10.1. Introducción

Neste apartado, no que se examinan os expedientes de regulación de emprego tramitados e os traballadores afectados polos mesmos, téñense en conta, fundamentalmente, no referido a Galicia, os datos facilitados pola Consellería de Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais, competente nesta materia; completados con aqueles nos que, a súa competencia, se reserva á Administración Central, segundo os datos publicados polo Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Así mesmo, hai que facer constar que a existencia de pacto refírese a aqueles casos en que se chegou a acordo cos representantes legais dos traballadores, non incluíndose, polo tanto, aqueles en que, aínda existindo algún tipo de acordo, este non vincula á autoridade laboral.

As variacións legais fan que se canalicen á vía xudicial posterior, extincións de contratos que antes requirían a autorización administrativa previa, non obstante é interesante o exame dos datos, xa que todas as suspensións de contratos por causas económicas, técnicas, organizativas ou de produción, ou as derivadas de forza

maior canalízanse por esta vía, así como as extincións nos, agora denominados, despedimentos colectivos.

Inclúese tamén neste capítulo o Fondo de Garantía Salarial (FOGASA) por estar intimamente relacionado coa regulación de emprego.

10.2. Regulación de emprego

No primeiro cadro ofrécese, con datos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais, unha visión xeral dos traballadores afectados en Galicia polos efectos dos expedientes de regulación de emprego en base á información subministrada pola Dirección Xeral de Traballo, a Comunidade Autónoma Galega ou as Áreas de Traballo e Asuntos Sociais dependendo da autoridade laboral á que compete a súa resolución. Examinando as cifras pódese ver que é maior o número de traballadores afectados pola extinción de contratos e que os traballadores da provincia da Coruña son os máis afectados polos expedientes de extinción.

Traballadores afectados por efecto do expediente. Galicia.2005

■ Cadro 10.1

	Extinción	Total ⁽¹⁾
A Coruña	1.647	2.564
Lugo	66	324
Ourense	319	359
Pontevedra	181	1.562
Galicia	2.213	4.809

Do resto dos traballadores, 2.596 foron afectados por suspensión.

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

■ Cadro 10.2

Regulación de emprego. Expedientes resoltos. Galicia. 2005

	Total cadro de persoal	Número expedientes	Autorizados pactados	Autorizados non pactados	Non autorizados	Desistidos	Total trab. afectados
A Coruña	2.566	162	45	74	38	5	1.115
Lugo	463	36	28	3	3	2	347
Ourense	692	11	9	1	1	0	336
Pontevedra	3.147	182	62	114	4	2	1.606
Galicia	6.868	391	144	192	46	9	3.404

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

No que se refire concretamente aos tramitados pola comunidade autónoma, no cadro de expedientes resoltos (cadro 10.2), a provincia de Pontevedra, en xeral, é a que maior número de expedientes e traballadores afectados reflicte. Obsérvase un maior número de expedientes que teñen acordo que os non.

No desglose dos expedientes pola medida autorizada (cadro 10.3), pódese ver a afectación maioritaria de traballadores nos expedientes pactados e o maior volume de expedientes e traballadores afectados coa consecuencia de suspensión das relacións laborais.

Cadro 10.3

Expedientes resoltos segundo a medida autorizada. Galicia. 2005

1. Medida autorizada: suspensión das relacións laborais

	Número expedientes	Exptes. autoriz. pactados	Traballadores afectados expte. pactados	Exptes. autoriz. non pactados	Traballadores afectados expte. non pact.	Total traballadores afectados	Total días suspensión
A Coruña	99	31	250	68	688	938	4.133
Lugo	23	22	274	1	6	280	1.657
Ourense	3	3	40	0	0	40	201
Pontevedra	166	57	428	109	1.004	1.432	11.249
Galicia	291	113	992	178	1.698	2.690	17.240

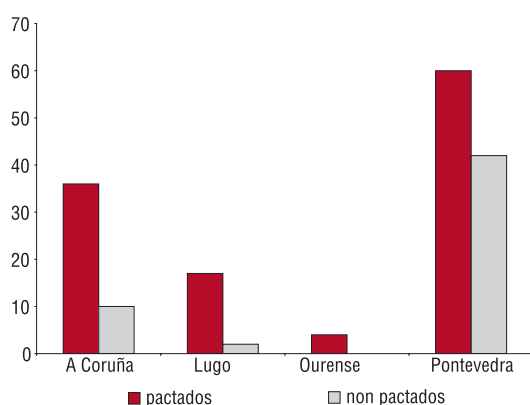
2. Medida autorizada: redución de xornada

	Número expedientes	Exptes. autoriz. pactados	Traballadores afectados expte. pactados	Exptes. autoriz. non pactados	Traballadores afectados expte. non pact.	Total traballadores afectados	Total días suspensión	Total horas redución
A Coruña	0	0	0	0	0	0	0	0
Lugo	0	0	0	0	0	0	0	0
Ourense	0	0	0	0	0	0	0	0
Pontevedra	0	0	0	0	0	0	0	0
Galicia	0	0	0	0	0	0	0	0

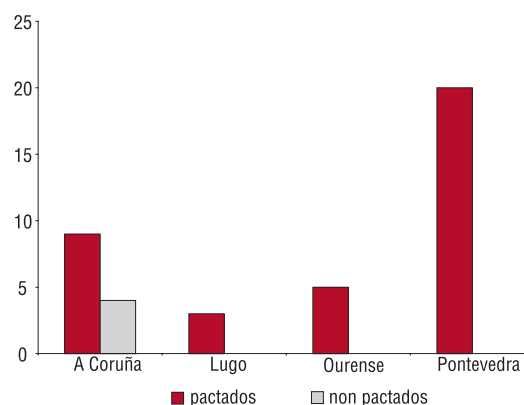
3. Medida autorizada: rescisión de contratos

	Número expedientes	Exptes. autoriz. pactados	Traballadores afectados expte. pactados	Exptes. autoriz. non pactados	Traballadores afectados expte. non pact.	Total trab. rescisión
A Coruña	20	14	146	6	31	177
Lugo	8	6	54	2	13	67
Ourense	7	6	292	1	4	296
Pontevedra	10	5	29	5	145	174
Galicia	45	31	521	14	193	714

Exptes. resoltos por suspensión das relacións laborais



Exptes. resoltos por rescisión contratos



10.3. Causas dos expedientes

No capítulo das causas dos expedientes (cadro 10.4), resaltan as causas técnicas como a que dá lugar ao maior número de expedientes, seguida da forza maior e os problemas de tesourería ou financiamento dos que resultan máis traballadores afectados, maioritariamente na medida de suspensión de contratos. No que se re-

fire á extinción as organizativas son as causas que a maior número de traballadores afectan.

■ Cadro 10.4

Expedientes autorizados segundo a causa. Galicia. 2005⁽¹⁾

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	Total
A Coruña	Nº exptes. autorizados	0	0	0	11	0	0	0	0	72	0	0	26	0	10	0	119
	Trab. afectados	0	0	0	111	0	0	0	0	697	0	0	194	0	113	0	1.115
	Trab. reduc. xornada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Trab. rescisión	0	0	0	111	0	0	0	0	31	0	0	22	0	13	0	177
	Trab. suspensión	0	0	0	0	0	0	0	0	666	0	0	172	0	100	0	938
Lugo	Nº exptes. autorizados	0	0	5	3	0	0	0	0	7	0	0	15	1	0	0	31
	Trab. afectados	0	0	54	18	0	0	0	0	59	0	0	210	6	0	0	347
	Trab. reduc. xornada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Trab. rescisión	0	0	12	18	0	0	0	0	0	0	0	31	6	0	0	67
	Trab. suspensión	0	0	42	0	0	0	0	0	59	0	0	179	0	0	0	280
Ourense	Nº exptes. autorizados	1	0	0	7	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	10
	Trab. afectados	18	0	0	309	5	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	336
	Trab. reduc. xornada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Trab. rescisión	0	0	0	292	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	296
	Trab. suspensión	18	0	0	17	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	40
Pontevedra	Nº exptes. autorizados	0	0	0	4	0	0	0	0	114	1	0	40	9	8	0	176
	Trab. afectados	0	0	0	140	0	0	0	0	1.149	3	0	212	30	72	0	1.606
	Trab. reduc. xornada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Trab. rescisión	0	0	0	23	0	0	0	0	145	0	0	0	6	0	0	174
	Trab. suspensión	0	0	0	117	0	0	0	0	1.004	3	0	212	24	72	0	1.432
C. Autónoma	Nº exptes. autorizados	1	0	5	25	1	0	0	0	194	1	0	81	10	18	0	336
	Trab. afectados	18	0	54	578	5	0	0	0	1.909	3	0	616	36	185	0	3.404
	Trab. reduc. xornada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Trab. rescisión	0	0	12	444	0	0	0	0	180	0	0	53	12	13	0	714
	Trab. suspensión	18	0	42	134	5	0	0	0	1.729	3	0	563	24	172	0	2.690

(1)Explicación das causas:

1. Falta de produtividade
2. Empresas acollidas a Decretos de Reversión
3. Quebra, suspensión de pagos, débeda
4. Problemas de tesourería ou financiamento
5. Ruínas ou obras de inmobles
6. Restrición da demanda ou consumo
7. Rescisión de contratos (subcontratistas)
8. Falta de materia prima
9. Forza maior
10. Aplicación medidas económicas
11. Reestruturación de empresas de sectores non afectados por Decretos de Reversión
12. Técnicas e/ou tecnolóxicas
13. Organizativas
14. De produción
15. Outras

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

10.4. Actividades económicas afectadas

En xeral, a pesca é a actividade que segue provocando, con diferenza, o maior número de expedientes e, en relación directa, afecta a máis traballadores (cadro 10.5), o que dá idea da súa conexión coa forza maior examinada nas causas e en relación cos problemas que atravesamos este sector.

■ **Cadro 10.5** Actividades económicas: expedientes autorizados e traballadores. Por provincias. Galicia. 2005

Cód.	Actividade	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
		Expt.	Trab.	Expt.	Trab.	Expt.	Trab.	Expt.	Trab.	Expt.	Trab.
1	Agricultura, gandería, caza e servs. relacionad.	0	1	1	1	0	0	0	0	1	1
2	Silvicultura, explot. forestais e servs. relaciona.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Pesca, acuicultura e servizos relacionados.	93	864	25	265	0	0	140	1.253	258	2.382
10	Extr. e aglom. antracita, hulla, lignito e turba.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Extr. petróleo e gas natural e servs. relacionad.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Extraccións minerais de uranio e torio.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Extraccións minerais metálicos.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Extr. minerais non metálicos nin enerxéticos.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Industria e produtos alimenticios e bebidas.	0	0	0	0	0	0	5	28	5	28
16	Industria do tabaco.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Industria textil.	3	29	0	0	0	0	1	34	4	63
18	Industria da confección e peletería.	9	86	2	11	4	36	3	19	18	152
19	Industria do coiro e do calzado.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Industria da madeira e cortiza (agás mobles).	0	0	1	57	0	0	0	0	1	57
21	Industria do papel.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22	Edic. artes gráfs. e reprod. soportes gravados.	0	0	0	0	0	0	1	3	1	3
23	Coquerías, refino petró., e trat. comb. nucleon.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
24	Industria química.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
25	Fabr. produtos caucho e materias plásticas.	0	0	0	0	0	0	1	117	1	117
26	Fabr. doutros produtos minerais non metálicos.	0	0	0	0	1	13	0	0	1	13
27	Metalurxia.	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
28	Fabr. prods. metais, agás maquinar. e equipo.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
29	Inds. construc. maquinaria e equipo mecánico.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
30	Fabr. máquinas oficina e equipos informáticos.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
31	Fabricación de maquinaria e material eléctrico.	0	0	0	0	1	258	0	0	1	258
32	Fabr. mater. electrón. radio, TV e comunicación.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33	Fabr. eq. e instr. cirúrx. prec. ópt. e relojería.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
34	Fabr. vehícs. motor, remolques e semiremolq.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
35	Fabricación doutro material de transporte.	0	0	0	0	0	0	5	66	5	66
36	Fabr. mobles; outras indus. manufactureiras.	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1
37	Reciclaxe.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
40	Prod. e distr. en electr., gas, vapor e auga que	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
45	Construcción.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
50	Venda, rep. vehic. motor, venda miúdo comb.	3	12	1	7	0	0	0	0	4	19
51	Com. por xunto e interm. agás vehic. motor.	0	0	0	0	0	0	5	14	5	14
52	Com. miúdo, agás vehic. motor, repar. domés.	0	0	0	0	0	0	3	41	3	41
55	Hostalería.	2	16	1	6	2	9	5	10	10	41
60	Transporte terrestre: transporte por tubos.	0	0	0	0	1	17	2	5	3	22
61	Transporte marítimo, de cabotaxe e interior.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
62	Transporte aéreo e espacial.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
63	Activs. anexas ós transportes: axencias de viaxes.	3	35	0	0	0	0	1	7	4	42
64	Correos e telecomunicacións.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
65	Interm. financ. agás seguros e plans pensións.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
66	Seguros e plans, pensións agás S. S. obrigatoria.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
67	Activs. auxiliares e intermediación financeira.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70	Actividades inmobiliarias.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
71	Alugueiro de maquin. e equipo sen operario.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
72	Actividades informáticas.	0	0	0	0	0	0	1	3	1	3
73	Investigación e desenvolvemento.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
74	Outras actividades empresariais.	4	55	0	0	0	0	2	5	6	60
75	Admón. Pública, Defensa e S. S. obrigatoria.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80	Educación.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85	Activs. sanitarias e veterinarias, servs. sociais.	0	0	0	0	1	3	0	0	1	3
90	Actividades de saneamento público.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
91	Actividades asociativas.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
92	Activs. recreativas culturais e deportivas.	1	17	0	0	0	0	0	0	1	17
93	Actividades diversas de servizos persoais.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
95	Fogares que empregan persoal doméstico.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
99	Organismos extraterritoriais.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Total		119	1.115	31	347	10	336	176	1.606	336	3.404

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Cadro 10.6

Expedientes tramitados na DXRRLL. 2005

	Nº expedientes
Exptes. Autorizados en 1ª instancia	0
Recursos de alzada	13
Informes Exp. Administración Central	12
Total	25

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

10.5. Evolución experimentada

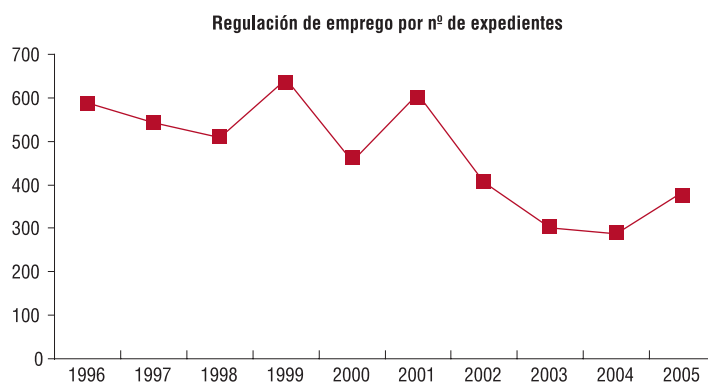
As consideracións apuntadas ao comezo deste capítulo impiden extraer conclusións na evolución dos expedientes de regulación de emprego dada a variación normativa, aínda que unha observación simple dos últimos anos (cadro 10.7), sen entrar na súa análise, reflicte unha clara diminución en relación cos inmediatamente anteriores, tanto no número de expedientes como nos traballadores afectados por eles.

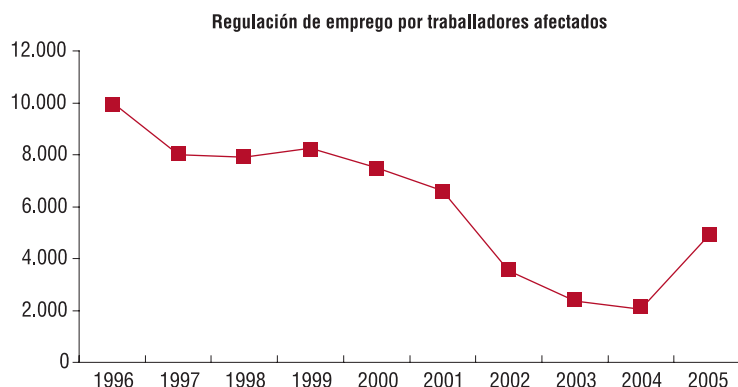
Cadro 10.7

Evolución dos expedientes de regulación de emprego autorizados e traballadores afectados. Galicia. 1996-2005

	Nº expedientes	Traballadores afectados
1996	588	10.030
1997	543	8.005
1998	508	7.900
1999	642	8.247
2000	453	7.505
2001	608	6.599
2002	407	3.533
2003	301	2.349
2004	288	2.045
2005	384	4.809

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais





10.6. O Fondo de Garantía Salarial

A información que aquí se ofrece refírese ás prestacións económicas satisfeitas polo Fondo de Garantía Salarial. Ditas prestacións teñen fundamentalmente dúas finalidades:

■ Garantir aos traballadores por conta allea o percibo dos salarios e as indemnizacións pendentes de pago como consecuencia dos desequilibrios patrimoniais das empresas, nos casos de insolvencia declarada e recoñecida xudicialmente, suspensión de pagos, quebra, forza maior ou concurso de acredores. Estas circunstancias deben ser recoñecidas pola sentenza ou resolución da autoridade laboral, nos supostos de indemnización, ou por acta de conciliación ou sentenza de recoñecemento, nos supostos de salarios.

■ Aboar o 40 por cento das indemnizacións legais que correspondan aos traballadores derivadas do despedimento colectivo ou despedimento por causas obxectivas nas empresas de menos de vinte e cinco traballadores, segundo se establece no art. 33.8 do Estatuto dos Traballadores.

As principais disposicións legais vixentes durante o período de referencia dos datos son as seguintes: Real decreto 505/1985, do 6 de marzo, polo que se establece a natureza, organización e funcionamento do Fondo de Garantía Salarial; Real decreto legislativo 1/1995, do 24 de marzo, polo que se aproba o Texto Refundido da Lei do Estatuto dos Traballadores.

Os datos proceden da estatística que elabora o Fondo de Garantía Salarial en base aos expedientes tramitados por dito organismo e que publica, mensualmente, na súa publicación.

As prestacións “por insolvencia” inclúen o importe das indemnizacións e dos salarios pendentes de pagamento motivados por declaración de insolvencia das empresas, suspensión de pagamentos, quebra, concurso de acredores e forza maior así como os salarios de tramitación acordados pola xurisdición competente.

As prestacións “por regulación” inclúen, unicamente, os supostos derivados do artigo 33.8 do Estatuto dos Traballadores, é dicir, as indemnizacións correspondentes ao 40 por cento da indemnización legal que corresponda aos traballadores de

empresas de menos de vintecinco traballadores nos casos de despedimento colectivo e despedimento por causas obxectivas derivadas da necesidade de amortizar postos de traballo fundada en causas económicas, técnicas, organizativas ou de produción; en ambos supostos, o Fondo faise cargo de ditas prestacións sen necesidade de declaración de insolvencia das empresas.

Nos casos de despedimento colectivo e despedimento por causas obxectivas en empresas de máis de vintecinco traballadores, o Fondo unicamente intervéñ cando posteriormente se declara a insolvencia das empresas; en consecuencia, as cantidades satisfeitas en ditos supostos inclúense no apartado “por insolvencia”.

Cadro 10.8

Importe das prestacións acordadas polo FOGASA. Por provincias. Galicia/España. 2003-2004

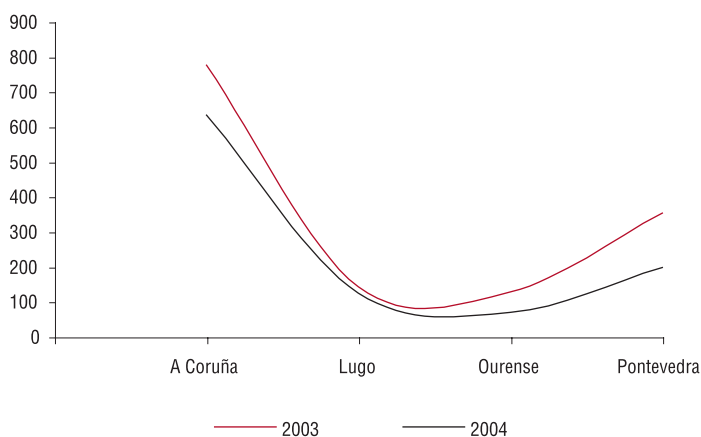
	Valores absolutos ⁽¹⁾		Variacións sobre ano anterior					
			Absolutas ⁽¹⁾			Relativas ⁽²⁾		
	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
A Coruña	775,8	632,8	381,5	-3,0	-143,0	96,0	-0,4	-18,4
Lugo	143,2	123,9	131,3	-63,4	-19,3	174,1	-30,7	-13,5
Ourense	128,1	68,6	-30,0	46,8	-59,5	-26,9	57,5	-46,5
Pontevedra	352,9	198,2	51,1	58,5	-154,7	21,0	19,9	-43,8
Galicia	1.400,0	1.023,5	533,9	38,9	-376,5	64,5	2,9	-26,9
España	30.832,8	34.462,8	3.658,0	1.993,9	3.630,0	14,5	6,9	11,8

(1) Datos en miles de euros

(2) Datos en porcentaxes

Fonte: Secretaría Xeral Técnica do Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais. Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais. Anuario de Estatísticas Laborais e de Asuntos Sociais

Evolución dos valores absolutos dos importes das prestacións



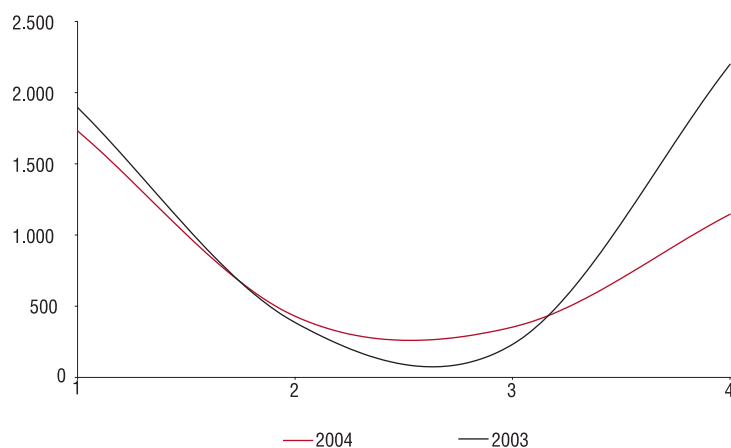
■ Cadro 10.9

Empresas afectadas e traballadores beneficiarios do FOGASA.
Pola causa da prestación e provincias. Galicia/España. 2003-2004

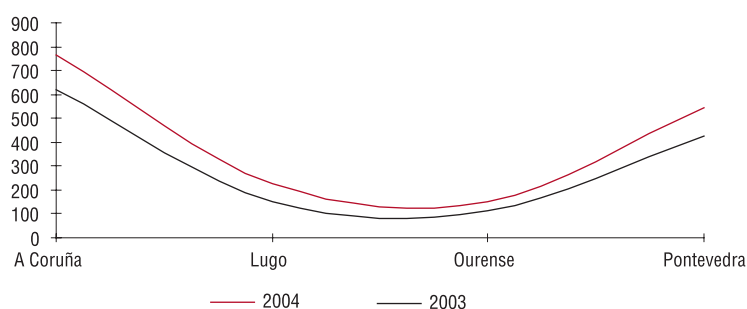
	Total				Por insolvencia				Por regulación			
	Empresas		Traballadores		Empresas		Traballadores		Empresas		Traballadores	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004	2003	2004
A Coruña	826	763	1.896	1.732	618	592	1.512	1.405	208	171	384	327
Lugo	184	225	386	430	153	194	331	388	31	31	55	42
Ourense	147	151	232	353	113	123	172	313	34	28	60	40
Pontevedra	500	547	2.199	1.146	428	498	2.015	1.044	72	49	184	102
Galicia	1.657	1.686	4.713	3.661	1.312	1.407	4.030	3.150	345	279	683	511
España	29.803	33.539	76.260	88.065	21.084	24.389	58.203	69.567	8.719	9.150	18.057	887

Fonte: Secretaría Xeral Técnica do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais. Anuario de Estatísticas Laborais e de Asuntos Sociais

Evolución dos traballadores beneficiarios



Evolución das empresas afectadas



Os datos dos cadros 10.8 e 10.10 permítennos observar que o importe total das prestacións económicas, aboadas en 2004 en Galicia, é de 10.842,2 (2003: 14.512,0) miles de euros, o que representa un 3,88% do total de España (279.110,7). De tales importes o 90,56% ten a súa causa na insolvencia empresarial, en tanto que un 9,44% teñen a súa orixe na regulación de emprego. Do total das prestacións acordadas en Galicia derivadas da insolvencia (9.819,3 euros) un 56,55% serviron para aboar salarios debidos e garantidos, en tanto que o 43,45 do aboado foino por indemnizacións.

O cadro 10.9 infórmanos, así mesmo, do número de empresas afectadas e de traballadores beneficiarios do FOGASA. En 2004, o número de empresas foron 1 686 (2003: 1.657) e o número de traballadores 3.661 (en 2003: 4.713).

**Evolución do importe das prestacións acordadas polo FOGASA.
Pola causa e provincias. Galicia / España 2004**

■ **Cadro 10.10**

	Total	Prestacións por insolvencia			Prestacións por regulación
		Subtotal	Salarios	Indemnizacións	
A Coruña	5.281,4	4.648,6	2.579,0	2.069,6	632,8
Lugo	1.217,6	1.093,7	691,8	401,9	123,9
Ourense	1.045,5	976,9	578,1	398,8	68,6
Pontevedra	3.298,3	3.100,1	1.703,9	1.396,2	198,2
Galicia	10.842,8	9.819,3	5.552,8	4.266,5	1.023,5
España	279.110,7	244.647,9	119.562,4	125.085,5	34.462,8

Datos en miles de euros.

Fonte: Secretaría Xeral Técnica do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais. Anuario de Estatísticas Laborais e de Asuntos Sociais.

Os cadros que seguen, informan con maior detalle doutros indicadores desagregados (cadros 10.11 e 10.12).

■ **Cadro 10.11**

**Evolución do importe das prestacións acordadas polo FOGASA.
Por insolvencia e provincias. Galicia/España. 2003-2004**

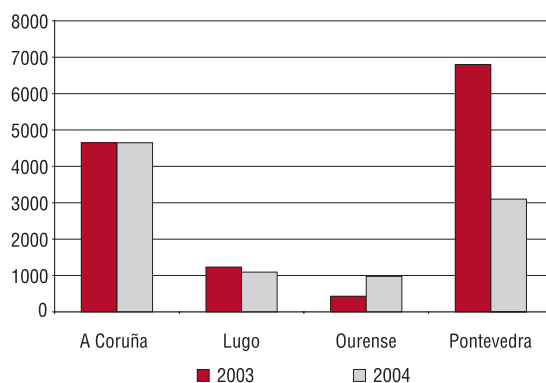
	Valores absolutos ⁽¹⁾		Variacións sobre o ano anterior					
	2003	2004	Absolutas ⁽¹⁾			Relativas ⁽²⁾		
			2002	2003	2004	2002	2003	2004
A Coruña	4.646,9	4.648,6	1.315,1	236,2	1,7	42,5	5,4	0,0
Lugo	1.232,9	1.093,7	0,0	357,4	-139,2	-18,8	40,8	-11,3
Ourense	432,0	976,9	0,0	-185,5	544,9	11,2	-30,0	126,1
Pontevedra	6.800,2	3.100,1	0,0	-3.296,3	-3.700,1	153,7	-32,6	-54,4
Galicia	13.112,0	9.819,3	7.291,4	-2.888,2	-3.292,7	83,7	-18,1	-25,1
España	189.763,9	244.647,9	1.504,2	-1.402,9	58.514,0	0,8	-0,7	0,7

(1) Datos en miles de euros

(2) Datos en porcentaxes

Fonte: Secretaría Xeral Técnica do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais. Anuario de Estatísticas Laborais e de Asuntos Sociais

Evolución dos valores absolutos. 2003-2004



■ Cadro 10.12

**Evolución do importe das prestacións acordadas polo FOGASA.
Por regulación e provincias. Galicia/España. 2003-2004**

	Valores absolutos ⁽¹⁾		Variacións sobre o ano anterior					
			Absolutas ⁽¹⁾			Relativas ⁽²⁾		
	2003	2004	2002	2003	2004	2002	2003	2004
A Coruña	775,8	632,8	381,5	-3,0	-143,0	96,0	-0,4	-18,4
Lugo	143,2	123,9	131,3	-63,4	-19,3	174,1	-30,7	-13,5
Ourense	128,1	68,6	-30,0	46,8	-59,5	-26,9	57,5	-46,5
Pontevedra	352,9	198,2	51,1	58,5	-154,7	21,0	19,9	-43,8
Galicia	1.400,0	1.023,5	533,9	38,9	-376,5	64,5	2,9	-26,9
España	30.832,8	34.462,8	3.658,0	1.993,9	3.630	14,5	6,9	11,8

(1) Datos en miles de euros

(2) Datos en porcentaxes

Fonte: Secretaría Xeral Técnica do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais. Subdirección Xeral de Estatísticas Sociais e Laborais. Anuario de Estatísticas Laborais e de Asuntos Sociais

11.1. Introducción

A previsión social ante situacións individuais e familiares de necesidade artículase mediante sistemas de protección social que amparan aos cidadáns e ás súas familias ante continxencias como a estabilidade no emprego, a enfermidade, a incapacidade e a morte.

Os sistemas de protección social dos modernos estados constitúen tamén un enorme mecanismo económico-social que promove a evolución das sociedades e o equilibrio territorial, e orixina un importante efecto de redistribución das rendas que comporta un valor de solidariedade que é, sen dúbida, o aspecto máis característico desta, xa que coas súas realizacións vén atender necesidades de contido individual e social imponendo sacrificios aos mozos respecto dos vellos; aos sans respecto dos enfermos; aos ocupados respecto dos que se atopan en situación de desemprego; aos vivos respecto dos falecidos; aos que non teñen cargas familiares respecto dos que as teñen e aos de actividades económicas en auxe respecto dos sectores deprimidos.

No noso país podemos contemplar a protección social distinguindo dous grandes apartados: dunha parte, as pensións e prestacións do sistema de Seguridade Social vinculadas ao contrato de traballo ou ao desempeño dunha actividade por conta propia que constitúen a rama contributiva do sistema, e doutra, a cobertura asistencial que abrangue xunto coas pensións non contributivas da Seguridade Social e a Renda de Integración Social (RISGA), as derivadas da Lei de integración social do minusválido (LISMI) e as prestacións a extinguir do Fondo de Asistencia Social (FAS).

Xunto a estas dúas vertentes haberá que engadir unha terceira conformada pola previsión complementaria, que como sinala a Constitución (artigo 41, último inciso) é libre e, polo tanto, non é obxecto de tratamento neste informe.

O modelo actual da Seguridade Social en España, que arrancando dos anos sesenta do pasado século, perfecciónase e consolídase nos setenta, e que ten como expresión máis significativa a Constitución Española, en concreto o seu artigo 41 impón “aos poderes públicos o mantemento dun réxime público de Seguridade Social para todos os cidadáns que garanta a asistencia e prestacións sociais ante situacións de necesidade, especialmente no caso de desemprego...”, complementado coas imposicións a ditos poderes públicos das obrigas específicas de protección social á familia (artigo 39.1), así como aos fillos e ás nais (artigo 39.2), realizar unha política de previsión e tratamento dos diminuídos físicos, sensoriais e psíquicos (artigo 49), ademais de garantir, mediante pensións adecuadas e periodicamente actualizadas a suficiencia económica para os cidadáns da terceira idade.

A Seguridade Social vén de experimentar nestes últimos anos importantes modificacións nas prestacións. En efecto, a partir de 1991 introdúcese no sistema as pensións non contributivas e, en 1995, créase a figura da incapacidade temporal como unha síntese das de incapacidade laboral transitoria (ILT) e a invalidez provisional, que desaparecen integrándose na nova figura. Así mesmo, desvincúlase da incapacidade temporal a continxencia de maternidade, que adquire categoría autónoma, cunha cobertura do 100 por 100 da base reguladora.

O Pleno do Congreso dos Deputados aprobou, o 6 de abril de 1995, coa práctica unanimidade da Cámara, o *Informe de la Ponencia para el análisis de los problemas estructurales del Sistema de la Seguridad Social y de las principales reformas que deberán acometerse*, máis coñecido como “**Pacto de Toledo**” que representa o consenso político en torno ás liñas de futuro do sistema de pensións no noso país. O pacto, aínda que de contido xenérico, representa o compromiso sólido no mantemento e consolidación do actual sistema de protección social garantindo a súa viabilidade futura a través da adopción de medidas -o pacto contempla 15 recomendacións- que permitan a súa adaptación constante ás novas realidades e retos que se poidan presentar.

O 9 de outubro de 1996 subscríbese polo presidente do Goberno e os secretarios xerais de Comisións Obreiras e da Unión Xeral de Traballadores o *Acuerdo sobre consolidación y racionalización del sistema de la Seguridad Social* que, con vixencia ata 2000, senta as bases sobre as que se deberán desenvolver as recomendacións do Pacto de Toledo, acordo que tivo a súa plasmación na Lei 24/1997, do 15 de xullo, que contempla as seguintes medidas: 1) A separación financeira da Se-

guridade Social; 2) A constitución de reservas; 3) O establecemento gradual dun único tope de cotización para tódalas categorías profesionais; 4) A introdución de maiores elementos de contribución e proporcionalidade no acceso e determinación da contía das pensións de xubilación e, coa finalidade de establecer unha maior seguridade xurídica na determinación das pensións de invalidez, prevese a elaboración dunha lista de enfermidades; 5) A mellora do tempo de duración das pensións de orfandade; 6) As melloras das contías das prestacións mínimas na súa contía inferior de viuvez; 7) O establecemento da revalorización automática das pensións, en función da variación dos prezos, a través da fórmula establecida, de forma permanente, na propia LXSS; e 8) Previsión do desenvolvemento legal do tope de cobertura das pensións como forma de introducir os elementos da seguridade xurídica e financeira.

A Lei 39/1999, de 5 de novembro, para promover a conciliación da vida familiar e laboral das persoas traballadoras establece entre outras medidas unha nova prestación dentro da acción protectora da Seguridade Social, a de risco durante o embarazo co obxecto de protexer a saúde da muller traballadora.

O 9 de abril de 2001 asinouse polo goberno do Estado coa central sindical Comisións Obreiras, a CEOE e a CEPYME un novo acordo sobre a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social que no referente ás pensións contempla como principais acordos:

1) En materia de xubilación:

- A eliminación do requisito do comezo a cotizar antes de 1967 para ter dereito á xubilación anticipada: o dereito ao retiro anticipado esténdese aos maiores de 61 anos de idade que contén como mínimo con 30 anos de cotización e que leven 6 meses no paro. Xunto a isto establécese un novo coeficiente redutor anual en función dos anos cotizados que vai desde o 6% para os que acrediten 40 ou máis anos ata o 8% de 30 a 31 anos.
- Establecemento de medidas de xubilación parcial que posibiliten a compatibilidade entre o percibo dunha pensión e o desenvolvemento de actividades laborais.

Ditos acordos implementáronse normativamente no Real decreto lei 16/2001, de 27 de decembro de 2001, de medidas para o establecemento dun sistema de xubilación gradual e flexible.

2) En materia de prestacións de morte e supervivencia:

- A base reguladora das pensións de viuvez sube do 45% no 2001 ao 52% na actualidade: 2004. No ano 2002 estableceuse no 46%. Para persoas con cargas familiares elevarase ata o 70%, sempre que a pensión constitúa a principal ou única fonte de ingresos e que a contía total dos seus ingresos non superen o previsto en cada exercicio económico para o recoñecemento dos complementos por mínimos.
- Elevación a 22 anos a idade máxima para percibir a pensión de orfandade con carácter xeral e ata os 24 anos cando faleceran os dous proxenitores.

Ambas as medidas plasmáronse normativamente no Real decreto 1465/2001, do 27 de decembro, de modificación parcial do réxime xurídico das prestacións de morte e supervivencia.

3) Compromiso de aumento das pensións mínimas de xubilación e viuvez de menores de 65 anos e as non concorrentes do extinguido SOVI.

4) Inclusión na acción protectora dos autónomos, dos autónomos do especial agrario e dos de traballadores do mar, da prestación de incapacidade total cualificada –maiores de 55 anos–.

Ademais establécense acordos sobre:

- Dotación anual do fondo de reserva: -unha mensuralidade do importe total das pensións máis a parte proporcional das pagas extraordinarias-, chegando a dita contía a finais do ano 2004.
- Establecemento dun prazo non superior a doce anos para levar a cabo a separación de fontes con respecto ao financiamento do complemento de mínimos.

E por último mantense o período de cálculo da pensión de xubilación que de acordo co previsto actualmente foi aumentando ata 15 anos no 2003 e nese ano as partes asinantes comprométense a tomar as medidas oportunas para a adopción da “forma máis idónea para o cálculo das prestacións”.

O Congreso dos Deputados aprobou o 2 de outubro de 2003 un **informe da Comisión non permanente do Pacto de Toledo** no que como acordos máis importantes apóstase por ampliar os anos de cálculo da contía da pensión de xubilación- na actualidade 15 anos- sen especificar cántos, recomendándose así mesmo que a idade de xubilación real: 63 anos se aproxime a legal: 65 e que o prazo para que o complemento de mínimos sexa asumido polos presupostos xerais do estado, é dicir se desvinculen dos ingresos por cotas da Seguridade Social, sexa de cinco anos e non doce como estaba previsto.

Compre por último mencionar o recente **Acordo** do Goberno coa Patronal (CEOE e CEPYME) e as Centrais Sindicais (CC.OO. e UXT) de **13 de Xullo de 2006 en materia de Seguridade Social** que contempla a implementación dunha serie de medidas tendentes tanto a reforzar os **mecanismos de consolidación do Sistema** –garantía de financiación dos complementos de mínimos, simplificación da tarifa de accidentes de traballo, reforma do Fondo de Reserva...–, **políticas de Apoio as Familias** –Mellora das pensións de viudedade e orfandade en discapacitados, familias numerosas, e familias sen vínculo matrimonial...– e reformas nos eidos das **pretacións de incapacidade e de xubilación** co aumento neste último caso do período mínimo de cotización esixido para acceder á pensión que será de quince anos efectivos (5.475 días), tras un período de aplicación progresiva.

11.2. Pensións contributivas da Seguridade Social: aspectos xerais

As pensións contributivas da Seguridade Social, é dicir, as que dan dereito a unha prestación en virtude dunha cotización previa, outorgan rendas, xeralmente vitalicias e proporcionais aos ingresos na vida activa, a aqueles que cesan nesta, sempre que reúnan os requisitos esixidos para o seu recoñecemento, entre eles, e con carácter xeral, a alta ou situación asimilada á alta, e ter cubertos uns determinados períodos mínimos de cotización, agás no caso de accidentes.

As pensións móvense en canto a súa contía entre uns topes máximos e mínimos nos que os seus montantes teñen periodicidade anual. Son revalorizadas tamén anualmente en función do correspondente IPC previsto para ese ano, e nas derivadas de accidente de traballo ou enfermidade profesional increméntanse nun 30% ou 50%, segundo a súa gravidade, cando a lesión se producira como consecuencia de infracción de medidas de seguridade e hixiene no traballo, recaendo a responsabilidade de dito recargo directamente sobre o empresario infractor.

Galicia constitúe unha das comunidades autónomas con máis alta porcentaxe de pensionistas, que representan, en 2005, o 24,97% da poboación total do censo. Durante os últimos anos acrecentouse a tendencia ao aumento da devandita porcentaxe, pasando en números absolutos dos 481.247, en 1985; aos 689.740, en 2005, (cadro I I.1), incrementándose nestes vinte anos en 208.493 o número de pensións, fronte aos 295.700 novos cotizantes á Seguridade Social entre ámbalas dúas datas.

**Evolución das pensións do Sistema da Seguridade Social.
Por provincias Galicia/España. 1985/1990/1997-2005**

■ **Cadro 11.1**

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1985	Nº	161,3	100,7	88,4	130,8	481,2	5.396,6
	Promedio	159,34	148,20	149,78	156,74	154,54	171,52
1990	Nº	189,1	111,8	98,5	125,9	525,3	6.102,1
	Promedio	246,69	220,36	221,41	236,60	234,09	267,23
1997	Nº	229,9	122,7	108,6	182,0	643,7	7.279,3
	Promedio	375,08	324,11	320,68	364,73	353,30	420,19
1998	Nº	234,6	123,5	109,1	184,8	652,0	7.410,7
	Promedio	384,65	333,32	329,29	376,95	364,52	435,01
1999	Nº	239,0	124,0	109,5	187,5	660,0	7.509,3
	Promedio	394,59	339,66	335,39	383,89	371,33	443,27
2000	Nº	243,3	124,2	109,8	190,1	667,4	7.598,9
	Promedio	418,63	358,57	353,99	408,65	394,06	471,30
2001	Nº	247,0	124,2	110,2	192,5	673,9	7.677,9
	Promedio	454,20	388,53	382,97	445,14	427,95	512,97
2002	Nº	250,0	123,8	110,3	194,9	679,0	7.745,8
	Promedio	478,1	409,1	402,7	471,6	451,5	541,9
2003	Nº	252,5	123,5	110,2	197,0	683,2	7.819,5
	Promedio	502,8	428,7	421,5	497,9	475,0	571,7
2004	Nº	254,20	122,50	109,80	198,90	685,40	7.878,60
	Promedio	531,97	452,70	444,29	527,46	502,55	605,33
2005	Nº	256,61	122,08	109,48	201,57	689,74	7.979,71
	Promedio	561,58	477,57	469,30	557,69	531,08	636,58

Elaboración propia

Números en miles. Medias anuais

Promedio, en euros, a decembro de cada ano

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e INSS

Relación activos/pasivos

A relación activos/pasivos do sistema da Seguridade Social constitúe un bo indicador do fluxo traballo-prestacións públicas nun espazo xeográfico determinado e ven a medir con bastante exactitude o grao de subsidiación deste. No cadro 11.2 inclúense os datos a nivel provincial, galego e do conxunto do Estado. Na provincia de Ourense (ver informes anteriores) o número de pensionistas supera xa, desde 1989, ao de traballadores cotizantes en activo, e na de Lugo desde 1992 ata 2005. O importante aumento que se produce no número de afiliados á Seguridade Social en 1998, 1999 e, aínda que en menor medida no período 2000-2005 provoca un cambio na tendencia dos datos globais de Galicia dos anos precedentes, nos que se viña producindo un incremento maior de pasivos ou perceptores de pensións que de activos ou cotizantes.

Relación de activos/pasivos na Seguridade Social.Galicia/España. 1985/1990/1997.2005

■ Cadro 11.2

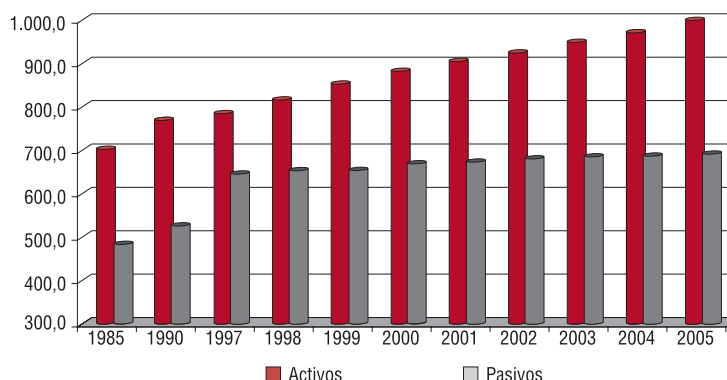
		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1985	Activos	265,4	120,8	93,6	222,2	702,0	10.561,8
	Pasivos	161,3	100,7	88,4	130,8	481,2	5.396,6
1990	Activos	301,2	116,4	95,7	255,6	768,9	12.513,9
	Pasivos	189,1	118,0	98,5	125,9	525,3	6.102,1
1997	Activos	316,7	108,7	91,0	265,9	782,4	12.932,1
	Pasivos	229,9	122,7	108,6	182,0	643,2	7.279,3
1998	Activos	330,5	111,1	93,2	279,5	814,3	13.591,0
	Pasivos	234,6	123,5	109,1	184,8	652,0	7.410,7
1999	Activos	346,7	114,8	96,1	293,6	851,2	14.344,9
	Pasivos	239,0	124,0	109,5	187,5	660,0	7.509,3
2000	Activos	357,3	117,3	98,2	307,4	880,1	15.062,9
	Pasivos	243,3	124,2	109,8	190,1	667,4	7.598,9
2001	Activos	369,0	118,6	99,6	317,1	904,3	15.649,9
	Pasivos	247,0	124,2	110,2	192,5	673,9	7.677,9
2002	Activos	377,5	119,3	100,7	326,3	923,9	16.126,3
	Pasivos	250,0	123,8	110,3	194,9	679,0	7.745,8
2003	Activos	388,0	121,5	101,9	335,7	947,1	16.613,6
	Pasivos	252,5	123,5	110,2	197,0	683,2	7.819,5
2004	Activos	399,9	123,2	103,3	344,5	970,3	17.081,8
	Pasivos	254,2	122,5	109,8	198,9	685,4	7.878,6
2005	Activos	411,4	125,7	105,2	355,5	997,7	17.835,4
	Pasivos	256,6	122,1	109,5	201,6	689,7	7.979,7

Elaboración propia

Número de persoas en miles. Medias anuais

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Evolución dos activos e pasivos en Galicia



A porcentaxe en Galicia da relación de activos/pasivos do sistema da Seguridade Social é, en 2005, de 1,45 activos por cada pasivo –997.700 traballadores en alta fronte aos 689.700 pensionistas-, sendo dita porcentaxe no total de España do 2,24, producíndose o mesmo que nos sete anos precedentes e a diferenza da tendencia dos anos anteriores, un incremento en 2005 maior na proporción en favor dos activos, tanto en España como na comunidade galega. Nas provincias de Ourense e Lugo en 2005 aumentan os traballadores afiliados e prodúcese unha diminución dos pasivos, situándose a proporción en 1,03 activos por cada pensionista en Lugo, e 1,04 pasivos por cada afiliado en Ourense, constituíndo a única provincia de Galicia en que o número de pensionistas supera ao de afiliados en activo.

Nas catro provincias galegas prodúcese en 2005 un aumento significativo do número de cotizantes, moi por riba do incremento de pensionistas, lixeiramente superior ao ano precedente, sendo especialmente salientable en Pontevedra e na Coruña. En efecto, os afiliados sitúanse, en 2005 na cifra de 411.400 na provincia da Coruña e 355.500 en Pontevedra, cun aumento de 11.500 cotizantes na primeira e preto de 11.000 na segunda, con respecto a 2004, e os pasivos sitúanse en 256.600 na Coruña e 201.600 en Pontevedra, cun aumento sobre 2004 de 2.400 na primeira e de 2.700 na segunda.

Altas iniciais e baixas

As altas iniciais de pensións contributivas (cadro 11.3) recollen o número de ditas prestacións ás que se lle recoñece o dereito por primeira vez, sen incluí-las altas por traslado de provincias; doutra banda, as baixas (cadro 11.4) representan o número de baixas de pensións contributivas (por falecemento, por perda do dereito ou incomparecencia ao cobro durante catro meses consecutivos). Comparando ámbolos dous cadros, ata 1997, como pode apreciarse consultando informes de anos anteriores, nas pensións de xubilación prodúcese en Galicia máis altas iniciais que baixas, o que implica polo peso numérico das mesmas un incremento considerable do total das pensións nese tempo. En 1992 primeiro ano na serie que se contempla nos cadros, as altas das pensións de xubilación en Galicia superan amplamente ás baixas (18.237 novas altas fronte a 13.160 baixas), pero en 1998 as baixas comezan a superar ás altas iniciais, reproducíndose con maior amplitude entre 1999 e 2004. No ano 2005 orixínanse 19.746 baixas fronte a 17.157

Altas iniciais de pensións contributivas. Por provincias.Galicia/España. 1992/ 1999-2005⁽¹⁾
■ Cadro 11.3

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Xubilación	1992	7.138	3.472	3.153	4.564	18.237	224.138
	1999	7.381	2.839	2.618	4.980	17.818	196.338
	2000	7.181	2.815	2.631	5.244	17.871	207.478
	2001	6.629	2.649	2.451	5.191	16.920	197.892
	2002	6.331	2.478	1.899	4.823	15.531	187.753
	2003	5.572	2.140	1.965	4.533	14.210	190.574
	2004	5.576	1.910	1.892	4.533	13.911	187.104
	2005	6.718	2.400	2.226	5.813	17.157	265.270
Invalidez	1992	2.113	2.099	1.133	2.592	7.937	92.172
	1999	2.940	1.030	1.204	1.914	7.088	82.510
	2000	2.933	980	1.224	1.923	7.060	78.257
	2001	2.795	838	1.219	2.015	6.867	80.929
	2002	2.821	852	1.056	2.183	6.912	79.853
	2003	2.796	904	1.190	1.334	6.224	85.825
	2004	2.730	849	1.075	2.426	7.080	83.702
	2005	2.679	983	978	2.398	7.038	86.125
Viuvez	1992	3.257	1.743	1.460	2.338	8.798	116.692
	1999	3.883	1.803	1.586	2.882	10.154	127.629
	2000	3.986	1.807	1.601	2.930	10.324	126.546
	2001	3.673	1.620	1.464	2.733	9.490	119.188
	2002	3.670	1.876	1.481	2.853	9.880	117.110
	2003	3.879	1.760	1.568	2.911	10.118	129.160
	2004	4.002	1.720	1.552	2.959	10.233	127.287
	2005	3.990	1.781	1.583	2.982	10.336	132.486
Orfandade e en favor de familiares	1992	693	262	254	733	1.942	22.864
	1999	1.132	337	381	903	2.753	37.029
	2000	1.181	349	338	946	2.814	34.979
	2001	990	241	258	839	2.328	30.015
	2002	1.205	296	328	1.002	2.831	36.296
	2003	919	340	338	741	2.338	30.055
	2004	888	290	310	691	2.179	28.144
	2005	857	315	273	695	2.140	27.481
Total	1992	13.201	7.576	6.000	10.227	37.004	455.866
	1999	15.336	6.009	5.789	10.679	37.813	443.506
	2000	15.281	5.951	5.794	11.043	38.069	447.260
	2001	14.087	5.348	5.392	10.778	35.605	428.024
	2002	14.027	5.502	4.764	10.861	35.154	421.012
	2003	13.166	5.144	5.061	10.519	33.890	435.614
	2004	13.196	4.769	4.829	10.609	33.403	426.237
	2005	14.244	5.479	5.060	11.888	36.671	511.362

Elaboración propia

(1) Non incluídos os datos relativos ao Réxime de Traballadores do Mar

A partir de novembro de 1997 as pensións de invalidez permanente de beneficiarios de 65 anos e máis, agás do SOVI figuran incluídas nas de xubilación

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

Baixas de pensións contributivas. Por provincias. Galicia/España. 1992/1999-2005⁽¹⁾

■ Cadro 11.4

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Xubilación	1992	5.032	2.779	2.643	2.706	13.160	142.039
	1999	7.158	3.931	3.643	5.253	19.985	219.514
	2000	6.884	3.852	3.513	5.263	19.512	211.881
	2001	6.703	3.759	3.345	4.866	18.673	205.607
	2002	6.580	3.942	3.476	5.038	19.036	211.886
	2003	7.015	3.883	3.406	5.196	19.500	217.146
	2004	7.017	3.719	3.281	5.166	19.183	209.819
	2005	6.963	3.766	3.549	5.468	19.746	226.135
Invalidez	1992	1.426	1.909	1.005	1.828	6.168	65.547
	1999	813	402	283	736	2.234	27.672
	2000	738	345	328	722	2.133	26.462
	2001	740	238	293	673	1.944	25.365
	2002	716	250	335	667	1.968	24.426
	2003	755	240	314	639	1.948	24.809
	2004	666	216	299	610	1.791	23.932
	2005	761	210	268	626	1.865	24.400
Viuvez	1992	1.728	1.060	885	1.103	4.776	64.972
	1999	2.630	1.355	1.166	1.876	7.027	91.078
	2000	2.527	1.435	1.215	1.955	7.132	89.271
	2001	2.610	1.342	1.247	1.850	7.049	88.250
	2002	2.661	1.457	1.258	2.031	7.407	93.781
	2003	2.904	1.455	1.313	2.056	7.728	99.434
	2004	2.792	1.427	1.193	2.089	7.501	95.818
	2005	2.970	1.436	1.360	2.206	7.972	103.853
Orfandade e en favor de familiares	1992	603	182	186	540	1.511	21.228
	1999	454	128	169	449	1.200	16.545
	2000	905	274	297	669	2.145	28.323
	2001	1.107	317	321	995	2.740	34.336
	2002	625	167	186	483	1.461	18.795
	2003	924	280	283	850	2.337	29.729
	2004	904	239	240	814	2.197	27.645
	2005	805	242	232	778	2.057	25.527
Total	1992	8.789	5.930	4.719	6.177	25.615	293.786
	1999	11.055	5.816	5.261	8.314	30.446	354.809
	2000	11.054	5.906	5.353	8.609	30.922	355.937
	2001	11.160	5.656	5.206	8.384	30.406	353.558
	2002	10.582	5.816	5.255	8.219	29.872	348.888
	2003	11.598	5.858	5.316	8.741	31.513	371.118
	2004	11.379	5.601	5.013	8.679	30.672	357.214
	2005	11.499	5.654	5.409	9.078	31.640	379.915

Elaboración propia

(1) Non incluídos os datos relativos ao Réxime de Traballadores do Mar

A partir de novembro de 1997 as pensións de invalidez permanente de beneficiarios de 65 anos e máis, agás do SOVI, figuran incluídas nas de xubilación

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

altas iniciais no conxunto de Galicia. As altas de viuvez, 10.336, en 2005 continúan superando con bastante diferenza ás baixas –7.972 en dito ano–. Na serie dos datos anuais (ver informes anteriores), as cifras de altas e baixas de orfandade, ten-

den a unha paridade en 1996; en 1997 aumentan moi considerablemente a proporción a favor das altas e en 1998 e 1999 chegan a representar máis do dobre, se ben no ano 2000 o incremento substancial das baixas volve a aproximar ámbolos parámetros, no 2001 as baixas en número de 2.740 superan amplamente o número das altas iniciais (2.328), no 2002 as altas (2.831) volven a representar practicamente o dobre das baixas (1.461) e de 2003 a 2005 iguálanse practicamente o número das altas: 2.140 coas baixas: 2.057 neste último ano.

Referente ás prestacións de invalidez, despois de se produciren máis baixas que altas en 1997, 1998 e 1999, como consecuencia da drástica redución motivada pola inclusión dos pensionistas de máis de 65 anos como titulares de pensións de xubilación, as baixas de ditas pensións, tanto en Galicia como no resto do Estado, experimentan unha substancial diminución de máis das dúas terceiras partes, no caso galego, redución que se mantén dende o ano 2000 a 2005, con só 1.865 baixas fronte ás 7.038 altas iniciais en dito ano.

O número total das altas iniciais de pensións en 2005 aumentan en Galicia pasando de 33.403 no ano anterior ás 36.671 do 2005, aumento que tamén é importante no conxunto de España. O incremento no número das pensións iniciais prodúcese nas catro provincias galegas. Por prestacións só diminúen lixeiramente as de invalidez e orfandade e favor de familiares, incrementándose en grande medida as de xubilación e en pouca as de viuvez.

A Coruña é a demarcación onde é máis acusada a diferenza entre altas e baixas –14.244 fronte a 11.499– e a continuación Pontevedra, nas provincias de Lugo e Ourense a relación é dun certo equilibrio entre ámbolos dous parámetros –con maior número de baixas que altas iniciais en ámbalas dúas provincias–. Prodúcese, en 2005, a nivel galego e en cómputo interanual, un importante incremento das altas iniciais e un lixeiro incremento das baixas, manténdose un maior número de altas que de baixas de pensións.

Promedio das pensións

No cadro 11.5, contéplase o número de pensións e o termo medio do importe destas por comunidades autónomas. Do total dos 7.979.700 pensionistas españois, Galicia, con 689.700, representa o 8,64%, unha porcentaxe superior –máis de dous puntos– en relación coa que existe referente ao total da poboación. O cadro 11.6 contempla a evolución do importe mensual medio das pensións na comunidade autónoma desde 1985 e pode observarse que desde o citado ano, no que a diferenza do importe das pensións promedio de Galicia respecto á media española era de 2.500 pesetas (15,02 euros), ata as 103,52 euros de 2005, prodúcese ano tras ano unha maior diferenza na contía, permanecendo invariable en todo este tempo como a comunidade autónoma con menor importe medio de pensións. O feito explícase fundamentalmente polo importante volume das pensións do réxime especial agrario, en xeral moito máis baixas que as do réxime xeral ou de autónomos.

■ Cadro 11.5

Pensións do Sistema de Seguridade Social. Por comunidades autónomas. 1995-2000

	1990		2002		2003		2004		2005	
	Nº	Promedio ⁽¹⁾	Nº	Promedio ⁽¹⁾	Nº	Promedio ⁽¹⁾	Nº	Promedio ⁽¹⁾	Nº	Promedio ⁽¹⁾
Andalucía	938,0	252,8	1.227,1	480,5	1.242,9	504,7	1.254,9	530,8	1.271,9	561,9
Aragón	223,2	272,3	261,5	532,2	262,1	560,5	262,6	529,8	264,6	628,0
Asturias	240,5	319,6	283,9	628,2	283,4	661,5	284,0	700,0	285,2	738,7
Baleares	121,2	244,4	149,8	469,2	150,9	493,9	151,4	521,6	153,0	551,1
Canarias	151,4	258,7	209,5	487,9	213,8	512,7	217,8	539,9	221,8	571,3
Cantabria	101,3	274,9	121,1	537,1	121,5	566,3	122,1	599,9	123,2	633,8
C. A Mancha	257,4	256,3	316,1	475,4	318,1	499,1	318,6	523,7	321,1	556,6
C. León	479,3	263,4	565,1	501,1	565,5	526,4	565,0	554,2	566,9	587,3
Cataluña	1.071,4	270,1	1.362,1	535,3	1.376,4	564,5	1.387,9	597,7	1.410,8	630,9
C. Valenciana	597,5	245,2	757,2	476,2	767,0	501,1	775,0	529,0	788,2	559,3
Extremadura	158,8	245,0	195,2	442,3	196,2	463,1	196,6	484,4	197,9	513,8
Galicia	552,2	234,1	679,0	432,4	683,2	454,4	685,4	478,3	689,7	506,2
Madrid	581,5	306,9	812,9	616,8	825,1	649,4	836,0	687,5	850,7	726,1
Murcia	159,1	245,9	198,8	461,8	201,4	485,0	203,1	510,3	205,2	539,3
Navarra	79,0	286,4	102,4	570,9	104,0	602,6	105,4	639,4	107,5	679,4
País Vasco	331,4	320,8	432,9	655,5	436,2	691,2	440,9	733,2	449,2	771,8
A Ríoxa	48,0	256,8	57,3	499,1	57,6	524,4	57,8	552,1	58,6	583,4
Ceuta e Melilla	11,0	288,6	14,0	555,2	14,0	583,1	14,1	613,3	14,1	646,6
España	6.102,1	267,2	7.745,8	518,9	7.819,5	546,0	7.878,6	576,6	7.979,7	609,8

Elaboración propia

Números en miles. Medias anuais

(1) Medias anuais en euros

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e INSS

■ Cadro 11.6

Evolución do importe medio das pensións do Sistema da Seguridade Social.
Por comunidades autónomas. 1985/1989/1998-2005

	1985	1989	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Andalucía	159,87	222,37	403,88	416,50	437,54	461,60	480,45	504,65	530,81	561,90
Aragón	171,29	239,20	444,75	459,17	482,01	509,31	532,17	560,54	592,83	627,95
Asturias	200,74	284,28	532,50	549,93	575,17	606,27	628,19	661,45	700,04	738,74
Baleares	158,67	217,57	392,46	405,08	426,72	450,01	469,24	493,89	521,59	551,09
Canarias	164,68	229,59	412,29	424,31	444,75	468,90	487,94	512,67	539,94	571,26
Cantabria	174,29	243,41	447,75	463,98	486,82	515,40	537,14	566,34	599,92	633,82
C. A Mancha	161,67	225,38	400,27	412,29	433,33	456,97	475,43	499,05	523,74	556,63
C. León	164,68	230,19	420,71	433,93	455,57	480,94	501,05	526,41	554,23	587,26
Cataluña	171,89	239,20	446,55	461,58	484,42	511,83	535,33	564,48	597,71	630,94
C. Valenciana	155,66	216,36	399,07	411,69	432,13	456,73	476,17	501,13	528,99	559,34
Extremadura	153,86	215,76	375,63	385,85	405,08	426,20	442,30	463,14	484,44	513,80
Galicia	153,26	207,95	364,81	375,63	394,26	415,45	432,38	454,43	478,26	506,23
Madrid	189,92	280,07	515,67	533,10	558,34	591,44	616,75	649,37	687,47	726,13
Murcia	159,87	217,57	389,46	401,48	420,71	443,84	461,75	485,04	510,35	539,34
Navarra	176,70	251,22	469,99	487,42	513,87	545,89	570,90	602,61	639,44	679,36
País Vasco	195,93	280,67	546,92	566,15	540,31	629,29	655,51	691,17	733,16	771,82
A Ríoxa	159,87	226,58	417,10	430,93	451,96	478,55	499,06	524,40	552,05	583,42
Ceuta e Melilla ⁽¹⁾	177,90	254,23	468,79	481,41	504,25	532,85	555,21	583,13	613,37	646,60
España	168,28	236,80	435,13	448,96	468,19	497,89	518,89	546,04	576,57	609,75

Elaboración propia

Datos en euros mes

(1) Media de ambas as dúas cidades autónomas

Fonte: INSS

Cadro 11.6 bis
Pensións en vigor por tramos de contía

Tramos de contía	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia		Total España		% Galicia/España
	Nº	%	Nº	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	
Ata 250 euros	33.129	12,79	20.427,0	16,68	20.106	18,32	26.765	13,12	100.427	14,45	750.200	9,25	13,39
De 250,01 a 350,00	37.264	14,39	18.169,0	14,84	15.787	14,39	32.170	15,77	103.390	14,87	1.062.306	13,10	9,73
De 350,01 a 450,00	84.524	32,64	41.151,0	33,61	38.820	35,38	63.862	31,30	228.357	32,85	2.100.667	25,91	10,87
De 450,01 a 512,99	22.222	8,58	19.912,0	16,26	12.909	11,76	15.936	7,81	70.979	10,21	757.190	9,34	9,37
De 513,00 a 700,00	32.379	12,50	10.941,0	8,94	11.405	10,39	25.850	12,67	80.575	11,59	1.284.957	15,85	6,27
De 700,01 a 900,00	16.184	6,25	4.358,0	3,56	4.205	3,83	13.195	6,47	37.942	5,46	687.904	8,49	5,52
De 900,01 a 1100,00	11.544	4,46	2.792,0	2,28	2.677	2,44	9.128	4,47	26.141	3,76	502.323	6,20	5,20
De 1100,01 a 1300,00	8.229	3,18	1.808,0	1,48	1.523	1,39	6.944	3,40	18.504	2,66	347.472	4,29	5,33
De 1300,01 a 1500,00	5.346	2,06	1.184,0	0,97	962	0,88	4.349	2,13	11.841	1,70	240.571	2,97	4,92
De 1500,01 a 2159,13	8.044	3,11	1.665,0	1,36	1.312	1,20	5.743	2,81	16.764	2,41	368.018	4,54	4,56
Máis de 2153 euros	120	0,05	33,0	0,03	22	0,02	88	0,04	263	0,04	5.660	0,07	4,65
Total	258.985	100	122.440	100	109.728	100	204.030	100	695.183	100	8.107.268	100	80

Data a 31-12-2005

Fonte: INSS

Pensións por tramos de contía

Incorporamos neste informe un dato novo de elaboración propia confeccionado a partir de información proporcionada polo INSS. No cadro anterior observábase que Galicia ocupaba a derradeira posición por Comunidades Autónomas no importe medio das pensións – 506,2 euros no 2005– no conxunto do Estado. No cadro 11-6 bis contéplase o número de pensións en vigor por tramos de contía: 11 en total, comezando polas inferiores a 250 euros mes, que representan en Galicia 100.427 o 14,45 % fronte as 750.200 do conxunto estatal que supoñen o 9,25 %, 5 puntos por baixo da porcentaxe galega. O tramo onde concéntranse un número maior de pensións é o que corresponde ao intervalo de 350 a 450 euros con 228.357 pensións e o 32,85% do total das mesmas-case sete puntos por riba do español. Como pode apreciarse a porcentaxe tanto no primeiro dos tramos como neste último son lixeiramente máis altos nas provincias de Lugo e Ourense, diminuindo ostensiblemente nos intervalos de maior contía. As pensións de máis de 1.100 euros son en Galicia 47.372 e representan só o 6,81 % mentres que no conxunto do estado supoñen un 11,87 % do total.

Pensións con complemento a mínimo

Os beneficiarios do Sistema da Seguridade Social, na súa modalidade contributiva, con pensión inferior a mínima sempre que non perciban ingresos de capital ou de traballo persoal ou que percibíndoos non excedan da contía que anualmente o Goberno estableza –en xubilación sen cónxuxe a cargo para o ano 2005: 6.226,36 euros– terán dereito a percibir os complementos necesarios para acadar a contía mínima das pensións.

Así mesmo terán dereito ao **complemento de cónxuxe a cargo** aqueles pensionistas con pensión inferior a prevista anualmente polo Goberno en cada unha das mesmas para esta modalidade, cando non superen a contía fixada anualmente, en xubilación para 2005 os 7.436,94 euros.

Na pensión de viuvez entenderase por **cargas familiares** a convivencia do beneficiario con fillos menores de 26 anos ou maiores incapacitados (deben acreditar un

grao de minusvalía igual ou superior ao 33%), ou menores de 18 anos acollidos, cando a renda do conxunto da unidade familiar dividida polo número de membros que a compoñen non supere en cómputo anual o 75% do salario mínimo interprofesional, excluídas a parte proporcional de dous pagas extraordinarias.

■ Cadro 11.7

Pensións con complemento a mínimo. Galicia a setembro de 2005

	Incapacidade permanente		Xubilación		Viuvez		Orfandade		F. Familiares		Total	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
A Coruña	1.102	4,56	61.926	39,70	21.937	32,69	4.168	50,34	1.081	56,63	90.214	35,04
Lugo	545	6,14	32.340	40,18	5.852	19,93	1.557	57,86	387	59,81	40.681	33,33
Ourense	846	9,59	34.524	48,33	7.104	27,69	1.441	58,86	807	75,99	44.722	40,87
Pontevedra	1.122	5,34	44.108	36,31	15.493	30,13	3.282	47,83	904	56,93	64.909	32,08
Galicia	3.615	5,75	172.898	40,27	50.386	29,03	10.448	51,52	3.179	61,06	240.526	34,79
España	41.702	4,97	1.294.599	27,41	743.594	34,23	114.311	43,67	17.524	43,84	2.211.730	27,52

Fonte: Informe económico-financiero. Orzamentos Xerais do Estado para 2006

Porcentaxe de pensións con complemento a mínimos por comunidades autónomas.
Setembro 2005

■ Cadro 11.8

	I. permanente	Xubilación	Viuvez	Orfandade	F. Familiares	Total
Extremadura	9,55	47,22	62,60	64,48	56,51	49,14
C. A Mancha	6,66	41,25	59,03	53,54	53,35	43,54
Galicia	5,75	40,27	29,03	51,52	61,06	34,79
Canarias	5,19	32,89	45,14	51,16	53,08	34,34
Andalucía	6,72	35,03	43,63	52,69	46,37	34,33
C. León	4,73	31,10	41,62	50,90	48,68	32,68
Murcia	7,03	31,36	40,45	53,94	49,43	31,37
C. Valenciana	6,00	29,62	38,76	43,66	42,25	30,27
A Rioxa	3,19	27,70	39,27	45,26	40,07	28,75
Aragón	3,16	26,24	38,57	39,33	39,84	28,09
Media	4,97	27,41	34,23	43,67	43,84	27,52
Ceuta	4,24	20,74	35,81	50,11	37,50	26,21
Navarra	2,59	23,45	37,01	35,01	44,44	25,35
Melilla	3,45	19,68	34,18	52,05	41,27	24,53
Baleares	3,62	25,59	26,44	37,70	36,99	23,52
Cantabria	2,84	20,96	22,75	38,45	40,33	20,30
Cataluña	3,69	20,25	22,20	30,76	32,79	19,25
Asturias	2,39	19,75	20,20	34,48	28,83	18,31
Madrid	3,17	15,45	26,74	29,15	26,83	18,19
País Vasco	1,92	12,24	19,14	25,64	25,51	13,65

Fonte: Informe económico-financiero. Orzamentos Xerais do Estado para 2006

No cadro 11.7 contéplase o número de pensións cos complementos a mínimo e co tanto por cento do total, por tipos de prestacións. Como pode observarse tanto en orfandade como en favor de familiares máis da metade das pensións recoñecidas en Galicia benefíciáanse deste complemento, en xubilación o número de pensións é de 172.898, e dicir o 40,27% e no total de pensións preto do 35%. Por comunidades autónomas (cadro 11.8) Galicia constitúe en porcentaxe a terceira comunidade que se beneficia máis deste complemento detrás de Extremadura e Castela a Mancha.

Análise por réximes

O acordo sobre consolidación e racionalización do sistema da Seguridade Social, e o acordo para a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social do 9 de abril de 2001 que desenvolven o Pacto de Toledo, prevén unha simplificación da estrutura do sistema, reconducíndoo cara a existencia de só dous réximes: un de conta allea, no que se incluírán os activos da Minería do Carbón, Empregados do Fogar e conta allea do Mar e Agrario, e outro o Réxime de Autónomos. Iso sen dúbida provocará cambios importantes, tanto na cotización deses colectivos especiais – aínda que se manteñan algunhas peculiaridades –, como con respecto a unha equiparación efectiva das prestacións da Seguridade Social. Para a realización dos estudos e preparación das correspondentes medidas lexislativas tomouse como horizonte a pasada lexislatura, prevíndose a súa implantación na presente, plasmándose o compromiso de incluír para os traballadores por conta propia a incapacidade total cualificada no Real decreto 463/2003, do 25 de abril.

Segundo nos mostra o cadro 11.9, os 238.900 pensionistas do Réxime Agrario a diferenza de anos anteriores xa non representan o maior número de pensionistas de Galicia xa que o Réxime Xeral con 273.600 supérao, se ben constitúen o 16,20% do total de pensionistas agrarios de España (cadro 11.10).

En 2005 prodúcese, ao igual que os oito anos anteriores, un descenso no número de pensións do Réxime Especial Agrario en Galicia, neste caso, en 5.600 persoas. Como apuntabamos en informes anteriores, en 1994 prodúcese unha inflexión no crecemento continuo de pensionistas agrarios de moitos anos anteriores, e comeza a ser maior; se ben moi paulatinamente, o número das pensións que causan baixa que o número de novos pensionistas.

Desde o punto de vista dos datos que proporciona a Seguridade Social, Galicia é a comunidade autónoma española que sufriu un proceso de transformación máis importante con respecto á configuración da súa poboación activa nestes últimos anos, pasando de representar os activos do Réxime Especial Agrario o 29,29% da poboación en alta en 1985, ao 5,87% en 2005, moi por debaixo de poboacións como Andalucía ou Estremadura e practicamente na media española do 5,85%. A impresionante diminución do colectivo agrario cotizante nestes últimos anos desembocou, en gran medida, na xubilación ou a invalidez, se ben, as pequenas diminucións dos últimos anos parecen indicar que o proceso vai remitindo na súa intensidade.

Como consecuencia do proceso que apuntabamos, o número de pensionistas do Réxime Agrario constitúe o continxente máis numeroso das provincias de Lugo e Ourense, mentres que na Coruña e Pontevedra as pensións do Réxime Xeral a partir de 1994 e, xa nos sucesivos, superan ás do Réxime Agrario.

A provincia de Lugo, con 68.800 pensionistas agrarios, supera a Pontevedra e Ourense, con 50.600 e 47.900 respectivamente, e ten só 3.000 pensionistas menos que A Coruña, dobrando amplamente a cifra das pensións do Réxime Xeral.

As pensións do Réxime Xeral da Seguridade Social, en número de 273.600, experimentan unha subida de 6.900 con respecto ao ano anterior; se ben seguen a re-

**Evolución do número de pensións polos principais réximes.
Por provincias. Galicia 1998-2005**

■ Cadro 11.9

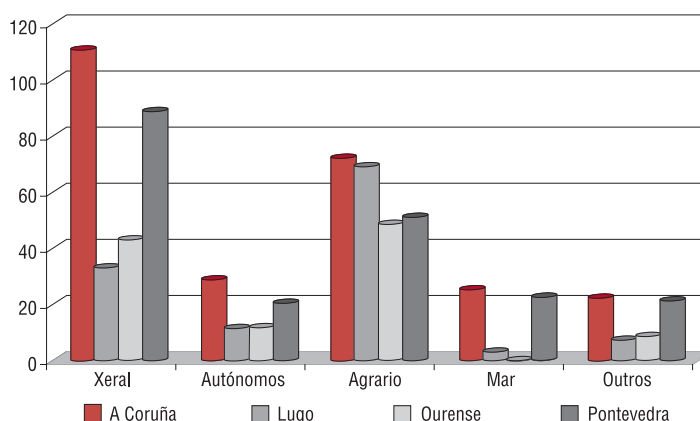
		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Xeral	1998	91,3	27,8	35,0	72,3	226,4
	1999	94,5	28,7	36,3	74,5	234,1
	2000	97,6	29,5	37,4	76,8	241,4
	2001	100,3	30,1	38,4	79,0	247,7
	2002	102,7	30,8	39,4	81,2	254,0
	2003	105,2	31,5	40,3	83,5	260,5
	2004	107,8	32,0	41,3	85,6	266,7
	2005	110,4	32,8	42,2	88,2	273,6
Autónomos	1998	21,3	9,5	9,1	15,4	55,3
	1999	22,2	9,8	9,4	16,1	57,5
	2000	23,4	10,0	9,7	16,8	59,9
	2001	24,5	10,3	10,1	17,5	62,4
	2002	25,6	10,5	10,6	18,2	64,8
	2003	26,6	10,7	10,9	18,8	67,0
	2004	27,5	10,9	11,2	19,4	69,0
	2005	28,4	11,1	11,5	20,1	71,1
Agrario	1998	78,4	76,9	57,0	56,6	268,8
	1999	78,0	76,1	55,9	55,9	265,9
	2000	77,6	75,2	54,8	55,1	262,7
	2001	77,1	74,3	53,8	54,5	259,6
	2002	76,1	73,1	52,5	53,7	255,4
	2003	74,9	71,8	51,0	52,7	250,5
	2004	73,2	70,2	49,4	51,7	244,5
	2005	71,7	68,8	47,9	50,6	238,9
Mar	1998	22,4	2,2	0,1	19,5	44,2
	1999	22,8	2,2	0,1	19,9	45,0
	2000	23,3	2,3	0,1	20,3	45,9
	2001	23,6	2,3	0,1	20,6	46,7
	2002	24,0	2,4	0,1	21,1	47,5
	2003	24,2	2,4	0,1	21,4	48,1
	2004	24,4	2,4	0,1	21,6	48,5
	2005	24,6	2,5	0,1	22,0	49,1
Outros	1998	21,2	7,1	7,9	21,0	57,3
	1999	21,5	7,2	7,8	21,1	57,5
	2000	21,4	7,2	7,8	21,1	57,5
	2001	17,8	7,2	7,5	18,5	51,0
	2002	21,5	7,1	7,8	20,8	57,3
	2003	21,5	7,1	7,8	20,7	57,1
	2004	21,3	7,0	7,8	20,6	56,7
	2005	21,6	7,0	7,8	20,7	57,0
Total	1998	234,6	123,5	109,1	184,8	652,0
	1999	239,0	124,0	109,5	187,5	660,0
	2000	243,3	124,2	109,8	190,1	667,4
	2001	247,0	124,1	110,2	192,5	673,9
	2002	250,0	123,8	110,3	194,9	679,0
	2003	252,5	123,5	110,2	197,0	683,2
	2004	254,2	122,5	109,8	198,9	685,4
	2005	256,6	122,1	109,5	201,6	689,7

Elaboración propia

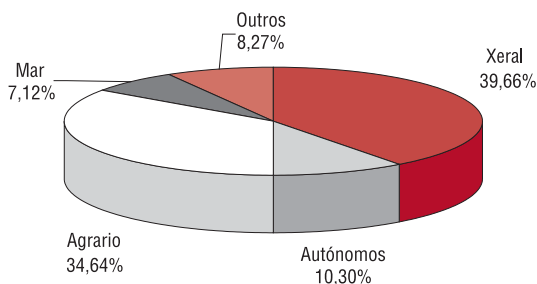
Medias anuais en miles

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Pensións por réximes e provincias en 2005



Pensións por réximes en Galicia en 2005



presentar tan só un 6,42% do total español correspondente ao citado réxime. As provincias de Lugo e Ourense, con 32.800 e 42.200 pensións, respectivamente, representan conxuntamente tan só o 27,41% dos perceptores de pensións do Réxime Xeral en Galicia.

As 71.100 pensións galegas do Réxime Especial de Traballadores Autónomos, en 2005, constitúen un 7,34 % do total español correspondente a dito réxime, máis dun un punto por riba da porcentaxe do total da poboación galega, con respecto á de España. O peso porcentual do Réxime de Autónomos, con respecto ao total das pensións galegas é do 10,31%, por debaixo da media española, do 12,13 %.

A provincia da Coruña, con 28.400 pensións do Réxime Especial de Autónomos en 2005, ten algo máis do dobre que as de Lugo e Ourense – 11.100 e 11.500, respectivamente– . A provincia de Pontevedra, con 20.100 perceptores en 2005, representa o 28,27% dos pensionistas do Réxime de Autónomos en Galicia.

Galicia é a comunidade autónoma con maior número absoluto de pensionistas do Réxime Especial do Mar, dobrando amplamente a Andalucía que ocupa o segundo lugar: Os 49.200 pensionistas deste réxime, en Galicia, representan o 37,76 % do total español, radicados fundamentalmente na provincia da Coruña, 24.600, e a de Pontevedra, 22.000.

■ Cadro 11.10

Evolución do número de pensións polos principais réximes.
Por comunidades autónomas 1990/1995/2002-2005

	Réxime Xeral						Autónomos						
	1990	1995	2002	2003	2004	2005	1990	1995	2001	2002	2003	2004	2005
Andalucía	367,2	481,6	596,0	607,6	618,2	630,8	77,0	96,2	119,5	123,1	126,7	130,0	133,6
Aragón	96,6	124,0	143,9	146,1	148,5	151,1	26,9	30,7	34,3	34,9	35,3	35,7	36,1
Asturias	82,7	103,6	121,3	122,4	124,7	127,3	18,6	23,0	27,6	28,4	28,9	29,4	29,9
Baleares	54,5	68,6	83,7	85,2	86,5	88,0	14,2	19,0	22,4	23,1	23,8	24,3	25,0
Canarias	66,9	89,6	120,1	124,5	128,2	132,0	11,9	16,0	21,4	22,4	23,4	24,5	25,4
Cantabria	47,5	58,1	66,7	67,6	68,7	69,8	10,2	11,9	13,4	13,7	13,9	14,1	14,4
C. A Mancha	84,5	114,7	143,5	146,8	149,3	152,9	31,8	36,2	41,0	41,8	42,5	43,0	43,7
C. León	159,7	207,5	247,3	251,1	254,8	259,4	55,3	64,0	73,0	74,5	75,5	76,4	77,4
Cataluña	626,5	758,9	893,2	908,1	922,3	938,1	126,5	152,4	175,7	179,3	182,6	185,7	189,3
C. Valenciana	273,6	349,1	435,7	445,8	455,5	466,0	59,5	70,8	85,8	88,3	91,1	93,8	96,8
Extremadura	47,6	68,0	83,6	85,1	86,3	87,8	17,2	19,8	22,7	23,1	23,5	23,9	24,3
Galicia	146,9	197,2	254,0	260,5	266,7	273,6	40,1	49,2	62,4	64,8	67,0	69,0	71,1
Madrid	402,1	511,8	608,2	618,2	628,2	639,0	57,6	70,4	84,4	87,0	89,7	91,9	94,3
Murcia	56,5	71,8	90,5	92,7	94,6	96,6	16,9	20,5	24,6	25,3	26,1	26,8	27,3
Navarra	36,6	47,3	59,3	61,0	62,7	64,7	10,0	11,4	13,0	13,3	13,6	13,9	14,2
País Vasco	197,5	250,3	294,3	298,1	303,1	308,6	35,2	41,8	49,4	50,8	51,9	53,1	54,3
A Rioxa	20,1	26,4	31,1	31,6	32,1	32,7	6,2	7,2	8,0	8,1	8,2	8,3	8,5
Ceuta	3,4	4,3	4,7	4,8	4,9	4,9	0,7	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1
Melilla	2,6	3,4	3,8	3,8	3,8	3,8	1,0	1,3	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6
España	2.773,1	3.536,1	4.281,0	4.360,8	4.439,1	4.526,8	617,1	742,4	881,1	904,5	926,5	946,4	968,2

	Agrario						Mar						
	1990	1995	2002	2003	2004	2005	1990	1995	2001	2002	2003	2004	2005
Andalucía	326,1	344,3	362,7	364,9	365,2	366,3	18,5	21,0	22,4	22,4	22,5	22,5	22,3
Aragón	61,9	60,2	53,2	51,9	50,3	48,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Asturias	58,7	59,9	54,7	53,4	52,1	50,6	5,0	5,3	5,2	5,1	5,1	5,0	5,0
Baleares	30,2	29,4	24,8	24,1	23,2	22,3	2,9	3,1	3,2	3,2	3,1	3,1	3,1
Canarias	37,9	38,1	37,4	36,7	36,2	35,7	9,3	10,4	11,0	11,0	11,0	11,0	10,9
Cantabria	26,3	26,9	24,6	24,0	23,5	22,9	3,6	3,9	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
C. A Mancha	112,0	113,3	105,8	103,9	101,7	99,6	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
C. León	185,5	186,7	172,0	168,2	163,9	159,8	0,1	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Cataluña	123,5	123,2	112,1	109,7	106,5	103,3	8,7	9,0	9,1	9,1	9,0	8,9	8,8
C. Valenciana	142,7	143,4	136,8	134,9	132,0	129,4	8,6	9,1	9,1	9,1	9,0	8,8	8,7
Extremadura	77,0	77,4	73,9	73,2	72,3	71,6	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Galicia	271,5	275,1	255,4	250,5	244,5	238,9	33,9	40,9	46,7	47,5	48,1	48,5	49,2
Madrid	29,0	26,3	21,7	21,1	20,4	19,6	1,2	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Murcia	51,7	54,5	56,3	56,2	55,9	55,4	1,8	1,9	2,0	2,1	2,0	2,0	2,0
Navarra	20,5	20,5	19,0	18,6	18,2	17,8	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
País Vasco	29,	28,1	24,3	23,6	22,8	21,9	11,7	13,1	13,5	13,5	13,4	13,4	13,4
A Rioxa	12,7	12,6	11,4	11,0	10,7	10,4	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Ceuta	—	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Melilla	—	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3
España	1.596,3	1.620,3	1.545,9	1.525,9	1.499,6	1.474,4	106,4	120,5	129,1	129,7	130,0	130,3	130,3

Elaboración propia

Medias anuais en miles

A suma de cada un dos epígrafes non coincide necesariamente con exactitude co total de España ao empregar cantidades reducidas

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Ingresos e gastos

○ sistema de protección social nótrese basicamente dos ingresos da Seguridade Social e das contribucións do Estado.

○ acordo sobre consolidación e racionalización do sistema da Seguridade Social e o máis recente de mellora e desenvolvemento do sistema de protección social

segundo as pautas do Pacto de Toledo, contemplan a separación e clasificación das fontes de financiamento do sistema de protección social, de tal xeito que de forma gradual se tenda a que, a partir de 2000, a acción protectora, na súa modalidade universal: asistencia sanitaria, servizos sociais (agás os de accidentes de traballo e enfermidades profesionais), pensións non contributivas, complementos de mínimos de pensións contributivas e prestacións familiares por fillo a cargo, se financien mediante contribucións do Estado, mentres que as prestacións contributivas – basicamente as prestacións derivadas do contrato de traballo máis o gasto de xestión e de funcionamento dos servizos–, pasen a ser financiadas con cargo ás cotizacións das pensións obrigatorias, ademais do importe das cantidades reca-

■ Cadro 11.11

Recadación de cotas da Seguridade Social. Por réximes e provincias. Galicia. 1999-2005

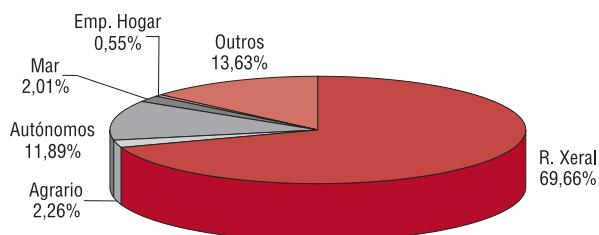
		R. Xeral	Agrario	Autónomos	Mar	Emp. Hogar	Outros	Total
1999	A Coruña	844,56	34,55	155,67	23,52	7,26	182,31	1.247,88
	Lugo	289,40	38,52	47,82	10,65	2,01	0,94	389,35
	Ourense	303,93	13,95	51,68	0,02	2,39	0,38	372,34
	Pontevedra	718,19	19,23	125,64	44,35	5,11	0,07	912,58
	Galicia	2.156,08	106,25	380,80	78,55	16,77	183,71	2.922,14
2000	A Coruña	844,56	34,55	155,67	23,52	7,26	182,31	1.247,88
	Lugo	289,40	38,52	47,82	10,65	2,01	0,94	389,35
	Ourense	303,93	13,95	51,68	0,02	2,39	0,38	372,34
	Pontevedra	718,19	19,23	125,64	44,35	5,11	0,07	912,58
	Galicia	2.156,08	106,25	380,80	78,55	16,77	183,71	2.922,14
2001	A Coruña	983,24	32,07	165,51	23,76	7,71	244,01	1.456,29
	Lugo	247,24	34,07	54,30	7,87	2,37	54,45	400,31
	Ourense	324,14	12,18	55,25	0,01	2,74	0,73	395,06
	Pontevedra	790,01	17,45	137,20	49,84	5,58	218,29	1.218,37
	Galicia	2.344,64	95,77	412,26	81,48	18,40	517,48	3.470,03
2002	A Coruña	1.056,37	30,29	171,06	23,00	8,17	265,74	1.554,63
	Lugo	299,71	31,64	53,79	7,28	2,58	0,00	395,00
	Ourense	345,41	11,36	56,70	0,02	2,99	0,68	417,16
	Pontevedra	852,83	16,02	143,27	49,00	5,97	257,53	1.324,62
	Galicia	2.554,32	89,31	424,82	79,30	19,71	523,95	3.691,41
2003	A Coruña	1.135,39	30,88	181,10	19,47	8,59	303,08	1.678,52
	Lugo	280,18	32,42	57,95	8,02	2,83	3,08	384,48
	Ourense	363,44	10,89	59,37	0,03	3,23	0,72	437,68
	Pontevedra	941,41	16,50	157,61	49,39	6,43	232,38	1.403,73
	Galicia	2.720,43	90,69	456,03	76,92	21,09	539,26	3.904,41
2004	A Coruña	1.201,61	31,71	196,81	24,59	9,36	329,44	1.793,52
	Lugo	337,51	33,49	61,65	9,09	3,13	1,32	446,19
	Ourense	383,10	10,94	65,56	0,02	3,52	0,75	463,89
	Pontevedra	910,91	15,57	159,38	48,21	6,27	222,97	1.363,31
	Galicia	2.833,13	91,71	483,40	81,91	22,28	554,48	4.066,91
2005	A Coruña	1.218,73	30,30	202,24	24,83	10,13	278,03	1.764,26
	Lugo	291,05	31,81	62,87	8,70	3,68	35,67	433,78
	Ourense	414,88	10,50	68,71	0,02	4,34	0,76	499,21
	Pontevedra	1.057,04	16,47	185,19	54,27	8,15	263,12	1.584,24
	Galicia	2.981,70	89,08	519,01	87,82	26,30	577,58	4.281,49

Elaboración propia

Datos en millóns de euros

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia

Distribución de recadación por réximes. Galicia. 2005



dadas en concepto de recargos, sancións, así como rendas e intereses patrimoniais. Neste sentido, xa desde o orzamento da Seguridade Social do 2000 contemplase que a totalidade dos Servizos Sociais do IMSERSO e Protección Familiar se financien con aportación do Estado, e para os complementos de mínimos determináanse as sucesivas aportacións do Estado ata o financiamento total de ditos complementos, cun compromiso temporal de non superar 5 anos desde o 2004.

Pagos por prestacións da Seguridade Social. Por provincias. Galicia. 2001-2005

■ Cadro 11.12

	Pension				
	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	1.560,43	1.657,60	1.745,79	1.855,92	1.978,23
Lugo	674,79	710,92	737,93	772,84	811,89
Ourense	601,72	632,26	657,75	689,08	723,96
Pontevedra	1.267,64	1.358,00	1.438,81	1.538,96	1.649,29
Galicia	4.104,57	4.358,80	4.580,28	4.856,80	5.163,37

	Subsidios				
	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	95,04	116,71	127,64	119,03	126,48
Lugo	29,97	31,62	33,13	35,84	39,64
Ourense	26,37	26,82	30,28	31,58	31,63
Pontevedra	100,96	106,28	118,09	121,95	130,67
Galicia	252,33	281,43	309,14	308,40	328,42

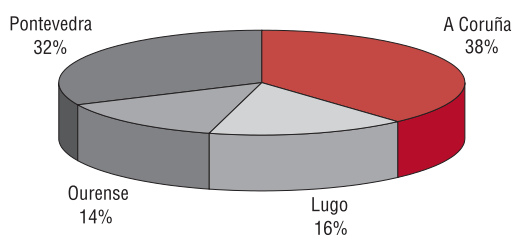
	Total				
	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	1.655,47	1.774,31	1.873,43	1.974,95	2.104,71
Lugo	704,76	742,54	771,06	808,68	851,53
Ourense	628,08	659,08	688,03	720,66	755,59
Pontevedra	1.368,59	1.464,28	1.556,90	1.660,91	1.779,96
Galicia	4.356,91	4.640,23	4.889,42	5.165,20	5.491,79

Elaboración propia

Datos económicos en millóns de euros

Fonte: Subdirección General de Seguimiento Presupuestario de la Seguridad Social.

Distribución dos pagos en 2005



No cadro 11.11 contémpanse as contías da recadación de cotas da Seguridade Social por réximes, que ascenden en Galicia a 4.281,49 millóns de euros, en 2005; unha cifra netamente superior ao ano anterior, e que reflite un importante aumento na recadación nas provincias galegas, especialmente en Pontevedra e coa excepción de A Coruña en que diminúe moi lixeiramente.

O Réxime Xeral representa o 69,64% da recadación de cotas e nun sistema de reparto como o da Seguridade Social española –os activos actuais financian aos pensionistas–, debe suplir as carencias da escasa recadación dos outros réximes, que ademais como o caso do Agrario cunha tan alta porcentaxe de pensionistas na Comunidade Autónoma Galega –o 34,64%– representa só o 2,08% do total da recadación de cotas da Seguridade Social.

Os gastos das pensións en Galicia reflítense no cadro 11.12 xunto cos pagos por subsidios, e no cadro 11.13 especificase o abono das prestacións por réximes. En

■ Cadro 11.13

Pagos por prestacións da Seguridade Social. Por réximes. Galicia. 2003 -2005

	A Coruña			Lugo		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Réxime Xeral	999,65	1.061,35	1.146,41	267,62	287,43	310,35
Réxime Especial Autónomos	154,74	169,35	184,72	58,83	63,45	68,32
Réxime Especial Agrario	376,82	383,87	394,59	357,46	366,03	375,94
Réxime Especial do Mar	138,15	148,47	158,55	19,25	21,16	2,36
Réxime Especial Minería do Carbón	6,78	7,13	7,55	5,51	5,88	6,10
Réxime Especial Empregados do Fogar	31,73	33,13	35,48	12,46	12,92	13,86
Accidentes de traballo e enfermidades profesionais	53,08	57,66	62,03	17,80	19,14	20,70
Non contributivas	112,48	113,37	115,38	32,13	32,65	33,90
Total	1.873,43	1.974,33	2.104,71	771,06	808,66	851,53

	Ourense			Pontevedra		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Réxime Xeral	307,43	328,67	351,28	772,44	835,66	909,40
Réxime Especial Autónomos	60,26	66,02	71,46	111,28	122,61	133,14
Réxime Especial Agrario	252,49	255,19	258,43	262,76	267,81	274,88
Réxime Especial do Mar	0,00	0,00	0,00	239,19	257,69	276,96
Réxime Especial Minería do Carbón	3,29	3,52	3,85	3,06	3,31	3,44
Réxime Especial Empregados do Fogar	11,81	12,52	13,30	28,01	29,00	30,61
Accidentes de traballo e enfermidades profesionais	17,25	18,53	19,75	49,38	53,36	58,15
Non contributivas	35,50	36,21	37,49	90,78	91,44	93,37
Total	688,03	720,66	755,56	1.556,90	1.660,88	1.779,95

	Total		
	2003	2004	2005
Réxime Xeral	2.347,14	2.513,11	2.717,44
Réxime Especial Autónomos	385,11	421,43	457,64
Réxime Especial Agrario	1.249,53	1.272,90	1.303,84
Réxime Especial do Mar	396,59	427,32	457,87
Réxime Especial Minería do Carbón	18,64	19,84	20,94
Réxime Especial Empregados do Fogar	84,01	87,57	93,25
Accidentes de traballo e enfermidades profesionais	137,51	148,69	160,63
Non contributivas	270,89	273,67	280,14
Total	4.889,42	5.164,53	5.491,75

Elaboración propia

En millóns de euros

Fonte: Subdirección de Seguimento Presupuestario de la Seguridad Social

2005 pagáronse por prestacións da Seguridade Social en Galicia 5.491,79 millóns de euros, das que 5.163,37 millóns de euros corresponderon a pagos de pensións, a contía do total de ambas é superior á de 2004, producíndose un aumento nas catro provincias galegas. Na provincia da Coruña, con 1.978,23 millóns de euros é onde se produce o maior volume de pagos en pensións e representa o 38,31 % do total do mesmo en Galicia. En subsidios, no ano 2005 a provincia de Pontevedra con 130,67 millóns de euros supera á da Coruña que desembolsa a cantidade de 126,48 millóns de euros para estas continxencias.

Ao Réxime Xeral van destinadas prestacións por importe de 2.717,44 millóns de euros-, case o 50% do importe total dos pagos. O abono de prestacións derivadas do Réxime Agrario representan a parte máis importante dos pagos da Seguridade Social na provincia de Lugo e algo menos co Réxime Xeral en Ourense. No cómputo galego os gastos do Réxime Agrario constitúen o 23,74% do total dos pagos e ao do Mar o 8,34%.

11.3. Análise dos datos sobre as pensións do sistema

11.3.1. Pensións de xubilación

O risco de vellez que dá orixe á pensión de xubilación pode concibirse de dous modos diferentes. Por un lado, a pensión pode presentarse como unha contra-prestación aos servizos prestados por unha persoa ao longo da súa vida – pensión de vellez–. Desde un segundo punto de vista, o traballador ao chegar a certa idade é considerado como un inválido, as enfermidades da idade e a súa repercusión no rendemento profesional determina unha pensión de “retiro”. Configuraríase, en ambos casos, como un dereito de crédito a través do que paliar, mediante unha renda substitutiva, a perda da renda profesional.

Estas dúas concepcións non conducen sempre ás mesmas consecuencias. A idade da percepción da pensión dependerá, no primeiro caso, sobre todo, de consideracións económicas, mentres que no segundo, virá dada pola situación de invalidez que se presume. Sen embargo, na práctica, ambas as dúas aproxímanse, xa que as esixencias económicas obrigan a miúdo a atrasar o dereito á pensión que se fai coincidir coa época que a invalidez poida presumirse de feito para a maior parte dos traballadores.

Esta pensión presenta desde o punto de vista da Seguridade Social importantes problemas nos seus aspectos técnicos: a idade previsible, a determinación da contía da prestación – cálculo da base reguladora–, a compatibilidade pensión-traballo e a imprescritibilidade do dereito ao recoñecemento da pensión.

Actualmente en España os requisitos para o acceso á pensión de xubilación son: ter cumprida a idade regulamentaria e ter cuberto un período mínimo de carencia.

A idade prevista legalmente é a de 65 anos, se ben existe transitoriamente, a posibilidade de xubilarse anticipadamente a partir dos 60 anos con coeficientes reductores, para os traballadores que tiveran a condición de mutualistas nalgunha mutualidade laboral de traballo por conta allea antes do 1 de xaneiro de 1967, sempre que se atopen en alta ou asimilada á alta. O Real decreto lei 16/2001 de

27 de decembro, de medidas para o establecemento dun sistema de xubilación gradual e flexible, que normativiza neste eido o previsto no acordo “para a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social” do 9 de abril de 2001 engade un novo suposto de xubilación anticipada, a partir dos 61 anos, de traballadores afiliados con posterioridade a 01.01.1967, que acrediten máis de 30 anos de cotización, figuren inscritos como demandantes de emprego, polo menos seis meses, e a causa do seu cese non lles fose imputable.

Excepcionalmente, en determinados supostos (reconversión industrial, xubilación parcial con contratos de relevo, xubilación especial aos 64 anos, traballos penosos, tóxicos, etc.), poderanse xubilar con antelación á idade ordinaria sen coeficientes redutores.

O Real decreto lei 16/2001 prevé a implantación de medidas desincentivadoras das xubilacións de carácter voluntario e a posta en marcha de medidas que flexibilicen a idade de xubilación, prolongando a vida activa a aqueles que voluntariamente o desexen e unha modificación da regulación da xubilación parcial, de maneira que dunha banda se posibilita a compatibilidade entre o percibo dunha pensión de xubilación e o desenvolvemento de actividades laborais e por outra permita a exoneración do pago de cotizacións sociais por continxencias comúns, excepto incapacidade temporal, dos traballadores de 65 e máis anos que prolonguen a actividade laboral sempre que acrediten 35 anos efectivos de cotización e constitúa unha decisión voluntaria e libre do traballador.

O período mínimo de carencia é de quince anos de cotización, dos cales polo menos dous deberán estar abranguidos dentro dos quince inmediatamente anteriores ao momento de causar o dereito, calculándose a contía en función da porcentaxe aplicable á base reguladora (a base reguladora calcúlase de acordo co cociente que resulte de dividir por 210 as bases de cotización do interesado dos 180 meses inmediatamente anteriores ao que se produza o feito causante), a porcentaxe obtense aplicando unha escala que comeza có 50% con quince anos, aumentando un 3% por cada ano adicional comprendido entre o décimo sexto e o vixésimo quinto e un 2% a partir do vixésimo sexto ata acadar o 100% aos 35 anos, tal como se especifica no seguinte cadro:

Anos de cotización	Porcentaxe sobre a base reguladora	Anos de cotización	Porcentaxe sobre a base reguladora
Aos 15 anos	50%	Aos 26 anos	82%
Aos 16 anos	53%	Aos 27 anos	84%
Aos 17 anos	56%	Aos 28 anos	86%
Aos 18 anos	59%	Aos 29 anos	88%
Aos 19 anos	62%	Aos 30 anos	90%
Aos 20 anos	65%	Aos 31 anos	92%
Aos 21 anos	68%	Aos 32 anos	94%
Aos 22 anos	71%	Aos 33 anos	96%
Aos 23 anos	74%	Aos 34 anos	98%
Aos 24 anos	77%	Aos 35 anos	100%
Aos 25 anos	80%		

O citado Real decreto lei 16/2001 establece que cando se acceda á pensión de xubilación a unha idade superior aos 65 anos a porcentaxe aplicable á respectiva base reguladora será a resultante de sumar ao 100 por 100, un 2 por 100 adicional por cada ano completo cotizado a partir dos 65 anos, sempre que en dito momento o interesado tivera acreditados 35 anos de cotización. Noutro caso, a porcentaxe adicional indicada aplicarase, cumpridos os 65 anos, desde a data na que acreditase dito período de cotización.

As pensións de xubilación da Seguridade Social constitúen as máis importantes desde o punto de vista numérico e tamén en contía económica.

Na Comunidade Autónoma Galega (cadro 11.14) hai, en 2005, 428.500 pensións de xubilación— 200 máis que en 2004, ano este en que por primeira vez experimentouse unha baixa no número de pensionistas, constituíndo unha cifra inferior ao número de xubilados dos anos 2002 e 2003. Representan o 9,16% das 4.678.300 existentes en España. Do exame dos datos do cadro 11.14 e dos datos de informes de pasados anos pódese observar o incremento importantísimo do número das devanditas prestacións entre os anos 1997 e 1998, tanto na comunidade autónoma, como no total español, que é debido na súa maioría á conversión das pensións de incapacidade permanente dos beneficiarios de 65 ou máis anos en pensións de xubilación, mentres que os aumentos interanuais de 1999 a 2002 son máis cativos e consecuencia do aumento natural do número das pensións, en 2003 permanece na mesma cantidade, diminúe en 2004, en 1.800 e volve a aumentar moi lixeiramente en 2005. Nas provincias de Lugo e Ourense nos catro últimos anos baixan lixeiramente o número, mentres tamén en escasa medida aumentan nas outras dous provincias galegas.

Como sinalabamos en informes anteriores, a estrutura da poboación das provincias de Lugo e Ourense, onde cun 25,24% da poboación da comunidade autónoma se concentra en 2005 preto dun 35,50% dos pensionistas de xubilación, constitúe un trazo fundamental e xoga un importante papel na elevada porcentaxe de Galicia sobre o total nacional. Destacan, doutra banda, en sentido contrario, o número relativamente escaso, 121.000, de pensións de xubilación da Seguridade Social en Pontevedra, se ben e como se pode observar, debido ao transvase de pensionistas de invalidez permanente de máis de 65 anos, en 1998, aumentan en 34.000 —case un 50% dos 77.000 existentes en 1997—.

A media en 2005 das pensións galegas de xubilación situouse en 585,7 euros ao mes, subindo 32,3 euros con respecto ao pasado ano, mentres que a media estatal sube, en 2005, preto de 34,5 euros, situándose en 716,1 euros —130,40 por riba da media galega— .

As provincias de Lugo e Ourense, polo importante número de pensións de xubilación do Réxime Agrario, aparecen ambas as dúas con máis de 190 euros de diferenza con respecto á media estatal.

Pensións de xubilación. Por provincias. Galicia/España. 1990/1997-2005⁽¹⁾
■ Cadro 11.14

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1990	Nº	101,6	55,6	54,9	57,8	269,9	2.803,8
	Promedio	282,09	251,62	248,92	279,69	268,61	308,07
1997	Nº	124,8	62,6	60,7	77,0	325,1	3.502,5
	Promedio	419,60	364,01	355,15	414,34	395,42	478,28
1998	Nº	147,8	83,0	74,8	111,0	416,6	4.400,9
	Promedio	433,53	374,40	365,07	427,70	407,99	496,15
1999	Nº	149,9	83,4	74,6	112,9	420,8	4.450,2
	Promedio	441,64	381,43	371,72	435,51	415,55	505,51
2000	Nº	151,7	83,5	74,3	114,6	424,1	4.493,4
	Promedio	469,47	402,42	391,97	463,46	441,17	538,68
2001	Nº	153,6	83,6	74,3	116,6	428,2	4.545,6
	Promedio	507,4	434,0	421,9	503,2	477,2	584,5
2002	Nº	154,7	83,4	73,9	118,2	430,1	4.575,3
	Promedio	531,2	455,0	441,2	531,0	501,8	615,1
2003	Nº	155,0	82,6	73,2	119,2	430,1	4.603,4
	Promedio	553,7	472,1	457,5	555,5	522,3	643,0
2004	Nº	154,9	81,4	72,3	119,7	428,3	4.619,6
	Promedio	587,3	499,0	482,4	589,1	553,4	681,6
2005	Nº	155,4	80,6	71,5	121,0	428,5	4.678,3
	Promedio	621,4	526,5	509,5	623,4	585,7	716,1

Elaboración propia

Números en miles redondeados. Medias anuais

Promedio, en euros, a decembro de cada ano

(1) A partir de novembro de 1997, as pensións de invalidez permanente de beneficiarios de 65 anos e máis, agás do SOVI figuran incluídas nas de xubilación

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e INSS

11.3.2. Pensións de invalidez permanente

Nas orixes da institucionalización do seguro de invalidez, a finais do pasado século, este foi concibido como unha vellez prematura, dando orixe a unha renda vitalicia que supoñía en realidade unha liquidación anticipada da pensión de vellez. A evolución posterior permitiu definir a invalidez cunha noción distinta á de xubilación na que cada vez con maior énfase vaise poñendo o acento nas medidas encamiñadas á rehabilitación e recuperación do traballador.

A invalidez, desde o punto de vista de prestación contributiva, defínese pola súa relación co exercicio dunha actividade profesional, ben como unha incapacidade para exercer unha profesión determinada –incapacidade permanente total para a profesión habitual– podendo neste caso dedicarse a outra distinta, ou ben como unha incapacidade xeral para a obtención de calquera tipo de ingresos –incapacidade permanente absoluta–, que lle inhabilita por completo para toda profesión ou oficio.

A invalidez tamén pode orixinar unha incapacidade parcial para a profesión habitual, que no sistema español de Seguridade Social é aquela que sen acadar o grado de total, ocasiona ao traballador unha diminución do 33% no seu rendemento normal para dita profesión, sen impedirlle a realización das tarefas fundamentais desta.

A Seguridade Social española prevé tamén unha incapacidade absoluta agravada, que constitúe a gran invalidez, para aqueles traballadores incapacitados absolutos que, como consecuencia de perdas anatómicas ou funcionais, necesitan a asistencia doutra persoa para realizar os actos máis esenciais da vida, tales como vestirse, desprazarse, xantar ou análogos.

O acordo sobre consolidación e racionalización do sistema da Seguridade Social e a Lei 24/1997 establecen a regulación da invalidez absoluta e gran invalidez nos termos actuais, se ben introducen determinadas medidas que confiren unha maior transparencia e seguridade xurídica no recoñecemento e graduación das incapacidades permanentes (total e parcial) efectuadas de acordo a un listado que se aprobe regulamentariamente e a un réxime de incompatibilidades co traballo, pasando a denominarse e equipararse, a partir dos 65 anos, a pensión por incapacidade permanente á pensión de xubilación. Non obstante, o “acordo para a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social” prevé a eliminación do tope de 65 anos para acceder á declaración de incapacidade permanente cando esta se derive de accidente de traballo ou enfermidade profesional.

As pensións de incapacidade experimentan pequenas subidas no seu número ata 1997 –ver informes anteriores e o cadro 11.15–, en que baixan en moi escasa medida en relación ao ano precedente. As pensións de incapacidade permanente sofren en 1998 unha drástica diminución polo feito de que a partir de novembro de 1997 os beneficiarios das pensións de incapacidade permanente de 65 anos ou máis pasan a ter a condición de xubilados. A baixada é de tal xeito que das 146.500 existentes en 1997 en toda Galicia quedan só 59.200; en 1998 dita diminución é maior porcentualmente en Galicia –o 59,59%– que no total estatal o –50,54%–. En 2005 o número das pensións de invalidez aumentan en 1.600 na comunidade autónoma. As 62.600 pensións de incapacidade permanente existentes en Galicia pasan a representar un 9,07% respecto do total de pensións na Comunidade Autónoma.

O mesmo que ocorre coas pensións de xubilación, a proporción de pensións de invalidez en Galicia, en relación co total destas en España, era tradicionalmente moito maior que a da poboación. Sen embargo, despois de 1998 queda establecida nun 7,36%, fronte ao 9% do ano anterior, o que sen dúbida pon de manifesto o elevado número de incapacitados permanentes de 65 anos ou máis existentes en Galicia, que engrosan xa a partir de 1998 o número de pensionistas de xubilación. En 2005 aumentan moi lixeiramente nas provincias de Lugo e Ourense e en maior medida nas da Coruña e Pontevedra. No cómputo da comunidade autónoma sube en 1.600 pensións, aumentando en pequena contía no conxunto de España o número de pensionistas de incapacidade. A contía media da prestación de invalidez permanente en Galicia, é de 622,31 euros mes, subindo con respecto a 2004 en 33,31 euros, pero inferior en case 104 euros á media estatal, sendo significativamente baixas ás correspondentes ás provincias de Lugo e Ourense.

Pensións de invalidez. Por provincias. Galicia/España. 1990/1997-2005⁽¹⁾
■ Cadro 11.15

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1990	Nº	36,3	32,8	23,2	54,7	147,0	1.567,9
	Promedio	251,10	226,82	229,24	240,22	238,21	284,33
1997	Nº	39,6	31,2	22,1	53,6	146,5	1.626,6
	Promedio	432,98	337,76	353,46	378,47	385,22	471,29
1998	Nº	19,5	10,9	7,7	21,1	59,2	804,5
	Promedio	456,19	355,08	372,07	396,08	407,74	492,94
1999	Nº	19,9	10,3	7,7	20,5	58,4	798,0
	Promedio	465,36	362,06	379,48	409,84	415,85	502,46
2000	Nº	20,5	9,8	7,9	19,9	58,0	792,6
	Promedio	498,95	397,78	415,22	452,67	455,04	542,59
2001	Nº	21,0	9,4	8,0	19,4	57,7	788,6
	Promedio	543,67	441,95	459,02	497,41	500,37	593,18
2002	Nº	21,5	8,9	8,1	19,2	57,8	787,4
	Promedio	574,92	473,36	491,83	530,84	533,22	628,66
2003	Nº	22,4	8,8	8,4	19,3	59,0	796,7
	Promedio	598,17	499,89	517,47	558,14	558,99	658,71
2004	Nº	23,3	8,9	8,7	20,1	61,0	815,1
	Promedio	625,07	533,42	545,79	589,82	589,00	694,14
2005	Nº	24,1	8,9	8,8	20,8	62,6	832,8
	Promedio	653,45	573,16	582,85	623,73	622,31	726,61

Elaboración propia

Números en miles redondeados. Medias anuais

Promedio, en euros, a decembro de cada ano

(1) A partir de novembro de 1997, as pensións de invalidez permanente de beneficiarios de 65 anos e máis, agás do SOVI, figuran incluídas nas de xubilación

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e INSS

O cadro 11.16 proporciónanos información sobre a distribución do número de pensións de invalidez segundo os graos de incapacidade. De acordo con estes datos o volume maior de pensionistas de invalidez en Galicia son os incapacitados totais: 38.295, que representan o 61,17% do total de inválidos galegos, e o 8,62% dos incapacitados totais españois, unha cifra maior en máis de dous puntos que a que correspondería a proporción da poboación, aínda así moito máis baixa que a dos anos precedentes a 1998 en que en virtude do importantísimo transvase de incapacitados permanentes con 65 ou máis anos a xubilados operada en dito ano, corríxe en parte a enorme desproporción de anos anteriores.

**Pensións de incapacidade permanente en vigor segundo grao de incapacidade.
Por provincias. Galicia/España. 1997-2005**

■ **Cadro 11.16**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Gran invalidez						
1997	993	675	487	984	3.138	34.478
1998	707	332	249	574	1.861	22.667
1999	734	340	256	579	1.909	23.147
2000	747	346	277	590	1.960	23.925
2001	760	341	283	589	1.973	24.724
2002	790	341	294	630	2.055	25.399
2003	828	330	300	658	2.117	26.436
2004	878	335	307	685	2.205	27.847
2005	909	338	302	702	2.251	28.779
Incap. Perm. Absoluta(*)						
1997	13.160	9.014	6.768	22.834	51.777	836.473
1998	7.453	3.440	2.809	8.523	22.225	368.411
1999	7.573	3.266	2.785	8.270	21.894	360.188
2000	7.655	3.077	2.852	7.963	21.547	353.756
2001	7.788	2.991	2.928	7.701	21.408	349.322
2002	7.908	2.900	3.059	7.407	21.274	345.974
2003	8.070	2.906	3.191	7.269	21.436	346.707
2004	8.197	2.960	3.219	7.333	21.709	351.597
2005	8.291	3.002	3.179	7.459	21.931	357.905
Incap. Perm. Total						
1997	24.963	21.330	14.707	29.377	90.377	740.379
1998	7.381	2.839	2.618	4.980	17.818	196.338
1999	11.421	6.700	4.617	11.510	34.248	410.376
2000	11.961	6.369	4.680	11.215	34.226	411.131
2001	12.370	6.012	4.727	10.984	34.091	411.249
2002	12.752	5.674	4.757	11.041	34.224	413.126
2003	13.427	5.550	4.933	11.347	35.257	421.043
2004	14.190	5.540	5.130	12.049	36.909	433.405
2005	14.825	5.527	5.329	12.614	38.295	444.183
Inc. Perm. Parcial						
1997	446	167	174	415	1.202	15.252
1998	156	49	54	137	396	4.860
1999	135	44	48	122	349	4.307
2000	117	38	42	109	306	3.806
2001	102	30	33	101	266	3.323
2002	87	23	24	85	219	2.888
2003	76	17	22	75	189	2.531
2004	69	14	19	66	168	2.248
2005	64	12	18	58	152	1.922

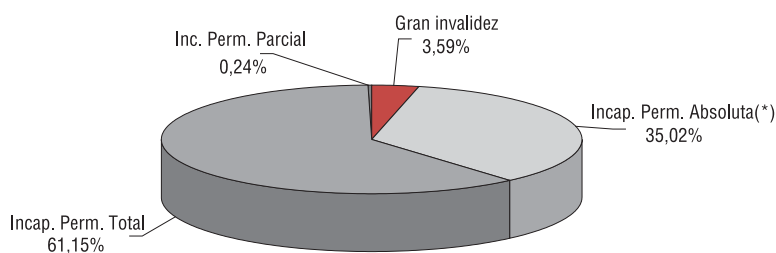
Elaboración propia

Medias anuais en miles

(*)A partir de novembro de 1997, as pensións de invalidez permanente de beneficiarios de 65 anos e máis, agás do SOVI figuran incluídas nas de xubilación

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e INSS

Pensións de invalidez en Galicia en 2005



11.3.3. Pensións de viuvez

Integrada dentro do que tradicionalmente se considera como seguro por falecemento ou prestacións por morte e supervivencia, a pensión de viuvez ten como finalidade reparar o dano causado pola desaparición dun dos cónxuxes, e a ela ten dereito o supervivente, nos seguintes termos: se o falecido se atopase no momento do óbito en alta ou situación asimilada á alta, en caso de morte por enfermidade común deberá completar un período mínimo de cotización de cincocentos días, dentro dos cinco anos anteriores ao falecemento, non esixíndose ningún período en caso de accidente, sexa ou non laboral, ou enfermidade profesional. Se o falecido non estivera de alta ou situación asimilada á alta poderán causar dereito a pensión sempre que se acredite un período mínimo de cotización de quince anos (reforma da Lei 24/1997).

No suposto de separación ou divorcio, o dereito á pensión de viuvez corresponderá a quen sexa ou fora cónxuxe lexítimo, e aos separados ou divorciados que non contraeran novas nupcias, en contía proporcional ao tempo vivido co cónxuxe falecido, con independencia das causas que determinaran a separación ou o divorcio. É compatible con calquera renda de traballo do beneficiario e coa pensión de xubilación ou incapacidade permanente a que o mesmo tivera dereito.

A Lei 24/1997, do 15 de xullo, sobre consolidación e racionalización do sistema da Seguridade Social estableceu modificacións normativas nas prestacións de viuvez, co incremento da súa contía atendendo ao nivel de renda e cargas familiares, centrándose, prioritariamente, nas pensións mínimas daqueles que teñan menos de 60 anos, para equiparar a súa contía coas pensións mínimas que o sistema outorga aos viúvos/as maiores de 60 anos, o que se realizou gradualmente tendo plena aplicación no ano 2000. O “acordo para a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social” do 9 de abril de 2001 contempla a previsión do incremento da porcentaxe a aplicar sobre a base reguladora do 45% dese momento ata o 52% na actualidade e o 70% no caso de viúvos/as con **cargas familiares** e un novo marco de compatibilidades permitindo nalgúns casos manter a pensión aínda que o pensionista contraia novas nupcias.

Continúa en 2005 a tendencia no aumento de pensións de viuvez en Galicia (cadro 11.17), aumento que se cifra en 2.700 novos pensionistas viúvos ou viúvas máis que o ano anterior.

As 173.000 pensións de viuvez en Galicia representan un 7,99% do total español, destacando con respecto ao total da poboación, as cifras de Lugo e Ourense cunha maior porcentaxe sobre o total da poboación provincial que as da Coruña e Pontevedra.

Como sinalabamos en informes anteriores, a media da contía económica das pensións de viuvez nas provincias galegas —397,9 euros— é inferior á do conxunto de España, nun proceso, ademais, no que a diferenza a favor da media nacional vaise acrecentando ano tras ano, pasando, como pode observarse no citado cadro 11.17, dos 26,69 euros menos en 1990 a 76,7 en 2005.

Tendo en conta a baixa dotación destas pensións —o 52% da base reguladora (excepto viúvos/as con cargas familiares) ou o mínimo legal— e mesmo a posibilidade

de reparto en caso de haber ex cónxuxes superviventes, a diferenza da contía en máis dun 16,15% reviste, se cabe, maior importancia. Como no resto das pensións, as diferenzas das medias de Lugo e Ourense, con respecto ao total español, son aínda maiores.

Pensións de viuvez. Por provincias. Galicia/España. 1990/1997-2005⁽¹⁾

■ Cadro 11.17

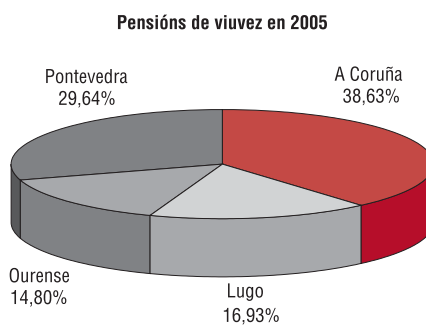
		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1990	Nº	44,8	21,6	18,4	34,6	119,5	1.541,0
	Promedio	175,80	137,43	138,96	171,94	162,07	188,76
1997	Nº	57,1	26,3	23,0	44,0	150,4	1.897,5
	Promedio	271,07	209,26	214,72	266,10	250,20	297,63
1998	Nº	58,4	26,8	23,6	45,0	153,8	1.936,7
	Promedio	278,54	215,35	221,12	273,88	257,36	307,09
1999	Nº	59,7	27,3	24,0	45,9	156,9	1.973,3
	Promedio	283,85	219,45	225,26	278,92	262,22	312,91
2000	Nº	61,1	27,7	24,3	47,0	160,1	2.009,6
	Promedio	300,94	232,86	239,08	295,64	277,84	332,91
2001	Nº	62,3	28,0	24,6	47,9	162,8	2.042,4
	Promedio	329,6	255,7	262,4	323,4	305,0	364,9
2002	Nº	63,4	28,3	24,8	48,7	165,2	2.073,3
	Promedio	355,4	277,7	283,2	349,2	329,4	393,8
2003	Nº	64,5	28,7	25,1	49,6	167,9	2.106,2
	Promedio	387,5	305,8	308,7	380,9	359,8	429,7
2004	Nº	65,7	28,9	25,3	50,4	170,3	2.136,3
	Promedio	408,9	321,9	325,7	401,3	379,5	453,8
2005	Nº	66,9	29,3	25,6	51,3	173,0	2.165,9
	Promedio	429,0	337,7	343,1	419,2	397,9	474,6

Elaboración propia

Números en miles redondeados. Medias anuais

Promedio, en euros, a decembro de cada ano

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais e INSS



11.3.4. Pensións de orfandade

A pensión de orfandade que deriva do falecemento do causante, ten por finalidade a obtención dunha prestación por cada un dos fillos, calquera que sexa a natureza legal da súa filiación, que sexan menores de certa idade ou estean incapacitados para todo traballo, sempre que no seu caso teña cuberto o período mínimo de cotización esixido para ter dereito á pensión de viuvez.

A incapacidade para o traballo debe ser permanente e absoluta, que inhabilite para toda profesión ou oficio.

Tamén terán dereito á pensión de orfandade, nas mesmas condicións, os fillos adoptivos do causante, sempre que a adopción tivera lugar con dous anos de antelación.

Así mesmo, terán dereito os fillos que o cónxuxe supervivente levara ao matrimonio sempre que se celebre con dous anos de antelación, se comprobe que convivían co causante e ás súas expensas e que non teñan dereito a outra pensión da Seguridade Social, nin queden familiares con obriga e posibilidades de prestarlles alimentos, segundo a lexislación civil.

Pensións de orfandade. Por provincias. Galicia/España. 1990/1998-2005

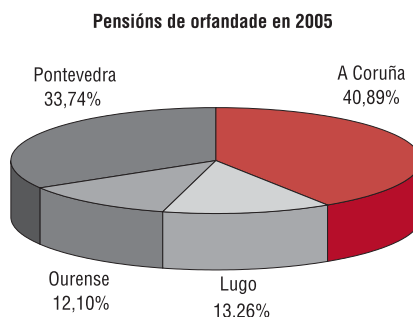
■ Cadro 11.18

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1990	Nº	5.448	1.564	1.561	4.707	13.280	163.653
	Promedio	154,31	138,21	137,60	155,83	150,99	157,84
1998	Nº	7.559	2.363	2.127	6.369	18.418	231.733
	Promedio	181,52	167,37	174,46	176,58	177,18	186,05
1999	Nº	7.593	2.373	2.134	6.389	18.489	232.625
	Promedio	184,76	170,30	177,76	179,61	180,32	189,45
2000	Nº	8.391	2.627	2.341	7.118	20.477	260.684
	Promedio	196,18	180,54	187,83	198,29	190,83	200,26
2001	Nº	8.188	2.539	2.318	6.938	19.983	254.962
	Promedio	216,05	197,53	205,52	205,65	208,86	219,17
2002	Nº	8.723	2.734	2.474	7.349	21.280	272.885
	Promedio	227,60	207,54	214,70	217,31	219,97	230,92
2003	Nº	8.533	2.719	2.468	7.147	20.867	268.559
	Promedio	242,42	220,44	228,24	230,01	233,63	245,47
2004	Nº	8.358	2.673	2.467	6.950	20.448	263.883
	Promedio	261,69	241,35	246,65	247,29	252,32	263,86
2005	Nº	8.246	2.674	2.440	6.804	20.164	260.720
	Promedio	284,80	264,12	268,36	268,98	274,73	283,74

Elaboración propia

Datos no número de pensións en euros, a decembro de cada ano.

Fonte: INSS.



A Lei 24/1997, do 15 de xullo, sobre consolidación e racionalización do sistema da Seguridade Social que desenvolve o Pacto de Toledo ampliou o límite de idade para o percibo das pensións de orfandade, calquera que sexa a natureza legal da filiación, desde os 18 aos 21 anos, e no suposto de que non sobrevivira ningún dos pais, o límite será aos 23 anos, tendo aplicación dende 1999. O “acordo para a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social” contempla a elevación de novo do límite, fixándoo en 22 anos con carácter xeral e en 24 para a orfandade absoluta a partir de 2002.

Durante 2005 produciuse en Galicia (cadro 11.18) unha diminución de 284 pensións de orfandade, diminución que ten lugar en todas as provincias agás Lugo onde prodúcese o incremento de unha, con respecto o ano anterior. Os 20.164 orfos acollidos ao sistema da Seguridade Social no país galego representan o 7,73% do total estatal, dos cales o 40,89% son da Coruña, o 33,74% de Pontevedra, o 13,26% de Lugo e o 12,10% de Ourense.

O importe medio da contía da pensión experimenta un moderado aumento, tanto en Galicia como no total español, sendo a da Comunidade Autónoma Galega lixeiramente inferior á media estatal, cunha diferenza, a favor do total do Estado, no ano 2005 de 9,01 euros mensuais.

11.3.5. Pensións en favor de familiares

O aseguramento derivado da morte pode chegar ademais de ao cónxuxe e aos fillos a outros parentes consanguíneos do causante – avós, pais, irmáns e netos– que reúnan certos requisitos, entre eles, ineludiblemente, a convivencia co causante dous anos antes do falecemento, non ter dereito a outra pensión e carecer de medios de subsistencia e de familiares obrigados a dar alimentos.

En 2005, segundo o cadro 11.19, increméntanse en 64 o número de pensións en relación co ano anterior, para acadar os 5.234 pensionistas galegos que representan o 13,23% do total do conxunto nacional.

O dato máis salientable da análise provincial é o elevado número de pensionistas da provincia de Ourense, sobre todo, se a comparamos con Lugo, á que case duplica. Sobe o número de pensións nas provincias galegas con excepción de Pontevedra que diminúen en 13.

No que se refire á contía media de pensión cabe destacar polo que atinxe ao global galego en 2005 (346,66 euros-), que é lixeiramente inferior á media estatal

–370,21 mensuais–, e a media na provincia de Lugo está máis de 22 euros debaixo da media galega.

Pensións en favor de familiares. Por provincias. Galicia/España. 1990/1998-2005

■ **Cadro 11.19**

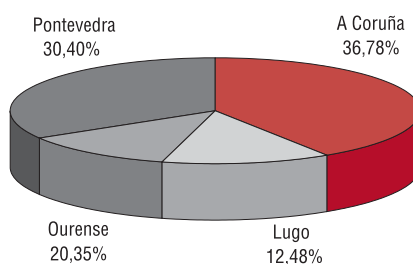
		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
1990	Nº	977	193	462	1.110	2.742	26.484
	Promedio	188,74	189,47	171,65	175,81	180,68	190,59
1998	Nº	1.659	502	898	1.646	4.705	45.460
	Promedio	230,87	205,90	221,74	224,36	224,18	225,49
1999	Nº	1.669	503	905	1.643	4.720	45.270
	Promedio	234,38	210,31	226,06	228,39	228,13	229,75
2000	Nº	1.779	550	959	1.654	4.942	44.156
	Promedio	249,33	227,68	242,95	242,53	243,40	248,61
2001	Nº	1.816	556	966	1.607	4.945	42.977
	Promedio	270,75	255,53	264,16	262,53	265,08	274,29
2002	Nº	1.842	587	1.003	1.638	5.070	42.112
	Promedio	291,11	268,13	278,12	281,72	282,84	296,57
2003	Nº	1.886	618	1.022	1.647	5.173	41.576
	Promedio	313,75	285,70	301,94	302,73	304,56	323,14
2004	Nº	1.899	636	1.031	1.604	5.170	40.502
	Promedio	335,45	304,62	321,29	325,08	325,61	345,88
2005	Nº	1.925	653	1.065	1.591	5.234	39.570
	Promedio	355,45	323,80	340,57	349,48	346,66	370,21

Elaboración propia

Datos do nº de pensións en euros, a decembro de cada ano

Fonte: INSS

Pensións de orfandade en 2005



11.4. Outras prestacións

A Lei 42/1994, do 30 de decembro, de medidas fiscais, administrativas e de orde social crea unha nova figura entre as prestacións da Seguridade Social: a incapacidade temporal, que vén a substituír á incapacidade laboral transitoria (ILT) e á invalidez provisional. A incapacidade temporal ten unha duración de doce meses, prorrogables por outros seis. Así mesmo, a citada lei desvincula da incapacidade

temporal a continxencia de maternidade, que adquire categoría de prestación autónoma con dereito a unha cobertura do 100% da base reguladora.

Examinaremos dentro deste apartado os datos de incapacidade temporal e maternidade, obtidos do Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais no que se refire aos procesos de incapacidade e da información das memorias da Delegación do Goberno en Galicia nos aspectos económicos das prestacións de incapacidade temporal e maternidade.

11.4.1. Prestacións de incapacidade temporal

Existían, a decembro de 2005 –cadro 11.19 bis– 23.562 traballadores en proceso de Incapacidade Temporal dos que o número maior correspondían a provincia de Pontevedra: 9.342 e o inferior á de Ourense: 2.408, o importe total da prestación de incapacidade temporal no ano 2005 e de algo máis de 202 millóns de euros –ver cadro 11.20–, aumentando en preto de 16 millóns ao importe con respecto o ano anterior. A contía maior corresponde tamén a provincia de Pontevedra: 84,68 millóns e a máis cativa a Ourense: 18,62 millóns de euros.

Importe anual de prestacións por incapacidade temporal. Galicia. 1999 - 2005.

■ Cadro 11.20

	Importe						
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	52,48	47,11	49,02	51,38	58,60	68,28	73,94
Lugo	17,90	16,85	16,80	17,27	18,20	21,72	24,94
Ourense	15,55	13,54	14,98	14,45	16,85	19,13	18,62
Pontevedra	56,78	56,01	61,24	63,10	69,71	77,24	84,68
Galicia	142,71	133,51	142,05	146,20	163,35	186,37	202,18

Elaboración propia

Importe en millóns de euros

(1) Agás ISM. Contempla en 1999 os beneficios de invalidez provisional que residualmente manteñen a prestación ata a súa finalización

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia

11.4.2. Prestacións de maternidade

Considéranse situacións protexidas a maternidade, a adopción e o acollemento preadoptivo ou permanente, durante os períodos de descanso que se aproveiten por ditas situacións. A prestación consiste nun subsidio en función da base reguladora que, no caso da maternidade, é de 16 semanas de duración, ampliábles por parto múltiple en dúas semanas máis por cada fillo. Nos supostos de adopción e acollemento, tanto preadoptivo como permanente, de menores de ata seis anos, a suspensión terá unha duración de 16 semanas, ampliábles no suposto de adopción ou acollemento múltiple en dúas semanas por fillo; esténdese o suposto a maiores discapacitados ou minusválidos con especiais dificultades de inserción.

O acordo “para a mellora e o desenvolvemento do sistema de protección social” prevé a aprobación dunha bonificación do 100% da contribución empresarial á seguridade social por continxencias comúns por período máximo dun ano cando se produza a reincorporación ao posto de traballo da muller nos supostos de suspensión do contrato de traballo por maternidade.

Dacordo co que se contempla no cadro I 1.20 bis existen 3.076 perceptores do subsidio de maternidade en Galicia a 31 de Decembro de 2005, dos que na súa maior parte –84,95%– corresponden ao réxime xeral e só 34 ao agrario .Por provincias A Coruña ten o número máis grande de beneficiarios –1.286– e Ourense o máis escaso –276– . O importe anual en concepto de maternidade en Galicia, cadro I 1-21 representa en 2005 a cantidade de 53,39 millóns de euros dos que o 43,45% abóanse na provincia da Coruña.

Subsidios de maternidade en vigor a 31.12.2005. Galicia

■ Cadro 11.20 bis

	R. Xeral	Autónomos	Agrario	E. Fogar	Min. Carbón	Total
A Coruña	1.102	150	11	23	0	1.286
Lugo	231	43	12	4	0	290
Ourense	239	35	2	0	0	276
Pontevedra	1.041	152	9	22	0	1.224
Galicia	2.613	380	34	49	0	3.076

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia

Importe anual de prestacións por maternidade. Galicia. 1999 - 2005.

■ Cadro 11.21

	Importe						
	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	10,79	12,74	15,73	15,10	19,59	20,37	23,20
Lugo	2,25	2,98	3,08	3,66	3,96	4,21	4,81
Ourense	2,08	2,73	3,09	3,33	4,05	4,10	4,85
Pontevedra	9,23	10,67	12,58	13,09	17,58	17,78	20,53
Galicia	24,35	29,12	34,48	35,18	45,18	46,46	53,39

Elaboración propia

Importe en millóns de euros

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia

I 1.4.3. Prestacións familiares por fillo a cargo

A prestación familiar por fillo a cargo experimenta, a partir de 1991, unha importante transformación, perdendo o seu carácter de prestación exclusiva da Seguridade Social e pasando a ter carácter universal. O Real decreto lei 1/2000, do 14 de xaneiro, actualizou a contía das prestacións por fillos menores de 18 anos non minusválidos e por fillos tamén menores minusválidos nun grao igual ou superior ao 33%, establecendo a súa vez dúas novas prestacións de pago único: a primeira, é dirixida aos casos de nacemento do terceiro ou posterior fillo e a segunda, para supostos de parto múltiple, segundo a seguinte táboa:

Nº de fillos nacidos	Nº de veces importe mensual salario mínimo
2	Catro
3	Oito
4 e máis	Doce

As prestacións periódicas consisten no ano 2005:

1. Fillos menores de 18 anos non minusválidos: unha asignación económica de 291 euros anuais (24,25 mensuais) debendo neste caso acreditar ingresos inferiores ao límite establecido: 8.264,28 euros anuais, máis un 15% por cada fillo a cargo a partir do segundo.
2. Asignación por fillo menor de 18 anos, que ademais está afectado por unha minusvalía en grao igual ou superior ao 33%: 581,64 euros anuais (48,47 mensuais).
3. Asignación por fillo con 18 ou máis anos afectado por unha minusvalía en grao igual ou superior ao 65%: 3.427,68 euros anuais (285,64 mensuais).
4. Asignación por fillo con 18 ou máis anos afectado por unha minusvalía en grao igual ou superior ao 75% e que precise o concurso doutra persoa para realizar os actos vitais máis elementais como vestir, desprazar, comer ou semellantes: 5.141,52 euros anuais (428,46 mensuais).

Nos cadros 11.22 e 11.23 recóllense a media anual do número de beneficiarios e causantes da prestación en 1993 e de 2002 a 2005.

Beneficiarios de prestacións. Por fillo a cargo. Galicia/ España 1993/ 2002-2005

■ Cadro 11.22

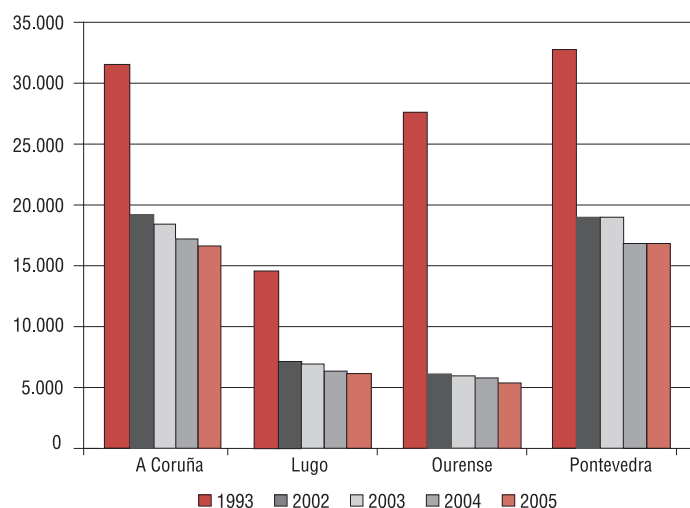
	Total				
	1993	2002	2003	2004	2005
A Coruña	31.539	19.179	18.420	17.116	16.605
Lugo	14.588	7.119	6.829	6.323	6.087
Ourense	12.597	6.092	5.924	5.692	5.335
Pontevedra	32.697	18.970	18.260	16.759	16.688
Galicia	91.421	51.360	49.433	45.890	44.714
España	1.011.512	745.245	738.194	694.075	682.904

Elaboración propia

Medias anuais

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Evolución do total de prestacións familiares por fillo a cargo



Causantes prestacións por fillo a cargo. Galicia/España 1993/2002-2005

■ Cadro 11.23

	Total				
	1993	2002	2003	2004	2005
A Coruña	58.499	25.972	24.683	22.690	21.994
Lugo	26.219	9.981	9.432	8.663	8.345
Ourense	22.697	8.491	8.228	7.541	7.283
Pontevedra	64.474	26.874	25.547	23.393	23.117
Galicia	171.889	71.319	67.890	62.287	60.739
España	2.082.897	1.161.113	1.142.930	1.070.071	1.054.114

Medias anuais

En 2005, hai en Galicia (cadro 11.23) 60.739 fillos con dereito a dita prestación, que corresponden (cadro 11.22) a 44.714 familias, 1,36 fillos por familia. Como pode apreciarse, en 2005, continúa a tendencia decrecente, tanto dos causantes como de familias beneficiarias das prestacións, da análise provincial, infírese que é a provincia de Pontevedra onde existe maior número de causantes e beneficiarios, 23.117 e 16.688, respectivamente, en 2005, e ocupa o último lugar Ourense, tanto no número de causantes como de beneficiarios.

O cadro 11.24, reflite que en 2005 aumenta, ao igual que no conxunto estatal, o importe total das prestacións, tamén nas catro provincias galegas, supoñendo para o total da comunidade autónoma 66,66 millóns de euros que representa o 7,70% do total do Estado.

Importe das prestacións familiares por fillo a cargo. Galicia/España. 2001-2005

■ Cadro 11.24

	Total				
	1993	2002	2003	2004	2005
A Coruña	23,89	24,58	25,53	25,86	26,90
Lugo	8,47	8,63	8,83	8,94	9,19
Ourense	6,40	6,62	6,94	7,01	7,34
Pontevedra	20,67	21,42	22,02	22,20	23,23
Galicia	59,44	61,25	63,32	64,01	66,66
España	754,28	784,69	818,25	826,62	865,69

Medias anuais

Datos en millóns de euros/ano

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

11.4.4. Prestacións por desemprego

A normativa española de Seguridade Social sinala que a prestación de desemprego ten por obxecto garantir a continxencia na que se atopan aqueles que, podendo e querendo traballar, perden o seu emprego ou ven reducida a súa xornada ordinaria de traballo.

O desemprego é total cando o traballador cesa con carácter temporal ou definitivo na actividade que viña desenvolvendo e vese privado conseguintemente do seu salario. O desemprego é parcial cando o traballador ve reducida temporal-

mente a súa xornada ordinaria de traballo, alomenos nunha terceira parte, sempre que o salario sexa obxecto de análoga redución .

A protección por desemprego estrutúrase nun nivel contributivo e noutro nivel asistencial. O nivel contributivo ten por obxecto proporcionar prestacións substitutivas das rendas salariais deixadas de percibir como consecuencia da perda dun emprego anterior ou da redución da xornada. A duración da prestación por desemprego está en función dos períodos de ocupación cotizados nos 6 anos anteriores á situación legal de desemprego de acordo a unha escala que na actualidade vai desde un mínimo de 120 días de prestación aos que cotizaron un período abranguido entre 360 días, ata 539, a un máximo de 720 días aos que cotizaran máis de 2.160 días.

O nivel asistencial, complementario do contributivo, garante a protección a traballadores desempregados en condicións determinadas que enumera o artigo 215 da Lei xeral da seguridade social (ter esgotado a prestación por desemprego e ter responsabilidades familiares, ou ben, ser un maior de 45 anos, traballador emigrante retornado, liberado de prisión, etc.).

Doutra banda o Real decreto 236/2000 de 18 de febreiro estableceu, seguindo as directrices sobre o emprego da Unión Europea, **a renda activa de inserción**, que con modificacións posteriores a última o Real decreto 205/2005, de 25 de febreiro , combina medidas activas con pasivas e vai dirixido a mellorar a capacidade de inserción profesional dos desempregados de longa duración. Configúrase como un itinerario de inserción laboral a partir dun compromiso de actividade, cunha titoría individualizada, incorporando ao beneficiario a programas de emprego e/ou formación e co apoio complementario dunha renda como axuda económica.

Poderán ser beneficiarios do programa os traballadores desempregados que teñan cumprida a idade de 45 anos; que acrediten unha minusvalía o incapacidade, emigrantes retornados, vítimas da violencia doméstica que a súa vez reúnan en cada caso as condicións previstas nas normas específicas de cada un dos colectivos, ademais o Real decreto 945/2003 impón o que non foran beneficiarios do programa no ano anterior, salvo que se houberan incorporado a el por acreditar minusvalía ou ser vítima de violencia doméstica e non foran beneficiarios de tres programas de renda activa.

A renda, cunha duración máxima de once meses, será igual ao 80% do indicador público de renda de efectos múltiples (IPREM) mensual vixente en cada momento salario mínimo interprofesional vixente, excluída a parte proporcional das dúas pagas extraordinarias.

No cadro 11.25 preséntanse os datos do número de beneficiarios da prestación por desemprego. A tendencia incrementista do número de perceptores que se experimenta en Galicia de 1990 a 1993 (ver informes de anos anteriores), cun aumento achegado ao 40%, québrase en 1995, cun descenso de 10.825 perceptores, e continúa en 1996, 1997, 1998 e 1999 dun xeito decrecente con 17.293, 10.612, 7.768 e 4.883 beneficiarios menos anualmente, respectivamente. Esta tendencia volve a trocarse no ano 2000 e continúa en 2001 e 2002 con aumentos sucesivos, volvendo a diminuír lixeiramente en 2003 no que en media anual esta-

blécese en 70.588 beneficiarios, en 2004 ten lugar un incremento de 4.700 perceptores no ámbito da comunidade e en 2005 o aumento é de 3.500 beneficiarios situándose en 78.600 o número en media anual. O incremento prodúcese no conxunto de España, e tamén nas provincias galegas coa excepción de Lugo.

Os 78.600 beneficiarios das prestacións de desemprego (cadro I I.25) supoñen só o 6,07% do total español. Tendo en conta que os niveis de paro rexistrado sitúanse en Galicia en proporcións máis altas cós da media española, significa que efectivamente a cobertura que ofrece a prestación de desemprego, se ben aumentou no seu nivel contributivo, é claramente inferior á estatal.

**Beneficiarios da Prestación por Desemprego. Galicia/España.
1993/2002-2005**

■ **Cadro 11.25**

	1993	2002	2003	2004	2005
A Coruña	44.000	30.500	29.400	30.900	32.600
Lugo	12.900	7.800	7.600	8.300	8.000
Ourense	16.000	9.500	8.900	9.600	10.100
Pontevedra	39.700	25.300	24.700	26.300	27.900
Galicia	112.600	73.100	70.600	75.100	78.600
España	1.993.000	1.195.400	1.206.700	1.262.400	1.295.200

Nº de beneficiarios en centos

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

As taxas de cobertura (cadro I I.26) experimentan un importante incremento. En efecto a taxa neta, é dicir, a que resulta de dividir o paro rexistrado na industria, construción e servizos polos beneficiarios das prestacións económicas de desemprego, descontando os traballadores agrícolas fixos, experimenta en Galicia un ascenso de 4,3 puntos. No global estatal o incremento é maior: 4,6 puntos, situándose a taxa media galega en 2005 11,1 puntos por debaixo da española e unha das máis baixas do conxunto das comunidades autónomas. Provincialmente na comunidade galega, Lugo e Pontevedra con 65,6 e 67,2, respectivamente son as provincias galegas coa taxa neta máis baixa.

■ **Cadro 11.26 Taxa de cobertura das prestacións por desemprego. Por provincias. Galicia/España. 1995/2001-2005**

	Taxa bruta						Taxa neta					
	1995	2001	2002	2003	2004	2005	1995	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	44,4	47,7	51,5	47,9	50,6	55,5	59,3	61,8	66,9	61,6	63,4	68,5
Lugo	47,5	50,1	53,5	50,7	53,4	53,9	62,8	64,0	67,4	63,3	64,9	65,6
Ourense	50,6	52,3	55,7	50,6	54,6	57,1	62,7	65,1	68,7	63,1	67,5	70,3
Pontevedra	43,5	47,7	51,2	47,4	49,3	53,4	57,8	61,8	66,3	60,8	62,4	67,2
Galicia	45,2	48,5	52,1	48,4	50,9	54,8	59,6	62,4	67,0	61,7	63,7	68,0
España	50,7	56,6	59,9	60,6	63,7	67,8	62,9	68,5	71,6	71,9	74,5	79,1

Elaboración propia

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

Tamén a taxa bruta, é dicir, a que resulta de dividir o total de beneficiarios das prestacións económicas de desemprego polo total do paro rexistrado ascende interanualmente en Galicia 3,9 puntos, aumentando sen embargo na media estatal en 4,1 puntos, quedando a taxa galega de 54,8 (cadro I I.27) a 13 puntos da española.

Pensións do Fondo de Asistencia Social. Por provincias. Galicia/España. 1990/2002-2005

■ Cadro 11.27

	Vellez				
	1990	2002	2003	2004	2005
A Coruña	7.900	268	191	53	22
Lugo	2.300	50	30	15	10
Ourense	2.500	62	40	22	15
Pontevedra	5.100	48	32	23	14
Galicia	17.700	428	293	113	60
España ⁽¹⁾	161.200	13.541	10.871	9.560	7.425

	Enfermidade				
	1990	2002	2003	2004	2005
A Coruña	7.100	288	203	59	31
Lugo	2.100	51	38	25	18
Ourense	2.100	90	63	40	32
Pontevedra	3.600	67	45	35	25
Galicia	14.900	496	349	159	105
España ⁽¹⁾	166.600	35.892	31.794	29.068	25.676

	Total				
	1990	2002	2003	2004	2005
A Coruña	15.000	556	394	112	52
Lugo	4.400	101	68	40	28
Ourense	4.600	152	103	62	46
Pontevedra	8.700	115	77	58	39
Galicia	32.600	924	642	272	165
España ⁽¹⁾	327.800	49.433	42.665	38.628	33.101

Elaboración propia

Medias anuais en miles de persoas. Ano 1990 redondeados en centos.

⁽¹⁾ Sen datos do País Vasco.

O Rd 357/1991, do 15 de marzo, permite aos beneficiarios das pensións asistenciais pasar a percibir unha pensión non contributiva, reúnen os requisitos esixidos para isto, debendo, nese caso, renunciar á do FAS, dado o carácter incompatible de ambas

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais e Xunta de Galicia

11.5. Pensións de carácter non contributivo e asistencial

A Lei 26/1990, do 20 de decembro, pola que se establecen na Seguridade Social prestacións non contributivas, tratou de realizar unha regulación unitaria das distintas accións dos poderes públicos para integralas nun nivel non contributivo de pensións en favor daqueles cidadáns que se atopen en situación de necesidade protexible e carezan de recursos económicos propios suficientes para a súa subsistencia.

As pensións non contributivas son prestacións periódicas vitalicias ou de duración indeterminada en función da idade ou a incapacidade e a favor daquelas persoas que non cotizaron nunca ou o tempo suficiente para acadar prestacións de nivel contributivo pola realización de actividades profesionais.

Sen embargo, as pensións non contributivas da Lei 26/1990 veñen, en realidade, a substituír, se ben con distinto alcance e maior contía, ás de vellez e enfermidade do Fondo de Asistencia Social (FAS) –que, aínda así e transcorridos trece anos da implantación das non contributivas, seguen subsistentes para quen as cobraba, se non opta polas novas– e aos subsidios de garantía de ingresos mínimos e o de

axuda de terceiras persoas da Lei de integración social do minusválido (LISMI), nas mesmas condicións que as do FAS.

Por outra banda, a Xunta de Galicia, mediante a Lei 9/1991, do 2 de outubro, de Medidas básicas para a reinserción social, estableceu unha prestación, a Renda de Integración Social (RISGA), co obxecto de garantir un mínimo de subsistencia persoal a cidadáns abranguidos entre os 25 (nalgúns casos de 18), e os 65 anos que, polo tanto, completaría a acción protectora de grupos específicos, terceira idade e incapacitados, coas daquelas persoas que, aínda que tendo idade laboral e sen causa legal de incapacidade física ou psíquica, non teñen recursos mínimos para poder afrontar as necesidades máis urxentes.

Como sinala a propia Lei 9/1991, trátase de establecer unha prestación social destinada a garantir recursos económicos de subsistencia a quen careza deles, así como lograr a súa autonomía e integración normalizada mediante un proxecto personalizado de inserción. O subsidio básico da renda en 2005 é de 276,30 euros, cun complemento familiar de 45,74 euros; 36,84 euros— e 27,84 euros polo primeiro, segundo e terceiro e máis membros adicionais, respectivamente, ata o tope do salario mínimo interprofesional (513 euros mes en 2005).

A Xunta de Galicia, ante as críticas de carácter xeneralizado sobre a ineficacia desta prestación de cara á loita contra a pobreza e a exclusión social plasmadas nun informe que o Valedor do Pobo publicou en novembro de 1998, modificou, mediante a Lei 1/1999, do 5 de febreiro, algúns artigos co obxecto de configurala, segundo especifica a exposición de motivos, como unha verdadeira renda familiar; flexibilizar os requisitos esixidos, e axilizar o procedemento.

As pensións do **Fondo de Asistencia Social (FAS)** son axudas económicas de carácter periódico a favor de anciáns e de enfermos ou inválidos para o traballo. A contía mensual destas pensións foi en 2005 ao igual que no ano anterior de 149,86 euros.

Segundo os datos do cadro 11.27, que contempla o número de pensións do FAS polos dous conceptos de vellez e enfermidade existentes en 1990 e entre 2002-2005, existe xa un descenso moi acusado destas prestacións, como consecuencia da implantación das novas pensións non contributivas (mellor dotadas economicamente), ás que deben acceder os novos peticionarios, e que ademais teñen dereito de opción os beneficiarios das do FAS sempre que reúnan os requisitos.

En 2005, o número total de pensionistas do FAS é só de 165 en Galicia, cun descenso respecto ao ano anterior de 107 representando dito número global de Galicia o 0,50% dos 33.101 que existen no total español, sendo a provincia da Coruña, con 52 pensións, seguida de Ourense con 46 as que reúnen un maior número de beneficiarios.

Continúa tamén en 2005, o proceso de diminución do número de prestacións derivadas da LISMI —cadro 11.29— pola posta en vigor, a partir de 1991, das pensións non contributivas. A acción protectora da lei comprende:

- Asistencia sanitaria e prestación farmacéutica.
- Rehabilitación médico-funcional e recuperación profesional.
- Medidas de integración social.

- Subsidio de garantía de ingresos mínimos.
- Subsidio por axuda de terceira persoa.
- Subsidio de mobilidade e compensación por gastos de transporte.

Beneficiarios das prestacións da LISMI. Por provincias. Galicia/España. 1991/2000-2005

■ Cadro 11.28

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia	España
Subsidio de garantía de ingresos mínimos	1991	7.309	1.956	2.645	8.215	20.125	251.092
	2000	1.372	252	424	1.611	3.659	78.393
	2001	1.122	207	371	1.387	3.087	69.346
	2002	1.035	189	337	1.276	2.837	64.606
	2003	906	155	280	1.088	2.429	56.868
	2004	791	123	228	943	2.085	49.878
	2005	682	106	199	805	1.792	43.537
Subsidio axuda de terceira persoa	1991	3.337	798	888	3.074	8.097	91.560
	2000	403	56	52	324	835	13.489
	2001	312	46	47	253	658	11.223
	2002	284	43	38	223	588	10.104
	2003	240	35	24	182	481	8.385
	2004	193	27	18	159	397	7.018
	2005	159	24	16	134	333	5.881
Subsidio de mobil. compens. por pagos de transporte	1991	1.818	104	117	852	2.891	38.769
	2000	342	21	12	145	520	7.583
	2001	297	23	13	129	462	6.774
	2002	288	25	11	116	440	6.292
	2003	251	25	9	102	387	5.521
	2004	219	26	5	99	349	4.874
	2005	191	24	4	86	305	4.278
Asistencia sanitaria e prestación farmacéutica	1991	3.664	395	782	3.525	8.366	56.140
	2000	798	76	192	976	2.042	24.587
	2001	577	65	192	916	1.750	23.344
	2002	552	63	192	878	1.685	22.221
	2003	501	54	192	676	1.423	20.621
	2004	439	39	197	631	1.306	19.292
	2005	409	34	203	601	1.247	18.087
Total	1991	11.410	2.463	3.556	11.482	28.911	329.792
	2000	2.322	322	616	2.484	5.744	105.801
	2001	1.855	269	566	2.212	4.902	95.339
	2002	1.747	251	530	2.072	4.600	89.288
	2003	1.559	214	471	1.694	3.938	79.665
	2004	1.367	172	424	1.517	3.480	71.117
	2005	1.216	153	399	1.368	3.136	63.369

Elaboración propia

(1) A Lei 26/1990, do 20 de decembro, pola que se establecen na Seguridade Social prestacións non contributivas, suprime estes subsidios pero seguen cobrándoos os que os percibían con anterioridade á entrada en vigor da lei, agás que os interesados pasen a percibir unha pensión non contributiva.

Datos a 1 de decembro, agás 2002, 2003, 2004 e 2005 que son medias anuais.

A suma de cada unha das rúbricas dos beneficiarios, segundo a clase de prestación, non coincide necesariamente co total de beneficiarios, xa que un mesmo beneficiario pode recibir máis dunha prestación.

Fonte: Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais

A contía do subsidio de garantía de ingresos mínimos foi en 2005 de 149,86 euros, ao mes; o de axuda de terceira persoa, de 58,45 euros e o de mobilidade e

compensación por gastos de transporte de 41,78 e 42,96 euros mensuais respectivamente. (cadro 11.28).

Os 3.136 beneficiarios da LISMI en Galicia representan o 4,95% dos 63.369 pensionistas españois, cunha diferenza moi notable do número de beneficiarios na provincia da Coruña e Pontevedra –1.367 e 1517– con respecto a Lugo e Ourense, con tan só 153 e 399 beneficiarios, respectivamente.

As **pensións non contributivas**, que como apuntabamos anteriormente establécense para aquelas persoas que non cotizaron nunca ou o tempo suficiente para alcanzar a prestación de nivel contributivo, poden obterse por estar en situación de invalidez-minusvalía igual ou superior ao sesenta e cinco por cento –ou en idade de xubilación –ter cumpridos os sesenta e cinco anos de idade–, ademais doutros requisitos como carecer de rendas ou ingresos suficientes. O importe mensual das prestacións non contributivas estableceuse para 2005 en 288,79 euros, abonándose dúas pagas extraordinarias da mesma contía os meses de xuño e novembro. No caso de invalidez igual ou superior ao 75%, se precisase do concurso doutra persoa a contía incrementase con un complemento do 50%.

Pensións non contributivas. Por provincias. Galicia/España. 1994/2002-2005

■ Cadro 11.29

	Invalidez				
	1994	2002	2003	2004	2005
A Coruña	5.179	9.004	8.830	8.695	8.428
Lugo	1.406	2.410	2.372	2.332	2.305
Ourense	2.909	3.132	3.076	3.055	3.017
Pontevedra	3.764	7.219	7.246	7.244	7.173
Galicia	13.258	21.765	21.524	21.326	20.923
España ⁽¹⁾	114.487	207.540	207.193	207.025	205.319
	Xubilación				
	1994	2002	2003	2004	2005
A Coruña	7.406	14.250	14.279	14.236	13.970
Lugo	1.437	3.677	3.799	3.872	3.912
Ourense	2.312	4.449	4.581	4.670	4.693
Pontevedra	4.133	10.034	10.237	10.331	10.188
Galicia	15.288	32.411	32.896	33.109	32.763
España ⁽¹⁾	154.486	278.256	281.154	281.447	279.189
	Total				
	1994	2002	2003	2004	2005
A Coruña	12.585	23.255	23.109	22.931	22.398
Lugo	2.843	6.088	6.171	6.204	6.217
Ourense	5.221	7.581	7.657	7.725	7.710
Pontevedra	7.897	17.254	17.483	17.575	17.361
Galicia	28.546	54.177	54.420	54.435	53.686
España ⁽¹⁾	268.973	485.796	488.347	488.472	484.508

Elaboración propia

Medias anuais agás os datos Galicia 1994 a decembro de dito ano.

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

No cadro 11.29 observamos que en 2005 produciuse en Galicia unha diminución de 749 pensionistas beneficiarios de prestacións non contributivas. A partir de 1996 (ver informes anteriores) o número de beneficiarios de pensións non contributivas de invalidez supera aos de xubilación, aínda que nos últimos anos— desde 2000 medraron máis os pensionistas de xubilación. En 2005, as pensións de invalidez descenden en 71, e as de xubilación en 143, non obstante, estas en número de 32.763 constitúen as maioritarias. Por provincias o colectivo da provincia da Coruña, con 22.398 pensionistas, representa o 41,72% do total galego. En sentido oposto, e aínda que aumentan en 2005, na provincia de Lugo soamente existen 6.217 pensionistas desta modalidade, que constitúen o 11,58% do total de Galicia.

Pensións non contributivas da Seguridade Social. Por comunidades autónomas. 1997/2001-2005

■ Cadro 11.30

	Total núm. pensionistas					
	1997	2001	2002	2003	2004	2005
Andalucía	94.445	108.019	109.010	109.667	110.286	109.886
Aragón	12.123	11.253	10.879	10.563	10.206	9.834
Asturias	10.618	11.915	11.744	11.454	11.233	11.175
Baleares	7.270	7.824	7.874	7.982	7.961	7.940
Canarias	34.188	39.990	41.303	41.761	42.043	42.153
Cantabria	5.616	6.541	6.479	6.536	6.450	6.291
C. A Mancha	21.281	23.558	23.689	23.829	23.758	23.415
C. León	27.457	28.690	28.553	28.204	27.778	27.129
Cataluña	49.581	59.541	60.123	60.882	60.183	59.833
C. Valenciana	37.248	43.277	43.703	45.388	47.224	47.391
Extremadura	1.343	16.575	17.076	17.150	17.356	17.083
Galicia	46.508	53.484	54.177	54.419	54.434	53.686
Madrid	30.512	34.373	34.675	34.567	34.213	34.054
Murcia	11.798	15.743	15.813	15.707	15.539	15.205
Navarra	3.449	3.531	3.582	3.473	3.288	3.160
País Vasco	10.692	10.749	10.547	10.317	10.103	9.939
A Ríoxa	2.415	2.314	2.280	2.231	2.179	2.119
Ceuta	1.560	1.670	1.722	1.729	1.714	1.708
Melilla	2.400	2.540	2.569	2.547	2.525	2.508
España	410.504	481.586	485.796	488.406	488.473	484.509

Elaboración propia

Media anual

Fonte: Ministerio de Trabajo e Asuntos Sociais

No cadro 11.30 contéplase o número de pensións non contributivas por comunidades autónomas. Galicia é, despois de Andalucía e Cataluña, a comunidade con maior número absoluto de pensionistas non contributivos e a de maior número porcentual con respecto ao total de habitantes. Os 53.686 perceptores de pensións non contributivas representan o 11,08% do total nacional, moi por riba de comunidades con moito maior número de habitantes como Madrid ou a Comunidade Valenciana.

En 2005 (cadro 11.31) diminúen en 28 o número de beneficiarios **da Renda de Integración Social (RISGA)** en Galicia. A diminución experimentase nas provincias da Coruña e Lugo, mentres que aumentan en Ourense e Pontevedra. En canto a

súa implantación provincial, hai que destacar o elevado número de beneficiarios na provincia da Coruña, mentres que a de Lugo cun decrecemento importante nos dous últimos anos permanece como a de inferior colectivo de beneficiarios.

■ **Cadro 11.31**

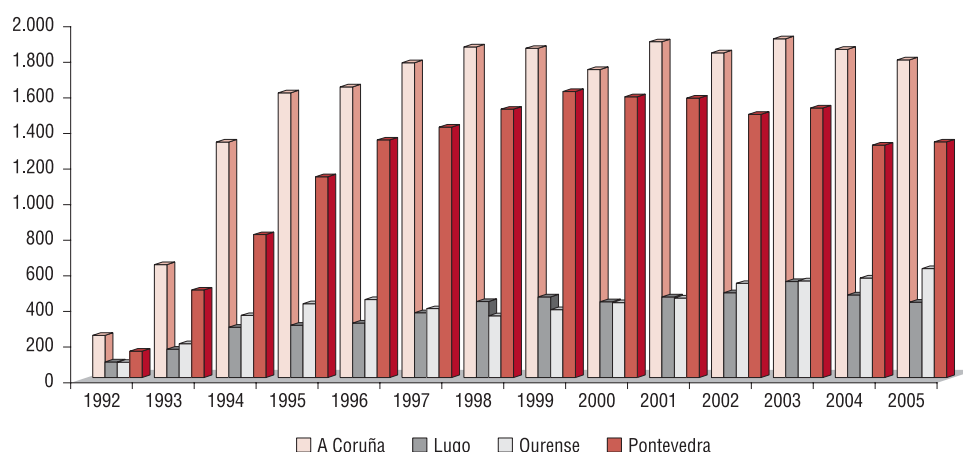
Beneficiarios da Renda de Integración Social (RISGA). Por provincias. Galicia. 1992-2005

	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	237	635	1.323	1.600	1.633	1.769	1.858	1.850	1.731	1.887	1.825	1.904	1.844	1.785
Lugo	88	159	283	294	306	364	427	453	426	453	477	540	464	424
Ourense	86	190	349	415	438	387	347	382	421	447	529	543	559	612
Pontevedra	148	492	803	1.128	1.335	1.407	1.508	1.607	1.578	1.570	1.479	1.515	1.306	1.324
Galicia	559	1.476	2.758	3.437	3.712	3.927	4.140	4.292	4.156	4.357	4.310	4.499	4.173	4.145

Elaboración propia

Datos a 31 de decembro

Fonte: Consellería de Sanidade. Dirección Xeral de Servizos Sociais



No cadro 11.32 inclúese o conxunto de prestacións periódicas de carácter asistencial en Galicia: as derivadas da LISMI, as do FAS, as non contributivas da Seguridade Social, e as do RISGA, todas elas sen base contributiva previa.

Como xa dicíamos anteriormente, continúa a diminución durante 2005 das pensións da LISMI e do FAS, e tamén neste ano as procedentes do RISGA e as non contributivas. A partir de 1994 aparecen as pensións non contributivas como as máis importantes numericamente, representando en 2005 o 87,82% do conxunto das asistenciais. As prestacións da Renda de Integración Social en número de 4.145, a decembro de 2005, constitúen un escaso 6,78% do total.

En 2005 baixa, de novo, o número do conxunto global destas prestacións en Galicia, diminución que ten lugar, se ben en moi escasa medida, nas catro provincias galegas. Dos 61.132 perceptores destas pensións de base asistencial un 41,63% pertencen á provincia da Coruña; un 32,87% a Pontevedra; un 14,34% a Ourense e un 11,16% a Lugo.

**Conxunto das prestacións periódicas de carácter asistencial.
Por provincias.Galicia. 1992/2001-2005⁽¹⁾**

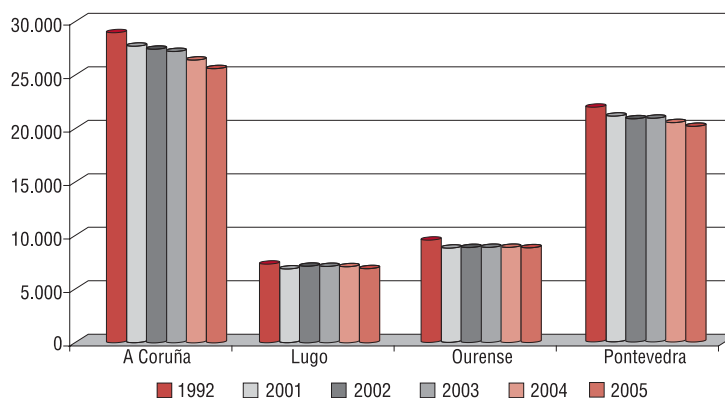
■ Cadro 11.32

		A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
LISMI	1992	11.154	2.091	2.825	10.776	26.846
	2001	1.855	269	566	2.212	4.902
	2002	1.747	251	530	2.072	4.600
	2003	1.559	214	471	1.694	3.938
	2004	1.367	172	424	1.517	3.480
	2005	1.216	153	399	1.368	3.136
Asistenciais	1992	13.084	3.985	3.785	7.863	28.717
	2001	766	173	203	215	1.357
	2002	556	101	152	115	924
	2003	393	68	103	77	642
	2004	112	40	62	58	272
	2005	52	28	46	39	165
Non contributivas	1992	4.341	1.067	2.755	3.074	11.237
	2001	23.060	5.878	7.483	17.063	53.484
	2002	23.255	6.088	7.581	17.254	54.177
	2003	23.109	6.171	7.657	17.484	54.419
	2004	22.931	6.204	7.725	17.575	54.435
	2005	22.398	6.217	7.710	17.361	53.686
RISGA	1992	237	88	86	148	559
	2001	1.887	453	447	1.570	4.357
	2002	1.825	477	529	1.479	4.310
	2003	1.904	540	543	1.515	4.499
	2004	1.844	464	559	1.306	4.173
	2005	1.785	424	612	1.324	4.145
Total	1992	28.816	7.231	9.451	21.861	67.359
	2001	27.568	6.773	8.699	21.060	64.100
	2002	27.290	6.901	8.764	20.779	64.011
	2003	26.965	6.993	8.774	20.770	63.498
	2004	26.254	6.880	8.770	20.456	62.360
	2005	25.451	6.822	8.767	20.092	61.132

Elaboración propia

⁽¹⁾ Datos a decembro de cada ano, excepto asistenciais que son medias anuais

Fonte: Consellería de Sanidade e Ministerio de Traballo e Asuntos Sociais



Neste apartado reflítese a representación sindical dos traballadores e, como é lóxico, para isto analízanse os resultados das eleccións celebradas e as continxencias dos procesos electorais desenvolvidos na Comunidade Autónoma Galega.

Dado que para facer unha primeira análise da representatividade sindical dos traballadores non sería suficiente o exame dos datos referidos ao período de 2005, ao que se contrae este informe, cómpre contemplar, ademais, un período máis amplo que abrangue desde o último proceso electoral, sen prexuízo de facer referencia ao desenvolvemento concreto dese ano.

Entrando no exame concreto, pódese observar nos cadros 12.1 e 12.2 que se rexistraron un total de 8.186 actas de procesos electorais entre o 1 de xaneiro de 2002 e o 31 de decembro de 2005 correspondendo 652 a 2005. O total de preavisos presentados en Galicia durante os catro anos foi de 12.856.

Como resultado do rexistrado nesas actas electorais, elixíronse un total de 18.513 representantes con mandato en vigor a 31 de decembro de 2005, correspondendo 2.263 aos elixidos, segundo consta nas actas rexistradas, no transcurso de 2005. Exprésanse nos cadros as porcentaxes de distribución provincial que reflicten que,

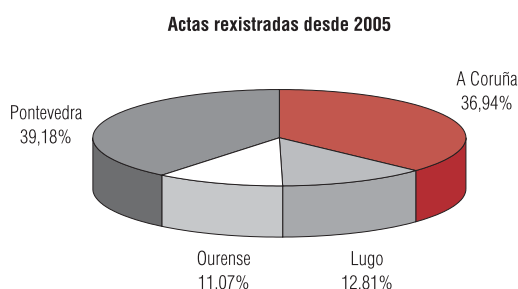
**Preavisos, actas depositadas, actas rexistradas do 01.01.2002 ao 31.12.2005.
Por provincias. Galicia**

■ Cadro 12.1

	Avisos previos presentados	Actas depositadas pendentes de rexistro	Actas rexistradas	Total Actas
A Coruña	6.365	405	3.024	3.429
Lugo	1.271	43	1.049	1.092
Ourense	1.023	1	906	907
Pontevedra	4.197	248	3.207	3.455
Galicia	12.856	697	8.186	8.883

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



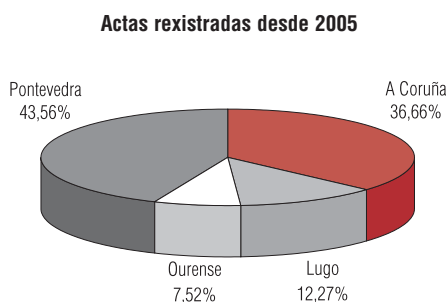
**Preavisos, actas depositadas, actas rexistradas do 01.01.2005 ao 31.12.2005.
Por provincias. Galicia. 2005.**

■ Cadro 12.2

	Preavisos presentados	Actas depositadas rexistradas	Actas rexistradas	Total actas
A Coruña	320	8	239	247
Lugo	114	4	80	84
Ourense	64	1	49	50
Pontevedra	327	12	284	296
Galicia	825	25	652	677

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



en Galicia, a porcentaxe maior corresponde á provincia da Coruña no período de 4 anos e claramente superior en 2005 na provincia de Pontevedra.

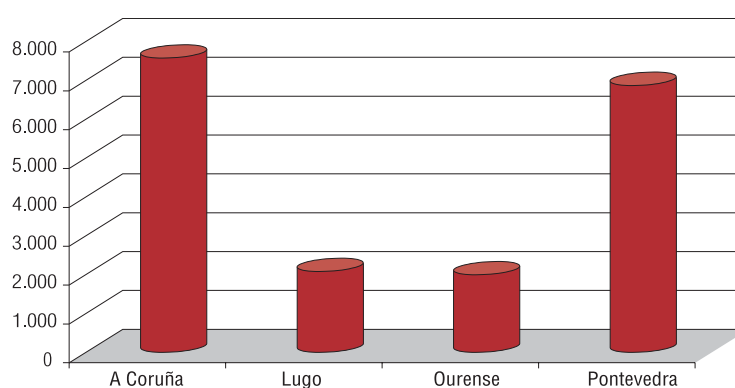
**Representantes elixidos segundo as actas rexistradas entre o 01-01-2002 e 31-12-2005.
Por provincias. Galicia**

■ Cadro 12.3

	Nº representantes	%
A Coruña	7.572	40,90
Lugo	2.079	11,23
Ourense	1.994	10,77
Pontevedra	6.868	37,10
Galicia	18.513	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



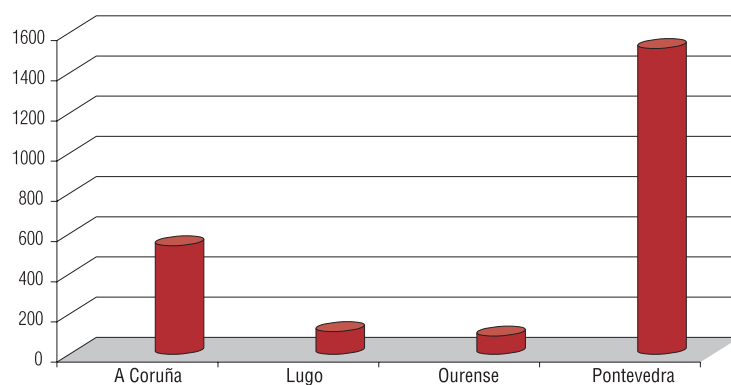
Representantes elixidos segundo as actas rexistradas en 2005. Por provincias. Galicia

■ Cadro 12.4

	Nº representantes	%
A Coruña	540	23,86
Lugo	112	4,95
Ourense	90	3,98
Pontevedra	1.521	67,21
Galicia	2.263	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais



Analizando os resultados dos procesos electorais en Galicia durante este período de catro anos e, tendo en conta os representantes con mandato en vigor a 31 de decembro de 2005, pódese ver que a central sindical UGT, cun 31,98% do total, é a que obtivo maior número de representantes (5.921), seguida de CCOO e CIG con 30,30% e 26,38%, respectivamente (5.610 y 4.883 representantes), acadando un total de 2.099 o resto das centrais sindicais e grupos de traballadores cun 11,34%.

Desglose dos resultados electorais acadados polos sindicatos máis representativos a 31.12.2005. Por provincias. Galicia

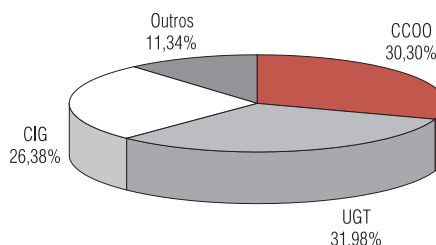
■ Cadro 12.5

	A Coruña		Lugo		Ourense		Pontevedra		Galicia	
	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%	Nº	%
CCOO	2.264	29,90	693	33,33	557	27,93	2.096	30,52	5.610	30,30
UGT	2.598	34,31	707	34,01	669	33,55	1.947	28,35	5.921	31,98
CIG	1.877	24,79	353	16,98	431	21,61	2.222	32,35	4.883	26,38
Outros	833	11,00	326	15,68	337	16,90	603	8,78	2.099	11,34
Total	7.572	100	2.079	100	1.994	100	6.868	100	18.513	100

Elaboración propia

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Representación dos sindicatos máis representativos



No desglose provincial dos resultados anteriormente referidos a Galicia, pode observarse que a central sindical UGT obtén a maior porcentaxe de representantes en A Coruña, Lugo e Ourense, podendo contemplarse que, na provincia de Pontevedra, ocupa o primeiro lugar CIG seguido de CCOO.

No cadro 12.6 ofrécese os datos de actas e participación electoral distribuídos por actividade económica detallándose no seguinte os resultados obtidos por cada central sindical, o que permite determinar o grao de implantación de cada unha delas en cada sector en Galicia.

No cadro 12.8 detállase o número de representantes que obtiveron cada un dos sindicatos en Galicia, concretando, en consecuencia, as organizacións sindicais e profesionais que teñen representación na Comunidade Autónoma de Galicia a 31 de decembro de 2005, ofrecéndose o desglose provincial e distinguindo os procesos electorais do persoal laboral e funcionario da Comunidade Autónoma.

■ Cadro 12.6

**Actas rexistradas, traballadores, electores,
votantes e participación electoral por rama de actividade económica. Desde 01-01-02 ao 31-12-05.**

Denominación	Actas	Traballadores	Electores	Votantes	% Participación
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	35	1091	1091	861	78,92
Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	5	329	215	160	74,42
Pesca, acuicultura e servizos relacionados con elas	79	1133	1133	899	79,35
Extracción e aglomeración de antracita. Hulla, lignito e turba	3	188	187	154	82,35
Extracción de crus de petróleo e gas natural actv. dos servizos relacionados	2	19	19	18	94,74
Extracción de minerais metálicos	1	21	21	19	90,48
Extracción de minerais non metálicos nin enerxéticos	121	4477	4477	3298	73,67
Industria de produtos alimenticios e bebidas	475	20515	20514	15888	77,45
Industria téxtil	55	2088	2081	1676	80,54
Industria da confección e da peletería	208	8123	8118	6504	80,12
Industria do coiro e do calzado	6	217	217	177	81,57
Industria da madeira e da cortiza (agás mobles, cestería e espartería)	226	6412	6306	4974	78,88
Industria do papel	13	856	856	734	85,75
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	107	3472	3313	2506	75,64
Coquerías, refino de petróleo e tratamento combustibles nucleares	2	563	563	501	88,99
Industria química	71	3188	3188	2508	78,67
Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	66	2771	2633	2182	82,87
Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	261	6812	6812	5326	78,19
Metalurxia	53	4717	4701	3583	76,22
Fabricación produtos metálicos (agás maquinaria e equipo)	291	8029	8029	6204	77,27
Industria de construción de maquinaria e equipo mecánico	131	3634	3561	2859	80,29
Fabricación de máquinas de oficina e equipos informáticos	2	19	19	15	78,95
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	35	1401	1401	1110	79,23
"Fabricación de material electrónico; aparellos de radio, televisión e comunicación"	10	592	592	462	78,04
Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos de precisión óptica	6	78	78	58	74,36
Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	52	16284	16197	14596	90,12
Fabricación doutro material de transporte	182	10312	10312	8343	80,91
"Fabricación de mobles; outras industrias manufactureiras"	71	1834	1832	1509	82,37
Reciclaxe	26	859	838	682	81,38
Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	74	3677	3676	3285	89,36
Captación, depuración e distribución de auga	19	803	801	620	77,40
Construción	1374	31244	31242	23016	73,67
Venda repar. Vehículos motor, venda polo miúdo combustible de vehículos a motor	560	8998	8964	7395	82,50
Comercio por xunto e intermediarios (agás vehículos de motor e motocicletas)	285	9560	9548	7135	74,73
Comerc. polo miúdo (agás vehículos motor, reparac. Efectos persoais e utensilios)	556	22721	22721	17136	75,42
Hostalería	318	6370	6370	4624	72,59
"Transporte terrestre; transporte por tubos"	379	9832	9817	7327	74,64
Transporte marítimo, de cabotaxe e por vías de navegación interiores	2	62	54	50	92,59
Transporte aéreo e espacial	8	519	510	416	81,57
"Actividades anexas aos transportes; axencias de viaxes"	118	3644	3532	2844	80,52
Correos e telecomunicacións	49	8123	8123	6013	74,02
Intermediación financeira (agás seguros e plans de pensións)	92	9627	9627	8072	83,85
Seguros e plans de pensións (agás seguridade social obrigatoria)	62	1174	1174	926	78,88
Actividades inmobiliarias	5	50	50	42	84,00
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario de efectos persoais e utensilios	17	372	372	281	75,54
Actividades informáticas	22	444	437	322	73,68
Investigación e desenvolvemento	3	127	127	94	74,02
Outras actividades empresariais	483	20768	20768	13328	64,18
Admón. Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	434	97315	95815	62436	65,16
Educación	277	24916	24895	18471	74,20
Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	186	22150	22150	14049	63,43
Actividades de saneamento público	34	1924	1924	1712	88,98
Actividades asociativas	64	2650	2650	1893	71,43
Actividades recreativas, culturais e deportivas	125	3642	3641	2654	72,89
Actividades diversas de servizos persoais	45	978	974	744	76,39
Total	8.186	401.724	399.266	292.691	73,31

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 12.7 Representantes elixidos segundo a candidatura e por actividade económica, con datos obtidos das actas rexistradas. Galicia. 1-1-02 ao 31-12-05

Denominación	Total	UGT	CCOO	CIG	USO	CSI-CSIF	G. Traball.	Outros
Agricultura, gandería, caza e servizos relacionados	71	27	18	11	0	1	14	0
Silvicultura, explotacións forestais e servizos relacionados	15	0	14	1	0	0	0	0
Pesca, acuicultura e servizos relacionados con elas	99	15	30	51	0	1	1	1
Extracción e aglomeración de antracita. Hulla, lignito e turba	13	2	6	5	0	0	0	0
Extracción de crus de petróleo e gas natural activ. dos servizos relacionados	2	1	1	0	0	0	0	0
Extracción de minerais metálicos	1	0	1	0	0	0	0	0
Extracción de minerais non metálicos nin enerxéticos	302	119	130	51	1	0	1	0
Industria de produtos alimenticios e bebidas	1.226	492	376	246	12	0	49	51
Industria téxtil	127	43	47	33	0	0	3	1
Industria da confección e da peletería	463	168	211	83	0	0	0	1
Industria do coiro e do calzado	18	11	0	6	1	0	0	0
Industria da madeira e da cortiza (agás mobles, cestería e espartería)	389	119	120	125	3	2	14	6
Industria do papel	55	19	22	11	0	0	0	3
Edición artes gráficas e reprodución de soportes gravados	210	60	67	80	0	0	0	3
Coquerías, refino de petróleo e tratamento combustibles nucleares	18	6	5	6	0	0	0	1
Industria química	191	86	55	40	4	0	4	2
Fabricación de produtos de caucho e materias plásticas	157	50	45	56	1	0	0	5
Fabricación doutros produtos minerais non metálicos	460	173	157	122	6	0	1	1
Metalurxia	191	101	56	23	0	1	6	4
Fabricación produtos metálicos (agás maquinaria e equipo)	537	156	175	193	0	0	3	10
Industria de construción de maquinaria e equipo mecánico	240	66	81	84	0	0	6	3
Fabricación de máquinas de oficina e equipos informáticos	2	1	0	1	0	0	0	0
Fabricación de maquinaria e material eléctrico	77	12	24	36	0	0	0	5
“Fabricación de material electrónico; aparellos de radio, televisión e comunicación”	32	11	13	8	0	0	0	0
Fabricación de equipos e instrumentos médico-cirúrxicos de precisión óptica	6	3	3	0	0	0	0	0
Fabricación vehículos de motor, remolques e semirremolques	390	104	126	98	50	0	1	11
Fabricación doutro material de transporte	442	85	197	149	0	0	0	11
“Fabricación de mobles; outras industrias manufactureiras”	120	30	32	53	0	0	0	5
Reciclaxe	58	21	11	23	0	0	0	3
Produción e distribución de enerxía eléctrica, gas, vapor e auga quente	206	79	39	65	20	0	1	2
Captación, depuración e distribución de auga	54	27	6	20	0	0	1	0
Construción	2.195	668	724	757	8	3	13	22
Venda repar. Vehículos motor, venda polo miúdo combustible de vehículos a motor	708	232	227	228	4	3	5	9
Comercio por xunto e intermediarios (agás vehículos de motor e motocicletas)	500	144	140	124	47	0	7	38
Comerc. Polo miúdo (agás vehículos motor, reparac. Efectos persoais e utensilios)	1.235	324	335	154	103	0	12	307
Hostalería	482	139	166	137	3	1	19	17
“Transporte terrestre; transporte por tubos”	619	258	209	107	1	0	4	40
Transporte marítimo, de cabotaxe e por vías de navegación interiores	6	5	0	1	0	0	0	0
Transporte aéreo e espacial	33	14	7	1	6	1	0	4
“Actividades anexas aos transportes; axencias de viaxes”	258	112	45	60	8	0	9	24
Correos e telecomunicacións	270	84	97	44	0	11	2	32
Intermediación financeira (agás seguros e plans de pensións)	462	87	127	171	0	0	1	76
Seguros e plans de pensións (agás seguridade social obrigatoria)	88	26	36	15	1	0	5	5
Actividades inmobiliarias	5	3	2	0	0	0	0	0
Alugueiro de maquinaria e equipo sen operario de efectos persoais e utensilios	25	12	10	3	0	0	0	0
Actividades informáticas	28	10	10	8	0	0	0	0
Investigación e desenvolvemento	8	0	2	6	0	0	0	0
Outras actividades empresariais	1.278	426	344	414	35	10	11	38
Admón. Pública, defensa e seguridade social obrigatoria	2.286	665	594	569	45	196	45	172
Educación	642	206	147	88	39	3	10	149
Actividades sanitarias e veterinarias, servizos sociais	628	211	172	143	7	32	10	53
Actividades de saneamento público	116	33	23	55	0	0	1	4
Actividades asociativas	161	72	33	31	0	0	23	2
Actividades recreativas, culturais e deportivas	234	65	69	75	5	0	15	5
Actividades diversas de servizos persoais	74	38	23	12	0	0	0	1
Total	18.513	5.921	5.610	4.883	410	265	297	1.127

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 12.8** Representantes elexidos entre 31.12.2001 e o 31.12.2005. Por central sindical. Galicia

Denominación	Repr. Elixidos	%
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	5.921	31,98
Comisións Obreiras (CCOO)	5.610	30,30
Confederación Intersindical Galega (CIG)	4.883	26,38
Unión Sindical Obreira (USO)	410	2,21
Grupo de Traballadores	297	1,60
Federación de Traballadores Independentes Comercio (FETICO)	267	1,44
Central Sindical Independente e de Funcionarios (CSI-CSIF)	265	1,43
Federación de Sindicatos Independentes de Ensino (FSIE)	127	0,69
Unión Sindical Traballadores de Galicia (USTG)	93	0,50
Non sindicados (non sind.)	77	0,42
Central Unitaria de Traballadores (CUT)	74	0,40
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	62	0,33
Federación de Asociación Sindicais Gran Almacéns (FAGSA)	57	0,31
Outros (outros)	54	0,29
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	41	0,22
Federación Independente Traballadores do Crédito (FITC)	32	0,17
Sindicato Independente Traballadores Citroen (SITC)	27	0,15
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	27	0,15
Confederación de Cadros (CC)	23	0,12
Sindicato Independente de Ensino (ANPE)	18	0,10
Confederación de Traballadores Independentes (CTI)	15	0,08
Asociación Traballadores Empresa Lácteos de Galicia, SA (ATELGA)	8	0,04
Unión Sindical da Función da Xestión de Facenda (GESTHA)	8	0,04
Sindicatos da Administración Pública (SAP)	8	0,04
Sindicatos Traballadores Ensino de Galicia (STES-STEG)	7	0,04
Sindicato Independente Traballadores de Autopistas e Autoestradas (SITA)	7	0,04
Confederación de S. Indep. De Caixas de Aforros (CSICA)	7	0,04
Sindicato Libre da Mariña Mercante (SLMM)	7	0,04
Sindicato Español Maquin. E Axuda Ferroviaria (SEMAF)	6	0,03
Sindicato Profesional de Viaxes (SPV)	6	0,03
Federación de Traballadores e Técnicos (AMI)	5	0,03
Sindicato Independente de GKN-VIGO (SI-FSI)	4	0,02
Sindicato Empregados Caixas Aforros e Pens. Barc. (SEPCPB)	4	0,02
Unión Telefónica Sindical (UTS)	4	0,02
Sindicato de Traballadores de Comunicacions (STC)	4	0,02
Sindicato Ferroviario	3	0,02
Sindicato Profesional de Seguros (SPS)	3	0,02
Alternativa Independente (AI)	3	0,02
Unión Sindical de Distritos Forestais (USDF)	3	0,02
Sindicato de ATS de España (SATSE)	3	0,02
Asociación Cadros Grupo Caixa Madrid (ACCAM)	2	0,01
Asociación Profesional Persoal C. Ferroviario (APPCF)	2	0,01
Unión de Outros Sindicalistas (UNOS)	2	0,01
Grupo Independente de Funcionarios (GIF)	2	0,01
Asociación da Policía Local de Arteixo (APPLA)	2	0,01
Confederación Estatal de Sindicatos Médicos (CESM)	2	0,01
Sindicato Autónomo Traballadores Banco de España (SATBE)	2	0,01
Asociación Profesional Libre e Independente RTV (APLI)	2	0,01
Sindicato de Circulación Ferroviaria (SCF)	2	0,01
"Sindicato Independente de Empregados "Generali España"	2	0,01
Non consta	1	0,01
Varios (varios)	1	0,01
Asociación Tecn. E Profe. Banco Exterior España (ATEXBANK)	1	0,01
Asociación Sindical Cadros de IBERDROLA (ASCI)	1	0,01
Sindicato Independente Ferroviario (SIF)	1	0,01
Coordenadora Democrática Independente de Lab. (CDIL)	1	0,01
Asociación Sindical Esp. Técnicos Mant. Aeronáutica (ASETMA)	1	0,01
Coord. Estatal de Traballadores do Mar (CTM)	1	0,01
Sindicato Independente da Enerxía (SIE)	1	0,01
Federación Sindical Aeronáutica Independente (FSAI)	1	0,01
Sindicato Trab. Empresa de Comunicación (SITEC)	1	0,01
Sindicato Independente Trab. REPSOL, YPF REF. E MARKET (SIR-YPF)	1	0,01
Sindicato de Bombeiros de Aeroportos (SBA)	1	0,01
Total	18.513	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 12.8 a)** **Representantes elixidos entre 31.12.2001 e 31.12.2005. Por central sindical. A Coruña**

Denominación	Repr. Elixidos	%
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	2.598	34,31
Comisións Obreiras (CCOO)	2.264	29,90
Confederación Intersindical Galega (CIG)	1.877	24,79
Unión Sindical Obreira (USO)	160	2,11
Grupo de Traballadores	127	1,68
Federación de Trab. Independentes de Comercio (FETICO)	120	1,58
Central Sindical Independente e de Funcionarios (CSI-CSIF)	100	1,32
Unión Sindical de Traballadores de Galicia (USTG)	60	0,79
Central Unitaria de Traballadores (CUT)	49	0,65
Federación de Asociacións Sindicais Gran Almacéns (FAGSA)	42	0,55
Federación de Sindicatos Independentes Ensino (FSIE)	35	0,46
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	19	0,25
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	15	0,20
Federación Independente Traballadores do Crédito (FITC)	14	0,18
Confederación de Cadros (CC)	10	0,13
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	10	0,13
Confederación de Traballadores Independentes (CTI)	8	0,11
Asoc. Trab. Empresa Lacteos de Galicia, SA (ATELGA)	5	0,07
Sindicato Independente Ensino (ANPE)	5	0,07
Sindicato Profesional de Viaxes (SPV)	4	0,05
Confederación Sindicatos Independentes de Caixas de Aforros (CSICA)	4	0,05
Sindicatos da Administración Pública (SAP)	3	0,04
Alternativa Independente	3	0,04
Unión Sindical de Distritos Forestais (USDF)	3	0,04
Unión Nacional de Funcionarios de Xestión de Facenda (GESTHA)	3	0,04
Sindicato de Traballadores de Comunicacións (STC)	3	0,04
Sindicato Profesional de Seguros (SPS)	2	0,03
Asociación Profesional de persoal do Concello de Ferrol	2	0,03
Sindicato Independente de Traballadores de Autopistas e Autoestradas (SITA)	2	0,03
Grupo Independente de Funcionarios (GIF)	2	0,03
Asociación Profesional de Policía Local de Arteixo (APPLA)	2	0,03
Confederación Estatal Sindicatos Médicos (CESM)	2	0,03
Sindicato de ATS de España (SATSE)	2	0,03
Sindicato Español Maquinistas e Axudantes Ferroviarios (SEMAF)	2	0,03
Sindicato Profesional Libre e Independente (APLI)	2	0,03
Non consta	1	0,01
Asociación Cadros Caixa Madrid (ACCAM)	1	0,01
Coord. Democrat. Independ. de Laborais (CDIL)	1	0,01
Asociación Sindical Espec. Téc. Mant. Aeronáutica (ASETMA)	1	0,01
Sind. Autón. Trab. Banco de España (SATBE)	1	0,01
Coord. Estatal de Trab. Do Mar (CTM)	1	0,01
Unión Telefónica Sindical (UTS)	1	0,01
Sindicato de Circulación Ferroviaria (SCF)	1	0,01
Federación Sindicatos Aeronáuticos Independentes (FSAI)	1	0,01
"Sindicato Independente de Emp. De ""Generalli España"" (SIEGE)"	1	0,01
Sindicato Independente Traballadores REPSOL, YPF, REF, E MARKET (SIR-YPF)	1	0,01
Federación de Traballadores e Técnicos (AMI)	1	0,01
Sindicato de Bombeiros de Aeroportos (SBA)	1	0,01
Total	7.572	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 12.8 b)** **Representantes elixidos entre 31.12.2001 e 31.12.2005. Por central sindical. Lugo**

Denominación	Repr. Elixidos	%
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	707	34,01
Comisións Obreiras (CC.OO.)	693	33,33
Confederación Intersindical Galega (CIG)	353	16,98
Unión Sindical Obreira (USO)	91	4,38
Central Sindical Indep. e de Funcionarios (CSI-CSIF)	68	3,27
Unión Sindical Traballadores de Galicia (USTG)	28	1,35
Grupo de Traballadores	25	1,20
Feder. de Traball. Indep. Comercio (FETICO)	23	1,11
Federación de Sindicatos Independentes de Ensino (FSIE)	19	0,91
Outros (CIC, SGPS, ASI)	15	0,72
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	9	0,43
Federación Independente Traballadores do Crédito (FITC)	9	0,43
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	6	0,29
Sindicato Independente Ensino (ANPE)	5	0,24
Confederación de Cadros (CC)	4	0,19
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	4	0,19
Asoc. Traballadores Empresa Lacteos de Galicia, SA (ATELGA)	3	0,14
Confed. Sindicatos Independentes Caixas de Aforros (CSICA)	3	0,14
Sindicatos da Administración Pública (SAP)	3	0,14
Sindicato Traballadores do Ensino de Galicia (STEs-STEG)	2	0,10
Unión Telefónica Sindical (UTS)	2	0,10
Asociación Mandos Intermedios Banca Privada (AMI)	1	0,05
Confederación de traballadores Independentes (CTI)	1	0,05
Non Sindicados (Cand. Indepl Concello de Lugo)	1	0,05
Sind. de Traballadores de Empresas da Comunicación (SITEC)	1	0,05
Sindicato Español Maquin. e Axd. Ferroviarios (SEMAF)	1	0,05
Sindicato Independente Ferroviario (SIF)	1	0,05
Unión Nacional de Funcionarios de Xestión de Facenda (GESTHA)	1	0,05
Sind. Autón. Traball. Banco de España (SATBE)		0,00
Total	2.079	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 12.8 c) Representantes eleixidos entre 01.01.2001 e 31.12.2004. Por central sindical. Ourense**

Denominación	Repr. Elixidos	%
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	669	33,55
Comisións Obreiras (CC.OO.)	557	27,93
Confederación Intersindical Galega (CIG)	431	21,61
Grupo de Traballadores	129	6,47
Central Sindical Indep. e de Funcionarios (CSI-CSIF)	57	2,86
Unión Sindica Obreira (USO)	47	2,36
Feder. Sind. Indep. Ensino (FSIE)	34	1,71
Feder. Traball. Indep. Comercio (FETICO)	25	1,25
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	8	0,40
Unión Sindical Traballadores de Galicia (USTG)	5	0,25
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	4	0,20
Sindicato Independente do Ensino (ANPE)	4	0,20
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	3	0,15
Sindicato Ferroviario	3	0,15
Confederación de Cadros (CC)	2	0,10
Federación Independente Traballadores do Crédito (FITC)	2	0,10
Sindicato de traballadores do Ensino de Galicia (STEs-STEG)	2	0,10
Sindicato Español Maquinistas e Axudantes Ferroviarios (SEMAF)	2	0,10
Asociación Sindical de Cadros de Iberdrola (ASCI)	1	0,05
Confederación Traballadores Independentes (CTI)	1	0,05
Federación de Traballadores e Técnicos (AMI)	1	0,05
Outros	1	0,05
Sindicato de Circulación Ferroviaria (SCF)	1	0,05
Sindicato de Traballadores de Comunicacions (STC)	1	0,05
Sindicato Independente de Enerxía (SIE)	1	0,05
Sindicato da Administración Pública (SAP)	1	0,05
Unión Nacional de Funcionarios de Xestión de Facenda (GESTHA)	1	0,05
Unión Telefónica Sindical (UTS)	1	0,05
Total	1.994	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ **Cadro 12.8 d) Representantes elixidos entre 31.12.2001 e 31.12.2005. Por central sindical. Pontevedra**

Denominación	Repr. Elixidos	%
Confederación Intersindical Galega (CIG)	2.222	32,35
Comisións Obreiras (CCOO)	2.096	30,52
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	1.947	28,35
Unión Sindical Obreira (USO)	112	1,63
Feder. de Traball. Indep. Comercio (FETICO)	99	1,44
Non Sindicados (NON SIND)	76	1,11
Central Sindical Indep. e de Funcionarios (CSI-CSIF)	40	0,58
Federación de Sindicatos Independentes Ensino (FSIE)	39	0,57
Outros	38	0,55
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	36	0,52
Sind. Independente Traballadores Citroën (SITC)	27	0,39
Central Unitaria de Traballadores (CUT)	25	0,36
Grupo de Traballadores	16	0,23
Federa. Asociac. Sindic. Gran Almacéns (FAGSA)	15	0,22
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	9	0,13
Confederación de Cadros (CC)	7	0,10
Sindicato Libre Mariña Mercante (SLMM)	7	0,10
Federación Independente Trab. De Crédito (FITC)	7	0,10
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	7	0,10
Confederación de Traballadores Independentes (CTI)	5	0,07
Sind. Indep. Traball. De Autopistas e Autoestradas (SITA)	5	0,07
Sind. Indep. De GKN-VIGO (SI-FSI)	4	0,06
Sindicato Independente Ensino (ANPE)	4	0,06
Sind. Empleados C. Aforros e Pens. Barc. (SEPCPB)	4	0,06
Sind. Trab. Do Ensino de Galicia (STES-STEG)	3	0,04
Unión Nacional de Funcionarios de Xestión de Facenda (GESTHA)	3	0,04
Unión doutros sindicalistas (UNOS)	2	0,03
Sindicato Profesional de Viaxes (SPV)	2	0,03
Federación de Traballadores e Técnicos (AMI)	2	0,03
Varios (varios)	1	0,01
Asoc. Tecn. E Profe. Banco Ext. España (ATEXBANK)	1	0,01
Asoc. Cadros Grupo Caja Madrid (ACCAM)	1	0,01
Sindicato Prof. De Seguros (SPS)	1	0,01
Sind. Auton. Tra. Banco de España (SATBE)	1	0,01
Sind. De ATS de España (SATSE)	1	0,01
Sind. Español Maquin. E Axd. Ferrov. (SEMAF)	1	0,01
"Sindicato Indep. De Empleados de "Generali España""	1	0,01
Sindicatos da Administración Pública (SAP)	1	0,01
Total	6.868	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

No que se refire á participación dos traballadores nos procesos electorais, participaron en Galicia, no período do 1 de xaneiro de 2002 a 31 de decembro de 2005, un 73,31% en relación cos traballadores afectados polas eleccións. Reflicte-se, neste período, que Lugo é a provincia que maior porcentaxe de participación ten, similar á das provincias de Ourense e Pontevedra e máis baixo na Coruña. No ano 2005 a porcentaxe de participación é máis elevada xa que se obtivo un 76,25%.

■ **Cadro 12.9**

Resultados electorais entre o 1-1-01 e o 31-12-05.
Persoal Laboral da Comunidade Autónoma Galega. Total Galicia

Denominación	Repr. Elixidos	%
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	5.681	32,74
Comisións Obreiras (CCOO)	5.357	30,87
Confederación Intersindical Galega (CIG)	4.571	26,34
Unión Sindical Obreira (USO)	364	2,10
Grupo de Traballadores (GT)	279	1,61
Federación de Trab. Independentes de Comercio (FETICO)	267	1,54
Central Sindical Independente e de Funcionarios (CSI-CSIF)	128	0,74
Federación de Sindic. Indep. De Ensino (FSIE)	127	0,73
Unión Sindical de Traballadores de Galicia (USTG)	91	0,52
Central Unitaria de Traballadores (CUT)	73	0,42
Non sindicados (Non sindicados)	67	0,39
Federación de Asoc. Sind. Gran Almacéns (FAGSA)	57	0,33
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	45	0,26
Outros	38	0,22
Federación Indep. De Traballadores do Crédito (FITC)	32	0,18
Sindicato Indep. De Traballadores de Citroën (SITC)	27	0,16
Confederación de Cadros (CC)	23	0,13
Confederación de Traballadores Independentes (CTI)	15	0,09
Asoc. Trab. Empresa Lacteos de Galicia, SA (ATELGA)	8	0,05
Sindicato Indep. De Trab. De Autopistas e Autoestradas (SITA)	7	0,04
Confed. De S. Indep. De Caixas de Aforros (CSICA)	7	0,04
Sindicato Libre Mariña Mercante (SLMM)	7	0,04
Sind. Español Maquin. E Axud. Ferrov. (SEMAF)	6	0,03
Sindicato Profesional de Viaxes (SPV)	6	0,03
Federación de Traballadores e Técnicos (AMI)	5	0,03
Sind. Indep. De GKN-VIGO (SI-FSI)	4	0,02
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	4	0,02
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	4	0,02
Sind. Emplegados C. Aforros e Pens. Barc. (SEPCPB)	4	0,02
Unión Telefónica Sindical (UTS)	4	0,02
Sindicato de Traballadores de Comunicacions (STC)	4	0,02
Sindicato Ferroviario	3	0,02
Sindicato Profesional de Seguros (SPS)	3	0,02
Alternativa Independente (AI)	3	0,02
Unión Sindical de Distritos Forestais (USDF)	3	0,02
Sind. De ATS de España (SATSE)	3	0,02
Asoc. Cadros Grupo Caja Madrid (ACCAM)	2	0,01
Unión Doutros Sindicalistas (UNOS)	2	0,01
Confed. Estatal de Sindicatos Médicos (CESM)	2	0,01
Sind. Auton. Trab. Banco de España (SATBE)	2	0,01
Asoc. Prof. Libre e Indepen. (APLIC)	2	0,01
Sindiato de Circulación Ferroviaria (SCF)	2	0,01
Asoc. Técn. E Prof. Banco Ext. España (ATEXBANK)	1	0,01
Asoc. Sind. Cadros de Iberdrola (ASCI)	1	0,01
Sindicato Independente Ferroviario (SIF)	1	0,01
Coord. Democrática Indep. De Lab. (CDIL)	1	0,01
Asoc. Sind. Esp. Técnicos Mant. Aeronáutica (ASETMA)	1	0,01
Coord. Estatal de Trab. Do Mar (CTM)	1	0,01
Sindicato Independente da Enerxía (SIE)	1	0,01
Fed. Sind. Aeronáut. Independ. (FSAI)	1	0,01
Sind. Trab. Empresa de Comunicación (SITEC)	1	0,01
"Sindicato Independente de Emplegados de "Generalli España"	1	0,01
Sind. Ind. Trab. REPSOL, YPF, REF. E MARKET (SIR-YPF)	1	0,01
Sindicatos da Administración Pública (SAP)	1	0,01
Sindicato de Bombeiros de Aeroportos (SBA)	1	0,01
Total	17.352	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

■ Cadro 12.10

Resultados electorais entre o 31-12-2001 e o 31-12-2005.
Persoal funcionario da Comunidade Autónoma de Galicia. Total Galicia

Denominación	Repr. Elixidos	%
Confederación Intersindical Galega (CIG)	312	26,87
Comisións Obreiras (CC.OO.)	253	21,79
Unión Xeral de Traballadores (UGT)	240	20,67
Central Sindical Indep. e de Funcionarios (CSI-CSIF)	137	11,80
Unión Sindical Obreira (USO)	47	4,05
Converxencia Estatal de Médicos e ATS (CEMSATSE)	37	3,19
Sindicato de Auxiliares de Enfermería (SAE)	23	1,98
Grupo de Traballadores	18	1,55
Sindicato Independente Ensino (ANPE)	18	1,55
Confederación Xeral do Traballo (CGT)	17	1,46
Outros	16	1,38
Non Sindicados	10	0,86
Unión Nacional de Funcionarios de Xestión de Facenda (GESTHA)	8	0,69
Sindicato Traballadores do Ensino de Galicia (STEs-STEG)	7	0,60
Sindicatos da Administración Pública (SAP)	7	0,60
Asociación Prof. De Persoal do Concello de Ferrol (APPCF)	2	0,17
Unión Sindical de Traballadores de Galicia (USTG)	2	0,17
Grupo Independente de Funcionarios (GIF)	2	0,17
Asociación P. De Policía Local de Arteixo (APPLA)	2	0,17
Non consta	1	0,09
Varios	1	0,09
Central Unitaria de Traballadores (CUT)	1	0,09
Total	1.161	100

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Participación electoral entre 01.01.2002 e 31.12.2005. Por provincias. Galicia

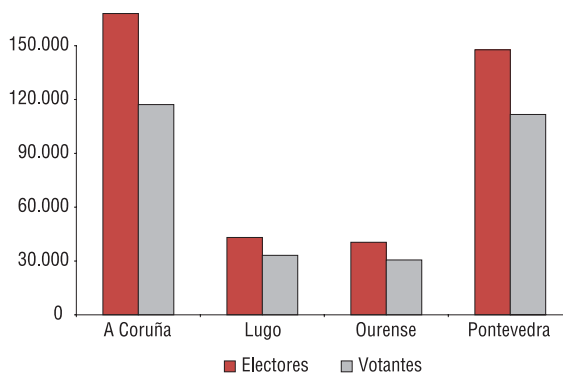
■ Cadro 12.11

	Electores		Votantes		% Participación
	Nº	% (1)	Nº	% (2)	
A Coruña	167.962	42,07	117.204	40,04	69,78
Lugo	43.125	10,80	33.186	11,34	76,95
Ourense	40.449	10,13	30.605	10,46	75,66
Pontevedra	147.730	37,00	111.696	38,16	75,61
Galicia	399.266	100	292.691	100	73,31

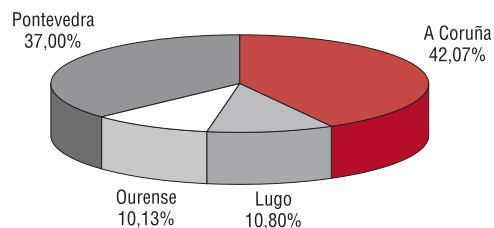
- (1) Porcentaxe de traballadores afectados en relación co total deles
 (2) Porcentaxe de traballadores participantes en relación co total deles
 (3) Porcentaxe de participación por provincias

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

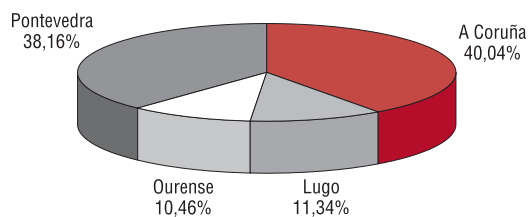
Comparación entre traballadores afectados e participantes



Porcentaxe traballadores afectados



Porcentaxe traballadores participantes



Participación electoral. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro 12.12

	Traballadores afectados		Traballadores participantes		% Participación
	Nº	% ⁽¹⁾	Nº	% ⁽²⁾	
A Coruña	8.827	44,00	6.364	41,60	72,10
Lugo	1.389	6,92	1.102	7,20	79,34
Ourense	1.655	8,25	1.389	9,08	83,93
Pontevedra	8.192	40,83	6.443	42,12	78,65
Galicia	20.063	100	15.298	100	76,25

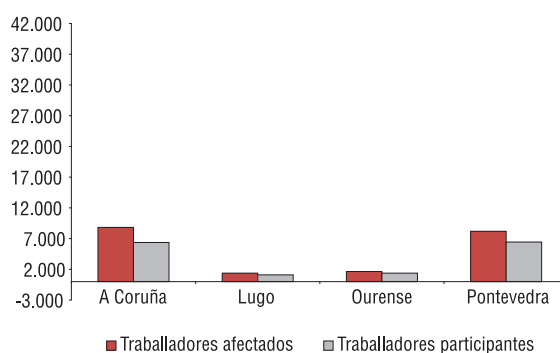
(1) Porcentaxe de traballadores afectados en relación co total deles

(2) Porcentaxe de traballadores participantes en relación co total deles

(3) Porcentaxe de participación por provincias

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais

Comparación entre traballadores afectados e participantes



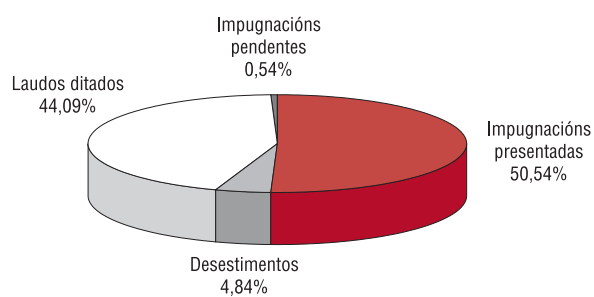
No cadro 12.13 contéplanse as impugnacións electorais presentadas nas Oficinas Públicas de Rexistro durante 2005, no marco do procedemento arbitral establecido polo Estatuto dos Traballadores. Presentáronse en Galicia 94 reclamacións a procesos electorais, dando lugar ao ditado de 82 laudos.

**Impugnacións electorais presentadas nas oficinas públicas de rexistro.
Por provincias. Galicia. 2005**

■ **Cadro 12.13**

	Impugnacións presentadas	Desestamentos	Laudos ditados	Impugnacións pendentes
A Coruña	31	1	29	0
Lugo	15	1	12	1
Ourense	3	0	3	0
Pontevedra	45	7	38	0
Galicia	94	9	82	1

Fonte: Consellería de Traballo. Dirección Xeral de Relacións Laborais





ANEXO



1. Investimentos e cadro de persoal da Administración do Estado en Galicia

1.1. Investimentos da Administración do Estado

■ Cadro A.1

Investimentos reais (capítulo VI dos Orzamentos Xerais do Estado). Galicia. 2005

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Varias Provincias	Galicia
Mº de Defensa	125.686	-	29	2.770	-	128.485
Mº de Economía e Facenda	6.474	783	2.284	3.766	-	13.307
Mº do Interior	2.567	565	1.622	8.259	-	13.013
Mº de Fomento	205.112	61.278	29.337	166.737	5.532	467.996
Mº de Educación e Ciencia	762	8	-	11.828	129	12.727
Mº de Traballo e Asuntos Sociais	3.636	1.152	580	12.135	-	17.503
Mº de Industria, Turismo e Comercio	-	9	-	43	-	52
Mº de Agric., Pesca e Alimentac.	158	-	1.750	403	199	2.510
Mº de Admóns. Públicas	489	173	115	404	-	1.181
Mº de Cultura	2.528	199	3.743	53	103	6.626
Mº de Medio Ambiente	37.113	16.012	7.126	9.105	11.327	80.683
Mº de Vivenda	761	475	-	263	-	1.499
Total	385.286	80.654	46.586	215.766	17.290	745.582

Datos en miles de euros

Fonte: Información da Delegación do Goberno en Galicia, extraída das liquidacións orzamentarias dos ministerios

■ **Cadro A.2** **Transferencias de capital (capítulo VII dos Orzamentos Xerais do Estado). Galicia. 2005**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Varías Provincias	Galicia
M ^o de Defensa	1.356	71	18	460	-	1.905
M ^o de Economía e Facenda	1.070	219	1.080	2.602	-	4.971
M ^o de Fomento(1)	-	-	-	-	-	0
M ^o de Educación e Ciencia	862	150	50	1.109	42.509	44.680
M ^o de Traballo e Asuntos Sociais	532	203	437	363	1.000	2.535
M ^o de Industria, Turismo e Comercio	8.411	976	458	14.764	-	24.609
M ^o de Agric., Pesca e Alimentac.	5.103	2.332	-	14.985	114.079	136.499
M ^o de Administracións Públicas	4.749	4.046	3.172	4.079	-	16.046
M ^o de Cultura	56	200	21	3.539	36	3.852
M ^o de Sanidade e Consumo	-	-	-	-	123	123
M ^o de Medio Ambiente	28	-	-	99	6.999	7.126
M ^o de Vivenda	185	612	388	258	46.374	47.817
Total	22.352	8.809	5.624	42.258	211.120	290.163

(1) Datos non dispoñibles ao peche deste informe.

Datos en miles de euros

Fonte: Información da Delegación do Goberno en Galicia, extraída das liquidacións orzamentarias dos ministerios

■ **Cadro A.3** **Total investimentos reais e transferencias de capital (capítulos VI e VII dos Orzamentos Xerais do Estado). Galicia. 2005**

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Varías Provincias	Galicia
M ^o de Defensa	127.042	71	47	3.230	-	130.390
M ^o de Economía e Facenda	7.544	1.002	3.364	6.368	-	18.278
M ^o do Interior	2.567	565	1.622	8.259	-	13.013
M ^o de Fomento(1)	205.112	61.278	29.337	166.737	5.532	467.996
M ^o de Educación e Ciencia(2)	1.624	158	50	12.937	42.638	57.407
M ^o de Traballo e Asuntos Sociais	4.168	1.355	1.017	12.498	1.000	20.038
M ^o de Industria, Turismo e Comercio	8.411	985	458	14.807	-	24.661
M ^o de Agric., Pesca e Alimentac.	5.261	2.332	1.750	15.388	114.278	139.009
M ^o de Administracións Públicas	5.238	4.219	3.287	4.483	-	17.227
M ^o de Cultura	2.584	399	3.764	3.592	139	10.478
M ^o de Sanidade e Consumo	-	-	-	-	123	123
M ^o de Medio Ambiente	37.141	16.012	7.126	9.204	18.326	87.809
M ^o de Vivenda	946	1.087	388	521	46.374	49.316
Total	407.638	89.463	52.210	258.024	228.410	1.035.745

(1) Só se inclúe o Capítulo VI, por non estar dispoñible o Capítulo VII ao peche deste informe.

(2) Inclúese o Capítulo VIII por non dispoñer de datos desglosados.

Datos en miles de euros

Fonte: Información da Delegación do Goberno en Galicia, extraída das liquidacións orzamentarias dos Ministerios

I.2. Cadro de persoal da Administración do Estado

■ Cadro A.4

Cadro de persoal da Administración do Estado. Por grupos. Galicia. 2005

	Funcionarios						Laborais			Total
	A	B	C	D	E	(*)	Fixos	Temporais	Varios	
Delegación do Goberno	73	55	145	187	3	-	91	8	6	568
Mº de Xustiza	12	1	5	15	-	-	1	-	-	34
Mº de Defensa(*)	-	-	-	-	-	535	1.344	-	-	1.879
Mº de Economía e Facenda	55	134	156	159	2	-	113	91	9	719
Mº do Interior	634	1.016	3.947	293	4	-	152	15	-	6.061
Mº de Fomento	81	42	566	1.715	72	-	2.108	634	113	5.331
Mº de Educación e Ciencia	114	24	61	25	1	-	77	117	11	430
Mº de Traballo e Asuntos Sociais	199	302	781	1.449	71	-	540	63	94	3.499
Mº de Industria, Turismo e Comercio	4	11	26	10	-	-	6	5	4	66
Mº de Administracións Públicas	4	4	19	23	-	-	4	2	-	56
Mº de Medio Ambiente	22	29	64	22	-	-	112	20	-	269
Total	1.198	1.618	5.770	3.898	153	535	4.548	955	237	18.912

(*) Non se dispón dos datos de clasificación por grupos do persoal funcionario, nin datos desglosados de persoal laboral

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia.

Cadro de persoal da Administración do Estado. Por provincias. Galicia. 2005

■ Cadro A.5

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Delegación do Goberno	257	61	95	155	568
Mº de Xustiza	23	3	3	5	34
Mº de Defensa	1.521	12	16	330	1.879
Mº de Economía e Facenda	286	99	136	198	719
Mº do Interior	2.559	929	628	1.945	6.061
Mº de Fomento	2.312	711	550	1.758	5.331
Mº de Educación e Ciencia	132	-	-	298	430
Mº de Traballo e Asuntos Sociais	1.438	482	418	1.161	3.499
Mº de Industria, Turismo e Comercio	21	7	6	32	66
Mº de Administracións Públicas	20	10	10	16	56
Mº de Medio Ambiente	111	65	29	64	269
TOTAL	8.680	2.379	1.891	5.962	18.912

Fonte: Delegación do Goberno en Galicia

2. Investimentos e cadros de persoal da Comunidade Autónoma de Galicia

2.1. Investimentos da Comunidade Autónoma de Galicia previstos nas Leis de Orzamentos Xerais da C.A. de Galicia

■ **Cadro A.6** Orzamentos iniciais dos capítulos VI e VII dos Orzamentos Xerais da C.A. de Galicia. 2003-2005

	Capítulo VI			Capítulo VII			Total Capítulos VI e VII		
	2003	2004	2005	2003	2004	2005	2003	2004	2005
Parlamento	1.046,28	1.646,31	1.793,79	34,06	34,01	34,06	1.080,33	1.680,32	1.827,84
Consello de Contas	524,02	994,41	1.679,35			0,00	524,02	994,41	1.679,35
Consello da Cultura Galega	225,37	255,42	303,51			0,00	225,37	255,42	303,51
Presidencia, RRII e Administración Pública	25.346,34	14.417,30	15.901,14	41.892,49	3,54	4.088,50	67.238,83	14.420,84	19.989,64
Economía e Facenda	7.492,16	6.133,71	6.929,02	73.514,63	85,45	93.380,17	81.006,79	6.219,16	100.309,19
Política Territorial, Obras Públicas e Vivenda	182.072,13	244.941,04	314.180,32	105.427,87	118,35	128.692,51	287.500,00	245.059,39	442.872,82
Educación e Ordenación Universitaria	94.816,67	98.625,10	104.936,98	19.754,32	19.543,36	21.673,16	114.570,99	118.168,46	126.610,13
Innovación, Industria e Comercio	11.190,85	12.081,77	28.217,02	86.289,35	140.776,56	144.248,09	97.480,20	152.858,33	172.465,11
Política Agroalimentaria e Desenvolvemento Rural	84.952,29	88.188,07	109.045,99	173.037,60	195.024,05	216.794,73	257.989,89	283.212,13	325.840,72
Cultura, Comunicación Social e Turismo	44.147,05	45.679,16	45.284,82	64.663,97	94.076,15	108.134,89	108.811,02	139.755,30	153.419,72
Sanidade	22.308,06	24.515,90	29.412,14	25.477,61	14.098,99	1.633,11	47.785,67	38.614,88	31.045,25
Pesca e Asuntos Marítimos	28.752,96	44.876,85	51.014,11	103.998,66	113.322,15	129.949,82	132.751,61	158.199,00	180.963,93
Xustiza, Interior e Administración Local	16.765,97	16.842,40	14.972,79	6.706,74	7.206,74	12.030,25	23.472,71	24.049,14	27.003,04
Familia, Xuventude, Deporte e Voluntariado	9.932,23	20.708,77	30.686,40	6.761,39	10.400,73	15.739,03	16.693,62	31.109,50	46.425,43
Medio Ambiente	81.774,35	84.729,46	86.953,43	120.802,95	132.672,33	149.077,58	202.577,30	217.401,79	236.031,01
Asuntos Sociais, Emprego e Relacións Laborais	7.401,58	13.543,93	9.795,19	5.061,76	5.304,36	3.397,40	12.463,35	18.848,29	13.192,59
Emigración	583,81	613,30	1.428,99	3.968,85	2.317,49	2.754,73	4.552,67	2.930,79	4.183,72
Consello Consultivo de Galicia	151,14	130,04	96,52		0,00	0,00	151,14	130,04	96,52
Transferencias a CC.LL		0,00	0,00	56.480,49	69.930,36	62.763,71	56.480,49	69.930,36	62.763,71
Gastos de diversas consellerías	24.019,54	16.620,22	18.197,73		0,00	18.500,00	24.019,54	16.620,22	36.697,73
Total Administración Xeral	643.502,80	735.543,14	870.829,20	893.872,74	804.914,62	1.112.891,73	1.537.375,55	1.540.457,76	1.983.720,94
Escola Galega de Administración Pública (EGAP)	79,02	79,02	126,00		0,00	0,00	79,02	79,02	126,00
Instituto Galego de Estatística (IGE)	1.964,00	1.964,00	1.773,90		0,00	0,00	1.964,00	1.964,00	1.773,90
Tribunal Galego de Defensa da Competencia			90,00			0,00		0,00	90,00
Instituto Galego de Consumo	1.008,44	1.158,44	1.291,00	240,41	358,70	309,00		1.517,14	1.600,00
Servizo Galego de Saúde (SERGAS)	101.168,44	122.680,39	125.144,00	1.092,74	510,00	1.092,76		123.190,39	126.236,76
Segapihorm		0,00	114,00		0,00	189,00		0,00	303,00
Augas de Galicia	22.289,89	31.987,29	26.250,64	66.506,96	83.907,52	98.915,76	88.796,85	115.894,81	125.166,40
Instituto Galego da Vivenda e Solo (IGVS)	71.418,68	83.119,75	79.331,09	67.723,48	56.538,66	64.572,82		139.658,41	143.903,90
Fondo Galego de Garantía Agraria		2.264,85	2.264,85		22.452,47	32.706,35		24.717,32	34.971,20
Instituto Galego das Artes Esc. E Musicais	4.865,66	4.865,66	4.865,66			0,00	0,00	4.865,66	4.865,66
Total Organismos Autónomos	202.794,13	246.076,39	241.251,14	135.563,58	163.767,34	197.785,68	338.357,72	409.843,73	439.036,82
Total orzamento bruto	846.296,94	983.662,55	1.112.080,35	1.029.436,32	968.681,96	1.310.677,41	1.875.733,26	1.952.344,51	2.422.757,76
Total transferencias internas	–	0,00		191.478,71	191,48	0,00	191.478,71	191,48	0,00
Total orzamento consolidado	846.296,94	983.662,55	1.112.080,35	837.957,62	968.490,48	1.310.677,41	1.684.254,56	1.952.153,03	2.422.757,76

Datos en miles de euros

Fonte: Proxecto de Orzamentos Xerais C.A. De Galicia para 2005.

2.2. Cadros de persoal ao servizo da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia

Cadro de persoal da Administración Xeral e Especial da Xunta de Galicia. 2005-1996

■ Cadro A.7

	2005		Total outros anos
Persoal funcionario	8.962	2004	76.726
Persoal funcionario interino	658	2003	76.999
Persoal laboral fixo	7.007	2002	76.407
Persoal docente non universitario ⁽²⁾	30.425	2001	76.584
Persoal sanitario de institucións sanitarias	20.787	2000	75.284
Persoal no sanitario de institucións sanitarias	7.709	1999	73.802
Efectivos da policía	324	1998	69.179
Persoal da Admón. de Xustiza	2.356	1997	67.253
Total	78.228	1996	63.437

Fonte: Consellería da Presidencia, Relacións Institucionais e Administración Pública. Dirección Xeral da Función Pública

Cadro de persoal funcionario da Xunta de Galicia. Por grupos. 1999 -2005⁽¹⁾

■ Cadro A.7a

Grupo		Funcionarios de carreira	Persoal interino	Total	Porcentaxe
A	2004	1.740	360	2.100	21,02
	2005	1.809	248	2.057	21,38
B	2004	1.253	139	1.392	13,93
	2005	1.241	86	1.327	13,79
C	2004	1.313	83	1.396	13,97
	2005	1.418	35	1.453	15,10
D	2004	3.449	451	3.900	39,04
	2005	3.503	193	3.696	38,42
E	2004	948	255	1.203	12,04
	2005	991	96	1.087	11,30
Total	2004	8.703	1.288	9.991	100
	2005	8.962	658	9.620	100,00

(1) Inclúe servizo activo, servizos especiais, excedencia por coidado de fillos e func. en prácticas

Fonte: Consellería da Presidencia, Relacións Institucionais e Administración Pública. Dirección Xeral da Función Pública

■ Cadro A.7b
Cadro de persoal laboral fixo da Xunta de Galicia. Por grupos. 2000-2005⁽¹⁾

	Número						Porcentaxe					
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Grupo I	267	279	280	270	249	251	5,08	5,22	5,38	4,65	4,41	3,58
Grupo II	490	495	494	544	542	536	9,32	9,26	9,48	9,38	9,61	7,65
Grupo III	782	795	813	932	951	1.174	14,87	14,88	15,61	16,07	16,86	16,75
Grupo IV	1.399	1.499	1.452	1.626	1.545	1.643	26,60	28,05	27,87	28,03	27,39	23,45
Grupo V	2.280	2.233	2.130	2.429	2.354	3.403	43,35	41,79	40,89	41,87	41,73	48,57
Grupo VIII	41	43	40	—	—	—	0,78	0,80	0,78	—	—	—
Outros	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Total	5.259	5.344	5.209	5.801	5.641	7.007	100	100	100	100	100	100

(1) Inclúe servizo activo, excedencia forzosa e excedencia por coidado de familiares

Fonte: Consellería da Presidencia, Relacións Institucionais e Administración Pública. Dirección Xeral da Función Pública

**Cadro de persoal da Xunta de Galicia,
segundo a súa relación de servizos. 2005**
■ Cadro A.7c

	Número	Porcentaxe
Funcionarios	8.962	53,90
Interinos	658	3,96
Laborais fixos	7.007	42,14
Total	16.627	100

Fonte: Consellería da Presidencia, Relacións Institucionais e Administración Pública. Dirección Xeral da Función Pública

■ Cadro A.7d

Cadro de persoal das Institucións Sanitarias da Administración da CA de Galicia.
Por grupos e categoría de persoal. 2004

	Institucións sanitarias						Total
	A	B	C	D	E	Sen clasificar	
Funcionarios de carreira	8	12	13	117	156	—	306
Persoal laboral							
Subtotal	3	19	0	0	0	157	179
Fixos	3	18	—	—	—	155	176
Temporais	—	1	—	—	—	2	3
Outros							
Subtotal	1.112	25	0	0	1	0	1.138
Persoal interino	—	—	—	—	1	—	1
Persoal eventual	—	—	—	—	—	—	—
Persoal sanitario	—	0	—	—	—	—	—
Persoal en formación	1.112	25	—	—	—	—	1.137
Persoal estatutario							
Subtotal	5.753	691	55	449	80	—	7.028
Propietarios		2.403	—	—	—	—	2.403
Interinos		2.929	—	—	—	—	2.929
Outros	421	691	55	449	80	—	1.696
Total	6.876	747	68	566	237	157	8.651

	Institucións sanitarias (análise do persoal estatutario)						Total
	A	B	C	D	E	Sen clasificar	
Persoal facultativo							
Subtotal	5.242	—	—	—	—	—	5.242
Propietarios	2.387	—	—	—	—	—	2.387
Interinos	2.496	—	—	—	—	—	2.496
Outros	359	—	—	—	—	—	359
P. sanitario non facultativo							
Subtotal	—	7.187	833	4.244	—	—	12.264
Propietarios	—	5.923	706	3.669	—	—	10.298
Interinos	—	888	97	430	—	—	1.415
Outros	—	376	30	145	—	—	551
Persoal non sanitario							
Subtotal	242	313	415	3.054	3.174	—	7.198
Propietarios	94	221	369	2.508	2.758	—	5.950
Interinos	134	82	42	405	391	—	1.054
Outros	14	10	4	141	25	—	194
Total persoal estatutario							
Subtotal	5.484	7.500	1.248	7.298	3.174	—	24.704
Propietarios	2.481	6.144	1.075	6.177	2.758	—	18.635
Interinos	2.630	970	139	835	391	—	4.965
Outros	373	386	34	286	25	—	1.104

Fonte: Consellería da Presidencia, Relacións Institucionais e Administración Pública. Dirección Xeral da Función Pública

Cadro A.7e
**Cadro de persoal funcionario de carreira da Xunta de Galicia.
Por zona xeográfica e grupos. (Administración xeral e especial). 2005⁽¹⁾**

	Grupo						Total
	A	B	C	D	E	Nº	%
Servizos centrais	740	358	485	765	157	2.505	27,95
A Coruña ⁽¹⁾	272	207	252	457	123	1.311	14,63
Lugo ⁽¹⁾	162	131	140	304	77	814	9,08
Ourense ⁽¹⁾	138	155	171	396	88	948	10,58
Pontevedra ⁽¹⁾	134	107	106	297	71	715	7,98
Vigo ⁽¹⁾	126	83	106	275	90	680	7,59
Ferrol	31	19	23	71	36	180	2,01
Delegación A Coruña ⁽²⁾	64	53	42	295	130	584	6,52
Delegación Lugo ⁽²⁾	49	43	34	211	68	405	4,52
Delegación Ourense ⁽²⁾	28	23	16	156	37	260	2,90
Delegación Pontevedra ⁽²⁾	63	62	42	272	114	553	6,17
Casa Galicia en Madrid	2		1	4		7	0,08
Total	1.809	1.241	1.418	3.503	991	8.962	100
Porcentaxe	20,19	13,85	15,82	39,09	11,06	100	

(1) Servizos periféricos ubicados no Concello

(2) Servizos periféricos existentes no resto da provincia

Fonte: Consellería da Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza. Dirección Xeral da Función Pública.

Cadro A.7f Persoal funcionario e laboral fixo da Administración da CA Galega. Por sexo e idade. Galicia. 2005

	18-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	56-60	61-65	Máis de 65	Total
Funcionarios de carreira											
Subtotal	38	350	854	1.532	1.854	1.529	1.217	933	550	105	8.962
Mulleres	26	209	477	899	995	770	643	423	193	17	4.652
Homes	12	141	377	633	859	759	574	510	357	88	4.310
Persoal laboral											
Subtotal	17	249	597	873	1.381	1.467	1.082	837	488	16	7.007
Mulleres	2	97	238	475	836	902	662	512	279	10	4.013
Homes	15	152	359	398	545	565	420	325	209	6	2.994
Total	55	599	1.451	2.405	3.235	2.996	2.299	1.770	1.038	121	15.969
Mulleres	28	306	715	1.374	1.831	1.672	1.305	935	472	27	8.665
Homes	27	293	736	1.031	1.404	1.324	994	835	566	94	7.304

Fonte: Consellería da Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza. Dirección Xeral da Función Pública

**Efectivos da unidade da policía adscrita á
Administración da CA de Galicia. 2005**
Cadro A.7g

	Empresas
A Coruña	190
Lugo	40
Ourense	43
Pontevedra	75
Galicia	348

Fonte: Consellería da Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza. Dirección Xeral da Función Pública

**Persoal da Administración de Xustiza da CA.
Por provincias. Galicia. 2005.**

■ **Cadro A.7h**

	Total
A Coruña	1.019
Lugo	253
Ourense	256
Pontevedra	828
Galicia	2.356

Fonte: Consellería da Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza. Dirección Xeral da Función Pública

**Persoal funcionario e laboral da Xunta de Galicia. Por grupos e sexos.
(Administración xeral e especial). 2005**

■ **Cadro A.7i**

	Homes	Mulleres	Total	Porcentaxe
Grupo A	1.497	985	2.482	13,60
Grupo B	934	1.074	2.008	11,00
Grupo C	1.420	1.423	2.843	15,57
Grupo D	1.970	3.862	5.832	31,95
Grupo E	2.175	2.914	5.089	27,88
Total	7.996	10.258	18.254	100
Porcentaxe	43,80	56,20		

Fonte: Consellería da Presidencia, Administracións Públicas e Xustiza. Dirección Xeral da Función Pública

■ **Cadro A.8**

Cadro de persoal de universidades. Por categoría de persoal. Galicia. 2005-2006

		Santiago	A Coruña	Vigo	Total
Persoal docente	Funcionarios de carreira	1.449	800	882	3.131
	Funcionarios de emprego interino	3	11	9	23
	Contratados administrativos ⁽¹⁾	0	184	0	184
	Subtotal 2005/2006	1.452	995	891	3.338
Persoal non docente	Funcionarios de carreira	15	305	4	324
	Persoal laboral	0	268	0	268
	Outro persoal	2	5	0	7
	Subtotal 2005/2006	17	578	4	599
Total		1.469	1.573	895	3.937

(1) Inclúe os profesores asociados estranxeiros con contrato laboral

Fonte: MAP. Base de datos do Rexistro Central de Persoal

2.2.1. Cadros de persoal do Parlamento de Galicia e os seus organismos dependentes⁽¹⁾

Parlamento de Galicia. Cadro de persoal. 1998-2005⁽¹⁾

■ Cadro A.9

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Parlamento	92	89	90	90	89	92	90	92

Fonte: Parlamento de Galicia

Valedor do Pobo. Cadro de persoal. 1998-2005

	Grupo					Total
	A	B	C	D	E	
1998	8	0	3	4	4	19
1999	8	0	3	4	4	19
2000	7	0	3	4	4	18
2001	7	0	3	4	4	18
2002	7	0	3	4	4	18
2003	7	0	4	4	4	19
2004	8	0	4	4	4	20
2005	8	0	4	4	4	20

Fonte: Valedor do Pobo

Consello de Contas de Galicia. Cadro de persoal. 1994-2005

	Persoal funcionario e laboral	Persoal eventual	Persoal interino	Total
1998	47	5	11	63
1999	48	5	11	64
2000	56	5	11	72
2001	56	5	11	72
2002	59	5	11	75
2003	64	5	11	80
2004	68	5	10	83
2005	67	5	10	82

Fonte: Consello de Contas de Galicia

2.2.2. Cadros de persoal dos organismos autónomos, entidades públicas e sociedades mercantís

a) Cadros de persoal dos organismos autónomos

Consello Consultivo de Galicia. Cadro de persoal. 1998 -2005

■ Cadro A.10

	Persoal funcionario	Persoal laboral	Persoal interino	Total
1998	12	7		19
1999	12	7		19
2000	13	7		20
2001	16	7		23
2002	16	7		23
2003	16	7	1	23
2004	16	7	1	24
2005	16	1	1	18

Fonte: Consello Consultivo de Galicia

■ Cadro A.10a

Entidades públicas. Cadro de persoal. 1999-2005

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Compañía de Radio-Televisión de Galicia e sociedades	664	696	677	676	705	691	709
Instituto Galego de Promoción Económica (IGAPE)	82	83	81	112	112	117	95
Fundación Pública Hospital Verín	160	166	168	168	167	168	169
Fundación Hospital Barbanza	179	205	232	233	150	141	250
Fundación Hospital Virxe da Xunqueira	124	194	204	194	196	224	238
Fundación Pública Hospital comarcal do Salnés			176	181	201	211	213
Fundación Instituto Galego de Oftalmoloxía	13	13	14	15	15	17	15
Consello Económico e Social	10	11	11	10	9	11	11
Portos de Galicia	84	98	115	117	117	116	116
Fundación Pública Urgencias Sanitarias de Galicia (061)	122	120	124	144	145	145	145
Fundación Pública Escola Galega de Admón. Sanitaria (FEGAS)	17	17	19	19	19	20	20
Fundación Pública Foro Permanente Iberoamericano de Saúde	3	3	4	4	4	5	5
Fundación Pública Cidade da Cultura de Galicia			10	11	11	45	11
Instituto Enerxético de Galicia	10 ⁽¹⁾	12 ⁽¹⁾	27	29	30	31	30
Centro Informático para a Xestión Tributaria, Económico-Financeira e Contable	76	69	89	87	90	91	94
Axencia Galega de Desenvolvemento Rural				21	30	38	33
Total	1.560	1.692	1.951	2.021	2.001	2.071	2.154

(1) Datos da sociedade mercantil Xestión Enerxética de Galicia, SA (Xestenga), matriz do Instituto

Fonte: Cada unha das entidades públicas relacionadas

c) Cadros de persoal das sociedades mercantís

■ Cadro A.10b

Sociedades mercantís. Cadro de persoal. 1999-2005

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Sociedade Galega do Medio Ambiente (SOGAMA, SA)	11	23	27	19	21	18	20
Sociedade de Imaxe e Promoción Turística de Galicia, SA (Turgalicia)	92	90	101	144	101	103	178
Xestión Urbanística da Coruña, SA (XESTUR)	8	9	8	8	8	11	11
Xestión Urbanística de Lugo, SA	5	5	5	5	7	8	8
Xestión Urbanística de Ourense, SA	7	8	10	10	9	9	9
Xestión Urbanística de Pontevedra, SA	8	8	8	7	10	10	10
SA de Xestión do Plan Xacobeo	73	38	51	46	60	46	47
SA de Xestión do Centro de Supercomputación de Galicia (CESGA)	15	16	25	28	26	24	25
SA para o Desenvolvemento Comarcal de Galicia	28	62	61	60	70	83	90
SA para o Desenvolvemento Industrial de Galicia			26	17			
Instituto Galego de Medicina Técnica, SA	157	185	216	225	240	266	269
Galicia Calidade, SA	2	4	4	4	4	4	3
XesGalicia ⁽¹⁾	15	15	15	15	15	15	15
Centro Europeo de Empresas e Innovación de Galicia S.A.	17	16	15	15	15	14	15
Sociedade Pública de Invesrimentos de Galicia S.A.	19	18	17	17	17	26	13
Retegal	45	40	45	44	45	44	44
Xenética Fontao, SA	8	8	8	11	7	7	11
Sociedade Autoestrada Alto de Santo Domingo Ourense, SA						4	4
Total	510	545	642	675	655	692	772

(1) Inclúe persoal de Sodiga

Fonte: Cada unha das sociedades mercantís relacionadas

2.3. Resumo dos cadros de persoal ao servizo da Administración da CA de Galicia

Cadros de persoal ao servizo da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia. 1996/2000/2005

■ Cadro A.11

	1996	2000	2003	2004	2005
Xunta de Galicia	63.437	75.284	76.407	76.726	78.228
Universidades	5.057	5.904	3.904	3.942	3.937
Parlamento de Galicia	88	90	92	90	92
Consello de Contas de Galicia	68	72	80	83	82
Valedor do Pobo	17	18	19	20	20
Consello Consultivo de Galicia	11	20	23	24	18
Consello Económico e Social (CES) de Galicia	9	11	(*)		
Compañía de Radio-Televisión de Galicia (CRTVG)	682	696	(*)		
Outras entidades públicas	293	973	2.023	2.114	2.154
Sociedades mercantís	335	571	655	510	772
Total	69.369	83.639	83.203	83.509	85.303

(*) No ano 2003 e seguintes incluídos nos epígrafes doutras entidades públicas

Fonte: Xa citadas

3. Cadro de persoal da Administración local de Galicia

Cadro de persoal da Administración Local. Galicia. 1999-2005

■ **Cadro A.12**

	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
A Coruña	10.082	8.275	9.568	10.151	11.167	10.871	10.852
Lugo	3.417	3.405	4.421	4.452	4.889	4.692	4.603
Ourense	3.974	3.957	5.163	4.968	5.351	4.667	5.146
Pontevedra	8.498	8.109	9.216	9.215	9.801	8.706	8.463
Galicia	25.971	23.746	28.386	28.786	31.208	28.936	29.064

Comprende a funcionarios e laborais das deputacións e dos concellos

Fonte: MAP

Investimentos (Cap. VI e VII) das deputacións provinciais. Galicia. 2002-2005

	Capítulo VI			Capítulo VII						Total		
	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005	2002	2003	2004	2005
A Coruña	29.822.510	32.125.381	37.341.407	33.163.457	46.398.700	34.962.970	29.864.652	30.261.450	76.220.210	67.088.351	67.206.059	63.424.907
Lugo	30.281.216	30.381.073	31.714.952	37.085.964	4.559.883	9.430.246	4.080.931	3.755.918	34.841.099	39.811.319	35.795.883	40.841.882
Ourense	8.743.249	14.785.532	14.453.339	15.599.561	2.680.350	2.605.544	2.705.385	4.057.165	11.423.599	17.391.076	17.158.724	19.656.726
Pontevedra	26.125.230	26.164.208	32.853.101	37.558.898	32.461.471	29.196.000	30.481.951	33.748.754	58.586.701	55.360.208	63.335.052	71.307.652
Galicia	94.972.205	103.456.194	116.362.799	123.407.880	86.100.404	76.194.760	67.132.919	71.823.287	181.071.609	179.650.954	183.495.718	195.231.167

Datos en euros

Fonte: MAP

4. Investimentos e cadros de persoal das entidades públicas empresariais e sociedades mercantís estatais.

4.1. Entes públicos

**Persoal e investimentos da Entidade Pública Empresarial.
Administrador de Infraestruturas Ferroviarias (ADIF)**

Efectivos de persoal (a 31 de decembro)

■ **Cadro A.13**

	2005
Galicia	727(*)

(*) Non se dispón de datos desglosados por provincias

Inversións (miles de euros)

	2005
A Coruña	36.250
Lugo	24.064
Ourense	82.674
Pontevedra	47.117
Galicia	190.105

Datos en miles de euros

Fonte: ADIF

4.2. Entidades de Dereito Público con personalidade xurídica que axustan a súa actividade ao ordenamento xurídico privado.

4.2.1. Cadro de persoal do Consorcio de Compensación de Seguros.

■ Cadro A.14

Persoal do Consorcio de Compensación de Seguros

	2003	2004	2005
A Coruña	8	8	8
Galicia	8	8	8

Efectivos de persoal (a 31 de decembro)

Fonte: Delegación do Consorcio de Compensación de Seguros en Galicia

■ Cadro A.15

Persoal e investimentos do Consorcio Zona Franca de Vigo

Efectivos de persoal

	2005
Vigo (Pontevedra)	82
Galicia	82

Inversións

	2005
Vigo (Pontevedra)	39.621
Galicia	39.621

Datos en miles de euros

Fonte: Delegación do Consorcio da Zona Franca en Vigo

4.2.2. Inversións e cadro de persoal de Ferrocarrís de Vía Estreita (Feve)

■ Cadro A.16

Efectivos de persoal

	2003	2004	2005
A Coruña	61	66	68
Lugo	18	18	16
Galicia	79	84	84

A 31 de decembro

Inversións

	2003	2004	2005
A Coruña	61	66	68
Lugo	18	18	16
Galicia	79	84	84

En miles de euros

Fonte: Dirección de Comunicación de Feve

Persoal e investimentos de Paradores de Turismo, SA.

■ Cadro A.17

Efectivos de persoal			
	2003	2004	2005
A Coruña	171	182	177
Lugo	89	105	101
Ourense	20	44	63
Pontevedra	201	204	207
Galicia	481	535	548

A 31 de decembro

Investimentos			
	2003	2004	2005
A Coruña	1.496	4.291	123
Lugo	32	49	67
Ourense	3.326	4.238	203
Pontevedra	2.601	1.897	350
Galicia	7.455	10.475	743

En miles de euros

Fonte: Dirección de Persoal de Paradores de Turismo de España, SA

Persoal e investimentos da Rede Eléctrica de España

■ Cadro A.18

Efectivos de persoal		Investimentos	
	2005		2005
A Coruña	18	A Coruña	21.779
Lugo		Lugo	6.396
Ourense	4	Ourense	10.612
Pontevedra		Pontevedra	12.270
Galicia	22	Galicia	51.057

A 31 de decembro

En miles de euros

Fonte: Rede Eléctrica de España

Persoal e investimentos de RENFE operadora

■ Cadro A.19

Efectivos de persoal		Investimentos	
	2005		2005
A Coruña	183	A Coruña	12
Lugo	92	Lugo	
Ourense	143	Ourense	10
Pontevedra	150	Pontevedra	75
Galicia	568	Varias provincias	10
		Galicia	107

A 31 de decembro

En miles de euros

Fonte: Renfe operadora

Persoal e investimentos do grupo RTV

■ Cadro A.20

Efectivos de persoal		Investimentos				
Galicia	2005	A Coruña	RNE, SA	TVE, SA	RTVE	Total
	166(*)					
		Lugo	48	2.006	22	2.076
		Ourense	40	-	-	40
		Pontevedra	8	-	-	8
			41	-	2	43
		Galicia	137	2.006	24	2.167

A 31 de decembro

(*) Datos cadro de persoal fixo e temporal. Non se dispón de datos desglosados por provincias.

A 31 de decembro
(*) Datos cadro de persoal fixo e temporal. Non se dispón de datos desglosados por provincias.

Datos en miles de euros
Fonte: RTVE

■ Cadro A.21

Investimentos da Entidade Pública Empresarial do Solo (SEPES). 2003-2005

	2003	2004	2005
A Coruña	7.670	10.530	6.006
Lugo	860	180	93
Ourense	—	—	—
Pontevedra	—	—	—
Galicia	8.530	10.710	6.099

Datos en miles de euros
Fonte: SEPES

Investimentos e cadro de persoal da Sociedade Estatal de Participacións Industriais (SEPI)

■ Cadro A.22

Efectivos de persoal (a 31 de decembro)⁽¹⁾

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Navantia	2.359	0	0	0	2.359
Grupo TRAGSA	519	125	104	74	822
Axencia EFE	11	0	0	0	11
Grupo INFOINVEST ⁽²⁾	6	0	0	0	6
SEPIDES ⁽³⁾	2	0	0	0	2
Total	2.897	125	104	74	3.200

Investimentos

	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Total
Navantia	315	0	0	0	315
Axencia EFE	28	0	0	0	28
Grupo INFOVEST ⁽²⁾	7.656	0	0	0	7.656
SEPIDES ⁽³⁾	2.137	0	600	450	3.187
Total	10.136	0	600	450	11.186

(1) Datos persoal fixo e temporal.

(2) Parques empresariais en execución por SEA (85% INFOINVEST / 15% XUNTA): afecta a diversas provincias.

(3) Investimentos financeiros.

Fonte: SEPI



CONCLUSIÓNS

do equipo autor deste informe

Primeira. O crecemento económico de Galicia en 2005 (3,3%) quedou unha décima por baixo do estatal e case dobrou a suba media da Unión Europea. Por sectores produtivos, a construción e os servizos tiveron a evolución máis positiva, en contraste co sector agro-pesqueiro.

Segunda. O crecemento económico galego de 2005 xerou unha suba do emprego neto (2,9%) por baixo do promedio estatal (5,6%). Sectorialmente, a creación de emprego neto foi especialmente importante, un ano máis (por cuarto consecutivo), nos servizos (45.200 persoas, o dobre do ano anterior), mentres que no sector agro-pesqueiro e na construción diminuíu a poboación ocupada.

Terceira. O saldo do comercio galego co estranxeiro afondou o signo negativo do ano anterior e marcou o peor rexistro do último quinquenio. A taxa de cobertura galega, con todo, supera á estatal. No saldo exterior total (co estranxeiro e coas outras comunidades autónomas) Galicia é a segunda comunidade por saldo negativo absoluto (10.400 millóns de euros) e a cuarta (cun 20%) na porcentaxe de déficit en relación co seu PIB.

Cuarta. A taxa de inflación rexistrada en Galicia en 2005 (3,7%) creceu catro décimas respecto do ano anterior e quedou no mesmo nivel que o promedio español, moi por riba da suba media da UE (2,1%). Na desagregación por grupos de gasto en Galicia, o transporte (6,2%) e a vivenda (5,6%) tiveron a maior suba.

Quinta. A porcentaxe en gasto interno en I+D en Galicia, con respecto ó total estatal do último ano dispoñible (2004), descende 3 centésimas con respecto ó ano precedente, despois do paulatino aumento das seis anualidades anteriores. O total de ditos gastos corresponden ó 0,86% do PIB, constituíndo o concernente ó ensino superior a partida de maior dotación económica en canto á súa distribución sectorial.

Sexta. As persoas galegas afiliadas á Seguridade Social increméntanse substancialmente no ano 2005. Seguindo a tendencia de anos anteriores diminúen os activos agrarios e lixeiramente os do réxime do mar, producíndose un importante aumento dos afiliados/as do réxime xeral e de autónomos.

Sétima. O maior aumento das afiliacións á Seguridade Social en Galicia, tanto porcentual como numericamente, prodúcese no colectivo das mulleres, situándose a media anual no 42,68% da poboación cotizante.

Oitava. Segundo os datos que proporciona a Seguridade Social, a poboación galega sitúase maioritariamente no sector servizos (61,33%), se ben, preto de cinco puntos por baixo do conxunto do Estado.

Os afiliados/as ó sector industrial (16,48%) superan en preto de dous puntos a porcentaxe estatal e os da construción (12,78%) en medio punto.

No sector agropesqueiro, a poboación cotizante galega cun 9,38% do total está dous puntos e medio por riba da estatal.

Novena. A poboación de Galicia en 2005 subiu lixeiramente (0,4%) grazas á achega da inmigración; a de España aumentou a unha taxa (2,1%) que cuadriplica á galega, polo que continúa a perda de peso relativo demográfico de Galicia no conxunto do Estado. No último quinquenio, o crecemento da poboación galega foi dun 1,1% e o da española dun 8,9%.

Décima. Galicia foi de novo a penúltima comunidade autónoma, por taxa de natalidade, só por diante de Asturias. Nas taxas de mortalidade foi a cuarta. O efecto combinado das dúas taxas fixo que o crecemento natural da poboación galega fose, un ano máis, negativo e Galicia volveu ser a comunidade autónoma cun maior descenso poboacional en valor absoluto.

Décimo primeira. A diminución da poboación activa de Galicia en 2005 (1%) contrasta coa suba media estatal (3,5%).

A taxa de actividade baixou en Galicia en 2005 sete décimas, mentres que no promedio estatal subiu un punto. A taxa de actividade feminina é en 2005 10,3 puntos menos que a dos homes (ampliándose en 3 décimas o diferencial nos últimos 12 meses).

Décimo segunda. O número de perceptores de prestacións económicas por desemprego aumentan en 2005, situándose en 78.600 en media anual, que supoñen o 6,07% do total español.

As taxas neta e bruta de cobertura por desemprego experimenta un importante incremento de 4,3 e 3,9 puntos respectivamente, pero permanecendo 11,1 e 13 puntos por baixo das medias estatais.

Décimo terceira. A contratación non presenta variacións significativas con respecto ó ano anterior. Do total de contratos rexistrados, o 91,17% o foron baixo unha modalidade de duración temporal, e só o 8,83% o foron de xeito indefinido. Prodúcese un lixeiro aumento dos contratos indefinidos en relación co ano 2004, non obstante, mantense unha excesiva porcentaxe de temporalidade(39%), sobre todo, en relación co resto do Estado.

A modalidade contractual máis utilizada segue a ser o contrato eventual por circunstancias da produción (39,4%). En segundo lugar atópase o contrato por obra ou servizo determinado (36,6%).

Décimo cuarta. Mantense a maior representación dos homes na contratación (53,9% fronte ás mulleres (46,1%, que vai unida a unha maior temporalidade feminina e a un maior uso do contrato a tempo parcial en mulleres (64,35%).

Décimo quinta. A maior porcentaxe de contratación levouse a cabo entre os menores de 30 anos (51,4%). Vólvese a poñer de manifesto a maior dificultade de inserción ou reinserción laboral dos maiores de 45 anos. Hai que salientar que, se ben colectivo de xoves é o máis contratado, tamén está afectado por unha maior temporalidade.

Décimo sexta. O forte descenso do desemprego en Galicia en 2005 (28,1%) superou amplamente ao promedio estatal (14,7%) e supuxo o segundo posto na clasificación por comunidades autónomas (tras o País Vasco).

A taxa de desemprego baixou con intensidade en Galicia en 2005 (3,5 puntos), moito máis que na media do Estado (1,9 puntos) e quedou nun 9,1% catro décimas máis que a estatal. A taxa feminina (12,4%) é case o dobre que a masculina (6,5%) en Galicia.

Décimo sétima. Os datos do paro rexistrado amosan que a comparación interanual de decembro de 2005, con respecto a decembro de 2004, reflicte unha redución do 3,25%, significativamente superior á do conxunto de España.

Por isto, a taxa de paro alcanza o 14,11% en 2005, fronte ó 14,75% de 2004 e ó 10,05% da media estatal, presentando un peor comportamento no caso das mulleres, alcanzando o 19,96%, fronte ó 9,63% do sector masculino.

Décimo oitava. Obsérvase que no ano 2005, agás no réxime especial do mar, incrementáanse as cifras de empresas en alta. No Réxime Xeral da Seguridade Social, o 86,96% das empresas teñen menos de 10 traballadores. O sector da construción é o de maior número de aperturas de centros de traballo, supoñendo máis do 54% do total, é, con gran diferenza, o que reflicte máis traballadores ocupados.

Décimo novena. O orzamento destinado ó Plan FIP incrementouse en 2005, mentres que o asignado ás accións do Fondo Social Europeo diminuíu. O número de cursos incrementouse lixeiramente neste último e se reduciu no Plan FIP, ó igual que os alumnos participantes nas accións formativas.

Os cursos do Plan FIP son impartidos maioritariamente por centros colaboradores.

Vixésima. A inserción laboral de 2005 superou o 70% en especialidades como industria pesada e construcións metálicas, automoción e transportes e comunicacións. Por idade a inserción é maior nos menores de 25 anos (62,43%) e no colectivo de homes, aínda que o número de alumnas formadas (10.762) é moi superior ó de homes (5.809).

Vixésimo primeira. O número de empresas de traballo temporal, tras a súa estabilización nos últimos anos, experimenta un acusado descenso en 2005. Pola súa parte, os contratos de posta a disposición alcanzan neste ano a maior cifra de to-

dos os anteriores, derivado fundamentalmente do incremento dos contratos de obra ou servizo.

Vixésimo segunda. O número de convenios colectivos que existen en Galicia a 31 de decembro de 2005, xa sexan vixentes ou prorrogados tacitamente, é de 689, que afectan a 408.344 traballadores/as dos cales 124 son de sector (13 de comunidade autónoma e 111 provinciais) e 565 de empresa. Asináronse por primeira vez este ano 28 novos convenios, todos de empresa, continuando deste xeito a tendencia á fragmentación da negociación colectiva.

Vixésimo terceira. O incremento salarial pactado nos convenios colectivos asinados e revisados en 2005 foi do 4,37%. Esta media é superior en 0,67 puntos ao IPC Galego e estatal de 2005 que foi do 3,7.

O 59,2% dos convenios asinados e o 68,5% dos revisados recollen cláusulas de revisión salarial.

O 93,12% dos convenios asinados en 2005 recollen cláusulas sobre saúde laboral. Tan só o 26% dos convenios asinados recollen cláusulas sobre discriminación. Do mesmo xeito, ten un carácter anecdótico que 6 convenios recollan a distribución irregular da xornada.

Incrementábase o número de convenios colectivos que recollen cláusulas de sometemento ao AGA, ata un total de 63 convenios con esta referencia, o 29% do total dos asinados. Esta cifra, non obstante, dista moito de ser satisfactoria.

Vixésimo cuarta. A tendencia crecente da sinistralidade que, en xeral, se iniciou en 1995, mantense despois da paréntese do ano 2003.

A sinistralidade global, incluídos os accidentes de traballo e enfermidades profesionais sen baixa no traballo, incrementábase en Galicia en 2005 un 10,60% en relación co ano anterior; en España diminuíu un 2,77%.

O total de accidentes en xornada de traballo experimentou un incremento do 1,40%. Produciuse tamén un aumento nos accidentes de traballo “in itinere”, supoñendo un 4,32%.

Na clasificación por actividades económicas, a construción, ó igual que en anos anteriores, segue a ser a actividade que máis sinistralidade rexistra.

Vixésimo quinta. Os traballadores con contrato temporal véñse afectados en maior medida que os de contrato indefinido, con case o 55% dos accidentes cando supoñen o 35% da poboación asalariada.

Vixésimo sexta. Prodúcese un descenso do 7,49% nos accidentes cualificados como graves. No que se refire a accidentes mortais, o incremento foi en total en Galicia do 17,24%.

Vixésimo sétima. No que se refire ó índice de incidencia (relación accidentes/poboación asalariada) Galicia, no total de accidentes, está case un punto por baixo do índice estatal, tendo dez comunidades menor índice de incidencia.

Vixésimo oitava. Na conflictividade en Galicia houbo unha tendencia decrecente en folgas provinciais e, aínda que en 2004 supuxo un incremento en relación co ano anterior, en 2005 continúa o descenso das cifras de folgas, traballadores/as participantes e xornadas non traballadas.

A causa de “presión durante a negociación dun convenio” é o motivo máis frecuente das folgas realizadas.

Vixésimo novena. Mercé ó forte aumento das afiliacións, continúa en 2005 o incremento positivo da porcentaxe en Galicia da relación activos/pasivos no sistema da Seguridade Social, pasando en 2005 a representar 1,45 cotizantes por pensionista, moi lonxe, de todos xeitos, do 2,24 do conxunto do Estado

Trixésima. Analizando os resultados dos procesos electorais en Galicia durante un período de catro anos e, tendo en conta os/as representantes con mandato en vigor a 31 de decembro de 2005, pódese ver que a central sindical UGT-Galicia, cun 32,98% do total, é a que obtivo maior número de representantes, seguida do SN de CCOO de Galicia e a CIG con 30,30% e 26,38%, respectivamente.

ÍNDICE DE CADROS



Advertencia previa: O feito de que os datos se expresen nalgúns casos en miles (de euros ou de persoas), e noutros se redondeen en centos ou miles para facilitala súa comprensión, orixina que, nalgúns casos, a suma dos parciais non coincida co total, xa que se optou porque reflectan do xeito máis aproximado posible, neses casos, a contía de cada un dos datos totais e do parcial.

Capítulo 1

A economía galega no ano 2003

■ Cadro I.1	Crecemento económico. OCDE ⁽¹⁾ . 2001-2005	24
■ Cadro I.2	Taxas de desemprego OCDE. 2003-2005	25
■ Cadro I.3	Crecemento do PIB ⁽¹⁾ . Galicia, España, UE. 1995-2005.	26
■ Cadro I.4	Crecemento económico galego. 2004-2005. Por trimestres.	26
■ Cadro I.5	PIB de Galicia. Perspectiva da demanda. 2005	27
■ Cadro I.6	PIB Galicia e España. Perspectiva da oferta. 2005	28
■ Cadro I.7	Crecemento do PIB en 2005. Por comunidades autónomas.	29
■ Cadro I.8	Crecemento do PIB. Por comunidades autónomas. 2000-2005.	30
■ Cadro I.9	Índice por habitante de PIB e RENDA. Por comunidades autónomas. 2000/2005.	31
■ Cadro I.10	Índice de converxencia ⁽¹⁾ con UE-15.	32
■ Cadro I.11	Poboación ocupada ⁽¹⁾ . Por comunidades autónomas. 2003-2005.	34
■ Cadro I.12	Variación do emprego. Por sectores económicos. Galicia. 2005.	35
■ Cadro I.13	Porcentaxe de poboación ocupada en cada sector económico. Por comunidades autónomas. 2005.	36
■ Cadro I.14	Diferenciación por sexos das porcentaxes de poboación ocupada en cada sector económico. Por CCAA. 2005.	36
■ Cadro I.15	Comercio exterior galego. Por trimestres. 2005	37
■ Cadro I.16	Comercio exterior galego. Por trimestres. 2005	39
■ Cadro I.16	Taxa de cobertura. Galicia 2003-2005. Por trimestres	39
■ Cadro I.17	Principais capítulos de exportación. Galicia. 2005	39
■ Cadro I.18	Principais capítulos de importación. Galicia. 2005	40
■ Cadro I.19	Principais destinos das exportacións galegas. 2005.	41

Capítulo 2

Estrutura empresarial e política industrial

■ Cadro 1.20	Principais provedores de Galicia. 2005.	42
■ Cadro 1.21	Saldo exterior (comunidades autónomas e estranxeiro). Por CCAA. 2005	43
■ Cadro 1.22	Porcentaxe de variación do IPC ⁽¹⁾ . Galicia/España. 2001-2005.	45
■ Cadro 1.23	Variación do IPC harmonizado ⁽¹⁾ . UE. 2005.	46
■ Cadro 1.24	Índices de prezos de consumo en 2005 ⁽¹⁾ . OCD	46
■ Cadro 1.25	IPC por grupos especiais	47
■ Cadro 1.26	IPC por grupos de gasto. Galicia e España. 2005	47
■ Cadro 1.27	Custo laboral. Por comunidades autónomas. 2005 ⁽¹⁾	49
■ Cadro 1.28	Custo salarial. Por comunidades autónomas. 2005 ⁽¹⁾	50
■ Cadro 1.29	Ganancia media anual en PPA ⁽¹⁾ . UE. 2002	51
■ Cadro 1.30	Índices de ganancias por hora. OCDE. 2005.	52
■ Cadro 1.31	Gasto medio por persoa. Por comunidades autónomas. 2005 ⁽¹⁾	53

■ Cadro 2.1	Empresas activas, por sector económico e comunidade autónoma. 2005	56
■ Cadro 2.2	Distribución das empresas. Por sectores económicos ⁽¹⁾ . Galicia/ España. 2003-2005	57
■ Cadro 2.3	Evolución do número total de empresas. Galicia e España. 2001-2005	57
■ Cadro 2.4	Distribución das empresas. Por provincias. Galicia/España. 1995-2005	58
■ Cadro 2.5	Empresas segundo condición xurídica, por provincias. Galicia/España 2001-2005	58
■ Cadro 2.6	Empresas, por estrato de asalariados e provincias. Galicia/España. 2001-2005	59
■ Cadro 2.7	Porcentaxe de empresas que teñen asalariados. Galicia/España. 1995-2005	60
■ Cadro 2.8	Número de empresas, por estrato de asalariados. Galicia/España. 2005	61
■ Cadro 2.9	Porcentaxe de empresas. Por estrato de asalariados ⁽¹⁾ . Galicia/España. 2000-2005	61
■ Cadro 2.10	Evolución e estrutura da conta de explotación ⁽¹⁾ . Galicia. 2004-2005	62
■ Cadro 2.11	Evolución e estrutura patrimonial. Galicia. 2004-2005.	63
■ Cadro 2.12	Evolución do indicador de confianza industrial (ICI)	63
■ Cadro 2.13	Cifra de negocios ⁽¹⁾ por comunidades autónomas. 2003-2004	64
■ Cadro 2.14	Evolución do peso de Galicia no total estatal nas principais variables da industria ⁽¹⁾ . 2001-2004	65
■ Cadro 2.15	Principais variables económicas da industria galega, por agrupacións de actividade. 2003-2004	65
■ Cadro 2.16	Ventas por CCAA. 2005	66
■ Cadro 2.17	Evolución do peso de Galicia no total estatal da produción comercializada ⁽¹⁾ . 1995-2005	67
■ Cadro 2.18	Valor da produción comercializada ⁽¹⁾ . Por grandes agrupacións. Galicia. 2005	67
■ Cadro 2.19	Porcentaxe da produción comercializada ⁽¹⁾ . Por grandes agrupacións. Galicia e España. 2003-2005	68
■ Cadro 2.20	Sectorización por grandes agrupacións ⁽¹⁾ . % Galicia/España. 2000-2005	69
■ Cadro 2.21	Opinións empresariais. Total sector industrial (sen construción). Galicia. 2000-2005	70
■ Cadro 2.22	Índices de comercio polo miúdo. Por comunidades autónomas. 2005	71
■ Cadro 2.23	Índices de emprego do comercio polo miúdo. Por comunidades autónomas. 2005	71
■ Cadro 2.24	Viaxeiros, pernactacións e estancia media. Galicia e España. 2005	72
■ Cadro 2.25	Pernactacións de españois en Galicia e España. 2001-2005	72
■ Cadro 2.26	Pernactacións de residentes no estranxeiro en Galicia e España. 2001-2005	73
■ Cadro 2.27	Establecementos, prazas, graos de ocupación, persoal empregado e establecementos conectados a internet. Galicia-España. 2005	73
■ Cadro 2.28	Variación do índice de ingresos hoteleiros ⁽¹⁾ . Por CCAA. 2005.	74
■ Cadro 2.29	Índice de produción industrial ⁽¹⁾ . Por CCAA. 2005.	75
■ Cadro 2.30	Indicadores* de actividade e demanda. Galicia. 2005	76
■ Cadro 2.31	Gastos internos e persoal en I + D. Por comunidades autónomas. 2004	77
■ Cadro 2.32	Evolución dos gastos internos en I+D. % Galicia/España. 1994-2004	78
■ Cadro 2.33	Gastos internos totais en I + D. Por comunidades autónomas e sector de execución. 2004	78
■ Cadro 2.34	Porcentaxe de execución do gasto en I+D. Por sectores. Galicia e España. 2004	79
■ Cadro 2.35	Evolución da porcentaxe de gastos respecto ao PIB a prezos de mercado. Por comunidades autónomas	79
■ Cadro 2.36	Gastos ⁽¹⁾ en actividades para a innovación tecnolóxica. Por comunidades autónomas e tamaño da empresa. 2004.	81
■ Cadro 2.37	Produción nos sectores de Alta Tecnoloxía. Por comunidade autónoma e tipo de indicador. 2004.	81

■ Cadro 2.38	Grao de execución por eixe e media do Programa Operativo de Galicia Obxectivo 01 a 31-12-2005	87
■ Cadro 2.39	Fondos de Cohesión. Número e contía de proxectos aprobados. Galicia. 1996-2005	88
■ Cadro 2.40	Fondos de Cohesión. Proxectos aprobados en 2005 a executar na Comunidade Autónoma de Galicia	89
■ Cadro 2.41	Contribución financeira da UE nos sectores agrariopesqueiros. Galicia. 2001-2005.	91
■ Cadro 2.42	Recursos financeiros asignados a España para o Fondo Social Europeo. Por comunidades autónomas. 2000-2006	92
■ Cadro 2.43	Relación entre a execución 2005 do Fondo Social Europeo e a Estratexia Europea polo Emprego	93
■ Cadro 2.44	PROFIT. Programas aprobados en Galicia e porcentaxe sobre o total estatal. 2005.	95
■ Cadro 2.45	Plan de competitividade do sector téxtil-confección. Galicia. 2005.	95
■ Cadro 2.46	Aportacións do CDTI. Galicia. 2001-2005	96
■ Cadro 2.47	Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados entre o 01.01.2005 e o 31.12.2005	97
■ Cadro 2.48	Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados entre o 01.06.1988 e o 31.12.2005	97
■ Cadro 2.49	Expedientes de incentivos económicos rexionais da Comunidade Autónoma de Galicia, acollidos á Lei 50/1985, aprobados de 1994 a 2005	97
■ Cadro 2.50	Incentivos económicos rexionais. Proxectos por sectores. Galicia. 2005	98
■ Cadro 2.51	Fondos de capital risco de XESGALICIA. 2000-2005.	101
■ Cadro 2.52	Convenios de subsidiación de xuros e apoio á peme. Galicia 1999-2005	101
■ Cadro 2.53	Programas financeiros a PEMES. Por sectores. Galicia. 2005	102
■ Cadro 2.54	Programa de apoio á continuidade e mellora competitiva da PEME. Galicia. 2004-2005	102
■ Cadro 2.55	Subvencións a fondo perdido para proxectos empresariais de investimento. Galicia 2004-2005	103
■ Cadro 2.56	Subvencións e axudas das Consellerías de Economía e Facenda e Innovación, Industria e Comercio (capítulo VII). Galicia. 2005	104
■ Cadro 2.57	Subvencións e axudas da Consellería do Medio Rural (capítulo VII). Galicia. 2004-2005	105
■ Cadro 2.58	Subvencións e axudas da Consellería de Pesca e Asuntos Marítimos (capítulo VII). Galicia. 2004-2005	106
■ Cadro 2.59	Subvencións e axudas da Consellería de Medio Ambiente (capítulo VII). Galicia. 2004-2005	106

Capítulo 3

Poboación e mercado de traballo

■ Cadro 3.1	Poboación de Galicia, España e UE ⁽¹⁾ . 2000-2005	108
■ Cadro 3.2	Poboación. Por comunidades autónomas. 2005.	109
■ Cadro 3.3	Poboación de Galicia. Por provincias. 2001-2005	109
■ Cadro 3.4	Crecemento natural. Taxas de natalidade e mortalidade. Por comunidades autónomas. 2005	110
■ Cadro 3.5	Movimentos naturais de poboación. Galicia. 1975-2005.	111
■ Cadro 3.6	Media de fillos por muller: Por CCAA. 1997-2004.	111
■ Cadro 3.7	Media de fillos por muller: UE. 1976-2004.	112
■ Cadro 3.8	Poboación estranxeira en Galicia. 1998-2005	113
■ Cadro 3.9	Poboación total e poboación estranxeira. Por CCAA. 2004-2005.	113
■ Cadro 3.10	Poboación estranxeira. Por nacionalidade. Galicia. 2001-2005	114
■ Cadro 3.11	Poboación estranxeira. Segundo sexo e nacionalidade. Galicia. 2005	115
■ Cadro 3.12	Emigracións, inmigracións e saldos migratorios. Galicia. 1995-2004.	115
■ Cadro 3.13	Inmigración, emigración e saldo migratorio. Por comunidades autónomas.	116
■ Cadro 3.14	Inmigración, emigración e saldo migratorio. Galicia. Por provincias. 2005	116
■ Cadro 3.15	Emigración galega intraestatal. Por comunidade autónoma de destino. 2005.	116
■ Cadro 3.16	Inmigración extraestatal de estranxeiros. Por grupos de idade. España e Galicia. 2005	117
■ Cadro 3.17	Inmigración extraestatal de españois. Por grupos de idade. España e Galicia. 2005	117
■ Cadro 3.18	Emigración da xuventude ^(a) . Galicia. 1998-2004	117
■ Cadro 3.19	Principais variables laborais. Galicia e provincias. 2003-2005	119
■ Cadro 3.20	Principais variables laborais. Por sexos. Galicia. 2005	120
■ Cadro 3.21	Poboación activa por comunidades autónomas. 2003-2005	121
■ Cadro 3.22	Taxas de actividade por comunidades autónomas. 2003-2005.	121
■ Cadro 3.23	Taxa de actividade por sexo. Galicia. 2004-2005.	122
■ Cadro 3.24	Taxa de actividade por sexo e provincia. Galicia. 2003-2005.	122
■ Cadro 3.25	Poboación activa por provincias. 2003-2005.	123

Capítulo 4

Inicio da relación laboral

■ Cadro 3.26	Poboación ocupada por comunidades autónomas. 2003-2005.	124
■ Cadro 3.27	Taxas de ocupación por comunidades autónomas. 2003-2005.	125
■ Cadro 3.28	Taxa de ocupación por sexo. Galicia. 2004-2005.	126
■ Cadro 3.29	Taxa de ocupación por sexo e provincia. 2003-2005.	126
■ Cadro 3.30	Poboación ocupada ⁽¹⁾ por grupos de idade e sector económico. Galicia. 2002-2005.	127
■ Cadro 3.31	Poboación ocupada ⁽¹⁾ por sexo, situación profesional e sector económico. Galicia. 2003-2005.	128
■ Cadro 3.32	Poboación ocupada por sector económico e provincia. Galicia. 2003-2005.	129
■ Cadro 3.33	Distribución porcentual dos ocupados por sector económico e comunidade autónoma. 2005.	130
■ Cadro 3.34	Distribución porcentual dos ocupados por sector económico e provincia. 2005.	130
■ Cadro 3.35	Poboación desempregada. Por comunidades autónomas. 2003-2005.	131
■ Cadro 3.36	Taxas de desemprego. Por comunidades autónomas. 2003-2005.	132
■ Cadro 3.37	Taxas de desemprego. Por sexo e comunidade autónoma. 2005.	133
■ Cadro 3.38	Taxa de desemprego. Por sexo e grupos de idade. Galicia/España.	134
■ Cadro 3.39	Taxa de desemprego. Galicia. 2004-2005.	134
■ Cadro 3.40	Taxa de desemprego. Por sexo e provincia. Galicia. 2003-2005.	135
■ Cadro 3.41	Desempregados por tempo de busca de emprego. Galicia. 2003-2005.	135
■ Cadro 3.42	Paro rexistrado. Por comunidade autónoma. 2004-2005.	137
■ Cadro 3.43	Evolución do paro rexistrado e da taxa de paro. Galicia. Galicia 2004-2005.	138
■ Cadro 3.44	Evolución do paro rexistrado. Cifras publicadas e simulación retrospectiva con criterios SISPE. Galicia 2001-2004.	138
■ Cadro 3.45	Paro rexistrado. Por provincias e idades. Galicia. 2005.	138
■ Cadro 3.47	Taxa de paro. Por idades e sexos. Galicia. 2005.	139
■ Cadro 3.48	Paro rexistrado. Por sectores. Galicia. 2005.	139
■ Cadro 3.49	Paro rexistrado. Por nivel académicos e provincias. 2005.	140
■ Cadro 3.50	Paro rexistrado (estranxeiros). 2005.	141
■ Cadro 3.51	Paro rexistrado (estranxeiros). Segundo sectores por CC AA e provincias. Galicia. 2005.	141
■ Cadro 3.52	Paro rexistrado por comarcas. Por idades e sectores económicos. Galicia. 2005.	141
■ Cadro 3.53	Poboación inactiva por situación de inactividade. Galicia e provincias. 2003-2005.	143
■ Cadro 3.54	Inactivos por clase principal de inactividade, sexo e comunidade autónoma. 2005.	145
■ Cadro 4.1	Empresas en alta. Por réximes. Galicia. 2004-2005.	148
■ Cadro 4.2	Empresas. Por tamaño e provincia de radicación dos seus centros de traballo. Réxime Xeral. Galicia. 2005.	148
■ Cadro 4.3	Empresas e traballadores segundo tipo de empresa. Por provincias. Galicia. 2005.	149
■ Cadro 4.4	Aperturas de centros de traballo. Galicia. 2005.	150
■ Cadro 4.5	Aperturas de centros de traballo. Por provincias. Galicia. 2005.	151
■ Cadro 4.5a	Táboa de centros de traballo rexistrados por CNAE.	153
■ Cadro 4.5b	Táboa de traballadores por CNAE.	154
■ Cadro 4.6	Aperturas de centros de traballo e traballadores ocupados. Evolución. Galicia. 1995-2005.	155
■ Cadro 4.7	Traballadores afiliados e en alta laboral. Réximes Xeral e Agrario e total. Galicia/España. 1985/1991/2002 a 2005.	156
■ Cadro 4.8	Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes. Galicia/España. 1998-2005.	158
■ Cadro 4.9	Traballadores afiliados e en alta. Por réximes e sexos. Galicia. 1998/2004-2005.	159
■ Cadro 4.10	Afiliados e en alta laboral por tramos de idade e sexo. Galicia. 2003-2005.	160
■ Cadro 4.11	Traballadores afiliados en alta laboral. Por sector de actividade. Galicia/España. 2000-2005.	161
■ Cadro 4.12	Altas laborais iniciais. Por réximes. Galicia/España. 1995-2005.	163
■ Cadro 4.13	Traballadores afiliados e en alta laboral. Por réximes e comunidades autónomas. 2003-2005.	164
■ Cadro 4.14	Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral. Por réxime e provincias. Galicia. 2005.	166
■ Cadro 4.15	Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral por país de nacionalidade. Galicia. 2005.	167
■ Cadro 4.16	Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral, segundo sexo. Por provincias. Galicia. 2005.	167
■ Cadro 4.17	Afiliados en alta laboral estranxeiros por seccións de actividade e provincias. Réxime Xeral.	168
■ Cadro 4.18	Autorizacións de traballo concedidas, segundo provincia do centro de traballo. Galicia. 2005.	168
■ Cadro 4.19	Estranxeiros incluídos no Réxime Xeral con autorización de residencia en vigor. Por provincia e tipo de autorización de residencia. 31.12.2005.	168
■ Cadro 4.20	Estranxeiros con tarxeta ou autorización de residencia en vigor: Segundo provincia por sexo, grupo de idade e media de idade. 31.12.2005.	169
■ Cadro 4.21	Balance do proceso de normalización de traballadores estranxeiros. Tramitación de expedientes a 30-12-2006.	169

■ Cadro 4.22	Estranxeiros con autorización concedida e alta con posterioridade no Arquivo Xeral de Afiliación por sexo.	170
■ Cadro 4.23	Traballadores estranxeiros afiliados en alta laboral. Por réxime e provincias. Galicia. 2005	170
■ Cadro 4.24	Baixas consulares. Por continente de procedencia e provincia de destino. Galicia. 2005	171
■ Cadro 4.25	Evolución das baixas consulares. Por continente de procedencia. Galicia. 1996-2005	171

Capítulo 5

Contratación

■ Cadro 5.1	Contratos de traballo, contratos convertidos en indefinidos. Galicia/España. 2004-2005	176
■ Cadro 5.2	Total contratos de traballo. Por provincias. Galicia. 2004-2005	176
■ Cadro 5.3	Contratos por grupo principal de ocupación. Galicia/España. 2005	177
■ Cadro 5.4	Contratos por actividade económica e provincias. Galicia/España. 2005	177
■ Cadro 5.5	Contratos de eventuais por circunstancias da produción. Segundo sexo, idade e provincias. Galicia. 2005	179
■ Cadro 5.6	Contratos de eventuais por circunstancias da produción. Por duración e provincias. Galicia. 2005	179
■ Cadro 5.7	Contratos eventuais por circunstancias da produción. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	180
■ Cadro 5.8	Contratos de obra ou servizo. Por sexo, idade e provincia. Galicia. 2005	181
■ Cadro 5.9	Contratos de obra ou servizo. Por duración e provincia. Galicia. 2005	182
■ Cadro 5.10	Contratos por obra ou servizo. Por sexo, tipo de xornada e provincia. Galicia. Decembro 2005	182
■ Cadro 5.11	Contratos de interinidade. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	184
■ Cadro 5.12	Contratos de interinidade. Por duración e provincias. Galicia. 2005	185
■ Cadro 5.13	Contratos de interinidade. Por sexo, tipo de xornada e provincia. Galicia. Decembro 2005	185
■ Cadro 5.14	Contratos en formación. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	188
■ Cadro 5.15	Contratos en formación. Por duración e provincias. Galicia. 2005	189
■ Cadro 5.16	Contratos en prácticas. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	192
■ Cadro 5.17	Contratos en prácticas. Por duración e provincias. Galicia. 2005	192
■ Cadro 5.18	Contratos de prácticas. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	193
■ Cadro 5.19	Contratos temporais de inserción. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	194
■ Cadro 5.20	Contratos temporais de inserción. Por duración e provincia. Galicia. 2005	194
■ Cadro 5.21	Contratos temporais de inserción. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	195
■ Cadro 5.22	Contratos de relevo. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	196
■ Cadro 5.23	Contratos de relevo. Por duración e provincia. Galicia. 2005	196
■ Cadro 5.24	Contratos de relevo. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	197
■ Cadro 5.25	Contratos de xubilación parcial. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	197
■ Cadro 5.26	Contratos de xubilación parcial. Por duración e provincia. Galicia. 2005	198
■ Cadro 5.27	Contratos de substitución por xubilación especial aos 64 anos. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	198
■ Cadro 5.28	Contratos de substitución por xubilación especial aos 64 anos. Por duración e provincias. Galicia. 2005	198
■ Cadro 5.29	Outros contratos non contemplados anteriormente. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	199
■ Cadro 5.30	Outros contratos non contemplados anteriormente. Por duración e provincia. Galicia. 2004	200
■ Cadro 5.31	Outros contratos. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	200
■ Cadro 5.32	Contratos temporais de minusválidos. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	200
■ Cadro 5.33	Contratos temporais de minusválidos. Por duración e provincias. Galicia. 2005	201
■ Cadro 5.34	Contratos temporais de minusválidos. Segundo sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	201
■ Cadro 5.35	Contratos indefinidos ordinarios. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	202
■ Cadro 5.36	Contratos indefinidos ordinarios. Por sexo, tipo de xornada e provincias. Galicia. 2005	202
■ Cadro 5.37	Contratos indefinidos fomento de emprego. Por sexos, idade e provincias. Galicia. 2005	205
■ Cadro 5.38	Contratos indefinidos de fomento do emprego. Por sexo, tipo de xornada e provincia. Galicia. 2005	205
■ Cadro 5.39	Contratos convertidos en indefinidos segundo o tipo de contrato inicial. Por provincias. Galicia. 2005	206
■ Cadro 5.40	Desglose dos contratos rexistrados de duración indefinida e conversión de temporais a indefinidos, sobre total de contratos. Por modalidade e provincias. Galicia. 2005	206
■ Cadro 5.41	Efectivos laborais, segundo tipo de contrato, por comunidade autónoma	208

■ Cadro 5.42	Empresas de traballo temporal autorizadas para actuar en Galicia a 31.12.2004	209
■ Cadro 5.43	Cesións de traballadores realizadas por ETT e contratos de posta a disposición, segundo ámbito territorial de actuación da ETT. Galicia. 2005	209
■ Cadro 5.44	Cesións de traballadores realizadas por ETT e contratos de posta a disposición, segundo provincia do centro de traballo e da ETT. Galicia. 2005	210
■ Cadro 5.45	Contratos de posta a disposición celebrados polas Empresas de Traballo Temporal ⁽¹⁾ . Por provincias e causas. Galicia. 2005	210
■ Cadro 5.46	Traballadores postos a disposición polas Empresas de Traballo Temporal ⁽¹⁾ . Por provincias. Galicia. 2005	211
■ Cadro 5.47	Contratos de posta a disposición segundo rama de actividade do centro de traballo da empresa usuaria ⁽¹⁾ . Galicia. 2005	212
■ Cadro 5.48	Contratos de posta a disposición, segundo provincia do centro de traballo da empresa de traballo temporal, por rama de actividade do centro de traballo da empresa usuaria. Galicia. 2005	213
■ Cadro 5.49	Evolución empresas autorizadas e contratos de posta a disposición. Galicia. 1996-2005	214
■ Cadro 5.50	Evolución de contratos de posta a disposición. Por causas. Galicia. 1996-2005	214
■ Cadro 5.51	Contratos de posta a disposición de ETT autorizadas a traballar en Galicia pola Comunidade Autónoma. Por provincias e clases de contratos. Galicia. 2002-2005	215
■ Cadro 5.52	Cooperativas rexistradas por CNAE e provincia. Galicia. 2005	216
■ Cadro 5.53	Cooperativas inscritas e número de socios. Por provincias. Galicia. 2005	217
■ Cadro 5.54	Cooperativas constituídas e número de socios. Por actividade económica e provincias. Galicia. 2005	218
■ Cadro 5.55	Sociedades laborais rexistradas por actividade económica e provincias. Galicia. 2005	219
■ Cadro 5.56	Sociedades Laborais constituídas en Galicia, número de socios e capital social. 2005	220
■ Cadro 5.57	Actos inscritos segundo a provincia do domicilio social. 2005	220
■ Cadro 5.58	Sociedades Laborais constituídas e número de socios de traballo e de capital. Por actividade económica. Galicia. 2005	221
■ Cadro 5.59	Sociedades Laborais rexistradas e número de socios. Por comunidades autónomas. 2002-2005	222
■ Cadro 5.60	Cooperativas inscritas e socios das mesmas. Por provincias. Galicia. 2002-2005	222
■ Cadro 5.61	Evolución Sociedades Laborais. Por provincias. Galicia. 2002-2005	223
■ Cadro 5.62	Centros especiais de emprego constituídos. Galicia. 2005	223

Capítulo 6

Formación Ocupacional

■ Cadro 6.1	Formación Profesional Ocupacional. 2005	228
■ Cadro 6.2	Distribución territorial Plano FIP ⁽¹⁾ . Por programas e provincias. 2005	229
■ Cadro 6.3	Formación ocupacional. Plano FIP ⁽¹⁾ . Programación. Por áreas funcionais. A Coruña. 2005.	230
■ Cadro 6.4	Formación ocupacional. Plano FIP ⁽¹⁾ . Programación. Por áreas funcionais. Lugo. 2005	230
■ Cadro 6.5	Formación ocupacional. Plano FIP ⁽¹⁾ . Programación. Por áreas funcionais. Ourense. 2005	231
■ Cadro 6.6	Formación ocupacional. Plano FIP ⁽¹⁾ . Programación. Por áreas funcionais. Pontevedra. 2005	231
■ Cadro 6.7	Formación ocupacional. Plano FIP ⁽¹⁾ . Programación. Por provincias. Galicia. 2005	231
■ Cadro 6.8	Sectorización	233
■ Cadro 6.9	Distribución provincial. 2005	234
■ Cadro 6.10	Cursos con compromiso de contratación. Galicia. 2005	234
■ Cadro 6.11	Cursos con compromiso de contratación. 2005. Sectorialización	235
■ Cadro 6.12	Cursos de medios propios. 2005	236
■ Cadro 6.13	Cursos impartidos en centros propios. Distribución sectorial. 2005.	236
■ Cadro 6.14	Accións formativas cofinanciadas polo FSE. 2005.	237
■ Cadro 6.15	Accións formativas cofinanciadas polo FSE. 2005. Totais	237
■ Cadro 6.16	Formación profesional continua. 2005.	241
■ Cadro 6.17	Cursos xestionados polo INEM. Decembro. 2005.	243
■ Cadro 6.18	Movemento de alumnos en cursos xestionados polo INEM. Decembro. 2005.	243
■ Cadro 6.19	Cursos xestionados polo INEM. 2005.	244
■ Cadro 6.20	Inserción laboral FIP sen compromiso. Por familias profesionais. 2005	248
■ Cadro 6.21	Inserción laboral FIP sen compromiso. Por idade. 2005.	249
■ Cadro 6.22	Inserción laboral FIP sen compromiso. Por sexo. 2005.	249
■ Cadro 6.23	Evolución das accións formativas nas empresas. Segundo a tipoloxía da acción formativa.	253
■ Cadro 6.24	Accións de formación continua nas empresas. Galicia. Evolución do sistema de bonificacións 2004-2005. Participantes en proceso formativo. Segundo estrato de asalariados, sector de actividade e ano de bonificación.	254

■ Cadro 6.25	Accións de formación continua nas empresas. Total España. Evolución do sistema de bonificacións 2004-2005. Participantes en proceso formativo. Segundo estrato de asalariados, sector de actividade e ano de bonificación.	255
■ Cadro 6.26	Actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral. Galicia. 2005.	255
■ Cadro 6.27	Actuacións para o fomento do emprego e a estabilidade laboral. Galicia. 2005.	256
■ Cadro 6.28	Programas de cooperación con entidades locais. Galicia. 2005.	257
■ Cadro 6.29	Programas de cooperación institucionais. Galicia. 2005.	258
■ Cadro 6.30	Escolas obradoiro e obradoiros de emprego. Galicia. 2005.	259
■ Cadro 6.31	Escolas obradoiro e obradoiros de emprego dos camiños de Santiago. Galicia. 2005.	259
■ Cadro 6.32	Unidades de promoción e desenvolvemento. Galicia. 2005.	259
■ Cadro 6.33	Galicia. 2005.	259

Capítulo 7

A negociación colectiva

■ Cadro 7.1	Evolución da estrutura global da negociación colectiva. Por provincias. Galicia. 2000-2005.	263
■ Cadro 7.2	Convenios colectivos de sector e empresa asinados por vez primeira. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005	264
■ Cadro 7.3	Evolución dos convenios colectivos asinados. Por provincias. Galicia. 2000-2005.	264
■ Cadro 7.4	Evolución dos convenios colectivos revisados. Por provincias. Galicia. 2000-2005.	265
■ Cadro 7.5	Convenios colectivos asinados e revisados. Por sector e grupos de empresas, empresas e ámbitos inferiores. Por provincias e sectores económicos. Galicia 2005.	266
■ Cadro 7.6	Vixencias medias dos convenios colectivos de sector: Porcentaxe sobre o total de convenios asinados. Por provincias. Galicia. 2005.	267
■ Cadro 7.7	Vixencias medias dos convenios colectivos de empresa. Porcentaxe sobre o total de convenios asinados. Por provincias. Galicia. 2005.	268
■ Cadro 7.8	Traballadores e empresas afectados por convenios colectivos asinados e revisados. Sector: Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005	269
■ Cadro 7.9	Traballadores e empresas afectados por convenios colectivos asinados e revisados. Grupos de empresas, empresas e ámbitos inferiores. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005 ...	269
■ Cadro 7.10	Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores afectados. Sector: Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2005	270
■ Cadro 7.11	Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de empresas afectadas. Sector: Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2005	271
■ Cadro 7.12	Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores afectados. Empresa. Porcentaxe sobre o total negociado. Por provincias. Galicia. 2005	271
■ Cadro 7.13	Cadros de persoal medio das empresas afectadas pola negociación colectiva. Por provincias Galicia. 2005	271
■ Cadro 7.14	Evolución da media ponderada do incremento salarial pactado. Por provincias. Galicia. 2000-2005	273
■ Cadro 7.14b	Media ponderada do incremento salarial pactado. Por provincias. Galicia. 2005. Cálculos feitos tendo en conta as cláusulas de revisión salarial de 2004 con inicio de efectos para 2005 e os incrementos salariais indicados nos convenios asinados antes de 2005 con vixencia para este ano	274
■ Cadro 7.14c	Media ponderada do incremento salarial pactado. Por provincias e sectores económicos. Galicia. 2005	274
■ Cadro 7.15a	Convenios colectivos asinados e revisados. Por tramo de aumento salarial pactado Inicialmente. Galicia 2005	275
■ Cadro 7.15b	Convenios colectivos asinados e revisados. Por tramo de aumento salarial pactado unha vez aplicadas as cláusulas de revisión salarial. Galicia. 2005	275
■ Cadro 7.16	Evolución do incremento salarial pactado e relación co IPC. Galicia/España. 1994-2005	276
■ Cadro 7.17a	Convenios colectivos asinados con cláusula de revisión salarial. Por provincias. Galicia. 2005 ...	277
■ Cadro 7.17b	Convenios colectivos revisados con cláusula de revisión salarial. Por provincias. Galicia. 2005 ...	277
■ Cadro 7.18	Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos asinados e revisados. Por provincias. Galicia 2005.	278
■ Cadro 7.19	Evolución dos convenios colectivos de sector con cláusula de desvinculación salarial. Por provincias. Galicia. 2000-2005	287
■ Cadro 7.20a	Cláusulas sobre o complemento de antigüidade Por provincias. Galicia. 2005	292
■ Cadro 7.20b	Complemento de toxicidade, penosidade, perigosidade. Por provincias. Galicia. 2005	293
■ Cadro 7.20c	Complemento de nocturnidade. Por provincias. Galicia. 2005	295
■ Cadro 7.20d	Complemento por traballo a quendas. Por provincias. Galicia. 2005	296
■ Cadro 7.20e	Complementos de posto e responsabilidade. Por provincias. Galicia. 2005	296

■ Cadro 7.20f	Primas e incentivos. Por provincias. Galicia. 2005	298
■ Cadro 7.20g	Asistencia e puntualidade. Por provincias. Galicia. 2005	300
■ Cadro 7.20h	Número de pagas extraordinarias establecido nos convenios asinados Galicia. 2005	301
■ Cadro 7.20i	Axudas de custo e gastos de locomoción. Por provincias. Galicia. 2005.	303
■ Cadro 7.20j	Complemento de transporte e distancia. Por provincias. Galicia. 2005	304
■ Cadro 7.21	Evolución da xornada media anual pactada. Galicia. 2000-2005. Total Convenios. Xornada media pactada	305
■ Cadro 7.22	Evolución dos convenios que reducen a xornada máxima legal. Porcentaxe sobre o total. Por provincias. Galicia. 2000-2005	306
■ Cadro 7.23a	Convenios colectivos con distribución irregular da xornada. Por provincias. Galicia. 2000-2005 ...	307
■ Cadro 7.23b	Convenios colectivos que indican a posibilidade de establecer unha distribución irregular da xornada. Por Provincias. Galicia. 2005	308
■ Cadro 7.24	Evolución dos convenios colectivos con vacacións de máis de 30 días naturais. Por provincias. Galicia. 2000-2005	312
■ Cadro 7.25	Convenios colectivos que fixan criterios ou datas nas vacacións. Por provincias. Galicia. 2002 - 2005	312
■ Cadro 7.26	Relación de determinadas cláusulas pactadas. Porcentaxe sobre o total. Galicia. 2005	324
■ Cadro 7.27	Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de melloras sociais. Por provincias. Galicia. 2000-2005	325
■ Cadro 7.28	Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de saúde laboral. Por provincias. Galicia. 2000-2005	327
■ Cadro 7.29	Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de formación profesional. Por provincias. Galicia. 2000-2005	336
■ Cadro 7.30	Evolución dos convenios colectivos con cláusula de desconto da cota sindical. Por provincias. Galicia. 2000-2005	340
■ Cadro 7.31	Evolución dos convenios colectivos que regulan o crédito de horas sindicais. Por provincias. Galicia. 2000-2005	341
■ Cadro 7.32	Convenios con cláusulas sobre ingreso no traballo	342
■ Cadro 7.33	Convenios con cláusulas sobre modalidades de contratos	346
■ Cadro 7.34	Evolución dos convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos para a formación. Por provincias. Galicia 2000-2005	347
■ Cadro 7.35	Convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos de prácticas. Por provincias. Galicia 2000-2005	349
■ Cadro 7.36	Convenios colectivos que conteñen cláusulas sobre os contratos eventuais. Por provincias. Galicia 2000-2005	350
■ Cadro 7.37	Convenios con cláusulas sobre fomento do emprego	354
■ Cadro 7.38	Convenios con cláusulas sobre garantías no emprego e subrogación empresarial	358
■ Cadro 7.39	Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de mobilidade xeográfica. Por provincias. Galicia. 2000-2005	365
■ Cadro 7.40	Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de mobilidade funcional. Por provincias. Galicia. 2000-2005	366
■ Cadro 7.41	Evolución dos convenios colectivos con cláusulas de clasificación profesional. Por provincias. Galicia. 2000-2005	369
■ Cadro 7.42	Evolución dos convenios colectivos con cláusula de sometemento ao AGA. Por provincias. Galicia. 1994-2005	378
■ Cadro 7.I	Convenios colectivos	380
■ Cadro 7.II	Revisións salariais	380
■ Cadro 7.III	Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores. Empresa ..	380
■ Cadro 7.IV	Convenios colectivos asinados e revisados en función do número de traballadores. Sector	380
■ Cadro 7.V	Vixencias medias dos convenios de empresa. Porcentaxe sobre o total	380
■ Cadro 7.VI	Vixencias medias dos convenios de sector. Porcentaxe sobre o total	381
■ Cadro 7.VII	Media ponderada do incremento salarial pactado	381
■ Cadro 7.VIII	Media ponderada do incremento salarial pactado por sectores de actividade	381
■ Cadro 7.IX	Convenios colectivos asinados con cláusulas de garantía salarial	382
■ Cadro 7.X	Convenios colectivos revisados con cláusula de garantía salarial	382
■ Cadro 7.XI	Xornada pactada. Media ponderada para o ano actual.	382
■ Cadro 7.XII	Xornada por sector de actividade	382
■ Cadro 7.XIII	Detalle dos incrementos salariais pactados nos convenios colectivos asinados de sector: Estatais 2005	383

■ Cadro 8.1	Total accidentes de traballo e enfermidades profesionais. Por provincias. Galicia/España. 2002-2005	388
■ Cadro 8.2	Accidentes de traballo e enfermidades profesionais con baixa. Por provincias e gravidade. Galicia/España. 2005	388
■ Cadro 8.3	Accidentes laborais con baixa. Por gravidade. Galicia. 2005	389
■ Cadro 8.4	Accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. Por gravidade e provincias. Galicia. 2005	390
■ Cadro 8.5	Accidentes con baixa. Por gravidade e sectores económicos. Galicia. 2005	390
■ Cadro 8.6	Asalariados por sectores económicos. Galicia. 2005	391
■ Cadro 8.7	Accidentes con baixa. Por gravidade, provincias e sectores económicos. Galicia. 2005	391
■ Cadro 8.8	Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo. Segundo actividades económicas. Por gravidade. Galicia. 2005	393
■ Cadro 8.9	Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo. segundo actividades económicas. Por gravidade. A Coruña. 2005	394
■ Cadro 8.10	Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo. Segundo actividades económicas. Por gravidade. Lugo. 2005	395
■ Cadro 8.11	Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo. Segundo actividades económicas. Por gravidade. Ourense. 2005	396
■ Cadro 8.12	Accidentes de traballo con baixa, en xornada de traballo. Segundo actividades económicas. Por gravidade. Pontevedra. 2005	397
■ Cadro 8.13	Actividades con maior número de accidentes laborais con baixa no centro de traballo. Galicia. 2005	398
■ Cadro 8.14	Accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. Segundo a forma do accidente. Por gravidade. Galicia. 2005	398
■ Cadro 8.15	Accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. Segundo a natureza da lesión. Por gravidade. Galicia. 2005	399
■ Cadro 8.16	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo a parte do corpo lesionada. Por gravidade. Galicia. 2005	400
■ Cadro 8.17	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo sexo. Por gravidade. Galicia. 2005	400
■ Cadro 8.18	Poboación ocupada asalariada. Por sexos ⁽¹⁾ . Galicia 2005	400
■ Cadro 8.19	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo idade. Por gravidade. Galicia. 2005	401
■ Cadro 8.20	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo o cadro de persoal. Por gravidade. Galicia. 2005	401
■ Cadro 8.21	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo antigüidade na empresa. Por gravidade. Galicia. 2005	401
■ Cadro 8.22	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo antigüidade no posto de traballo. Por gravidade. Galicia. 2005	402
■ Cadro 8.23	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo a hora do traballo. Por gravidade. Galicia. 2005	402
■ Cadro 8.24	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo a hora do día. Por gravidade. Galicia. 2005	402
■ Cadro 8.25	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo o día da semana. Por gravidade. Galicia. 2005	403
■ Cadro 8.26	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo o tipo de contrato. Por gravidade. Galicia. 2005	403
■ Cadro 8.27	Poboación ocupada asalariada segundo o tipo de contrato ⁽¹⁾ . Galicia 2005	403
■ Cadro 8.28	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo categoría profesional. Por gravidade. Galicia. 2005	404
■ Cadro 8.29	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Segundo nacionalidade. Por gravidade. Galicia. 2005	405
■ Cadro 8.30	Accidentes mortais en xornada de traballo e in itinere. Por provincias. Galicia. 2005	406
■ Cadro 8.31	Accidentes de traballo mortais. Por sectores de actividade e gravidade. Galicia. 2005	407
■ Cadro 8.32	Accidentes de traballo mortais. Segundo a forma do accidente. Por provincias. Galicia. 2005	407
■ Cadro 8.33	Accidentes de traballo mortais. Segundo a natureza da lesión. Por provincias. Galicia. 2005	408
■ Cadro 8.34	Accidentes de traballo mortais. Segundo a parte do corpo lesionada. Por provincias. Galicia. 2005	408
■ Cadro 8.35	Accidentes de traballo mortais. Segundo o sexo. Por provincias. Galicia. 2005	408

■ Cadro 8.36	Accidentes de traballo mortais. Segundo idade. Por provincias. Galicia. 2005	409
■ Cadro 8.37	Accidentes de traballo mortais. Segundo nacionalidade do traballador. Por provincias. Galicia. 2005	409
■ Cadro 8.38	Accidentes de traballo mortais. Segundo o cadro de persoal. Por provincias. Galicia. 2005	409
■ Cadro 8.39	Accidentes de traballo mortais. Segundo antigüidade na empresa. Por provincias. Galicia. 2005	410
■ Cadro 8.40	Accidentes de traballo mortais. Segundo antigüidade no posto de traballo. Por provincias. Galicia. 2005	410
■ Cadro 8.41	Accidentes de traballo mortais. Segundo a hora do traballo. Por provincias. Galicia. 2005	410
■ Cadro 8.42	Accidentes de traballo mortais. Segundo a hora do día. Por provincias. Galicia. 2005	411
■ Cadro 8.43	Accidentes de traballo mortais. Segundo o día da semana. Por provincias. Galicia. 2005	411
■ Cadro 8.44	Accidentes de traballo mortais. Segundo o tipo de contrato. Por provincias. Galicia. 2005	411
■ Cadro 8.45	Accidentes de traballo mortais. Segundo o tipo de contrato. Por provincias. Galicia. 2005	412
■ Cadro 8.46	Accidentes de traballo mortais. Segundo actividades económicas. Por provincias. Galicia. 2005	412
■ Cadro 8.47	Accidentes de traballo con baixa en xornada de traballo. Por provincias. Galicia. 2004/2005	413
■ Cadro 8.48	Accidentes de traballo in itinere. Por provincias. Galicia. 2004/2005	414
■ Cadro 8.49	Accidentes laborais con baixa. Por sectores económicos. Galicia. 2004/2005	414
■ Cadro 8.50	Accidentes laborais con baixa en xornada de traballo. Por actividades económicas con maior sinistralidade. Galicia. 2004-2005	414
■ Cadro 8.51	Evolución da sinistralidade laboral. Por gravidade. Galicia. 1992-2005	415
■ Cadro 8.52	Accidentes de traballo. Por gravidade e comunidades autónomas. 2005	416
■ Cadro 8.53	Índices de incidencia da sinistralidade laboral. Por comunidades autónomas. 2005	417
■ Cadro 8.54	Índices de incidencia da sinistralidade laboral. Por comunidades autónomas. 2005	418
■ Cadro 8.55	Índices de incidencia da sinistralidade laboral. Galicia. 1995-2005	418
■ Cadro 8.56	Enfermidades profesionais. Por sectores de actividade e gravidade. Galicia. 2005	419
■ Cadro 8.57	Enfermidades profesionais. Por provincias e gravidade. Galicia. 2005	419
■ Cadro 8.58	Enfermidades profesionais. Segundo sexo. Por gravidade. Galicia. 2005	419
■ Cadro 8.59	Enfermidades profesionais. Segundo idade. Por gravidade. Galicia. 2005	419
■ Cadro 8.60	Enfermidades profesionais. Segundo cadro de persoal. Por gravidade. Galicia. 2005	420
■ Cadro 8.61	Enfermidades profesionais. Segundo antigüidade na empresa. Por gravidade. Galicia. 2005	420
■ Cadro 8.62	Enfermidades laborais. Segundo actividades económicas. Por gravidade. Galicia. 2005	421

Capítulo 9

Conflitividade e medios de solución dos conflitos de traballo

■ Cadro 9.1	Evolución das folgas desenvolvidas segundo principais características. España. 1995-2005	425
■ Cadro 9.2	Folgas autonómicas. Galicia. 2005	425
■ Cadro 9.3	Folgas provinciais. Galicia. 2005	426
■ Cadro 9.4	Folgas provinciais, de empresa e sector. Galicia. 2005	426
■ Cadro 9.5	Folgas provinciais realizadas segundo motivo ou causa da súa convocatoria. Galicia. 2005	427
■ Cadro 9.6	Evolución das folgas provinciais. Galicia. 1995-2005	427
■ Cadro 9.7	Repercusión das folgas. Traballadores participantes e xornadas non traballadas. Por criterio de repercusión por provincia. Galicia. 2005	428
■ Cadro 9.8	Total de conciliacións colectivas. Galicia. 2005	429
■ Cadro 9.9	Conciliacións colectivas segundo asunto e resultado. Galicia. 2005. Expedientes tramitados na Dirección Xeral de Relacións Laborais	429
■ Cadro 9.10	Conciliacións colectivas segundo asunto e resultado. Galicia. 2005. Expedientes tramitados nas delegacións provinciais	430
■ Cadro 9.11	Desglose das conciliacións colectivas das unidades conciliadoras segundo asunto e resultado. Galicia. 2005. A Coruña (unidades conciliadoras: A Coruña, Ferrol e Santiago). 2005	430
■ Cadro 9.12	Conciliacións individuais segundo causa e resultado. Cantidades conciliadas. Por provincias. Galicia. 2005	432
■ Cadro 9.13	Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Galicia. 2005	433
■ Cadro 9.13a	Conciliacións individuais. Por actividades económicas. A Coruña. 2005	434
■ Cadro 9.13b	Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Lugo. 2005	435
■ Cadro 9.13c	Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Ourense. 2005	436
■ Cadro 9.13d	Conciliacións individuais. Por actividades económicas. Pontevedra. 2005	437
■ Cadro 9.14	AGA. Distribución territorial dos conflitos presentados. (1.06.1992 - 31.12.2005)	438
■ Cadro 9.15	AGA. Total expedientes. 2005	439

■ Cadro 9.16	AGA. Distribución territorial dos conflitos presentados. 2005	439
■ Cadro 9.17	AGA. Resultado dos expedientes. Distribución territorial. 2005	440
■ Cadro 9.18	AGA. Expedientes por sectores económicos e traballadores afectados. 2005	440
■ Cadro 9.19	Asuntos resoltos, segundo materia obxecto da demanda, por comunidade autónoma. 2004-2005.	442
■ Cadro 9.20	Asuntos resoltos en materia de despedimentos, segundo clase de resolución, por comunidade autónoma. 2004-2005	444
■ Cadro 9.21	Índice de despedimentos por cada mil persoas asalariadas. Galicia e España. 2004-2005.	445
■ Cadro 9.22	Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Galicia. 2003-2005.	446
■ Cadro 9.23	Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia da Coruña. 2003-2005	447
■ Cadro 9.24	Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia de Lugo. 2003-2005	448
■ Cadro 9.25	Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia de Ourense. 2003-2005	449
■ Cadro 9.26	Inspección de Traballo e Seguridade Social. Actuacións. Provincia de Pontevedra. 2003-2005 ..	450

Capítulo 10

A regulación de emprego e o Fondo de Garantía Salarial

■ Cadro 10.1	Traballadores afectados por efecto do expediente. Galicia.2005	452
■ Cadro 10.2	Regulación de emprego. Expedientes resoltos. Galicia. 2005	452
■ Cadro 10.3	Expedientes resoltos segundo a medida autorizada. Galicia. 2005	453
■ Cadro 10.4	Expedientes autorizados segundo a causa. Galicia. 2005 ⁽¹⁾	454
■ Cadro 10.5	Actividades económicas: expedientes autorizados e traballadores. Por provincias. Galicia. 2005	455
■ Cadro 10.6	Evolución dos expedientes de regulación de emprego autorizados e traballadores afectados. Galicia. 1996-2005	456
■ Cadro 10.8	Importe das prestacións acordadas polo FOGASA. Por provincias. Galicia/España. 2003-2004 ..	458
■ Cadro 10.9	Empresas afectadas e traballadores beneficiarios do FOGASA. Pola causa da prestación e provincias. Galicia/España. 2003-2004	459
■ Cadro 10.10	Evolución do importe das prestacións acordadas polo FOGASA. Pola causa e provincias. Galicia / España 2004	460
■ Cadro 10.11	Evolución do importe das prestacións acordadas polo FOGASA. Por insolvencia e provincias. Galicia/España. 2003-2004	460
■ Cadro 10.12	Evolución do importe das prestacións acordadas polo FOGASA. Por regulación e provincias. Galicia/España. 2003-2004	461

Capítulo 11

Protección social

■ Cadro 11.1	Evolución das pensións do Sistema da Seguridade Social. Por provincias Galicia/España. 1985/1990/1997-2005	467
■ Cadro 11.2	Relación de activos/pasivos na Seguridade Social.Galicia/España. 1985/1990/1997.2005	468
■ Cadro 11.3	Altas iniciais de pensións contributivas. Por provincias.Galicia/España. 1992/ 1999-2005 ⁽¹⁾	470
■ Cadro 11.4	Baixas de pensións contributivas. Por provincias. Galicia/España. 1992/1999-2005 ⁽¹⁾	471
■ Cadro 11.5	Pensións do Sistema de Seguridade Social. Por comunidades autónomas. 1995-2000	473
■ Cadro 11.6	Evolución do importe medio das pensións do Sistema da Seguridade Social. Por comunidades autónomas. 1985/1989/1998-2005	473
■ Cadro 11.6 bis	Pensións en vigor por tramos de contía	474
■ Cadro 11.7	Pensións con complemento a mínimo. Galicia a setembro de 2005	475
■ Cadro 11.8	Porcentaxe de pensións con complemento a mínimos por comunidades autónomas. Setembro 2005	475
■ Cadro 11.9	Evolución do número de pensións polos principais réximes. Por provincias. Galicia 1998-2005	477
■ Cadro 11.10	Evolución do número de pensións polos principais réximes. Por comunidades autónomas 1990/1995/2002-2005	479
■ Cadro 11.11	Recadación de cotas da Seguridade Social. Por réximes e provincias. Galicia. 1999-2005	480
■ Cadro 11.12	Pagos por prestacións da Seguridade Social. Por provincias. Galicia. 2001-2005	481
■ Cadro 11.13	Pagos por prestacións da Seguridade Social. Por réximes. Galicia. 2003 -2005	482
■ Cadro 11.14	Pensións de xubilación. Por provincias. Galicia/España. 1990/1997-2005 ⁽¹⁾	486
■ Cadro 11.15	Pensións de invalidez. Por provincias. Galicia/España. 1990/1997-2005 ⁽¹⁾	488
■ Cadro 11.16	Pensións de incapacidade permanente en vigor segundo grao de incapacidade. Por provincias. Galicia/España. 1997-2005	489
■ Cadro 11.17	Pensións de viuvez. Por provincias. Galicia/España. 1990/1997-2005 ⁽¹⁾	491
■ Cadro 11.18	Pensións de orfandade. Por provincias. Galicia/España. 1990/1998-2005	492
■ Cadro 11.19	Pensións en favor de familiares. Por provincias. Galicia/España. 1990/1998-2005	494

■ Cadro 11.20	Importe anual de prestacións por incapacidade temporal. Galicia. 1999 - 2005.	495
■ Cadro 11.20bis	Subsidios de maternidade en vigor a 31.12.2005. Galicia	496
■ Cadro 11.21	Importe anual de prestacións por maternidade. Galicia. 1999 - 2005.	496
■ Cadro 11.22	Beneficiarios de prestacións. Por fillo a cargo. Galicia/ España 1993/ 2002-2005	497
■ Cadro 11.23	Causantes prestacións por fillo a cargo. Galicia/España 1993/2002-2005	498
■ Cadro 11.24	Importe das prestacións familiares por fillo a cargo. Galicia/España. 2001-2005	498
■ Cadro 11.25	Beneficiarios da Prestación por Desemprego. Galicia/España. 1993/2002-2005	500
■ Cadro 11.26	Taxa de cobertura das prestacións por desemprego. Por provincias. Galicia/España. 1995/2001-2005	500
■ Cadro 11.27	Pensións do Fondo de Asistencia Social. Por provincias. Galicia/España. 1990/2002-2005	501
■ Cadro 11.28	Beneficiarios das prestacións da LISMI. Por provincias. Galicia/España. 1991/2000-2005	503
■ Cadro 11.29	Pensións non contributivas. Por provincias. Galicia/España. 1994/2002-2005	504
■ Cadro 11.30	Pensións non contributivas da Seguridade Social. Por comunidades autónomas. 1997/2001-2005	505
■ Cadro 11.31	Beneficiarios da Renda de Integración Social (RISGA). Por provincias. Galicia. 1992-2005	506
■ Cadro 11.32	Conxunto das prestacións periódicas de carácter asistencial. Por provincias. Galicia. 1992/2001-2005 ⁽¹⁾	507

Capítulo 12

Eleccións sindicais

■ Cadro 12.1	Preavisos, actas depositadas, actas rexistradas do 01.01.2002 ao 31.12.2005. Por provincias. Galicia	510
■ Cadro 12.2	Preavisos, actas depositadas, actas rexistradas do 01.01.2005 ao 31.12.2005. Por provincias. Galicia. 2005.	510
■ Cadro 12.3	Representantes elixidos segundo as actas rexistradas entre o 01-01-2002 e 31-12-2005. Por provincias. Galicia	511
■ Cadro 12.4	Representantes elixidos segundo as actas rexistradas en 2005. Por provincias. Galicia	511
■ Cadro 12.5	Desglose dos resultados electorais acadados polos sindicatos máis representativos a 31.12.2005. Por provincias. Galicia	512
■ Cadro 12.6	Actas rexistradas, traballadores, electores, votantes e participación electoral por rama de actividade económica. Desde 01-01-02 ao 31-12-05.	512
■ Cadro 12.7	Representantes elixidos segundo a candidatura e por actividade económica, con datos obtidos das actas rexistradas. Galicia. 1-1-02 ao 31-12-05	514
■ Cadro 12.8	Representantes elixidos entre 31.12.2001 e o 31.12.2005. Por central sindical. Galicia	515
■ Cadro 12.8 a)	Representantes elixidos entre 31.12.2001 e 31.12.2005. Por central sindical. A Coruña	516
■ Cadro 12.8 b)	Representantes elixidos entre 31.12.2001 e 31.12.2005. Por central sindical. Lugo	517
■ Cadro 12.8 c)	Representantes elixidos entre 01.01.2001 e 31.12.2004. Por central sindical. Ourense	518
■ Cadro 12.8 d)	Representantes elixidos entre 31.12.2001 e 31.12.2005. Por central sindical. Pontevedra	519
■ Cadro 12.9	Resultados electorais entre o 1-1-01 e o 31-12-05. Persoal Laboral da Comunidade Autónoma Galega. Total Galicia	520
■ Cadro 12.10	Resultados electorais entre o 31-12-2001 e o 31-12-2005. Persoal funcionario da Comunidade Autónoma de Galicia. Total Galicia	521
■ Cadro 12.11	Participación electoral entre 01.01.2002 e 31.12.2005. Por provincias. Galicia	522
■ Cadro 12.12	Participación electoral. Por provincias. Galicia. 2005	522
■ Cadro 12.13	Impugnacións electorais presentadas nas oficinas públicas de rexistro. Por provincias. Galicia. 2005	523

Anexo

Emprego e investimento público

■ Cadro A.1	Investimentos reais (capítulo VI dos Orzamentos Xerais do Estado). Galicia. 2005	527
■ Cadro A.2	Transferencias de capital (capítulo VII dos Orzamentos Xerais do Estado). Galicia. 2005	528
■ Cadro A.3	Total investimentos reais e transferencias de capital (capítulos VI e VII dos Orzamentos Xerais do Estado). Galicia. 2005	528
■ Cadro A.4	Cadro de persoal da Administración do Estado. Por grupos. Galicia. 2005	529
■ Cadro A.5	Cadro de persoal da Administración do Estado. Por provincias. Galicia. 2005	529
■ Cadro A.6	Orzamentos iniciais dos capítulos VI e VII dos Orzamentos Xerais da C.A. de Galicia. 2003-2005	530
■ Cadro A.7	Cadro de persoal da Administración Xeral e Especial da Xunta de Galicia. 2005-1996	531
■ Cadro A.7a	Cadro de persoal funcionario da Xunta de Galicia. Por grupos. 1999 -2005 ⁽¹⁾	531
■ Cadro A.7b	Cadro de persoal laboral fixo da Xunta de Galicia. Por grupos. 2000-2005 ⁽¹⁾	532
■ Cadro A.7c	Cadro de persoal da Xunta de Galicia, segundo a súa relación de servizos. 2005	532

■ Cadro A.7d	Cadro de persoal das Institucións Sanitarias da Administración da CA de Galicia. Por grupos e categoría de persoal. 2004	533
■ Cadro A.7e	Cadro de persoal funcionario de carreira da Xunta de Galicia. Por zona xeográfica e grupos. (Administración xeral e especial). 2005 ⁽¹⁾	534
■ Cadro A.7f	Persoal funcionario e laboral fixo da Administración da CA Galega. Por sexo e idade. Galicia. 2005	534
■ Cadro A.7g	Efectivos da unidade da policía adscrita á Administración da CA de Galicia. 2005	534
■ Cadro A.7h	Persoal da Administración de Xustiza da CA. Por provincias. Galicia. 2005.	535
■ Cadro A.7i	Persoal funcionario e laboral da Xunta de Galicia. Por grupos e sexos. (Administración xeral e especial). 2005	535
■ Cadro A.8	Cadro de persoal de universidades. Por categoría de persoal. Galicia. 2005-2006	535
■ Cadro A.9	Parlamento de Galicia. Cadro de persoal. 1998-2005 ⁽¹⁾	536
■ Cadro A.10	Consello Consultivo de Galicia. Cadro de persoal. 1998 -2005	537
■ Cadro A.10a	Entidades públicas. Cadro de persoal. 1999-2005	537
■ Cadro A.10b	Sociedades mercantís. Cadro de persoal. 1999-2005	538
■ Cadro A.11	Cadros de persoal ao servizo da Administración da Comunidade Autónoma de Galicia. 1996/2000/2005	538
■ Cadro A.12	Cadro de persoal da Administración Local. Galicia. 1999-2005	539
■ Cadro A.13	Persoal e investimentos da Entidade Pública Empresarial. Administrador de Infraestruturas Ferroviarias (ADIF)	539
■ Cadro A.14	Persoal do Consorcio de Compensación de Seguros	540
■ Cadro A.15	Persoal e investimentos do Consorcio Zona Franca de Vigo	540
■ Cadro A.16	Investimentos e cadro de persoal de Ferrocarrís de Vía Estreita (Feve)	540
■ Cadro A.17	Persoal e investimentos de Paradores de Turismo, SA.	541
■ Cadro A.18	Persoal e investimentos da Rede Eléctrica de España	541
■ Cadro A.19	Persoal e investimentos de RENFE operadora	541
■ Cadro A.20	Persoal e investimentos do grupo RTV	542
■ Cadro A.21	Investimentos da Entidade Pública Empresarial do Solo (SEPES). 2003-2005	542
■ Cadro A.22	Efectivos de persoal (a 31 de decembro) ⁽¹⁾	542

